TWEEDE DEEL

JOHN BUNYAN

1. HET WERK VAN JEZUS CHRISTUS ALS VOORSPRAAK

2. ENIGE KRETEN UIT DE HEL

3. DER HEILIGEN KENNIS VAN DE LIEFDE VAN CHRISTUS, OF DE ONNASPEURLIJKE RIJKDOM VAN CHRISTUS

4. ISRAELS HOOP VERLEVENDIGD OF WAT HOOP IS EN HOE ZIJ ONDERSCHEIDEN WORDT VAN HET GELOOF

5. CATECHISMUS OF ONDERRICHT VOOR DE ONWETENDENLICHT VOOR HEN DIE IN DE DUISTERNIS ZITTEN

6. LICHT VOOR HEN DIE IN DE DUISTERNIS ZITTEN

7. GESPREK TUSSEN EEN SPIN EN EEN ZONDAAR.

KEUR UIT DE WERKEN VAN JOHN BUNYAN

UIT HET ENGELS VERTAALD DOOR

H. MILO, G.C. EGER, A.J. KERS, E. UBELS

De Complete Uitgave van Bunyans Werken

Uitgever J.C. Schenk Brill te Doesburg, ca. 1885

STICHTING DE GIHONBRON

MIDDELBURG

2018

INHOUD

1. HET WERK VAN JEZUS CHRISTUS ALS VOORSPRAAK.
"EN INDIEN IEMAND GEZONDIGD HEEFT, WIJ HEBBEN EEN VOORSPRAAK BIJ DEN VADER, JEZUS CHRISTUS, DE RECHTVAARDIGE." 1 Johannes 2:1.

2. ENIGE KRETEN UIT DE HEL. Blz. 89
OF DE WEEKLACHTEN ENER VERDOEMDE ZIEL.
OF EEN UITLEG VAN DIE WOORDEN IN HET 16de HOOFDSTUK VAN LUKAS, BETREFFENDE de rijke man EN de BEDELAAR. WAARIN DE RAMPZALIGE STAAT DER VERDOEMDEN WORDT BLOOTGELEGD. Lukas 16:19 - 31.
"En er was een zeker rijk mens, en was gekleed met purper en zeer fijn lijnwaad, levende allen dag vrolijk en prachtig. En er was een zeker bedelaar, met name Lazarus, welke lag voor zijn poort, vol zweren. Enz.

3. DER HEILIGEN KENNIS VAN DE LIEFDE VAN CHRISTUS, OF DE ONNASPEURLIJKE RIJKDOM VAN CHRISTUS. Blz. 173
OPDAT GIJ TEN VOLLE KUNT BEGRIJPEN, MET AL DE HEILIGEN, WELKE DE BREEDTE, EN LENGTE, EN DIEPTE, EN HOOGTE ZIJ, EN BEKENNEN DE LIEFDE VAN CHRISTUS, DIE DE KENNIS TE BOVEN GAAT, EFÉZE 3:18 - 19.

4. ISRAELS HOOP VERLEVENDIGD OF WAT HOOP IS EN HOE ZIJ ONDERSCHEIDEN WORDT VAN HET GELOOF. Blz. 237
ALSMEDE AANMOEDIGINGEN VOOR EEN HOPEND VOLK.
"ISRAEL HOPE OP DEN HEERE. WANT BIJ DE HEERE IS GOEDERTIERENHEID, EN BIJ HEM IS VEEL VERLOSSING." PSALM 130:7.

5. CATECHISMUS OF ONDERRICHT VOOR DE ONWETENDEN.
EEN ZALF, OM HET GROTE GEBREK AAN KENNIS TE GENEZEN (DAT ZO ALGEMEEN IS ONDER JONG EN OUD), EN HUN VOORGESTELD IN EEN EENVOUDIGE EN VERSTAANBARE SAMENSPRAAK, DIE ZELFS DE MINST ONTWIKKELDE BEGRIJPEN KAN. **Blz. 308**

6. LICHT VOOR HEN DIE IN DE DUISTERNIS ZITTEN. Blz. 341
VAN HET ZAAD DEZES HEEFT GOD ISRAËL, NAAR DE BELOFTE, VERWEKT DE ZALIGMAKER JEZUS. Handelingen 13:23.

7. GESPREK TUSSEN EEN SPIN EN EEN ZONDAAR.

Nr. 3, 6, zijn overgenomen uit deel 1 "Al de Werken"
Nr. 1, 2, 4, uit deel 2.
Nr. 7 uit deel 4

1. HET WERK VAN JEZUS CHRISTUS ALS VOORSPRAAK.

The work of Christ as an Advocate, clearly explained, 1688

WELWILLENDE LEZER!

Van al de heerlijke ambten, waarmee God de Vader Jezus Christus onze Heere bekleed heeft, is zijn ambt als Voorspraak voor ons niet het geringste, hoewel het tot oneer der gelovigen gezegd moet worden, dat men de gezegende voordelen van dit ambt niet met die ijver en vurige begeerte onderzocht heeft als men dat behoorde te doen. Veel spreekt men tegenwoordig over Christus als offerande, Priester en Koning, maar te weinig over Zijn werk als Voorspraak bij de Vader voor ons. Ik vrees dat de schoonheid van dat ambt nog teveel voor ons oog verborgen ligt, hoewel ik ten volle overtuigd ben, dat Gods volk in deze tijd even veel, indien niet meer behoefte er aan heeft, dan hun broederen die hen zijn voorgegaan.

Deze woorden "indien niet meer behoefte" mogen sommigen wel ietwat ten onpas schijnen, maar laten wij onze ogen niet sluiten voor de verdorven toestanden, die onder Gods volk worden aangetroffen, en voor de menigvuldige zonden, waaraan velen onder Gods volk schuldig staan. Vergeten wij ook niet, hoe ijverig onze grote vijand in de weer is om ons voor de vierschaar Gods te beschuldigen. Daarom heb ik na ernstige overweging mij zelf voorgesteld tot u te spreken over het aller-voortreffelijkst ambt van Jezus Christus als Voorspraak, zijn pleit-ambt. Ik acht mij zelf niet bekwaam genoeg om u de heerlijkheid en de zegeningen van dit ambt zo min als van al de andere ambten van onze Heere Jezus Christus recht te doen inzien, maar ik zal trachten naar die mate mij de Heere kennis en genade geschonken heeft, u er iets van te doen zien.

En ik geloof, dat er wel zullen gevonden worden, die God zullen danken voor dat iets, dat ik ervan zal zeggen, en wel zij het meest, wiens recht en aanspraak op het koninkrijk des hemels en haar heerlijkheid door hun vijand schijnt in twijfel getrokken te worden voor de vierschaar van de Rechter van hemel en aarde. Dezen, zeg ik, zullen lezen en blijde zijn te vernemen, dat zij een Voorspraak aan het Hof hebben, die op zal staan om voor hen te pleiten, en hen een recht te verschaffen op het koninkrijk der hemelen. Daarom is dit mijn boek inzonderheid voor diegenen bestemd, die in zo'n verschrikkelijke toestand verkeren of komen zullen, want het is inzonderheid voor de zodanige dat de Heere Jezus Christus een Voorspraak is bij Zijn Vader.

Ook wordt in dit boek voor hen, die hierin betrokken zijn, aangetoond, hoe zij het inderdaad kunnen weten, dat Jezus hun Voorspraak is, en hoe het met hun zaken toegaat voor hun God, hun Rechter, en inzonderheid dat zij er ten laatste goed af zullen komen, hoewel hun zaak, (want het is de hunne) Zo een is, ter rechtvaardiging waarvan zij zelf hun hoofd niet durven laten zien.

Ook heb ik de neergeslagen zielen niet zonder raadgevingen gelaten, hoe zij met deze Voorspraak onderhandelen moeten om voor hun zaak te pleiten, ja ik heb ook aangetoond, dat Hij gemakkelijk over te halen is om voor dezulken te pleiten, waarvan men denken zou, dat zelfs de hemelen zouden blozen, indien zij Hem hun namen hoorden noemen. Ook dit troost dezulken, dat Hij nooit een pleidooi verloren heeft, en

ook nooit een ziel zal verliezen, waarvoor Hij op zich nam om een Voorspraak te zijn bij God.
Maar lezer ik wil u niet langer van de lezing van deze verhandeling afhouden. Leest en denkt, leest, en vergelijkt, wat gij leest, met het Woord van God. Indien u een zegen mag genieten onder het lezen, geeft Gode en Zijn Zoon Jezus Christus de eer. Indien u bespeurt, dat ik over het een te weinig, of over het andere teveel zeg. schrijft dat toe aan mijn zwakheid, waarvan ik altijd vol ben. Vaarwel.

HET WERK VAN JEZUS CHRISTUS ALS VOORSPRAAK.

"EN INDIEN IEMAND GEZONDIGD HEEFT, WIJ HEBBEN EEN VOORSPRAAK BIJ DEN VADER, JEZUS CHRISTUS, DE RECHTVAARDIGE." 1 Johannes 2:1.

Opdat de apostel de verschuldigde aandacht zou kunnen verkrijgen van hen aan wie hij schreef, betreffende de dingen waarover hij schreef, daarom zegt hij tot hen, dat hij zijn boodschap niet uit de tweede of derde hand heeft ontvangen, maar dat hij zelf een oog - en oorgetuige was - "Hetgeen van de beginne was, hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben, van het Woord des levens: (want het leven is geopenbaard, en wij hebben het gezien, en wij getuigen, en verkondigen ulieden dat eeuwige leven, hetwelk bij de Vader was en ons is geopenbaard,) hetgeen wij dan gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u. Na hen verteld te hebben welke grond hij had voor hetgeen hij zei, gaat hij voort met hen nu de inhoud van zijn boodschap mee te delen - namelijk, dat hij hen bericht aangaande het eeuwige leven bracht, dat hen om niet werd aangeboden in het Evangelie, of beter nog, dat dat Evangelie, hetwelk zij ontvangen hadden, hen zeker zou binnenleiden in de poorten des hemels, indien zij het oprecht en in waarheid hadden aangenomen - want, zegt hij dan, "het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt u van alle zonden."
Nadat hij hun tot hiertoe verteld heeft, wat zijn boodschap was, begint hij nu met een verklaring te geven van hetgeen hij gezegd heeft, inzonderheid aangaande de woorden "gereinigd te worden van alle zonden."
"Niet, " zo zegt hij, van *het bestaan der zonde*, want indien wij zo zouden spreken, dan zouden wij onszelf verleiden, en het bewijs leveren, dat de waarheid niet in ons is, maar met "gereinigd te worden" bedoel ik verlost te worden van alle zonde op zo'n wijze dat volstrekt geen enkele zonde heerschappij over u zal hebben, om u in de hel te doen nederdalen, daar, terwillevan het bloed van Jezus Christus, alle uw ongerechtigheden u vergeven zijn. Nadat hij dit gedaan heeft, vermaant hij hen om de zonde te schuwen en van haar te vlieden, en om geen gehoor te geven aan de beweegredenen, aan de inblazingen, opwellingen en verlokkingen der zonde, zeggende: "Ik schrijf u deze dingen, opdat u niet zondigt!
Laat de vergeving niet zo'n slechte uitwerking bij u hebben, dat het u traag maakt in het vervullen uwer christelijke plichten, of u in de verzoeking brengt om uzelf aan het kwade over te geven. Zullen wij zondigen, omdat wij vergeving ontvangen hebben? Zullen wij er onverschillig onder zijn welk een wandel wij leiden, omdat wij vrij gemaakt zijn van de wet der zonde en des doods? Dat zij verre! Laat de genade ons

iets anders leren, en andere verplichtingen op onze zielen leggen. "Mijn kinderkens, " zegt hij, "deze dingen schrijf ik u, opdat u niet zondigt." Welke dingen? Wel, vergeving en verlossing, en de gemeenschap met God, waarin zij gesteld zijn door het dierbare bloed van Christus. En opdat zij hem bij deze laatste vermaning niet verkeerd begrijpen zullen, daarom voegt hij er bij, "En in die iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige."
Ik zeg, hij voegde dit er aan toe om de vertwijfeling in die zwakke en teergevoelige christenen te voorkomen, die zo spoedig en zo levendig de verdorvenheden hunner natuur gevoelen en opmerken, want deze roepen voortdurend dat zij niets doen of het gaat vergezeld met zondige zwakheden.
Daarom, twee grote waarheden worden ons in deze woorden voorgesteld.
1. Met een veronderstelling, dat zij, die in Christus zijn, kunnen zondigen, terwijl zij in deze wereld zijn "Indien iemand gezondigd heeft, iemand, niet één uitgezonderd, want allen of iemand van die allen, die door Christus zijn vrijgekocht en van Hem vergeving hebben ontvangen, liggen bloot voor de zonde. Met het woord "kunnen" bedoel ik niet een soort van vergunning of verdraagzaamheid, maar een mogelijkheid. Wanneer ik dus zeg een kind Gods kan zondigen, dan bedoel ik de mogelijkheid, die er bestaat, dat het kind Gods in de zonde valle, "want geen mens is er, voorwaar er is geen mens rechtvaardig op aarde, die goed doet en niet zondigt." Prediker 7:20. 1 Kon. 8:46.
2. De tweede waarheid, die ons wordt voorgesteld is, dat er een Voorspraak bestaat - "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige."

Nu in deze twee waarheden liggen twee zaken opgesloten die wij moeten onderzoeken.
Ten eerste. Wat de apostel hier bedoelt met de zonde.
Ten tweede. Wat hij bedoelt met een Voorspraak. "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak."
Er bestaat grond voor om de eerste van deze twee zaken te onderzoeken, omdat hij, hoewel hij hier zegt dat zij die zondigen een Voorspraak hebben, evenwel in het volgende hoofdstuk zegt, "Dezulken zijn uit de duivel, zij hebben God niet gezien, zij kennen Hem niet en zijn ook niet uit God."

Er bestaat ook reden voor, om de tweede van deze zaken te onderzoeken, omdat in de tekst veronderstelt wordt dat er een Voorspraak is voor hen die zondigen - "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak."

Ten eerste. Wat betreft de eerste van deze twee - namelijk, wat de apostel hier onder zonde verstaat - "Indien iemand gezondigd heeft."
"Ik antwoord, daar er verschil tussen de personen is, zo moet er ook verschil in de zonde zijn. Dat er verschil tussen de personen bestaat is tevoren reeds aangetoond, de een wordt een kind Gods genoemd, de andere een kind des bozen. Hun zonden verschillen ook, ten minste in zekere mate, want geen kind van God zondigt in zo'n erge mate, dat zijn zonden onvergeeflijk worden, want "die uit God geboren is bewaart zichzelf, en de boze vat hem niet." 1 Joh. 5:18. Van hier, dat de apostel zegt, Er is een zonde tot de dood." vers 16. Zie ook Matth. 12:32. Dit is de zonde, waarvan

hij terug gehouden wordt, die uit God geboren is. De zonden worden daarom op deze wijze onderscheiden: De zonden van het volk des Heeren worden zonden genoemd, die de mensen begaan, de andere worden voor diegenen gehouden, welke de zonden der duivelen zijn.

Teen eerste. Van de zonden van Gods volk word gezegd, dat zij zonden zijn, die de mensen begaan, waarvoor deze een Voorspraak hebben, hoewel zij die naar het voorbeeld des bozen zondigen er geen hebben. "Wanneer een man of een vrouw, " zegt Mozes, "iets van enige menselijke zonden zullen gedaan hebben - dan zullen zij hun zonden belijden - en een verzoening zal voor hen gedaan worden." Numeri 5:5 - 8. Let er wel op, dit geschiedt wanneer zij een zonde begaan, die de mensen begaan, of zoals Hosea het heeft, "Wanneer zij het verbond hebben overtreden als Adam." Hosea 6:7.
Nu, dit zijn de zonden, die de apostel bedoelt, en om daarvan verlost te worden, "hebben wij een Voorspraak bij de Vader." Maar betreffende de zonden, die in het derde hoofdstuk vermeld worden, daar de personen, die zondigen, hier onder een geheel andere benaming gaan, zo moeten ook de zonden van een ander gehalte zijn - namelijk een ten strijde trekken tegen de persoon, tegen de verdiensten, en tegen de genade van Jezus Christus. Dit zijn de zonde der duivelen in de wereld, en voor deze zonde bestaat geen kwijtschelding. Zij, die uit de bozen zijn, begaan deze zonden, en daarom zondigen zij naar het evenbeeld van de Satan, en vallen zodoende onder de veroordeling des duivels.

Ten tweede. Maar, wat is het voor Jezus, om een Voorspraak voor deze te zijn? "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak." Een Voorspraak is iemand, die voor een ander pleit voor de balie, of aan een gerechtshof, maar hierover meer ter plaatse, waar dat behoort. Zo wordt ons dus in de tekst voorgesteld een Christen, die zondigt, en een verklaring van een Voorspraak, die bereid is om voor hem te pleiten. "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader." En dit leidt mij er toe om ten eerste te onderzoeken wat de apostel met deze woorden veronderstelt. Want door hier gebruik te maken van het beeld of van het ambt van een Voorspraak, om daardoor de behoudenis van de zondigende christen aan te tonen, moet hij
1. Veronderstellen, dat God, als Rechter, nu op de rechterstoel gezeten is, want een Voorspraak moet voor de balie pleiten, voor een gerechtshof. Zo is het onder de mensen, en daar van onze Heere Jezus Christus gezegd wordt dat Hij "een Voorspraak is bij de Vader, " zo is het duidelijk, dat er ook een Rechterstoel is. Dit bevestigt de profeet Micha, zeggende: "Ik zag de Heere, zittende op Zijn troon, en al het hemelse heir, staande nevens Hem, aan zijn rechter - en aan zijn linkerhand." 1 Kon. 22:19. Zittende op een Rechterstoel, want van de Heere, als toen zittende op die troon, ging dat vonnis uit tegen koning Achab, dat hij op zou trekken en vallen te Ramoth in Gilead, en hij trok op, en viel daar, als op de uitspraak of het gevolg van dat vonnis. Dit is de eerste zaak.

2. De tekst veronderstelt ook, dat de gelovigen zowel als de zondaren met die balie te maken hebben, want de apostel zegt toch duidelijk, daar hebben wij "enen Voorspraak." En de gelovigen moeten verschijnen voor die balie, omdat zij, zowel als

andere, zondigen en omdat de wet zowel tegen de zonden der gelovigen, als tegen de zonden van andere getuigt. Indien de gelovigen niet konden zondigen, welke behoeften zouden zij dan aan een Voorspraak hebben? 1 Kronieken 21:3 – 6. 1 Samuel 12:13, 14.
Ja, hoewel zij zondigden, welke behoefte zouden zij aan een Voorspraak hebben, indien zij door Christus zo van de wet waren vrij gemaakt, dat deze op generlei wijze kennis van hun zonden kon nemen? Niet de minste. Indien er twintig plaatsen zijn in ons land, waar de rechters zittingen houden, welke behoefte heb ik toch wel aan een Voorspraak, indien ik de wet niet overtreden heb? Inzonderheid wanneer de Rechter rechtvaardig is en mij goed kent, zoals de God van de hemel mij kent?
Maar hier is een Rechter, die rechtvaardig is, en hier is ook een Voorspraak, een Voorspraak voor de kinderen, een Voorspraak om te pleiten, want een Voorspraak als zodanig, is van geen nut dan voor de balie om te pleiten, daarom hier is ook een overtreding, en dus de wet geschonden zowel door de gelovigen als door de andere. Dit is de tweede zaak.

3. Als de tekst veronderstelt, dat er een rechter is en dat er misdaden der gelovigen zijn, zo veronderstelt hij ook, dat er een beschuldiger, een verklager is, die met zorg alle gebreken der rechtvaardigen bij elkaar zoekt om tegen hen te pleiten voor de balie. Vandaar dat wij lezen van "den verklager onzer broederen, die hen verklaagde voor onze God dagen nacht." Openb. 12:10 - 12. Want de Satan brengt niet alleen de Rechtvaardigen in de verzoeking om te zondigen, maar wanneer hij hem verleid heeft en hem schuldig gemaakt heeft dan gaat hij ijlings naar de rechtbank, naar God de Rechter van allen, en begint hem daar te beschuldigen, en legt de afschuwelijkheid van zijn misdaad ten zijnen laste, tegen hem pleitende, dat hij de wet geschonden heeft, dat hij gezondigd heeft tegen licht en beter weten in, en andere dingen van die aard.
Maar nu biedt de apostel in de tekst zulk arm volk een Voorspraak aan ter hunner hulp en ondersteuning, dat is iemand, die voor hen pleit, terwijl de Satan tegen hen pleit, een die voor vergeving pleit, waar de Satan de wraak op onze hoofden wil doen neerkomen. "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardigen." Dit is de derde zaak.

4. Als de apostel veronderstelt, dat er een rechter is, dat er misdaden zijn en dat er een verklager is, dan veronderstelt hij ook dat degenen, die hierin betrokken zijn - namelijk de zondigende kinderen - niet kunnen en ook niet durven verschijnen voor deze rechtbank, om hun eigen zaak te bepleiten voor de Rechter en tegen de verklager, want, indien zij dit konden of durfden doen, waarvoor zouden zij dan een Voorspraak behoeven? Want een Voorspraak is dan alleen van nut, wanneer men zelf niet kan en ook niet durft verschijnen, om zijn eigen zaak te bepleiten. Op deze wijze bad Job om een Voorspraak, die voor hem zou kunnen pleiten bij God. Job 16:21, en David roept uit. "Ga niet in het gericht met uw knecht: want niemand, die leeft, zal voor uw aangezicht rechtvaardig zijn." Psalm 143:2.
Daarom het is duidelijk, dat de gelovigen hun zaak niet kunnen bepleiten en het ook niet durven wagen om voor zichzelf te pleiten. De Rechter is de almachtige en eeuwige God, de geschonden wet is de volmaakt heilige inzetting des Heeren, in zichzelf een verterend vuur. De zonde is zo hatelijk en zo walgelijk, dat het is genoeg

om de engelen te doen blozen, wanneer zij haar ook maar slechts eenmaal horen noemen in een zo heilige plaats als die, waar deze grote God zit, om te oordelen. Deze zonde hangt nu om de nek van hem, die haar begaan heeft, inderdaad zij bedekt hem, als een kleed. De tegenstander is onverschrokken, listig, onbeschaamd, en kan duizenden van ons in minder dan een half uur tot zwijgen brengen. Wat zou de zondaar toch wel voor die rechtbank kunnen doen, indien hij er komen kon, om voor zichzelf te pleiten? Letterlijk niets, niets tot zijn eigen voordeel.
Maar nu is dit tot zijn voordeel - hij heeft een Voorspraak, om zijn zaak te bepleiten. "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige." Dit is de vierde zaak.

5. De apostel veronderstelt ook in de tekst, dat er bij de christenen een vatbaarheid bestaat om, wanneer zij gezondigd hebben te vergeten, dat zij een Voorspraak bij de Vader hebben, daarom staat dit geschreven om hen in het geheugen te brengen, dat, "indien iemand gezondigd heeft" (laat hij zich herinneren) "wij hebben een Voorspraak." Aan alle andere dingen kunnen wij genoeg denken - namelijk, dat God een rechtvaardig rechter is, dat de wet volkomen heilig is, dat mijn zonde een verschrikkelijk en afschuwelijk ding is en dat ik zeker daarvan door de satan beschuldigd word voor God.
Ik zeg, aan deze dingen denken wij spoedig en wij vergeten ze niet. Ons geweten brengt hen in ons geheugen, onze schuld herinnert ons aan deze dingen, de duivel herinnert er ons aan, en onze rede en ons gezond verstand prent ons deze dingen goed in het geheugen. Slechts dit een vergeten wij, dat wij een Voorspraak hebben, "een Voorspraak bij de Vader" dat is iemand, die verordend is om mijn rechtszaak in een zitting met open deuren te behandelen voor al de engelen des hemels, en om zo voor mij te pleiten, dat ik zeker vrij kom, hoewel ik gekleed ben in onreine klederen. Maar ik zeg, wij zijn al te geneigd, om dit te vergeten, zoals Job deed toen hij uitriep: "Och, mocht men rechten voor een man met God, gelijk een kind des mensen voor zijnen vriend?" Job 16:21. Job had zulk enen, maar hij had het toen bijna vergeten, zoals hij ook schijnt te kennen te geven, waar hij een scheidsman wenst, die zijn hand op hen beiden mocht leggen. Job 9:33.
Maar dit is grote genade voor ons, dat wij iemand hebben om onze rechtszaak te bepleiten, een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige, " die het niet toe zal staan dat onze ziel veroordeeld en gevonnist worde voor de troon, maar die gewis onze rechtszaak zal bepleiten. Een andere les, die de apostel ons uit deze woorden wil doen leren, is deze, dat het tot ondersteuning en versterking van onze hoop strekt, wanneer wij ons herinneren, en wanneer wij geloven, dat Jezus Christus een Voorspraak voor ons is, als wij gezondigd hebben. Ons geloof en onze hoop schijnen ons te ontzinken, wanneer onze zonden in hun strafbaarheid op ons geweten drukken, en geen beter middel om onze ziel weer op te beuren, dan haar te doen weten en verstaan, dat de Zoon van God onze Voorspraak is in de hemel.
Het is waar, Christus stierf voor ons als een offerande en als een priester sprenkelde Hij Zijn bloed op het verzoendeksel, maar hier is er een, die gezondigd heeft na de omhelzing des geloofs, één, die zo zwaar gezondigd heeft, zó zwaar, dat zijn zonden opgeklommen zijn voor God, ja, zij worden hier voor de rechterstoel tegen hem ingebracht door de verklager der broederen, door de vijand der Godvrezenden. Wat moet hij nu doen? Wel, laat hem in Christus geloven. Geloven, ja dit is wel zo, maar

welke gedachte moet hij zich nu van Christus vormen, ter zijner aanmoediging om te geloven? Wel, laat hij zich herinneren, dat Jezus Christus een Voorspraak is bij de Vader en als zodanig ontmoet Hij de verklager voor de rechtbank van God, pleit tegen de verklager voor deze man, die gezondigd heeft en wint zijn pleidooi tot in alle eeuwigheid. Hoewel nu de satan al optreedt als rechtsgeleerde, hoewel hij verklaagt, ja, hoewel zijn beschuldiging tegen ons ook waar zij (want veronderstel dat wij gezondigd hebben) "toch is onze Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige."
Zo wordt het geloof verlevendigd, zo wordt de hoop versterkt, zo wordt de ziel der terneer geslagenen christen weer opgebeurd om een goede uitkomst te verwachten van een slecht rechtsgeding en een sluwe tegenstander, inzonderheid, wanneer gij in overweging neemt.

7. Dat de apostel in de tekst verder veronderstelt, dat Jezus Christus als Voorspraak, indien Hij slechts voor ons wil pleiten (al zijn onze zonden ook nog zo zwart) bekwaam is om ons te redden zelfs voor de rechterstoel van de Allerhoogste, tot onze grote blijdschap, en ter beschaming van onze tegenstander, want hij zegt, "Wij hebben een Voorspraak, " en indien hij het zo niet bedoelt, dan zijn Zijn Woorden een ijdele klank.
Maar hij bedoelt het zeker zo, hij moet het zo bedoelen, omdat hij de gevallenen hier zoekt te troosten en te onderschragen. "Heeft iemand gezondigd? Wij hebben een Voorspraak." Maar wat zou een Voorspraak ons baten, indien Hij niet bekwaam was om ons te redden, wanneer wij van zonde en schending der wet beschuldigd worden voor de rechtbank, en voor het heilig aangezicht van een rechtvaardigen Rechter? Maar Hij is bekwaam om dat te doen. De apostel zegt dit, door te veronderstellen dat iemand gezondigd heeft, als enig mens onder de Godvruchtigen ooit gedaan heeft, want zo mogen wij het opvatten, en indien hij ons geen vrijheid geeft, om de tekst zo te verstaan, dan zijn Zijn Woorden doelloos, want menigeen zal de bedenking opperen: maar kan Hij mij wel redden, hoewel ik als David als Salomo of als Petrus gehandeld heb? Het antwoord moet zijn - "ja" .
De onbepaaldheid van het woord "iemand" geeft ons recht om de bedoeling van de tekst in de ruimste zin op te vatten, en bovendien noemt hij hier de Naam van de voornaamste, geschiktste, en meest gepaste Redder, die bestaat, om iemand te redden, die door de last zijner zonden en een geprangd geweten de angsten des doods en der hel gevoelt.
Verder schijnt de apostel, dunkt mij, in deze woorden te roemen in Christus, zeggende, mijn broederen, och of gij uzelf er op toe mocht leggen om heilig te zijn, maar mocht de Satan u overrompelen en u met de onreinheid der zonde bezoedelen dan hebt gij, behalve alles wat gij reeds gehoord hebt, toch ook nog "een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige, " die u tot troost van uw zielen volkomen redden kan.
Laat mij u daarom tenslotte vermanen om te geloven, te hopen en te verwachten, dat (ik spreek nu tot de gevallene gelovigen de Heere Jezus het goed met u zal doen aflopen, hoewel gij gezondigd hebt - "Vertrouw op Hem, " zeg ik, "en Hij zal het doen geschieden."
Ik weet wel, dat ik u onder een harde en moeilijke taak stel, want het is een zwaar en afzwoegend werk om te geloven en iets goeds te verwachten, wanneer mijn schuldig

geweten niets anders doet dan mij bezwaren, kwellen en verschrikken met het rechtvaardig oordeel van God, met de grootheid van mijn zonden en met de helse pijnigingen. En toch, dit moet geschieden, u moet geloven, de tekst eist het, uw toestand vordert het, en u zijt het duur verplicht, indien u waarlijk Christus wenst te verheerlijke, en dit is de weg, waarin gij de afloop uwer rechtszaak, in handen, zult verhaasten, want het geloof schrikt de duivel af, behaagt Gode, en zal u helpen om vooruit het lied der kerk te zingen, zeggende "Heere! gij hebt de twistzaken mijner ziel getwist, Gij hebt mijn leven verlost." Klaagliederen 3:58.

Ik zeg u, gelooft, en hoort Hem die voor u pleitende is, zeggen, "Alzo zegt uw Heere, de Heere en uw God, die zijns volks zaak twisten zal: Zie, Ik neem de beker der zwijmeling van uw hand, de droesem van de beker mijner grimmigheid, u zal die voortaan niet meer drinken." Jesaja 51:22.

Maar ik spreek hier niet over de lieflijkheid van Christus natuur, maar over de heerlijkheid van Zijn *ambten en wel inzonderheid over zijn pleit-ambt*, hetwelk Hij, als een advocaat voor zijn cliënt, voor ons moet vervullen in de tegenwoordigheid Gods. De liefde kan daar bestaan, waar geen ambt is, en zo waar geen macht bestaat om ons goed te doen, maar waar liefde en ambt gelijktijdig aanwezig zijn, zoals in Christus, daar zullen deze twee zich met elkaar verenigen om de gevallenen christen goed te doen. Maar over Zijn liefde hebben wij op een andere plaats gesproken, wij willen hier over het ambt van deze beminnelijke Heiland spreken.

Laat ik u verder bekend maken, dat God, uw Vader er op rekent, dat u al de dagen uws levens slechts een arm schepsel zult zijn, wanneer gij door het oog Zijner wet beschouwd wordt, inderdaad de apostel zegt het u, wanneer hij daar tot u zegt dat er voor een Voorspraak voor u gezorgd is.

Wanneer een vader zijn kind krukken verschaft, dan doet hij alsof hij zeggen wilde: Ik acht dat mijn kind nog zwak is, en wanneer de Heere ons van een Voorspraak voorziet, dan handelt Hij alsof Hij zeggen wil, Mijn volk is onderhevig aan zwakheden. Denk daarom niet meer van uzelf dan hetgeen gij, volgens deze eenvoudige tekst en volgens goede gevolgtrekkingen uit de ambten van Christus, verplicht zijt van uzelf te denken, dat Christus een onvergankelijk priesterschap (Hebr. 7:24) heeft in de hemelen, en daar eeuwig leeft om voor u te bidden, wat toont dit anders dan dit, dat u in uzelf, op zijn allerbest beschouwd, slechts een arm, deerniswaardig, armzalig en zondig mens zijt, een mens, die in zijn heiligste toestand gewis nog zou worden buiten uitgeworpen, indien uw Hogepriester de goddeloosheid niet weg nam van uw heilige dingen.

De eeuw waarin wij leven is een lichtzinnige eeuw, Gods kinderen zijn niet zo nederig, zo klein en zo gering in hun eigen oog als zij behoorden te zijn, hoewel hun dagelijkse ondervinding en ook het priesterschap van Jezus dat eist. Maar boven alles, het pleit-ambt van Jezus Christus verklaart ons slechte schepselen te zijn, want dat ambt voorspelt, als het ware, dat wij de een of andere dag schandelijk in de zonde zullen vallen, en door die val verpletterd zullen worden, indien de Heere Jezus niet opstaat om voor ons te pleiten. En zo als het dit aangaande ons verklaart, zo getuigt het ook omtrent God, dat Hij Zijn volk niet lichtelijk of gemakkelijk wil verliezen. Hij heeft goed voor ons gezorgd, Hij heeft ons voorzien van bloed om ons in te wassen, een Priester om voor ons te bidden, opdat wij zullen kunnen volharden, en in geval wij snodelijk vallen, een Voorspraak om onze twistzaak te twisten en ons uit het gevaar te

verlossen, waarin wij te eniger tijd door de zonde en de Satan gebracht mogen worden.
Maar na aldus in het kort datgene van de tekst besproken te hebben wat ik denk dat de apostel noodzakelijk vooraf veronderstellen moest, zal ik nu beproeven om dieper in het verborgene van de tekst in te dringen, om meer in het bijzonder te zien wat daarin wordt aangetroffen. En om dit met meer vrucht te doen, zal ik deze wijze van behandeling in mijn redevoering volgen.

WIJZE VAN BEHANDELING.

- Ten eerste zal ik u meer in het bijzonder aantonen wat het ambt van Christus als Voorspraak is en waarin het bestaat.
- Ten tweede zal ik u daarna ook aantonen hoe Jezus Christus dit ambt als Voorspraak uitoefent.
- Ten derde zal ik u ook aantonen wie het zijn, die Jezus Christus als hun Voorspraak hebben.
- Ten vierde zal ik u aantonen welke voortreffelijke privileges zij hebben, die Jezus Christus als hun Voorspraak hebben.
- Ten vijfde zal ik ook de noodzaak van dit ambt aantonen, om de twistredenaars tot zwijgen te brengen.
- Ten zesde zal ik enige tegenwerpingen beantwoorden, om
- Ten laatste met een woord van toepassing te eindigen.

WAARIN HET AMBT VAN CHRISTUS ALS VOORSPRAAK BESTAAT.

Ten eerste. Om met de eerste van deze te beginnen, namelijk, om meer jn het bijzonder van het ambt van Christus als Voorspraak tot u te spreken.
Waarin het bestaat, zal ik dit punt weer splitsen in drie onderdelen.

- Ten eerste zal ik over de eigenschap van dit ambt spreken,
- Ten tweede zal ik over de rang en de plaats handelen, die dit ambt onder de overigen bekleedt, en
- Ten derde zal ik spreken over de gelegenheid van de uitoefening van dit ambt.

Ten eerste *zal ik over de eigenschappen van dit ambt spreken.*
Het geeft een mens volmacht om voor een mens te pleiten, of één mens om voor een ander mens te pleiten, niet in gewone gesprekken en bij gewone gelegenheden, zoals iedereen doen kan, maar voor de balie of voor een rechtbank, waar een mens beschuldigd of aangeklaagd wordt door zijnen vijand, zodanig is het pleit-ambt van onze Voorspraak, zowel hier, als in het koninkrijk der hemelen.
Een voorspraak is iemand, als een onzer zaakgelastigden, tenminste in het algemeen. die overeenkomstig de wet voor de een of ander pleit, die in moeilijkheden geraakt is door eigen wangedrag, of door boos opzet van andere, die zich beijveren en zich moeite doen om hem in gevaar van de wet te brengen. Dit is de eigenschap van dit ambt op aarde zoals ik gezegd heb, en dit is het ambt dat Christus bekleedt in de hemel, waarom hij zegt, "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak, " iemand die voor ons opstaat, en die voor onze vrijmaking voor de rechtbank van God pleit. Joël 3:2, Jesaja 66:16, Ezech. 38:22, Jeremia 2. Want hoewel wij op enkele

plaatsen in de Heilige Schrift lezen, dat Christus voor de Zijnen pleit bij, of twist met de mensen en dat met vreselijke bewijsgronden, zoals met vuur, met het zwaard, de hongersnood en pestilentie, toch is dit volstrekt niet hetgeen in de tekst bedoeld wordt, want de apostel zegt hier, Hij is een Voorspraak bij de Vader, of voor de Vader, om voor hen te pleiten of te twisten die daar voor de Vader van hun overtredingen zullen worden beschuldigd: "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige."
Daarom dit is de bezigheid van Jezus Christus, zoals Hij ook voor ons is, een Voorspraak. Hij heeft op zich genomen om voor zijn volk op te staan voor de rechtbank des Allerhoogsten, en om daar voor dat hoge gerechtshof met de wet en met het recht des hemels in handen voor hun vrijmaking te pleiten, wanneer zij van hun misdaden worden beschuldigd, door een vergadering van gezworenen worden aangeklaagd, of door hun tegenstander vervolgd worden.

Ten tweede. En nu moet ik tot u spreken *over de rang, die dit ambt bekleedt,* of de plaats, die het heeft onder de overige ambten, die Hij voor ons uitoefent, zolang wij hier in een onvolmaakte staat zijn, en ik denk dat dit ambt, bij manier van spreken, als het ware, de achterhoede vormt, de reserve, een middel om ons ten laatste te helpen, wanneer alle andere schijnen gefaald te hebben. De mensen slaan gewoonlijk niet bij elke gelegenheid de weg van rechten in, en al doen zij het, dan zal de wijsheid van de rechter en het Hof niet toestaan dat elk geharrewar en zot gekijf voor hen gebracht wordt, maar een Voorspraak is dan op de rechte plaats, wanneer een zaak door de rechter en de leden van het Hof waardig gekeurd wordt, om er kennis van te nemen. Daarom komt hij, zoals ik zei, in de laatste plaats, als een reserve, als een laatste helper, om te pleiten, en om door zijn pleiten datgene weer in orde te brengen dat anders de vermoedens versterkt en de ziel in groter gevaar gebracht zou hebben. Christus, als priester, verricht altijd dienstwerk voor ons, omdat in onze heiligste dingen gebreken en vlekken gevonden kunnen worden, en deze neemt Hij natuurlijk weg door de uitoefening van dit ambt, want Hij draagt altijd die plaat van louter goud op Zijn voorhoofd, waarop deze woorden gegraveerd zijn: "DE HEILIGHEID DES HEEREN."
Maar behalve deze gewone gebreken zijn er nu ook nog buitengewoon grove en zondige misdaden, die dikwijls in de zomen der klederen van de kinderen Gods gevonden worden. Nu deze zijn het, waar de Satan op los gaat, deze zijn het waarvan de Satan een acte van beschuldiging tegen ons samenflanst, en om ons van deze te redden, is de Heere Jezus tot Voorspraak benoemd. Toen Jozua met vuile klederen bekleed was, toen stond de Satan aan zijn rechterhand, om hem te weerstaan, en toen twistte de Engel des Verbonds, de Heere Jezus, de twistzaak voor Jozua, toen pleitte Hij ten voordele van Jozua. Zacharia 3.
Uit dit alles blijkt zonneklaar, dat dit ambt achteraan komt, als een reserve, als een laatste hulp, opdat wij geholpen zullen kunnen worden in een nijpend gevaar, wanneer wij in de modder zinken, waarin geen vasten bodem is. Hierop wordt ook nog verder gezinspeeld door de verschillende houdingen, waarin Christus zich stelt, wanneer Hij zijn priesters ambt en zijn ambt als Voorspraak bedient. Als een Priester zit Hij, als een Voorspraak staat Hij. Jesaja 3:13. De Heere staat op, wanneer Hij pleit, Zijn zitten is bestendiger en natuurlijker (zit aan Mijn rechterhand, Psalm 110:1, 4), maar Zijn staan is bijzonder. Hij staat bij buitengewone gelegenheden, toen Jozua beschuldigd

werd, of toen de hel en de wereld tegen Zijnen knecht Stefánus losgebroken waren. Want gelijk de Engel des Heeren stond, toen Jozua door de duivel beschuldigd werd, zo staat er ook geschreven, dat "de Heere Jezus was staande ter rechterhand Gods" toen Stefánus beschuldigd werd door de mensen op aarde, en die beschuldiging gesteund werd door de gevallen engelen voor het aangezicht van God. Hand. 7:55. En waarom stond de Heere Jezus? Om te pleiten, want zo vat ik het op, omdat een staande houding de houding van een Voorspraak is, niet die van een Priester, want als Priester moet Hij neerzitten, maar als Voorspraak staat Hij, zoals reeds tevoren is aangetoond. Hebr. 10:12.

Ten derde. De gelegenheid, waarbij Christus dit ambt als Voorspraak uitoefent, is *wanneer een kind van God bevonden wordt schuldig te staan aan een vreselijke zonde of een bedroevende misdaad in zijn wandel en gedrag.* Want wat de zwakheden betreft, die de besten aankleven in hun heiligste offeranden, indien een kind van God schuldig stond aan tien duizend van hen, zij worden natuurlijk weggenomen door de grote hoeveelheid wierook, die altijd met deze offeranden vermengd wordt in het gouden wierookvat, dat in Christus handen is, en op deze wijze wordt het kind des Heeren rein gehouden, en rechtvaardig geacht, niettegenstaande die zwakheden, en daarom zal u bevinden, dat, niettegenstaande deze gewone gebreken, de kinderen Gods toch voor goed en oprecht gehouden worden, en niet als misdadigers beschuldigd worden. De tekst zegt: "David deed wat recht was in de ogen des Heeren, en was niet geweken van alles, wat Hij hem geboden had, al de dagen zijns levens, dan alleen in de zaak van Uria de Hethiet." 1 Kon. 15:5.
Maar was David, in de strengste zin des woords dan zonder gebreken in alle andere opzichten? Neen voorwaar niet, maar die misdaad was onreiner dan de overigen en daarom werpt de Heere daar een smet op zijn kleed, en dit geschiedde ongetwijfeld, omdat hij door de satan voor de troon van God werd beschuldigd, want hier zien wij David schuldig aan overspel, moord en huichelarij, hier is een beruchte misdaad, een grote zonde, zo'n uitstekende gelegenheid voor de satan om een voordracht van beschuldiging tegen de koning op te stellen, en wij hun er zeker van zijn dat de satan een vreselijke aanklacht tegen hem heeft opgesteld.
Nu is het tijd voor Christus om zich te stellen en te pleiten, want nu is er gelegenheid voor een vraag als deze. Kan Davids zonde met de genade overeenkomen? of, Is het mogelijk dat een mens die gehandeld heeft als David handelde, toch nog een gelovige is, en bij gevolg nog een behouden vat? Of, kan God hem nog als zodanig beschouwen, en toch heilig en rechtvaardig zijn? of, kunnen de verdiensten van Christus zo'n nog bereiken in overeenstemming met de wet des hemels? Hier is een twijfelachtige zaak, hier is een mens wiens zaligheid twijfelachtig gemaakt is door zijn vuile misdaden, nu moeten wij tot de wet en tot het getuigenis, daarom laat Christus nu opstaan om te pleiten!
Nu was Davids zaak twijfelachtig, hij was bevreesd dat God hem zou wegwerpen, en de duivel hoopte dat God het doen zou, die tot dat einde David voor het aangezicht des Heeren beschuldigde, om was het mogelijk, het doodsvonnis over zijn ziel te doen uitspreken. Psalm 51. Maar dit was Davids voordeel, hij had een Voorspraak om zijn twistzaak te twisten, door wiens wijsheid en ervarenheid in rechtszaken hij van deze zware beschuldigingen en van die grove zonden, vrijgepleit werd, en die hem van een eeuwige verdoemenis gered heeft, die volgens de wet als straf op deze zonde rustte.

Dit is dus de gelegenheid waarvan Christus gebruik maakt om als een Voorspraak voor het behoud van zijn erfdeel te pleiten - Hij twist de twistzaak Zijns volks. Jesaja 51:22.

Niet elke zaak, maar de zaak die zeer slecht is, zulk ene, waardoor zij zich niet alleen in schuld en schande wikkelen, maar waardoor zij zich ook in gevaar van de dood en de hel begeven. Ik zeg, de zaak is slecht, als de tekst waar is, als de zonde haar slecht kan maken, inderdaad als de zonde zelf slecht is - "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak, " een Voorspraak om voor hem te pleiten, voor hem, als schuldig beschouwd, en zo bijgevolg, als beschouwd in een slechten toestand. Het is waar, wij moeten onderscheid maken tussen de persoon en de zonde, en Christus pleit of twist voor de persoon, niet voor de zonde, maar toch kan Hij zich niet met de persoon In betrekking stellen zonder dat Hij met de zonde in aanraking komt, want hoewel de persoon en de zonde van elkaar onderscheiden moeten worden zo kunnen zij toch niet van elkaar afgescheiden worden.

Hij moet dus niet voor een persoon alleen maar voor een schuldig persoon pleiten, die in de slechtsten toestand verkeert - "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak voor hem als zodanig beschouwd. Wanneer iemands zaak goed is, dan pleit zij voor zichzelf en inderdaad ook voor haar meester, inzonderheid wanneer zij voor een rechtvaardig rechter komt. Hier bestaat dus geen behoefte aan een Voorspraak, de rechter zelf zal een gunstig vonnis over die zaak uitspreken. Dit wordt duidelijk gezien bij Job - "gij hebt Mij tegen hem opgehitst (dit zegt de Heere tot de Satan), om hem te verslinden zonder oorzaak." Job. 2:3.

Tot hiertoe was de zaak van Job goed, waarom hij dus geen Voorspraak behoefde, zijn zaak pleitte voor zichzelf en ook voor haar heer. Maar indien de Heere Jezus als Voorspraak benoemd was om voor goede zaken te pleiten dan zou de apostel aldus geschreven hebben: indien iemand rechtvaardig is, wij hebben een Voorspraak bij de Vader.

Inderdaad het is maar eens in mijn leven gebeurd, dat ik iemand van de kansel hoorde zeggen, toen hij over deze tekst sprak, *dat de Heere Jezus alleen voor goede zaken pleitte,* en daarom zei hij tot zijn hoorders, ziet toe, dat uw zaak goed zij, anders zal Christus niet voor haar pleiten.

Maar toen ik het hoorde dacht ik bij mij zelven, *Heere indien dit zo is, wat moet ik dan doen, en wat zal er dan van al deze toehoorders en ook van deze prediker nog worden?*

Daarenboven zag ik duidelijk, dat de apostel in de tekst geen goede, maar wel degelijk een slechte zaak bedoelde, een buitengewoon slechte zaak, indien de zonde haar slecht kan maken. En dit was een der vele redenen waarom ik deze verhandeling geschreven. Wanneer wij over een zaak spreken, dan spreken wij niet over een persoon eenvoudig als zodanig beschouwd, want zoals ik tevoren gezegd heb, de persoon en de zaak moeten duidelijk van elkaar onderscheiden worden, en de persoon kan de zaak ook niet goed maken, tenzij hij zijn daden regelt naar het Woord van God.

Indien dus een vroom en oprecht mens iets doet, dat de wet veroordeelt, dan is dat ding slecht, en indien hij daarvoor aangeklaagd wordt, dan is hij aangeklaagd voor een slechte zaak, en hij die Zijn Voorspraak wil zijn moet ook in die slechte zaak betrokken zijn, en hoe hij zijn cliënt redt, hierin ligt de verborgenheid. Ik weet dat een slecht mens een goede zaak voor de rechter hebben kan, en zo kan het ook zijn met goede mensen. Job. 31. Maar dan zijn zij moedig in hun eigen zaak, en volstrekt niet

bevreesd om de zaak te noemen en in Christus hun onschuld zowel voor God als voor de mensen te bepleiten. Psalm 71:3 - 5, 2 Cor. 1:23, Gal. 1:10, Filip. 1:8.
Maar in de tekst wordt een zaak genoemd waarvoor wij allen bevreesd zijn - ene zaak die zo slecht is dat niemand er het kind van God uit redden kan dan Jezus Christus zelf. Het is niet alleen een zondige zaak, maar de zonde zelf - "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader."
Daarom, de apostel heeft op deze plaats een zaak behandeld, die een van de grootste verborgenheden onder de hemel is - namelijk, hoe een onschuldige en heilige Jezus het op zich heeft kunnen nemen om voor iemand te pleiten, die zichzelf door de zonde verontreinigd heeft, ja hoe Hij de zaak in handen genomen heeft om voor dezulken te pleiten tegen de gevallen engelen voor het aangezicht van een heilig en rechtvaardig God, en dat hij hen werkelijk door Zijn werk als Voorspraak redden zou, en hen zou laten vrijspreken van de misdaden waaraan zij waarlijk schuldig stonden en van de vloek der wet waaronder zij gevallen waren met goedkeuring van de Rechter.
Dit is een grote verborgenheid, en verdient door alle Godvrezenden nauwkeurig onderzocht te worden, beide, omdat de wijsheid des hemels er in gevonden wordt en omdat de beste gelovigen er belang bij hebben of er belang bij kunnen hebben. Ook moeten wij op generlei wijze deze waarheid verloren laten gaan, omdat het de waarheid is, de tekst zegt het zo, en indien wij het anders verklaren, dan maken wij een leugen van het Woord van God, dan stellen wij ons tegen de apostelen, dan vleien wij de huichelaars, dan beroven wij de christenen van hun voorrechten en rukken de kroon der ere en heerlijkheid van Christus hoofd. Lukas 18:11, 12. De beste gelovigen zijn het gevoeligst voor hun zonden en zij zijn het meest vatbaar er voor om hun molshopen tot bergen te maken.
De Satan doet ook zijn uiterste best, zoals reeds vroeger is opgemerkt, om hen te verleiden tot zonde en God tegen hen te vertoornen, door tegen hen te pleiten wat waar is, of door kwaad tegen hen te verzinnen, met het doel om hen aan te klagen. Job 2:9. Zijn boosaardigheid tegen hen is groot, en groot is zijn ijver waarmee hij hun verwoesting zoekt, daarom is hij zeer begerig om hen te ziften, om hen te verzoeken, en hen op alle mogelijke wijzen listen en lagen te leggen, of hij ook met mogelijkheid zijn plannen in hun vlees ten uitvoer kan brengen, namelijk om hen te doen uitbreken in de zonde, opdat hij hen voor de wet zal kunnen aanklagen bij hun God en Vader. Daarom staat deze tekst voor hen geschreven, opdat zij zullen kunnen zien, dat, wanneer zij gezondigd hebben, "zij een Voorspraak hebben bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige." En hierin heb ik u dus aangetoond de eigenschap van dit ambt, de plaats die het onder de andere ambten bekleedt, en de gelegenheid waarbij onze gezegende Heiland Jezus Christus van dit gewichtig ambt gebruik maakt.

HOE CHRISTUS HET AMBT VAN EEN VOORSPRAAK UITOEFENT.

2. Thans moet ik u verklaren hoe Jezus Christus zijn ambt als Voorspraak voor ons uitoefent. En opdat ik dit ter uwer stichting zal kunnen doen, zal ik de volgende wijze van behandeling volgen -

Ten eerste, zal ik u aantonen hoe Hij dit ambt uitoefent bij Zijn Vader.
Ten tweede hoe Hij dat ambt uitoefent tegen onze tegenstanders.

Ten eerste. *Hoe de Heere Jezus zijn ambt als Voorspraak uitoefent bij Zijn Vader.*
1. Hij doel het alleen, en gebruikt noch engel noch gelovige als afgevaardigde. Niemand doet hier iets dan Jezus, en Jezus alleen. Dit geeft de tekst te kennen: "Wij hebben een Voorspraak, " sprekende van één, maar van één, van één alleen, zonder een gelijke of een mindere. Wij hebben er maar één, en die éne is Christus Jezus. Ook zou het evenmin tot eer van Christus strekken als tot eer van de wet of van de rechtvaardigheid Gods, indien iemand behalve Jezus Christus een Voorspraak kon zijn voor een kind van God, dat in de zonde valt Bovendien, door het tegendeel te willen bewijzen, doen wij niets anders dan de zonde verkleinen en het pleit-ambt van Jezus Christus overbodig maken.
Het zou het werk van Christus als Voorspraak overbodig maken, indien het mogelijk ware, dat de zonde kon weggenomen worden hetzij door een gelovige of door een engel. Nogmaals, indien God meer dan één als voorspraken zou toelaten, en toch nooit melding maakt van een ander dan Jezus Christus alleen, of indien Johannes er nog enigen zou toestaan en toch over niemand anders spreekt dan over Jezus alleen, ja, dat een Voorspraak onder die titel slechts eens zou vermeld worden, maar eenmaal en het gehele Boek van God, en dat er toch verscheidene zouden toegelaten worden, stemt noch overeen met de wijsheid of de liefde des Heeren, noch met de geloofwaardigheid van de apostel.
Maar de gelovigen hebben slechts één Voorspraak, indien zij gebruik van Hem willen maken, of indien zij hun geloof ter hunner ondersteuning willen versterken in dit ambt, en doen zij dit niet, dan moeten zij de gevolgen afwachten. Ik dacht dat het goed was, om hierover iets te zeggen, omdat de tijden verdorven zijn, en omdat onwetendheid en bijgeloof altijd op de loer liggen om ons van ons stuk te brengen, en deze dingen hebben een natuurlijke geneigdheid om alle waarheid te benevelen, zo inzonderheid deze, die Christus zoveel heerlijkheid aanbrengt en zoveel hulp en steun aan de gelovigen schenkt.

2. Even als Jezus Christus alleen onze Voorspraak is, zo is *ook de rechtbank des Allerhoogsten de enige plaats, waar Hij voor ons pleit, want God zelf is de Rechter.* Deuteronomium 32:36. Hebr. 12:23. Ook kan de zaak, die Hij nu bepleiten moet, niet voor een andere rechtbank gebracht worden, hetzij door in hoger beroep te komen of anderszins. Indien de satan ons van de hemel voor een andere rechtbank kon brengen, dan zou hij zeker te sterk voor ons zijn, omdat wij dan onze Jezus, onze Voorspraak zouden missen om voor ons te pleiten.
Inderdaad soms klaagt hij ons aan voor de mensen, die zich over deze gelegenheid verheugen, want zij zijn dikwijls één met de duivel, maar dan hebben wij vrijheid om onze zaak voor een andere rechtbank te brengen, en om in beroep te komen bij het hoogste gerechtshof zeggende: "Laat mijn recht van Uw aangezicht uitgaan, laat uw Ogen de billijkheden aanschouwen." Psalm 17:2. Deze goddeloze wereld veroordeelt ons om onze goede daden, maar hoe zou zij ons dan wel om onze slechte daden veroordelen? Maar wij willen nooit van de hemel in hoger beroep komen op de aarde want hier hebben wij geen Voorspraak, "onze Voorspraak is bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige."

3. Gelijk Hij zelf geheel alleen pleit, en nergens anders dan aan het Hof van de hemel bij de Vader, zo neemt Hij, wanneer Hij bij de Vader voor ons pleit, deze regel in acht.

(1.) Hij geeft toe in alles en belijdt alles, waarvan wij rechtmatig beschuldigd kunnen worden, en toch zo, dat Hij de gehele schuld op zichzelf neemt, bekennende dat de misdaden de zijne zijn. "O God", zegt Hij, U weet van mijn dwaasheid, en mijn schulden zijn voor U niet verborgen." Psalm 69:6. En dit moet Hij doen, anders kan Hij niets doen. Indien Hij de zonde vergoelijkt of verminderd, dan is Hij schuldig, indien Hij ze op ons doet blijven, dan sterven wij. Hij moet daarom onze ongerechtigheden op Zich nemen, haar de zijn maken, en zo ons verlossen, want door aldus de zonde op zichzelf genomen te hebben, zoals Hij volgens de wet doen kan, en dat Hij ook met liefde doet, "want wij zijn leden van Zijn lichaam" (het is Zijn voet, zijn hand, of Zijn oor dat gezondigd heeft), volgt het, dat wij leven indien Hij leeft, en wat meer kunnen wij verlangen?
Hieraan moeten wij dan wel degelijk denken, indien wij ooit troost willen smaken in een dag van kommer en verdriet over de zonde. En in zoverre is er enigermate een overeenstemming tussen Zijn werk als Offerande, als Priester en als Voorspraak. Als een offerande werden onze zonden op Hem gelegd. Jesaja 53. Als een Priester draagt Hij onze ongerechtigheden. Ex. 28:38. En als een Voorspraak bekent Hij, dat ze de Zijnen zijn. Psalm 69:6.
Nu Hij Zichzelf onze ongerechtigheden heeft toegerekend, nu is er geen twistzaak meer tussen ons en de Satan, want de Heere heeft onze partij gekozen, Hij heeft onze zonden de Zijne gemaakt.
Alles wat wij dus in deze zaak te doen hebben, is in het geloof onder de engelen voor de rechtbank te staan en te zien hoe het met de zaak gaat.
O grote God! Wat is uw liefde jegens het mensdom toch oneindig groot! En hoe onnaspeurlijk is de rijkdom uwer genade o onze Heiland! Die deze zaken zo liefderijk voor ons behandelt.

(2.) De Heere Jezus aldus onze ongerechtigheden op Zich genomen hebbende pleit vervolgens op Zijn eigen verdiensten voor God, zeggende: "Laat hen door mij niet beschaamd worden die U verwachten, o Heere, Heere der heirscharen! laat hen door mij niet te schande worden, die U zoeken, o God Israëls! Want om uwentwil draag ik versmaadheid, schande heeft mijn aangezicht bedekt." Psalm 69:7, 8.
Merk wel op, laat hen om mijnentwil niet beschaamd worden, laat hen om mijnentwil niet te schande worden. Schaamte en schande zijn de gevolgen der schuld, of van een beschuldiging van de zonde, Jeremia 3:25, en zijn slechts een ingang tot de verdoemenis. Daniël 12:2. Johannes 5:29.
Maar ziet, hoe Christus pleit, zeggende: laat dat niet geschieden om mijnentwil, om de verdiensten van mijn bloed, om de volmaaktheid van mijn gerechtigheid, om de invloed van mijn smekingen. *Laat hen niet om mijnentwil beschaamd worden, o Heere, Heere der heirscharen!* En laat niemand iets tegen deze tekst inbrengen, omdat hij in de Psalmen gevonden wordt, alsof hij niet door de profeet Christus is uitgesproken, want beide Johannes en Paulus, ja Christus zelf, maken deze Psalm tot een profetie van Hem. Vergelijk slechts het tiende vers van deze Psalm met Johannes 2:17 en met Rom. 15:3. In het tiende vers van Psalm 69 leest gij als volgt: "Want de

ijver van uw huis heeft mij verteerd, en de smaadheden van degenen, die U smaden, zijn op mij gevallen. In Johannes 2:17 leest gij de volgende woorden: "De ijver van uw huis heeft mij verslonden," en in Rom. 15:3 vindt gij dit geschreven: "De smadingen van degenen, die U smaden, zijn op mij gevallen.
Vergelijk ook nog het 21ste vers van deze Psalm met Matth. 27:48 en Markus 15:25.
Maar is dit geen wonderbare zaak, dat Christus eerst onze zonden op zich neemt en ze als de zijnen beschouwt en dan op zijn eigen verdiensten zijn eigen waarde pleit voor onze vrijlating? Want met deze woorden "door Mij" (om Mijnentwil) pleit Hij op Zichzelf, op Zijn gehele Persoon en op alles dat Hij is en heeft, en aldus brengt Hij ons weer in een goeden staat, hoewel onze twistzaak zeer slecht was.
Om dit duidelijk te maken voor zwakke vermogens. Veronderstel dat iemand twintig duizend gulden schuldig is, maar dat hij geen twintig duizend halve centen heeft om mee te betalen, en veronderstel ook, dat deze man gevangen genomen wordt voor deze schuld, en dat de wet, waardoor hij gedagvaard is, geen halve stuiver korting toelaat, dan zal deze man er nog wel goed kunnen afkomen, als zijn voorspraak of zaakgelastigde de schuld als zijn eigen beschouwt en in tegenwoordigheid van de rechters zijn zakken opent en het geld tot de laatste penning toe neertelt.
Welnu, zo handelt onze Voorspraak. Onze zonden worden de schulden genoemd. Matth. 6:12. Wij worden voor hen voor de overheid gedagvaard. Lukas 12:59. En de duivel is onze beschuldiger, maar ziet de Heere Jezus treedt naar voren met zijn verdiensten, pleit voor de rechtbank en maakt onze schulden de zijnen. Markus 10:45. "En zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen, " zie ook 2 Cor. 3:5. Nu zegt de Heere Jezus, "laat hen niet beschaamd worden om Mijnentwil." o Heere, Heere der heirscharen! laat hen niet door Mij te schande worden, o God Israëls!
En vandaar, dat Hij, even als Hij een Voorspraak genoemd wordt, ook een verzoening een Vredemaker (Vredevorst) genoemd wordt, of een die het recht Gods voor onze zonden bevredigd - "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige, en Hij is een verzoening voor onze zonden."
En wie kan nu iets tegen de verlossing, de vrijmaking van het kind Gods inbrengen? God kan het niet doen, want Hij heeft ons, om Christus wil, die ons vrijgepleit heeft al onze overtredingen vergeven, Kol. 2:13, Eféze 4:22.
De duivel kan het niet doen, want zijn mond is gestopt, dat duidelijk blijkt uit het geval met Josia. Zach. 3.
De wet kan het niet doen, want die keurt goed hetgeen Christus gedaan heeft. Dit is dus de manier waarop Christus pleit. U moet weten dat, wanneer Christus bij God pleit, dat Hij dan bij een rechtvaardig God pleit, en dat Hij dus op de wet moet pleiten, en op niets anders dan op de wet, en dit doet Hij in de beide pleidooien.
Ten eerste door de zonden te belijden billijkt Hij het vonnis der wet, dat de zonde veroordeelt, en door zichzelf voor die zonde over te geven, eerbiedigt hij het gezag en de volmaaktheid der wet. Op deze wijze maakt Hij de wet groot en geeft haar eer, en brengt toch zijn cliënten gezond en wel er af in het gezicht van al de engelen Gods.

(3.) Nadat de Heere Jezus aldus onze zonden op zich heeft genomen, en aan God al de verdiensten die Hij in zich heeft, heeft voorgesteld, vraagt Hij in de volgende plaats om uitspraak, of Hij eist een rechtvaardig vonnis op de voldoening, die Hij aan God en aan Zijn Wet gedaan heeft. Dan geschiedt de afkondiging in het openbaar, aldus

luidende: "Doet deze vuile klederen van hem weg, " van hem die gezondigd heeft, en kleedt hem met wisselklederen. Zach. 3. Zo is dan de ziel, die gezondigd heeft, gered, zo heeft dan de God des hemels er vrede bij, dat zij behouden worde, zo is dan de Satan tot schande gemaakt en Jezus wordt groot gemaakt, geloofd en geprezen door de engelen in de hemel en de gelovigen op aarde. *Hosanna! hosanna! De Koning leve! Valt neer! Valt neer! Kniel en aanbid!* klinkt u toe van alle kanten! *Maakt groot de Heere, want Hij heeft ons Gode gekocht met zijn bloed! Halleluja*!
O kinderen Gods, moesten wij hier niet wegsmelten in tranen van aanbidding voor de liefde van Christus, die onze ongerechtigheden op zich heeft genomen, die een rantsoen voor ons geworden is. Valt neer en aanbidt, zie het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt! Ziet daarom op Jezus, indien u gezondigd hebt, op Jezus als op de Voorspraak, die voor u pleit bij de Vader. Ziet op niets anders, want Hij kan u zeggen, Hij alleen, hoe Hij u zal verlossen. Ja, Hij verlost u in de weg der gerechtigheid en des rechts, en dit is een wonder, en tot beschaming van de Satan, dat tot zijn heerlijkheid bijdraagt, en ook tot uw volkomen verlossing, hetwelk u tot troost en zaligheid zal zijn.

Ten tweede. Nu moet ik u aantonen hoe Christus zijn ambt als Voorspraak bij de Vader uitoefent tegen de tegenstander, want Hij pleit bij de Vader, maar *Hij pleit tegen de duivel, bij de Vader pleit Hij op de Wet en het Recht, maar tegen de tegenstander veroorlooft Hij zich meer vrijheid*. Ik zeg, wanneer Hij tegen de tegenstander pleit, dan breidt Hij het gebied van Zijn bewijsgronden uit boven en behalve diegenen, welke Hij bij God Zijn Vader aanvoert. Het is ook niet noodzakelijk, dat onze Voorspraak, wanneer Hij tegen de Satan pleit, zich zo stipt tot de wet zou beperken, als wanneer Hij bij Zijn Vader pleit. De gelovige is de Satan niets schuldig, wanneer hij zondigt, hij heeft Zijn Wet niet geschonden. Waarom zou Hij dan, wanneer Hij voor het behoud van Zijn volk pleit, de Satan enig recht toekennen?
Toen Christus stierf, stierf Hij niet om de Satan te voldoen, maar Zijn Vader, niet om de duivel te bevredigen, maar om de eis van Gods gerechtigheid te beantwoorden. Ook was het zijn bedoeling niet, toen Hij aan het hout hing, om over de Vader te triomferen, maar wel over de Satan, "Hij verloste ons" daarom "van de vloek der wet, door Zijn bloed. Gal.3:13. En van de macht des duivels door Zijn opstanding. Hebr. 2:14. Hij verloste ons van het rechtvaardig oordeel, door de prijs en het koopgeld, maar van het geweld en de woede der hel, door strijd en overwinning. En gelijk Hij verschillend handelde in het werk onzer verlossing, zo onderscheiden handelt Hij ook in het uitoefenen van Zijn ambt als Voorspraak. Wanneer Hij bij God pleit, dan pleit Hij zo, en wanneer Hij tegen de Satan pleit, dan pleit Hij weer op een andere wijze. Hoe Hij bij God pleit, wanneer Hij met de wet en met het recht te doen heeft, dit heb ik u reeds aangetoond.

Ik zal u daarom nu aantonen, hoe hij pleit tegen de "verklager der broederen."

1. Hij pleit tegen hem het welbehagen, dat Zijn Vader in Zijn verdiensten heeft, zeggende: "Dit zal de Heere aangenaam zijn, of dit is de Heere aangenamer dan enig ding, dat Hem kan worden voorgesteld. Psalm 69:32. Nu, dit pleit waar zijnde, zoals het ook wezenlijk is, daar het gegrond is op het welbehagen des Heeren, wat de Satan dan ook zeggen moge, om in onze eeuwige verwoesting te zegevieren, is zonder

grond en bijgevolg onbestaanbaar. "Deze is mijn Zoon, mijn Geliefde, in dewelke Ik mijn welbehagen heb!" zegt God. Matth. 3:17, en nogmaals "De Heere heeft lust aan Hem om van Zijn (Christus) gerechtigheid wil." Jesaja 42:21. Allen, die andere een proces aandoen, beweren, dat hun of wel de koning ongelijk is aangedaan. Nu, de Satan zal ons nooit aanklagen, wegens ongelijk, dat wij hem hebben aangedaan, hij moet dus voorgeven, wanneer hij ons dagvaart, dat wij onze koning verongelijkt hebben. Maar ziet, "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, " en Hij heeft voor onze overtredingen voldaan. Hij gaf zichzelf over voor onze misdaden. Maar de Satan gaat nog voort met zijn proces, en onze God, zegt Christus, heeft een welbehagen in mijn verzoenend lijden en sterven, en nog wil de duivel met zijn getier en geraas niet ophouden.

Welnu, zegt de Heere Jezus, de strijd is nu niet meer tegen Mijn volk, maar tegen Mij, en over de algenoegzaamheid van de verzoening, die Ik te weeg gebracht heb voor de overtredingen van mijn erfdeel, maar Hij is nabij, die mij rechtvaardigt, die mijn daden goedkeurde en aannam, daarom zal Ik niet te schande worden. Wie is mijn tegenstander? hij kome herwaarts tot Mij! "Ziet de Heere Heere wil mij helpen." Jesaja 50:7 - 9. Wie is het die Mij zal verdoemen? Ziet, zij zullen allemaal als een kleed verouden, de motte zal hen eten. Daarom, indien de Vader op dit alles Amen zegt, hetwelk ik u ook reeds aangetoond heb, dat Hij dat gedaan heeft en doet hetgeen ook verder blijkt, omdat God Hem de Zaligmaker, de Verlosser en de Amen genoemd heeft, wat anders volgt, dan dat een bestraffing van de troon tegen hem zal uitgaan! En dit vraagt onze Voorspraak ook werkelijk van de hand Zijns Vaders, zeggende: *O vijand, "de Heere schelde u,"* ja, Hij verdubbelt dit verzoek aan de Rechter, om zijn vurig verlangen naar zo'n besluit te kennen te geven, of om te doen zien, dat de vijand zeker een bestraffing zal hebben, beide van onze Voorspraak en van Hem bij wie hij ons zo zwaar heeft beschuldigd. Zach. 3.

Want wat kan van de afloop van zo'n rechtsgeding verwacht worden, dan dat de Rechter hem gestrengelijk zal bestraffen, die zo zijn naaste gekweld heeft, en smaad en verachting op de grootste daad der genade, gerechtigheid en rechtvaardigheid geworpen heeft, als ooit de hemelen aanschouwde? En dit alles is waar met betrekking tot de zaak, waarover wij nu spreken, daarom: "De Heere schelde u, " dit is beloning, die de Satan moet hebben voor zijn boos opzet tegen de kinderen en voor zijn verachting van het werk van de Zoon van God.

Nu onze Voorspraak aldus bij de wet des hemels zijn pleit bevestigd heeft bij God, voor ons, tegen onze verklager, nu kan Hij verder bouwen op een fondament, dat niet geschud kan worden, daarom gaat Hij nu verder met zijn pleidooi en pleit verder tegen die verklager der broederen.

2. Gods welbehagen in dit volk, en smeekt dat de Heere hieraan denken zou: "De Heere schelde u, gij Satan, de Heere, die Jeruzalem verkozen heeft, schelde u, " Het is waar, de gemeente, de gelovigen, zij zijn veracht bij de wereld, daarom zijn de mensen er op uit om hen te verdrukken, de gelovigen zijn ook zwak in de genade, maar zij hebben gebreken, die sterk zijn, en daarom wil de Satan, de god van deze wereld, hen verdrukken, maar de gelovigen hebben een God, de levenden, de eeuwigen God, en daarom zullen zij niet omkomen, ja, zij zullen staande gehouden worden. "want God is machtig hen vast te stellen. Rom. 14:4. Het was Hamans ongeluk, dat hij zich tegen de koningin en haar maagschap verbonden had. Dat was de

oorzaak, dat hij niet voorspoedig kon zijn, dat bracht hem tot schande, en aan de galg. Had hij pogingen aangewend om een ander volk te verdelgen, waarschijnlijk zou hij zijn plannen tot een gewenst einde hebben kunnen brengen, maar zijn geheim oogmerk om de koningin te doden, dit bedierf alles. Ook de Satan moet er zeker van zijn, wanneer hij tegen de kerk strijdt, dat hij aan het slechtste einde zal komen, want God stelt belang in de kerk, daarom staat er geschreven: "De poorten der hel zullen haar niet overweldigen, " maar dit verhindert hem niet om, onder de toelating, zoveel buit te behalen als hij met mogelijkheid doen kan op diegenen die niet tot God behoren. O, hoeveel beschuldigt hij, en hoe spoedig weet hij de toelating uit God te krijgen om hen te verdelgen! zoals hij met Achab handelde, en meer andere.

Maar dit is een zeer grote hinderpaal voor hem op Zijn Weg, wanneer hij zich met de kinderen Gods bemoeit, God stelt belang in zijn volk - "Heeft God zijn volk verstoten? Dat zij verre!" Rom. 11:1, 2. De tekst geeft te kennen, dat zij het om hun zonden verdiend hadden, en dat de Satan het graag zien zou, maar de liefde Gods bewaart hen er voor - "God heeft Zijn volk niet verstoten, hetwelk Hij tevoren gekend heeft."

Daarom, wanneer de Satan hen bij God verklaagt, dan pleit Christus, als Hij op zijn eigen waarde en verdiensten pleit, ook op het belang, dat God in hen stelt. En hoewel dit sommigen een onverschillig pleit moge toeschijnen, want welke verplichting rust er op God, zo zeggen zij, om zo voor hen in het strijdperk te treden, daar zij dagelijks tegen Hem zondigen en Hem tot toorn verwekken? Bovendien, zij zijn in hun besten staat allemaal ijdelheid en een nul in het cijfer - "Wat is de mens, dat u zijner gedenkt, of dat u dat zou doen?"]=

Ik antwoord, hoewel er geen verplichting op God rust voor enige gedaante of heerlijkheid, die er in de mens gevonden wordt, toch rust er een verbintenis op Hem voor de heerlijkheid en de waardigheid, die in Hem zelf is. De Heere heeft zichzelf een verbintenis opgelegd, door hen tot zijn volk te kiezen, en hierdoor zijn zij zo beveiligd tegen allen, die iets tegen hen durven ondernemen, dat de apostel stoutmoedig allen uitdaagt, om hun beste krachten te vergeefs tegen hen te beproeven, zeggende: "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods?" Rom. 8:33. Wie, zegt de Satan: wel, dat durf ik wel doen. Ja maar, zegt de apostel, wie kan het doen, en de overhand behouden? "God is het, die rechtvaardig maakt, wie is het, die verdoemt?" vers 34.

Met deze woorden verklaart de apostel rondweg, dat de tegen de uitverkorene ingebrachte beschuldigingen niets zullen uitwerken tot hun veroordeling, omdat de Heere hen rechtvaardigen zal, daar Christus voor hen gestorven is.

De uitverkorenen zijn met een zevenvoudig snoer aan God verbonden, "en een drievoudig snoer wordt niet haast gebroken."

(1.) De verkiezing is eeuwig gelijk God zelf, en zo zonder verandering of schaduw van omkering, en van hier wordt het genoemd, een eeuwig voornemen" en "het voornemen Gods" dat vaststaan moet. Eféze 3:11. Rom. 9:11.

(2.) De verkiezing is absoluut, niet voorwaardelijk, en daarom kan zij niet vernietigd worden door de zonden, waarin de mens valt. De oorzaak, waarom de Heere ons verkozen heeft, was, omdat het voorzien was, dat geen werken in ons zouden zijn, geen zonde in ons zal de verkiezing verwoesten of nietig doen verklaren. "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, die rechtvaardigt." Rom. 8:33, 9:2.

(3.) Door de daad der uitverkiezing zijn de kinderen besloten in Christus, geborgen in Hem, Hij heeft ons uitverkoren in Hem, niet in onszelf, niet in onze deugden, Nee, niet om iets, dat aan of in ons gevonden wordt, maar naar de raad van Zijnen eigenen wil. Eféze 1:4 - 11.

(4.) De uitverkiezing sluit in zich een onwrikbaar en onveranderlijk besluit van God, om Zijn genade aan de vaten der barmhartigheid te verheerlijke, die Hij tevoren bereid heeft tot heerlijkheid. Rom. 9:15, 18, 23.

(5.) Uit de daad der uitverkiezende liefde wordt besloten, dat alle dingen medewerken ten goede, namelijk dengenen, welkers roeping tot God het gevolg van dit voornemen is, van dit eeuwige voornemen Gods. Rom. 8:28 - 30.

(6) De eeuwige erve is door een testament van vrije en onveranderlijke genade aan de aldus uitverkorenen overgemaakt, en om hen tegen de gevolgen der zonde te verzekeren, en om hen tegen het boosaardig opzet van de Satan te beschutten, daarom is het verzegeld geworden met het bloed van deze onze Voorspraak, daar Hij de Middelaar van dit testament is, die ook borg voor hen is geworden bij God, namelijk om zorg te dragen, dat zij in de grote dag verschijnen, en Hij hen, na het oordeel gezond en wel voor het aangezicht van Zijn Vader stelt. Rom. 9:23. Hebr. 7:22, 9:15, 17 - 24, 13:20, Johannes 10:28 - 29.

(7.) Door deze uitverkiezing, door dit voornemen en besluit hebben de uitverkorenen, degenen, die daarin betrokken zijn, in Christus, een aan hen toegewezene en voor hen weggelegde algenoegzaamheid van genade, die hen door alle verdrukkingen heen in de heerlijkheid zal doen ingaan, ja, elk van hen moet na de eerste daad des geloofs - dewelke zij ook gewis zullen verkrijgen, omdat hij voor hen in de belofte ligt opgesloten - daarvan de eerste vruchten in zijn ziel ontvangen. 2 Tim. 1:9. Hand. 14:22. Eféze 1:4 - 5, 13 - 14.

Nu, voegt nu al deze dingen bij elkaar, en gevoelt dan, of er geen gewicht in dit pleit van Christus zij tegen de duivel. Hij pleit Gods keuze en welbehagen in zijn kinderen tegen hem een welbehagen dat verzekerd is door de wijsheid des hemels, door de genade des hemels, door de macht de wil en de barmhartigheid van God, in Christus - een welbehagen, waarin al de drie Personen in de Godheid zich met onderlinge overeenkomst en medewerking verenigd hebben, om het gevallene kind Gods weer op te beuren en vrij te spreken, wanneer de Satan alles gedaan heeft, dat in zijn vermogen was om de gelovige te laten veroordelen.

Ik weet dat er sommigen zijn, die bedenkingen maken tegen dit leerstuk, zeggende dat het vals is, maar dezulken zijn misschien even onbekend met andere zaken als met deze. Evenwel zij maken bezwaren tegen de wijsheid Gods, wiens waarheid het is, en zij verzetten zich tegen Christus onze Voorspraak, wiens bewijsgrond het is, ja zij sloven zich af, om dit wapen uit zijn handen te wringen, waarmee Hij de vijand zo afrost, wanneer Hij als Voorspraak met zo'n goed gevolg tegen hem pleit om ons uit het gevaar te redden, zeggende: "De Heere schelde u, gij Satan! ja de Heere, die Jeruzalem verkozen heeft, schelde u."

Ten derde. Gelijk Christus, als Voorspraak, het welbehagen, dat Zijn Vader in Zijn uitverkorenen heeft, tegen de Satan pleit, *zo pleit Hij ook met niet minder gezag tegen hem vanwege Zijn Eigen welbehagen in hen.* "Heilige Vader." zegt Hij, "bewaar ze in

Uw Naam, die Gij mij gegeven hebt." Johannes 17:11. Bewaar hen van den Boze, terwijl zij in de wereld zijn, van de zielverwoestende boze.
Deze woorden worden tot de Vader gericht, maar zij zijn tegen de beschuldigingen van de vijand gesteld, en zij werden hier opgetekend om te doen zien wat Christus voor de zijnen doen zal, tegen onze aartsvijand, wanneer Hij boven is. Hoe Hij voor zijn Vader zijn eigen welbehagen in ons tegen de Satan zal pleiten, en tegen al zijn beschuldigingen, wanneer hij ze voor de rechterstoel Gods brengt met het doel om ons in de diepste afgrond te doen storten. En ligt hierin niet zeer veel opgesloten?
Als of Christus zeggen wilde, *Vader, Mijn volk heeft een tegenstander, die hen om hun gebreken voor U beschuldigen zal, maar Ik wil hun Voorspraak zijn, en daar Ik hen van U gekocht heb, daarom wil Ik mijn recht tegen hem twisten.* Johannes 10:28.
Het spreekwoord zegt: 'het eigenbelang is de toetssteen der vriendschap," het maakt dat een mens doet, wat hij anders niet zou doen. Hoeveel duizenden zijn er niet voor wie Christus niet zoveel als eens zijnen mond heeft opengedaan, maar heeft hen overgegeven aan de beschuldigingen van de Satan? En waarom bemoeit Hij zich met hen niet? Omdat Hij geen belang in hen stelt. "Ik bid niet voor de wereld, maar voor degenen, die Gij mij gegeven hebt, want zij zijn Uwe, en al het Mijne is Uwe, en het Uwe is Mijne, en Ik ben in hen verheerlijkt." Johannes 17:9, 10.
Veronderstel, dat er een aantal schapen in het schuthok staan en dat er iemand voorbij gaat aan wie zij niet toebehoren, laat hij zich aan hen gelegen liggen? Welnee, hij beziet ze eens en vervolgt zijn weg.
Maar veronderstelt, dat hij op zijn terugreis zijn eigen vee in die schutkooi vindt, zal hij nu eveneens handelen, als toen hij de andere er in zag?
Nee, nogmaals Nee, hier is eigenbelang in het spel, het zijn de zijnen, die nu in de schutstal zijn, nu bemoeit hij er zich mede, nu moet hij weten, wie hen daar binnen bracht, en ook waarom zij er binnengebracht zijn, en indien hij bevindt, dat het rechtvaardig is, dat zij daar zijn, dan zal hij er hen met een losgeld weer uithalen, maar bemerkt hij, dat zij daar op een onrechtvaardige wijze ingebracht zijn, dan zal bij hen onder borgtocht inlossen en tegen hem, die zijn vee onwettig in de schutkooi heeft laten opsluiten, een proces beginnen. En zo staan de zaken tussen Jezus Christus en de zijnen. Hij heeft belang bij hen, het vee is het zijne, zij zijn Zijne eigen schapen, maar zij zijn, of door iemand anders, of door de wet, of door de duivel in de schutskooi opgesloten. Zijn ze door de wet in de schutstal gebracht, dan koopt hij hen los met een rantsoen, heeft de duivel hen er in gebracht, dan lost hij hen onder borgtocht en begint een proces voor hen en is zelf hun Voorspraak tegen de verklager.
Ook kan de duivel dit pleit niet weerstaan, hoewel hij zijn beschuldigingen verenigt met de wet, want zoals wij u hier boven hebben aangetoond, de Heere Jezus kan en wil voor de Zijnen pleiten en zal hen verlossen van alle overtredingen, beschuldigingen en aanklachten. Bovendien iedereen weet, dat iemands goederen niet daarom verbeurd verklaard worden, omdat zij vele ongerechtigheden bedrijven. "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Heere Jezus Christus de Rechtvaardige."
Nu de kracht van dit pleidooi, aldus gegrond op het belang, dat Christus in zijn volk stelt, is groot, en hiervoor bestaan vele gewichtige redenen, zoals:

1. Z*ij zijn de Mijnen,* en dus naar recht en billijkheid ter Mijner beschikking, en niet ter beschikking van een tegenstander. Want zolang een ding wettig het Mijne kan

genoemd worden, zolang heeft niemand daarmee iets te maken, dan ik zelf, ook doet Christus geen afstand van Zijn recht op hetgeen hij heeft, om de vele zwakheden van dat voorwerp, hetwelk zijn rechtmatig eigendom is. Hij pleit daarom als een Voorspraak in zijn eigen belang, in het belang van zijn volk, en recht moet er plaats hebben bij de Rechter der ganse aarde - "zou de Rechter der ganse aarde geen recht doen?" Genesis 18:25.

2. Z*ij zijn duur gekocht,* en wat men duur gekocht heeft, hiervan scheidt men niet gemakkelijk. 1 Cor. 6:20. Zij werden met "zijn bloed" gekocht. Eféze 1:7. 1 Petrus 1:18, 19. Zij werden Hem voor Zijn dierbaar bloed gegeven, en daarom zijn zij zijn geliefde kinderen." Eféze 5:1, want Hij heeft hen voor de hoogsten prijs gekocht, en deze prijs pleit Hij, als Voorspraak tegen de vijand onzer zaligheid, ja zij zijn de Zijnen, omdat Hij al het zijn voor hen gegeven heeft. 2 Cor. 8:9. Wanneer een mens al het zijn gegeven heeft voor dit of dat, dan wordt datgene, hetwelk hij zo verkregen heeft zijn al. Nu, Christus heeft al het zijn voor ons gegeven, Hij maakte zich arm voor ons, daarom zijn wij nu Zijn alles geworden, zijn volheid, zijn vervulling, en zo wordt de gemeente genaamd. Eféze 1:23. En Christus heeft geen berouw over de grote koopsom, die Hij betaald heeft, want Hij zegt: "De snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen, ja een schone erfenis is mij geworden." Psalm 16. Nu in al deze dingen is een krachtig pleit voor hen. Een belang, zo'n belang, wordt niet licht prijs gegeven. Maar dit is alles nog niet, want

3. Hij heeft hen duur gekocht, maar Hij heeft hen ook *Zijn innigste vrienden gemaakt,* bij wijze van bloedverwantschap. Nu, voor hetgeen wij niet alleen duur gekocht hebben, maar ook bij wijze van bloedverwantschap, als onze grootste schat beschouwen, hiervoor zullen wij van ganser hart pleiten. David zei tot Abner: "U zal mijn aangezicht niet zien, tenzij dat u Michal, Sauls dochter, tevoren inbrengt, als gij komt om mijn aangezicht te zien." 2 Samuel 3:13, 14. Sauls dochter kost mij duur, ik heb haar met gevaar van mijn leven gekocht, Sauls dochter ligt mij na aan het hart, zij is mijn geliefde vrouw. Hij pleitte zeer voor haar, omdat zij hem dierbaar was en omdat zij zijn naaste bloedverwant was, of is er nader dan de vrouw?
Nu, hetzelfde is waar in Christus, Zijn volk kost Hem duur, en Hij heeft hen tot zijn naastbestaanden gemaakt, daarom is het belang, dat Hij in hen stelt, voor ons van zo'n groot gewicht, en het sterkt ook zijn pleidooi.

(a.) Zij zijn Zijn bruid, en Hij heeft het hen gemaakt, zij zijn Zijn liefste, Zijn duive, Zijn beminnelijke, en Hij beschouwt hen als zodanig. Zou het een huisvader niet tot pleiten aanzetten, als een booswicht trachtte hem zijn vrouw te ontnemen voor de rechter? En welk rechtvaardig rechter, die weet en overtuigd is, dat de man belang in zijn vrouw stelt, zou een vonnis uitspreken ten gunste van de booswicht, tegen de wettigen man, wiens vrouw zij is?
Dus pleit Christus met een sterke bewijsgrond, wanneer Hij het belang noemt dat Hij in zijn volk stelt: "Die gij mij gegeven hebt" een bewijs, dat de Satan niet voor nietig kan doen verklaren. Het is waar, als Christus dit voor een Saul moest pleiten, 1 Samuel 25:34 of voor de Filistijn, de vader van Simsons huisvrouw, Richteren 14:20, zulke verraderlijke rechters konden nog wel tegen alle recht in, een nietig verklaring uitspreken.

Maar ik heb het u gezegd, het Hof waar Christus pleit is het hoogste en het rechtvaardigste, van waar men zich niet op een hoger beroepen kan, daarom moet de zaak van Christus, en als zodanig de zaak van de kinderen Gods, voor hun Vader behandeld worden van wiens aangezicht gewis een rechtvaardig oordeel zal uitgaan.

(b.) Maar gelijk zij Zijn bruid genoemd worden, zo worden zij ook zijn vlees en leden van zijn lichaam genoemd. Nu, zei Paulus tot de gemeente, "gij lieden zijt het lichaam van Christus, en leden in het bijzonder." 1 Cor. 12:27, Eféze 5:30. Deze bloedverwantschap is ook oorzaak dat een mens ijverig pleit. Als iemand voor een lid of voor een deel van zijn eigen lichaam moest pleiten, hoe zou hij pleiten? Welke bewijsgronden zou hij gebruiken? En waaruit zouden Zijn bewijsgronden voortvloeien? Ik kan geen hand verliezen, ik kan geen voet verliezen, ik kan zelfs geen vinger missen, welnu, de gelovigen zijn leden van Christus, zijn leden zijn van Hem zelven.
Met welk een kracht van bewijsgronden zou een mens niet pleiten om de noodzaak van zijn leden voor hem aan te tonen, en om de ontaardheid van zijnen tegenstander in het daglicht te stellen, die hem van zijn leden wil beroven, en zijn lichaam wil misvormen! Ja, een mens zou eerder buigen en kruipen, en ween en, en smeken, en aarzelen, en twijfelen, en uitstellen tot duizend jaren toe, als het mogelijk ware, eerder dan dat hij zijn leden, of enige van hen zou willen verliezen. Maar, Ik zeg, hoe krachtig zal Hij gepleit hebben voor zijn leden, als de Rechter, en de wet, en de billijkheid, en de rechtvaardigheid allen op zijn zijde waren en als er door de tegenstander niets kon ingebracht dan datgene, waartegen Hij reeds lang tevoren zijn bewijsgronden had gereed gemaakt?
En dit alles is waar met betrekking tot de zaak, die hier voor ons ligt. En zo zien wij dus welk een sterkte er is in dit tweede bewijsgrond, dat onze Voorspraak voor ons tegen de vijand inbrengt. Zij zijn Zijn vlees en zijn beenderen, zijn leden, Hij kan hen niet missen, Hij kan deze niet missen, omdat... die ook niet omdat... Geen enkele omdat… *ze zijn Zijn leden.* Als zodanig zijn zij Hem dierbaar, als dezulken zijn zij nuttig voor Hem, als dezulken zijn zij een sieraad voor Hem, hoewel zij in zichzelf zwak zijn, en onbekwaam om te doen hetgeen zij moesten doen. "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige."

4. Gelijk Christus, als Voorspraak, voor ons Zijns Vaders en Zijn eigen welbehagen in ons, tegen de Satan pleit, zo pleit Hij ook tegen hem het recht en het eigendom, dat Hij in de hemel heeft, om het die te geven, die Hij wil. Hij heeft recht op de hemel als Priester en Koning, ook is hij de zijnen als een erfgoed, en daar Hij een zo goeden weldoener wil zijn, om dit huis aan iemand te schenken, maar niet om hun verdiensten, maar niet om hun braafheid, en nogmaals, daar Hij tot dat einde zijn bloed gestort heeft, en een geslacht in zijn verbond heeft opgenomen, opdat het aan hen zou kunnen geschonken worden, daarom zal het zonder twijfel aan hen gegeven worden, en Hij zal hiervoor pleiten, als het nodig moge zijn, als de zonde van zijn volk, en als hun verklager, door hun zonde, hun verderf en verwoesting zoekt:

"Vader!" zegt Hij, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij mij zijn, die Gij mij gegeven hebt, opdat zij mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die gij mij gegeven hebt." Johannes 17:24. Christus wil is de wil des hemels, de wil van God. Zal Christus dan niet overwinnen?
"Ik wil, " zegt Christus.
"Ik wil, " zegt de Satan. Nu, wiens wil zal bevestigd worden? Het is waar, Christus spreekt in de tekst meer gelijk een Scheidsman dan een Voorspraak, meer gelijk een Rechter dan een die voor de balie pleit. Ik wil het zo hebben, Ik oordeel dat het zo behoort en zo moet zijn.
Maar daar ligt ook iets van een pleidooi in, in de woorden voor Zijn Vader en tegen de vijand, en daarom spreekt Hij als een die pleit maar ook tevens beslist, ja, gelijk een, die macht heeft dat te doen. Maar zal de wil van de hemel buigen voor de wil der hel? Of de wil van Christus voor de wil des Satans? Of de wil der gerechtigheid voor de wil der zonde? Zal de Satan, die Gods vijand is, en wiens aanklachten en beschuldigingen tegen ons niet op liefde tot de gerechtigheid, maar op haat tegen het plan van Gods genadeverbond, tegen het bloed van Christus en tegen de verlossing zijns volks, gegrond zijn.
Ik zeg, zal deze vijand en deze aanklacht God overhalen tegen het degelijk gegronde pleit van Christus en tegen de zaligheid van Gods uitverkorenen, en ons zo uit de hemel houden? Nee, neen! Christus uil hebben, dat het anders zij, Hij is de grote Gever, en zijn oog is goed. De Satan werd de hemel uitgedreven, omdat hij daar zondigde, en wij moeten daarin gebracht worden, hoewel wij hier zondigden, dit is de wil van Christus, en, als Voorspraak pleit Hij tegen het aangezicht en de beschuldiging van onze tegenstander. "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige."

5. Maar Christus pleit niet alleen voor ons zijns Vaders en Zijn eigen welbehagen in ons, tegen de Satan, als ook het recht dat Hij heeft om over het koninkrijk der hemelen te beschikken, maar *Hij pleit ook tegen die vijand, die haat en vijandschap, die in hem is, waarop zijn beschuldiging tegen ons hoofdzakelijk gegrond is*.
Dit blijkt duidelijk uit de naam, waarmee onze Voorspraak hem betitelt, terwijl Hij voor ons tegen hem pleit: "De Heere schelde u, gij Satan, " gij vijand, zegt Hij, want de Satan is een vijand, en deze naam, waarmee Hij hem aanspreekt, betekent zoveel als vijand.
En advocaten kunnen van een omstandigheid als deze een grote kwestie maken, zeggende, mijnheer de president, wij kunnen bewijzen, dat wat nu tegen de gevangenen ingebracht wordt zijn oorsprong vindt in loutere haat en boos opzet, dat reeds een langen tijd in de boezem van zijn vijand tegen hem gebrand en gewoed heeft. Dit zal de akte van beschuldiging van de vijand grotelijks verzwakken.
Maar, zegt Jezus Christus, "Vader, hier is tegen Mijn Jozua een beschuldiging ingebracht die hem met vuile klederen kleedt, maar zij is tegen hem ingebracht door een vijand, door een vijand in de hoogste graad. Een, die de vroomheid erger haat dan hij, en die de goddeloosheid meer bemint, dan de man tegen wie hij thans zo'n lasterlijke beschuldiging inbrengt."
Dan, de uitspraak naar de waarde van zijn bloed aan de Vader overlatende, richt Hij zich nu tot de verklager, en pleit tegen hem als tegen de vijand: "O Satan, gij die mijn

bruid, mijn liefste, mijn leden verklaagt, gij zijt de SATAN, een vijand." Maar de tegenwerping zal gemaakt worden, dat de beschuldigingen waar zijn.
Toegestemd, maar welke wet neemt kennis van een beschuldiging van een verklaarden vijand? Niet een, omdat de beschuldiging niet ingebracht is uit liefde tot waarheid, en recht, en gerechtigheid, ook niet om de eer des konings te verhogen, of ten gunste van de vervolgden, maar louter uit bloeddorst en moordlust.
Er is dus zeer veel kracht en sterkte in het pleit, waarin de Voorspraak zo'n omstandigheid vermeldt tegen de verklager, inzonderheid, wanneer er misdaden opgesomd worden, waarvoor de wet reeds tevoren voldoening ontvangen heeft, daarom nu heeft een advocaat een dubbelen en een driedubbelen bodem om ten gunste van zijn cliënten tegen zijnen vijand te pleiten. En dit voordeel heeft Jezus Christus over de vijand.
Daarenboven, het is zeer goed bekend, dat de Satan de eigenlijke bron is van al de misdaden, waarvan hij ons voor de vierschaar Gods verklaagt, om nu niet te spreken hoe hij tot ons komt met zijn inblazingen, verzoekingen en verlokkingen en hoe hij ons altijd aanport, om die goddeloze misdaden te bedrijven, waarvoor hij ons zo heftig vervolgt voor de rechtbank van God. Want, hoewel het voor ons niet betamelijk is om aldus te pleiten - namelijk om de schuld op de Satan te leggen, eerder dan op onszelf - daarom zal onze Voorspraak het toch doen, en er ook werk van maken voor God. 'Simon, Simon! ziet, de Satan heeft ulieden zeer begeerd, om u te ziften als de tarwe, maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude." Lukas 22:31, 32.
Hij maakt hier melding van Satans begeerten, bij wijze van voordeel tegen hem, en zo handelde Hij ook ongetwijfeld, toen Hij voor de bewaring van Petrus bad. En wat Hij hier deed, toen Hij op de aarde was, als Zaligmaker in het algemeen, dat doet Hij ook nu in de hemel als Priester en Voorspraak in het bijzonder.
Ik wil verder datgene veronderstellen, hetwelk verondersteld mag worden, en dat geschikt is voor ons doel. Veronderstel, dat een vader een kind heeft, dat hij teder bemint, maar dat niet half zoveel verstand heeft, als sommigen van zijn kroost hebben, en ik ben er zeker van, dat wij minder verstand hebben dan de engelen.
Veronderstelt ook dat een kwaadwillige buur door misleiding, verzoeking en onvermoeide aansporing dit kind er toe verleidt, om iets uit zijns vaders huis of grond te stelen en het aan hem te geven, en dat hij dit met opzet doet om de vader tegen het kind in te nemen, veronderstelt ook nog, dat het ter kennis van de vader komt, dat het kind, door de verlokkingen van zo'n misleid iemand, zo en zo tegen Zijn Vader gehandeld heeft, zal hij daarom zijn kind onterven?
Stel u voor, dat juist hij, die het kind in de verzoeking bracht om te stelen, de eerste is om het kind bij zijn vader aan te klagen, denkt gij dat de vader kennis zou nemen van de beschuldiging van zulk enen?
Nee, gewis niet, wij, die boos zijn kunnen beter doen dan zo te handelen, hoe kunnen wij dan denken, dat God van de hemel zoiets zou doen, daar wij ook een Broeder hebben, die wijs is, en die wil en kan pleiten tegen de boosheid van onze vijand, die al deze dingen tegen ons doet voor zijn eigen voordeel?
Ik zeg dit is de slotsom van dit vijfde pleit van Christus onze Voorspraak tegen de Satan. O Satan, zegt Hij, gij zijt een vijand van Mijn volk, gij pleit niet uit liefde tot de gerechtigheid, ook niet om te bekeren, maar om Mijn kinderen en Mijn erfenis te verdelgen. Gij beschuldigt Mijn volk van uw eigen schuld. Job. 8:4, 6. De schuld, die gij op Mijn volk werpt, is de uwe. Gij hebt Mijn volk verzocht, verleid, verlokt,

gevleid, en u hebt uzelf dagelijks afgesloofd, om hen aan te porren, om dat te doen, waarvan gij hen nu beschuldigt en waarvoor gij hen nu zo graag zou verdelgen. En dit alles hebt gij gedaan uit nijd tegen Mijn Vader en tegen godsvrucht, uit haat tegen Mij en Mijn volk, en opdat u andere bovendien zou kunnen verslinden. 1 Kronieken 21:1.
En wat kan deze verklager nu zeggen? Kan hij zich verontschuldigen? Kan bij onze Voorspraak van het tegendeel overtuigen? Dit kan hij niet, hij weet, dat hij een Satan, een vijand is, en als een tegenstander heeft hij zijn onkruid onder de tarwe gezaaid, opdat zij uitgetrokken zou worden, maar hij zal zijn doel niet bereiken, zijn boosheid is hem voorgekomen, en eveneens de zorg en de goedheid van onze Voorspraak. Het onkruid zal daarom tot hem wederkeren, maar de tarwe zal in Gods schuur bijeen gebracht worden. Matth. 13:25 - 30.
Daarom maakt onze Voorspraak in zijn pleidooi tegen de Satan gebruik van de woede en de haat, die de bron zijn voor des vijands beschuldiging, waarmee hij de kinderen Gods verklaagt. Daarom, wanneer gij deze woorden leest, "gij Satan", zegt dan bij uzelf, zo beschuldigt Christus onze Voorspraak onze tegenstander van nijd en haat tegen God en was godsvrucht, als hij ons verklaagt van de zonden die wij begaan, waarover wij bedroefd zijn, en waarvoor Christus een losprijs betaald heeft. "En (daarom) indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige."

6. Wanneer Christus als een Voorspraak pleit voor Zijn volk in de tegenwoordigheid van God tegen de Satan, dan kan Hij die zwakheden van Zijn volk, waarvoor de Satan hen wil laten verdoemen, juist ten hun gunste pleiten. "Is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt?"
Dit is een gedeelte van het pleit van onze Voorspraak tegen de Satan voor zijnen knecht Jozua, toen Hij zei, "de Heere schelde u, gij Satan!" Zach. 3:2. Nu, iemand, die als een vuurbrand uit het vuur gerukt is, moet een gelovige zijn, hoewel verzwakt, verontreinigd en ontheiligd door de zonde, want zo bedoelt ook de apostel het, wanneer hij zegt: "maar behoudt andere door vreze, en grijpt ze uit het vuur, en haat ook de rok, die van het vlees bevlekt is." Judas 1:23.
Wij moeten op beide plaatsen onder het vuur, de zonde verstaan, omdat zij brandt en verteert als vuur. Rom. 1:27. Daarom wordt ervan een mens gezegd, dat hij brandt, wanneer zijn vleselijke lusten opgewekt worden. 1 Cor. 7:9. Toen Abraham zei, "ik ben slechts stof en as." Genesis 18:27, toen bedoelde hij, dat hij slechts datgene was, dat de zonde overgelaten had, ja hij had nog vuilheid en onreinheid der zonden op zich. Daarom was het in de dagen vanouds bij de Israëlieten een gewoonte, wanneer zij dagen afzonderden voor belijdenis van zonde en verootmoediging, om zich in stof en as te wentelen, als een teken dat zij beleden niets anders te zijn dan wat de zonde had overgelaten, en dat zij ook door haar verontreinigd, besmet en verdorven waren. Esther 4:1, 3. Jeremia 6:26. Job 30:19. 42:6.
Dit dan is het volgende pleit van onze barmhartige Voorspraak voor ons: "O Satan, deze is een vuurbrand uit het vuur gerukt." Als een die zeggen wilde, gij brengt tegen Mijn knecht Jozua in, dat hij zo zwart is als houtskool, of dat het vuur der zonde bij tijden en wijlen nog in hem brandt. En wat dan? De reden waarom hij niet als was verteerd of als werk versleten is, is niet uw medelijden, maar Mijns Vaders barmhartigheid. *Ik heb hem uit het vuur gerukt. Maar niet zo, dat de reuk van het vuur niet meer aan hem te bemerken is, en Mijn Vader en Ik, wij slaan zijn zwakheden*

gade, en wij hebben medelijden met hem, want al is het waar, dat hij als een vuurbrand uit het vuur gerukt is, kunnen mijn Vader en Ik van hem verwachten dat Hij onze geboden zo zal bewaren, alsof hij er nooit in geweest is?
Deze is "een vuurbrand uit het vuur gerukt, en moet als zodanig beschouwd worden en als zodanig gedragen worden. Aldus, gelijk Mefibóseth zijn kreupelheid ter van zijn verontschuldiging inbrengt, 2 Samuel 19:24 - 26, zo pleit ook Christus de zwakheid en de arme toestand van zijn volk, in ons voordeel tegen de Satan. Door zo te pleiten brengt Hij nog verder de boosheid en de nijd van de Satan aan het licht (want al die ellende komt door hem), en hierdoor beweegt Hij het hart van God om medelijden met ons te hebben, om geduldig met ons te zijn, om zijn lankmoedigheid over ons te tonen en om ons genadig te zijn, want goedertierenheid en lankmoedigheid zijn de dingen waarvan Gods ingewanden rommelen over ons, terwijl Hij ons gadeslaat in onze zwakheden en menigvuldige struikelingen.

En dat Christus, onze Voorspraak, door zó te pleiten, dingen voor ons ten beste keert, bedenk:

(1.) Dat God zorgzaam is, dat door onze zwakheid, onze geesten niet zouden overstelpt worden voor zijn aangezicht, wanneer Hij verbolgen is. Jesaja 57:16 - 18.

(2.) "Hij bedwingt zijnen harden wind in de dag des oostenwinds, " en Hij twist over de mate der straf, wanneer wij om der zonde wil gekastijd worden, opdat wij er niet onder zouden bezwijken. Jesaja 27:7 - 9.

(3.) Hij wil niet gestrengelijk onze misslagen bestraffen, want deed Hij zulks, wij zouden niet voor zijn aangezicht bestaan. Psalm 130:3.

(4.) Wanneer Hij dreigt te slaan, dan keert zijn hart zich in Hem om, en al zijn berouw is samen ontstoken. Hosea 11:8, 9.

(5.) Hij wil zijn geduld tot in het oneindige verlengen, omdat Hij weet, dat wij zulke broddelaars zijn. Jeremia 9:24.

(6.) Hij neemt de wil voor de daad, omdat Hij weet dat de zonde onze beste verrichtingen onvolkomen maakt. Indien tevoren de volvaardigheid des gemoeds daar is, zo is iemand aangenaam. 2 Cor. 13:12.

(7.) Het kleinste dat wij doen acht Hij groot, omdat Hij weet hoe onbekwaam wij zijn om in het geheel iets te doen. Job 1:21.

(8.) Hij verontschuldigt de zielen van zijn volk, en werpt de schuld op hun vlees, dat de grootste verwantschap heeft met de Satan, als wij uit zwakheid en onstandvastigheid niet doen wat wij moesten doen. Matth. 26:41. Rom. 7.

Nu, zoals ik gezegd heb, al deze dingen ervaren wij, beide zwakheden en barmhartigheid, omdat wij eens in het vuur waren, en omdat de zwakheid der zonde nog tot op deze dag in ons vertoeft. Maar wij zouden de gunsten niet genieten, en onze zwakheden zouden niet tot ons voordeel werken, indien Christus niet opstond als onze Voorspraak en onze Vriend om voor ons te pleiten zoals Hij doet. Maar nogmaals, voor ik verder ga, zal ik hier nog enige opmerkingen bijvoegen, die van een andere aard zijn - n.l. dat Christus onze Voorspraak, als zodanig, zo van onze zwakheid melding maakt tegen de satan en voor Zijn Vader, om alles tot ons voordeel aan te wenden.

(1.) Wij moeten daarom uit genade zalig worden, omdat wij door de zonde onbekwaam zijn gemaakt om de wet te houden. Deuteronomium 9:5. Jesaja 64:6.
(2.) Ook wordt de Geest der genade ons geschonken om ons te helpen, omdat wij zonder Hem niets goeds kunnen doen. Eféze 2:5. Rom. 8:26.
(3.) God heeft ons bekleed met de gerechtigheid van Christus om onze naaktheid te dekken, omdat wij geen uit onszelf hebben. Filip. 3:7, 8. Ezech. 16:8.
(4.) God laat ons in de schoot van Christus dragen naar het graf, en van daar in de schoot der engelen naar de hemel, omdat onze eigen benen te zwak zijn om ons daarheen te dragen. Jesaja 40:2, 46:4, Psalm 48:14. Lukas 16:22.
(5.) God heeft Zijn Zoon gemaakt tot ons Hoofd, onze Priester, onze Voorspraak, onze Zaligmaker, onze Veldheer, opdat wij verlost kunnen worden van alle onze zwakheden, en van alle onze vijanden die ons omringen en tegen ons samenspannen om ons te benadelen. Eféze 1:22, Kol. 1:18, Hebr. 7:21.
(6.) God heeft de gevallen engelen in ketenen gebonden, 2 Petrus 2:4. Openb. 20:1, 2, opdat zij ons niet snel zouden kunnen volgen, en Hij heeft ons ruimte gemaakt Psalm 4:1, en Hij heeft onze voeten in de weg van zijn voetstappen gesteld, opdat wij ons zullen kunnen haasten naar de sterke vesting en vrijstad voor hulp en veiligheid, en Hij heeft zijn engelen tot dienst uitgezonden, om zorg over ons te dragen. Hebr. 1:14. Psalm 34:7.
(7.) God heeft beloofd, dat wij op de dag onzer verantwoording verschoond zullen worden, "gelijk als een man Zijn Zoon verschoont, die hem dient." Maleachi 3:17.

Nu, uit al deze dingen blijkt, dat wij verzoening uit de hand des Heeren ontvangen, en dat onze zwakheden, als onze Christus de zaak voor ons bestuurt, volstrekt geen hinderpaal of sluitboom op onze weg zijn, om ons van de genietingen van Gods gunst af te scheiden, maar ook dat zij ons ten goede medewerken, en Gods voorwetenschap heeft zijn berouw zo in Hem ontstoken, dat Hij zulke dingen tot onze troost heeft beschikt, die er volstrekt niet konden zijn, indien de zonde niet met ons in de wereld was, en indien niet de beste der gelovigen als "een vuurbrand uit het vuur gerukt was." Ik heb mensen gekend (en zij zijn slechter dan God) die de meeste zorg droegen voor diegenen hunner kinderen, die het zwakst en het hulpbehoevendst waren, en deze verzorgden zij het best, en onze Voorspraak "zal de lammeren in zijn armen vergaderen, en in Zijn schoot dragen," ja, ik weet dat er zo'n kunst is in het tonen en melding maken van zwakheden, dat het de tranen in de ouder-ogen zal doen springen, en hen de laatste penning uit hun beurs zal laten zoeken, om toch iets voor het zwakke bloedje te doen.
Christus bezit ook die heerlijke kunst, daar Hij een Voorspraak bij de Vader voor ons is, Hij kan op zo'n wijze melding van ons en van onze zwakheden maken, terwijl Hij pleit voor God, tegen de duivel, voor ons, dat Hij de ingewanden van God doet rommelen van goedertierenheid over ons en ons geheel ingewikkeld in Gods barmhartigheid.
U leest veel over het medelijden, de barmhartigheid, het rommelen van Gods ingewanden van goedertierenheid over ons, hetwelk alles, naar mijn mening veroorzaakt wordt door het pleiten van onze Voorspraak. Ik heb gezien, dat vaders toornig op hun kinderen waren, maar wanneer een broeder als een bekwaam voorspraak tussen beide trad, dan werd de toorn gestild en de zaak verborgen. En dit zij genoeg om u aan te tonen hoe Christus Zijn ambt als Voorspraak voor ons bij de

Vader vervult - "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige."

WIE JEZUS CHRISTUS TOT HUN VOORSPRAAK HEBBEN.

Ten derde. Thans ben ik tot het derde hoofddeel gekomen, namelijk om u aan te tonen, *wie het zijn, die Jezus Christus tot hun Voorspraak hebben*.
In de behandeling van dit hoofddeel zal ik u aantonen,

Ten eerste, dat dit Voorspraak-ambt verschilt van het priester-ambt, en waarin.
Ten tweede zal ik u aantonen hoe ver zich dit ambt uitstrekt - ik bedoel in zaken betreffende het volk des Heeren.
En ten derde zal ik u meer bepaaldelijk aantonen, wie het zijn, die Christus tot hun Voorspraak hebben.

Ten eerste. Het ambt van Christus als Voorspraak verschilt van dat van een Priester. Dat Hij een Priester is, een Priester tot in alle eeuwigheid, dit erken ik van ganser harte, maar dat zijn Priesterschap en zijn pleit-ambt hetzelfde ambt zouden zijn, dit kan ik niet geloven.

1. Omdat zij in naam verschillen. Wij kunnen evengoed zeggen dat een vader, als zodanig, een zoon is, of dat vader en zoon dezelfde bloedverwantschap is, als zeggen dat een priester en een Voorspraak hetzelfde betekenen. Zij verschillen evenveel in naam als priester en offerande, een priester is een en een offerande is een en hoewel Christus Priester is en ook offerande, toch is hij als een Priester niet een offerande, of als een offerande een Priester.

2. Gelijk zij verschillen in naam, zo verschillen zij ook in het wezen der zaak. Een priester moet een offerande slachten, een Voorspraak moet een twistzaak twisten, een priester moet zijn offerande offeren met het doel om door de verdiensten van het offer verzoening tot stand te brengen, een Voorspraak moet pleiten, pleiten overeenkomstig de wet, een priester moet voorbiddingen en verzoening doen, krachtens zijn offerande, een Voorspraak moet pleiten, omdat vergelding gedaan is.

3. Gelijk zij in naam en wezen verschillen, zo verschillen zij ook in uitgebreidheid. Het priesterschap van Christus strekt zich uit tot allen, die in de verkiezing liggen opgesloten, hetzij reeds geroepen of nog in de zonde, maar als Voorspraak pleit Christus slechts voor de kinderen.

4. Gelijk zij in naam, wezen, en uitgestrektheid verschillen zo verschillen zij ook betreffende de personen, waarmee zij te doen hebben. Wij lezen nergens, dat Christus als Priester, maar wel als Voorspraak met de duivel als een tegenstander te doen heeft.

5. Gelijk zij hierin verschillen, zo verschillen zij ook betreffende de zaken, waarvoor zij gebruikt worden. Als Priester bemoeit Christus zich met elke verkeerde gedachte en ook met de minste onvolmaaktheid of zwakheid, die onze heiligste dingen aankleven, maar als Voorspraak handelt Hij zo niet, zoals ik u reeds heb aangetoond. Als Priester gaat Christus vooruit en als Voorspraak komt Christus achteraan. Als Priester komt Christus tussenbeide en bidt voor ons, als Voorspraak pleit Hij in geval van grote overtredingen. Christus moet altijd zijn Priesterschap uitoefenen, maar Zijn ambt als Voorspraak slechts bij enkele gelegenheden. Christus handelt als Priester in

tijden van vrede, maar Christus treed op als Voorspraak in tijden van oproer, opschudding en hete gevechten.
Daarom, Christus is, als ik mij zo uit mag drukken, als Voorspraak een reserve, en het is dan zijn tijd om op te staan en te pleiten, wanneer DE ZIJNEN gekleed gaan in enige vuile zonde, waarin zij gevallen zijn, zoals David, Jozua of Petrus. Wanneer een zodanige misdaad door hen begaan is, die aan de vijand gelegenheid verschaft, om de echtheid hunner genade in twijfel te trekken, of wanneer het een kwestie is en het betwist moet worden, hetzij het met de wetten des hemels, met de verdiensten van Christus en de eer van God bestaan kan, dat zo'n zou behouden worden. Laat nu een Voorspraak voorkomen, laat hem nu tijd hebben om te pleiten, want dit is een geschikte gelegenheid voor de Voorspraak der gelovigen om zich te stellen en te pleiten voor het behoud van zijn volk.

Ten tweede.
Nu moet ik u aantonen *hoe ver de werkzaamheden van dit ambt van een Voorspraak zich uitstrekken.* Ik roerde dit punt reeds vroeger aan en zal daarom nu des te korter zijn.
1. In dit ambt biedt Hij geen offerande aan, Hij pleit slecht op de offerande, die gedaan is.
2. Door dit ambt verkrijgt Hij de bekering van niet een, Hij beveiligt hierdoor slechts de bekeerden tegen de verdoemenis, die hun tegenstander, voor hun zouden na licht en belijdenis, over hen tracht te brengen.
3. Door dit ambt voorkomt Hij geen tijdelijke straffen, maar Hij bewaart hierdoor de ziel hoofdzakelijk voor de straffen der hel.
4. Door dit ambt brengt Hij geen rechtvaardig makende gerechtigheid voor ons in, Hij overwint slechts door de beschikking, die Hij heeft over hetgeen Hij uit zichzelf heeft ingebracht, als Priester, om door een nieuwe en verse daad hen te rechtvaardigen, die hun rechtvaardigmaking twijfelachtig gemaakt hadden door op nieuw in de zonde te vallen. En dit is duidelijk op te merken in de geschiedenis van onze Jozua, reeds zo dikwijls tevoren vermeld. Zach. 3:5. Als Priester heeft Hij de eeuwige verlossing voor ons verworven, en als Voorspraak handhaaft Hij bij de wet ons recht daarop, tegen de duivel en zijn engelen.

Ten derde.
Nu moet ik u aantonen, *wie het zijn, die Christus tot hun Voorspraak hebben.* En dit zal ik eerst in het algemeen en dan meer in het bijzonder doen.
1. Meer in het algemeen. Zij zijn allen de ware begenadigden, degenen, die door aanneming kinderen geworden zijn, hetwelk deze tekst bevestigt - "Mijne kinderkens! ik schrijf u deze dingen, opdat u niet zondigt. En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige." Zij zijn dus de kinderen, die door aanneming de personen zijn, die begrepen zijn in het ambt van Christus als Voorspraak. Het Priesterschap van Christus strekt zich uit tot alle uitverkorenen, maar het pleit-ambt van Christus doet dit niet.
Dit wordt verder opgehelderd door deze apostel, en in deze zelfde tekst, indien u overweegt wat onmiddellijk volgt "WIJ hebben een Voorspraak," zegt hij, "en Hij is de verzoening voor onze zonden." Hij is onze Voorspraak en tevens onze Priester. Als een Voorspraak de onze slechts, maar als een verzoening, niet alleen de onze, maar

ook voor de zonden der gehele wereld, zeker, voor de uitverkorenen in de gehele wereld, en zijn er die het verder uit willen strekken, laat hen het doen.
En ik zeg nogmaals, indien het zijn bedoeling niet was, dat er een nauwere grens voor het Voorspraak - ambt van Christus zou gesteld worden dan voor zijn Priesterambt, , waarom was het dan nodig, dat hij, wanneer hij van de verzoening spreekt, welke betrekking heeft op Christus als Priester, er bijvoegde - "En niet alleen voor de onze." Als een Voorspraak werkt Hij daarom voor ons, die zijn kinderen zijn, en als een Priester, heeft Hij ook voor onze zonden Gods toorn gestild, maar als een Voorspraak zijn Zijn ambtsplichten tot de kinderen alleen beperkt, maar als een Priester niet. Hij is een verzoening voor onze zonden, en niet alleen voor de onze. Ik denk daarom, dat dit de bedoeling van de apostel is.
Dat Christus, als een Priester, een zoenoffer heeft gofferd voor allen, maar als een Voorspraak pleit Hij slechts voor de kinderen. Kinderen, wij hebben een Voorspraak voor onszelf, en Hij is ook onze Priester, maar waar Hij een Priester is, daar is Hij niet de onze alleen, maar ook voor allen, die zalig zullen worden. De uitverkorenen hebben daarom Christus dan, en dan alleen, tot hun Voorspraak, wanneer zij door de roeping onder de kinderen gesteld zijn, want Hij is slechts een Voorspraak voor de kinderen. "Mijn kinderkens, WIJ hebben een Voorspraak."

Tegenwerping.
Maar hij zegt ook, "indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak, ieder mens schijnt, volgens de tekst niettegenstaande hetgeen gij zegt, een Voorspraak bij de Vader te hebben." Antwoord. Door "iemand" wordt hier niet bedoelt "iemand" van de wereld, ook niet iemand der uitverkorenen, maar ieder der gelovigen en begenadigden, want hij beperkt deze onbepaalde uitdrukking "iemand" met deze bepaling, "wij." Kinderkens indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak." WIJ, iemand onzer. En dit blijkt verder uit hetgeen hij niet alleen hier, maar ook vervolgens in dit hoofdstuk zegt, "Ik schrijf u, kinderkens! Ik schrijf u, vaders! Ik schrijf u, jongelingen." 1 Johannes 2:12 en 13.
Dit zijn de personen, die in de tekst bedoeld worden, want onder deze drie benamingen zijn alle mensen begrepen, want zij zijn of kinderen, en zo mensen in de natuur, of jongelingen, en zo mensen in de kracht des levens, of zij zijn vaders, en zo oud en ervaren. Voeg hier bij, dat de apostel met het woord "iemand" zich niet buiten de kring der begenadigden wilde begeven, maar alleen er op bedacht was, om te verschaffen wat noodzakelijk was bij de uitdrukking "kleine kinderen, " want daar toch de sterkste eik op de weg der genade evenveel behoefte kan hebben aan een Voorspraak als de zwakste der kudde, waarom zou de apostel het ons dan zo laten verstaan alsof de kinderen, en de kinderen alleen belang bij dit ambt hebben? Daarom, nadat hij gezegd had, "mijne kinderkens! Ik schrijf u deze dingen, opdat u niet zondigt, " voegt Hij er bij uitbreiding aan toe, "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader."
Toch mogen de kinderkens wel eerst vermeld worden, daar zij de kennis ervan het meest behoeven, het zwakst zijn, en zo door de zonden het meest gedwongen kunnen worden om het geloof in Christus als Voorspraak te beoefenen. Bovendien, zij zijn door de verzoekingen en aanvechtingen het meest geneigd om te twijfelen, of zij wel zoveel recht op al de verdiensten van Christus hebben als volwassenen in het geloof, en daarom worden zij door de apostel vooraan op de lijst geplaatst - "Mijn kinderkens!

Ik schrijf u, opdat u niet zondigt. "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige."
Bijgevolg, het zijn de kinderen Gods, die de Heere Jezus tot een Voorspraak bij de Vader hebben. De kleinste en de grootste onder hen, de oudste en de jongste, de zwakste en de sterkste, AL de kinderen hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige.
(1.) Daar dan de kinderen Christus tot hun Voorspraak hebben, zo is de eerste vraag, bent u een kind? heeft God u gebaard door Zijn Woord? Jakobus 1:18. Hebt u de geest der aanneming in uw harten? Gal. 4:6. Kunt u God in het geloof uw Vader noemen? Is dit zo, dan is Christus uw Voorspraak, uw Voorspraak, "om nu te verschijnen voor het aangezicht van God, voor u." Hebr. 9:24. Om daar te verschijnen en daar te pleiten, voor het hemelse gerechtshof, voor u, om daar te pleiten tegen uw tegenstander, wiens beschuldigingen vreselijk zijn, wiens sluwheid onuitputtelijk is, wiens kwaadaardigheid onbegrijpelijk is, en wiens woede onverdraaglijk is, om daar te pleiten voor een rechtvaardig God, een gerechtig God, een wraak doend God, voor wiens aangezicht gij sterven zoudt, indien u uzelf moest vertonen, om daar uw eigen twistzaak voor zijn balie te twisten. Maar,
(2.) Daar is onderscheid tussen kinderen en kinderen, sommigen zijn groter dan andere, er zijn kinderen en kinderkens. "Mijn kinderkens! Ik schrijf u." Kinderkens, enigen der kinderkens kunnen noch Vader zeggen, noch zoveel, als beseffen, dat zij kinderen zijn. Dit is waar op natuurlijk gebied, en zo ook in de genade. Daarom, niettegenstaande wat ik tevoren gezegd heb, volgt hier niet uit, dat ik, als ik een kind ben, zeker weten moet en ook bekwaam moet zijn om God mijnen Vader te noemen. Laat daarom wat ik eerst heb gezegd, dienen om de verzekerden wat gewicht te geven en in evenwicht te brengen, en wat ik nu heb gezegd, om de zwaksten wat op te beuren en te troosten, want zij, die kinderen zijn, hetzij zij het weten of niet, zij hebben Jezus Christus tot hun Voorspraak, want Christus is aangesteld om onze Voorspraak te zijn door de Rechter en Koning, door onze God en Vader, hoewel wij het niet geweten hebben. Het is waar, voor hen kan er thans nog weinig troost in dit ambt liggen, maar toch geeft het hun grote zekerheid, zij "hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige." God weet dit, de duivel gevoelt het, en de kinderen zullen er naderhand de troost van smaken. Ik zeg, de tijd zal komen, dat zij weten zullen, dat zij zelfs toen een Voorspraak hadden, toen zij het niet wisten, een Voorspraak die noch afkerig, noch bevreesd was, of zich schaamde om ter hunner verdediging tegen hun sterksten vijand te strijden. En zal dit, wanneer zij het weten hun geen troost verschaffen? Ongetwijfeld, ja een betere troost dan die voorkomt uit de kennis, dat men voor een kroon of een koninkrijk geboren is. Nogmaals, gelijk Hij een Voorspraak voor de kinderen is, zo is Hij ook, als wij vroeger reeds hebben aangestipt, een Voorspraak voor de sterke en ervarene christenen, want geen kracht in deze wereld beveiligt ons tegen de woede der hel, ook kan niet enige ondervinding of ervaring ons tegen zijn aanvallen versterken, zolang wij nog op aarde zijn. Bij de vroomsten onder de vromen bestaat zelfs een innerlijke neiging tot zonde, en hoe groter mens, hoe groter de val, en des te groter de wond en het nadeel. Daarom is het een volstrekte noodzaak dat er een Voorspraak zij, zowel voor de sterkeren als voor de zwakken. "Iemand, " hij, die het heiligst is, het zuiverst in de leer, het meest gelouterd en het meest gezuiverd, hij kan even spoedig in het slijk vallen als de zwakste onder de christenen, en voor zo ver mijn gezicht strekt, dan zijn des Satans

plannen het meest tegen hen. Ik ben er zeker van, de ergste zonden zijn bedreven door de grootste gelovigen. Deze reizenden man kwam tot David, en toen hij tegen Israël opstond, toen porde hij David aan om het volk te tellen. 2 Samuel 12:4, 7, 1 Kronieken 21:1. Daarom hebben zij evenveel behoefte aan een Voorspraak als de jongsten en zwaksten onder de kudde. Welk een vermaak schepte hij er in om Petrus te laten vallen! En hoe snel heeft hij de nek van Judas verbroken! Hij zou, zonder twijfel, hetzelfde met Petrus gedaan hebben, was de Heere Jezus niet tussen beide getreden om het hem te beletten. Zolang als de zonde in ons vlees woont, zolang is er gevaar. Hij zegt wel van de jongelingen dat zij sterk zijn, en de boze hebben overwonnen maar hij zegt volstrekt niet, dat zij hem gedood hebben. Zolang de duivel nog leeft, zolang is er gevaar! en hoewel een sterke christen hem wel eens te sterk af is, en hem overwinnen moge in een zaak, toch moet hij menigmaal het onderspit delven voor hem door aan zijn verleidingen gehoor te geven. Zo is het gegaan met David, zo is het gegaan met Petrus, en zo geschiedt het nog met velen in onze dagen. De sterksten zijn zwak, de verstandigsten zijn dwaas, wanneer zij overgelaten worden, om als de tarwe in Satans zeef gezift te worden, en zij hebben zich menigmaal zo doen kennen tot verwonding hunner zielen en tot oneer der gemeente. Om te besluiten: de barmhartige God in zijn oneindige genade heeft voldoende de waarheid van wat ik zeg bevestigd, door zowel voor de besten, de sterksten en de heiligsten als voor de zwaksten, de minsten en de tedersten, een Voorspraak te bereiden - "Mijn kinderkens, Ik schrijf u, opdat u niet zondigt, En indien iemand gezondigd heeft wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige."

2. Maar sommigen zullen misschien tegenwerpen, dat wat ik gezegd heb om te weten te komen voor wie Christus een Voorspraak is, te algemeen is, en deze wensen wellicht daarom, dat ik meer in bijzonderheden tot hen afdale, anders kunnen zij geen troost vinden. Wel, vragende en zoekende ziel, dit wil ik doen, en daarom luistert aandachtig naar wat ik zeg.

(1.) Zou u willen weten of Christus uw Voorspraak is of niet?

Ik vraag u: Hebt gij Hem reeds gesmeekt om dat voor u te zijn! Wanneer de mensen rechtszaken voor enig gerechtshof hebben, dan gebruiken zij hun zaakgelastigden of Voorspraak om voor hem hun twistzaak te twisten, en zo pleit Hij voor hen. Twist, Heere! met mijn twisters," zegt David. Psalm 35:1, en nogmaals, "Doe mij recht, o God! en twist gij mijn twistzaak." Psalm 43:1. Dit is daarom de eerste zaak, die ik u wenste voor te stellen: Hebt gij, als David, Hem tot uw Voorspraak gekozen, of roept gij met de vromen Hizkia uit, "O Heere! ik wordt onderdrukt, wees Gij mijn Borg, " Jesaja 38:14. Wat zegt gij, ziel? bent u reeds bij Hem geweest, hebt gij Hem reeds gesmeekt en gebeden om uw twistzaak te twisten, hebt gij reeds tot Hem uitgeroepen om deze zaak onder handen te nemen. Dit noem ik Hem gelasten of opdragen uw Voorspraak te zijn, en ik wens deze vergelijking te volgen, omdat de Schriften zo'n wijze van behandeling schijnen goed te keuren, en omdat uw vraag er mij als van zelf toe leidt. Daarom, ik vraag u nog eens, bent u bij Hem geweest? Hebt u Hem volmacht gegeven? Hebt gij begeerd dat Hij uw twistzaak zou twisten?

Vraag. u zal tot mij zeggen, *hoe zal ik het weten, dat ik dat gedaan heb?*
Antwoord.

Ik antwoord, draagt gij er bewustheid van om, dat een proces tegen u begonnen is in het hoge gerechtshof hierboven? Ik zeg, bent u er uzelf van bewust? Want de beklaagden en al Gods volk zijn beklaagden en zijn niet gewoon zich van advocaten te bedienen, dan wanneer zij kennis ervan omdragen, dat er een proces tegen hen gevoerd wordt of kan begonnen worden voor de Gods des hemels.
Indien u antwoordt met ja, dan vraag ik u, wie heeft u dat gezegd? Heeft de Heilige Geest, de wereld, of uw eigen geweten het u gezegd? Want op geen andere wijze kunt gij, naar mijn beste weten, deze tijding vernemen.
Wederom. Hebt gij bevonden, dat alle andere voorspraken, die gij gebruikt hebt om voor u te pleiten ijdel en vruchteloos waren? Sommigen maken hun zuchten, hun tranen, hun gebeden en hun deugden tot hun voorspraken. "Hebt gij hen in weegschalen gewogen, en hen te licht gevonden?" Hebt gij gezien, dat uw toestand reddeloos is, indien de Heere Jezus niet op zich neemt om uw twistzaak te twisten? want van Jezus maken de mensen geen gebruik zolang zij het buiten Hem kunnen redden. Maar wanneer het zover komt, dat zij uit moeten roepen: "ik ga voor eeuwig verloren, niettegenstaande de hulp van allen, indien Christus niet tussenbeide komt" dan is het, Heere Jezus, Heere Jezus, ach lieve Heere Jezus! ach ontferm u over mij en twist mijn twistzaak. Bent u daarom reeds bij Jezus geweest, wat uw ziel betreft, door het belang dat u in uw ziel stelt en uw bezorgdheid over het proces, dat u bemerkt dat tegen u begonnen wordt?

Vraag. u zal *zeggen, hoe zou ik dat kunnen weten?*
Antwoord. Ik antwoord, Hebt gij de aard der misdaad goed overwogen, waarvan gij beschuldigd staat voor de Vierschaar des Allerhoogsten? Hebt gij ook de rechtvaardigheid van de Rechter beschouwd? nogmaals, ik vraag, hebt gij wel overwogen wat ervan aan is van de dingen waarvan gij beschuldigd wordt? Hebt gij de sluwheid, de boosheid en de na-ijver uws tegenstanders goed beschouwd bij de grootheid van het verlies, dat u mogelijk lijden zult, indien u als Achab, in het boek der Koningen, 1 Kon. 22:17 - 23, of als de huichelaar in Jesaja 6:5 - 10 het vonnis van God tegen u van de troon hoorde uitgaan?
Ik doe u deze vragen, omdat, indien u in kennis van deze dingen zijt, die gezocht moeten worden en u niet waarlijk bekommerd zijt over het grote onheil, dat u treffen zal, en dat voor eeuwig, werd gij inderdaad voor God beschuldigd en had niemand om uw twistzaak te twisten, omdat gij dan niet, laat gebeuren wat gebeure, bij Christus geweest kunt zijn om Hem uw zaak op te dragen, en zo, al was uw zaak ook nog zo wanhopig, zo staat gij alleen en hebt gij geen helper. Job 30:13, 9:13.
Of indien u helpers hebt, deze, indien zij niet de door God aangewezene Voorspraak zijn, deze moeten met u en met uw last vallen. Daarom denkt hierover ernstig na, en geeft God uw antwoord, die alleen zeggen kan of er waarheid gevonden wordt in uw antwoorden of niet, want Hij is het, die de harten en de nieren toetst, en daarom verwijs ik u naar Hem.

(2.) Zou u willen weten of Jezus Christus uw Voorspraak is? Dan vraag ik u nogmaals, hebt gij Hem uw zaak geopenbaard? Ik zeg, hebt gij aan Hem uw zaak geopenbaard? Want hij, die om zijn recht een rechtsgeding begint, moet niet alleen naar een advocaat gaan, en zeggen, "mijnheer, ik ben in moeilijkheden gekomen, en ik moet met mijnen vijand een proces aangaan, behandelt gij mijn zaak voor mij, maar

hij moet ook zijn zaak aan zijnen zaakgelastigde openbaren. Hij moet tot hem gaan, en hem zeggen wat er aan scheelt, hoe de zaken staan, waar hem de schoen wringt en zo voort. Zo deed vroeger de gemeente, zo handelt nu elke was christen, want hoewel er niets is, dat voor Hem verborgen is, toch wil Hij de zaken uit uw eigenen mond horen, Hij wil hebben dat u uw zaken aan Hem openbaart. Matth. 20:32. "O Heere der heirscharen", zei Jeremia, "Gij rechtvaardige Rechter, die de nieren en het hart proeft! laat mij uw wraak van hen zien, want aan U heb ik mijn twistzaak ontdekt." Jeremia 11:20. En nogmaals, "Gij dan, o Heere der heirscharen, die de Rechtvaardige proeft, die de nieren en het hart ziet! laat mij uw wraak van hen zien, want ik heb U mijn twistzaak ontdekt!" hoofdstuk 20:12. Ziet gij hoe de gelovigen vanouds plachten te doen? hoe zij niet alleen in het algemeen maar op bijzondere wijzen Christus smeekten om hun twistzaak te twisten, hoe zij tot Hem gingen en Hem hun zaak ontdekten? O! Het is zo'n heerlijke zaak om te aanschouwen hoe sommige zondaars dit doen, wanneer zij met Christus alleen in hun bidkamers zijn, wanneer zij op hun knieën hun ziel voor Hem uitgieten, of gelijk de vrouw in het Evangelie Hem de gehele waarheid zeggen, Matth. 5.

O! zegt dan zo'n ziel tot de Heere, ik ben tot U gekomen om over een ernstige zaak te spreken, ik ben gevangen genomen door de satan, mijn eigen geweten was de gerechtsdienaar, en ik zal waarschijnlijk voor de rechterstoel van God aangeklaagd worden. mijn zaligheid staat op het spel, ik wordt ondervraagd over mijn recht op de hemel, ik ben bang voor de Rechter, mijn hart veroordeelt mij. 1 Joh. 3:20. Mijn vijand is sluw en listig, en het ontbreekt hem niet aan boosaardigheid om mij ter dood toe te vervolgen, en dan naar de hel. Heere ik weet zeer wel, dat de wet tegen mij is, want ik heb gruwelijk gezondigd, en zo en zo heb ik gehandeld. Hier lig ik bloot voor de wet, en daar lig ik bloot voor de wet, hier heb ik de tegenstander voet gegeven, en daar weer zal hij mij overrompelen. *Heere, ik ben verdrukt, twist Gij voor mij*! En er zijn enige dingen aangaande uw Voorspraak, waarmee gij eerst bekend moet zijn, vóórdat gij zover met Hem zult durven gaan.

(a.) U moet weten, dat Hij een vriend is en geen vijand aan wie gij uw hart openbaart, en indien u niet te weten komt, dat Christus een vriend voor u is, of voor zielen in uw toestand, dan zal u ook nooit uw zaak aan Hem openbaren ten minste niet uw gehele zaak. En dit is het, waarom zo velen, die ziel - zaken aanhangig hebben voor de troon van God en die iedere dag in gevaar zijn van een eeuwige verdoemenis, nalaten om Jezus tot hun Voorspraak in te roepen, en verbergen hun zaken goddeloos voor Hem, maar die zijn overtredingen bedekt zal niet voorspoedig zijn." Spreuken 28:18. Dit moet u dus eerst geloven, vóórdat gij uw zaak aan Hem zult openbaren.

(b.) Een mens, wiens bezitting in twijfel wordt getrokken, ik meen zijn recht en aanspraak er op, die mens zal zeer voorzichtig zijn aan wie hij zijn zaken openbaart, inzonderheid, wanneer hij zelf aan zijn goed recht twijfelt, hij moet weten dat de persoon aan wie hij zo'n geheime zaak als deze openbaart, niet alleen een vriendelijk maar ook een getrouw mens is. Nu, zo is het met Christus en de ziel. Indien de ziel niet ietwat overtuigd is van de getrouwheid van Christus - dat wil zeggen, als Christus hem geen goed kan doen, dat Hij hem dan ook geen leed zal berokkenen, dan zal hij nooit zijn zaak aan Hem openbaren, maar Hij zal trachten ze voor de Heere te verbergen.

Dit is daarom een andere zaak, waarbij gij weten kunt of gij Christus tot uw Voorspraak hebt, nl. Indien u van ganser hart uw gehele zaak aan Hem openbaart. Nu, zoals ik reeds tevoren gezegd heb, zij, die hun zaken eerlijk aan hun advocaat willen openbaren, zij zullen niets voor hem verbergen, maar hem zelfs met het slechtste in kennis stellen, zij zullen de zaak in al haar kleuren en schakeringen aan hem openbaren, zelfs tot in de kleinste bijzonderheden, zij stellen zelf de zaak zo slecht mogelijk voor, want, denken zij, op deze wijze bereid ik mijn advocaat op het ergste, dat mijn vijand doen kan, voor. En zo handelt de ziel met Jezus Christus, lees Psalm 51 en 38 en nog verscheidene andere, die ik zou kunnen opnoemen, en ziet of Gods volk niet aldus heeft gehandeld. David zegt, "Ik zei: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor de Heere, en u vergaaft de ongerechtigheid mijner zonde."

(3.) Hebt gij Jezus Christus tot uw Voorspraak, of zou u begeren te weten of dit zo is? Dan vraag ik u nogmaals. Hebt u uw zaak aan Hem opgedragen? Wanneer een mens een advocaat neemt om voor hem op te staan en te pleiten, dan openbaart hij zijn zaak niet alleen, maar hij draagt haar ook aan de advocaat op. "Ik zou naar God zoeken" zegt Elifaz tot Job, "en tot God zou ik mijn aanspraak richten." Job. 5:8. Nu er is onderscheid tussen zijn zaak aan niemand te openbaren of haar aan iemand op te dragen. Wanneer ik mijn zaak aan iemand openbaar, dan leg ik haar open en bloot, maar wanneer ik mijn zaak aan iemand opdraag, dan vertrouw ik mijn zaak in de handen van zo iemand toe. Menigeen zal zijn zaak aan iemand openbaren, aan wie hij toch zijn zaak nog niet zal opdragen, maar hij die een advocaat neemt om zijn zaak te bepleiten, openbaart haar niet alleen, maar vertrouwt haar ook aan hem toe. Veronderstel, zijn recht op zijn landgoederen wordt in twijfel getrokken, nu openbaart hij zijn zaak niet alleen aan zijnen advocaat, maar hij stelt ook zijn bewijsstukken, zijn notariële overdrachten, zijn huurcelen, zijn hypotheken, zijn waarborgen, of wat hij ook maar heeft in handen van de advocaat, om hiermee zijn recht aan te tonen. En zo handelen de gelovigen met Christus, zij geven alles aan Hem over - n.l. al hun kentekenen, al hun bewijsstukken, beloften en verzekeringen, welke zij dachten te bezitten voor de hemel en de zaligheid hunner ziel, en zij begeren, dat Hij ze naleest en één voor één nauwkeurig onderzoekt en toetst. "Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart, beproef mij en ken mijn gedachten, en zie, of bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op de eeuwigen." Psalm 139:23
Dit is uw zaak aan Christus op te dragen, en dit is de moeilijkste taak van allen, want de mens, die aldus handelt vertrouwt Christus alles toe, en het sluit in zich, dat hij wil leven en sterven, staan en vallen, verliezen en winnen, al naar dat Christus zijn zaak bestuurt. Zo deed Paulus, 2 Tim. 1:12, en hiertoe wekt Petrus ons ook op.

Nu, hij, die aldus handelt, moet overtuigd zijn,

(a.) Van de bekwaamheid van Jezus Christus om hem te verdedigen, want een mens wil zelfs niet aan zijnen besten vriend een voor hem zo belangrijke zaak, waaraan zijn leven of sterven afhangt, toevertrouwen. Nee, niet aan zijnen vriend, hoe getrouw hij ook zij, indien hij bemerkt, dat hij geen bekwaamheid bezit om hem te verlossen en te verdedigen tegen al de rechtsverdraaiingen en spitsvondigheden van een vijand. En van hier dat er in de Schriften zo op wordt aangedrongen, dat Christus bekwaamheid bezit om zijn volk te behouden, zoals:

"Ik heb hulp besteld bij een held, " Psalm 89:20. "Ik ben het die in gerechtigheid spreekt, die machtig ben te verlossen." Jesaja 63:1. En nogmaals, "Hij zal hun een Heiland zenden, die zal hen verlossen." hoofdstuk 19:20.

(b.) Zo overtuigd zij moeten zijn van zijn bekwaamheid om hem te helpen, zo overtuigd moeten zij ook zijn van zijnen moed. Een man kan bekwaamheid genoeg bezitten en nog in gebreke blijven om zijn vrienden te helpen, uit gebrek aan moed, daarom wordt de moed en de dapperheid van Christus ook in de bijbel in het brede ontvouwd. "Hij zal niet verdonkerd en Hij zal niet verbroken worden, totdat Hij het recht op aarde zal hebben besteld, totdat Hij het oordeel zal uitbrengen tot overwinning." Jesaja 42:4. Matth. 12:20.

(c.) Zij moeten ook overtuigd zijn van zijn gewilligheid om dat voor hen te doen, want of iemand ook al moed en bekwaamheid bezit om mij te helpen, wat baat het, indien hij de gewilligheid niet heeft om mij bij te staan. Daarom wordt ook in de Bijbel van zijn gewilligheid gesproken, en hoe bereidvaardig Hij is om op te staan om voor de armen en verdrukten te pleiten en voor allen die in kommer en ellende verkeren. "De Heere zal hun twistzaak twisten. En Hij zal dengenen, die hem beroven, de ziel roven." Spreuken 22:23.

(d.) Zij moeten ook overtuigd zijn dat Christus ontfermend en teder is, en dat Hij niet vertoornd wordt over de domheid en verwardheid van Zijn cliënt. Sommige mensen kunnen beter dan andere hun zaken aan hun advocaten openbaren en zijn hierin meer van dienst en handiger dan andere dit zijn. Maar de christen zegt, ach! ik ben zo dom en zo verward in die zaken, zou de Heere Jezus mij hierom niet willen verwerpen? Eerlijke ziel! Hij heeft een algenoegzaamheid in zichzelf voor al uw feilen en gebreken, Hij weet wat gij behoeft, Hij weet waar u de schoen wringt, hoewel gij niet in staat zijt Hem de zaak goed mee te delen. Het kind wordt door een speld geprikt, en ligt schreiende in moeders schoot, maar het kan de moeder niet zeggen, waar de speld is, maar er is ontferming genoeg bij de moeder, om dit gebrek in het kind te hulp te komen, daarom ontkleedt zij het kind en onderzoekt het van het hoofd tot de voeten, totdat zij eindelijk de speld gevonden heeft. Zo zal uw Voorspraak ook doen, Hij zal u onderzoeken en uw moeilijkheden opsporen, en waar de satan de overwinning over u tracht te behalen, daar zal Hij tussenbeide treden en hem de kop vermorzelen, waar de satan u een wonde slaat, daar staat Hij gereed met de helende balsem, en Hij zal olie in de wonden gieten en u genezen.

O, maar zal Hij niet moe worden? De profeet klaagt er over dat sommigen zijnen God moe maakten. Jesaja 7:13. En mijn zaak is een zeer verkeerde en ingewikkelde, ik heb menigeen vermoeid, aan wie ik mijn zaak vertelde, en ik ben bevreesd dat ik ook Jezus Christus moe zal maken.

Antwoord.

Ziel, Hij duldde en verdroeg de kinderen Israëls veertig jaar in de woestijn, en hebt gij Hem wel de helft van die tijd beproefd? Hand. 13:18. De gelovige zielen, die u zijn voorgegaan, die hebben Hem bevonden een beproefden steen" te zijn, een hoeksteen waarop zij zeker konden vertrouwen. En de profeet zegt het met ronde woorden, en verzekert het stellig, "dat Hij noch moe noch mat wordt, " en dat "er geen doorgronding van zijn verstand is." Jesaja 40:28. Laat al deze dingen u overhalen om te geloven, dat indien u uw zaak aan Hem hebt opgedragen en overgegeven, Hij

gewillig is om haar voor u uit te voeren en ze te doen uitlopen tot zo'n goed einde, dat God er door verheerlijkt, Christus er door geprezen, gij er door gered, en de duivel er door beschaamd zal worden.

(4.) Zou u wensen te weten of Jezus Christus uw Voorspraak is en of Hij op zich genomen heeft om uw twistzaak te twisten? Dan vraag ik u, wacht gij, met inachtneming van hetgeen hier tevoren is gezegd, op Hem naar Zijn raad, totdat de zaken tot een gerechtelijke beslissing zullen gekomen zijn? Zo moeten cliënten handelen. In rechtsgedingen zijn altijd veel wendingen en keringen, ook de vijand vertraagt menigmaal een spoedige eindbeslissing door zijn opschortingen? Zijn spitsvondige haarkloverijen, zijn wijzigingen en meer andere dingen, daarom de man, die er in betrokken is, moet wachten, zoals de profeet zei: "Ik zal uitzien naar de Heere, ik zal wachten op de God mijns heils." Maar profeet, hoelang zal u wachten? Wel zegt hij, "totdat Hij mijnen twist twiste en mijn recht uitvoere." Micha 7:7 - 10. Misschien hebben de zaken voor het ogenblik deze afloop, wanneer uw twistzaak getwist is, uw vijand is neergeworpen, maar of gij een volkomen vrijspraak zult hebben zoals Petrus, of dat u een voorwaardelijke zult hebben zoals David en de Corinthiërs, dit is de

Vraag. 2 Samuel 12:10 - 14. Het is waar, u zal ten laatste volkomen verlost worden, maar of het nog thans niet beter is u een herinneringsteken te laten van Gods ongenoegen over uw zonde, door te beslissen dat het zwaard nooit van uw huis wijken zal, of dat een ernstige ziekte of ander onheil u verzellen zal, zolang gij leeft, of dat u misschien jaren aan een in de duisternis zult zitten doordat de Heere zijn aangezicht voor u verbergt?

Nu, indien een van deze drie dingen u treft, dan moet u geduld oefenen, en wachten, zo handelde David - "Zwijg de Heere, en verbeid Hem, " en nogmaals oefent hij zijn ziel in deze deugd, zeggende: "Maar gij, o mijn ziel! zwijg Gode: want van Hem is mijn verwachting." Psalm 62:5. Want nu worden wij geoordeeld door de Heere, opdat wij niet kunnen veroordeeld worden met de wereld. En door dit oordeel, hoewel het ons vrijspreekt van hun verdoemenis, zijn wij toch in vele moeilijkheden gewikkeld, en moeten wij misschien nog vele dagen wachten, voordat wij in de hoofdzaak kunnen weten, dat het vonnis ten gunste van ons is uitgesproken. Opdat u dan niet bezwijke onder het wachten, daarom is het nodig, dat u de wijze kent, waarop de Heere uw zaak in de hemel behandelt. Laat wantrouwen volstrekt de scepter in uw ziel niet zwaaien, want "Hij zal, " ten laatste, "u uitbrengen aan het licht, en u zult zijn gerechtigheid zien. Ook zij, die uw vijandin is, zij zal het zien, en schaamte zal haar bedekken, die tot u zei, waar is de Heere uw God?" Micha 7:10.

Vraag. *Maar wat wil dit zeggen, naar Zijn raad op Hem te wachten?*

Antwoord.

(a.) Wachten is vol moed te zijn, in verwachting te leven, naar verlossing uit te zien, hoewel gij gezondigd hebt. "Wacht op de Heere, zijt sterk, en Hij zal uw hart versterken, ja wacht op de Heere!" Psalm 27:14.

(b.) Op de Heere te wachten is in zijn wegen te wandelen en nederig zijn geboden te onderhouden. "Wacht op de Heere, en houdt Zijn Weg, en Hij zal u verhogen, om de aarde erfelijk te bezitten." Psalm 37:34.

(c.) Op hem te wachten is, de bevelen gade te slaan en te houden, die Hij u geeft, op te merken, zelfs terwijl Hij opstaat om uw twistzaak te twisten, want zonder dit, of door dit niet te doen, kan een mens zijn zaak, in handen van Hem, die haar bepleiten moet, verergeren. Daarom zijt ver van het kwade, hebt geen onderHand. met uw vijand, wandel ootmoedig en nederig voor de ongerechtigheid, die gij hebt bedreven, en hebt daarom een afschuw en afkeer van uzelf, kleedt u in zak en as. Hiertoe worden wij overal in de Schriften vermaand.

(d.) Op Hem te wachten is ook, genegen te zijn, om naar die verdere bevelen te luisteren, welke gij uit de mond van uw Voorspraak mag ontvangen, betreffende nieuwe zaken, die een goeden afloop van uw zaak voor het Hof van de hemel zullen begunstigen en bespoedigen. Het gebrek hieraan, was de reden dat de verlossing der kinderen Israëls in vroeger tijden zo lang achter bleef. "Och! dat Mijn volk naar Mij gehoord had, " zegt Hij, "dat Israël in mijn wegen gewandeld had! In kort zou Ik hun vijanden gedempt hebben, en mijn hand gewend hebben tegen hun wederpartijders. Die de Heere haten, zouden zich geveinsdelijk onderworpen hebben, maar hunlieder tijd zou eeuwig geweest zijn." Psalm 81:13 - 15.

(e.) Ook, indien het lang uitblijft, wacht er op. Besluit niet, dat uw zaak nu verloren is, omdat gij er nog niet van gehoord hebt. Roept, indien u wilt, "och! wanneer zal u tot mij komen?" Maar laat nooit zo'n boze gedachte in u oprijzen om te zeggen: "Zie, dat kwaad is van de Heere, wat zou ik verder op de Heere wachten in 2 Kon. 6:33.

(f.) Maar wacht er u wel voor dat uw wachten niet in slapen veranderen. Wachten moet u en ook met lijdzaamheid en geduld, maar toch met veel verlangen, en met een ernstige geest om te zien of te horen hoe het met de zaken hier boven gaat. u zal wel opgemerkt hebben, dat wanneer een mens ver buiten de stad woont en hij enige zaak voor de rechtbank heeft, in een of ander gerechtshof, dat hij, hoewel de tijd en de gelegenheid van zijnen advocaat afwachtende, toch zó wacht, dat hij inlichtingen tracht in te winnen aan het postkantoor, of van de brievenbesteller, of van een buurman, die de zitting heeft bijgewoond, of het ook mogelijk zij, dat hij enige berichten kan krijgen hoe het met zijn zaak toegaat, of hij zelf, of wel zijn vijand het pleidooi verloren heeft. Daarom ik zeg, wacht aan de deuren van het huis der wijsheid, bezoekt de onderlinge bijeenkomsten, in de stellige verwachting, dat u daar van de afgevaardigden van uw Voorspraak de blijde tijding zult vernemen, want Hij zal te zijner tijd u verlossing zenden, "zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewis komen, Hij zal niet achterblijven." Hábakuk 2:1 - 3.

En nu ziel, ik heb aan uw verzoek voldaan, laat mij nu horen, wat gij tot mij zegt.

"Waarlijk zegt de ziel, naar hetgeen gij gezegd heb, geloof ik wel dat deze gezegenden Heiland mijn Voorspraak is, want ik geloof stellig, dat ik Hem tot mijn Voorspraak heb aangenomen. Ik heb Hem ook mijn zaak geopenbaard, ja, haar en mij zelf aan Hem opgedragen, en gelijk gij zegt, ik wacht, o! ik wacht! en mijn ogen worden bezwaard van het opwaarts zien. Graag zou ik vernemen, hoe het met mijn ziel staat voor het aangezicht des Heeren, en of mijn zonden, die ik heb begaan, sedert ik genade en licht ontvangen heb, door mijnen Voorspraak uit de hand des duivels zijn weggenomen en van mij weggedaan zo ver als het Westen verwijderd is van het Oosten. Of het vonnis ten mijnen gunste is uitgesproken en of er gejuich was bij de engelen toen zij vernamen, dat het wèl met mij was!

Maar, helaas! Ik heb gewacht, en gewacht, en heb zoals gij mij raadde van ordonnantie naar dienaar en van dienaar naar ordonnantie gelopen, of zoals gij het uitdrukt, van het postkantoor naar de brievenbesteller en van de brievenbesteller naar het postkantoor, om te zien of ik ook iets kon horen omtrent de stand der zaken in de hemel, nl. hoe het daar met mijn ziel staat. Ik heb ook hen, die bij de weg stonden, gevraagd, "of zij Hem gezien hadden, die mijn ziel bemint, " en of zij mij ook iets hadden mee te delen? Maar ik kon niets anders krijgen of vinden dan "algemeenheden", bijv. dat daar een Voorspraak is, en dat Hij pleit voor zijn volk en dat Hij ook voor mij zal pleiten. Maar wat Hij voor MIJ gedaan heeft, hier weet ik nog niets van. Ik twijfel er aan of mijn ziel wel door Hem gered zal worden, en ik vrees dat er een voorwaardelijk vonnis over mij zal worden uitgesproken en dat zeer veel bitterheid met mijn zoetheid vermengd zal worden, en dat ik gal met alsem zal moeten drinken voor mijn dwaasheid, want als David en Aza en Hiskia en meer andere zo behandeld werden voor hun zonden, 2 Kronieken 16:7, 12, waarom zou ik dan iets beters van God verwachten? Maar wat dit aangaat, ik zal trachten "des Heeren gramschap te dragen, omdat ik tegen Hem gezondigd heb, " Micha 7:9 en ik zal het oneindig grote genade noemen als dit oordeel van Hem tot mij komt opdat ik niet "met de wereld moge veroordeeld worden." 1 Cor. 11:32.
Ik weet, dat het verschrikkelijk is in donkerheid te wandelen, maar indien dit het deel zijn zal, dat de Heere op mij zal doen neerkomen, dan bid ik God, dat Hij mij geloof genoeg schenke om tot de dood toe op Hem te wachten en Hem te beiden, dan zullen de wolken voorbij vliegen, het gordijn zal worden weggeschoven en ik zal Hem zien in al Zijn glans en heerlijkheid, te midden van de dankende gemeente. Mijn vijand, de duivel, zoals u weet heeft een snood karakter, en hoewel hij mij beschuldigd heeft voor de rechterstoel van God, toch vleit hij mij, wanneer hij tot mij komt, en hij spreekt zulke schoonklinkende woorden, alsof hij volstrekt geen kwaad in de zin heeft en mij geenszins enig leed wil veroorzaken, maar ik denk dat hij dat doet om mij des te meer in de strikken der zonde te verwarren.
Maar ik houdt mij tegenwoordig op een grotere afstand van hem dan vroeger, en ach, mocht ik niet alleen op de grootste afstand van hem verwijderd zijn, maar ook van mijn eigen "ik," dat de ganse dag in mij werkt en wroet, om mijn verwoesting te voltooien! Maar hoewel ik deze dingen nu zeg, en tot u, toch heb ik mijn eenzame ogenblikken, en daarin heb ik soms zonderlinge gedachten, want zo denk ik dan, mijn zaak is slecht, ik heb gezondigd, en ik ben onrein geweest. Ik ben beschaamd en schaamrood over mijn eigen handelingen en ik heb mijn vijand het beste einde van de staf gegeven. De wet, de reden en mijn eigen geweten pleiten voor hem tegen mij, en het is alles waar, hij plaatst in mijn akte van beschuldiging tegen mij, dat ik meer gezondigd heb dan er haar op mijn hoofd zijn. Ik weet niet dat ik ooit iets in mijn leven gedaan heb of er was een scheurtje in, een plooi in, of een vlek op, of iets anders. mijn ogen hebben onreinheid aanschouwd in mijn beste daden, wat denkt gij dan wel, dat God in hen moet zien? Ook kan ik toch niets beters doen dan wat reeds onvolmaakt is, hoe goed ik ook weet, dat mijn vijand mij reeds zo menigmaal beschuldigd heeft. "Ik lig neer in mijn schaamte en mijn schande overdekt mij." "Ik heb gezondigd, wat zal ik doen, o Mensenhoeder?" Jeremia 3:25. Job. 7:20."

Antwoord.

Wel ziel, ik heb gehoord hetgeen gij gezegd hebt, en als alles waar is, wat gij hebt gezegd, dan is het wel met u, en geeft het mij grond om te hopen dat Christus uw Voorspraak geworden is, en indien dit zo is, twijfel er dan niet aan of u zaak goed zal aflopen. Zijt niet bevreesd wegens de heiligheid Gods, want uw Voorspraak heeft dit voordeel, dat Hij voor een Rechter pleit, die rechtvaardig is, en tegen een vijand die onheilig en verworpen is. Laat ook de slechtheid uwer zaak u niet teveel schokken. Gij hebt reden om inderdaad uzelf te verootmoedigen, en u doet er wel aan dat u uw aangezicht met schaamte bedekt, en het kan niet schelen hoe laag en onrein gij in uw eigen ogen zijt, mitsdien er geen vernieuwde daden van rebelleren bijkomen, dan door een geestelijk oog op uw onvolmaaktheden. Laat mij u slechts raden hier stil te staan. Laat uw schande en uw zelfverlaging u niet van de vaste en blijvende hoop verdrijven, welke is de belofte, en de leer van een Voorspraak bij de Vader. Neen laat het gevoel van de slechtheid uwer zaak dat nooit doen, want Hij heeft nog nooit een zaak in handen gehad die volkomen goed was uit zichzelf, en het is zijn heerlijkheid een mens te verlossen, die een slechte zaak heeft, ja Hij kan een slechte zaak goed maken in de weg van gerechtigheid en rechtvaardigheid.

Ten vierde.

DE PRIVILEGIËN VAN HEN, DIE JEZUS CHRISTUS TOT HUN VOORSPRAAK HEBBEN.

En tot uw verdere aanmoediging in deze zaak, zal ik in dit vierde hoofddeel tot u spreken over de heerlijke privileges die zij hebben, die de deelgenoten van de zegeningen en voordelen van dit ambt gemaakt worden. "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige."

Eerste privilege.
Uw Voorspraak pleit op een betaalde prijs, op een gedane verzoening, en dit is een groot voordeel, ja Hij pleit op een gedane voldoening, voor alle begane, of nog te begane verkeerdheden van zijn uitverkorenen - "Want met een offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden." Hebr. 10:10, 14, 11:26. "Met een offerande" dat is, met de offerande van zichzelf met een offerande, eens geofferd, eens geofferd in de volheid der tijden. Dit is het, zeg ik, wat uw Voorspraak pleit. Wanneer de satan nieuwe beschuldigingen inbrengt over meerdere overtredingen, die tegen de wet van God gepleegd zijn, dan dwingt hij daarmee Christus niet om Zijn eerste pleidooi op te geven. Ik zeg, hij brengt daardoor Christus volstrekt niet in verlegenheid, want de eens betaalde prijs heeft een voldoende waarde om, - wilde God hem er toe gebruiken, - de zonde der gehele wereld weg te nemen.
Er is een man die broeders heeft. Hij is rijk en zij zijn arm (en dit is het geval met Christus en ons). De rijke broeder gaat tot zijn vader. Zeggende: "Gij staat in betrekking tot mijn broederen en mij, en ik bid u, laat hen uit mijn schatkamer genoeg hebben, en ter uwer bevrediging zal ik alles, wat ik bezit, in uw hand stellen, dat misschien honderdduizenden guldens aan jaarlijkse waarde heeft, en hier nevens geef ik nog een andere som, opdat zij niet onterft worden."
Nu, zal dit zijn arme broeders niet een lange tijd duren, om er vrolijk van te leven? En de verdiensten van Christus kunnen nooit uitgeput worden.

Stel u nu nogmaals dit geval voor, dat een kwaadwillig mens kennis ervan zou nemen, dat deze arme mensen allen een verkwistend leven leiden (en dit doen de gelovigen), en dat hij naar het huis van die goeden man gaat, om over de verkwistingen zijner zonen te klagen, en dat juist op dat ogenblik hun oudere broeder daar bij staat, wat zou de oudere broeder antwoorden, denkt gij, indien hij zo goedaardig was als Christus? Wel zou hij zeggen ik heb nog voorraad voor mijn broederen bij mijnen vader, waarom dan zoekt gij toch zijn hand dicht te sluiten? Daar hij rechtvaardig is, moet hij hen hun bescheiden deel geven, en wat hun buitensporigheden betreft, ik heb zo goed voor hen voldaan, dat, hoe hij hen ook kastijdt, hij zal hen nooit onterven.
Ik hoop dat u dit lezen en horen zult niet gelijk zij, die zeggen, "Laat ons het kwade doen, opdat het goede er uit voortkome, " maar gelijk deze, die de liefde van Christus dringt om beter te worden. Echter dit is het brood der kinderen, hetwelk zij nodig hebben, en zonder hetwelk zij niet kunnen leven, en zij moeten het hebben, hoewel de satan er spelden in moge doen, om daarmee de honden te doden.

En tot verdere verklaring hiervan zal ik u de volgende zaken ter overweging geven: 1. Zij, die het meest geheiligd zijn hebben toch een lichaam der zonde en des doods in zich, en dit zal zo blijven tot aan hun jongste snik. Rom. 7:24.
2. Dit lichaam der zonde tracht uit te breken, om de samensprekingen te verontreinigen, indien de gelovigen niet waakzaam zijn. Rom. 6:22. Ja het is uitgebroken op een aller-treurigste wijze, en dat nog wel in de sterkste gelovigen. Gal. 5:17.
3. Christus offert geen nieuwe offerande voor de zaligheid van dit Zijn volk. "Want opgewekt zijnde uit de doden, sterft Hij niet meer." Rom. 6:9. Zo dan, indien gelovigen zondigen dan moeten zij verlost worden, indien zij verlost worden, door de verdiensten van de reeds geofferde offerande, en indien dit zo is, dan zijn al Christus pleiten gegrond op die een offerande, die Hij vroeger als Priester God heeft aangeboden, tot wegneming der zonde.
De gelovigen leven daarom van deze oude voorraad, hun ongerechtigheden zijn hun vergeven om de verdiensten, die God nog in deze offerande vindt, die Christus geofferd heeft. En al het pleiten van Christus is gegrond op de algenoegzaamheid en de verdiensten van deze een offerande. Ik bedoel al Zijn pleiten hij Zijn Vader, betreffende de beschuldigingen die de verklager tegen hen inbrengt. Want, hoewel gij een mens vol zwakheid zijt, en zo onderhevig aan struikelen en vallen, indien de genade u niet weerhoudt, en zij doet dit niet altijd, toch is de waarde en de verdiensten van de prijs, die Christus eens voor u betaald heeft nog niet uitgeput, en Christus pleit hier nog altijd op met goed gevolg, wanneer de gelegenheid zich voordoet, ter uwer zaligheid. En dit voorrecht genieten zij die inderdaad Christus tot hun Voorspraak hebben, en ik heb dit privilege eerst genoemd, omdat al de andere ervan afhangen.

Tweede privilege.
Als uw Voorspraak pleit op een reeds betaalde prijs, dan pleit Hij zowel voor Zichzelf als voor u. Wij zijn allen in één Christus geborgen, als Hij zinkt, dan zinken wij, indien wij zinken dan zinkt Hij. Geef mij vrijheid om te zeggen, wat ik bedoel.
1. Christus pleit op de waarde en de verdiensten van de prijs van Zijn bloed en van Zijn offerande voor ons. En laat voor een ogenblik deze afschuwelijke veronderstelling toe terwille van het bewijs, dat, hoewel Christus pleit op de

verdiensten van hetgeen Hij als Priester geofferd heeft, toch de ziel, waarvoor Hij zo pleit, eeuwig verloren gaat. Waar ligt nu de fout?
In de zonde zegt u; toegestemd, maar het is omdat er meer kracht in de zonde is om te verdoemen, dan er kracht was in het bloed, waarop Christus pleit, om te behouden, want Hij pleit op Zijn verdiensten, Hij plaatst zijn verdiensten in de weegschaal tegenover de zonde, maar de zonde weegt de ziel van de zondaar neer in de hel, niettegenstaande het gewicht van Zijn verdiensten, dat Hij er tegenover plaatst.
Nu wat is het gevolg, dan dat de Voorspraak, zowel als wij, omlaag gaat, wij naar de hel, Hij in waarde? Daarom, Hij stelt belang in ons, Zijn vertrouwen, Zijn eer, Zijn heerlijkheid en Zijn roem verlaten Hem allen, indien degenen, voor wie Hij als Voorspraak pleit, verloren gaan uit gebrek aan de verdiensten van Zijn offerande, waarop Hij pleit. Maar zal dit ooit van Christus gezegd kunnen worden? Of zal men bevinden, dat een ziel voor wie Christus als Voorspraak pleit, ooit verloren zal gaan, omdat zijn (Christus) verdiensten ontoereikend zijn? Nee, dat zij verre, Hij is er zelf in betrokken, en dat wel wat Zijnen eigenen goeden Naam en eer betreft zowel als de waarde en de verdiensten van Zijn bloed. Ook zal Hij er niet één verliezen door in gebreke te blijven om voor hen te pleiten.

2. Christus moet, als Voorspraak, belang bij Zijn pleidooi hebben, omdat ieder, voor wiens zaligheid Hij pleit, Zijn eigendom is, zodat, indien Hij verliest, dan verliest Hij zijn eigendom, Zzijn lichaam en Zijn erfenis. Daarom, indien Hij het geheel, of een deel van het geheel verliest, iemand of wie ook van zijn eigendom, dan verliest Hij een deel van zijn al, en van zijn volheid: daarom wij mogen veilig denken, dat Christus, als Voorspraak, er belang bij heeft, ja belang in zijn volk stelt en daarom hun twistzaak terdege zal twisten. Veronderstel, dat een mens een paard heeft, zo mager en zo oud mogelijk, en een stuk grond, waarop bijna geen grasje ontspruit, toch behoeft gij niet te denken, dat hij zich zijn eigendom zo zoetsappig zal laten ontfutselen, neen zegt hij, daar zij mijn eigendom zijn, zal ik mijn recht er op handhaven, al kosten zij mij ook nu nog vijf maal zo veel.
Ik heb soms mensen naar de rechter zien gaan en pleiten dag uit dag in om dingen, die als men ze oppervlakkig beschouwde, het aankijken niet waard waren, maar wanneer ik hen vroeg, waarom zij het zichzelf zo druk maakte over zo'n kleinigheid?
Dan was hun antwoord: o het is iets, waardoor ik een eretitel houdt, of mijn recht op een groter inkomen, en daarom wil ik het niet verliezen.
Nu, zo wordt Christus bezig gehouden, hetgeen, waarvoor Hij pleit is zijn eigendom, zijn al, zijn volheid: ja het is datgene, waardoor Hij zijn koningschap behoudt, want Hij is de "Koning der heiligen." Openb. 15:3, Johannes 6:37 - 39, Psalm 16:5, 6. Het is een deel van zijn bezitting, en datgene, waardoor Hij sommige eretitels draagt. Eféze 5:23. Jeremia 50:34, Rom. 11:26 Hebr. 2:10. Zaligmaker, Verlosser, Redder en Overste Leidsman, zijn enige van Zijn eretitels. Verliest Hij enigen van hen, ter oorzaak van wie Hij deze eretitels draagt, uit gebrek aan deugdelijkheid in zijn pleidooi, of uit gebrek aan waarde van zijn bloed, dan verliest Hij zijn eigendom, en niet alleen dit, maar ook een deel van zijn koninklijke waardigheid en verlaagt en werpt een smet op zijn roemrijke eretitels, en Hij is jaloers op zijn eer, zijn eer wil Hij aan geen andere geven. Daarom zijt niet bevreesd, Hij zal nooit degenen verlaten, die zich aan Hem hebben overgegeven, en voor wie Hij een Voorspraak bij de Vader

geworden is, om hun twistzaak te twisten, zelfs omdat gij er een zijt, een van de zijnen, een, ter oorzaak van wie Hij zijn hoge eretitels draagt.

Tegenwerping. Ach, maar ik ben er maar een, en dat nog wel zo'n slechte, en wat is één, inzonderheid zo'n slechte als ik ben? Kan het verlies van zo'n gevoeld worden?
Antwoord. Een en een is twee, en zo *ad infinitum*, Christus kan er evenmin één als allen verliezen, van allen die God de Vader Hem gegeven heeft wil Hij er geen enkele verliezen. Johannes 6:38, 39. Bovendien, het verlies van één enkele zou de Satan moed geven, zijn eigen wijsheid verkleinen, en Hem onbekwaam maken om in de dag der dagen het gehele aantal der uitverkorenen, die God Hem gegeven heeft, binnen te brengen. Verder zou dit de zondaars ontmoedigen, en hen bevreesd maken om hun zaak en hun ziel in zijn hand stellen, en het zou, zoals ik tevoren gezegd heb, of zijn verzoening ijdel doen schijnen, of het zou de gebrekkigheid van zijn pleidooi doen blijken, maar niets van dit alles moet hier verondersteld worden. Hij zal terdege goed voor zijn volk pleiten en hunlieder recht uitvoeren, "Hij zal hen uitbrengen aan het licht en hen zijn gerechtigheid doen zien." Micha 7:9.

Derde privilege.
Het pleit van de Satan is zonder grond, en dat is weer een privilege: want hoewel gij gezondigd hebt, nochtans, daar Christus tevoren uw schuld en nog daarenboven betaald heeft, dewijl gij nog niet boven de prijs uwer lossing gegaan zijt, moeten wij tot het besluit komen, dat de Satan een stevige bodem ontbreekt, waarop hij zijn pleidooi kan opstellen, en daarom moet zijn plan ten slotte in duigen vallen. Het is waar, er is gezondigd, er is een wet geschonden, maar er is ook verzoening gedaan en dat wel overvloedig, hoewel er zonden zijn, toch ontbreekt er een fondament voor een aanklacht. Jozua was gekleed in onreine klederen, maar Christus had andere klederen voor hem toebereid, namelijk wisselklederen, daarom al de aanklachten van de Satan verdwijnen in het niet. "Toen antwoordde de Engel, en sprak tot degenen, die voor zijn aangezicht stonden, zeggende: "Doet deze vuile klederen van hem weg" (Dit geeft te kennen dat er geen grond, geen voldoende grond bestond voor des Satans beschuldiging), "daarna sprak Hij tot hem: Zie, ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselklederen aandoen." Zach. 3:4.
Nu, indien er geen grond, geen degelijke en voldoende grond bestaat, waarop een beschuldiging tegen het kind kan gebouwd worden, ik bedoel, ter hunner eeuwige veroordeling, want dit is de zaak waarover gestreden, gekampt en geworsteld wordt, dan moet, zoals ik heb gezegd, de Satan vallen, vallen "gelijk de bliksem op de aarde," en hij moet over de balie geworpen worden als een verdorven en onwettigen aanklager. En dit is zo, zoals reeds gedeeltelijk is aangetoond, en verder blijken zal uit hetgeen volgt. Zij, die in waarheid Christus tot hun Voorspraak hebben, zijn krachtens een andere wet dan die, waartegen zij gezondigd hebben, beveiligd tegen de beschuldiging, die de Satan tegen hen inbrengt. Ik stemde vroeger reeds toe, dat het kind van God gezondigd heeft, en dat er een wet is, die hen daarvoor veroordeelt, maar hier is een zaak, dit kind is door een genade - daad overbracht in en onder een andere wet: "Want wij zijn niet onder de wet, " en zo is er dan bij gevolg, "nu geen verdoemenis voor hen." Rom. 6, 8:1.
Daarom, wanneer God spreekt over zijn handelingen met de zijnen dan zegt Hij, het zal niet zijn "uit hun verbond", dat is, niet uit de wet, daar zij dan niet onder de wet

zijn. Ezech. 16:61. Wat, indien een pleit tegen hen wordt aangevangen, een pleit voor zonden, en zij hebben zonde begaan, een pleit gegrond op de wet, en indien de wet kennis neemt van hun zonde? Toch blijf ik zeggen, het pleit ontbreekt een goede bodem, daar de persoon aldus beschuldigd onder een andere wet is, van hier, dat Hij zegt: "De zonde zal over u niet heersen, want gij zijt niet onder de wet." Indien het kind onder de wet was, dan zou de beschuldiging van de Satan goed zijn, omdat er dan een stevige grond of steun voor was, maar daar het kind voor de wet dood is, Gal. 2:19, en deze ook voor hem dood is (want beide is waar wat de veroordeling betreft,) Rom. 7:6, hoe is het dan mogelijk dat de Satan een voldoenden grond zou hebben voor zijn beschuldiging, hoewel hij stof genoeg heeft om zijn aanklacht op te stellen namelijk zonde? Want door de verandering mijn bloedverwantschap is het buiten het bereik van die wet gesteld.

Er is een vrouw, een weduwe, die een som gelds schuldig is, en zij wordt bedreigd, om voor de schuld gedagvaard te worden, nu trouwt zij, zodat, wanneer het rechtsgeding tegen haar aangevangen wordt als een weduwe, de wet haar vindt als een gehuwde vrouw, wat kan er nu tegen haar begonnen worden?

Niets, zij is niet meer, wat zij was, zij is uit die vorigen staat verlost door haar huwelijk, als er iets gedaan wordt, dan moet het tegen haar man gedaan worden. Maar indien de satan Christus voor mijn schuld wil dagvaarden, Hij is hem niets schuldig, en wat betreft hetgeen de wet van mij kan eisen, terwijl ik onder haar was, Christus heeft mij met een rantsoen van die vloek verlost "een vloek geworden zijnde voor mij." Gal. 3:13. Nu, het verbond, waarin ik thans uit genade ben opgenomen, waardoor ik ook tegen de wet beveiligd ben, is niet een wet der zonde en des doods, als die is, waaronder ik ben uitgebracht, Rom. 8:2, maar een wet der genade en des levens, zodat de satan mij met die wet niet kan genaken, en uit genade ben ik tegen een eeuwige verdoemenis beveiligd.

Daarom zegt God: "Indien wij Zijn Wet der werken verlaten en zijn inzettingen ontheiligen en zijn geboden niet houden, dan zal Hij onze overtreding met de roede bezoeken, en onze ongerechtigheid met plagen, maar Hij zal Zijn verbond, Zijn nieuw verbond, niet verbreken en in zijn getrouwheid niet feilen, en zo zal Hij ons verlossen van een eeuwige verdoemenis. Psalm 89:31 - 36. Christus is de Middelaar van dat nieuwe verbond geworden, en daarom daardoor een Voorspraak, want zijn Priesterlijk ambt en Zijn Voorspraak - ambt zijn bevat in Zijn Middelaarsambt, daarom, wanneer de satan pleit op het oude, dan pleit Christus op het nieuwe verbond, terwillewaarvan het oude is verdwenen. "Als Hij zegt: Een nieuw verbond, zo heeft Hij het eerste oud gemaakt: "dat nu oud gemaakt is en verouderd is nabij de verdwijning." Hebr. 8:13. Zo dan, het fondament, om op te pleiten, is bij Jezus Christus en niet bij de verklager. Nu, wat pleit Christus en op welk fondament pleit Hij? Hij pleit voor vrijstelling en ontheffing van de straf of het oordeel, hoewel zijn kinderen dat onder de wet der werken verdiend hebben, en het fondament voor dit zijn pleit, is de inhoud van het verbond zelfs, want aldus luidt het: "Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn, en hun zonden en hun overtredingen zal Ik geenszins meer gedenken." vers 12.

Nu, hier is een fondament - een fondament in de wet, waarop onze Voorspraak zijn pleit kan opbouwen, een fondament dat niet geschud kan worden, dat niet ondermijnd of omvergeworpen kan worden, zoals datgene waarop de satan zijn aanklacht tegen ons grondt. Wanneer mensen voor een rechter pleiten dan zijn zij gewoon op de wet te pleiten.

Nu, veronderstel, dat er een oude wet in het koninkrijk bestaat, volgens dewelke sommige mensen verdienen ter dood veroordeeld te worden, en dat er een nieuwe wet is in dit koninkrijk, die hen verzekerd tegen die veroordeling, die hen volgens de oude wet rechtmatig toekwam, en veronderstel ook nog, dat ik door al de bedingen van de nieuwe wet volkomen onder haar sta, en niet door enige voorwaarde van haar ben buitengesloten, en veronderstel nogmaals, dat ik een twist zoekenden tegenstander heb, die mij op de oude wet vervolgd, die mij toch naar recht geen leed kan doen, omdat ik onder de nieuwe gebracht ben, mijn Voorspraak is ook iemand die op de nieuwe wet pleit, waarin alleen een grond voor een pleit te vinden is, zal mijn tegenstander nu de kracht van het pleit van mijn Voorspraak niet gevoelen, en tot schande gebracht worden? Ja, gewis, inzonderheid, omdat het pleit goed is en de rechter rechtvaardig is. Ook kan de vijand niet enige grond vinden om een exceptie op te werpen tegen mijn tegenwoordige vrijspraak, die in het openbaar in een zitting met open deuren wordt afgekondigd, inzonderheid daar mijn Voorspraak de oude wet geheel en al met Zijn bloed voldaan heeft, opdat Hij de nieuwe zou kunnen instellen. Hebr. 10:9, 11, 12.

Vierde privilege.

Daar hetgeen hier vooraf gaat waar is, zo volgt, dat hij, die een rechtsgeding tegen de kinderen Gods aanvangt, altijd het onderspit moet delven, want voor rechtvaardige rechters geschiedt altijd recht. Oordeelt het recht, o Heere, zegt David, of "Laat mijn recht van voor Uw aangezicht uitgaan, " overeenkomstig het verbond der genade. En hij, die weet, welke sterken grond of bodem onze Voorspraak voor zijn pleidooien heeft, en hoe des satans beschuldigingen zonder degelijk fondament zijn, hij zal niet bevreesd zijn, in Christus zich tot de Heere te wenden, zeggende: "Ik beroep mij op God almachtig, daar Christus door het nieuwe verbond mijn Voorspraak is, of ik ter hel moet veroordeeld worden voor hetgeen de satan volgens de oude wet tegen mij inbrengt.

De satan bepleit, dat wij gezondigd hebben, maar Christus pleit op Zijn zoenoffer, en zo wordt de satan op de vlucht gejaagd.

De satan pleit op het verbond der werken, maar Christus op het verbond der genade.

De satan pleit op Gods gerechtigheid en heiligheid tegen ons, en nogmaals wordt hij verslagen. En Christus beroept Zich op dezelve, en Zijn eis is goed, daar de wet getuigt van de algenoegzaamheid der voldoening, die Christus door zijn gehoorzaamheid gegeven heeft. Rom. 3:22, 23.

Bovendien heeft God zelf ons door een ander verbond aan Jezus Christus gegeven, en ons zo van het oude verlost. Daarom, wij lezen nergens, dat de satan ooit zijn pleidooi gewonnen heeft, nooit dat zijn aanklacht enige uitwerking tegen ons heeft gehad, maar wel dat zijn mond gestopt is, zoals blijkt in Zacharia 3, en dat hij neergeworpen is zoals in het twaalfde hoofdstuk van de Openbaringen. Inderdaad, wanneer God Christus niet toelaat als Voorspraak, en wanneer Christus geen Voorspraak wil zijn, en wanneer de satan geboden wordt aan de rechterhand van de beklaagde te staan, om met bewijzen de dingen waarvan deze door de wet beschuldigd wordt, te betogen, dan kan Hij de overhand houden - dan kan hij tot in eeuwigheid over zo'n rampzalige heersen. Psalm 109:6, 7.

Maar wanneer Christus zich stelt om te pleiten, wanneer Christus op zich neemt om de twistzaak voor deze of geen mens te twisten, dan moet de duivel wijken, dan moet hij

het verliezen. En dit vloeit voort uit de tekst, "Wij hebben een Voorspraak", die de vijand altijd op de vlucht drijft voor de rechterstoel van God. Dit is daarom een ander privilege dat zij hebben, die Jezus Christus tot hun Voorspraak hebben, hun vijand moet verslagen worden, daar zij beide de wet en het recht aan hun zijde hebben.

Vijfde privilege.

Uw Voorspraak heeft medelijden met u en Hij is verontwaardigd over uw beschuldiger, en dit zijn twee heerlijke zaken. Wanneer een advocaat medelijden met een mens heeft, wiens zaak hij bepleit, dan zal dit hem aanzetten om goed zijn best te doen, maar wanneer hij bovendien nog verontwaardigd is over de handelwijze van de beschuldiger, dan zal dit een dubbele oorzaak voor hem zijn, om al zijn krachten en gaven voor zijnen cliënt in te spannen.

Nu, Christus bezit beiden, en dat niet uit luim of willekeur, maar uit genade en recht, genade jegens ons, en recht tegenover onze verklager. Hij kwam uit de hemel, opdat Hij onze Priester zou kunnen zijn en Hij keerde daarheen weer om een Priester en Voorspraak voor de zijnen te zijn, en in deze beide ambten richt Hij al zijn kracht en macht tegen uw beschuldiger: "Want hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zon " 1 Joh. 3:8.

Scherpzinnige mensen zullen, indien zij het gedaan kunnen krijgen, hun zaken aan zo'n advocaat opdragen, die zelf een twist voert tegen hun tegenstander, want, zo denken zij, deze zal niet alleen voor mij, maar ook voor zichzelf pleiten, om zijn eigen zaken te verdedigen, en het ongelijk hem aangedaan te wreken, en daar, indien het zo zij, en hier is het zo), mijn zaken en die van mijn Voorspraak ineen geweven zijn, zo zal ik er "waarschijnlijk veel beter bij varen, ter oorzaak van de toorn, die in zijn eigen hart tegen hem bestaat.

En dit is het geval bij de kinderen Gods, hun Voorspraak rekent hun verklager Zijn grootste vijand te zijn, en Hij wacht op een tijd om wraak te doen, en Hij doet dit gewoonlijk bij gelegenheid, dat Hij iets voor zijn volk tegen hem onder handen heeft. Vanhier dat Hij zegt: "De dag der wraak is in mijn hart, en het jaar mijner verlosten is gekomen." Jesaja 63:3, 4. Versta mij wel, ik zeg volstrekt niet, dat deze wraak van Christus dezelfde is, die menigmaal in het hart der mensenkinderen wordt gevonden uit afgunst of vooroordeel of andere uitlatingen der hartstochten, maar zij ontstaat uit liefde tot gerechtigheid en waarheid, het kan ook niet anders, dan dat Christus een begeerte heeft om wraak te doen over zijn en onze vijanden, omdat de volmaaktste heiligheid in Hem woont.

En ik zeg nog eens, dat Christus in al Zijn pleiten als Voorspraak, zowel als in Zijn offeren als Priester, een vurige en brandende begeerte heeft, om Zijn recht tegenover Zijnen en onze vijand te handhaven, vandaar dat Hij over hem triomfeerde. toen Hij voor ons stierf aan het kruis, en dat Hij het plan vormde om Zijn rijk te verwoesten, terwijl Hij Zijn bloed voor ons stortte voor het aangezicht des Heeren. Wij hebben dus ook dit voordeel nog, daarin dat Christus onze Voorspraak is, onze vijand is ook de Zijne, de Heere Jezus beschouwt hem als zodanig. Kol. 2:14, 15.

Zesde Privilege.

Gelijk uw Voorspraak, zo ook beschouwd uw Rechter uw verklager als zijnen vijand, want het is niet uit liefde tot waarheid en recht, dat de satan ons beschuldigd voor God, maar opdat hij het handenwerk van God zal kunnen verwoesten. Daarom voert

hij ook krijg tegen God, wanneer hij de kinderen beschuldigt, en dit weet uw Vader zeer goed. Hij moet daarom onderscheid maken tussen de beschuldiging en hem die de beschuldiging inbrengt, inzonderheid wanneer datgene, waarvan wij beschuldigd worden onder de heerlijke belofte der vergeving valt, dat werkelijk het geval is, zoals ik u heb aangetoond. Zal dan de Rechter niet naar de stem van Zijn Zoon luisteren - want onze Voorspraak is Zijn Zoon - in de zaak van enen, die Hij genegenheid toedraagt, en hetwelk Hij rechtvaardig doen kan, tegen een vijand, die plannen smeedt om Hem zijn eer te ontnemen, en list op list beraamt om zijn eeuwige plannen van genade te verwoesten?
De vermelding van de Zoon van een rechter maakt grote indruk op de mensen, en vooral zij, die grote vijanden en slechte zaken hebben, doen hun uiterste best om de Zoon van de rechter voor zich te laten pleiten, zich vleiende dat de rechter zeer waarschijnlijk naar hem zal horen en een vonnis ten hun gunste zal vellen. Maar wat zullen wij zeggen aangaande de Zoon van onze Rechter, die niet alleen aan de zijde van Zijn kinderen staat, maar ook aan de zijde van zijn Vader, der wet en der gerechtigheid, wanneer Hij pleit tegen onze verklager?
Ja, wat zullen wij zeggen, wanneer beide onze Rechter en Voorspraak en de wet allen besloten hebben, om ons te doen staan en ontkomen, welke en hoe zwaar ook de beschuldigingen en aanklachten ook moge zijn, waarmee de duivel ons aanvalt. En dit alles is waar. Daarom is dit weer een privilege van hen, die Jezus Christus tot hun Voorspraak hebben.

Zevende privilege.
Een ander privilege dat zij hebben, die Jezus Christus tot hun Voorspraak hebben, is dit, Hij is onversaagd en vol moed betreffende de zaak, die Hij onderneemt, want dat is een hoofdvereiste voor een advocaat om onversaagd, onverschrokken en vol moed te zijn. Zo een wordt inzonderheid begeerd door hen, die weten, dat zij een onbeschaamde tegenpartij hebben. Daarom zegt Hij "dat Hij Zijn aangezicht gesteld beeft als een keisteen." Wanneer Hij opstaat, om voor zijn volk te pleiten. Jesaja 50:5 - 7. Advocaten behoeven deze moed, en om boven alle andere uit te zijn, moeten zij stalen voorhoofden hebben, voor de menigvuldige beledigingen, die zij soms voor de oversten van een Koninkrijk aantreffen, hoe goed hun zaken ook schijnen moge.
Nu, Christus is onze rechtsgeleerde en staat op niet alleen soms, maar altijd, om voor Zijn volk te pleiten, voor de God der goden, en dat niet in een hoek of verborgen plaats, maar ten aanhore van al de hemelse heirlegers, die rechts en links hem omstuwen. Ook behoeft men er niet aan te twijfelen, dat onze, verklager menige netelige beschuldiging tegen ons inbrengt voor het hof, desniettegenstaande hebben wij een Voorspraak, die dapper en vol heldenmoed is, enen, die niet bezwijken zal, die niet ontmoedigd of versaagd zal worden, vóórdat Hij het oordeel ter overwinning heeft uitgebracht. Van hier dat Johannes Zijn Naam bevestigd, zeggende: "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus." De mensen houden ervan iemand te begrijpen vóór zij hun zaak aan hem toevertrouwen - n.l. of hij geschikt is voor hun zaak. Nu, hier wordt een Voorspraak voorgesteld, een Voorspraak om onze zaak tegen onze vijand te bepleiten.
Maar wat is hij voor een Man? Wat is Zijn naam? Is hij geschikt voor mijn zaak?
Het antwoord is Hij is Jezus Christus.
Wat? Jezus Christus? Wat! die oude Vriend van hoeren en tollenaren?

Jezus Christus! Hij heeft nooit een zaak verloren, Hij placht Zijn aangezicht te stellen als een keisteen tegen de satan, wanneer Hij de twistzaak voor Zijn volk twistte. Is het Jezus Christus? - Zo spreekt de ziel, *dan moet Hij mijn Voorspraak zijn, dat moet!*

Wat mij aangaat, ik heb er menigmaal verwonderd over gestaan, wanneer Ik overwoog, welke treurige zaken Jezus Christus soms in handen genomen heeft, en voor welke treurige zielen Hij soms bij God Zijn Vader pleitte. Hij moest wel een gezicht als een keisteen hebben, want hoe zou het anders mogelijk zijn dat Hij het vol kon houden in dat werk, waarin Hij voor ons gebruikt wordt - een werk, dat de engelen zou doen blozen.

Sommigen schuiven dit maar luchtjes terzijde door te zeggen: "Het is Zijn ambt." Maar ik zeg, Zijn ambt, niettegenstaande het werk op Zichzelf moeilijk, uitermate moeilijk is, toen Hij ging om te sterven, had Hij de schande niet veracht, dan zou Hij de rug naar het kruis gekeerd hebben. En nu het Zijn beurt is om te pleiten, nu zou het hetzelfde geval zijn, maar Hij kan bewijzen gronden op datgene, hetwelk ons toeschijnt in het geheel geen bewijs te leveren, om moed te vatten om voor een Jozua te pleiten, voor een Jozua, gekleed met vuile klederen.

Hij, zo zegt Hij, die zich Mijns en Mijner woorden zal geschaamd hebben, in dit overspelig en zondig geslacht, die zal zich de Zoon des mensen ook schamen, wanneer Hij zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders, met de heilige engelen. Markus 8:38.

Hieruit volgt dat Christus zich over sommigen zal schamen, maar waarom niet over andere? Het is niet omdat hun zaak goed is, maar omdat zij bewaard gebleven zijn Hem openlijk te verloochenen, daarom voor de zulken zal Hij zijn krachten inspannen en Zijn aangezicht stellen gelijk een keisteen, en zal zonder schaamte Zich hen toe - eigenen, voor hen pleiten, en hun zaak weer in orde brengen, ja voor de schuldigsten onder hen zal Hij pleiten, al zijn hun zaken zelfs zo afgrijselijk, dat zij zelf ervan blozen en schaamrood worden, wanneer zij er aan denken.

Maar wat doet niet de liefde? Wat kan de liefde niet verdragen? Van al de ambten van Jezus Christus is er naar mijn gevoelen niet één, dat Hem zo beproeft als Zijn ambt als Voorspraak. Ik weet wel dat Zijn Zelf-offerande Hem zwaar beproefde, maar het was slechts voor een kleine tijd. Zijn worstelen met de vloek, de dood en de hel beproefde Hem zeer, maar dat was ook maar voor een korte tijd.

Maar dit ambt om Voorspraak te zijn, hoewel het niet zulke plotselinge diepten van smart aantreft, toch kan het in lengte van tijd weer aantreffen wat het nu in kortheid ontbreekt. Ik weet het, Christus, uit de dood opgewekt zijnde, sterft niet meer, toch heeft hij niet opgehouden enig dienstwerk voor Zijn kinderen op aarde te verrichten, hoewel Hij in de hemel is, want daar pleit bij als een Voorspraak of Rechtsgeleerde voor Zijn volk. Hebr. 8:1, 2.

En laat het waar zijn, dat Hij geen oorzaak heeft om Zich te schamen, wanneer Hij zich stelt, om voor zo'n onreine als ik ben te pleiten, die zo gruwelijk gezondigd heb, toch heb ik reden genoeg, om te denken dat Hij dat wel zal doen, en om mijn aangezicht met mijn handen te bedekken van schaamte, terwijl Hij Zijn aangezicht stelt als een keisteen om mij vrij te pleiten van een rechtvaardige veroordeling voor God en tegen mijn verklager. Maar dit zij genoeg voor het zevende privilege dat zij hebben, die Jezus Christus tot hun Voorspraak hebben.

Achtste privilege.

Nog een privilege, dat zij hebben, die Jezus Christus tot hun Voorspraak hebben is dit, Hij is altijd gereed: altijd aan het hof, altijd bij de Rechter, om dan en daar op te staan en voor Zijn kinderen te pleiten, wat gepleit kan worden, wanneer onze verklager komt met zijn beschuldigingen. En dit geeft de tekst te kennen waar hij luidt: "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader," altijd bij de Vader.
Sommige advocaten, hoe bekwaam en scherpzinnig zij anders ook moge zijn, laten menigmaal hun arme cliënten door hun tegenstander overbluffen en niet-ontvankelijk verklaard worden, omdat zij niet altijd aan het hof en niet altijd gereed zijn, ja het gebeurt menigmaal dat door deze fout, tot hun grote verlegenheid en schade, een vonnis is uitgesproken tegen hen, voor wie zij op zich genomen hadden om te pleiten. Maar de Satan kan zich nooit zo'n gelegenheid ten nutte maken bij onze Voorspraak, want Hij is bij de Vader, altijd bij de Vader, om even als Hij een Priester is, ook zo een Voorspraak te zijn - "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader. Van de priesters staat geschreven, dat zij steeds bij het altaar zijn en de heilige dingen bedienen, 1 Cor. 9:13, en van de overheden, dat zij gedurig bezig zijn in hun ambt als zodanig Rom. 13:6. En gelijk dezen, zo is Christus gedurig bezig in zijn ambt als Voorspraak bij Zijn Vader. "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader," altijd bij de Vader.
En waarlijk zo'n Voorspraak past de kinderen Gods wel, uit hoofde van de waakzaamheid van hun vijand, die altijd op de loer ligt om hun op de een of andere daad te betrappen, en er staat geschreven dat hij hen gedurig dag en nacht beschuldigt, met zo'n onvermoeide ijver zoekt en beoogt hij ons verderf Openb. 12:10. Maar ziet hoe God voor ons heeft gezorgd - "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader."
Komt hij bij dag, onze Voorspraak is bij de Vader, komt hij bij nacht, ook dan is onze Voorspraak bij de Vader. Zo is dus onze Voorspraak altijd gereed, om de Satan aan te vallen, wanneer hij ook kome, om ons bij de Vader te beschuldigen.
Daarom moet men wel op deze twee teksten letten, op de een, omdat hij ons de rusteloosheid van onze vijand verkondigt, op de andere, omdat hij ons de ijver van onze Voorspraak aantoont.
Ook wat wij in de brief aan de Hebreeën lezen toont ons de zorg van onze Voorspraak aan, waar aldus geschreven staat: "Christus is niet ingegaan in het heiligdom dat met handen gemaakt is, maar in de hemel zelf, om NU te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons." Hebr. 9:24. Nu, juist op dit ogenblik, NU, de tijd, die altijd tegenwoordig is. NU, laat de Satan komen, wanneer hij wil!
Ook moet hier niet uitgelaten worden, dat dit woord dat zodanig de tijd omschrijft, de tegenwoordige tijd, ook in zich bevat, dat dit NU, een tijd is, waarin wij onvolkomen zijn in de genade, waarin wij vele gebreken hebben, waarin wij verzocht worden en voor God aangeklaagd worden door de duivel, dit is de tijd, en hierin, en in elke seconde ervan, verschijnt Hij voor het aangezicht van God voor ons.
O welk een ijverige vijand, o welk een ijverige vriend! de een, tegen ons, de andere voor ons en dat gedurig - "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige." Dit dus, dat Jezus Christus altijd een Voorspraak voor ons is bij de Vader en zo gedurig gereed is, om de beschuldigingen, die de Satan voor het aangezicht des Heeren tegen ons inbrengt te weerleggen en omver te werpen, dit is nogmaals een privilege dat zij hebben, die Jezus Christus tot hun Voorspraak hebben.

Negende privilege.

Nog een privilege, dat zij hebben, die Jezus Christus tot hun Voorspraak hebben is dit, dat Hij zo'n is, die Zich niet wil laten overhalen, om de zaak van Zijnen cliënt te laten varen, noch voor omkoperij, noch voor vleierij, noch voor schone voorwendsels.
Dit was een gebrek bij de rechtsgeleerden in de oude tijd, zij verdraaiden en verwrongen het recht voor geld. Vandaar dat de Heilige God er over klaagde, dat het geschenk de ogen der wijzen verblindt en de woorden der rechtvaardigen verkeert. 1 Samuel 12:3. Amos 5:12. Deuteronomium 16:19.
Er zijn drie dingen, waar een advocaat acht op moet slaan - het een is, de hoedanigheid der misdaad, het andere is, de mening en de bedoeling der wetgevers, en het derde is, voor hen in gevaar te pleiten, zonder te letten op liefde of beloning.
En dit is een heerlijke zaak bij onze Voorspraak, Hij wil niet overgehaald worden om Zich af te wenden van recht te doen. En dit bedoelde de apostel, toen hij onze Voorspraak noemde: "Jezus Christus de Rechtvaardige." "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige, " of, zoals een andere apostel Hem noemt, namelijk "de Rechtvaardige Heere - EEN, die geen onrecht wil doen" dat is geen onrechtvaardigheid in het oordelen. Zefánja 3:5.
Hij zal niet geprikkeld worden, om dat te doen, noch door het gedurig en herhaaldelijk vragen van uw vijand, noch door de gedurige tergingen waarmee gij Hem, van wege uw vleselijke zwakheid, zo dikwijls in de verzoeking brengt. En herinnert u wel, dat uw Voorspraak pleit op het nieuwe verbond, en uw tegenstander u beschuldigt op het oude, en denk er wel aan, dat het nieuwe verbond, waarop Christus pleit, meer pleitgronden geeft ter onzer vergeving en zaligheid dan het oude verbond gronden geeft aan onze beschuldiger ter onzer veroordeling en verdoemenis. Het is een beter verbond, gevestigd op betere beloften.
Nu, voeg deze twee zaken bij elkaar - n.l. dat Jezus Christus rechtvaardig is, en zijn plicht in het gericht niet verzaken zal, ook dat Hij voor ons pleit op de nieuwe wet, waarmee de Satan niets te doen heeft, en waarop hij ook geen nieuwe aanklacht tegen ons gronden kan, omdat die wet, van het begin tot het einde, uit niets anders bestaat, dan uit milde beloften, om ons genade te schenken en een eeuwige vergeving onzer zonde. Jeremia 31:31 - 34. Ezech. 36:15 - 30. Hebr. 8:8 - 13.
O kinderen, uw Voorspraak zal zich bij de wet houden, bij de Nieuwe wet, bij het Nieuwe verbond, en Hij zal niet toestaan, dat onze vijand iets tegen ons inbrengt, dat onbestaanbaar is met de beloften der genade en de kwijtschelding der zonde.
Dit is daarom een ander privilege, waarvan zij deelgenoten gemaakt zijn, die Jezus Christus tot hun Voorspraak hebben. Hij is rechtvaardig, Hij is "Jezus Christus, de Rechtvaardige," Hij zal niet overgehaald kunnen worden om voor gunst of vleierij verkeerd te oordelen over de misdaad of over de wet. Ook wordt door hen, die Jezus Christus tot hun Voorspraak hebben, nooit anders dan een vergefelijke zonde begaan.

Tiende Privilege.
Een ander privilege dat zij hebben, die Jezus Christus tot hun Voorspraak hebben, is dit, dat de Vader Hem zelf hem die uw Voorspraak is, tot Scheidsman en Rechter benoemd heeft in alle zaken, die tussen Hem en ons voorgevallen zijn, voorvallen of nog zullen voorvallen.
Let hier wel op, want wanneer de rechter, voor wiens aangezicht ik beschuldigd word, zelf mijn voorspraak aanstelt, moet het dan niet wel met mij gaan?

Ja, gewis. De Rechter aldus, uw Voorspraak tot uw Rechter gemaakt hebbende, "want Hij heeft al het oordeel de Zoon overgegeven," heeft het om uwentwil gedaan, die Hem tot uw Voorspraak gekozen heeft. Johannes 5:27.
Het was een groot voorrecht voor Israël toen Jozef hun Voorspraak geworden was en Farao hem tot rechter benoemd had. "Gij," zegt hij, "U zal over mijn huis zijn en op uw bevel zal al Mijn volk de hand kussen. Zie, Ik heb u over gans Egypteland gesteld, en zonder u zal niemand zijn hand of zijn voet opheffen in gans Egypteland - alleen deze troon zal ik groter zijn dan u." Genesis 41:40, 44.
Hierin was Jozef een type van Christus, en zijn bestuur een type van het bestuur van Christus over Zijn gemeente. Koningen benoemen zelden uw rechter tot uw Voorspraak, zij laten zelden de beslissing der gehele zaak in handen van de advocaat, maar wanneer zij dat doen, dan moet dit dunkt mij wel de hartenwens zijn van de cliënt wiens advocaat het is, inzonderheid wanneer, zoals ik reeds tevoren gezegd heb, de zaak van de cliënt ook de zaak van de advocaat is en zij dus belang bij dezelfde zaak hebben, ja, wanneer de rechter zelf er in betrokken is, en zo staat het nu met de ziel, die Jezus Christus tot haar Voorspraak heeft. Wat zegt gij hiervan wel, arm kind van God?
De Rechter - n.l. de God des hemels heeft uw Voorspraak tot scheidsman in uw zaak aangesteld, Hij moet het oordeel uitspreken, God heeft de zaak naar Hem verwezen, en Hij heeft belang in uw welzijn. Hij stelt daarin belang, waar gij belang in stelt. Hoort gij het wel, volk van God? Gij hebt uw zaak in handen van Jezus Christus gesteld, en heeft Hem gekozen tot uw Voorspraak om voor u te pleiten bij God tegen uw tegenstander, en God heeft het oordeel van die zaak in handen van uw Voorspraak overgegeven, zodat Hij over uw zaak het vonnis vellen kan. Ik weet wel dat dit de Satan niet bevalt. Hij zag liever dat het oordeel aan hem overgegeven werd, en dan wee over u o kinderen Gods, maar ik zeg God heeft de zaak naar Christus verwezen, Hij heeft Hem tot Scheidsrechter en Vonnisser in uw zaak aangesteld. En bent u nu ook gewillig om aan Hem de beslissing over te laten? kunt u met David zeggen, "Doe Gij mij recht, o God! en twist Gij mijn twistzaak?" Psalm 43:1.
O welk een goede God hebben wij, die zo voor Zijn arme volk zorgt! Hij heeft een Voorspraak voor hen bereid, en Hij heeft het oordeel in alle zaken in Zijn handen overgegeven.

Elfde privilege.
Het voordeel, dat hij heeft, die Jezus Christus tot zijnen Voorspraak heeft, is zeer groot. Uw Voorspraak heeft de zaak, de wet, de rechten, de beurs, en bijgevolg alles dat vereist wordt voor een Voorspraak, daarenboven heeft Hij wijsheid en moed en Hij houdt ervan om het beste gebruik te maken van de voordelen, die Hij heeft, ten gunste van Zijnen cliënt, en wat dit alles nog overtreft is dit, Hij kan de voldane rekening tonen, waarover de Satan zoveel drukte maakt, een betaalden prijs tot een rantsoen voor mijn ziel en tot vergeving mijner zonden. Advocaten maken er een grote ophef van, wanneer zij bewijzen kunnen, dat diezelfde schuld, waarvoor hun cliënt gedagvaard wordt, betaald is.
Nu, hiervan is Jezus Christus zelf de Getuige, ja, Hij zelf heeft de schuld betaald, en dat wel uit zijn eigen beurs, voor ons, met zijn eigen handen, voor en op de genade - troon, overeenkomstig de wet het eist. Leviticus 16:13 - 15. Hebr. 9:11 - 24. Welk

voordeel kan er onze vijand dan uit geworden? Of welke winst kan hij er door behalen door Gods kinderen dag en nacht te verklagen voor de Allerhoogsten?
Voorwaar niets anders, dan neer en buiten uitgeworpen te worden, zoals ik reeds tevoren heb gezegd, want of koninkrijk van onze God, hetwelk een koninkrijk van genade is, en de macht van Christus, zal de bovenhand behouden. Simsons kracht lag in zijn haar, maar de kracht van Christus, Zijn macht om ons te verlossen van des Satans beschuldiging en aanklacht, ligt in de verdiensten van Zijn zoenoffer. En van hier, dat er geschreven staat, "zij hebben hem overwonnen door het bloed des Lams, " en hij werd op de aarde geworpen. Openb. 12:10 - 12.
En hiermee menen wij genoeg gezegd te hebben van de privileges waarvan zij deelgenoten geworden zijn, die Jezus tot hun Voorspraak hebben.

DE NOODZAAK OM CHRISTUS TOT ONZE VOORSPRAAK TE HEBBEN. Ten vijfde.

Ik ben nu tot het vijfde hoofddeel genaderd, dat is, om aan te tonen *welke noodzaak er bestaat dat wij Christus tot onze Voorspraak behoren te hebben.*
Dat Christus een Priester moet zijn om een Offerande te offeren, een Koning om te heersen, en een Profeet om te onderwijzen, dit beschouwen alle weldenkende mensen als een noodzakelijkheid, maar dat Hij een Voorspraak moet zijn, een pleitbezorger voor zijn volk, hiervan zien slechts weinigen het voordeel in. Maar Hij is een Voorspraak, en als een Voorspraak heeft Hij een werk en een bezigheid, geheel onderscheiden van zijn priesterlijk, koninklijk, of profetisch ambt. Johannes zegt: "Hij is onze Voorspraak, " en duidt hiermee de aard van zijn werk als zodanig aan op diezelfde plaats, waar Hij Zijn ambt verzekert, zoals ik u reeds in het voorafgaande heb aangetoond.
Maar, daar ik u reeds de aard en de hoedanigheid van dit ambt heb aangetoond, zo zal ik u nu de noodzaak van dit ambt aantonen.

Ten eerste. Het is noodzakelijk voor een volle en uitvoerige verdediging van de rechtvaardigheid Gods tegenover al de haarkloverijen en spitsvondigheden van de helse geesten. Christus is op aarde gestorven, om de mensen aan te tonen de rechtvaardigheid van God in het rechtvaardigen der goddelozen. God staat zowel op verdediging der rechtvaardigheid als op de daad er van. Van hier, dat de Heilige Geest, door de profeten en de apostelen, zo in het brede twist over derzelver verdediging, omdat het de werkelijkheid van de vergeving der zonde verzekerd, de rechtvaardiging van de onrechtvaardigen, en hun verheerlijking met God. Rom. 3:24. Jesaja , Jeremia , Maleachi Rom. 3, 4 en 8, Gal. 3, 4.
Ik zeg, omdat het de rechtvaardigheid van deze grote daad van God tegen de haarkloverijen van onverzoenlijke zondaren betwist. Nu, de profeten en apostelen zijn in die twisten, waarin zij de rechtvaardigheid Gods in het behouden van zondaren zoeken te verdedigen niet alleen Gods dienaren voor ons, maar ook advocaten voor God, zoals Elihu het heeft in Job. 36:2, "Verbeid mij een weinig en ik zal u aanwijzen dat er nog redenen voor God zijn. Ik zal mijn gevoelen van ver ophalen, en mijn Schepper gerechtigheid toewijzen."

Woorden, die gesproken en gepleit moeten worden tegen zijn vijanden, ter rechtvaardiging van Zijn handelingen Nu, even noodzakelijk als het is, dat er advocaten voor God op aarde zijn, om voor zijn rechtvaardigheid en heiligheid te pleiten, daar Hij zondaars verlost, in spijt der spitsvondigheden van onverzoenlijke zondaren, zo noodzakelijk is het ook, dat er ook een Voorspraak in de hemel zij, die daar dezelfde rechtvaardigheid en heiligheid van God kan verdedigen tegen alle beschuldigingen, die de gevallene engelen er tegen mogen inbrengen, omdat zij er in toestemt dat wij, hoewel wij onze weg verdorven hebben, behouden worden. Dat de gevallen engelen onbeschaamd genoeg zijn, om God de Heere in Zijn vlekkeloos en heilig aangezicht van onrechtvaardigheid in taal te beschuldigen, blijkt uit het eerste en tweede hoofdstuk van Job, en dat zij ook niet driest genoeg zouden zijn om Hem van onrechtvaardigheid in zijn handelingen te beschuldigen, hiervan kan niemand het tegendeel aantonen.

Verder, dat de Heere Zich van deze onrechtvaardige beschuldiging van de Satan wil vrij maken is even duidelijk, want al de moeilijkheden van zijnen knecht Job waren hoofdzakelijk voor dit doel. En waarom Hij er ook een in de hemel zou hebben, om te pleiten voor de rechtvaardigheid van Zijn daden in het vergiffenis schenken aan en in het behouden van zondaren, schijnt ook even noodzakelijk, zelfs, omdat er een Voorspraak bij de Vader is, of aan des Vaders zijde, die Zijn rechtvaardigheid zoekt te verdedigen, terwijl Hij voor ons pleit tegen de duivel en zijn tegenwerpingen. God is uitermate ingenomen met Zijn plan om zondaars te behouden, het geeft Hem innerlijk genoegen.

En dewijl Hij ook oneindig rechtvaardig is, daarom is het noodzakelijk, dat een Voorspraak zou aangesteld worden om aan te tonen, hoe in de weg van gerechtigheid zowel als van genade een zondaar behouden mag worden. De goede engelen zagen in het eerst niet zo diep in in de verborgenheden van het Evangelie van Gods genade, dan dat zij verder licht daarin moesten hebben ter verdediging van hun Heere als zijn dienaren. Daarom onderzochten zij het steeds nauwkeuriger en drongen er dieper in, en bogen hun hoofden en harten om nog meer te leren verstaan van de menigvuldige wijsheid Gods. 1 Petrus 1:12. Eféze 3:10.

En indien de staande engelen nog niet volmaakt waren in de kennis van deze verborgenheid, en het is toch zeker, dat zij er meer van moesten weten dan degenen die gevallen zijn, geen wonder dan dat deze duivels, wiens vijandschap niets anders doen kon dan hun onwetendheid aanmoedigen, maakten en nog hun tegenwerpingen tegen de rechtvaardigheid maken: te kennen gevende dat de rechtvaardigheid niet onpartijdig en billijk is, omdat zij de goddelozen rechtvaardigt. Dat de Satan met God twisten zal, dat heb ik u reeds aangetoond, en dat hij ook tegen zijn werken met de heilige engelen zal disputeren, dit wordt meer dan te verstaan gegeven bij de apostel Judas 1:9, en waarom niet getwist met de rechtvaardigheid Gods, waarom haar niet aangeklaagd en beschuldigd als een grove ongerechtigheid, omdat zij toestemt in het behoud van zondaren, dewijl zijn beste hoedanigheden de sluwste en gedrochtste pogingen zijn, om de Heere God Zijn macht en heerlijkheid te ontnemen?

Nee, dit alles is klaar, dewijl "wij een Voorspraak bij de Vader hebben, Jezus Christus de Rechtvaardige." En nogmaals, ik zeg, het is duidelijk, dat een deel van Zijn werk als Voorspraak dient om de rechtvaardigheid Gods te verdedigen, terwijl Hij pleit voor onze zaligheid, omdat Hij pleit op een verzoening, want een verzoening raakt God zowel als ons, het stillen van Zijn toorn en het verzoenen van Zijn

rechtvaardigheid met ons zowel als onze verlossing van dood en hel, daarom het doet het ene, omdat het ook het andere doet.
Nu, indien Christus, als een Voorspraak, op een verzoening bij God pleit, tot wiens overtuiging pleit Hij dan? Niet om God te overtuigen, want deze heeft haar ingesteld, haar vergund, en stelt zich er mee tevreden, om dat Hij er de waarde van kent. Het geschiedt daarom ter overtuiging van de gevallen engelen en ter omverwerping van al de tegenwerpingen, die uitgedacht en ingebracht kunnen worden tegen onze zaligheid door deze sluwe en listige en haatdragende hel-bewoners.

Ten tweede. Er kan een wettige beschuldiging ingebracht worden, zowel tegen God als tegen ons, er bestaat ten minste schijn voor, *omdat God de wet bekrachtigd heeft en wij er tegen gezondigd hebben.* God heeft gezegd, "ten dage als gij daarvan eet zal u de dood sterven, " en, de ziel, die zondigt, zal sterven." God staat ook nog op de verdediging van Zijn rechtvaardigheid en Hij verlost ook zondaren. Nu, daar komt onze beschuldiger binnen, en beschuldigt ons van zonde, schuldig staande aan de zonde, omdat wij de wet geschonden hebben. God wil ook niet van Zijn plan, Zijn genade - plan afgebracht worden, daarom zal Hij zeggen, dat Hij nog rechtvaardig is en nog recht doet in het behouden van arme zondaren.
Ja, maar dat is maar zeggen, en zeggen is geen bewijzen. Hoe zal God bewijzen dat Hij rechtvaardig is, als Hij zondaars spaart, die tegen die wet zondigen, die Hij zelf bekrachtigd heeft? Nu, hier is nu gelegenheid voor een Advocaat, een Voorspraak, die deze zaak kan bepleiten, die de goedkeuring der wet over het behoud van de zondaar bewijzen kan, "Hij zal de wet groot maken, en hem zal Hij heerlijk maken." Jesaja 42:21, dat wil zeggen, Hij zal de zondaar verlossen, en de heiligheid der wet en de eer van zijnen God bewaren. Maar wie is het, die dit kan doen?
Het is de knecht Gods, zegt de profeet, vers 1, 13, "De Heere, een Held." Maar hoe kan dit door Hem gedaan worden? Het antwoord luidt, het zal zeker geschieden, "want de Heere heeft lust aan Hem, om van Zijn gerechtigheid wil, want het is hierdoor, dat Hij de wet groot maakt en Zijn Vader heerlijk maakt - dat wil zeggen, Hij komt als een openbaar persoon in de wereld, onder de wet, vervult haar, en zo gedaan hebbende, geeft Hij deze gerechtigheid weg, want Hij, wat Zijn eigen persoon betreft, had daaraan nooit enige behoefte.
Ik zeg, Hij geeft deze gerechtigheid aan hen, die er behoefte aan hebben aan hen, die niets hoegenaamd van zichzelf bezitten, opdat de gerechtigheid hun toegerekend zou kunnen worden. Deze gerechtigheid biedt Hij God voor ons aan, en God, om van Zijn gerechtigheid wil, heeft er een welbehagen in, dat wij zalig worden, en omdat deze Gerechtigheid ons kan zalig maken, en zijn heerlijkheid verzekeren kan en de wet in haar kracht kan bewaren. En dit pleit Christus tegen de Satan als een Voorspraak bij de Vader voor ons, waardoor Hij de rechtvaardigheid Zijns Vaders verdedigt, het kind van God in een staat van gerechtigheid houdt, niettegenstaande de menigvuldige bedrevene zonden, en waardoor Hij de duivel geheel en al overwint en verstomt. Want Christus, aldus pleitende, beroept zich op de wet zelf, of Hij haar geen recht gedaan heeft, zeggende, "Machtigste wet, welke Uwer geboden heb Ik niet vervuld? Welke uwer eisen heb Ik niet ten volle beantwoord? Waar is de jota of tittel der wet, die in staat is tegen mijn daden iets in te brengen?
Hier is de wet stom, zij spreekt niet één woord in de weg van het minste beklag, maar getuigt eerder van zijn gerechtigheid, dat zij goed en heilig is. Rom. 3:22, 23, 5:15 -

19. Nu, dewijl Christus dit als openbaar persoon deed, zo volgt hieruit, dat andere er door gerechtvaardigd moeten worden, want dat was het doel en het plan van Christus, waarom Hij op zich nam om de gerechtigheid der wet te vervullen. Ook kan de wet niets inbrengen tegen de rechtvaardigheid van God in zijn handelingen om zondaren vrij te stellen, want waarom zou God, die de wet haar aanzijn en kracht gaf, niet over de gerechtigheid mogen beschikken, welke de wet beveelt?
Bovendien, indien mensen gerechtvaardigd worden, dan zijn zij zulks, en indien dit geschiedt is door een rechtvaardigheid, welke de wet beveelt, hoe kan dan de wet hen veroordelen? Nee, de rechtvaardigheid Gods is geopenbaard geworden, "hebbende de getuigenis van de wet en de profeten, die toestemmen dat zij tot allen, en over allen die geloven, zou toegerekend worden, ter hunner rechtvaardiging. Rom. 3:20, 21, 22. En dat de machtige God de Vorst der duisternis toelaat om met de wet te doen wat hij kan, tegen deze gezonde en reine leer, dit geschiedt om de echtheid, de zuiverheid en de duurzaamheid ervan aan te tonen, want het is alsof iemand zegt, nu, duivel, handel nu maar zo slecht als ge kunt!
Wanneer de wet in handen van een gemakkelijke pleiter is, dan kan een arglistige tegenstander, hoe goed de zaak ook moge zijn waarvoor gepleit wordt, spoedig het recht verkeren, maar hier is de zaligheid der kinderen in dispuut, of zij bestaanbaar is met de wet en de rechtvaardigheid, de bestrijder hiervan is de duivel, zijn bewijs er tegen is de wet, Hij, die de leer verdedigt is Christus, de Voorspraak, die in zijn pleidooi de rechtvaardigheid Gods moet rechtvaardigen, de heiligheid der wet verdedigen en de zondaar moet verlossen uit al de drogredenen, pleidooien, eisen en excepties, die de satan er tegen kan instellen. En dit moet Hij eerlijk, rechtvaardig en eenvoudig doen, de rechtvaardiging pleitende voor hetgeen waarvoor Hij staat, op dezelfde wet, waarop de satan er tegen pleit, want hoewel onze verlossing door de nieuwe wet komt, toch wordt de nieuwe wet door de oude goedgekeurd en dus ook de weg der zaligheid.
Dit toont daarom aan, dat Christus zich niet schaamt de weg onzer rechtvaardigmaking en verlossing te belijden, Nee, niet voor mensen en duivelen. Het toont ook aan, dat Hij beslist is, voor dezelve te twisten en te pleiten, hoewel de duivel zelf er tegen op mag komen als een bestrijder. En daar onze tegenstander voorgeeft dat zijn gedrochtelijke aanklacht op de wet steunt, daarom is het betamelijk dat er een open verhoor zij voor de Rechter van hemel en aarde, maar voor zo ver wij zelf niet kunnen of durven verschijnen om voor onszelf te pleiten, daarom heeft onze goeden God het goed gedacht dat door een Voorspraak te doen: "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige."
Dit is dus de tweede zaak, die de noodzaak aantoont, dat wij een Voorspraak zouden hebben. Onze tegenstander beweert dat hij een op de wet gegronde aanklacht tegen ons heeft, en dat de wet geheel anders over ons beslissen zou, dan ons erfgenamen van het Koninkrijk der hemelen te maken.

Ten derde. *Er zijn vele dingen met betrekking tot de belofte, ons leven, en de bedreigingen, die stof verschaffen voor twijfel, en gelegenheid om tegenwerpingen te maken voor hem,* die zo vuriglijk begeert iets tegen onze zaligheid in te brengen, al hetgeen de Heere behaagt heeft door Jezus Christus onze Voorspraak te weer leggen.

1. *Er zijn vele dingen met betrekking tot de beloften,* die wij niet zo gereed kunnen bevatten: zoals de ruime en de engere zin der woorden, de vrije en de voorwaardelijke bedoeling der woorden, en daarom, wanneer de Satan de strijd met ons aanbindt dan vallen wij spoedig op de grond voor hem, wij besluiten menigmaal, dat de woorden der belofte te eng en te bekrompen zijn om ons te kunnen bevatten, wij denken werkelijk ook, dat de voorwaarden van sommige beloften ons geheel en al buiten sluiten van de hoop op rechtvaardigmaking en het leven, maar onze Voorspraak, die voor ons bij de Vader is, Hij is beter bekend met, en geleerd in deze wet, dan zich door twee of drie onbeschaamde holklinkende woorden, of helse drogredenen uit het veld te laten slaan. Jesaja 50:4.
Hij kent de ware betekenis, bedoeling, mening en zin van elke belofte, en gedeelte van een belofte, die in de gehelen Bijbel is, en Hij kan zeggen hoe dit of dat tegen de beschuldiger moet aangewend worden, en Hij doet dat ook. En ik leid dit niet alleen af uit zijn twist met de satan voor Jozua, Zach. 3, en van zijn strijd met hem in de woestijn Matth. 4, en in de hemel, Openb. 14, maar ook uit de praktijk van satans zendelingen hier, want wat zijn engelen doen, doet Hij ook.
Nu, er is hier niets meer in het oog lopend dan dat de instrumenten van de satan pleiten tegen de gemeente Gods, uit hoofde van de vermeende verwarring, dubbelzinnigheid en moeilijkheid der belofte, waaruit ik opmaak dat de satan eveneens voor de Vierschaar Gods handelt, maar daar hebben wij er een, die tegen hem opgewassen is, "wij hebben een Voorspraak bij de Vader", die de wet en het recht beter kent dan de satan, en inzetting en gebod beter dan de keur van Zijn engelen, en door de uitspraak van onze Voorspraak worden al de woorden, de engere en de uitgebreider zin der woorden, met al de voorwaarden der beloften verklaard en toegepast!
En van hier dat het soms zo uitvalt dat de eigenste belofte, waarvan wij dachten dat geen troost voor ons uit kon voortvloeien, op een andere tijd ons doet opspringen van onuitsprekelijke vreugde. Christus, de ware Profeet, heeft het rechte begrip der woorden als een Voorspraak, heeft het voor God tegen de satan gepleit, en hem overwonnen hebbende op de grondwet, zo laat Hij het ons door zijnen goeden Geest verkondigen, tot onze troost en tot beschaming van onze vijand.

2. *Er zijn vele dingen met betrekking tot ons leven*, die onze verklager menigvuldige gelegenheid verschaffen om bedenkingen en tegenwerpingen tegen onze zaligheid in te brengen, want er zijn benevens onze dagelijkse zwakheden, ook grove zonden en afschuwelijke afkeringen in ons, ook zuigen en drinken wij vele verschrikkelijke dwalingen en bedrieglijke gevoelens in, van al dewelke de Satan ons verklaagt voor de rechterstoel van God, om onze verdoemenis over ons te verzekeren tot in alle eeuwigheid.
Bovendien, sommigen van deze dingen zijn gedaan na ontvangen licht, tegen bestaande overtuigingen en overredingen, tegen heilige beloften van beterschap, toen de koorden der liefde om ons waren Jeremia 2:20. Dit zijn schreeuwende zonden, zij hebben een luiden stem in zich tegen ons, en zij geven aan de Satan groot voordeel en moed om onze veroordeling voor de rechterstoel Gods te eisen, ook ontbreekt het hem niet aan scherpzinnigheid en behendigheid om de omstandigheden, de gelegenheden en de zonden te verzwaren - te weten, dat wij het zonder oorzaak deden, ook toen, toen wij vele dingen hadden om ons tegen zulke zonden te helpen en ons rein en

oprecht te bewaren, als wij maar genade gehad hadden, om ze te gebruiken. "Daar is ook een zonde tot de dood." 1 Joh. 5:16, en hij kan zeggen, hoe men door geslepenheid en behendigheid in drogredenen, kleur, gedaante, en vorm aan onze overtredingen kan geven om tegenwerpingen te maken tegen onze zaligheid. Menigmaal begint hij met ons te redetwisten en legt dan al het gewicht van zijn valse beschuldigingen op ons geweten, ja brengt ons dikwijls met zijn drogredenen en helse verzoekingen tot aan de rand der vertwijfeling en eeuwige verwoesting, dezelfde zonden met hun verzwarende omstandigheden pleit hij tegen ons voor de Vierschaar des Allerhoogsten. Maar daar treft hij Jezus Christus aan, onze Heere en Voorspraak, die Zijn pleidooi tegen hem aanvangt, al zijn redenen en droggronden ontwart, en er de valsheid en onechtheid van aantoont. Hij bewijst ook, dat noch de aard der zonde, noch al die verzwarende omstandigheden, noch de zonde en de verzwarende omstandigheden bij elkaar gevoegd, een zonde tot de dood kan zijn, Kol. 2:19, omdat wij het hoofd behouden en niet "van het geloof schipbreuk geleden hebben, " 1 Tim. 1:19, maar nog als David en Salomo onze zonden belijden en er berouw over tonen. Daarom, hoewel wij door onze vallen te kort komen aan de belofte met Petrus Hebr. 4:3, en hoewel wij onze overtredingen met Salomo als struikelblokken aan de wereld achterlaten, en aan de kinderen Gods soms oorzaak geven om onze zaligheid in twijfel te trekken, toch zal onze Voorspraak ons voor God vrijpleiten, en ten laatste zullen wij gezond en wel in de hemel aangetroffen worden, door hen die hier vreesden dat zij ons verloren hadden. Maar al deze punten moeten door Christus voor ons, als door een rechtsgeleerde en Voorspraak behandeld worden tegen de Satan. Als een Voorspraak, die tot dat einde in de tegenwoordigheid Gods voor ons verschijnt, om al de gebreken en tekortkomingen van zijn duur gekochte volk, tegen al de tegenwerpingen en valse beschuldigingen, die de Satan met zijn helse drogredenen tegen hen inbrengt, te verdedigen, tot beschaming van de duivel en tot onze troost en zaligheid en eeuwige heerlijkheid.

3. *Er zijn ook nog bedreigingen, die in het Evangelie gevonden worden en zij vallen nu onder onze beschouwing*. Zij zijn tweeërlei - zulke, die betrekking hebben op degenen, die het Evangelie geheel en al verwaarlozen en verwerpen, en degenen, die het belijden, maar die hun belijdenis niet beleven. De eerste soort der bedreigingen kunnen niet tegen de belijders van het Evangelie gepleit worden als tegen degenen, die het nooit beleden hebben, daarom neemt hij zijn toevlucht tot die bedreigingen tegen ons, die geschreven zijn voor diegenen, die het Evangelie beleden hebben, en afkerig zijn geworden. Psalm 109:6. Jozua viel er in. Zach. 3:1, 2. Judas viel er door, en de verklager staat aan hun rechterhand voor de rechtbank van God, om hen te weerstaan, door de bedreigingen tegen hen te pleiten - n.l. "Indien iemand zich onttrekt, mijn ziel heeft in hem geen behagen."
Hier is een aanklacht voor de Satan, zowel tegen de een als de ander, zij beiden hebben zich onttrokken, zij zijn beide afkerig geworden, en hij is listig genoeg om zijn pleidooi te voeren. Ja, maar Satan, hier is ook voldoende grond voor een pleit voor onze Voorspraak tegen u, nademaal de volgende woorden onderscheid maken tussen onttrekken, en onttrekken "ten verderve, " ieder die zich onttrekt, onttrekt zich daarom nog niet "ten verderve." Hebr. 10:38, 39. Sommigen onttrekken zich van het Evangelie, en andere onttrekken zich in de belijdenis van het Evangelie. Judas onttrok zich van zijn geloof, en Petrus in de belijdenis van zijn geloof, daarom gaat Judas

verloren, maar Petrus keert weer, omdat Judas zich onttrok "ten verderve, " maar Petrus nog tot zaligheid van zijn ziel geloofde.
Ook tracht Jezus niet de ziel te behouden, wanneer Hij ziet dat zijn pogingen te vergeefs zouden zijn. Daarom wat Judas aangaat, de Heere geeft hem voor zijn afvalligheid aan de Satan over, en laat hem in zijn handen, zeggende: "Als hij gericht wordt, zo ga hij schuldig uit, en zijn gebed zij tot zonde." Psalm 109:7. Maar Hij handelt met Petrus zo niet: "De Heere laat hem niet in zijn hand, en Hij verdoemt hem niet, als hij geoordeeld wordt." Psalm 37:33. Hij zal voor hem bidden van tevoren, en daarna voor hem pleiten, Hij zal hem beveiligen tegen de prikkel en gesel der bedreiging die is vastgesteld tegen gehele afvalligheid.

Ten vierde. *De noodzaak van het Voorspraak-ambt van Jezus Christus komt helder voor de dag in dit* - dat Hij pleit over de oordelen, tegenspoeden, droefheden en moeilijkheden, die ons bovenal in ons leven treffen wegens onze zonde. Want hoewel, Christus, krachtens dit ambt, ons geheel en al vrijpleit van de verdoemenis, waarheen de ongelovigen gaan voor hun zonden, toch stelt Hij ons niet vrij van tijdelijke straffen, want wij zien, dat zij ons dagelijks overvallen, maar wanneer het komt tot de toewijzing der straf, of tot kastijdingen voor onze overtredingen, ziende dat dit onder het vonnis der wet valt, dan is het zaak dat wij een Voorspraak hebben, die de wet en het oordeel verstaat, om voor een rechtvaardige uitdeling der kastijding te pleiten, overeenkomstig het verbond der genade, en dit werk verricht onze Heere Jezus Christus.
Veronderstel, dat een mens om zijn misdaad voor de rechtbank vervolgd wordt, zijn tegenstander is vol boosheid en wil hem streng laten straffen boven hetgeen de wet voor zo'n overtreding eist, en hij pleit dat de rechter die man zo zal straffen en tuchtigen als zijn boze hart het begeert. Maar de mens heeft daar een Voorspraak, die een aanklacht richt tegen de wreedheid van de verklager van zijnen cliënt, zeggende, o rechter, het kan niet geschieden zoals onze vijand het verlangt, de straf op deze overtredingen is voorgeschreven bij die wet, waarop wij thans onze aanklacht gronden, ook mag onze aanklacht niet geweigerd worden om zijn boosheid te bevredigen, wij hebben hier wetszaken voor ons, en daarom beroepen wij ons op de wet. En dit is het werk van onze Voorspraak in de hemel.
De straffen of kastijdingen over de zonden der kinderen komen niet hol - over - bol, of zonder mate, zoals onze tegenstander het graag zag, ook niet zoals zij hen overvallen, die niemand hebben om hun twistzaak te twisten. Heeft Hij de kinderen geslagen met de zelfde mate waarmee Hij andere geslagen heeft? Nee, "Met mate hebt Gij met hen getwist, wanneer Gij hen wegstiet, als Hij hen wegnam door Zijn harden wind, in de dag des oostenwinds." Jesaja 27:8.
De Heere zal met mate met hen twisten, onderzoekende en redenerende bij de wet, of de straffen niet te zwaar, te drukkend, te langdurig te hartscheurend zijn, zodat zij de geest van de christen verbreken zouden. En ziet Hij dat de kastijdingen en de beproevingen te zwaar zijn, dan maakt Hij gebruik van zijn paslood om daarmee de straf te meten, Hij haalt zijn paslood te voorschijn, en stelt het in het midden zijns volks, Hij stelt het gericht naar het richtsnoer en de gerechtigheid naar het paslood. Amos 7:8, Jesaja 28:17. De straf zal zijn naar de aard der misdaad en overeenkomstig de termen, grenzen en maten, welke het verbond der genade toestaat. De Satan zegt

dikwijls van ons, wanneer wij gezondigd hebben, als Abisaï van Simeï zei, toen deze David gevloekt had: "zou deze man niet gedood worden." 2 Samuel 19:21.
Maar Jezus onze Voorspraak, antwoord als David, wat heb Ik met u te doen, gij Satan! Gij zijt mijn vijand deze dag, gij zoekt naar een straf voor de overtredingen mijns volks, zwaarder dan het verbond der genade eist, waaronder zij gesteld zijn, en boven hetgeen de betrekking, waarin zij tot mijn Vader en Mij staan, ooit zal toelaten. Daarom, als Voorspraak pleit Hij tegen de Satan, wanneer deze een beschuldiging tegen ons inbrengt voor begane zonden, en voor de regeling der straf, zowel wat de aard, de graad als de duur der straf betreft, en dit is de reden, waarom wij, wanneer wij geoordeeld worden, niet veroordeeld, maar gekastijd worden, "opdat wij met de wereld niet zouden veroordeeld worden." 1 Cor. 11:32.
Vandaar dat koning David gezegd heeft: "De Heere heeft hem niet overgegeven in de begeerte van zijn tegenpartijen." En nogmaals, "De Heere heeft mij wel hard gekastijd, maar Hij heeft mij ter dood niet overgegeven." Psalm 118:18. Des Satans pleit was, dat de Heere David in de begeerte zijns (des Satans) hart zou overgeven, en aan de tirannie des doods.
Nee, zegt onze Voorspraak, dat zal niet gebeuren, dit te doen, zou een schending zijn van het verbond der genade, waaronder hij geplaatst is, dat zou handelen met hem zijn onder het verbond der werken, waaronder hij uitgebracht is, en waartoe hij dus niet meer behoort. Er is een roede voor de kinderen, en zweepslagen voor hen, die overtreden. Deze roede is in de hand des Vaders, en moet gebruikt worden overeenkomstig de wetten der bloedverwantschap, niet ter verderving, maar ter verbetering der kinderen, niet om de woede des Satans te bevredigen, maar om de heiligheid des Vaders te verdedigen, niet om hen van God verder af te drijven, maar om hen dichter tot hun God te brengen.

Ten vijfde. *De noodzaak van het Voorspraak-ambt van Jezus Christus wordt ook hierin geopenbaard, dat er behoefte bestaat aan iemand, die de kracht van onze oude rechten op onze eeuwige erfenis bepleit,* wanneer onze aanspraak daarop twijfelachtig schijnt ter oorzaak van nieuwe overtredingen. Dat Gods volk door herhaalde en nieuwe zonden hun aanspraak op de eeuwige erfenis in gevaar kunnen brengen wordt openbaar uit hun menigvuldig weeklagen - "Waarom verstoot Gij mij? waarom ga ik steeds in het zwart, van wege des vijands onderdrukking." Psalm 43:2, "Verwerpt mij niet van Uw aangezicht, en neem Uw Heilige Geest niet van mij." Psalm 51:13. En, "O God! waarom verstoot Gij in eeuwigheid? Waarom zou Uw toorn roken tegen de schapen Uwer weide? Gedenk aan Uw vergadering, die Gij vanouds verworven hebt, de roede Uwer erfenis, die Gij verlost hebt. Psalm 74:1, 2.
In het boek van Leviticus lees ik, dat hoewel iemand der kinderen Israëls zijn erfenis verkocht, verpand, of weggedaan had, zij toch niet hun gehele recht daarop verloren hadden, maar dat deze tot hen zou wederkeren, en zij zich nogmaals in de bezitting daarvan zouden verheugen in het jubeljaar.
Op het jubeljaar, zo zegt de Heere, dan zal ieder wederkeren tot zijn bezitting, "het land zal niet voor altoos verkocht worden, " of geheel afgesneden worden, "want het land is het mijne, dewijl gij vreemdelingen en bijwoners bij Mij zijt. En in het ganse land uwer bezitting zal u een lossing voor het land toelaten." Leviticus 25:23, 24. De man in Israël, die uit armoe zijn land in Kanaän verkocht, was voorzeker een type van de christen, die door zonde en verdorvenheden, zijn plaats der erve in de hemel heeft

verbeurd, maar gelijk de ceremoniële wet er voor zorgde, dat de arme in Kanaän, door zijn armoede, zijn deel niet voor altoos zou verliezen, maar dat het tot hem zou wederkeren in het jubeljaar, zo heeft het verbond der genade er voor gezorgd, dat de kinderen voor hun zonden niet voor altoos hun erfenis in de hemel zouden verliezen, maar dat die tot hen zal wederkeren in de toekomende wereld. 1 Cor. 11:32.
Alles wat in dit geval dus geschieden kan is, dat zij de troost ervan hier in dit leven niet smaken, gelijk hij, die in Kanaän zijn land verkocht, het moest missen tot aan het jubeljaar. Het kan ons ook toeschijnen dat zij de erfenis niet deelachtig zijn, zelfs wanneer zij sterven, gelijk hij, die in Kanaän vóór het jubeljaar stierf, maar zo zeker als hij, die in Kanaän vóór het jubeljaar stierf, toch zijn erfenis weer ontving door de hand van zijn nagelaten bloedverwant, zo zeker zal hij, die sterft, en die in zijn dood de hemelse erfenis schijnt te missen, toch worden toegelaten bij zijn weder-opstanding, tot de weder-bezitting van zijn oude erfenis in de dag des oordeels.

Maar nu is hier plaats voor een speculatie om tegenwerpingen te maken, en om tegen de kinderen te pleiten, zeggende: "Zij hebben hun deel in het paradijs door hun zonden verbeurd, welk recht zullen zij dus hebben op het koninkrijk der hemelen? Laat nu de Heere zich stellen om voor de kinderen te pleiten, want Hij is hun Voorspraak, laat hij voor hun recht pleiten, voor het recht, dat zij op het koninkrijk der hemelen hebben, en dat hun daden het land niet voor altoos kunnen verkopen. De reden waarom de kinderen Israëls het land niet voor altoos konden verkopen, was, omdat de Heere hun hoofd, er een recht in had bewaard voor zichzelf - "Het land zal niet voor altoos verkocht worden want het land is het Mijne."
Veronderstel dat twee of drie kinderen een wettig recht op een zeker landgoed hebben, maar dat zij allen buitensporig en verkwistend zijn, en dat er ook een broeder is, die ook een recht op dat landgoed heeft, een recht dat boven het hun gaat, deze broeder kan voor altoos de verkoop van deze bezitting verhinderen, omdat het zijn erfenis is, en hij kan het aan hen wedergeven, wanneer de bepaalde tijd, waarin zijn broederen hun deel daarin verkocht hadden, voorbij is. En zijn er onrechtvaardigen, die rondgaan om zijn broederen van hun goederen en goed recht te beroven, dan kan hij onderwijl voor hen opstaan en voor hen pleiten, dat volgens de wet het land niet voor altoos verkocht mag worden, want dat het zowel het zijne als het hunne is, en dat hij besloten heeft geen afstand van zijn recht te doen.
O mijn broederen! Christus wil geen afstand doen van Zijn recht op de erfenis, tot welke ook gij geboren zijt. uw buitensporigheden en verkwistingen zullen voor Hem geen oorzaak zijn om de werken van Zijn handen te laten varen. Hij zal uw plaats voor u bewaren, ook kunt gij, volgens de wet, het land niet voor altoos verkopen, daar het het Zijne is, en Hij heeft het voornaamste en het hoofdrecht er op.
Ook dit geeft Hem grond om zich te stellen en te pleiten tegen alle degenen, die het koninkrijk van u voor altijd wilden onthouden, want laat de Satan zeggen tegen u wat hij wil, Christus kan zeggen " Het land is het Mijne" en dat bijgevolg zijn broederen het niet konden verlopen.
Ja, zegt de Satan, indien de erfenis verdeeld wordt.
O maar, zegt Christus, het land is onverdeeld, geen mens heeft zijn deel er uit gekregen en aan hem zelf toegewezen, bovendien mijn broederen zijn nog onmondig, en Ik ben hunlieder voogd, zij hebben geen volmacht om het land voor altoos te verkopen, het land is het Mijne, ook heeft Mijn Vader Mij Erfbezitter gemaakt voor

Mijn broederen, opdat zij ontvangen mogen wat voor hen bestemd is, wanneer ze allen tot een volkomen man geworden zijn, "tot de mate van de grootte der volheid van Christus." Eféze 4:13.
En niet eerder, en Ik wil het voor hen tot dan bewaren, en dit te doen is de wil Mijns Vaders, de wet des Rechters, en zo Mijn onveranderlijk besluit.
En wat kan de Satan tegen dit pleit zeggen? Kan Hij bewijzen dat Christus geen lust aan zijn volk of erfenis heeft? Kan hij bewijzen dat wij reeds mondig zijn, of dat onze afzonderlijke delen van het hemelse huis reeds in onze eigen volmacht zijn overgegeven? En als hij tracht dit te doen, is dan de wet van het land niet tegen hem? Zegt het Woord niet, dat onze Voorspraak "is een Heere van allen," Hand. 10:36, dat het Koninkrijk van Christus is, dat het voor ons weggelegd is in de hemelen, Efeze 5:5, ja zelfs, dat de erfenis, die onverderfelijk, onbevlekkelijk, en onverwelkelijk is, voor ons in de hemelen bewaard wordt, voor ons, die in de kracht Gods bewaard worden, door het geloof tot de zaligheid. 1 Petrus 1:4, 5.
Zo is dus onze hemelse erfenis verzekerd tegen het dwarsdrijven en redekavelen van de duivel. Ook kunnen onze nieuwe zonden haar niet krachteloos maken, maar zij blijft veilig voor ons bewaard, niettegenstaande onze zwakheden, hoewel wij, indien wij zondigen, slechts weinig troost er uit mogen hebben, of slechts weinige van haar tegenwoordige weldaden, zolang wij in deze tegenwoordige wereld zijn. Een verkwister, hoewel hij zijn recht niet verliest, kan toch de tegenwoordige voordelen verliezen, maar de hoofdsom zal tot hem wederkeren ten laatste, "want wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige,"

Ten zesde. De noodzaak van het Voorspraak-ambt van Christus voor ons blijkt verder hieruit, dat onze bewijsstukken, die verklaren, *dat wij recht en aanspraak op de eeuwige erfenis hebben, zeer dikwijls uit onze eigen handen zijn, en ook lange tijd van ons gehouden worden, welke wij niet weer in het gezicht krijgen dan door onze Voorspraak,* inzonderheid wanneer ons onze bewijsstukken ontnomen zijn, wegens een tijdelijke verbeurdverklaring onzer erfenis voor deze of geen boze daad.
Wanneer de bewijsstukken van ons zijn weggenomen, zoals bij David het geval was, Psalm 51:12, dan worden zij in de handen van onze God weggelegd, uit het gezicht van hen aan wie zij behoren, zelfs tot zij de inhoud ervan vergeten hebben. 2 Petrus 1:5 - 9.
Nu, wanneer geschriften en bewijsstukken uit de hand des eigenaars zijn gegaan, en weggelegd in het gerechtshof, waar zij behoren bewaard te worden, dan zijn zij gewoonlijk niet terug te bekomen dan met behulp van een advocaat - enen Voorspraak. Zo is het met de kinderen Gods. Wij verbeuren menigmaal ons recht op het eeuwige leven, maar genade is het, het verbeurd - verklaarde valt in Gods handen, niet in handen van de wet of des duivels, daarom neemt Hij ook onze bewijsstukken van ons weg, indien niet allen, dan toch enigen, zoals Hij zegt - "Ik heb van dit volk weggenomen mijn vrede, goedertierenheid en barmhartigheden." Jeremia 16:5.
Dit nam Hij weg van David, en hij smeekt om de teruggave, zeggende:, "Geef mij weer de vreugde Uws heils, en de vrijmoedige geest ondersteune mij. 1 Kronieken 17:13, Psalm 51:14. En, "O God der heirscharen! breng ons weer, laat Uw aanschijn lichten, zo zullen wij verlost worden." Psalm 80:4, 8, 20.
De Satan heeft ook nu een gelegenheid om tegen ons te pleiten, zoals zijn trawanten deden vanouds, toen God slechts een weinig toornig was. Zach. 1:15, maar Jezus

Christus onze Voorspraak is vaardig om tegen hen te verschijnen, en ons onze oude bewijsstukken van de hemel weer toe te zenden, of ons te kennen te geven, dat zij nog goed en authentiek zijn, en niet kunnen worden tegengesproken. "Gabriël, " zegt Hij, geeft deze man het gezicht te verstaan." Daniël 8:16.
En tot een andere zegt Hij nogmaals, "Loop, spreek deze jongeling aan, zeggende, Jeruzalem zal dorpswijze bewoond worden." Zach. 2:4. Jeruzalem was in gevangenschap geweest, had vele bewijzen van Gods gunst en liefde verloren wegens haar zonde, en haar vijand kwam voort om haar zonde en smart te vermeerderen, maar daar was een man (de engel des Heeren), "die tussen de mirten stond, " die op de bodem stonden die God overhaalden om te zeggen, Ik ben tot Jeruzalem wedergekeerd met ontfermingen, en daarna beveelt dat het verkondigd zal worden dat zijn 'steden zullen nog uitgespreid worden van wege het goede." Zach. 1:11 - 17.
Op deze wijze worden wij door de verdiensten van onze Voorspraak of weer in het bezit gesteld van onze oude bewijsgronden voor de hemel, of wij worden bekend gemaakt met de blijde boodschap, dat zij nog goed zijn en geldig zijn aan het Hof des hemels, ook kunnen zij niet krachteloos gemaakt worden, maar zij zullen ten laatste de proef doorstaan, omdat onze Voorspraak ook betrokken is in de erfenis der gelovigen. Christenen verstaan wat het zeggen wil zijn gronden voor de hemel te verliezen, en hen weer te ontvangen, of te vernemen, dat zij door hen hun recht en aanspraak behouden, maar misschien weten zij niet hoe zij aan dit privilegie gekomen zijn, daarom zegt de Apostel tot hen "zij hebben een Voorspraak, " en dat zij door Hem, hun Voorspraak, al deze voordelen genieten is blijkbaar, omdat Zijn Voorspraak - ambt tot onze hulp bestemd is, wanneer wij zondigen - dat is, wanneer wij grote en gruwelijke zonden begaan - "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak."
Door Hem is het recht Gods verdedigd, de wet beantwoord, de bedreigingen afgeweerd, de mate der straf en droefheid, die wij voor onze zonden moeten ondergaan, bepaald, onze aanspraak op het eeuwige leven gewaarborgd, en onze troost daarvan teruggegeven, niettegenstaande de list, de woede en de boosheid der hel. Zo dan, Christus gaf zichzelf voor ons als een Priester, stierf voor ons als een offerande, maar pleit recht en gerechtigheid in de weg des rechts en der rechtvaardigheid, want zodanig is zijn offerande voor onze verlossing van de dood, die als een straf op onze gruwelijke overtredingen rustte als een Voorspraak.
Tot hiertoe heb ik u dus een verslag gegeven van de aard, het doel en de noodzaak van het Voorspraak-ambt van Jezus Christus, en zou thans tot enige toepasselijke woorden moeten overgaan, indien ik niet vooraf een paar tegenwerpingen moest beantwoorden en weerleggen.

TEGENWERPINGEN WEERLEGD.
Ten zesde.

Ik moet thans enige tegenwerpingen beantwoorden.

Eerste Tegenwerping.

Maar waartoe al deze ambten van Jezus Christus? Waarom is het nodig, dat u ons lastig valt met deze fijne onderscheidingen? Het is voor ons voldoende, om in Christus te geloven in het algemeen, zonder Hem in dit of dat ambt te beschouwen.

Antwoord. De wijsheid Gods moet niet beschuldigd worden van overbodig werk te doen, wanneer zij aan Jezus Christus zo'n verscheidenheid van ambten toekent, en Hem roept tot zoveel verschillende bezigheden voor ons, zij zijn alle noodzakelijk geacht door de hemel en behoren daarom door de aarde niet als overbodig beschouwd te worden. En om een vraag op uw tegenwerping te stellen: Wat is een offerande zonder priester, en wat is een priester zonder offerande? En hetzelfde zeg ik van Zijn Voorspraak-ambt: Wat is een Voorspraak zonder de uitoefening van zijn beroep? En welke behoefte zou er bestaan voor een Voorspraak - ambt, als Christus, als Offerande en Priester door God voldoende was geacht? Ieder van deze ambten is voldoende om het werk te voleindigen, waarvoor het bestemd is, maar zij zijn niet ieder bestemd voor hetzelfde bijzonder doel. Als een offerande offert Christus zichzelf niet, als een Priester doet Hij zulks. Christus stierf niet voor onze zonden als een Priester, als een offerande deed Hij zo. Nogmaals, als Priester en als offerande beperkt Christus zich tot deze twee bezigheden, maar als een Voorspraak begeeft Hij zich tot de derde. En daar deze niet verward worden in de hemel of in de schriften, zo moesten zij ook in onze gedachten niet verward worden.

Het is daarom voor ons niet genoeg, dat wij onze gedachten laten werken over Christus op een onbestemde of algemene wijze, maar wij moeten Hem in al zijn ambten leren kennen, en ook de aard van Zijn ambten, onze toestand vereist zulks, ik zeg onze toestand vereist dit, daar wij schuldig staan aan de zonde, daar wij met God te doen hebben, en met onze vijand de duivel. Daar wij schuldig staan aan zonden, daarom hebben wij een offerande nodig, en daar wij ook zondaren zijn, zo hebben wij iemand nodig om onze offerande voor ons aan God aan te bieden. Wij hebben Hem ook nodig als Priester, om onze diensten en onszelf aan God voor te stellen. En daar God rechtvaardig is, en op de rechterstoel, en dewijl wij Hem smartelijk door onze zonden bedroefd hebben, en wij ook een verklager hebben, die voor de rechterstoel Gods onze zonden tegen ons pleit, met het doel om ons te zien veroordelen, daarom hebben wij een Voorspraak nodig en "wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige."

Helaas! Hoeveel zijn er onder Gods dierbare kinderen, die uit gemis aan een duidelijke kennis van Christus in al zijn ambten, in deze dagen op zo treurige wijze door de drogredenen des duivels overbluft worden! Om slechts over dit ene te spreken - hoe worden zij heen en weer geslingerd en van de een hoek naar de andere gedreven met vele angsten en bekommernissen, wanneer zij, na licht ontvangen te hebben, een of andere afschuwelijke zonde begaan hebben! Zij kunnen niet tot enig anker der hoop naderen in deze zee van moeilijkheden, zij gaan van beloften tot beloften, van voorzegging tot voorzegging, van dit naar dat ambt van Jezus Christus, maar vergeten, of verstaan het niet, wat het is voor deze Heere Jezus, om voor hen een Voorspraak te zijn.

Vandaar dat zij zo menigmaal onder de vrees wegzinken, dat hun zonde een onvergeeflijke zonde is, en dat daarom hun toestand reddeloos verloren is daar zij, indien zij Christus als hun Voorspraak konden beschouwen, en dat Hij daarvoor tot Voorspraak aangesteld is om hen van die gruwelijke zonden te verlossen, die zij begaan hebben, en dat Hij gedurig voor het aangezicht des Heeren bezig is in dit Zijn ambt, troost zouden ontvangen, en kracht, om hun hoofden recht op te houden, en sterkte, om zich van onder die schuld en last uit te werken, die touwen en koorden, waarmee zij door hun dwaasheid zich zo hebben vast gebonden.

Tweede tegenwerping. Maar niettegenstaande hetgeen gij hebt gezegd, is toch deze zonde een hinderpaal op mijn weg, ik kan het maar niet uit mijn gedachten verdrijven, dat Christus mij verlaten zal, omdat mijn zaak zo slecht is.

Antwoord.

Het is waar, de zonde is en zal altijd blijven een belemmering voor het geloof hoe men haar ook moge beschouwen, en de zonde die ons het meest in de weg staat en ons zo lichtelijk omringt, is het ongeloof. Hebr. 12:1, 2. En geen wonder, want het ongeloof werkt nooit alleen, maar wordt gesteund, niet slechts door schuld en onwetendheid, maar ook door vleselijke begeerlijkheden en zinnelijk genot. Hij die dit niet weet, kent zichzelf niet, of weet niet wat geloven is. Hij die onderneemt te geloven, neemt de zwaarste taak op zijn schouders, die ooit de mens werd voorgesteld, niet omdat de dingen, die ons opgelegd worden onredelijk en onverantwoordelijk zijn, maar omdat het hart van de mens des te meer valt en struikelt naar mate enig ding waren is, en Christus zegt, "omdat Ik u de waarheid zeg, daarom gelooft gijlieden niet." Johannes 8:45. Vandaar dat te geloven werken wordt genoemd, en Hebr. 4:11, het is het moeilijkste werk, dat iemand op zich kan nemen, omdat het met de grootste bitterheid wordt aangevallen, maar geloven moet gij, hoe moeilijk het ook schijne, en dat niet alleen in Christus in het algemeen, maar ook in Hem met betrekking tot zijn verschillende ambten, en vooral in het bijzonder in Zijn Voorspraak-ambt, anders zullen enige zonden en verzoekingen in haar schuld en last niet gemakkelijk van uw geweten scheiden, Nee, noch door belofte, noch door uw pogingen om hetzelve door het geloof te volbrengen. En dit geeft de tekst te kennen door Christus als Voorspraak aan te wijzen, als de enige en beste en kortste weg om in zekere gevallen de ziel te troosten en verademing te geven. Daar is dan een zekere orde, die u moet opmerken wanneer gij uw ziel oefent in de weg des geloofs.

1. U moet geloven tot rechtvaardigheid in het algemeen, en hiertoe moet ge uw ziel wenden tot de Heere Jezus Christus, daar Hij een offerande voor de zonde is, en als een Priester die offerande offerende, zo zal u Hem als een offerande het Goddelijk ongenoegen over uw zonden zien stillen, en als een Priester zijn kleed over u uitspreiden om uw naaktheid te bedekken, aldus gekleed zijnde zal u niet maakt gevonden worden.
2. Wanneer gij alles gedaan hebt wat gij kunt, dan moet u in de volgende plaats uw oog op de Heere Christus vestigen, als op degene, die als Priester ten nutte aanwendt de offerande, die Hij op aarde offerde om u bij voortgang in een staat van rechtvaardigheid te bewaren, niettegenstaande de vele zwakheden des vleses, die in u wonen en waaraan gij onderhevig zijt in al uw heilige plichtsbetrachtingen en diensten. Rom. 5:10. Ex. 28:31 - 38. Want daarvoor is Hij een Priester in de hemel, en door zijn offerande bidt Hij voor u.
3. Maar indien uw voet uitglijdt, indien u ver van het voetspoor naar de hemel afdwaalt, weet dan, dat het niet lang zal duren of de verklager der broederen zal een eis tegen u opstellen, daarom moet u dan een toevlucht hebben tot Christus als tot uw Voorspraak, om vóór God uw Rechter te pleiten tegen de duivel uw tegenstander.
4. En betreffende de slechtheid uwer zaak, laat niets u bewegen, behalve tot nederigheid en zelfverootmoediging, want Christus wordt verheerlijkt door voor u

te pleiten, ja de Engelen zullen juichen, wanneer zij zien dat Hij u vrijpleit. Want is het geen heerlijkheid en roem voor Christus, dat Hij zijn volk vrijpleit, wanneer zij gezondigd hebben, niettegenstaande de menigvuldige en zware beschuldigingen des Satans? Hij werd verheerlijkt, toen Hij naar het kruis ging om te sterven, Hij ging op met gejuich en met het geluid van een bazuin, om voor ons te bidden, en zullen wij denken dat Hij, dooreen Voorspraak te zijn, geen nieuwe heerlijkheid en ere ontvangt? Het is ongetwijfeld een heerlijkheid voor Hem om de titel van een Voorspraak te dragen, en nog meer om voor ons te pleiten en voorspoedig te zijn tegen onze tegenstander, zoals Hij doet.

5. En, ik zeg nogmaals, het is een soort van godslastering tegen dit Zijn ambt en Zijn Woord, wanneer gij denkt, dat Christus u verwerpen zal, omdat uw zaak slecht is, want wat anders doet gij dan, dan uzelf aan de zijde stellen van de Satan, terwijl Christus tegen hem pleit?

Ik zeg, het is de duivel, die u er toe prikkelt, want het geeft kracht aan zijn beschuldiging, door onze zonde en onze goddeloosheid te vermeerderen. Maar zal Christus onze zaak in handen nemen, en zullen wij twijfelen aan de goeden afloop? Dit is de Satan sterker achten dan Christus, en dat hij het langer vol kan houden om tegenwerpingen te maken dan Christus om voor ons te pleiten. Daarom weg met zulke gedachten, niet alleen uit het hoofd maar ook uit het hart. Wanneer zal Christus onze Heer door ons geëerd en geprezen worden zoals het behoort? Dit laffe en blode hart van ons, wanneer zal het meer onderwerpen en vertreden worden onder de voeten des geloofs? Wanneer zal Christus als Heer en Koning en Voorspraak over Zijn volk heersen? Hij is verhoogd voor God, voor de engelen en boven al de macht van de vijand, daar is niets dat achter aan komt, dan het geloof van zijn volk.

Derde Tegenwerping. Maar daar gij het beeld, of de overdrachtelijke uitdrukking zo op de voet volgt, zo wil ik veronderstellen, dat, indien men een advocaat gebruikt, men hem ook enige beloning moet geven. Zijn loon, wie zal Hem zijn loon betalen? Ik heb niets. Kon ik iets doen om deze Voorspraak afstand te laten doen van Zijn beloningen, dan kon ik, naar mijn mening enig voordeel van Hem genieten, maar ik heb niets om aan Hem te geven. Wat zegt u hier nu wel op?

Antwoord. Beelden of gelijkenissen moeten niet te ver gevolgd worden, maar voor deze tegenwerping heb ik toch nog een antwoord. Er bestaat een wet in sommige gevallen voor degenen, die geen geld hebben, ja, een wet en ook rechtsgeleerden, en dit wordt genoemd, pleiten op pro Deo, en zulke advocaten zijn voor dat doel door de overheid aangesteld. Zo geschiedt het menigmaal op aarde en in de hemel altijd voor de Vierschaar Gods. Alles wordt daar voor ons gedaan *pro Deo*, om-niet, vrij van kosten, want daarvoor is onze Voorspraak of advocaat door Zijn Vader aangesteld Van hier dat van Christus gezegd wordt dat Hij de twistzaak twist, niet voor de rijken en aanzienlijken, maar voor de armen en nooddruftigen, niet voor hen die vele vrienden hebben, maar voor de wezen en weduwen, niet voor hen die vet en sterk zijn, maar voor degenen die zwaar beproefd worden. Spreuken 22:22, 23, 23:10, 11, 31:9. "Hij zal de nooddruftige ter rechterhand staan, om hem te verlossen van degenen, die zijn ziel veroordelen." Psalm 109:31.

Dit is de handelwijze van Christus met zijn volk, Hij doet alles om niet, niet voor prijs of beloning. "Ik heb hem verwekt in gerechtigheid, en al zijn wegen zal ik recht

maken, hij zal mijn stad bouwen, en hij zal mijn gevangenen loslaten, niet voor prijs noch voor geschenk, zegt de Heere der heirscharen." Jesaja 45:13.
Gesproken van Cyrus als een type van Christus. Dit, zeg ik, is de handelwijze van Jezus Christus met de mensen, Hij pleit, Hij gaat voor hen in rechten, gratis, om niet, uit loutere goedertierenheid, en van hier dat er gezegd wordt, dat zijn arme cliënten Hem danken, want dit is alles dat een arm mens geven kan. "Ik zal de Heere met mijn mond zeer loven, en in het midden van velen zal ik Hem prijzen. Want Hij zal de nooddruftigen ter rechterhand staan, om hem te verlossen van degenen, die zijn ziel veroordelen." Psalm 109:30, 31.
Zij weten maar weinig, die zoveel van geven aan Christus praten, tenzij zij bedoelen, dat zij Hem lof en dank willen geven. Hij nodigt ons, om vrijelijk te komen, om vrijelijk te nemen, en Hij zegt ons, dat Hij de dorstigen uit de fontein van het water des levens voor niet zal geven. Openb. 22:17, 21:6. Laat Hem hebben, hetgeen het zijn is - te weten, uzelf, want gij zijt de prijs Zijns bloeds. David spreekt zeer zonderling over geven aan God voor de genade hem geschonken, ik zeg "zonderling" omdat het zo ons verstand toeschijnt. "Wat" zal ik de Heere vergelden voor al zijn weldaden, aan mij bewezen? (zo zegt hij) Ik zal de beker der verlossing opnemen, en de naam des Heeren aanroepen, " om meer. Psalm 116:12, 13.
God heeft uw gaven niet nodig, noch Christus uw geschenk, om uw twistzaak te twisten, neemt aan met dankbaarheid wat u wordt aangeboden en vraagt om meer, dat is de beste gift aan God. God is rijk genoeg, praat daarom niet van geven, maar van ontvangen, want gij zijt arm. Wees niet te hooggevoelig, noch denkt uzelf te braaf om van de aalmoezen des hemels te leven, en daar de Heere Jezus gewillig is om u om niet te dienen, en uw recht op de hemel tegen uw vijand te handhaven, zonder prijs of geschenk, laat daarom de vrede Gods in uw harten heersen, tot welke gij ook geroepen zijt in een lichaam, en wees dankbaar. Kol. 3:15.
Dit is dus het voorrecht van een Christen "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige," een die de twistzaak voor Zijn volk twist tegen dezulken, die tegen hen opstaan. Wij hebben een Voorspraak die voor ons pleit uit liefde, ontferming, en loutere goedertierenheid. Heere, open de ogen van duistere lezers, van troosteloze gelovigen, opdat zij mogen zien, wie voor hen is, en op welke voorwaarden!

Vierde Tegenwerping. Maar indien Christus eens voor mij begint te pleiten, en mijn Voorspraak zal worden, dan zal Hij altijd moeite met mij hebben, tenzij ik Hem, uit mezelf, verlaat, want ik ben altijd in geschil en rechtsgeding, beschuldiging op beschuldiging wordt mij opgelegd, en soms word ik meer dan tienmaal op een dag gedagvaard ter verantwoording mijner daden voor God.
Antwoord. Christus is geen Voorspraak om voor een of twee zaken te pleiten, of de vromen van een of twee beschuldigingen te verlossen. "Hij verlost Israël uit al zijn benauwdheden. Psalm 25:22, 2 Samuel 22:28, en Hij verkiest voor dezulken een Voorspraak te zijn, daarom plachten de oude vromen van de veelheid hunner benauwdheden en de overvloed hunner benauwers een bewijsgrond te maken voor de Heere om hen hulp te zenden en te verlenen - "Wees mij genadig, Heere!" zegt David, "zie mijn ellende aan van mijn haters mij aangedaan." Psalm 9:14.
En nogmaals, "velen staan tegen mij op, velen zeggen van mijn ziel: Hij heeft geen heil bij God." Psalm 3:1, 2. Ja, de benauwdheden van deze man waren zo groot en zo

velen, dat zijn vijanden over hem begonnen te juichen, zeggende: "Hij heeft geen heil bij God." Maar kon Hij hem niet verlossen, of had de Heere hem verlaten?
Nee, geenszins, want zo zegt hij: "Gij hebt al mijn vijanden op het kinnebakken geslagen, de tanden der goddelozen hebt Gij verbroken." En gelijk Hij hen verlost aan hun benauwers, zo twist Hij ook al hun twistzaken. "O Heere!" zegt de gemeente, "Gij hebt de twistzaken mijner ziel getwist, Gij hebt mijn leven verlost." Klaagliederen 3:58.
Merk wel op, benauwde en in de engte gebrachte christen, gij zegt, dat u menigmaal op een dag gevangen genomen wordt, en even dikwijls gedagvaard om voor Gods Vierschaar uzelf te verantwoorden tegen al de beschuldigingen, die tegen u ingebracht worden. En hier, leest gij, ter uwer aanmoediging, dat de gemeente een Voorspraak heeft, die de twistzaken voor haar ziel twist, dat is al haar twistzaken om haar te verlossen. Hij weet, dat zolang wij in deze wereld zijn wij onderhevig zijn aan verzoeking en zwakheid, en dat wij door hen schuldig staan aan vele slechte dingen, waarom Hij zichzelf voorbereid heeft tot onze dienst, en om bij de Vader te blijven als onze Voorspraak. Gelijk Salomo zegt van een man, die groot is van grimmigheid, zo kan het ook gezegd worden van een man, die groot is van zwakte, en de besten onder de gelovigen behoren hier toe - hij moet telkenmale verlost worden, Spreuken 19:19, ja, "menigmaal," zegt David, heeft Hij hen gered, " Psalm 106:43, dat wil zeggen, meer dan eens of tweemaal, en Hij zal ook u verlossen, indien u Hem slechts als uw Voorspraak aanneemt.
Gij spreekt er van, om Hem te verlaten; maar waarheen wilt gij dan gaan? Alle andere dingen zijn ijdel, dingen die u geen voordeel kunnen aanbrengen, en Hij zal Zijn volk niet begeven noch verlaten. 1 Samuel 12:20 - 23, hoewel hunlieder land vol van schuld is. Jeremia 51:5. Ik weet dat de bedrukte gelovige vatbaar is om beschaamd en schaamrood te staan, wanneer hij denkt welk een moeite en verdriet hij de Heere de gansen dag veroorzaakt. Nu laat hem met heilige schaamte vervuld zijn, maar laat hem nooit zijnen Voorspraak verlaten.

TOEPASSING.

Ten zevende. N*adat wij deze tegenwerpingen beantwoord hebben, laat ons nu overgaan om een gepast gebruik van het geheel te maken.*

Eerste gebruik.
Ik wek u op om de waardigheid wel te beschouwen, waarmee God de Heere Jezus Christus onze Zaligmaker bekleed heeft, want in zo ver God Zijn Zoon tot ambten en posten van vertrouwen geroepen heeft, naar die mate heeft Hij Hem bekleedt met waardigheden. Van Mórdechai wordt gezegd, dat Hij de naaste aan de Koning Ahasvéros was. En wat dan? Wel, dan moeten de grootheid van Mórdechai, en zijn hoge opklimming, in het boek der Kronieken van de Koningen van Medië en Perzië opgeschreven worden, opdat zijn roem niet begraven noch vergeten zou kunnen worden, maar in gedachtenis blijven tot in volgende geslachten. Esther 10.
Wel, mijn broeders, God heeft Jezus van Nazareth verhoogd, heeft Hem de enige grote gemaakt, Hem een naam gegeven hebbende boven alle namen - een naam zeg ik? Een NAAM van roem die allen overtreft en te boven gaat, als blijkt zo wel uit zijn verheffing boven alle andere, als uit de vele ambten, die Hij ten behoeve van Zijn volk voor God vervult.

Het wordt geen kleine zaak geacht, wanneer iemand niet alleen op de Koning volgt in waardigheid, maar ook bijna met al de gewichtigste zaken is toevertrouwd. Nu dit is de waardigheid van Christus, Hij is, het is waar, de natuurlijke Zoon van God, en zo hoog verheven, en een Die allen overtreft in eer, maar dit is niet alles, God heeft Hem, als mens, met al de machtigste ere - ambten des hemels bekleed, Hij heeft Hem Middelaar gemaakt tussen Hem en de wereld. Dit in het algemeen. En in het bijzonder heeft Hij Hem geroepen om Zijnen Hogepriester te zijn voor altoos, en Hij heeft gezworen dat Hij niet voor een andere zal verwisseld worden. Hebr. 7:21 - 24.
Hij heeft Zijn offerande eens voor altoos aangenomen, rekenende, dat er volkomen genoeg is in hetgeen Hij eens deed "om tot in eeuwigheid te volmaken degenen, die geheiligd worden, " dat wil zeggen, degenen die afgezonderd worden tot heerlijkheid. Hebr. 10:11 - 14. Hij is opperbevelhebber van al de strijdkrachten, die God heeft in de hemel en op de aarde, de Koning en de bevelhebber van Zijn volk. Hoofdstuk 9:25, 28. Hij is Heere van allen, en "Hij is der gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen, " en Hij is onze Voorspraak bij de Vader. Eféze 1:22.
O, die verhoging van Jezus Christus! Laten Christenen daarom dit in de eerste plaats overwegen. Het kan ook niet anders dan ten hun voordele zijn, wanneer zij bovenal bedenken, dat al dit vertrouwen en al die eer aan Hem is opgedragen met betrekking tot de zegen en de vooruitgang der christenen. Als christenen slechts denken aan de nabijheid die er tussen Christus en hen bestaat, en bovenal hoe Hij verhoogd is, dan moet dit stof tot troost aan hen geven. Hij, die verhoogd is, is mijn vlees en mijn been, Hij die verhoogd en verheven is, Hij is mijn vriend en mijn Broeder. Het was iets voor de Joden, toen Mórdechai tot eer en aanzien verheven werd, zij hadden daardoor wel reden om blijde te zijn en zich te verheugen, omdat een uit hen tot opperste rechter door de Koning werd aangesteld. Het is wel waar, wanneer een mens op Christus ziet als van hem gescheiden zijnde, dat hij dan niet veel troost ziet in de verhoging van Christus. Maar, wanneer Hij op Christus ziet, en zeggen kan, *Mijn Zaligmaker, mijn Priester of opperste Leidsman mijner ziel*, dan ziet Hij er zeer veel in, in de verhoging van Christus.
Het is ook betamelijk, wanneer gij tot Hem spreekt, dat u Zijn Naam noemt met enige toegevoegde titel, om daardoor meer eerbied te tonen voor de persoon van uw Jezus, zoals, onze Heere Jezus, onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus, "de Apostel en Hogepriester onzer belijdenis, Christus Jezus." 2 Petrus 2:20, Hebr. 3:1 enz. De mensen schrijven hun titels bij hun namen, zoals Jozef, hertog van die en die plaats, Albrecht graaf van die en die plaats, Thomas, Jonkheer enz.
Men is in grote steden gewoon om mensen van rang en aanzien meer bij hun titels dan bij hun namen te noemen, en het behaagt zulke grote wel. En zo behoren ook de Christenen, wanneer zij melding maken van Jezus Christus onze Heere, daarbij enige van Zijn eretitels te voegen, inzonderheid omdat al de waardigheden en titels die Hem zijn toegewezen tot ons voordeel zijn. De christenen moesten dit doen, het zou hen goed doen, want waarvoor anders geeft de Heilige Geest Hem deze titels, dan dat wij Hem er bij zouden noemen, en zo melding zouden maken van Zijnen naam, wanneer wij over Hem tot elkaar spreken, want alleen het noemen van deze of geen eretitel kan ons tot nadenken brengen over een of andere waardigheid, die de Heere Jezus Christus voor ons bekleedt, om ons te helpen en zijn gemeente te verlossen. Hoe staan soms de mensen er op om al de eer te gebruiken, die hen van hoger hand gegeven is, hoe trachten zij niet op allerlei wijzen hun waardigheid en grootheid te handhaven.

En Christus zegt, "Gij heet Hij Meester en Heere, en u zegt wel, want Ik ben het." Johannes 13:13. Christus Jezus onze Heere wil, dat wij Hem in al zijn heerlijke ambten en daarbij passende titels leren kennen, omdat er zoveel voordeel voor ons in ligt, en om de meerdere liefde en eerbied, die wij dan in ons hart voor Hem opvatten. "De discipel, " zo zegt de tekst, "welken Jezus liefhad, zei tot Petrus: Het is de Heere! Nu, toen Simon Petrus hoorde, dat het de Heere was, toen omgordde Hij het opperkleed (want hij was naakt) en wierp zichzelf in de zee. En de andere discipelen kwamen met het scheepje": dat wil zeggen, naar de oever om hun Heere te dienen. Johannes 21. Zelfs het noemen van Hem bij de titel van Heere, neigde hun harten om aanstonds eendrachtelijk tot Hem te komen om Hem te dienen. Laat dit ons leren om de ambten en titels van Christus wel te onderscheiden, en hen niet te verwarren, want Hij vervult deze ambten, en draagt deze titels, voor een grote oorzaak, en tot ons gemak. Elke omstandigheid betreffende Christus vernedering en verhoging behoort terdege door ons overwogen te worden, wegens die verborgenheid des Heeren, en des mensen verlossing, die er in ligt opgesloten, want gelijk er geen pen, geen lus noch nagel zonder doel in de tabernakel was voor de kinderen Israëls, zo is er niet enig deel, hetzij geopenbaard of nog verborgen, in het lijden en de verheerlijking van Christus, dat niet vol geestelijk voordeel voor ons is, indien wij er slechts een diepere blik in konden slaan.

Om een voorbeeld aan te halen, *het water,* dat uit de zijde van Christus kwam, iets, waarvan weinig notitie genomen wordt zowel door predikers als hoorders, dat is bij Johannes gebruikt als een getuige van de echtheid onzer verlossing, en als een bevestiging van de zekerheid van dat verhaal, dat God aan de wereld gegeven heeft van de algenoegzaamheid, die er in Zijn Zoon is om zalig te maken. Johannes 19:34. 1 Joh. 3:5 - 9. Rom. 4:9 - 12.

Toen ik leerde inzien dat zelfs de tijdsbepaling van schriftuur-uitdrukkingen, en de gelegenheid van het uitvaardigen van bevelen, bewijskrachtig zijn geweest voor de voortplanting van het geloof, toen rees bij mij de gedachte op of Gods volk niet te licht over de Schriften heen glijdt, en te weinig acht slaat op dit of dat ere-ambt, waarmee God Christus bekleed heeft. Zal Hij een Koning, een Priester, een profeet, een offerande, een altaar, een Leidsman, een Hoofd, een Man, een Vader, een fontein, een Deur, een Rots, een Leeuw, een Zaligmaker enz.

Genoemd worden, en zullen wij hier geen acht op slaan? En zal God hier nog aan toevoegen, dat Hij een Voorspraak is, en zullen wij daarvan geen notitie nemen, of dingen met elkaar verwarren, en zo doende enige van zijn titels en ambten verliezen, of zullen wij ons zoveel met het een bemoeien dat wij denken aan de andere geen behoefte te hebben?

Laat ons onszelf schamen aldus te doen of te denken, en laat ons Hem, die verhoogd is, de eer geven, welke Hem toekomt.

Tweede gebruik.

Zo betamelijk het is, dat wij de titels en ambten van Christus in het algemeen beschouwen, zo behoorlijk is het ook, dat wij Zijn Ambt als Voorspraak in het bijzonder gadeslaan, want dit is de reden, waarom juist de apostel Hem hier onder deze benaming aan ons voorstelt - n.l. opdat wij er in geloven zouden, en het tot onze troost zouden overwegen - "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige." "Een Voorspraak" een

advocaat, zoals ik heb gezegd, is iemand, die macht heeft om voor een ander te pleiten in dit of dat gerechtshof. Laat uw gedachten daarom veel vervuld zijn met meditatiën over Christus als Voorspraak voor u, want groot zal de zegen zijn die gij hieruit genieten zult.

1. Dit zal u doen zien, dat u toch niet verlaten zijt, hoewel gij gezondigd hebt, en dit geeft niet alleen enige verruiming, maar in tijden van droefheid strekt dit ook tot grote troost. Wij zijn niet meer geneigd dan te denken, dat wij verlaten zijn, wanneer wij gezondigd hebben, wanneer juist voor deze zaak - namelijk om ons van deze gedachte af te houden, de Heere Jezus onze Voorspraak is geworden - "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak." Christen, gij die gezondigd hebt, en die door de last en het schuldgevoel uwer zonden tot aan de rand der hel gekomen zijt, ik breng u blijde tijding van God - u zal niet sterven, maar leven, want gij hebt "enen Voorspraak bij de Vader." Denk dus veel aan het pleitambt van Christus, want dit is de vrucht die het afwerpt.

2. De studie van deze waarheid zal u een vaste grond geven om moed te vatten om met de duivel te strijden over de rijkdom der genade door het geloof, daar uw Voorspraak voor u tegen hem strijdt voor de Vierschaar Gods. Het is nog al moedgevend voor iemand om zijn hoofd rechtop te houden, wanneer hij weet, dat hij een bijzonder vriend heeft aan het hof. Wel, onze Voorspraak is een Vriend aan het hof, een Vriend die gereed staat om de duivel aan te vallen, wanneer hij ook kome. "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader," een Voorspraak om voor ons tegen de Satan te pleiten.

3. Deze beschouwing zal u verademing geven, wanneer uw geloof aan het wankelen gebracht is, hetzij door de aanvechtingen van de Satan, hetzij door andere oorzaken. Christus velt als een profeet menig verschrikkelijk vonnis over de zonde, en Christus kan als een koning dit vonnis uitvoeren, en de Satan is geslepen genoeg om deze beide dingen te misbruiken, op zo'n wijze, dat het geloof van de kinderen Gods geheel en al omvergeworpen wordt. Maar wat zal Christus doen als Voorspraak? Zal Hij tegen ons pleiten? Hij kan niet, zo'n werk heeft Hij niet. "Zou Hij naar de grootheid van Zijn macht met mij twisten? Nee, maar Hij zou acht op mij slaan." Job 23:6. Daarom doet de satan al het mogelijk om u onkundig van dit ambt te houden, want hij weet, dat wanneer de gelovigen Hem recht leren kennen als een Voorspraak, reeds de gedachte aan dit ambt hen vertroosting geeft.

4. De gedachte aan Christus, als dit werk verrichtende, zal u helpen om de vermomming weg te nemen, waaronder de satan Christus verkeerd aan u voorstelt, om u te verzwakker. En te verschrikken. Niets geschiedt meer onder de gelovigen, dan zo door de satan verongelijkt te worden, want hij tracht vuur te halen uit de Ambten van Christus om ons te verteren, Hem zo verschrikkelijk en vertoornd aan ons voor te stellen, dat een mens in de weg der beproeving en onder schuldgevoel zijn ogen nauwelijks hemelwaarts tot God durft opheffen. Maar nu werkelijk te denken, dat Hij nu mijn Voorspraak is, dit heelt alles!
Vermom het aangezicht van een vader, en het kind zal wellicht voor een ogenblik bang worden, maar laat de vader op zijn eigen toon tot het kind spreken, en het masker

is verdwenen, zo niet van des vaders aangezicht, dan toch uit de gedachten van het kind, ja het kind zal het wagen, in weerwil van de vermomming, toch naar de boezem des vaders te kruipen.
Nu, zo is het met de gelovigen, wanneer de satan hen misleidt en bedriegt door het aangezicht van Jezus Christus voor hun gezicht te misvormen. Laat hen slechts hun Heere horen spreken in zijn eigen taal (en dit doet Hij dan wanneer wij Hem als een Voorspraak horen spreken) en hun zielen komen tot kalmte, hun gedachten worden geregeld, hun schuldgevoel verdwijnt en hun geloof herleeft. Het pleit-ambt van Jezus Christus is niet veel vermeld in het Woord, en het is wellicht daarom, dat enige Christenen er zo licht over heen gaan, terwijl juist de zeldzaamheid van deze zaak het integendeel bewonderenswaardiger moest maken, en misschien wordt het daarom zo weinig vermeld in de Bijbel, opdat het niet misbruikt zou worden door de naamchristenen. Het is als het ware, stilletjes geheel alleen in een hoekske terneer gevallen, en kan door hen gevonden worden, die naarstig de Schriften onderzoeken om enige vertroosting voor hun ziel te vinden, want Christus is slechts bestemd als een Voorspraak voor de kinderen, de wereld heeft hiermee niets te maken.
Mij dunkt, datgene, hetwelk alleen voor de gelovigen is, en datgene, hetwelk door God in het bijzonder voor hen bestemd is, behoorden zij op hogen prijs te stellen, de bijzondere schat der koningen, het bijzondere privilege der gelovigen, o dit moest bekoorlijk voor ons zijn! wel, Christus is als een Voorspraak zulk ene. "Gedenk mijner, o Heere!" zegt de Psalmist, "naar het welbehagen tot Uw volk, bezoek mij met Uw heil, opdat in ik aanschouwe het goede Uwer uitverkorenen, opdat ik mij verblijdde met de blijdschap uws volks, opdat ik mij beroeme met Uw erfdeel." Psalm 106:4, 5. De Psalmist roept hier om een deel in, en de kennis van, de eigenaardige schat der gelovigen, en deze schat is Jezus Christus als Voorspraak, onderzoek daarom deze schat en stel hem op hogen prijs, want deze Voorspraak is de onze.

(1.) Onderzoek hem met betrekking tot zijn eigenaardigheid Hij is voor de kinderen, en voor niemand anders, voor de kinderen, voor kleinen zowel als voor groten. Dit is het brood der kinderen, dit is een schotel voor Benjamin, dit moet gegeten worden in de heilige plaats. Kinderen maken er een grote ophef van, wanneer zij iets ontvangen, dat inzonderheid voor hen alleen bestemd is - "en Naboth zei tot Achab: dat late de Heere ver van mij zijn, dat ik u de erve mijner vaderen geven zou!" 1 Kon. 21:3 Nee, waarlijk ik wil niet. Hoe dat zo? Omdat het mijns vaders geschenk is, niet voor iedereen, maar inzonderheid voor mij, voor mij in het bijzonder.

(2.) Onderzoek nauwkeurig de aard en de hoedanigheid van dit ambt, want daarin ligt de heerlijkheid van een ding, in de aard ervan. Verkeerde gedachten nemen de heerlijkheid ervan weg. Pas er dus wel op, dat u Christus niet verkeerd begrijpt, wanneer gij Hem zoekt te verstaan als uw Voorspraak. De mensen oordelen over de ambten van Christus, wanneer zij er veel te ver vandaan zijn, maar "laat ze toetreden, " zegt de Heere, "laat ze dan spreken, " Jesaja 41:1, of als Elihu zei tot zijn vrienden, toen hij zag, dat zij verkeerd geoordeeld hadden, "laat ons kiezen voor ons wat recht is, laat ons kennen onder ons wat goed is " Job. 34:4. Daarom, ik zeg nogmaals, onderzoek, bestudeer het Voorspraak-ambt van Jezus Christus, opdat u het recht mag leren kennen. Het is een van de lichtste dingen der wereld de aard of de hoedanigheid van het Voorspraak - ambt niet te vatten, terwijl wij over de Naam en de ambten van Jezus Christus spreken, draag er daarom zorg voor, dat u de aard van dit Zijn

Voorspraak-ambt grondig leert kennen, opdat u weten mag dat het een Voorspraak-ambt is, niet tegen maar voor u, want zo behoort u het te beschouwen. Er is een Voorspraak VOOR niet tegen de kinderen Gods - "Jezus Christus de Rechtvaardige."

(3.) Bestudeer dit ambt met betrekking tot het doeltreffende en de werkdadigheid er van. Job zegt: "Na mijn woord spraken zij niet weer." Job. 29:22. En wanneer Christus zich stelt om te pleiten, dan moeten allen voor Hem zwijgen. Het is waar, de Satan had het eerste woord, maar Christus had het laatste in de twistzaak van Jozua, en wel zo'n laatste woord dat de arme man geheel en al vrijpleitte, hoewel hij gekleed was "in vuile klederen." Zach. 3. De Satan moet sprakeloos zijn na een pleidooi van onze Voorspraak, hoe geweldig hij ook tevoren ware, of zoals Elihu het heeft, "zij zijn ontzet, zij antwoorden niet meer, zij hebben de woorden van zich verzet." Zal Hij, die gerechtigheid spreekt, zijn plaats verlaten, en zal het hem, die niets dan leugen en bedrog spreekt, vergund worden om op Zijnen grond te staan? Ziet, de engelen bedekken hun aangezichten, wanneer zij van Zijn heerlijkheid spreken, zal dan de Satan niet voor Hem buigen? In de dagen van Zijn vernedering, deed Hij hem kruipen, hoeveel te meer zal Hij dat doen nu Hij verhoogd is in heerlijkheid, om een Voorspraak te zijn voor zijn volk! "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige.

(4.) Onderzoek de getrouwheid van Christus in zijn verrichting van dit werk, want Hij zal niet verlaten degenen, die Hem tot hun Voorspraak hebben aangenomen: "Hij zal hun twist zeker twisten." Jeremia 50:34. Getrouw en waar, is een van Zijn titels, en u zult getrouw door Hem gediend worden, u mag vrijmoedig uw zaak aan Hem toevertrouwen, de slechtheid uwer twistzaak zal Hem niet doen versagen of u verlaten, of Hem ontmoedigen in Zijn werk, want het is niet de slechtheid ener zaak, die Hem belemmert in de overwinning, omdat Hij genoeg heeft om voor al uw zonden te betalen, en omdat Hij pleit op een nieuwe wet, waardoor Hij u tot een overwinnaar zal maken. Hij houdt ook net zolang vol tot Hij de overwinning behaald heeft, indien Hij eens voor u begonnen is. Johannes 13:1, 2. Hij doet geen half werk, en Hij laat de werken van Zijn handen niet varen. Hij zal dreigen en beminnen, kastijden en beminnen, doden en beminnen, en zo zal u het ondervinden. En Hij zal dit ten laatste doen blijken, en de Satan weet dit nu reeds, want hij ondervindt de kracht van zijn afwijzingen als Hij tegen hem pleit voor de balie.

(5.) Onderzoekt ook de behoefte, die gij hebt aan een deel in de uitvoering van dit pleit-ambt van Jezus Christus. Christenen gevoelen wel, dat het nodig is, dat zij gewassen worden in het bloed van Jezus Christus, en dat het nodig is dat zij gekleed worden met de gerechtigheid van Jezus Christus, zij gevoelen ook hoe noodzakelijk het is, dat Christus voor hen bidt, en dat zij door Hem tot God moeten naderen, en hun gebeden en diensten aan Hem moeten aanbieden, maar zij zien niet zo goed in, dat het ook nodig is, dat Christus hun Voorspraak zij.

En de reden hiervan is deze: Zij vergeten, dat de duivel hun tegenstander het zich tot taak gesteld heeft, om hen gedurig voor de troon van God te beschuldigen, zij denken niet aan de lange lijsten van zonden en misdaden, waarvan hij hen beschuldigt in de tegenwoordigheid der Engelen Gods. Ik zeg, dit is de oorzaak, waarom het pleit-ambt van Christus zo weinig gewaardeerd wordt in de gemeenten, zelfs velen, die door dit zijn ambt verlost zijn geworden, hebben niet verstaan, wat Hij daardoor voor hen gedaan heeft. Maar misschien zal dit voor velen verborgen blijven, totdat zij zijn aangezicht zullen zien, en totdat alle dingen zullen geopenbaard worden, opdat

Christus ere en heerlijkheid zal ontvangen in de toekomende wereld voor hetgeen Hij voor hen gedaan heeft in deze wereld, waarin zij zo weinig er aan dachten. Maar stelt gij uzelf niet tevreden met deze onwetendheid, want de kennis ervan zal u dadelijke verruiming geven.
Bestudeer daarom uw eigen zwakheid, de heiligheid van de Rechter, de slechtheid van uw twistzaak, de sluwheid, de doortraptheid, de boosheid en de woede van uw vijand, en wees verzekerd, dat wanneer gij ook zondigt, gij spoedig aangeklaagd zult worden voor de rechterstoel des Allerhoogsten. Deze dingen zullen u de behoefte doen gevoelen aan een Voorspraak, en zullen u doen zien op het bloed en de gerechtigheid van Jezus Christus om u te rechtvaardigen. Daarom, wat n ook overkome, ga als Job ten allen tijde met al uw noden en behoeften tot Christus, Hij is uw Voorspraak, Hij kan u uitredden, Hij kan u vrijpleiten. Job 16:21.

Derde gebruik.
Is Christus Jezus niet alleen een Priester van, en een koning over, maar ook een Voorspraak voor, zijn volk? *Laat dit ons stil doen staan en ons verwonderd en verbaasd doen zijn over zijn vernedering en liefde*. Wij lezen van zijn vernedering op aarde, toen Hij de gestalte eens dienstknechts aannam, onze zonden op zich nam, en hen als de zijn rekende tot veroordeling en de dood. En een Voorspraak te zijn is ook een grote zelfvernedering, want het is een ambt dat voor schuldigen en onwaardigen wordt uitgeoefend. Hoe hoger en eerbiedwaardiger de persoon is, die voor schuldigen pleit, hoe groter de zelfvernedering is. Het Woord rekent Hem dikwijls inderdaad een dienaar van ons te zijn in de hemel nu, en dienstverrichtingen zijn daden van liefde, van toegenegenheid, van goedgunstigheid, en ik ben er zeker van dat in sommige daden van dienstbaarheid de liefde meer uitkomt dan in andere, en ik denk wanneer alle dingen beschouwd worden, dat Christus geen nederiger dienstwerk voor ons verrichten kan dan onze Voorspraak te zijn. Het is waar, Hij wordt er in verheerlijkt, maar dat is geen bewijs, dat het werk op zichzelf daarom zo voortreffelijk is. Het is ook een van Zijn eretitels, maar dit dient om ons te doen zien, hoezeer God Hem waardeert en al zijn daden waardig keurt, en hoewel dit ten laatste zijn eer en heerlijkheid verhogen zal, toch is het werk op zichzelf zeer, zeer laag. Ik spreek naar de mens. Men beschouwt het als zodanig in deze wereld. Hoe laag en onachtbaar maakt iemand zich, inzonderheid ten overstaan van zijnen vijand, wanneer hij onderneemt om een slechte zaak te bepleiten, vooral wanneer het gebeurt, dat het een zaak van een lage en onwaardige persoon is! En wees er zelf ook van, gij en ik, wij allen, wij zijn zulke onwaardigen, zulke schuldenaars, voor wie Hij een Voorspraak geworden is bij de Vader. Het is waar, in Hem zijn wij waardig gemaakt, maar daarvoor komt ons geen dank toe, wat onszelf en onze zaak betreft, wij zijn slecht genoeg.
En laat ons nu ophouden met redetwisten, maar liever verbaasd en verwonderd staan over zijn nederdalende goedgunstigheid. "Wie is gelijk de Heere, onze God? die zeer hoog woont, die zeer laag ziet, in de hemel en op de aarde, die de geringe uit het stof opricht, en de nooddruftige uit de drek verhoogt?" Psalm 113:5, 6, 7. En de mensen plachten vroeger in verbazing en verrukking te staan, dat God zo neerbuigend goed kon zijn, om van uit de hogen hemel met een medelijdend en ontfermend oog op schuldige en doemwaardige zondaren neer te zien. Job 7:17, 14:1 - 3, Psalm 8:4, 144:2, 3.

En indien dit reeds van zijn goedheid jegens ons getuigde, wat moeten wij dan wel zeggen van het opstaan van Christus om voor ons als onze Voorspraak bij Zijn Vader te pleiten? Moet dit niet veel meer gewaardeerd worden? Terwijl redenaars over zo'n taal twisten, laten de gelovigen zich bedwingen en er verbaasd over staan over zo'n grote genade. De personen zijn laag, en de misdaden, waarvan zij beschuldigd worden, zijn laag, daarom moest men denken, als men maar gezond verstand heeft om te denken, dat het een neerbuigende goedheid van Christus is, om nu in de hemel een Voorspraak voor zo'n volk te zijn, inzonderheid indien u de openheid van dit werk van Christus beschouwd, want het geschiedt niet in een hoek, maar in het openbaar.

1. Voor een heilig en rechtvaardig God, want Hij is de Rechter van allen, en Zijn ogen zijn te rein dan dat zij het kwade zouden aanschouwen, zelfs zijn wezen en tegenwoordigheid is een verterend vuur, nochtans voor en bij deze God, en dat voor zo'n volk, wil Jezus Christus, de Koning een Voorspraak zijn. Voor een laag mens betekent het niet zoveel een Voorspraak te zijn voor de verachten en verworpenen bij iemand die niet aanzienlijk is, maar voor Christus, o dit wekt onze verwondering op, dat Hij een Voorspraak wil zijn voor de verachten, voor de onwaardigsten onder de onwaardigen.

Toen Bathseba, de koningin, een Voorspraak voor Adonia werd bij de Koning Salomo, U weet hoe hij tegen haar raasde, omdat zijn zaak slecht was. "En, " zei hij, waarom begeert gij Abisag voor Adonia? begeer ook voor hem het Koninkrijk." 1 Kon. 2:16 - 23.

Ik heb het u reeds vroeger gezegd, wanneer iemand een Voorspraak voor een ander wordt, dan stelt hij zich bloot aan bitse verwijtingen, en men kan lichtelijk denken, dat de Koningin bloosde, toen zij van de Koning, haar zoon, zo'n schampere weigering ontving, ook lezen wij verder niet meer, dat zij ooit weer als Voorspraak is opgetreden, ik geloof dat zij er in eens genoeg van had. Maar deze Christus, de Zoon van God, die zelf meerder dan Salomo is, Hij is een Voorspraak geworden, "een Voorspraak bij de Vader, " die de eeuwig rechtvaardige, en Heilige God is, en dat voor een volk, in betrekking tot Hem, slechter dan Adonia in de ogen van zijnen broeder Salomo. Majesteit en recht zijn verschrikkelijk op zichzelf, maar nog meer indien iemand tot hen nadert, inzonderheid wanneer de zaak slecht is, waaraan hij schuldig staat, die betrokken is in het pleit-ambt van Zijnen vriend, en toch is Christus nog een Voorspraak voor ons, "een Voorspraak bij de Vader."

2. Overweeg ook nog voor wie Jezus Christus als een Voorspraak pleit, en dat is, voor of in de tegenwoordigheid en in het bijzijn van al de hemelse heirlegers, want terwijl Christus bij God voor Zijn volk pleit, staan al de heirlegers des hemels er bij, ter rechter en ter linker zijde. Matth. 10:32.

En hoewel er nu nog maar weinig voordeel in deze beschouwing schijnt te zijn, toch wilde Christus, dat wij het weten zouden, en het als een oneindige goedheid zouden rekenen, dat Hij ons belijden zal, en zich onzer niet zal schamen voor de engelen van Zijn Vader. Markus 8:38. De engelen Zijn heilige en heerlijke schepselen, en mogen in sommige opzichten een grotere kennis van de aard en de laagheid der zouden hebben dan wij, terwijl wij op aarde zijn, en zodoende verwonderd staan, wanneer de Voorspraak bij God voor een volk pleit, dat van het hoofd tot de voeten met zonden bedekt is. Maar Christus zal zich niet schamen om voor ons in hun tegenwoordigheid

op te staan, hoewel zij weten hoe slecht wij zijn, en welke onreine dingen wij gedaan hebben. Laat dit ons daarom verwonderd doen staan.

3. Voeg hierbij, hoe zorgeloos en onbekommerd diegenen dikwijls over zichzelf en over hun erbarmelijken toestand zijn, voor wie Christus als een Voorspraak werkt in de hemel bij God.
Helaas! de ziel weet evenmin wat de duivel tegen haar doet voor de rechtbank Gods, als David wist wat Saul deed, toen hij zelf in het veld verborgen was. 1 Samuel 20:26 - 34. Maar, o getrouwe Jonathan! hoe hebt gij voor David gepleit! Alleen, hier hebt gij een voordeel boven onze Voorspraak, gij kunt voor een goede zaak pleiten, toen Saul, uw vader, zei "David zal gewis sterven", toen was uw antwoord, waarvoor zal hij gedood worden"? Welk kwaad heeft hij gedaan? Maar Christus kan zo niet spreken, wanneer Hij voor ons pleit, en onze onbekommerdheid omtrent Zijn pleiten is ook niets anders dan een verzwaring onzer zonde. Misschien bad David, terwijl Jonathan Zijn Voorspraak was voor de koning, Zijn Vader, maar waarschijnlijk slaapt de gelovige, ja, wat meer is, zondigt, terwijl Christus voor hem pleit in de hemel. O! dit moest ons aandoen, dit behoorde ons verwonderd te doen staan, dit moest zo door ons overwogen worden, dat onze ziel wegsmolt in aanbidding en verwondering over de genade en goedertierenheid van Christus.

4. Voeg hier nog bij, de grootheid en waardigheid, de verhevenheid en de heerlijke Majesteit van de Man, die onze Voorspraak geworden is.
De tekst zegt, het is Jezus Christus - "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus." Dat Hij een Voorspraak zou worden en dat Hij zo'n pleit-ambt zou aanvaarden, laat dit ons verbaasd en verwonderd doen staan, en laat ons het beschouwen als een wonder. Vierde gebruik. Is het zo? Is Jezus Christus, de Zaligmaker ook onze Voorspraak geworden? Laat ons onszelf dan benaarstigen om een nuttig gebruik van dit leerstuk te maken ter versterking van ons geloof.
Inderdaad, zo behoorde het gebruik te zijn, dat wij van alle ambten van Christus moesten maken, maar laat ons thans onszelf hiermee bezig houden, laat de arme christen aldus met zichzelf redeneren.

1. Is Christus Jezus, de Heere, mijn Voorspraak bij de Vader? Welaan dan, ontwaak mijn geloof! en schudt uzelf als een reus, sta op uit uw slaap, vat moed en wees bezield met Goddelijke kracht, zo zullen de bergen voor u wijken en de zeeën voor u een pad banen. Ontwaak, ontwaak, en wordt niet verflauwd Christus is de Voorspraak van Zijn volk, en Hij twist de twistzaak voor de armen en nooddruftigen. En wat betreft de zonden, die een groot struikelblok voor uw daden zijn, o mijn geloof, Christus is niet alleen daarvoor als een offerande gestorven, ook heeft Hij daarvoor niet alleen zijn offerande tot de Vader gebracht, in het heiligste van alles, maar hij is daar, om die offerande als een Voorspraak te besturen, pleitende op de algenoegzaamheid en de doeltreffendheid en de waarde ervan bij God, tegen de duivel, voor ons. Zo zouden wij ons geloof versterken, want het geloof heeft niet alleen te maken met het Woord, maar ook met de ambten van Christus.
Bovendien, indien wij overwegen hoe talrijk de aanvallen zijn die op ons geloof gedaan worden, dan vinden wij alles te zwak en te gering om ons tegen al de listen des duivels te helpen. De Christenen bekommeren zich te weinig, zoals ik heb gezegd,

over de ambten van Jezus Christus, en daarom is hun kennis van Hem zo gering, en hun geloof in Hem zo zwak. Wij worden geboden onze samensprekingen in de hemel te hebben, en een mens heeft dit dan, wanneer hij daar is, in Zijn Geest, in de gelove, gadeslaande hoe de Heere Jezus daar zijn ambten voor hem vervult. Laat ons dikwijls in het geloof naar de rechtbank van God gaan, om daar onze Voorspraak onze twistzaak te horen twisten, wij behoorden, in de gelove, menigmaal tot de rechterstoel des Allerhoogsten te gaan, omdat wij daar zaken hebben: daar worden wij beschuldigd door de duivel, daar worden onze misdaden open en bloot gelegd, en daar hebben wij een Voorspraak om voor ons te pleiten, en dit wordt door de tekst te verstaan gegeven, want hij zegt, "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, daarom, daarheen moet ons geloof zich uitstrekken in dagen van benauwdheid. Ik zeg, wij moeten ons geloof naar de rechterstoel Gods richten, en daar moeten wij het door het het glas van onze tekst laten zien, wat de Satan tegen, en de Heere Jezus voor, onze ziel doet.
Wij behoorden het ook te laten zien, hoe de Heere Jezus elke beschuldiging van de duivel wegwerpt en wegvoert van voor de rechterstoel, tot troost der kinderen, tot vreugde en blijdschap der engelen, en tot schande en beschaming van de vijand. Dit zou ons geloof werkelijk versterken en schragen, en ons bekwamer maken, om beter gebruik te maken van de genadegiften, die God ons geschonken heeft, om de duivel met meer kracht te kunnen weerstaan en af te stoten. Het is gemakkelijk voor een mens, wanneer hij weet dat zijn advocaat zijnen vijand omvergeworpen heeft voor de rechtbank, om zijnen vijand minder te vrezen, wanneer hij hem daarna ziet, en hem stouter antwoorden te geven, wanneer hij zijn bedreigingen tegen hem vernieuwt. Laat daarom uw geloof versterkt worden, door het bezig te houden met het Voorspraak - ambt van Jezus Christus.

2. Gelijk wij gebruik moeten maken van het Voorspraak - ambt van Jezus Christus om ons geloof te versterken, zo moeten wij er ook gebruik van maken om onszelf aan te moedigen tot het gebed. Gelijk ons geloof, zo is ons gebed, namelijk koud, zwak, en onbeslist, indien ons geloof zodanig is. Wanneer het geloof het niet begrijpen kan, dat wij door Christus toegang tot de Vader hebben, of dat wij een Voorspraak hebben, wanneer wij voor God van onze zonden door de duivel beschuldigd worden, dan verflauwen en kwijnen wij in ons gebed, maar wanneer wij moed vatten om te geloven - en dit doen wij dan het meest wanneer wij Christus recht verstaan - dan beginnen wij te bidden, dan groeien en bloeien wij in het gebed. En naar die mate een mens Christus leert kennen en verstaan in zijn ondernemingen en ambten, naar die mate zal hij met God worstelen en Hem smeken. Gelooft een mens dat Christus voor zijn zonden stierf, dan zal hij daarop pleiten in zijn gebed tot God.
Verstaat een mens dat Christus opgestaan is ter van Zijn rechtvaardigmaking, dan zal hij ook daarop in zijn gebed pleiten, maar weet hij niet meer, dan gaat hij ook niet verder. Maar wanneer hij weet, dat er ook een Voorspraak voor hem is bij de Vader, en dat die Voorspraak Jezus Christus is, en wanneer de heerlijkheid van dit ambt van Christus in het aangezicht van de ziel van deze mens zal stralen, o, dan vat hij moed om met dat vertrouwen te bidden, dat hij vroeger miste, ja dan wordt zijn geloof zo ondersteund en versterkt, dat zijn gebed vuriger wordt, en overvloedig smeekt. Ik zeg nogmaals, de kennis van het Voorspraak - ambt van Christus is ten hoogste nuttig om ons geloof te versterken, en ook ons gebed. Daarom, onze wijsheid bestaat hierin, dat wij zo dit leerstuk ons ten nutte maken dat ons gebed er door versterkt moge worden.

3. Moeten wij van dit leerstuk gebruik maken om ons geloof en ons gebed te versterken, wij moeten er ook gebruik van maken om onszelf te verootmoedigen en te vernederen, want hoe meer ambten Christus voor ons bij Zijn Vader vervult, hoe meer dit onze verdorvenheid en slechtheid aantoont, en naar die mate wij inzien hoe slecht wij zijn, naar die mate behoren wij onszelf te vernederen en te verootmoedigen. Christus betaalde voor ons de prijs des bloeds, maar dat is alles niet. Als een Overste Leidsman heeft Christus de dood en het graf voor ons overwonnen, maar dit is alles niet: Christus bidt voor ons in de hemel, en dit is alles niet. De zonde is nog in ons en bij ons, en mengt zich in alles wat wij doen, hetzij wij godsdienstige of burgerlijke plichten vervullen, want niet alleen onze gebeden en onze diensten, ons horen en ons prediken, maar ook onze huizen, onze winkels, onze handelszaken, onze bedsteden, allen zijn verontreinigd door de zonde. Ook laat de duivel, onze gedurige tegenstander, niet na onze slechte daden aan onze Vader te vertellen, er op aandringende dat wij voor altoos voor onze zonden onterfd moeten worden. En wat zouden wij nu kunnen doen, indien wij geen Voorspraak hadden? Indien wij geen Voorspraak hadden, die voor ons om niet wilde pleiten?

Indien wij er niet een hadden, die tegen hem bestand was, en die getrouwelijk dat ambt voor ons vervullen wilde? Wel, wij zouden moeten sterven. Maar, daar wij door Hem gered zijn, laat ons, met betrekking tot onszelf, de hand op de mond leggen, en stille zijn, en zeggen: "Niet ons, niet ons o Heere! maar uw Naam alleen zij de ere!" En, ik zeg nogmaals, daar de Heere Jezus gedwongen is om zo veel werk voor ons te verrichten voor Hij ons in de heerlijkheid kan binnenbrengen, o! hoe laag, hoe klein, hoe onrein moesten wij dan wel zijn in onze eigen ogen. Het is schande voor een Christen om hoog van zichzelf te denken, daar Christus gedwongen is om zoveel voor hem te doen, en hij zelf niet in staat is de geringste schadevergoeding of beloning te geven, maar sommigen welkers rijkdom slechts uit bladeren en onkruid bestaat, hebben gewoonlijk de trotste houding en de hoogmoedigsten blik. Maar moeten zij niet berispt worden, die zich zo trots houden, en met zo'n verheven blik op durven zien, en nochtans zelf hun hand niet aan de ploeg kunnen slaan, maar wachten moeten op een meerdere, om hun werk te verbeteren?

Ik vraag u, is het niet betamelijk dat zij, die zodanig gesteld zijn, opstaan en spreken, en belijdenis doen van hun zonden? Is het niet betamelijk voor een ieder, dat hij belijdenis doe van zijn ongerechtigheden? Zo behoorde het onder de christenen te zijn, en God is vertoornd wanneer het anders is. Het betaamt ons niet onszelf zo te verheffen. Die zijn zonden belijdt, die zal barmhartigheid geschieden, maar die zichzelf verhoogt, die zal vernederd worden.

Laat het Voorspraak-ambt van Christus ons leren om nederig te zijn. Moeten wij dit leerstuk ons ten nutte maken, om ons geloof te versterken, ons gebed aan te moedigen, en om onszelf te vernederen, zo ook moeten wij van dit leerstuk gebruik maken om onze volharding aan te moedigen - dat wil zeggen, om vol te houden, om vol te houden tot aan het einde, want hiervoor heeft de apostel Christus aan ons als een Voorspraak voorgesteld.

Er is niets dat de ware Godvruchtigen meer ontmoedigd, dan het gevoel hunner eigen zwakheden, en bijgevolg is er niets dat hen meer kan aanmoedigen om te volharden dan de gedachte aan Jezus Christus als hun Voorspraak.

Ook de diensten, die Jezus Christus voor ons in deze wereld verrichten moet, zijn vol moeilijkheden, en zodoende geschikt om te ontmoedigen: maar wanneer een christen leert verstaan dat - als wij doen wat wij kunnen doenhet niet een misslag is, die dit ambt geheel onnut maken zal, of aan de duivel gelegenheid zal geven om daarop voor onze veroordeling en verwerping te pleiten, maar dat Christus door onze Voorspraak te zijn, ons verlost van al onze tekortkomingen en ook van de woede der hel.
Dit zal ons aanmoedigen om te volharden, hoewel wij wankelen in al onze gangen, en struikelen in al onze daden, want wij hebben Christus tot een Voorspraak, in geval wij zondigen in de volbrenging van enige plicht.
"Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige." Laat ons daarom wandelen in al Gods wegen zo goed als wij kunnen voor onze harten, en wanneer onze voet uitglijdt, laat ons het aan God vertellen, en Zijn genade in Christus Jezus zal ons ondersteunen. Psalm 84:9 - 12. Donkerheid, en opgesloten te zijn in een gevangenis, is ook zeer ontmoedigend voor ons, maar onze Voorspraak is daar om ons licht te geven, en ons uit de gevangenis te verlossen.
Het is waar, hij die Jozef tot zijnen Voorspraak verkoos, herinnerde zich Jozef niet, maar vergat hem. Genesis 40:14, 23, maar hij die Jezus Christus tot zijn Voorspraak heeft, hij zal niet vergeten worden, maar Christus zal aan hem denken voor God. Micha 7:8 - 10. "Die aan ons gedacht heeft in onze nederigheid: want zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid." Psalm 136:23.
Ja, Hij zal tot de gevangenen zeggen, vertoon uzelf, en tot hen die in de gevangenis zijn, ga uit van hier. De Satan krijgt de gelovigen soms in de gevangenis, wanneer hij hen gevangen neemt onder hun vleselijke begeerlijkheden. Rom. 7:23. Maar zij zullen daar niet voor altoos in zijn, en dit moest ons aanmoedigen en aansporen om op de weg der gerechtigheid te wandelen, want "door velerlei verdrukking moeten wij ingaan in het koninkrijk Gods."

> **Tegenwerping.** Maar, zegt iemand, ik kan niet bidden, hoe zou ik daarom kunnen volharden? Wanneer ik mij neerbuig om te bidden, dan wordt mijn mond gesloten. Wat zou u mij laten doen?
> Antwoord. Wel ziel, hoewel de Satan u overbluffen kan, met uw Voorspraak kan hij zo niet handelen, indien u niet voor uzelf kunt spreken, Christus, uw Voorspraak, kan voor u spreken. Lemuël moest zijn mond openen voor de stommen - dat wil zeggen voor de zonen des verderfs en om de twistzaken te twisten voor de armen en nooddruftigen. "Open uw mond, oordeel gerechtelijk, en doe de verdrukten en nooddruftigen recht." Spreuken 31:8, 9. Indien wij de liefde van onze Heere Jezus Christus kenden, zo als het Woord haar openbaart, dan zouden wij geloven, dan zouden wij hopen, en wij zouden de verlossing van de Heere verwachten, niettegenstaande alle ontmoedigingen. Maar er zijn vele beletselen, waardoor geloof, gebed en volharding zo moeilijk voor ons zijn - "Maar indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige," en "God zal voor u strijden, en u zult stille zijn, " was eens een heerlijk woord voor mij, toen ik niet bidden kon.

5. Wij moeten ook dit Voorspraak-ambt ons ten nutte maken om moeilijkheden te verdrijven en zodoende grond op de vijand winnen. "Wederstaat de duivel, " drijf hem terug, hiertoe is uw Heere Jezus Christus een Voorspraak bij God in de hemel, en hiertoe bent u een gelovige gemaakt op de aarde. 1 Petrus 5:9, Hebr. 12:4.
Waar anders voor heeft God dit zwaard "WIJ HEBBEN een VOORSPRAAK" in uw handen gegeven, dan om uzelf met dit wapen een weg door deze wereld te banen? Strijdt de goeden strijd des geloofs, grijpt het eeuwige leven, en zegt, ik zal gaan in de kracht des Heeren.
En daar ik een Voorspraak bij de Vader heb, Jezus Christus, de Rechtvaardige, daarom zal ik niet wanhopen, hoewel de ongerechtigheden, die op de hielen zijn, mij omringen!" Psalm 49:6.

Vijfde gebruik.
Staat Jezus Christus op om voor ons bij God te pleiten, om voor ons bij God tegen de duivel te pleiten? Laat dit ons leren om op te staan om voor Hem te pleiten bij de mensen, om voor Hem te pleiten tegen de vijanden van Zijn persoon en Zijn Evangelie. Dit is niet meer dan billijk, want als Christus opstaat om voor ons te pleiten, waarom zouden wij dan niet opstaan om voor Hem te pleiten? Hij verwacht dit ook van ons, zeggende, "Wie zal voor Mij staan tegen de boosdoeners? wie zal zich voor Mij stellen tegen de werkers der ongerechtigheid?" Psalm 94:16. De apostel deed alzo, en achtte zich verplicht dat te doen, waar hij zei, dat hij het Evangelie van God sprak "in veel strijds." 1 Thess. 2:2. Ook is dit niet slechts de plicht van apostelen of predikers, maar elk kind van God moest ernstig strijden "voor het geloof, dat eenmaal de heiligen overgeleverd is." Judas 1:3. En, zo als ik gezegd heb, er bestaat reden voor, waarom wij dit moesten doen, Hij staat op voor ons. En

(1.) als wij de ongelijkheid der personen om te pleiten beschouwen, dan zal het nog veel billijker en redelijker schijnen. Hij stelt zich om bij God te pleiten, wij stellen ons om bij de mensen te pleiten. Het geweld des Heeren is groot, ja groter dan het geweld der mensen.
(2.) indien wij de personen beschouwen, voor wie gepleit wordt. Hij pleit voor zondaars, voor de geringen, de onreinen, de slechten, wij pleiten voor Jezus, voor de groten, de heiligen en de verheerlijkten. Het is een eer voor de armen om op te staan voor de grote en machtigen, maar welke eer is het voor de grote om voor de slechten te pleiten? De billijkheid daarom, vereist dat wij opstaan om voor Hem te pleiten, hoewel wij weinig in kunnen brengen, waarom Hij op zou staan om voor ons te pleiten.
(3.) Hij staat op om voor ons te pleiten in de allerheiligste plaats, hoewel wij onrein zijn, en waarom zouden wij niet voor Hem opstaan in deze wereld, daar Hij heilig is? (4.) Hij pleit voor ons, hoewel onze zaak slecht is, waarom zouden wij niet voor Hem pleiten, daar zijn zaak goed is?
(5.) Hij pleit voor ons tegen gevallene engelen, waarom zouden wij niet voor Hem pleiten tegen zondige ijdelheden?
(6.) Hij pleit voor ons, om onze ziel te behouden, waarom zouden wij niet voor Hem pleiten om Zijn Naam te prijzen en te verheerlijke?
(7.) Hij pleit voor ons voor de heilige engelen, waarom zouden wij niet voor Hem pleiten voor prinsen en koningen?

(8.) Hij schaamt Zich onzer niet, hoewel nu in de hemel, waarom zouden wij ons dan schamen, om voor Zijn Naam en maak uit te komen in dit overspelige en zondige geslacht?
(9.) Hij wordt niet moe noch mat om voor ons te pleiten, waarom zouden wij verslappen en vol angst en schrik staan, wanneer wij voor Hem pleiten.

Mijn broederen, is het niet redelijk, dat wij in alle dingen ons er op toe leggen om Zijn Naam hier te verhogen, dewijl Hij in alle dingen zich benaarstigt voor onze eer en heerlijkheid in de hemel? Een kind van God moest er zich op toe leggen om in elk van zijn betrekkingen de Heere Jezus Christus in deze wereld te dienen, omdat Christus, in de uitvoering van elk van Zijn ambten, onze verhoging beoogt hiernamaals. Indien dit geen voldoende bewijsgronden zijn om ons over te halen om onze leden, onszelf, onszelf geheel en al aan God over te geven, opdat wij dienaren der gerechtigheid mogen zijn voor Hem, ja, indien wij door deze en dergelijke niet gewillig gemaakt worden om voor Hem op te staan voor de mensen, dan is dit een teken dat er slechts weinig, indien enige, genade Gods in onze harten is.
Ja, verder, dat wij nu ten laatste Christus in reserve zouden hebben als gevolmachtigde om onze Voorspraak te zijn om voor ons te pleiten, want dit is het laatste van Zijn ambten voor ons, terwijl wij hier zijn, en het moet voor ons vervuld worden in buitengewone gevallen. Het dient om ons te helpen als wij in nood zijn, zelfs dan wanneer een christen gevangen genomen is, of wanneer hij in de modder gezonken is, waar geen standplaats is, of wanneer hij gekleed is in vuile klederen, of wanneer de duivel met alle geweld onze slechte daden tegen ons pleit, of wanneer wij door levenswandel onze zaligheid twijfelachtig gemaakt hebben, en onze bewijsstukken voor de hemel verbeurd hebben. En waarom zouden wij dan niets in reserve hebben voor Christus? En wanneer beroep en belijdenis niets vermogen, wanneer verlies van goederen en een gevangenis niet baten, wanneer verlies van land en vrienden niet voldoende is, dan, als de reserve in te brengen, datgene dat zeker voldoende is - n.l. Gewillig ons leven voor Zijn Naam neer te leggen, en daar Hij Zijn werk voor ons zonder murmureren en morren verricht, Laten wij het onze voor Hem met vreugde doen. Jesaja 24:15, Johannes 21:19.

Zesde gebruik.
Staat Jezus Christus op om voor ons te pleiten, en dat uit loutere liefde en barmhartigheid? Dan behoort dit de christenen waakzaam en omzichtig te maken, hoe zij tegen God zondigen. Deze gevolgtrekking schijnt terugwerkend te zijn, maar die er goed over nadenkt, zal zien dat zij goed uit het voorafgaande is afgeleid. De christelijke godsdienst leert openhartigheid, rondborstigheid, ongeveinsdheid, en een vatbaarheid om gevoelig te zijn voor vriendelijkheden, en zij onderwijst ons om een afkeer te hebben van Hem te bedroeven, van Wie wij alles om niet ontvangen. "Zullen wij kwaad doen opdat het goede er uit voortkome? Dat zij verre. Zullen wij zondigen omdat wij niet zijn onder de wet, maar onder de genade? Dat zij verre." Rom. 11:1, 2, 15. Het is het vals te ding in de wereld, om er onverschillig onder te zijn hoe kostbaar men is voor die vriend, die ons alles gratis schenkt. Toen er voor Mefiboseth een gelegenheid was om nog bezwarender voor David te worden, toen wilde hij niet, omdat hij zijn leven en alles wat hij had aan de goedgunstigheid des konings te danken had. 2 Samuel 19:24 - 28.

Ook David dacht dat het teveel was om met zijn gehele gezin naar het feest van Absalom te gaan, daar het vrij was. Nu, Christus is onze Voorspraak om niet, wij betalen noch beloning noch inkomen voor hetgeen Hij doet, ook begeert Hij niets van ons, dan dat wij zijn vrije daad voor ons met dankbaarheid aannemen, laat ons Hem daarom zo weinig mogelijk dit werk laten verrichten, en door aldus te handelen zullen wij tonen christenen te zijn van de echten stempel. Wij rekenen dat iemand een zeer laag karakter bezit, wanneer hij juist daarom de goederen zijns vriends doorbrengt, omdat zij voor hem uit loutere goedheid bestemd zijn, Ezau zelfs had er een afkeer van, en zullen dan de christenen ontrouw zijn? Ik geloof, als de christenen nuchteren en waakzaam waren, en van een meer zelf verloochenende natuur, dat zij dan de Heere Jezus niet behoefden te noodzaken tot datgene, waartoe zij Hem, uit gebrek aan deze dingen, zo dikwijls noodzaken. Ik weet het wel, Christus is niet ongewillig om ons te dienen, maar ik weet ook dat de liefde van Christus ons dringen moet, om niet meer onszelf te leven, maar dien, die voor ons gestorven en opgewekt is. 2 Cor. 5:14, 15. Wij moeten dat doen, hetwelk niets teveel is, zelfs dan wanneer wij waken en ons uiterste best doen om tegen de zonde te strijden. Ons vlees, zal zowel ons, als onze beste verrichtingen verontreinigen, zelfs dan, wanneer wij ons uiterste best doen om het te weerstaan. Wij behoeven de teugels niet op de nek te leggen, en te zeggen, waarover zouden wij ons bekommeren? Hoe meer zonde, hoe meer genade, hoe meer wij de goedheid van Christus zullen zien, en welke deugd er is in dit Zijn Voorspraak - ambt om ons te verlossen. En zijn er zulken, die dit zullen lezen, dan zou ik hen deze twee teksten wel eens willen voorleggen, de eerste is deze, "zal u dit de Heere vergelden, gij dwaas en onwijs volk!" Deuteronomium 32:6. En als deze zachte vermaning niet voldoende is, lees dan de tweede, "Zullen wij zeggen: laat ons het kwade doen, opdat het goede daaruit kome? Welker verdoemenis rechtvaardig is." Rom. 3:8.

Bovendien, gelijk er niets is, dat zoveel invloed op ons uitoefent als de liefde, zo is er niets dat meer behaagt aan God dan de liefde. Laat een mens liefhebben, hoewel hij geen gelegenheid heeft om iets anders te doen, het wordt aangenomen door de God des hemels. Maar waar geen liefde bestaat, laat een mens doen wat hij wil, er wordt in het geheel geen acht op geslagen. 1 Cor. 13:1 - 3.

Nu, onverschillig en onbekommerd te zijn, door van de veronderstelling uit te gaan dat hierdoor de liefde van Christus in het uitoefenen van Zijn Voorspraak - ambt voor ons in de hemel beter zal uitblinken, is een klaar bewijs, dat de liefde van Christus niet in uw hart is, en dat u niets zijt, in plaats van een christen. Spreek dan over de godsdienst zoveel ge wilt, wees zo vroom als gij ooit geweest zijt, indien het u onverschillig is of gij zondigt of niet, dan is Jezus Christus uw Voorspraak niet, en arme ziel, al het pleiten dat Christus voor Zijn volk doet tegen de duivel voor de Vierschaar Gods kan u niets geen voordeel aanbrengen. Christenen, Christus Jezus is niet ongewillig, om al het mogelijke voor u te doen in de hemel, ook niet om een Voorspraak voor u te zijn voor het aangezicht van Zijn Vader, maar Hij is wel ongewillig, dat u Hem kwaad voor goed zou vergelden, ik zeg, dat u dat zou doen, door uw nalatigheid en achteloosheid, uit gebrek aan zo'n overweging der dingen, die uw hart vermurwen kan.

Het zou betamelijker voor u zijn, en Hem meer behaaglijk, beter met uw belijdenis overeenstemmen, en ook beter doen zien dat u genade ontvangen had, om gevonden te worden in de macht van deze gevolgtrekkingen. "Wij die der zonde gestorven zijn,

hoe zullen wij nog in dezelve leven?" Rom. 6:2. "Indien u dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods, want gij zijt gestorven en uw leven is met Christus verborgen in God. Doodt dan uw leden, die op de aarde zijn, namelijk, hoererij, onreinheid, schandelijke beweging, kwade begeerlijkheid, en de gierigheid, welke is afgodendienst, om welke de toorn Gods komt over de kinderen der ongehoorzaamheid." Kol. 3:1 - 6.
Ik zeg, het zou de christenen meer passen om te zeggen: wij willen niet zondigen omdat God ze vergeven wil, wij willen geen goddeloosheid bedrijven omdat Christus voor ons pleiten wil. "Ik schrijf u deze dingen opdat u niet zondigt. En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader." Wel, het redeloze van die zou tot het besluit komen, ik wil zo niet doen, omdat mijn meester mij straffen zal, ik zal aldus handelen, want dan zal mijn meester mij liefhebben. En christenen behoren toch boven het redeloze dier, boven de onverstandigen te staan.

Laat mij tot besluit hiervan u nog drie opmerkingen maken.
(1.) Weet, dat dit een kenteken van genade is, door de liefde Gods gedrongen te worden om een heiligen levenswandel te leiden, en een afkeer te hebben van nalatigheid en achteloosheid. 2 Cor. 5:14.
(2.) Weet daarom, dat zij, die dit in zichzelf niet ontdekken, geen genade bezitten.
(3.) Weet ook, dat onder al de menigten van belijders, die van eeuw tot eeuw de naam van Christus beleden hebben, alleen zij met Hem zullen samenwonen in de hemel, die afstand gedaan hebben van ongerechtigheid en ijverig geworden zijn in goede werken. 2 Tim. 2:19. Voor deze heeft Hij zichzelf overgegeven, opdat Hij hen zou verlossen van alle ongerechtigheid en zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken. Titus 2:11 - 14.

Zevende gebruik.
Is dit zo? Is Jezus Christus een Voorspraak voor ons bij de Vader? Dan moest dit de sterke christenen aansporen om aan de zwakkeren te vertellen, waar zij iemand kunnen vinden om hun twistzaak te twisten, wanneer zij in verzoeking en benauwdheid verkeren over hun zonde. Zo doet de apostel in de tekst, en zo behoren wij met elkaar te doen. Ziet, hoe hij de zwakkeren vertelde dat zij een Voorspraak hebben: "Mijn kinderkens, ik schrijf u," enz. De christenen spreken veel teveel zonder een bepaald doel, of in het algemeen, wanneer zij hun neergeslagene broederen willen troosten, zij moesten meer op het doel af spreken: "hoe goed is een woord op zijnen tijd!"
Ik zeg, christenen moesten opmerken en onderzoeken, opdat zij de oorzaak of de grond van de droefheid huns broeders zouden leren verstaan, en dit eerst gedaan hebbende, dan in de volgende plaats overwegen onder welk der ambten van Jezus Christus deze zonde deze man geworpen heeft, en zo moesten zij hun best doen om Christus door middel van het Evangelie in zijn bijzondere ambten aan hen bekend te maken. Soms moeten wij Hem als een Apostel en Hogepriester beschouwen, soms als een Voorloper en Voorspraak. En Hij bekleedt deze verschillende ambten, om, zoals wij reeds vroeger gezegd hebben, ons uit onze menigvuldige beproevingen te verlossen. Ik geloof dat Johannes dit ons hier wil leren, zoals hij een weinig tevoren Hem aan ons heeft verkondigd als een offerande, want hij biedt hen, die na hun bekering gezondigd zullen hebben, Jezus Christus als een Voorspraak aan bij de

Vader. Alsof hij zeggen wilde, mijn broederen, bent u verzocht, wordt gij beschuldigd, hebt gij gezondigd, heeft de Satan overrompeld? "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige."
Zo moesten wij handelen, en onze broeder van de dood verlossen. Er is niets, waarnaar de Satan zo dorst, dan om de kinderen Gods in zijn zeef te ziften als de tarwe, opdat hij, was het mogelijk, hen niets overlate dan zemelen, geen genade, maar de dop en de bast der godsdienst. En wanneer een christen dit te weten komt, zou Christus voor hem als een Voorspraak verborgen blijven, wat zou hem kunnen ondersteunen? Maar laat hij zich nu herinneren en geloven dat "wij een Voorspraak hebben bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige" en aanstonds ontvangt hij troost, want een Voorspraak moet voor mij pleiten, naar hetgeen wij tevoren reeds gezegd hebben, opdat ik verlost worde van de grimmigheid en de beschuldiging van mijn tegenstander, en nog behouden worde onder de genade.
Verder, door mijn broeder te vertellen, dat hij een Voorspraak heeft, zeg ik iets dat hij niet geweten heeft, of ik breng hem in herinnering, hetgeen hij vergeten heeft - namelijk, dat hij, hoewel hij gezondigd heeft, nochtans behouden zal worden in een weg van rechtvaardigheid, want een Voorspraak moet op de rechtvaardigheid en op de wet pleiten, en dit moet Christus doen voor een gelovige, die gezondigd heeft, ja, Hij moet zo pleiten dat Hij hem behouden kan.
Dit zo zijnde, dan begint hij te bemerken dat zijn zonden hem vergeven moeten worden krachtens de wet, en dat hij door het recht gerechtvaardigd moet worden. Want Christus eist als een Voorspraak recht, recht en gerechtigheid voor zichzelf, en deze gelovige is van Hem zelf - een lid van zijn lichaam, van zijn vlees en been.
Ook heeft de Satan nooit zo'n goed recht, waarop hij tegen ons pleiten kan, hoewel wij gezondigd hebben, opdat wij veroordeeld zouden worden, als Christus heeft, om te pleiten, dat wij behouden zouden worden, hoewel wij gezondigd hebben, want de zonde kan niet zo hard roepen als het bloed van Christus, en Hij pleit als Voorspraak op zijn bloed, waarmee Hij de wet voldaan heeft, daarom moet de wet, die niets heeft in te brengen, de man ontslaan voor wie de Heere Jezus pleit.
Ik besluit dit gedeelte met, de woorden van de Psalmdichter. "Zeker zijn heil is nabij dengenen, die Hem vrezen, opdat in ons land eer wone. De goedertierenheid en waarheid zullen elkaar ontmoeten, de gerechtigheid en vrede zullen elkaar kussen. De waarheid zal uit de aarde spruiten, en gerechtigheid zal van de hemel neerzien. Ook zal de Heere het goede geven, en ons land zal zijn vrucht geven. De gerechtigheid zal voor zijn aangezicht heengaan, en Hij zal ze zetten op de weg van Zijn voetstappen." Psalm 85:9 - 13.

Achtste gebruik.
Maar wat nut is dit voor u, die niet in dit privilege betrokken zijn? De kinderen hebben het voordeel van een Voorspraak, maar wat nut is dit voor hen, die geen Voorspraak hebben om hun twistzaak te twisten? Jeremia 30:12, 13, zij worden, zoals wij gezegd hebben, aan zichzelf overgelaten, of om tot stof vermaald te worden tussen het recht Gods en de zonden, die zij begaan hebben. Dit is de man, die door niemand anders dan door de duivel gezocht wordt, dit is de man die door de wet en de zonde vervolgd wordt en niemand heeft om zijn twistzaak te twisten. Het is treurig de toestand van zo'n mens te aanschouwen. Zijn beschuldiger is aangewezen, zelfs bevolen om een beschuldiging tegen hem in te brengen - "De Satan sta aan zijn

rechterhand," in de plaats waar de beschuldigers staan. "Als hij gericht wordt zo ga hij schuldig uit," laat er niemand zijn om voor zijn vrijspraak te pleiten. Indien hij roept, of laat roepen om genade en vergeving "dan zij zijn gebed hem tot zonde." Psalm 109:6.
Dit is het deel van een goddeloos mens: "Verschrikkingen zullen hem als wateren aangrijpen, des nachts zal hem een wervelwind weg stelen. De oostenwind zal hem wegvoeren dat hij heengaat, en zal hem wegstormen uit zijn plaats. En God zal dit over hem werpen, en niet sparen, van zijn hand zal hij snellijk vlieden. Een ieder zal over hem met zijn handen klappen, en over hem fluiten uit zijn plaats." Job 27:20 - 23.
En wat zal deze man doen? Kan hij iets tegen de beschuldiging inbrengen, kan bij iets afdingen op het vonnis of de veroordeling? Neen hij heeft niemand om zijn twistzaak te twisten. Ik herinner mij ergens gelezen te hebben van een die, toen hij op de schouders grafwaarts werd gedragen, uitriep, toen hij op de baar lag: Ik wordt beschuldigd voor de Rechtvaardigen rechterstoel Gods, en een ogenblik later, "ik ben veroordeeld voor de rechterstoel Gods."
Ook was die man niets minder geweest dan een streng godsdienstig mens, naar de godsdienst die toen op de wereld heerste, maar alle godsdienst der wereld bedraagt nooit meer dan niets, ik meen met betrekking tot de zaligheid, indien de mensen de Voorspraak missen om hun twistzaak te twisten. Niet een dan Jezus Christus kan u vrij pleiten, want niemand is tot dit werk geroepen, en bijgevolg kan ook niemand voor zijnen cliënt pleiten dan Jezus Christus de Rechtvaardige.

Tegenwerping. Maar sommigen zullen zeggen, daar is Gods genade, zijn belofte, Christus bloed, en zijn tweede deel van zijn priesterschap in de hemel. Kunnen deze niet afzonderlijk of allen samen een zondaar verlossen van de hel, tenzij Christus ook onze Voorspraak worde?
Antwoord. Alle dezen, Zijn Voorspraak-ambt niet uitgesloten, zijn weinig genoeg, en klein genoeg, om de gelovigen van de hel te bevrijden, want de Rechtvaardige wordt nauwelijks zalig. 1 Petrus 4:18. De belofte, Gods genade, Christus bloed, en Hij zelf als een Voorspraak, moeten er zijn, of wij kunnen niet verlost worden. Wat is de belofte zonder Gods genade, en wat is die genade zonder een belofte om haar aan ons te schenken? Ik zeg, welk voordeel hebben wij daardoor? Bovendien, indien de belofte en Gods genade, zonder het bloed van Christus, ons konden verlossen, waarom is Christus dan gestorven? Ja, ik zeg nog eens, indien al deze ambten, zonder Zijn Voorspraak - ambt, ons konden verlossen van al de nadelen die onze zonden en onze zwakheden ons berokkenen, dan zou Zijn Voorspraak-ambt tevergeefs en doelloos zijn. Maar ziel, gij hebt allen nodig, en gevoelt u daarom niet beledigd, dat de Heere Jezus van Zijn Vader zoveel ambten ontvangen heeft voor de zijnen, maar sta er liever verbaasd en verwonderd over, dat de Vader en de Zoon zoveel doen voor zo'n slecht voorwerp als gij zijt, die niets meer zijt dan stof en as.
En ik zeg nogmaals, wordt beschaamd en schaamrood" wanneer gij denkt, dat de zonde zo'n verschrikkelijk ding is, met zo'n macht om u te verontreinigen, om u gevangen te nemen en van God af te houden, dat zonder al deze drukte (met eerbied gesproken van God en zijn wijsheid) gij niet verlost kunt worden van het eeuwig verderf, dat zij (de zonde) over de kinderen der mensen gebracht heeft. Maar, ik zeg, wat geeft dit hen, die niet in dit Voorspraak-ambt van Christus zijn opgenomen? Of Christus een Voorspraak is of niet, dat is voor hen hetzelfde. Het is waar, Christus is

als een Zaligmaker niet gedeeld, hij die Hem niet in alles heeft, zal Hem ook niet in een van Zijn ambten hebben tot zaligheid.
Daarom, voor wie Hij geen Voorspraak is, voor die is Hij niets met betrekking tot het eeuwige leven. Een mens heeft geen grond om te zeggen Christus is hier of daarin de mijne, voordat hij grond heeft om te zeggen, Hij is ook mijn Voorspraak, hoewel, zoals reeds is aangetoond dit ambt in de laatste plaats is, en achteraan komt als een reserve. Maar kan iemand zich voorstellen dat Christus wel als Priester zal bidden voor hen voor wie Hij niet als Voorspraak pleiten zal? Of dat Hij wel tot God zal spreken voor hen, voor wie Hij niet tegen de duivel spreken wil?
Nee, Nee, zij zijn de Zijnen, welke Hij liefheeft tot de einde. Johannes 13:1, tot aan het einde van hun leven, tot het einde hunner zonden, tot het einde van hun verzoekingen, tot het einde van hunr vrezen, en tot het einde van het blazen der woede en de boosheid des Satans tegen hen.
Tot de einde toe, kan ook zo verstaan worden, zelfs tot Hij hen de weldaden en zegeningen van al zijn ambten heeft doen ondervinden.
Maar, ik zeg, wat betekent dit alles voor hen, die Hem niet tot hun Voorspraak hebben? u zal u herinneren, dat ik u reeds gezegd heb, dat er verscheidene zijn, die de Heere Jezus niet tot hun Voorspraak hebben - namelijk, degenen, die nog in hun zonden zijn, en hun eigen lusten najagen, degenen, die zich Christus schamen voor de mensen, en degenen, die nooit meer dan half in hun belijdenis zijn. En laat ons tot besluit deze zaak verder onderzoeken. Is het waarschijnlijk, dat zij de Heere Jezus tot hun Voorspraak zouden hebben om hun twistzaak te twisten, zij, die Zijn persoon, Zijn Woord en zijn wegen verachten en verwerpen? Of zij, die geen gevoel van, en geen schaamte gevoelen over, de zonde, die zij liefkozen en omhelzen?
Het is waar, Hij twist de twistzaak van Zijn volk, beide bij de Vader en tegen de duivel, en de gehele wereld bovendien, maar openbare goddeloosheid, schaamte over het goede, en zonder hart of liefde te zijn in de godsdienst, dit zijn geen kentekenen van Zijn volk. Het is onredelijk om te denken, dat Christus een Voorspraak is voor degenen, of dat Hij de twistzaak twist voor dezulken, die terzelfder tijd, en dat wel voor zijn vijanden, slijk in zijn aangezicht werpen met hun onheilige lippen en hun goddeloze levenswandel en samensprekingen. Indien Hij als een Voorspraak pleit voor sommigen, dan moet Hij tegen de Satan voor hen pleiten, en bijgevolg een goeden grond of bodem voor Zijn pleidooi hebben, ik zeg, een beteren bodem, dan waarop de vleselijke mens staat, welke bodem is, hetzij enige bijzondere betrekking waarin deze man tot God staat, of enige bijzondere wet, waardoor hij enig privilege heeft, opdat hij enige grond mag hebben om zich te beroepen, indien nodig, op de gerechtigheid van God, maar geen van deze dingen behoren hen toe, die dood zijn in zonden en misdaden, zij staan in geen bijzondere betrekking tot God, zij zijn niet bevoorrecht door het verbond der genade.

Tegenwerping. Maar pleit Christus niet als Voorspraak voor de uitverkorenen, hoewel zij nog niet geroepen zijn?
Antwoord. Hij stierf voor al Zijn uitverkorenen, Hij bidt voor al zijn uitverkorenen als een Priester, maar als een Voorspraak pleit Hij slechts voor de kinderen, voor de geroepenen alleen. De Satan had niets in te brengen tegen Gods uitverkiezing, want hij kent haar niet, maar hij had op de geroepenen tegen - namelijk, of zij waarlijk

geheiligd waren of niet, of zij moesten sterven voor hun overtredingen. Job. 36:9, 10, Zach. 3.
En voor deze dingen heeft hij enige stof om een beschuldiging tegen ons samen te flansen, en nu is het de tijd voor Jezus Christus om op te staan en voor Zijn volk te pleiten. Ik zeg, voor deze dingen heeft hij enige stof om een aanklacht tegen ons op te stellen, want daar is de zonden, het verbond der werken en ook een rechter, bij wie geen aanneming des persoons is.
Nu, om nu deze beschuldiging te ontwarren en te vernietigen, hiervoor is Jezus Christus onze Voorspraak, en dit geschiedt alleen voor de kinderen. "Mijn kinderkens! Ik schrijf u deze dingen opdat u niet zondigt. En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige."

Ik zal de Heere op het hoogste prijzen,
"k Zal Hem bij velen eer bewijzen,
Want Hij zal zich gewis erbarmen,
En staan ter rechterhand des armen,
Hem redden uit het snood gericht,
Daar het vonnis tot zijn doodstraf ligt.

2. ENIGE KRETEN UIT DE HEL

OF DE WEEKLACHTEN ENER VERDOEMDE ZIEL.
OF EEN UITLEG VAN DIE WOORDEN IN HET 16de HOOFDSTUK VAN LUKAS, BETREFFENDE de rijke man EN de BEDELAAR. WAARIN DE RAMPZALIGE STAAT DER VERDOEMDEN WORDT BLOOTGELEGD
EN EEN WOORD VAN WAARSCHUWING WORDT GEGEVEN AAN ZONDAREN, AAN OUDEN EN JONGEN, OM, DOOR HET GELOOF IN JEZUS CHRISTUS, TE VERHOEDEN, DAT ZIJ IN DEZE PLAATS DER PIJNIGING KOMEN.

A few Sighs from Hell,
Or the Groans of DamnedSoul. 1658

Alsmede een korte verhandeling over het nut der Schriften tot onze onderwijzing in de weg der gerechtigheid overeenkomstig de strekking van de genoemde gelijkenis.

"De goddelozen zullen terugkeren, naar de hel toe, alle God vergetende heidenen." Psalm 9:18.
"En zo iemand niet gevonden werd geschreven in het boek des levens, die werd geworpen in de poel des vuurs." Openbaring 20:15 .

Door de arme en geringe dienstknecht van Jezus Christus.
John Bunyan

VOORREDE

Vriend, omdat het een gevaarlijke zaak is naar de plaats der duisternis en der kwelling te wandelen, en nogmaals, omdat het de weg is, die de meeste arme zielen in de wereld bewandelen, en dat wel met vreugde en blijdschap, alsof daar het enig geluk te vinden is, daarom heb ik 't mijn plicht geacht, om u, o arme man of vrouw! door middel van deze gelijkenis te vertellen, welk een treurig einde die zielen gehad hebben, of zeer waarschijnlijk zullen hebben, die op deze weg voort wandelden, of nog op deze weg zullen gevonden worden.
Wij zijn gewoon hem als een vriend te beschouwen, die zijn naasten voor het gevaar waarschuwt, wanneer hij het kent en ook ziet dat de weg, waarop zijn naasten wandelt regelrecht er naar toe leidt, inzonderheid wanneer wij vermoeden, dat onze naasten óf Zijn Weg niet kent óf onverschillig is. Wel vriend het kan zijn, ja honderd tegen een, dat u van de dag af, dat u geboren werd, altijd met uw rug naar de hemel en met uw aangezicht naar de hel gekeerd zijt, en dat gij, wat mogelijk is, óf uit onwetendheid óf uit zorgeloosheid, hetgeen even slecht is, indien niet slechter, sedert op die weg zijt voortgehold.

Nu, lieve vriend, ik smeek u, blijf een ogenblik staan op uw neg, en denk eens na over het onthaal, dat u waarschijnlijk wachten zal aan het einde van uw weg, indien u inderdaad en in waarheid volhardt op deze ingeslagen loopbaan.
Vriend, uw weg leidt "naar de dood" en uw "treden houden de hel vast." Spreuken 5:5. Het kan zijn dat de weg aangenaam voor het vlees is, maar het einde daarvan zal bitter voor uw ziel zijn. Luister! Hoort gij niet de akelige kreten van hen, die u pas zijn voorgegaan, zeggende: "ontferm u mijner, en zend Lazarus, dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope, en verkoele mijn tong: want ik lijd smarten in deze vlam?" Lukas 16:24. Hoort gij hen niet zeggen, zendt een uit de doden om te verhoeden dat mijn vader en mijns vaders huis niet komen "in deze plaats der pijniging?"
Kunnen deze sombere klachten dan uw stenen hart niet vermurwen? Wilt gij dan uw oren toestoppen en uw ogen sluiten? Wilt gij niet opmerkzaam zijn? Luistert toch naar de waarschuwingen en breekt uw reis af eer het te laat zal zijn. Wilt u dan gelijk zijn aan de dwaze vlieg, die niet rust, totdat zij in het web der spin verward of in de kaars verbrand is? Wilt gij gelijk de vogel zijn, die zich spoedt naar de strik van de vogelvanger? Wilt gij gelijk zijn aan de zot, over wie in het zeventiende hoofdstuk der Spreuken gesproken wordt, die door zinnelijke lusten naar de slachtbank gevoerd wordt?
O zondaar! Er zijn betere dingen te verkrijgen dan de hel, en duizendmaal goedkoper. O! Er bestaat geen vergelijking tussen, daar is een hemel, daar is een God, daar is een Christus, daar is de gemeenschap met een ontelbare schare van gelovigen en engelen. Luistert dan toch naar de boodschap, die God u zendt, die Christus u zendt, die de gelovigen u bekend maken, ja, die zelfs de doden u verkondigen: "Ik bid u dan, dat u hem zendt tot mijns vaders huis," "zo iemand van de doden tot hen heenging, zij zouden zich bekeren." "Gij slechten! hoe lang zal u de slechtigheid beminnen? En de spotters voor zich de spotternij begeren? En de zotten wetenschap haten?" Keert u tot mijn bestraffing, ziet zegt God. "Ik zal Mijn Geest in ulieden overvloedig uitstorten, ik zal mijn woorden u bekend maken."
Ik zeg, hoort naar deze stem o dwaas, keert weer en leef, gij zondige ziel, opdat Hij u niet dat andere gezegde laat horen: "Maar, dewijl Ik geroepen heb, en gijlieden geweigerd hebt, mijn hand uitgestrekt heb, en er niemand was, die opmerkte, zo zal ik ook in ulieder verderf lachen, ik zal spotten, wanneer uw vreze komt." Spreuken 1:22 - 26. O arme ziel, indien God en Christus zo met u handelden om u leed te doen, dat zou een andere zaak zijn, indien u dan weigert, dan zou er nog enige verontschuldiging voor uw dralen en uitstellen zijn. Maar het is voor uw welzijn, tot uw voordeel, voor de vergeving uwer zonden, voor de zaligheid van uw ziel dat zij zo handelen, en om u te verlossen van het helse vuur, van de toekomende toorn, van de eeuwige pijn, en u in gemeenschap met Christus te brengen, dat is wezenlijk zo. Maar het kan zijn, dat u zegt: "Alles wat hier in deze verhandeling besproken wordt is slechts een gelijkenis, en gelijkenissen zijn geen werkelijkheden. Ik zou u kunnen antwoorden dat hoewel het een gelijkenis is, het toch waarheid is en geen leugen, en u zult dit zo bevinden, tot uw eigen nadeel, indien u een verachter blijft van God, van Christus en van de zaligheid uwer eigen ziel.

Maar ten tweede, weet ook, dat de dingen, die door gelijkenissen aangeduid worden, op zichzelf wonderlijke werkelijkheden zijn. O welk een heerlijke werkelijkheid werd er bedoeld met de gelijkenis, "Het koninkrijk der hemelen is gelijk aan een net,

geworpen in de zee" enz. Aanduidende dat zondaars van allerlei soort, uit alle volken en natiën in Gods koninkrijk zouden gebracht worden door het net van het Evangelie. En o! hoe werkelijk zal het andere gedeelte daarvan zijn, wanneer het vervuld zal zijn, wat geschreven staat. "Hetwelk wanneer het vol geworden is, de vissers aan de oever optrekken, en neerzittende, lezen het goede in hun vaten, maar het kwade werpen zij weg " Matth. 13:47, 48. Te kennen gevende de woningen der heerlijkheid, die de gelovigen hebben zullen, alsook de verwerping die de Heere aan de onboetvaardigen en de zondaars geven zal.

En ook in die gelijkenis, die nu volgt, welk een heerlijke werkelijkheid is daarin, "Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelve alleen, naar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort, " Johannes 12:24. Om te kennen te geven, dat, indien Jezus Christus zijn bloed niet vergoot, en de smadelijke dood niet stierf, Hij alleen zou moeten blijven, dat wil zeggen, dat Hij nooit een ziel met zich in de heerlijkheid zou hebben, maar indien Hij stierf zou hij veel vrucht voortbrengen, dat wil zeggen, vele zondaars verlossen.

En welk een innerlijke waarheid was er niet in die gelijkenis, betreffende de Joden, die Christus ter dood brachten, hetwelk de arme verstrooide Joden zelf het best kunnen ervaren tot hun eigen schande en schade, want sedert die tijd zijn zij altijd een verbannen volk geweest, en hebben altijd Gods ongenoegen ondervonden overeenkomstig de waarheid der gelijkenis, die gij vindt opgetekend in Matth. 21:33 - 41.

O! in de Naam van Jezus Christus, veracht de waarheid niet, omdat zij tot u komt in een gelijkenis! Want door zo te spreken en te doen veracht gij bijna alles wat de Heere Jezus gesproken heeft, want Hij sprak veel door gelijkenissen. Waarom zou van u gezegd moeten worden wat van andere gezegd is. Deze dingen zijn gesproken tot degenen, die buiten zijn, "in gelijkenissen, opdat zij ziende niet zien, en horende niet verstaan?" Lukas 8:10.

Ik zeg, wacht er u voor, dat u geen twister zijt met de gelijkenissen van Christus, opdat niet Christus iets tegen uw zaligheid moge hebben in de dag der dagen.

Vriend, ik heb thans niet meer tot u te zeggen. Indien u mij lief hebt, bid voor mij, dat de Heere mij niet verlate en dat Hij Zijn Heilige Geest niet van mij neme, en dat de Heere mij geschikt make om te doen en te lijden alles wat mij door de duivel en de wereld zal worden aangedaan.

Ik moet u nog zeggen, de wereld woedt, zij stampen met hun voeten en schudden met hun hoofden, en graag zouden zij mij doden, moge de Heere mij helpen en sterken om alles wat zij mij zullen aandoen met lijdzaamheid te verdragen, en wanneer zij mij op de een wang slaan hen de andere toe te keren, opdat ik doen moge wat de Heere Jezus mij bevolen heeft, want dan zal de Geest van God en der heerlijkheid op mij rusten.

Vaartwel.

Ik ben de uwe, indien ge u niet schaamt mij als de uwe te erkennen, wegens mijn lage en verachtelijke afkomst in de wereld.

JOHN BUNYAN

Lukas 16:19 - 31.

"En er was een zeker rijk mens, en was gekleed met purper en zeer fijn lijnwaad, levende allen dag vrolijk en prachtig. En er was een zeker bedelaar, met name Lazarus, welke lag voor zijn poort, vol zweren. En begeerde verzadigd te worden van de kruimkens, die van de tafel des rijken vielen, maar ook de honden kwamen en lekten zijn zweren. En het geschiedde, dat de bedelaar stierf, en van de engelen gedragen werd in de schoot van Abraham. En de rijke stierf ook en werd begraven. En als hij in de hel zijn ogen ophief, zijnde in de pijn, zag hij Abraham van verre, en Lazarus in zijn schoot. En hij riep en zei: Vader Abraham! ontferm u mijner, en zend Lazarus dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope, en verkoele mijn tong: want ik lijde smarten in deze vlam. Maar Abraham zei: Kind! gedenk, dat u uw goed ontvangen hebt in uw leven, en Lazarus desgelijks het kwade, en nu wordt hij vertroost, en u lijdt smarten. En boven dit alles, tussen ons en ulieden is een grote kloof gevestigd, zodat degenen, die van hier tot u willen overgaan, niet zouden kunnen, noch ook die dan daar zijn, van daar tot ons overkomen. En hij zei: Ik bid u dan, vader! dat u hem zendt tot mijns vaders huis: Want ik heb vijf broeders, dat hij hun dit betuige, opdat ook zij niet komen in deze plaats der pijniging. Abraham zeide tot hem: Zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen. En hij zei: Nee, vader Abraham! maar zo iemand van de doden tot hen heenging, zij zouden zich bekeren. Maar Abraham zei tot hem: indien zij Mozes en de profeten niet horen zo zullen zij ook, al was het, dat er iemand uit de doden opstond, zich niet laten gezeggen."

Deze woorden werden niet door onze Heere Jezus Christus gesproken om u slechts de staat en de toestand van twee enkele personen aan te tonen, zoals sommigen menen, maar om u de staat en de toestand te leren kennen van de Rechtvaardigen en de goddelozen. Want Hij sprak deze woorden, opdat het nageslacht er zijn voordeel mee zou doen. Nu in mijn verhandeling over deze woorden zal ik niet langwijlig zijn, maar zo kort als ik kan zal ik over de verzen heenlopen en u de verschillende waarheden en lessen, die er in vervat zijn aantonen.
En moge de Heere deze verhandeling rijkelijk zegenen aan de harten van hen die dit lezen of van hen die dit zullen horen lezen. Vers 19 en 20 Bij het 19de en 20ste vers zal ik niet lang stil staan, maar u slechts enige opmerkingen ten beste geven, en zo overgaan tot de volgende verzen: want dat zijn de woorden waarover ik inzonderheid wens te spreken.

Het 19de en 20ste vers luiden aldus: ***"En er was een zeker rijk mens, en was gekleed met purper en zeer fijn lijnwaad, levende allen dag vrolijk en prachtig. En er was een zeker bedelaar, met name Lazarus, welke lag voor zijn poort vol zweren"***

Ten eerste. Indien de Heere Jezus alleen deze woorden gezegd had en niets meer, dan zou de gehele wereld een verkeerde uitleg aan deze woorden gegeven hebben.
Ik zeg, indien de Heere Jezus slechts had gezegd: "Er was een zeker rijk mens, levende allen dag vrolijk en prachtig, en er was een zeker bedelaar, welke lag voor zijn poort vol zweren, " dan zou de wereld deze gevolgtrekking gemaakt hebben - de rijke man was de gelukkige man, want op de eersten aanblik schijnt het werkelijk zo te zijn, maar neemt alles bij elkaar, dat wil zeggen, leest de gehele gelijkenis en u zult bevinden dat niemand in een slechtere toestand verkeert dan hij, zoals ik straks duidelijk hoop aan te tonen.

Ten tweede. Indien iemand een mens zou willen beoordelen naar het uiterlijke voorkomen dan zou men zich menigmaal bedriegen. Hier is immers een mens die naar het uitwendig voorkomen de enig gezegende schijnt te zijn, daar hij rijk is, en de bedelaar arm. Hij is wel gekleed waar misschien de bedelaar naakt is. Hij heeft goed voedsel, maar de bedelaar zou blijde zijn een hondendeel te hebben. "En begeerde verzadigd te worden van de kruimkens, die van de tafel des rijken vielen " De rijke man leeft allen dag vrolijk en prachtig, maar de bedelaar moet zich vergenoegen met een gegeven bete broods wanneer hij haar bekomen kan.
O! Wie zou niet in de plaats van die rijken willen zijn? Een rijk man, overvloed van klederen en lekkernijen allen dag, het is genoeg om iemand, die nergens anders zijn hart opzet dan op zijn buik en zijn rug en zijn vleselijke lusten, te doen uitroepen: "O! dat ik in de toestand van die rijke man ware! O! dat ik eens had wat die rijke man heeft! Dan zou ik nog eens een leventje leiden, dan zou mijn hart gerust zijn, dan zou ik genoegen smaken en tot mijn ziel kunnen zeggen: "Ziel! gij hebt vele goederen, die opgelegd zijn voor vele jaren, neem rust, eet, drink, wees vrolijk." Lukas 12:19. Gij hebt overvloed van alles en verkeert in de gelukkigste toestand!
Ik zeg, dit zou kunnen zijn, en het is ook werkelijk de gevolgtrekking die diegenen maken, die oordelen naar het uiterlijke voorkomen. Maar indien u de gehele gelijkenis met aandacht overleest dan zal u zien dat juist datgene, waaraan de mensen zoveel waarde hechten, bij de Heere in geen aanmerking komt, maar dat Hij een afkeer van die door ons zo hoog gewaande schatten heeft.
En nogmaals, die toestand die soms naar uiterlijk voorkomen zo treurig en droevig schijnt te zijn, is dikwijls de heerlijkste, want de bedelaar was er duizendmaal beter aan toe dan de rijke man, hoewel zijn toestand naar uiterlijk voorkomen de ellendigste scheen te zijn, waaruit wij dit leren:

1. Dat degenen, die naar het uiterlijk voorkomen oordelen, meestal verkeerd oordelen. Johannes 7:24.
2. Dat zij, die slechts op hun uitwendige genietingen zien als tekenen van Gods bijzondere gunst, zich ook bedriegen. Openb. 3:17.

Want gelijk het in deze gelijkenis is, een vermogend mens en een kind van de duivel kunnen slechts een persoon uitmaken, of een mens kan overvloed van uitwendige genietingen hebben en toch door de duivelen naar de eeuwige verdoemenis gevoerd worden. Lukas 12:20. Maar dit is de val, waarin de duivel vele duizenden zielen verlokt en gevangen heeft, namelijk, door hen diets te maken dat zij moeten oordelen naar het uitwendige voorkomen, of naar Gods uitwendige zegeningen. Vraagt maar eens aan een armzalige vleselijke en hebzuchtige vrek, hoe wij kunnen weten of iemand gelukkig is, en hij zal u antwoorden, dat diegene het gelukkigst is, die het rijkst bedeeld is met aardse goederen, hoewel juist onder hen het merendeel verloren schapen zijn.
Helaas! Die arme mensen, zij zijn zo onwetend en zo blind, dat zij denken, dat iemand wiens goederen vermeerderd zijn daarom het meest van God bemind wordt, want anders zou de Heere zo iemand niet zo zegenen en het werk van Zijn handen voorspoedig doen zijn. Ach! arme ziel, het is de rijke man, die naar de hel gaat. "En de rijke stierf, " en in de hel, let er wel op, in de hel hief hij zijn ogen op. Deze grote der

aarde soms langs de straten te zien pronken en pralen, het doet mij verbaasd staan. Zij zien op zichzelf met een welgevallig oog ter neer alsof zij de enig gelukkigen zijn, maar het is omdat zij naar het uiterlijke voorkomen oordelen, zij zien op zichzelf als de enig gezegende mensen, wanneer de Heere weet, dat het merendeel van hen juist niet gezegend is. "Niet vele wijzen naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen zijn geroepen." 1 Cor. 1:26.
Ach! indien zij, die nu zo'n hoge borst opzetten, dat iemand hen nauwelijks durft aanzien, slechts dit geloven mochten, dan zouden zij het hoofd ter neer buigen en uitroepen: "O! geeft mij een Lazarusdeel! Ik zou veel meer hiervan gezegd kunnen hebben, maar dit zal ik niet doen, slechts dit zal ik tot u zeggen, tot u, die veel goederen bezit in deze wereld, draagt er zorg voor dat u uw deel niet in deze wereld hebt. Wacht er u voor dat hiernamaals niet tot u gezegd worde, wanneer gij graag de poorten des hemels zou binnen treden: "Kind! gedenk, dat u uw goed ontvangen hebt in uw leven, " in uw leven had gij uw deel. Psalm 17:14.
Een vriend, gij die naar de dingen van deze wereld jaagt, en zucht naar rijkdom, laat mij u een vraag doen, zou u tevreden zijn als de Heere u, met eerbied gesproken, afwijst met een deel in dit leven? Zou u verblijd zijn buiten de hemel te moeten blijven met een wel geklede rug en een buik goed gevuld met de lekkernijen van deze wereld? Zou u werkelijk verheugd zijn al uw goede dingen in uw leven te hebben, om uw hemel niet langer te laten duren dan terwijl gij op deze aarde zijt? Zou u gewillig zijn om beroofd te zijn van een eeuwige gelukzaligheid en heerlijkheid? Zegt gij Nee, zijt dan op uw hoede voor de wereld en de zonde, zijt dan op uw hoede tegen de begeerten van de rijke man, opdat uw tafel niet uw valstrik zij. Psalm 19:14, opdat de rijkdom der wereld u niet buiten de eeuwige heerlijkheid zal houden. Want gelijk de apostel zegt: "Die rijk willen worden, vallen in verzoeking, en in de strik, en in vele dwaze en schadelijke begeerlijkheden, welke mensen doen verzinken in verderf en ondergang." 1 Tim. 6:9. Zoveel in het algemeen, maar nu meer in het bijzonder. Deze twee mensen tonen ons dus de staat des rechtvaardigen en des goddelozen aan, de bedelaar die van de christen en de rijke man die van de onbekeerden zondaar. "En er was een zeker rijk mens." Maar waarom wordt de ongelovige voorgesteld onder het beeld van een rijke man?

1. Omdat Christus deze niet te trots wilde laten zijn, maar opdat zij die rijkdommen bezitten toch op hun hoede zouden zijn, dat zij niet hun deel in hun schatten hebben. Jacobus 1:10 - 12. 1 Tim. 6:17.

2. Omdat rijke mensen het meest bloot liggen voor des Satans verzoekingen, omdat zij het vatbaarst zijn om opgeblazen te worden door hun trotsheid en zorgen van deze wereld, waarin zij hun beste krachten en hun meesten tijd besteden in wellustigheid, dronkenschap, lichtzinnigheid, ijdelheid en meer andere dingen, om welke de toorn Gods komt over de kinderen der ongehoorzaamheid. Coll. 3:6.

3. Omdat Hij de zielen der zijnen vertroosten wilde, welke gewoonlijk tot de minder bedeelden behoren, "het onedele der wereld, en het verachte heeft God uitverkoren." 1 Cor. 1:28. Indien God de uitverkorene onder het zinnebeeld van een rijke man had voorgesteld, zo zouden zijn kinderen, die voor het merendeel tot de armeren behoren, besloten hebben, dat zij geen deel hadden in het leven, dat komen zou. En nogmaals,

indien de Heere niet zo'n openbaring gegeven had van de treurige toestand van degenen, die voor het grootste gedeelte rijk zijn, dan zouden wij tot het besluit gekomen zijn, dat uitsluitend de rijken gelukkig zijn. Ja, hoewel de Heere zelf zo duidelijk verklaart, dat de rijken der aarde voor het grootste deel in de treurigste toestand verkeren, toch, zij het door ongeloof of door inbeelding, toch verharden zij zich en jagen zij naar de eer en de roem van deze wereld, alsof de Heere Jezus Christus niet meende wat Hij zei, of dat Hij meer gezegd heeft dan geschieden zal, maar laten zij er zeker van zijn, dat er ook eenmaal een tijd der vervulling zal zijn, evenals er een tijd van voorzegging geweest is, want de Schrift kan niet gebroken worden. Johannes 10:35.
Maar nogmaals, de Heere bedoelt met deze woorden niet, dat alleen zij goddeloos zijn, die rijk in de wereld zijn, en geen andere, want dan zouden alle armen, hoewel verdorven en ijdel, verlost en behouden moeten worden van de eeuwigen toorn, hetwelk tegen de uitspraak van Gods Woord zijn zou, waarin wij uitdrukkelijk lezen, dat de koningen der aarde, en de grote en de rijken en de oversten over duizend, en de machtigen, en alle dienstknechten, en alle vrijen sidderen zullen bij de verschijning des Heeren. Openb. 6:15. Hoewel Christus dus zegt: "er was een zeker rijk mens, " zo moeten wij hieronder toch alle ongelovigen verstaan, rijken en armen. En bent u nu willens blind om het zo te verstaan dan zal u eenmaal gedwongen zijn om het zo op te vatten bij de tweede komst van Christus, wanneer al de goddelozen aan zijn linkerhand zullen staan, met bleke gezichten en schuldige gewetens, en wanneer de violen van de toorn van de Almachtige gereed zullen zijn om over hen uit gegoten te worden.
Dit zij genoeg over het 19de vers, ik zou er meer van gezegd kunnen hebben, maar ik moet dit nu laten rusten, daar ik thans over andere zaken tot u spreken moet.

Vers 20. ***"En er was een zeker bedelaar, met name Lazarus, welke lag voor zijn poort, vol zweren."***
Dit vers bevat in hoofdzaak het volgende,
1. Dat de kinderen Gods een arm en veracht volk zijn, "er was een zeker bedelaar." Indien u het woord bedelaar opvat in eigenlijke zin, namelijk, dat het armoe en schaarsheid te kennen geeft naar het uitwendige, dan is het juist van toepassing op 's Heeren kinderen, want zij zijn voor het merendeel een arm, behoeftig en veracht volk. Maar indien u het in figuurlijke zin verstaat en het aldus vertolkt dan zijn zij het, die vuriglijk om hemels voedsel smeken, dit is de geest van 's Heeren volk.

2. "Welke voor zijn poort lag, vol zweren." Deze woorden laten ons de ongesteldheden der gelovigen zien, "hij was vol zweren, " hetwelk beduiden kan de vele moeilijkheden, verzoekingen, vervolgingen, en verdrukkingen, waarmee zij, het zij uitwendig naar het vlees of inwendig naar de geest, bovenal te kampen hebben zolang zij in deze wereld zijn, maar ook de ontvangst die zij ondervinden bij de ongelovigen van deze eeuw, daar er geschreven staat, dat hij vol zweren voor zijn poort lag. Merkt er wel op, hij lag niet in het huis van de rijke - dat was te goed voor hem - maar hij lag voor zijn poort, vol zweren.

Hieruit volgt rechtstreeks,

1. Dat de ongelovige en goddeloze wereld volstrekt niet gesteld is op het bezoek van Gods arme kinderen, en dat zij hen op generlei wijze in hun huis ontvangen, nog minder onthalen willen. Al moeten zij soms ergens door zaken of omstandigheden van bijzondere aard in hun nabijheid zijn, toch zullen zij niet in hun woning binnentreden, Nee, de deur moet voor hen gesloten blijven, moeten zij soms dicht bij hen zijn, welnu dan niet verder dan tot aan de poort. "En hij lag voor zijn poort vol zweren."

2. Merkt verder op dat de wereld volstrekt niet bewogen wordt met de tegenspoeden van Gods kinderen al zitten zij van het hoofd tot de voeten vol zweren. Neen de wereld heeft geen deernis met een veracht, verdrukt, en vervolgd volk, zij doet nog eerder haar best om hun ellende te verzwaren door de deur voor hen te sluiten, zink of zwem, wat kan het de wereld schelen? Zij is vast besloten om hen te verstoten, zij wil hen niet in huis ontvangen. Als het liggen op de harde keien hen enig goed kan doen, als verstoting, verachting en buitensluiting hen enig goed kan doen, welnu daar kunnen Gods kinderen genoeg van ontvangen, maar geen verkwikking, geen troost. Neen arm kind van God, die heeft de wereld niet voor u. "En hij lag voor zijn poort vol zweren."

Vers 21. ***"En bij begeerde verzadigd te worden van de kruimkens, die van de tafel des rijken vielen, maar ook de honden kwamen en lekten zijn zweren."***
In deze woorden toont de Heiland ons het gehalte van het hart van een christen, en ook het hart en de houding van wereldse mensen tegenover de kinderen Gods aan. Het hart van een christen wordt daarin geopenbaard, dat bij tevreden is met alles wat hij aan deze zijde ontvangt, hoe schamel zijn deel ook zijn moge. "En hij begeerde verzadigd te worden van de kruimkens, die van de tafel des rijken vielen, " een hondendeel was hem niet te gering. Een christen zal tevreden zijn met het karigste deel, als hij maar genoeg heeft om ziel en lichaam bijeen te houden. Een christen heeft geleerd met alles vergenoegd te zijn (als hij werkelijk geleerd heeft een christen te zijn), gelijk Paulus zegt: "ik heb geleerd vergenoegd te zijn in wat ik ben." Filip. 4:11. Een christen leert in alle omstandigheden en toestanden zich toe te leggen om God lief te hebben, met God te wandelen, en zich aan God over te geven, en als de kruimkens van de tafel des rijken hem maar zoveel lichamelijke kracht schenken, dat hij met zijnen God kan wandelen, dan is hij tevreden, dan is hij voldaan.
"En hij begeerde verzadigd te worden van de kruimkens die van de tafel des rijken vielen." Maar let er wel op, zijn wens werd niet vervuld, zijn begeerte werd niet bevredigd, gij leest nergens dat zoveel als een enkel kruimpje hem ten deel viel.
Nee, dan zouden de honden teleurgesteld worden, die kruimkens moeten voor de honden bewaard blijven.
Hieruit leren wij, dat de goddeloze hun honden meer op prijs stellen dan de kinderen Gods. Gij zegt misschien bij uzelf, dit is toch zonderling. Vreemd is het, maar niettemin waar, zoals duidelijk blijkt, hoeveel duizenden guldens worden er niet jaarlijks in hogere kringen besteed om toch maar goed voorzien te zijn van de beste honden, terwijl men terzelfder tijd het kan aanschouwen, dat arme kinderen Gods van honger en koude omkomen? Men bouwt huizen voor deze dieren, terwijl de gelovigen moeten ronddolen en verblijd moeten zijn in een hol of spelonk schuilplaats te vinden, Hebr. 11:38. En als zij een hunner huizen bewonen als huurders, dan laten zij hen

liever verhuizen of hen op straat zetten, of breken het dak boven hun hoofden af, liever dan zich niet van zulke huurders te ontslaan.
Nogmaals, sommige mensen kunnen geen vijf minuten ver van huis gaan of zij moeten honden achter hun hielen hebben, maar zij kunnen gemakkelijk uren ver reizen buiten het gezelschap van een Christen. Ja, als zij bij toeval een christen zouden ontmoeten, terwijl zij bezig zijn met hun honden, dan zouden zij hem wel willen ontvluchten als zij konden. Zij gaan liever naar de andere zijde van de weg of van de heg, dan dat zij de christen zouden ontmoeten, en gebeurt het soms, dat er een kind van God in een huis komt waarin twee of drie van deze rampzaligen zijn, dan wensen zij gewoonlijk zichzelf of de christen de deur uit, en waarom dat? Omdat zij de christen niet kunnen verdragen. Komt er op die tijd een hond, of een dronkaard vloekende dat huis binnen, die nog minder dan een hond is, o, hij moet met hen aanzitten en deelgenoot zijn van hun lekkernijen.
En nu zegt het mij, gij die aan uw zonden en aan uw vermaken verknocht zijt, zegt het mij, zou u niet liever gemeenschap oefenen met een dronkaard, een vloeker, een hoer, een dief, ja, liever met een hond, dan met een oprechte christen? Indien u neen zegt, wat betekent dan die verachtelijke houding tegenover Gods volk? Waarom ziet gij hen aan, alsof gij hen wilt opeten? En als gij op hetzelfde ogenblik maar een hond kunt ontmoeten, of een dronken metgezel, dan kunt u hen vleien en liefkozen, kennis met hen aanknopen, en twee of driemaal in de week met hen naar de herberg of het bierhuis gaan. Maar als de gelovigen, de kinderen Gods bijeenkomen om met elkaar te bidden, elkaar te stichten en op te bouwen, dan bent u niet te vinden, dan schittert gij door uw afwezigheid.
Ach! vrienden, als het op stuk van zaken komt, dan bevindt men, dat u meer van dronkaards, hoeren, honden, ja van enig ding houdt, ja liever de duivel dient, dan in vriendelijke verstandhouding staat met Gods volk.
Bovendien, "de honden kwamen en lekten zijn zweren." Hierin kunt u nogmaals niet alleen de bedroefden staat der kinderen Gods in deze wereld zien, maar ook dat zelfs de honden zelven, overeenkomstig hun aard, goedwilliger zijn jegens de gelovigen dan de zondige wereld, hoewel de goddelozen geen deernis willen hebben met de gelovigen, zo is het bevolen, dat zulke schepselen als honden, leeuwen enz. dit wel zullen hebben. Hoewel de rijke man hem niet in zijn huis ontvangen wilde, zo komen toch zijn honden om hem zoveel goed te doen als zij kunnen, zelfs met zijn open wonden te lekken.
Zo was het met Daniël toen de wereld tegen hem raasde, en zij verlangde, dat hij in de kuil der leeuwen zou geworpen worden, de leeuwen sloten hun muilen, of liever de Heere hield de muil der leeuwen gesloten, zodat Daniël niet dat leed overkwam, dat men hem had toegewenst, Daniël 6. En hiervan ben ik overtuigd dat als de schepselen zo doen wilden als sommige mensen willen, dat zij doen zouden, dan zouden de kinderen Gods niet zo rustig hun weg langs de straat vervolgen. En wat ik tevoren gezegd heb, zeg ik andermaal, ik ben overtuigd, dat in de grote oordeelsdag het gedrag en de houding van velen zo ontdekt zal worden, dat het duidelijk blijken zal, dat zij zeer onbarmhartig en dol tegen de kinderen Gods geweest zijn, dermate, dat zij gemelijk waren, wanneer zij door de voorzienigheid Gods in hun verwachting bedrogen waren, zoals duidelijk te zien is bij hen, die het er op toelegden om de kinderen Gods in slavernij te voeren en hen als boosdoeners uit de maatschappij te verwijderen. Psalm 31:13. En omdat God in zijn oneindige goedheid hun plannen

verijdeld heeft, daarom knarsetanden zij. Laten de christenen zich daarom niet op hun vijanden verlaten, "" wacht u voor de mensen, " Matth. 10:17. Zij zijn onbarmhartige mensen, en zij zullen u niet zo vele gunsten bewijzen als gij wel verwacht. Tenzij God hun natuurlijke geneigdheid verandert, zullen zij u niet zo goed behandelen als hun hond.

Vers 22 en 23 Vers 22, 23a - ***"En het geschiedde, dat de bedelaar stierf, en van de engelen gedragen werd in de schoot van Abraham, En de rijke stierf ook en werd begraven."***

De vorige verzen schetsen in het kort het gedrag der goddelozen in dit leven tegenover dat der rechtvaardigen. Dit vers handelt over het heengaan uit dit leven van de Rechtvaardigen en de goddeloze. Waar hij zegt, "En het geschiedde, dat de bedelaar stierf, en van de engelen gedragen werd in de schoot van Abraham, "en de rijke stierf ook, "daar wordt door de bedelaar de gelovige voorgesteld en door de rijke man de goddeloze. Waarbij valt op te merken, dat noch de Rechtvaardige noch de onrechtvaardige altijd zal voortleven zonder verandering, hetzij bij de dood of in het oordeel. De goede mens stierf en de slechte mens stierf. Deze tekst steunt ook nog opmerkelijk deze waarheid, dat goeden en kwaden sterven moeten, waar gezegd wordt, "En gelijk het de mens gezet is eenmaal te sterven en daarna het oordeel." Hebr. 9:27.

Let er wel op, er staat niet dat mensen bij toeval sterven kunnen, dat zou in het hart van een ongelovige nog een flauwe hoop kunnen doen ontstaan, dat hij de bitterheid des doods zou kunnen ontlopen. Maar er staat geschreven dat de mens zeker zal sterven, het is verordend, merkt op, "het is de mens gezet eenmaal te sterven, en daarna het oordeel." God heeft het vastgesteld, dat de mensen sterven zullen, sedert zij gevallen zijn uit die gelukkigen staat, waarin Hij hen had geplaatst, Rom. 6:23.

Nu, waar de tekst luidt, dat de bedelaar stierf en de rijke man ook stierf, daar wordt gedeeltelijk bedoeld, dat zij ophielden te bestaan in deze wereld, ik zeg gedeeltelijk, niet geheel en al. Hoewel het geheel en al de bedoeling is, wanneer wij over schepselen spreken, zo is het dit toch slechts gedeeltelijk, wanneer wij over het sterven van mannen, vrouwen en kinderen handelen, want bij de laatsten valt nog iets meer op te merken, iets anders dan het eenvoudig scheiden uit dit leven. Want als de dood een einde maakte aan het bestaan van onwedergeborenen, niet alleen aan hun bestaan in deze maar ook in de toekomende wereld, dan zouden zij zich nog gelukkiger gevoelen dan hier aan deze zijde van het graf, want wanneer goddeloze mannen en vrouwen sterven dan komt er na hun dood een zeer verschrikkelijke tijd, namelijk, wanneer zij door de engelen der duisternis van hun sterfbed naar de hel gevoerd zullen worden, om daar bewaard te blijven tot de jongsten dag, wanneer ziel en lichaam weer met elkaar zullen verenigd worden, en bekwaam gemaakt zullen worden om de vreselijkste straffen te ondergaan onder de toorn van de Almachtige tot in alle eeuwigheid. Dit is het, wat een mens, die niet nogmaals geboren is, na zijnen dood zal overkomen, hetgeen klaar blijkt uit wat wij geschreven vinden in 1 Petrus 3:18, 19, waar, voordat gesproken wordt over de wederopstanding van Christus, gezegd wordt, dat Christus door de Geest, heengegaan zijnde, de geesten, die in de gevangenis zijn, gepredikt heeft." Maar wat wordt hiermee bedoeld?

Wel, zoveel als het volgende, dat die zielen, die eenmaal in deze wereld leefden in de tijd of in de dagen van Noach, ongehoorzaam geweest zijnde aan de roepstemmen van

God door Zijn Geest in Noach, want zo versta ik het, naar hetgeen voorspeld was door de prediker, van het leven beroofd waren en door de vloed overweldigd waren, en nu in de gevangenis zijn.
Let er wel op, hij predikte tot de geesten, die in de gevangenis zijn, hij zegt niet, tot degenen die in de gevangenis waren, maar die in de gevangenis zijn die er nu in zijn, in de boeien der duisternis bewaard of gevangen gehouden in die gevangenis, waarin zij nu zijn, om ten alle tijden, gelijk moordenaars in de kerker, gereed te zijn om voor de rechterstoel van Christus gebracht te worden op de grote oordeelsdag. Maar hiervan hoop ik later meer te zeggen. Indien deze heilige waarheid geloofd werd, namelijk, dat de mensen moeten sterven en deze wereld moeten verlaten, en óf in de eeuwige vreugde óf anders in de gevangenis gaan, om daarin bewaard te worden tot de grote oordeelsdag, dan zouden er niet zoveel lichtzinnigen langs de straten dartelen als er nu doen, tenminste het zou een grote knak geven aan hun onrein gedrag, zodat zij niet zo'n slecht leven zouden willen of kunnen leiden als zij nu doen.
De goddeloze koning Belsazar, hoever hij ook van God verwijderd was, toch veranderde de glans zijns aangezichts, zijn gedachten verschrikten hem, en zijn knieën stieten tegen elkaar, toen hij zag dat de God der goden vertoornd was en hem dreigde voor zijn goddeloosheid, Daniël 5:5, 6. Indien u de voorgaande verzen leest, dan ziet gij, dat hij onverschillig is en aan niets anders denkt dan aan de bevrediging zijner boze lusten en zijner bijwijven. Maar zodra bemerkt hij niet het handschrift aan de wand, of, zo zegt de Schrift, "toen veranderde zich de glans des konings, en zijn gedachten verschrikten hem, en de banden van zijn lendenen werden los, en zijn knieën stieten tegen elkaar aan."
En toen Paulus tot Felix over rechtvaardigheid, matigheid en over het toekomend oordeel sprak, toen werd deze zeer bevreesd. En laat mij u zeggen ziel, wie gij ook zijt, dat u gewis uw leven veranderen zou en een nieuw blaadje om zou keren, indien u waarlijk geloofde, dat u sterven moet en dat u voor de Rechterstoel van Christus moet komen. Maar dit is het rampzalige, de duivel zwoegt van de morgen tot de avond en van de avond tot de morgen, om, behalve al het goede uit hun hart te houden ook nog bovendien de gedachte aan de dood uit hun hart te bannen, want hij weet, als hij hen maar van de ernstige gedachten des doods kan afhouden, dan kan hij hen gemakkelijker in hun zonden doen volharden en hen zodoende van een verzoening met Christus afhouden, gelijk Job zegt: "Hun huizen hebben vrede zonder vreze, en de roede Gods is op hen niet." Hetwelk hen tot God doet zeggen, "Wijk van ons! want aan de kennis uwer wegen hebben wij geen lust, " Job 21:14. Omdat er bij hen geen vrees bestaat voor de dood en het toekomende oordeel, daarom wijzen zij God en zijn wegen van de hand, en brengen hun dagen in hun zonden door, en in een ogenblik, dat wil zeggen, voordat zij het bemerken, dalen zij in het graf ter neer. Job 21:13.
En zo ging het ook met de rijke man, over wie in Lukas 12:20 wordt gesproken. In plaats van aan de dood te denken dacht hij aan het vergroten van zijn schuren. Maar te midden van zijn drukke bezigheden in de wereld overvalt hem de dood, die hij nog vele jaren van zich had gedacht, en deze eist zijn ziel op, voordat hij het wist. Maar God zei tot hem: Gij dwaas! gij bekommert u over de dingen van dit leven, gij stelt de gedachte aan het scheiden uit deze wereld ter zijde, terwijl men in deze nacht uw ziel van u zal afeisen. En van hier is het, daar de mensen niet aan een heengaan van deze aarde denken, dat zij voor andere en voor zichzelf zo onverwachts uit hun genoegens en vermaken, ja uit alle zaken, waarmee zij zich zo bezig houden in deze wereld,

worden weggerukt. En dit is de oorzaak, waarom sommigen in uw steden en dorpen zo eensklaps worden weggenomen, sommigen in hun dronkenschap, andere in hun overspelen, weer andere in hun dobbelspel, andere in de zorgen en beslommeringen van deze wereld, zo onverwachts, dat wij allen er verpletterd over zijn. Van hier dat sommigen zo verwonderd staan bij zulke tijdingen als dezen. Die en die is gestorven, en die is begraven, het is omdat zij zo weinig denken aan de vergankelijkheid van zichzelf en van andere. Want hielden zij hun gedachten meer bezig met de kortstondigheid van dit aardse leven en met het gevaar dat hen dreigt, die de Heiland niet als hun Borg hebben leren kennen, dan zouden zij voorzeker waakzamer en meer nuchteren zijn en hun tijd meer in de dienst van God besteden en meer lust gevoelen om naarstiglijk te vragen naar de Verlosser van de toekomende toorn, 1 Thess. 1:10. Want, zoals ik tevoren heb gezegd, het is klaar, dat zij, die naar het vlees en haar begeerlijkheden leven, niet ernstig en wezenlijk aan de dood denken en het oordeel dat daarna volgen zal, ook doen zij geen moeite om hieraan te denken, want deden zij zulks, dan zou dit hen met de vrome Job doen uitroepen, "Ik zou al de dagen mijns strijds hopen, totdat mijn verandering komen zou, Job 14:14.
En gelijk ik tevoren gezegd heb, dat niet alleen de goddelozen maar dat ook de Rechtvaardigen hun tijd hebben, waarop zij dit leven moeten verlaten. En de bedelaar stierf. De kinderen Gods, ook zij moeten van dit leven beroofd worden, zij moeten hun geest overgeven in de handen van de HEERE, hun God, zij moeten ook van hun vrouwen, kinderen, mannen, vrienden, goederen en van alles wat zij in deze wereld bezitten, gescheiden worden. Want God heeft het zo bepaald, het is vooruit vastgesteld dat de mensen eenmaal moeten sterven, en "wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, gelijk geschreven staat in 2 Cor. 5:10, 11.

Maar men zou de tegenwerping kunnen maken, indien zowel de Rechtvaardigen als de goddelozen moeten sterven, en indien zowel de Rechtvaardigen voor de rechterstoel moeten geopenbaard worden als de zondaren, welk voordeel hebben de gelovigen dan boven de ongelovigen, en hoe kunnen de kinderen des lichts dan in een betere toestand verkeren als de kinderen der duisternis?
Antwoord. Leest nog eens het 22ste vers en u zult een hemelsbreed verschil tussen die beiden zien, een even groot verschil als er tussen de hemel en de hel is, tussen de eeuwige zaligheid en de eeuwige pijniging, want toen de bedelaar stierf, zo leest gij, werd hij (de gelovige) door de engelen in de schoot van Abraham gedragen, of in de eeuwige vreugde, Psalm 1. Maar het is niet zo met de goddelozen, zij worden heen gedreven in hun kwaad en door de duivelen naar de afgrond gevoerd Spreuken 14:32, want er staat geschreven, dat hij, de rijke man (de goddeloze) Zijn ogen ophief in de hel, zijnde in de pijn. Wanneer de goddelozen sterven begint hun ellende, want dan verschijnt de duivel als zo vele leeuwen, loerende op het ogenblik dat de ziel van het lichaam scheiden zal.
Soms zijn zij zichtbaar voor de stervende, maar ook menigmaal onzichtbaar. Maar dit is zeker, de duivelen laten hun prooi niet ontsnappen, zij staan gereed om de verlorene, buiten Christus staande, ziel naar de gevangenis te voeren om haar daar te pijnigen en gevangen te houden tot de grote oordeelsdag, op welke dag ziel en lichaam verenigd, beiden een eindvonnis van de Rechtvaardige Rechter zullen ontvangen, om voor altijd uit de tegenwoordigheid Gods in een eeuwige rampzaligheid verbannen te worden. Maar wanneer het einde der gelovigen daar is,

dan zijn de engelen bij de hand, ja zij staan met blinkende aangezichten klapwiekend te wachten op het ogenblik dat zij als dienstknechten de ziel veilig in de schoot van Abraham met zich zullen kunnen medevoeren. Het gebeurt ook menigmaal, dat de duivelen druk in de weer zijn gedurende de ziekte van een gelovige om vergiftige pijlen in hun harten te schieten, en zonder twijfel met het doel om een kind van God uit de hemel te houden.

Maar hier is balsem, als de duivelen uit de hel komen opdoemen om de ziel te verslinden, indien het mogelijk ware, dan dalen de Engelen uit de hemel neer om over de ziel te waken, en haar, trots alle aanvallen des duivels, veilig in de schoot van Abraham te dragen. David heeft deze troost ondervonden en zegt het verder tot troost van zijn broederen, Psalm 34:7. "De Engel des Heeren legert zich rondom degenen, die Hem vrezen, en rukt hen uit."

Merkt wel op, de engel des Heeren legert zich rondom Zijn kinderen om hen te verlossen. Waarvan? Van hun vijanden, waaronder de duivel niet de minste is. Dit is ten allen tijde een heerlijke troost, te weten, dat de engelen Gods daar zijn, om een arme man of vrouw te dienen, maar dit is inzonderheid tot sterkte en troost in dagen van benauwdheden en nood, bij de dood, wanneer de duivelen de ziel belegeren met al de machten die de hel hen kan verschaffen.

Nu kan het zijn, dat de engelen Gods in het eerst niet verschijnen, ten minste voor het oog der ziel, ja soms schijnt het, dat de hel "eerder voor ons open staat en de duivelen staan te wachten om er ons heen te voeren." Maar dit is tot troost, dit is tot sterkte, ten laatste komen de engelen toch altijd, en zij zullen de ziel niet overgeven, maar haar veilig in de schoot van Abraham dragen.

Ach! lieve vrienden, hier ligt een goddeloze op zijn sterfbed, hij heeft niemand om voor hem te spreken, niet een om een woord van troost tot hem te spreken, maar zo is het niet met de kinderen des HEEREN, want zij hebben de Heilige Geest om hen te troosten. Hier ligt de goddeloze, die geen Christus heeft om voor zijn veilige overbrenging naar de eeuwige heerlijkheid te bidden, maar de gelovigen hebben een Voorspraak, Johannes 17:9. Hier is de wereld, wanneer zij sterven, zij hebben geen engelen Gods om hen te dienen, maar de gelovigen genieten hun heerlijk gezelschap. Met één woord sterft de onbekeerde, dan zinkt hij in de bodemloze afgrond, sterft de gelovige, deze vaart op naar de hemel door de engelen omringd en gedragen in de schoot van Abraham, of in de onuitsprekelijke heerlijkheid, Lukas 22:43.

Nogmaals, van de rijke man staat geschreven, dat hij begraven of in de grond geplaatst werd, toen hij gestorven was, maar van de bedelaar wordt gezegd, dat hij, toen hij gestorven was, door de engelen in de schoot van Abraham gedragen werd. Welk een sierlijke uitdrukking, waar Hij zegt dat de bedelaar door de engelen in de schoot van Abraham werd gedragen, het schildert ons de heerlijke staat der gunstgenoten Gods, en niet alleen dezen, maar ook de kostbaarheid van de dood eens gelovigen in het oog des Heeren, Psalm 116:15, opdat het nageslacht zou kunnen zien hoe kostelijk de dood eens gelovigen is in het oog des Heeren, wanneer Hij zegt dat zij door de engelen in de schoot van Abraham gedragen worden. Op deze wijze verheerlijkt de Heere menigmaal de dood en het verscheiden van zijn kinderen om aan het nageslacht te tonen, hoe dierbaar zij zijn in zijn ogen.

Van Henoch staat opgetekend dat de Heere hem wegnam, van Abraham dat hij in goeden ouderdom stierf, van Mozes, dat de Heere hem heeft begraven, van Elia, dat hij opgenomen werd in de hemel, dat de gelovigen slapen in Jezus, dat zij sterven in

de Heere, dat hun werken hen volgen, dat zij onder het altaar zijn, dat zij met Christus zijn, dat zij in het licht wandelen, dat zij met de Heere Jezus op de wolken zullen komen om de wereld te oordelen. Alle uitdrukkingen, die zoveel te kennen geven, dat het een grote eer en waardigheid is, te sterven als een gelovige.
Maar met de goddelozen is het zo niet. De rijke of goddeloze sterft en wordt begraven, hij wordt van zijn woning naar het graf Bedragen, daarin wordt hij begraven, verborgen in het stof, en zijn lichaam is nog niet zo spoedig verkruimeld en tot niets geworden, of zijn naam is reeds eerder stinkende geworden in de wereld, gelijk de heilige Schrift zegt: "de naam der goddelozen zal verrotten, " Spreuken 10:7. En inderdaad de naam der rechtvaardigen stijgt niet zo spoedig in eer naar zijn dood, of de verrotting der goddelozen en van hun naam geschiedt nog sneller. Welk een schande voor het nageslacht was de naam van Agag, van Achitofel, van Haman, van Judas, van Herodes, en van zo vele andere? De naam der goddelozen is in de aarde geschreven en verrot, maar de naam des rechtvaardigen blijft ten zegen voor het nageslacht, en dit geeft de Heere Jezus te kennen, waar Hij zegt, dat de gelovige "van de engelen gedragen wordt in de schoot van Abraham."

Vers 23. ***"En als hij in de hel zijn ogen ophief, zijnde in de pijn, zag hij Abraham van verre, en Lazarus in zijn schoot."***
Het vorige vers handelde slechts over het afsterven van de ongelovige en de hemelvaart der gelovigen. In dit vers laat de Heere ons zien wat de verworpeling treffen zal, wanneer zijn leven hier op aarde geëindigd is. "Hij hief zijn ogen op in de hel." Dat wil zeggen, na hun dood heffen de onbekeerden hun ogen op in de hel. Uit deze woorden kunnen wij het volgende leren,

Ten eerste dat er een hel is, waar de zielen der ongelovigen na hun dood gepijnigd zullen worden. Merkt het wel op, nadat hij gestorven en begraven was hief hij zijn ogen op in de hel.
Ten tweede, Dat allen, die ongelovig zijn en in hun zonden leven en sterven, aanstonds na hun dood ter hel varen, hij stierf en werd begraven, en daarna hief hij zijn ogen op in de hel.
Ten derde. Dat er enigen zijn die zo vast slapen en zo gerust zijn in hun zonden, dat zij nauwelijks weten waar zij zijn totdat zij in de hel zijn nedergedaald, en dit leid ik af uit deze woorden: "En als hij in de hel zijn ogen ophief "

Tevoren sliep hij, maar de hel maakte, dat hij zijn ogen ophief.
Ten eerste. Zoals ik vroeger gezegd heb, het is duidelijk dat er een hel is om de zielen, ja ook om de lichamen te pijnigen na hun scheiden uit dit leven, hetgeen klaar is, ten eerste, omdat de Heere Jezus Christus, die niet kan liegen, gezegd heeft, dat de zondaar zijn ogen ophief in de hel, nadat deze gestorven en begraven was. Indien men mij hier nu diets wil maken dat het graf de hel is, dan spreek ik dit rondweg tegen.

1. Omdat daarin het lichaam ongevoelig is voor smart of vreugde, maar in die hel, waarheen de zielen der verdoemden gaan, daar zijn zij gevoelig voor smart en zij zouden daaruit graag verlost worden om vreugde te smaken, die zij daar met bewustheid missen, zoals duidelijk op te merken is in deze gelijkenis: "Zend Lazarus, dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope, en verkoele mijn tong."

2. Met het woord hel wordt hier niet bedoeld het graf, maar een andere plaats, omdat het lichaam, zolang het in het graf ligt, niet in staat is de ogen op te heffen om de heerlijke staat van Gods kinderen te zien, gelijk de zielen der verdoemden doen. In de hel hief hij zijn ogen op.

3. Het kan het graf niet zijn, want hieruit zou volgen, dat de ziel met het lichaam begraven werd, hetgeen niet in overeenstemming is met zo'n doden staat als hier vermeld wordt, want Hij zei: "De rijke man stierf, d.w.z. Zijn ziel werd van zijn lichaam gescheiden.

En in de hel hief hij zijn ogen op. Indien men mij nogmaals tegenwerpt dat er geen andere hel bestaat dan een denkbeeldige in dit leven, dan ontken ik ook dit nogmaals op grond van hetgeen de Heere Jezus zelf zegt, namelijk dat hij (de rijke man) Zijn ogen ophief in de hel, nadat hij gestorven en begraven was. En laat mij u zeggen, o ziel, wie gij ook zijn moogt, dat gij, indien u geen verzoening vindt in het bloed van Christus en Hem niet aanneemt als uw Zaligmaker, gij bij u scheiden uit dit leven een hel zult vinden, waaruit gij nooit weer zult verlost worden. En gij, ijdele hoorders of lezers, die slechts spotten met hetgeen des Heeren dienaren u verkondigen, waarin zij tot u spreken over de tormenten der hel, u zal ondervinden dat de hel, ja de hel, die na dit leven is, u op uw weg daarheen tegemoet zal komen, en u zo'n rampzalige ontvangst zal bereiden, die gij tot in alle eeuwigheid niet zult vergeten.
Wanneer die woorden aan uw ziel zullen vervuld worden, die gij geschreven vindt in Jesaja 14:9 en 10. "De hel van onderen was beroerd om uwentwil, om u tegemoet te gaan, als gij kwaamt, zij wekt om uwentwil de doden op, al de bokken der aarde, zij doet al de koningen der Heidenen van hun tronen opstaan "Die altegader, dat is, degenen, die in de hel zijn, zullen tot u zeggen: Gij zijt ook ziek geworden, gelijk wij, gij zijt ons gelijk geworden.
O, wanneer ik soms maar dacht over het naar de hel gaan en over de eeuwigheid der rampzaligheid van diegenen die daarheen zullen gaan, dan wekte mij dit eerder op om tot de Heere Jezus Christus te gaan om behouden te worden, dan om er mee te spotten of het gering te achten. "En als hij in de hel zijn ogen ophief."

Ten tweede. De tweede zaak, waarop ik u opmerkzaam maakte, was deze, dat al de ongelovigen, die in hun zonden leven en sterven, zodra zij gestorven zijn, in de hel nederdalen. Ook dit wordt bevestigd door de woorden van onze Heiland, wanneer hij zegt, dat de rijke man stierf en begraven werd en daarna zijn ogen ophief in de hel. "Waar de boom valt, daar zal hij wezen, " hetzij in de hemel of in de hel, Prediker 11:3. En gelijk Christus tot de moordenaar aan het kruis zei: "heden zal u met Mij in het paradijs zijn, op gelijke wijze kan de duivel tot uw ziel zeggen, morgen zal u bij mij in de hel zijn. Ziet dan in welk een rampzaligen toestand hij verkeert, die in zijn zonden, die in een onwedergeborenen staat sterft, hij gaat van een langdurige ziekte naar een nog langdurigere hel, uit de handen des doods naar de pijnigingen der hel. "En als hij in de hel zijn ogen ophief."
Ach, vrienden! Als gij maar uzelf waart, dan zou u zorg voor uw ziel dragen, als gij maar wilde opmerken, dan zou u zien hoe dwaas zij zijn, die de zaligheid hunner ziel gering achten. O, wat zal het uw ziel baten, vermaak in dit leven te genieten, en hiernamaals gepijnigd te worden? Markus 13:36. Gij zou beter handelen met van al uw zonden, van al uw vermaken en vrienden te scheiden, dan na uw dood ziel en

lichaam in de hel geworpen te zien. O! veracht daarom de dag der zaligheid niet, stoot de smekende Heiland niet van u, opdat u niet in de hel neervalle, Hebr. 2:3. Overweeg eens ernstig, zou het u niet diep in het hart grieven op uw doodsbed, in plaats van de troost van een wel doorgebracht leven te smaken en de verdiensten van de Heere Jezus Christus te hebben, ten eerste te zien, dat u uw leven verspild had, wanneer uw zonden u in het aangezicht vlogen, wanneer uw geweten met luider stem tegen u getuigde, de gedachten aan God u verschrikte, de dood u met zijn ruwe handen aangreep, wanneer gij de duivelen om u heen zaagt scharen om uw ziel gevangen te nemen, en de hel zich openen om uw ziel op te slokken, en een eeuwige rampzaligheid, waaruit gij nimmer verlost zult worden. Zegt het mij, zou dat uw hart niet schokken? Want weet het, de dood komt niet alleen tot u, onbekeerde ziel, maar met zo'n gezelschap, dat u, indien u het waarlijk besefte, nu reeds zou doen sidderen.
Ik smeek u met al de ernst, die in mij is, overdenk toch eens ernstig de woorden, die gij leest in Openbaringen 6:8: "En ik zag, en ziet, een vaal paard, en die daarop zat, zijn naam was dood, en de hel volgde hem na." Merkt het wel op, de dood komt niet alleen tot de ongelovigen, maar de hel is bij hem.
O rampzalige troosters! O rampzalig gezelschap! Hier komen de dood en de hel tegelijk op u aan. De dood gaat in uw lichaam, en maakt scheiding tussen lichaam en ziel, de hel staat er buiten, als ik zo spreken mag, om uw ziel gevangen te nemen, neen beter gezegd, om uw ziel tussen haar kaken te vermorzelen. Dan, wanneer dit geschieden zal, dan zullen uw vrolijkheid, uw vreugde, en uw zondige vermaken een einde hebben. Ziet, zo zal het geschieden. Gezegend, die door het verzoenend lijden en sterven van Jezus Christus, aan deze ziel - verdervende metgezellen zuilen ontkomen zijn. "En als hij in de hel was, hief hij zijn ogen op."

Ten derde. Het derde punt, waarover wij zullen spreken is, dat sommigen zo vast ingeslapen en zo gerust in hun zonden zijn, dat zij ternauwernood weten waar zij zijn, voordat zij in de afgrond zijn neergeploft. En dit leid ik af uit de woorden: En als hij in de hel zijn ogen ophief. Let er wel op, het was in de hel dat hij zijn ogen ophief. Sommigen verstaan deze woorden zo, dat hij tot zichzelf kwam, of dat hij over zichzelf begon na te denken, of dat hij begon te zien in welke toestand hij verkeerde, en waarvan hij verstoken was, hetwelk alles nog een bevestiging is van wat ik gezegd heb. Het is daar, dat zij tot zichzelf komen, daar worden zij bewust van hun rampzaligen staat. Zo gaat het met sommige mensen, dat zij nauwelijks weten in welke toestand zij verkeren, totdat zij in de hel zijn aangeland. Het gaat met hen eveneens als met mensen die in onmacht vallen. U weet dat men iemand die in een bezwijming gevallen is buiten zijn weten van het een naar het andere vertrek kan overbrengen, hetgeen hij eerst bemerkt, nadat hij zijn bewustheid heeft wedergekregen en zijn ogen opheft. Het is waarlijk te vrezen dat het werkelijk zo met vele arme zielen gaan zal, die nu zo gevoelloos, zo hard zijn en als 't was hun geweten hebben toegeschroeid. 1 Tim. 4:2. Wanneer de dood hen in hun bezwijming overvalt, vooral wanneer zij een plotselinge dood sterven, dan weten zij nauwelijks waar zij zijn, voordat zij in de hel hun ogen opheffen: "Deze sterft in de kracht van zijn volkomenheid, daar hij gans stil en gerust was." Job 21:23. Van deze soort zijn zij, van wie wij lezen in Psalm 73, waar gezegd wordt: "Er zijn geen banden tot hun dood toe, en hun kracht is fris." En nogmaals, "In het goede verslijten zij hun dagen, en in een ogenblik, " merkt er wel op, "in een ogenblik dalen zij in het graf." Job 21:13.

Dagelijks doen wij de treurige ervaring hiervan op. Wanneer wij soms de zieken in de steden of in de plaats waar wij wonen gaan bezoeken, o hoe gevoelloos, hoe verstokt zijn zij! Zij hebben geen gevoel voor hemel of hel, van zonde of Zaligmaker, spreekt tot hen over hun zielen en u zult bevinden, dat zij zo onwetend zijn als hadden zij nooit een ziel met zich omgedragen.
Andere weer, hoewel zij liggen te sterven, zijn zo druk bezig met hun aardse zaken, alsof de dood hen niet bereiken kan, en zij er zeker van zijn dat zij altijd het vette des aardrijks genieten zullen. Komt weer bij andere, spreekt tot hen over de toestand hunner zielen, en hoewel zij niet meer ondervinding van de wedergeboorte hebben dan het redeloze schepsel, zo spreken zij toch met evenveel vertrouwen over hun eeuwigen staat en over het welzijn hunner zielen alsof zij de zaligste gemoedsgestalten van enig mens ter wereld gehad hebben, en zij zeggen: "Ik zal vrede hebben, " Deuteronomium 29:19, terwijl de Heere weet, dat zij zo onbekend zijn met de weg der wedergeboorte, de aard en de werkingen des geloofs en het getuigenis van de Geest, alsof er geen wedergeboorte, geen geloof, geen getuigenis van de Geest van Christus in enig kind van God op de wereld ware. Ja, zo is het met velen van hen gesteld soms nog kort voor hun dood.
Ach! arme zielen! Hoewel zij volgens het zeggen der wereld sterven als een lam, hoe zou u hen, indien u hen een weinig volgen kont, bij de eerste stap in de hel reeds kunnen horen brullen als een leeuw, veel erger en akeliger nog dan Korach enz., toen deze levend ter hel voeren. Numeri 16:31 - 35. Nu, juist door dit een ding werkt de duivel op het hart der onwetenden, hen inblazende dat de overledene zeker in de eeuwige rust en heerlijkheid is ingegaan, omdat hij of zij zo kalm is afgestorven, wanneer het helaas te vrezen is dat juist deze kalmte het gevolg is van hun ongevoeligheid en van de verhardheid huns harten, ja, dat zij reeds tevoren dood waren in hun zonden en misdaden. Want hadden zij de geringste overtuiging nog maar gehad op hun sterfbed, dan zouden zij de stad hebben doen weerklinken van hun rampzaligen toestand, maar omdat zij onwetend en verhard zijn, en zo kalm afsterven, daarom werkt de wereld zich nog dieper in de zonde en bekommert zich weinig over leven of sterven.
Maar laten zij voorzichtig zijn, want indien zij nu geen belang stellen in de Heere Jezus, zolang zij in deze wereld zijn, dan zullen zij, hetzij ze kalm of onrustig afsterven, toch naar dezelfde plaats gaan en in de hel hun ogen opheffen. O, mijn vrienden, indien u slechts de toestand kende, waarin zij verkeren, die in hun onverschilligheid sterven zonder Christus tot hun borg te hebben, dan zou u op uw heup leren slaan en uit het binnenste van uw ziel leren uitroepen: "Mannen broeders, wat moet ik doen opdat ik zalig worde?" Hand. 16:23. En niet alleen dit, maar gij zou niet rusten voor en al eer gij de ware rust voor uw ziel gevonden zou hebben in de Heere Jezus Christus.

Vers 23. ***"En als hij in de hel zijn ogen ophief, zijnde in de pijn, zag hij Abraham van verre, en Lazarus in zijn schoot."***
Ik heb in 't kort iets gezegd van het eerste gedeelte van het vers, namelijk van deze woorden: "En als hij in de hel zijn ogen ophief." En inderdaad ik heb er slechts iets van gezegd want zij bevatten een rijke stof ter behandeling en nog vele goede opmerkingen zouden gemaakt kunnen worden. Er is nog een zaak, waarover ik nog iets zou kunnen zeggen en dat is deze: Mij dunkt de Heere Jezus wil met deze

woorden te kennen geven, dat de mens van nature ongewillig is om zijn bedorven staat te zien of te erkennen, ik zeg van nature, maar hoewel zij nu willens blind en onwetend zijn, toch zullen zij in de hel hun ogen opheffen. Dat wil zeggen, in de hel zullen zij hun ellendige toestand zien en verstaan, en daarom voegt Hij bij deze woorden "en als hij in de hel zijn ogen ophief" de volgende "zijnde in de pijn." Alsof Hij zeggen wilde: hoewel zij eens hun ogen sloten en willens onwetend waren (2 Petrus 3:5), toch zullen zij, wanneer zij in de hel gekomen zijn, zo gepijnigd worden dat zij gedwongen zullen zijn hun ogen op te heffen, zolang de mensen in de wereld zijn hebben zij een goeden dunk van zichzelf en van hun toestand - zij besluiten dat zij christenen zijn, dat Abraham hun vader is en dat hun staat zo goed is als van de besten, Matth. 3:7 - 9.
Zij besluiten dat zij 't geloof, de Geest een goede hoop en liefde tot Christus bezitten, maar dan, wanneer zij in de hel komen en hun ziel de smartelijkste pijnigingen moet verdragen, wanneer de hel hun woonplaats en duizenden verdoemde zielen en ook legioenen van duivelen hun gezelschap worden, en wanneer de fiolen van Gods toorn over hen worden uitgegoten, dan beginnen degenen, die sliepen terwijl ze leefden, wakker te worden nu zij dood zijn.
Ik zeg, wanneer dit geschieden zal, en het zal zeker aldus plaats hebben, dan zullen zij in de hel hun ogen opheffen, zijnde in de pijn.
Nogmaals, uit deze woorden, "en als hij in de hel zijn ogen ophief zijnde in de pijn" leren wij ook nog, dat de goddelozen wegens hun zonden lijden zullen in de eeuwige pijniging. Nu hier kan ik niet verder, wanneer ik denk aan de tormenten der hel waarin de goddelozen gewis vallen zullen. O onbeschrijfelijke tormenten! O oneindige pijniging! Opdat uw ziel bewogen mocht worden om de toekomende toorn te ontvlieden, daarom zal ik trachten de tormenten der hel in 't kort te schetsen,
Ten Eerste. Bij hun namen.
Ten tweede. Door u de rampzalige toestand te beschrijven, waarin gij zijn zult, als gij daar komt.

Ten eerste. De namen. De tormenten der hel worden genoemd een worm, die niet sterft, Mark 9, een brandende oven, Maleachi 4:1, een vurige oven Matth. 13, een poel, het onuitblusselijk vuur, vuur en sulfer, het helse vuur, een poel van vuur, een verterend vuur, een eeuwig vuur, een stroom van vuur. Openb. 21.
Ten tweede. Door u de treurige staat te schetsen, waarin gij zijn zult, indien u daar komt.

1. Een gedeelte van uw pijniging zal hierin bestaan. u zal een klaar gezicht hebben van uw verkeerd - doorgebracht leven, van het eerste tot het laatste ogenblik. Hoewel gij hier op aarde vandaag kunt zondigen en het morgen weer vergeten zijn, daar zal u ten allen tijde herinnert worden aan uw zonden tegen God, en dat zal reeds een onuitstaanbare hel voor u zijn. God "zal hen ordentelijk voor uw ogen stellen." Psalm 50:21.
2. De schuld van al uw zonden zal zwaar op uw ziel drukken, niet alleen de schuld van een of twee, maar de schuld van al uw zonden samen, en daar zullen zij in uw ziel liggen, alsof uw buik gevuld met pik in brand gestoken ware. Hier kunnen de mensen soms met innerlijk genot aan hun zonden denken maar daar moeten zij er aan denken met onbeschrijfelijke wroeging, want dit versta ik onder het vuur, dat nooit uitgeblust

zal worden, Markus 9:43 - 49. Hoe kan soms hier op aarde reeds slechts een zonde de ziel steeds wroegen! Ja een zonde kan de mens in zo'n toestand brengen, dat hij zijn eigen leven haat, dat hij nergens rust kan vinden hetzij in of buitenshuis, hetzij op, of van het bed. Ja ik ken mensen, die door slechts een zonde zo gekweld zijn geworden, dat zij wanhopig werden en zichzelf van 't leven hebben beroofd. Maar, wanneer gij in de hel komt, en niet alleen een of twee, of een honderdtal zonden, maar al uw zonden, die gij, van af uw komst in de wereld tot aan uw jongsten snik hebt bedreven, u voortdurend tot in eeuwigheid met hamerslagen op het geweten geklopt worden, alsof iemand u met een gloeiend ijzer in de borst stootte: dit is rampzalig!

3. Dan zal u in herinnering gebracht worden hoe u het bloed van Christus en Zijn Evangelie veracht en verworpen hebt, dan zal u zien hoe gewillig Christus geweest is om in de wereld te komen om zondaren zalig te maken, en voor welke een nietigheid gij hem de rug hebt toegekeerd. Dit wordt duidelijk aangetoond in Jesaja 28, waar hij, sprekende over de Heere Jezus als het Fundament der zaligheid, vers 16, van degenen die het Evangelie verwerpen, zegt, dat wanneer de overvloeiende gesel doortrekken zal, (hetwelk naar mijn mening aan het einde der wereld geschieden zal) deze hen zal wegnemen, "want alle morgen zal hij doortrekken, bij dag en bij nacht", d.w.z. Voortdurend, zonder tussenpozen. "En het zal geschieden, dat het gerucht te verstaan, enkel beroering wezen zal." "Enkel beroering" dat wil zeggen het verstaan van de blijde boodschap, dat Christus in de wereld gekomen was om arme zondaren zalig te maken, dat zal een ondraaglijke wroeging, een grote pijniging der hel zijn. En u zult bevinden dat dit werkelijk de bedoeling van de Heilige Geest is, wanneer gij dit vers vergelijkt met het eerste vers van Jesaja 53, waar Hij spreekt over die mensen, die hun rug naar het aanbod van Gods genade en het Evangelie gekeerd hebben, zeggende: "Wie heeft onze prediking geloofd?" Of het Evangelie dat wij verkondigd hebben?
Nu dit zal een grote kwelling, een vreselijke pijniging voor de goddelozen zijn, wanneer zij zullen verstaan, dat de liefde van God zo groot was, dat Hij zelfs Zijnen enigen Zoon gezonden heeft om voor zondaren te sterven, en dat zij toch zo dwaas geweest zijn om Hem telkens en telkens weer toe roepen "Wijk van mij, " dat zij zo dwaas geweest zijn om de hemel en Christus en het eeuwige leven te verliezen voor de gemeenschap met een gezelschap van dronkaards, dat zij zo dwaas geweest zijn om hun zielen te verliezen voor een weinig zingenot, voor deze wereld, voor een ontuchtige, voor alles wat minder is dan de ijdelheid zelf, ik zeg dit zal een ondraaglijke pijniging voor hen zijn.

4. Een ander deel uwer pijniging zal dit zijn: u zal zien, dat uw vrienden, uw bekenden, uw buren, ja misschien dat uw vader, uw moeder, uw vrouw, uw man, uw kinderen, uw broeder, uw zuster met andere in het koninkrijk der hemelen zijn, en uzelf zijt buiten uitgeworpen, Lukas 13:28. "Aldaar zal zijn wening en knersing der tanden, wanneer u zal zien Abraham (uwen vader), en Izak, en Jakob (uwe broederen), en al de profeten, in het Koninkrijk Gods, maar ulieden buiten uitgeworpen." Ja, zegt Hij, "daar zullen er komen van oosten en westen, van noorden en zuiden - d.w.z. de zodanige, die gij nooit in uw leven gezien hebt, en deze zullen met uw vrienden en uw buren, met uw vrouw en uw kinderen in het koninkrijk der hemelen aanzitten, en gij, gijlieden zult van wege uw zonden en ongehoorzaamheid buiten gesloten, neen erger nog, buiten uitgeworpen zijn. O vreselijke pijniging

5. Nogmaals, u zal geen ander gezelschap hebben om mee te verkeren dan het gezelschap der verdoemde zielen en een leger van duivelen. Reeds in deze wereld, of gij 't erkennen wilt of niet, doet de gedachte aan de duivel u reeds de haar ten berge rijzen en uw knieën tegen elkaar stoten. Maar o wat zal u doen, wanneer het geen gedachte meer is, maar wanneer gij werkelijk omringd zult zijn door een heirleger van brullende en loeiende, en kermende en knarsetandende duivelen?
Zegt 't mij, o arme zondaar, wat zal u doen, wanneer de schuld uwer zonden als molenstenen op uw geweten zal drukken, wat, wat zal u doen, als de gesel van Gods toorn u doet sidderen en kermen, en allen in de ellendigste wanhoop u steunend en wenend aangrijnzen? Wat zal u doen om uw wroeging weg te nemen en uw angst te verdrijven?

6. Nogmaals, opdat u naar verdienste gestraft worde, daarom zal de almachtige God van de hemel zoveel toorn en wraak op u doen komen als Hij maar kan door de macht van zijn heerlijke kracht. Zoals ik tevoren gezegd heb, u zal Zijn toorn op u voelen neerkomen, niet met druppels maar met gehele buien en wervelwinden zal hij op u neervallen, donder op donder en hagelslag op hagelslag zullen zo snel en zo zwaar op u neerkomen, dat u bovenmate gepijnigd zult worden. En dit zegt de Schrift, wanneer zij in 2 Thess. 1:9 over de goddelozen spreekt "dewelken zullen tot straf lijden het eeuwig verderf, van het aangezicht des Heeren, en van de heerlijkheid van Zijn sterkte," terwijl de gelovigen zijn goedheid en heerlijkheid zullen aanbidden. Nogmaals, dit zal u lijden zonder tussenpozen, u zal geen ogenblik rust of verademing hebben, neen nog niet zoveel tijd als iemand nodig heeft om zich om te keren, u zal altijd lijden, ieder uur, dag en nacht, want hun worm sterft nooit, maar knaagt altijd, en hun vuur wordt niet uitgeblust, gelijk geschreven staat in Markus 9.

7. Nog eens, in deze toestand moet u voor altoos blijven en dit is al even treurig als het overige. Want indien een mens de schuld van al zijn zonden en de gemeenschap der duivelen en evenveel gramschap moest dragen als de grote God des hemels op hem kan doen neerkomen, ik zeg, indien dit slechts voor enigen tijd ware, al was het ook duizend jaren aaNee, dan zou er nog een wereld vol troost en hoop op verlossing zijn, maar dit is het rampzalige van uw toestand er zal geen einde aan komen, U moet in de hel zijn voor eeuwig. Wanneer gij angstig rondom u heen ziet, en ziet dat ge u te midden van een ontzaglijk groot aantal huilende en brullende duivelen bevindt, dan moet u daarbij denken, dat is mijn deel tot in eeuwigheid. Wanneer gij zoveel duizendtallen van jaren als er sterren aan de hemel schijnen, of droppels in de zee of zandkorrels aan het strand zijn, in de hel geweest zijt, dan nog moet u daarbij denken ik ben hier voor eeuwig. O hoe zal dit een woord eeuwig uw ziel kwellen!

Vrienden ik heb slechts een flauwe en korte schets gegeven van de tormenten der hel. O! mijn woorden schieten te kort, ik ben niet in staat om uit te drukken wat ik in mijn ziel gevoel van de tormenten der hel. Toch laat mij u dit nog zeggen, neemt aan de genade van God onze Heere Jezus Christus, opdat u niet datgene in uw ziel eenmaal zal gevoelen, hetwelk ik met mijn tong u niet vertellen kan, opdat u niet zult moeten zeggen, ik lijd grote smarten in deze vlam.
"Zag hij Abraham van verre, en Lazarus in zijn schoot." Wanneer de verdoemden in deze jammerlijke staat zijn, vervuld met vrees, verschrikkingen, tormenten en wraak,

dan zal deze een zaak hun lijden verzwaren, namelijk zij zullen de gezegende en heerlijke staat van Gods kinderen zien. Hij zag Abraham van verre, en Lazarus in zijn schoot, welke laatste woorden bedoelen de heerlijke staat der gelovigen, wanneer dit leven geëindigd is. Dit zal, ver van hen rust en lafenis te geven, hun lijden zeer verzwaren en hun wroeging ten top doen stijgen.
Daar zal wening zijn, of reden om te wenen, wanneer zij Abraham zien, en Izak en Jakob, in het koninkrijk der hemelen en zij zelf buiten uitgeworpen.

1. Merkt er wel op, zij, die in hun zonden sterven zijn ver van naar de hemel te gaan, hij ziet Abraham van ver en Lazarus in zijn schoot. En, het is inderdaad rechtvaardig van God om met hen, die in hun zonden sterven, te handelen overeenkomstig hetgeen zij gedaan hebben, en hen die hier ver van de gerechtigheid waren, ver van de hemel te laten staan tot in alle eeuwigheid. Hoort naar dit, gij stijven van harte, gij, die ver van de gerechtigheid zijt, en u die besloten hebt in de zonde voort te leven, wanneer gij sterft zal u ver van de hemel zijn, u zal Lazarus zien, maar het zal zijn van verre. Nogmaals, "hij zag Abraham van verre, en Lazarus in zijn schoot."
Er zijn enige dingen, die de verdoemden zien, zodra zij in de plaats der pijniging komen. Let wel, en "hij zag Lazarus in zijn schoot." Lazarus, wie was dat? Wel, dezelfde, die zo bespot, veracht en verguisd werd door deze onrechtvaardigen, zolang hij in de wereld was. deze ziet hij in de schoot van Abraham.
Hierbij valt op te merken, dat degenen, die leven en sterven als de vijanden van Gods kinderen, al zijn ze ook nog zo in eer en aanzien, al zwaaien zij ook de machtigste scepter hier op aarde, al pochen en snoeven zij ook nog zo in deze wereld, ten spijt van hun verscheurende aard zullen zij zien, dat de gelovigen, ja de arme gelovigen zelfs de Lazarussen of de in lompen gehulde vromen, die Jezus eigendom zijn, in een beteren staat zijn dan zij.
O! wie, denkt gij, dat in de besten staat verkeerde? Wie, denkt gij, dat zichzelf in de besten toestand zagen? Hij, die in de hemel was, of hij, die in de hel was? Hij, die in de duisternis, of hij, die in het licht was? Hij, die in de eeuwige vreugde was ingegaan of hij die in de eeuwige pijn terneder lag? De een met God, met Christus, met de gelovigen en de engelen, de andere in de vlammen, onder de vloek van Gods eeuwigen toorn, met de duivelen en hun engelen, samen met een ontzaglijk groot aantal huilende, brullende, vloekende, en eeuwig brandende verworpenen? Dat deze opmerking waar is, zal voorzeker hier in deze wereld door een ieder erkend worden, die het hart op de rechte plaats heeft, en in de toekomende wereld zal zij bevestigd worden door degenen, die naar de hemel en door degenen die naar de hel gaan.

2. De tweede opmerking, die ik bij deze woorden, "en zag Abraham van ver en Lazarus in zijn schoot," maak, is deze zij, die nu in deze wereld de vervolgers van Gods kinderen zijn, zij zullen eenmaal zien, dat het de vervolgden des Heeren zijn, die door de Heere het meest waardig gekeurd zullen worden om in de schoot van Abraham in de eeuwige heerlijkheid aan te zitten, hoewel zij (de vijanden van Gods uitverkoren volk) hen zo licht geacht hebben, dat zij hun de kruimkens die van de tafel vielen weigerden. Zijt daarom niet treurig, gij, die geplaagd, vervolgd en verdrukt wordt, zijt niet bedrukt, kind van God, omdat de vijand met een verontwaardigden en verachtelijke blik op u neerziet, de tijd zal komen dat hij zal zien, dat u in de schoot van Abraham zijt. Ik zou hierover nog verder kunnen uit wijden, maar ik zal dit

overlaten aan de Geest des Heeren, die veel beter dan ik op uw gemoed en geweten kan werken dan ik het op een stuk papier kan doen. Daarom, het verder overlatende aan de zegen des Heeren, zal ik thans overgaan tot een korte bespreking van het volgende vers.

Vers 24. ***"En hij riep en zei: Vader Abraham! ontferm u mijner, en zend Lazarus, dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope, en verkoele mijn tong: Want ik lijd smarten in deze vlam."***

U weet, dat ik u gezegd heb, dat het 22ste vers een Openb. Is van het afsterven der gelovigen en der goddelozen, waar Hij zegt, de bedelaar stierf en de rijke man stierf ook. Het 23ste vers openbaart ons hun bijzondere plaatsen na de dood, de een in de schoot van Abraham, de andere in de hel. Het 24ste behelst een te laat berouw der ongelovigen, wanneer zij in de hel gevallen zijn, "En hij riep en zei: Vader Abraham! ontferm u mijner."

Uit deze woorden "En hij riep" kunnen wij opmerken,

Ten eerste. Welk een verandering het voor de goddelozen zal zijn, wanneer zij in de hel komen. "Hij riep." Vroeger bracht hij zijn leven door met lachen, schertsen, spotten, drinken, vloeken, vervolgen. Thans is het geheel anders met hem gesteld, zijn trotse nek is verbroken, "en hij riep." Het gelach der goddelozen zal niet altijd duren maar zeker in gekerm veranderen, "de vreugde der goddelozen is voor een ogenblik, " Job 20:5.

Bedenk u wel, een verandering moet er bij u plaats hebben, of hier of in de hel. Indien u niet een nieuw schepsel, een wedergeboren mens, of nieuwgeboren kinderkens wordt in deze wereld vóór gij sterft, zo zal u eenmaal een andere toon aanslaan, uw toestand zal veranderd worden, want als gij in de hel komt, moet u kermend roepen. O als de tierende dronkaards hier aan dachten, wanneer zij hun tijd in vrolijk gesnap doorbrengen in de gelagkamers, dan zouden zij spoedig een andere toon aanslaan, en roepen, wat moet ik doen? Waarheen zal ik gaan, wanneer ik sterf? Maar zoals ik reeds vroeger heb gezegd, gelijk de duivel er op uit is om arme zielen de zonden te doen volgen, zo beijvert hij zich ook om de overdenkingen aan de eeuwige verdoemenis uit hun gedachten te houden, en deze dingen zijn inderdaad zo nauw aan elkaar verbonden, dat de duivel de ongelovigen niet op de weg der zonde kan laten voorthollen, tenzij hij de gedachte aan de verschrikkelijke eeuwigheid uit zijn hart houdt. Maar laten zij wel bedenken dat het niet altijd met hen aldus gesteld zal zijn, want wanneer zij in de hel gekomen zijn zullen zij zo'n bewustheid van hun zonden en van de daarop gevolgde straf bij zich omdragen, dat het hen zal doen roepen, "En hij riep."

O wat zal er een verandering onder hen plaats hebben, wanneer zij deze wereld verlaten. Het kan misschien nog een veertien daag of een maand voor hun dood geweest zijn, dat zij dartel, lichtzinnig en wrevelig waren, zichzelf te buiten gingen aan sterken drank, Gods volk beschimpten, met de genade spotten en zich in de zonden verlustigden, de wereld volgden, naar rijkdom haakten, overdadig leefden en het gezelschap der ontuchtigen zochten, maar nu zij in de afgrond gestort zijn, nu roepen zij. Nog enkele dagen geleden blanketten zij hun aangezicht, gaven gehoor aan hun zinnelijke hartstochten, volgden hun hoeren, beroofden hun naasten en brachten de tijd door met liegen en kwaadspreken, thans nu zij in de hel zijn, moeten zij roepen. Het kan zijn, dat zij nog in het laatste jaar huns levens goede preken gehoord hebben

en genodigd werden om de hemel te ontvangen, en dat hun gezegd werd, dat hun zonden vergeven zouden worden, indien zij in de Heere Jezus geloofden, maar omdat zij het aanbod van genade verworpen hebben en het bloed van Jezus Christus licht geacht hebben, daarom zijn zij nu in de hel, en moeten zij klagend roepen.
Vroeger hadden zij zoveel tijd, dat zij die niet anders wisten door te brengen dan in jagen, hoererijen, dans - en speelpartijen, gehele uren, ja dagen, zelfs weken moesten opgeofferd om hun vleselijke lusten bot te vieren, maar wanneer zij in die andere plaats komen, wanneer zij in de hel hun ogen opheffen en de jammerlijke staat zien, waarin zij gevallen zijn, dan zullen zij roepen.
O, in welk een verschrikkelijke staat zal ge u dan bevinden, wanneer gij deze wereld hebt moeten verlaten. Indien u als een onbekeerde en niet als een wedergeborene sterft, dan was het u beter geweest in het eerste uur uwer geboorte gestorven te zijn, het was u beter geweest in stukken gescheurd te worden. Ja, het is beter als een hond, een pad, een slang, of enig ander schepsel in de zichtbare wereld geboren te worden dan onbekeerd te sterven, en u zult bevinden, dat dit maar al te waar is, wanneer gij in de hel uw ogen zult opheffen en zult moeten roepen.
U kunt dus zien dat deze woorden niet zonder een goeden grond door onze Jezus Christus gezegd zijn, dat de goddelozen, wanneer zij in de hel gevallen zijn, roepen zullen. Roepen, waarom?

1. Zij zullen roepen, omdat zij zien, dat zij uit het land der levenden zijn afgesneden om daarin nooit weer een voet te zetten.
2. Zij zullen roepen bij de gedachte, dat hun het Evangelie van Jezus Christus zo menigmaal is aangeboden, zonder dat zij er vrucht van hadden.
3. Zij zullen roepen bij de gedachte, dat hun staat onherroepelijk is, al waren zij ook nooit zo gewillig geweest als nu om verlost te worden.
4. Zij zullen roepen, bij de gedachte, dat zij zo dwaas geweest zijn om hun vleselijke lusten te volgen, toen andere de Heere Jezus volgden. Lukas 13:28.
5. Zij zullen roepen bij de gedachte dat zij van God van Christus en van het koninkrijk der hemelen gescheiden moeten zijn, en dat voor eeuwig.
6. Bij de gedachte dat hun roepen hen nu geen goed zal doen.
7. Bij de gedachte, dat zij in de grote oordeelsdag aan de linkerhand van Jezus Christus zullen moeten staan onder een ontelbare menigte van verdoemde zielen.
8. Zij zullen roepen, wanneer zij denken, dat die Lazarus, die zij zo veracht hebben een van degenen moet zijn, die bij Christus zitten zullen om te oordelen, of met Christus een vonnis der verdoemenis over hen zullen uitspreken, en dat tot in alle eeuwigheid.
9. Zij zullen roepen, als zij denken dat zij, wanneer het vonnis uitgesproken en andere in de eeuwige heerlijkheid zijn ingegaan, zij dan weer zullen moeten terugkeren naar de donkeren kerker, vanwaar zij kwamen om voor de geduchte vierschaar te verschijnen. Daar zullen zij gepijnigd worden, zolang de eeuwigheid duurt, zonder de minste verademing of rust.

Wat zegt gij hiervan nu toch wel arme zondaar, is dit een zaak, die licht geacht kan worden en waarmee men de spot kan drijven. Zegt 't mij of het niet beter is de zonde vaarwel te zeggen en vrede met Jezus te sluiten, dan een tijd lang de vreugde der

wereld te smaken, uw ziel te verwaarlozen en te weigeren om door Jezus Christus gerechtvaardigd te worden, en dan in de hel geworpen te worden? O! overweeg de zaak ernstig, bedenk u toch wel, en stoot het aanbod van Gods genade niet van u, opdat u uw ogen niet in de hel zult moeten opheffen en in zielsangst vruchteloos zult moeten roepen. "En hij riep en zei: Vader Abraham! ontferm u mijner, en zend Lazarus, " enz.

Ten tweede. Deze woorden doen ons niet alleen de jammerlijke staat en de zielsangst der verdoemden zien, maar ook hun te laat berouw, en ook dat zij graag verlost zouden willen worden uit deze ellendig staat, waarin zij zichzelf door hun zonden gebracht hebben. Ik zeg, deze woorden doen ons zien, dat de verdoemden verlangen en zuchten om uit deze plaats der pijniging verlost te worden. Vader Abraham! "zei hij, " ontferm u mijner, en zend Lazarus dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope, en verkoele mijn tong, want ik lijd smarten in deze vlam.
In die woorden "Vader Abraham! kan enige moeilijkheid schuilen. Misschien denken sommigen, dat hiermee Abraham bedoeld wordt, en met degenen die roepen, de Joden. Andere kunnen weer denken dat God hiermee bedoeld wordt, of Jezus Christus Zijnen Zoon, omdat wij op andere plaatsen in de heilige Schrift als 't was dezelfde woorden lezen waarmee de goddelozen tot Hem riepen, zoals in Lukas 13:25, 26. Dan zullen zij zeggen, Heere, Heere, "wij hebben in uw tegenwoordigheid gegeten en gedronken, en u hebt in onze straten geleerd." Ja meer nog, wij hebben "in Uw Naam duivelen uitgeworpen, en in uw naam vele krachten gedaan." Matth. 7:22, dit was juist bij hun verwerping. En nogmaals, in Matth. 25:11 roepen zij weer tot Hem, tot Jezus, zeggende: "Heere, Heere, doe ons open!" En daar geeft Hij hen weer een weigerend antwoord even als in deze gelijkenis.
Maar hoe het ook zij, wie of hier ook met Abraham bedoeld worde, toch kunnen wij uit deze woorden de volgende waarheden leren.

1. Dat de verdoemden zoeken en zuchten zullen naar verlossing van de toorn, waaronder zij liggen tot in alle eeuwigheid, "ja in een overloop van grote wateren, zullen zij hem niet aanraken." Psalm 32:6.
2. Dat zij ernstig bidden zullen, als ik 't zo noemen mag, om uit hun jammerlijke staat verlost te worden. Dit is duidelijk op te merken in deze woorden. Want let wel, hij zei niet alleen, "Vader Abraham! ontferm u mijner!" maar "hij riep" en zei, "Vader Abraham, ontferm u mijner."
3. Waaruit een derde opmerking volgt, en wel deze, dat er een tijd komen zal dat de mensen te vergeefs om genade zullen smeken, want zo ging 't met deze rijke man, dat ik u straks hoop aan te tonen. Sommige mensen zijn zo door de duivel misleid, dat zij geloven, dat God zo genadig is, dat Hij alles maar voor bidden aan ziet, zij denken dat de Heere alles maar voor gangbare munt aanneemt, dat Hij met alles tevreden is, terwijl zij in deze wereld zijn, en dit spruit voort uit gebrek aan kennis van de waren aard van Gods barmhartigheid, en van de weg waarin God met zondaars kan verzoend worden.
Nu ik zeg, uit onwetendheid denken zij, dat als zij maar wat woorden prevelen in de vorm van een gebed, al weten zij niet eens wat zij zeggen, of waarom zij vragen, dat God de Heere dan toch wel tevreden is, ja hoogst ingenomen is met hun daden.

O vrienden ik smeek u, denk toch eens over uzelf na, en zoekt met waren ernst naar de Geest van Christus, om u te leren strijden en bidden en u bekwaam te maken om Jezus Christus aan te grijpen, opdat uw zielen behouden mogen worden, en er niet eenmaal een tijd kome, wanneer u zal bidden om verlossing en er geen verlossing meer zal zijn tot in alle eeuwigheid.
Nogmaals, uit deze woorden kunt u leren, dat, hoewel God gewillig is om zondaren te verlossen en te behouden, deze tijd toch niet altijd zal duren. Nee, hij, die nu zijn rug naar de Heere Jezus toekeert, zal hiernamaals de poort des hemels gesloten vinden, wanneer hij roepen en bidden zal om genade, maar zonder verhoring. God zal eenmaal hen de rug toekeren, die hier niet naar Hem willen zoeken. Zij zullen hiernamaals tijd, ja tijd genoeg hebben om te boeten voor hun dwaasheid, waarin zij hun rug naar de Heere Jezus hebben toegekeerd. "Zo zal ik ook in ulieder verderf lachen, ik zal spotten, wanneer uw vreze komt." Spreuken 1:26.
Dit moest ons leren om de tijd ten nutte te maken, waarin ons de genade en de zaligheid onzer ziel wordt aangeboden, opdat wij niet eenmaal te laat berouw zullen moeten hebben over ons ongeloof en onze opstand.
Ach, vrienden de tijd is zo kostbaar, een uur tijds om een preek te horen is zo dierbaar. Ik heb wel eens het volgende bij mij zelf overdacht, stel het geval, dat de Heere twee of drie van Zijn knechten, bedienaren van het heilig Evangelie, naar de verdoemden in de hel zond met deze last, gaat naar de hel en predikt de genade aan degenen, die daarin zijn. Laat uw preek een uur duren, en verkondigt hen de waarde en de verdiensten van de geboorte, van de gerechtigheid, van de dood, van de wederopstanding, van de hemelvaart en van de Voorspraak van Mijn Zoon, met al Mijn liefde die in Hem is, en biedt haar hun aan, zeggende dat ik nu nog eens en slechts eenmaal het middel der verzoening aan hen aanbiedt.
Zij, die nu liggen te kermen en te wenen, zouden dan opspringen bij het geringste aanbod van genade. O, zij, die nu gehele dagen, weken, ja zelfs jaren kunnen doorbrengen in het verwerpen van Gods Zoon, zij zouden dan opspringen van vreugde naar dat een aanbod van genade. "Vader, " zegt hij, "ontferm u mijner." nogmaals, uit deze woorden leren wij, dat de genade welkom zou zijn, wanneer de zielen onder het oordeel liggen.
Nu zijn ziel in het vuur is, nu hij onder de toorn Gods is, nu hij in de hel is, om daar gepijnigd te worden, nu hij met de duivel en de verdoemde geesten is, nu gevoelt hij de gramschap en de toorn des Heeren. Nu is het, ontferm u mijner, ontferm u mijner! Hieruit ziet gij, dat de genade op hogen prijs gesteld wordt door degenen, die in de hel zijn, en dat zij blijde zouden zijn, indien zij genade ontvingen. Vader, ontferm u mijner, zend mij een weinig genade terwille van mijn arme ziel. "En zend Lazarus, dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope, en verkoele mijn tong."

Ten derde. Deze woorden drukken niet alleen uit het smachtend verlangen naar genade, dat de goddelozen hebben, maar ook welke genade deze rampzalige schepselen begeren, waarover zij zich zouden verheugen.
1. Dat hun het gezelschap van Lazarus geschonken werd. *Vader Abraham ontferm u mijner, en zend Lazarus*. Nu, Lazarus was de man die door God bemind en door hen gehaat werd. Hieruit volgt,
2. Dat de wereld, die hier op aarde de gelovigen niet kan verdragen of dulden, nu blijde zou zijn, als zij in hun gezelschap verkeren mocht. O zend nu Lazarus! Hoewel

er eens een tijd was, dat ik onverschillig omtrent hem was, laat mij nu enige gemeenschap met hem hebben. Hoewel de bedrogen wereld nu het gezelschap van Gods volk haat, zo zal er toch eenmaal een tijd komen, waarin zij verblijd zou zijn als zij maar de geringste gemeenschap met Gods kinderen mocht hebben. Ja, merkt slechts op, zij zouden verblijd zijn, slechts een weinigje troost te ontvangen, als het zou kunnen, zelfs van die gelovigen die zij het meest veracht hebben.

Zend Lazarus, hem, die ik geringer geacht heb dan mijn honden, hem, die ik niet waardig keurde de voet over mijn dorpel te zetten, hem, die aan mijn poort moest liggen, zend hem.

Nu zal Lazarus welkom zijn, nu verlang ik naar enige troost van hem, maar er komt geen troost. Waaruit nogmaals volgt, o gij barse en ruwe vervolgers van Gods volk, dat er eens een tijd zal komen, waarop zij u lichter zullen achten dan u hen ooit gedaan hebt. Gij hebt vele harde woorden tot hen gesproken, onwaarheden van hen verspreid en hen menige slag in het aangezicht gegeven. En nu, nu gij in de grootste ellende en smart verkeert, nu zullen zij geen medelijden met u hebben, "de Rechtvaardige zal zich eerder verblijden, als hij de wraak aanschouwt." Psalm 58:10.

"Zend Lazarus." Waarbij op te merken valt, dat u dan elk der gelovigen als een kind van God zult erkennen. Nu ziet gij hen aan als behorende tot de sekte van Hymenéus en Filétus, maar dan zal u zien dat zij de Lazarussen Gods, geliefde kinderen des Heeren zijn. Hoewel de gelovigen nu niet door u geacht en erkend worden, omdat zij behoeftig gering, arm en verachtelijk onder ulieden zijn, de dag komt spoedig, waarop gij hen zult moeten erkennen en hun gezelschap zult begeren, en de geringste troost van hen zult aannemen.

"Zend Lazarus, dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope en verkoele mijn tong, want ik lijde smarten in deze vlam."

Zo zullen de zielen, die in hun zonden blijven, uitroepen in grote bitterheid des geestes, met verschrikkelijke wroeging in hun geweten, zonder ooit op te houden, "Dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope en verkoele mijn tong. Dat hij, namelijk de man, die ik vroeger het eten van mijn honden niet eens waardig keurde, die ik bespotte en buiten mijn huis sloot, zend hem, "dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope, en verkoele mijn tong.

Nu deze woorden, "dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope" enz., deze woorden drukken het geringste bewijs van vriendschap of gunstbetoon uit, alsof hij had willen zeggen, nu zou ik verblijd zijn over de minste genade, nu zou ik opspringen naar de geringste troost, al was het maar een droppel water aan het uiterste zijns vingers. Men zou denken, dat dit toch een nederig verzoek is, een geringe gunst, een druppel water, wat is dat? Neem een emmer vol, als het u goed zal doen. Maar, merkt wel op, het is hem niet vergund, zelfs een enkelen druppel te ontvangen, niet zoveel als een mens op de top zijns vingers kan houden, dit wil zeggen, dat zij, die Christus niet als hun Zaligmaker hebben leren kennen, gepijnigd zullen worden, zelfs zolang als de eeuwigheid duren zal, en dat zij niet zoveel als de geringste lafenis zullen hebben, zelfs niet zolang als iemand nodig heeft om zich om te keren, of een droppel water door te slikken.

O, dat deze dingen eens in uw hart plaats mochten vinden, hoe zou het u uitdrijven tot die enigen Zaligmaker Jezus Christus, om rust voor uw ziel te zoeken, eer het te laat zal zijn, eer de zon van het Evangelie voor u zal zijn ondergegaan!

Overweeg de jammerstaat, waarin de goddelozen eens zullen vallen en vliedt hun ongerechtigheden, door u met God te laten verzoenen, opdat uw deel niet eenmaal met de ongerechtigen zij, en u uit de diepste smart van uw ziel zult moeten roepen om een droppel koud water om uw tong te verkoelen.

"Want ik lijde smarten in deze vlam.
Inderdaad, de reden, waarom de arme wereld niet zo'n vurig verlangen naar genade heeft, is gedeeltelijk, omdat zij niet zo ernstig nadenkt over de smarten, die zij zullen moeten lijden, wanneer zij buiten Christus sterven. Want als die arme zielen goed nadachten over de straf, die haar deel zal worden wegens haar zonden tegen God, dan zouden zij meer haast en spoed maken, om door Christus uit genade om niet met God verzoend te worden, opdat zij niet in de rampzaligheid terecht komen. Maar waarom wordt er gezegd, "dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope en mijn tong verkoele?
Omdat de verschillende delen van het lichaam, die hun deel in de zonden gehad hebben, ook hun deel in de eeuwige straf zullen hebben. Daarom zegt Christus tot zijn discipelen, wanneer Hij hen vermaant om Hem niet te verlaten, dat zij de macht en de toorn des Heeren meer moeten vrezen dan enige andere macht, Hij zegt, "vreest Dien, die ook macht heeft lichaam en ziel in de hel te werpen. Lukas 12:5. En nogmaals, "vreest veel meer Hem, die beide, ziel en lichaam kan verderven in de hel. Matth. 10:28. Hier wordt niet een enkel lid van het lichaam bedoeld, maar het gehele lichaam, waarvan de handen, de voeten, de ogen, de oren en de tong delen zijn. En ik ben overtuigd, dat, hoewel dit door sommigen nu als vleselijk veroordeeld wordt, het toch zal blijken de werkelijke waarheid te zijn voor hen, die tot hun grote smart datgene zullen moeten lijden, hetwelk God hen in Zijn rechtvaardig oordeel oplegt.
Dan zullen zij roepen: *Ach, geef mij een droppeltje tot verkwikking voor mijn vloekende, lasterende, liegende en spottende tong.* Hierop aarde weten zij hun tong niet in te houden, hier op aarde durven zij zeggen: "Wij zullen de overhand hebben met onze tong, onze lippen zijn onze! wie is heer van ons? Psalm 12:5. Maar dan zullen zij anders gestemd zijn. Dan zal 't zijn: O! mocht ik één droppel water hebben, om mijn bedrieglijke tong te verkoelen!
Ik sta soms verwonderd, hoe sommige mensen alles maar zeggen, wat hun op de tong ligt. Als zij slechts dachten hoe zij van elk woord rekenschap zullen moeten geven voor de Rechter der levenden en der doden, o voorzeker, dan zouden zij voorzichtiger zijn met hun tong en meer acht slaan op hun woorden. Jakobus zegt: "De tong is een onbedwingelijk kwaad, vol van dodelijk venijn, zij ontsteekt het rad onzer geboorte, en wordt ontstoken van de hel. Jacobus 2.
De tong, hoeveel kwaad kan zij niet stichten in een ogenblik tijds! Hoe vele slagen en wonden veroorzaakt zij! Hoe menigmaal vervloekt zij de naasten, zoals Jakobus zegt! Hoe menigmaal is de tong de geleider van het helse gif, dat in het hart schuilt, om God te onteren, de naasten te belasteren, en onze eigen ziel te verwoesten! En denkt gijlieden, dat de Heere stil zal zitten, om zo te zeggen, en uw tong aan zichzelf zal overlaten, en u nooit ter verantwoording zal roepen voor het gebruik dat u van dit kleine lid hebt gemaakt? O, sta stil op uw weg. De Heere zal niet altijd zwijgen, maar Hij zal u straffen, en zal het ordentelijk voor uw ogen stellen, o zondaar.
En uw tong met de andere leden van uw lichaam zullen gepijnigd worden wegens uw zonden en ongerechtigheden. En ik ben er zeker van, dat er eens een tijd zal komen,

dat die zielen, die nu licht hierover denken, de dag zullen betreuren, waarop zij met haar tong gesproken hebben.
O, zal de een zeggen, dat ik toch zo weinig op mijn tong heb gelet! O, had ik mijn tong maar afgebeten, voor dat ik dit of dat gezegd had! Was ik maar zonder tong ter wereld gekomen! Mijn tong, mijn tong, ach, vader Abraham, vader Abraham, zend Lazarus met een droppel water op het uiterste van zijn vinger, opdat ik mijn tong verkoele, want ik lijd smarten in deze vlam.
Arme zielen, hier op deze aarde laten zij haar tong alles zeggen, al is het maar voor een klein voordeel van twee of drie centen. Maar o, wat zal dit smartelijk zijn, wanneer zij eeuwig gepijnigd zullen worden voor wat zij met dit kleine lid in deze wereld gesproken hebben. Daarom, gij die uw ziel liefhebt, let op uw tong, opdat u uzelf niet zo vast kluistert aan de hel met de zonden uwer tong, dat u niet weer los zult kunnen geraken tot in alle eeuwigheid. "Want uit uw woorden zal u veroordeeld worden," Indien u geen zorg draagt voor uw tong. "Want ik zeg u, dat van elk ijdel woord, hetwelk de mensen zullen gesproken hebben, zij van hetzelve zullen rekenschap geven in de dag des oordeels." Matth. 12:36.

Vers 25. ***"Maar Abraham zei. Kind! gedenk, dat u uw goed ontvangen hebt in uw leven, en Lazarus desgelijks het kwade, en nu wordt hij vertroost en u lijdt smarten."***
Deze woorden zijn het antwoord op het geroep der verdoemden. Het vorige vers is een Openb. van de begeerten, die zij hebben nadat zij deze wereld hebben verlaten. "Hier is het antwoord, "Kind! gedenk" enz. Het antwoord geeft zoveel als het volgende te kennen, namelijk dat zij in plaats van verlossing of lafenis te bekomen, te meer gepijnigd zullen worden, en dat wel door nieuwe herinneringen aan een kwalijk doorgebracht leven. Kind, gedenk, dat u uw goed ontvangen hebt in uw leven, hetgeen zoveel zeggen wil als, nu beseft gij wat het zeggen wil uw ziel te verliezen, nu weet gij wat de gevolgen zijn van het uitstellen der bekering, nu gevoelt gij, dat ge uzelf bedrogen hebt, daarin dat u de tijd besteed hebt in het zoeken naar uitwendige, vergankelijke, aardse dingen, een tijd, die gij hadt moeten besteden om naar de zaligheid van uw ziel te zoeken in Jezus Christus.
Nu gij in de hel zijt, smarten lijdt, nu zou u wat gij in vroeger tijd versmaad hebt wel als uw deel begeren, maar helaas! nu is het te laat, uw roepen baat u niets, de aangename tijd der zaligheid is voorbij. 2 Cor. 6:2. Dit is niet een tijd om de begeerten der verdoemde verworpenen te beantwoorden, hadt gij ernstig geroepen, toen u de genade werd aangeboden, dan zou er veel hebben kunnen gebeuren, maar toen waart gij onverschillig, en dreef de spot met Gods verdraagzaamheid en goedheid, door uw voortgaan op de weg, die ten verderve leidt. Hadt men het u niet aangezegd, dat zij, die naar de stem des Heeren niet luisterden, ook eenmaal niet zouden verhoord worden, wanneer zij roepen zouden, indien zij op deze weg voortholden? Hadt men 't u niet voorgehouden, dat Hij in ulieder verderf lachen zou, en spotten wanneer uw vreze kwam, omdat gij niet naar Zijn raad geluisterd hebt? Spreuken 1:24 - 28.
Daarom, in plaats van op een droppel genade te hopen, denkt hoe u die dagen hebt doorgebracht, waarin de Heere u het leven gunde, breng u te binnen hoe u in uw leven hier op aarde opstond tegen de Heere door onverschillig te zijn omtrent Zijn Woord en zijn bevelen, ja onverschillig omtrent uw eigen ziel. Daarom, in plaats van op enige

lafenis te hopen moet u nu weer aan uw onreine wegen denken, opdat deze u tot eeuwige wroeging zijn.
Deze woorden "Gedenk dat u uw goed ontvangen hebt in uw leven" leiden ons tot de volgende opmerkingen.

Ten eerste. Dat zij, die de bekering uitgesteld hebben en in hun zonden voortleefden, en in deze toestand hun zielen verloren, in plaats van de minste troost te vinden, wanneer zij in de hel komen, altijd hun kwalijk doorgebracht leven levendig en helder voor ogen zullen hebben. Hier op aarde kunnen zij hun zonden spoedig genoeg vergeten, maar daar zullen zij ze altijd voor zich hebben, zij zullen zich hun boze daden zo helder als de dag herinneren, of hun geheugen zal merkelijk versterkt worden, zodat zij voortdurend het gezicht zullen hebben op hun boze Hand., die zij in deze wereld bedreven hebben.
"Kind! gedenk, " zegt hij, dan zal u gedwongen zijn om aan uw ongerechtige daden te denken.

1. Hoe u in zonde ontvangen en geboren werd, en daarin zijt opgevoed.
2. Gedenk hoe dikwijls aan u het Evangelie verkondigd is, om u van uw zonden te verlossen door Hem, Die u in het Evangelie werd voorgehouden.
3. Gedenk, hoe u uit liefde tot uw zonden en tot uw vleselijke lusten, uw rug toegekeerd hebt naar het aanbod van genade, dat u in dat Evangelie werd aangeboden.
4. Gedenk, dat u uw ziel verloren hebt, omdat gij niet van vrije genade horen wilde, en geen vrede wilde sluiten met een liefhebbende en milde Jezus.
5 Gedenk hoe nabij het koninkrijk Gods gij geweest zijt, alleen, gij waart gewillig om weer uw oor te lenen aan de boze lusten, wanneer zij in uw harten woelden, aan dronkaards wanneer zij riepen, aan vermaken wanneer zij zich aanboden, aan zorgen en beslommeringen der wereld, die als zo vele doornen de overtuigingen en kloppingen, die in uw hart opkwamen, weer verstikken.
6. Gedenk hoe gewillig gij waart om uzelf te vleien met de verwachting eens huichelaars, en met een Bijbeltekst die geen kracht in uw hart had uitgewerkt.
7. Gedenk hoe u telkens en telkens de bekering uitstelde wanneer gij vermaand werd om tot Jezus te komen.
8. Gedenk hoe u op sommige tijden gehuicheld, gelogen, en uw naasten bedrogen hebt, hoe u het volk des Heeren bespot, beschimpt, uitgefloten: gehaat en vervolgd hebt.
9. Gedenk, hoe gij, wanneer andere bijeen vergaderd waren in de vreze des Heeren om Hem te zoeken, hoe u dan te midden van ijdele makkers waart om tegen Hem te zondigen, terwijl de gelovigen baden, waart gij bezig met vloeken, terwijl zij de naam des Heeren prezen, spraak u kwaad tegen de kinderen des Heeren.

O, dan zal u verschrikkelijke wroeging gevoelen over al uw zondige gedachten, woorden, en daden, van de eerste tot de laatste toe, die gij gedurende uw leven hier op aarde hebt bedreven. Dan zal u de waarheid ondervinden van de volgende woorden: "Want de HEERE zal u aldaar een bevend hart geven, en bezwijking der ogen en mattigheid der ziel. En uw leven zal tegenover u hangen, en u zult nacht en dag schrikken, en u zult van uw leven niet zeker zijn. Des morgens zal u zeggen: Och dat het avond ware! en des avonds zal u zeggen: Och dat het morgen ware! vermits de

schrik van uw hart, waarmee u zal verschrikt zijn, en vermits het gezicht uwer ogen, dat u zien zult." Deuteronomium 28:65 - 67.
Ja nog erger dingen dan deze schriftuurplaats openbaart, zal u tot uw smart daar vinden. Want, voorwaar er is geen tong geschapen, die in staat is de akeligheid der wroeging en de verschrikkelijkheid der zielsangsten te beschrijven, die diegenen zonder ophouden of verzachting zullen lijden, die de stem des roependen ongehoorzaam zijn geweest. Er ligt dus een grote betekenis in deze woorden: "kind, gedenk, dat u uw goed ontvangen hebt in uw leven.
U ziet dus, dat uit deze woorden te leren is, dat de goddelozen altijd denken zullen aan hun kwalijk - besteed leven, "Kind! gedenk, dat u uw goed ontvangen hebt in uw leven." Onder "uw goed" mag gij eenvoudig de goederen van deze wereld verstaan, die op zichzelf goed genoemd worden, en ook zo mogen genoemd worden, of anders de dingen van dit leven, al de vermaken, genoegens, voordelen en ijdelheden van deze wereld, welke de onwetenden van deze wereld als "hun goed" beschouwen, en waarin zij zich verkneuteren. Ziel, ziel, neem rust, eet, drink en wees vrolijk want gij hebt vele goederen, die opgelegd zijn voor vele jaren. Lukas 12:19, 20.
Nu, ik zeg, God zal, naar zijn heerlijke kracht en wijsheid maken, dat deze arme schepselen altijd aan hun kwalijk besteed leven zullen denken, Hij zal tot hen zeggen, gedenk, gedenk, dat het in uw leven zo en zo met u was, en in uw leven was u gedrag zo en zodanig. Mochten zondaars hun keus hebben, dan zouden zij hun zonden niet gedenken, zoals duidelijk blijkt uit hun gedrag in deze wereld, want zij willen nog geen ogenblik een ernstige gedachte over hun onreine daden hebben, "zij stellen de bozen dag verre." Amos. 6:3. Ezech. 12:27, maar zij doen al het mogelijke om zulke ernstige gedachten van zich te werpen, maar in de hel zullen zij gedwongen zijn om altijd hun goddeloze daden te gedenken, hun zonden zullen helder voor hun ogen staan. Daarom staat er geschreven dat de Heere Jezus, wanneer Hij komen zal om te oordelen, gerichte tegen hen zal houden, dat wil zeggen, Hij zal hen overtuigen van hun boze daden. Judas 1:14, 15. Zij willen nu niet gewillig aan hun onreine handelingen denken. Maar hiernamaals moeten zij eraan denken, dan zullen zij knarsetanden van wroeging en berouw. God zal een snel Getuige tegen hen zijn, (Maleachi 3:5) en zal zeggen, gedenk aan hetgeen gij op aarde hebt gedaan, hoe u geleefd en gehandeld hebt.
Ach vriend, indien u in deze dagen des lichts niet gedenkt "aan de dagen der duisternis" (Prediker 11:8), aan de dagen des doods, der hel en des oordeels zo zal u in de dagen der duisternis aan de dagen des lichts, aan de dagen van het Evangelie moeten gedenken, en hoe u tot uw eeuwige rampzaligheid het aanbod van genade in de dag der zaligheid hebt verworpen.

Dit wordt ons geopenbaard in het 25ste hoofdstuk van Matth. "Gedenk, dat u uw goed ontvangen hebt in uw leven."
De machtige God zal hun smarten verzwaren in plaats van hen lafenis of rust te geven, door hun angsten te bespotten en hen te zeggen waaraan zij gedenken moeten. Gedenk, zegt Hij, o gij verloren zielen, gedenk dat u uw vreugde, uw vrede, uw vertroostingen, uw genietingen, uw rust, uw rijkdom, uw gezondheid, uw hemel, uw geluk, en uw deel in uw leven ontvangen hebt.
O rampzalige staat! Dan zal u waarlijk in een treurige toestand zijn, wanneer gij zien zult dat u uw goede dingen, uw beste dingen, uw aangenaamste dingen reeds gehad

hebt, want dit wordt duidelijk gezegd in deze woorden, "gedenk dat u uw goed ontvangen hebt in uw leven."

Ten tweede. Nog een andere maar verschrikkelijke waarheid ligt in deze woorden opgesloten namelijk dat er vele arme schepselen zijn, die al hun goed en geheel hun schat in dit leven hebben, of terwijl zij in deze wereld leven, "Gedenkt, zegt hij, "dat gij uw goed ontvangen heb in dit leven." Psalm 17:14.

De goederen der goddelozen zullen spoedig een einde hebben, zij blijven niet langer bij hen dan tot aan hun dood, tot aan het einde van hun leven. Dat woord was niet te vergeefs geschreven, gelijk het geluid der doornen onder een pot, zo is het lachen eens zots. Het goed der goddelozen is gelijk het knappen der doornen onder een pot, die spoedig een grote vlam maken maar weinig hitte van zich geven voor een korte tijd, als gij er bij komt om uzelf te warmen vindt gij in plaats van een aangename hitte, koude as, en in plaats van een heldere vlam vindt gij niets dan rook en damp. Er zal een tijd komen, waarin de goddelozen blijde zouden zijn een beter deel te hebben, wanneer zij de ijdelheid van hun aardse deel zien, dat wil zeggen, wanneer zij zien zullen welk een ongeluk het is zijn deel in deze wereld te hebben.

Het is waar, terwijl zij hier op aarde aan deze zijde van de hel zijn, denken zij, dat er niets met rijkdom eer en vermaak in deze wereld is te vergelijken, hetwelk hen doet uitroepen: "Wie zal ons het goede doen zien?" Psalm 4:6, dat met rijkdom, het genot en de roem van deze wereld vergeleken kan worden? Maar alsdan zullen zij zien, dat er andere dingen zijn die beter zijn en veel meer waarde hebben dan tienduizend werelden. En in ernst, vrienden, zal het u niet grieven en kwellen, wanneer u zal bevinden, dat u de hemel verloren hebt voor een weinig genot en vermaak in uw leven? Gewis, het zal u grieven en kwellen, wanneer gij zien zult welk een heerlijke hemel gij hebt opgeofferd voor een onreine wereld, die veel op een mesthoop gelijkt.

O, mocht gij dit eens geloven! Mocht gij dit eens ernstig bij uzelf overwegen en tot uzelf zeggen, hoe! zou ik tevreden zijn met mijn deel in deze wereld te hebben! Hoe! zou ik de hemel willen verliezen voor deze wereld! Bedenk u wel, zolang het nog dag is, zolang het Evangelielicht nog schijnt, zolang de Zoon van God u nog verzoening aanbiedt, opdat u niet eenmaal zo'n stem als deze zult moeten horen, "kind, gedenk, dat u uw goed ontvangen hebt in uw leven, " uw vertroostingen, uw vreugde, uw rust, uw vrede, alles hebt gij in uw leven ontvangen, de aarde was uw hemel.

O, welk een arme hemel! welk een korte vreugde! Hoe beklagenswaardig is het in zo'n toestand te zijn! O arme ziel, bedenk u toch eens, is het niet beklagenswaardig de hemel te verliezen voor twintig, dertig of veertig jaren zondigen tegen God? Wanneer uw leven ophoudt, is ook uw hemel voorbij. Wanneer de dood uw sponde nadert om het lichaam van de ziel te scheiden, op dat zelfde ogenblik wordt gij afgesneden van al uw geluk, dat u hier op aarde genoot. Overweeg bij tijds, opdat u uw deel niet hebt in dit leven. "Want indien wij alleenlijk in dit leven hopende zijn, zo zijn wij de ellendigste van alle mensen." 1 Cor. 15:19.

Overweeg nogmaals, dat de gelovigen hun deel zullen hebben, wanneer gij het uw reeds gehad hebt. Wanneer andere de vreugd ingaan, is uw vreugde van u gevloden. Wanneer andere tot God gaan, moet u naar de duivel gaan.

O rampzalige! Het was u beter geweest nooit geboren te zijn, dan een erfgenaam te zijn van zo'n deel, daarom draagt zorg dat dit niet uw toestand worde.

"Kind! gedenk, dat u uw goed ontvangen hebt, en Lazarus het kwade." Deze woorden tonen ons niet alleen de ellendige toestand der goddelozen aan in dit leven, maar zij bevatten ook grote troost voor de gelovigen. Lazarus had het kwade ontvangen, d.w.z. dat Lazarus zijn kwade dingen ontvangen had in zijn leeftijd of toen hij in de wereld was. Waaruit volgt,
1. Dat het leven der gelovigen, zolang zij in deze wereld zijn, gepaard gaat met veel kwaads of vele beproevingen, die van verschillenden aard kunnen zijn, zoals de heilige Schrift ons duidelijk leert, "Vele zijn de tegenspoeden des rechtvaardigen, maar uit alle die redt hem de HEERE." Psalm 34:20.

2. Dat de beproevingen of tegenspoeden de gelovige gedurende zijn gehele leven kunnen vergezellen, d.w.z. Zolang hij in dit tranendal hier beneden is, zelfs kunnen die tegenspoeden velen en velerlei zijn, sommigen uitwendig andere inwendig. Dat deze beproevingen of tegenspoeden zolang kunnen duren als de gelovige hier op aarde is, leert ons de ondervinding van alle kinderen Gods gedurende alle eeuwen. Dit zou met vele bewijzen gestaafd kunnen worden Maar ik stip het slechts aan hoewel ik er verder over zou kunnen uit wijden.

3. De tegenspoeden die de gelovige vergezellen zullen niet langer duren dan zijn leeftijd, en hierin ligt de troost voor de gelovigen, de Lazarussen, de kinderen Gods, hun bitteren kelk is ledig, wanneer hun leven hier op aarde geëindigd is. Al hun droefheid, al hun smart moet hier blijven, "Voorwaar, voorwaar, " zegt de Heere Jezus, "Ik zeg u, dat u zult schreien, en klagelijk wenen, maar de wereld zal zich verblijden, maar uw droefheid zal tot blijdschap worden." Johannes 16:20. u zal bedroefd zijn, u zal klagen, u zal schreien hier op aarde, maar uw droefheid zal tot blijdschap worden, en niemand, wie hij ook zij, zal uw blijdschap van u kunnen wegnemen. Indien u nu denkt, dat het in mijn bedoeling ligt, dat de kinderen Gods in hun leven hier op aarde niets anders dan droefheid hebben, dan vergist gij u deerlijk. Want, hoewel het onloochenbaar waar is, dat de gelovigen al hun smart in deze wereld hebben, zo volgt hier toch niet uit, dat zij altijd smart zullen lijden in dit tranendal, integendeel zij kennen ook tijden van onbeschrijfelijke vreugde en innig zielsgenot, wanneer zij niet zien op de dingen die gezien worden, maar met hun geestelijk oog op de dingen, die niet gezien worden. De zaligheid, die de gelovigen soms in hun hart smaken, door met het geloofsoog over het graf heen te zien op de goede dingen, die hun wachten, wanneer dit leven geëindigd is, vervult hun hart met groter vreugde, dan al de kruizen, moeilijkheden, beproevingen en tegenspoeden, die hen in dit leven vergezellen, hun ziel kunnen vervullen met droefheid. 2 Cor.

4. Maar sommigen van Gods kinderen zullen zeggen, mijn tegenspoeden zijn van zodanige aard dat zij mij schijnen te overwinnen.
Antwoord. Hebt toch goeden moed, want zij zullen niet langer duren, dan uw leeftijd.

Maar mijn tegenspoed is, dat ik gebukt ga onder een hart vol verdorvenheid en zonde, zodat ik zeer belemmerd wordt om met God te wandelen.
Antwoord.
Dit is wel mogelijk, maar u zal deze zwarigheid slechts tot aan het einde uws levens hebben. Maar ik heb een boze man, en dit is zo'n grote smart voor mij. Wel, u zal niet

langer last van hem hebben, dan tot aan het einde uws levens, Zijt daarom niet versaagd of mistroostig, uw verdriet duurt niet langer dan uw leven. Wordt gij bedroefd door boze kinderen, boze familiebetrekkingen, boze buren? Zij zullen u niet langer bedroeven dan uw leven duurt. Wordt gij aangevallen door een sluwe satan of door ongeloof, laat het zijn wat het wil, als gij een waar gelovige zijt, dan zal u bij het einde van uw aardse leven alle zwarigheden achterlaten.

O, zalige gedachte, o heerlijke toekomst! "Dan zal God alle tranen van uw ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn, want de eerste dingen zijn weggegaan." Openb. 21:4. Maar nu het tegendeel, indien u geen rechte en was gelovige zijt, dan, al leefde u ook duizend jaren in deze wereld, en had niets anders dan tegenspoed op tegenspoed en smart op smart, dan nog zouden deze tegenspoeden al waren zij nog zo smartelijk, niets zijn in vergelijking met de smarten, die gij lijden zult na dit leven beide in ziel en lichaam. Ik zeg, hoe braaf gij ook mag zijn, indien u sterft in uw ongeloof, of onder het eerste, verbond zo zal u gewis een plaats in de eeuwige smart hebben, wanneer gij dit leven verlaat. Maar dit is het aller-treurigste, hoewel de arme ziel weet, dat zij voor haar ongeloof gestraft zal worden in de eeuwige pijniging, zo doet zij toch alsof er geen hel en geen verdoemenis ware. Zij wiegt zichzelf in slaap, omdat de Heere niet dadelijk slaat, maar lankmoedig wacht, opdat Hij genadig zou kunnen zijn. "Omdat niet haastig het oordeel over de boze daad geschiedt, daarom is het hart van de kinderen der mensen in hen vol om kwaad te doen, " Prediker 8:11. De lankmoedigheid en goedertierenheid Gods, die hen tot berouw zouden moeten nopen, nemen zij als oorzaak om zonde op zonde te stapelen. Verhardt door de duivel en verstokt in de zonde worden zij weggevoerd met een verhard hart tot zij in de eeuwige rampzaligheid neerstorten.

Arme zondaar, die hier op aarde met een verstokt hart voortholt op de weg der ongerechtigheid, eenmaal zal u volle bewustheid hebben van al het kwade dat door u op aarde bedreven is, wanneer de vlammen van Gods oordelen rondom u zullen opstijgen, dat u uit de bitterheid van uw ziel zult moeten roepen in de grootste benauwdheid, "ik lijd smarten in deze vlam." Maar nu wordt hij vertroost en gij lijdt smarten."

Alsof hij zeggen wilde, nu heeft God beide Lazarus en u vergolden naar hetgeen gij zocht, terwijl gij in deze wereld waart. Wat u aangaat, gij hebt de genademiddelen verwaarloosd en de goedertierenheid Gods getergd, gij hebt uw rug gekeerd naar de Zoon van God, die in de wereld kwam om zondaren zalig te maken, gij hebt gespot met de verkondiging van het Evangelie, gij werd telkens en telkens vermaand om de liefde van God in Zijn Zoon Jezus Christus te omhelzen. De Heere spaarde u in het leven, twintig, dertig, veertig, vijftig, of zestig jaren, en al die tijd hebt gij, in plaats, van ze te besteden "om uw roeping en verkiezing vast te maken" 2 Petrus . 1:10 hen besteedt om uw eeuwige verdoemenis zeker te maken, Job 21:29, 30. Lazarus heeft het gedurende zijn leven zijn bezigheid gemaakt om mijn genade en zaligheid aan te nemen in de Heere Jezus Christus. Wanneer gij in het bierhuis zat, bezocht hij de plaatsen waar Gods Woord verkondigd werd, wanneer u met Gods lankmoedigheid de spot dreef, zuchtte hij over de zonden en het diep bederf van zijn hart. Prediker 9:4 - 6. Terwijl u aan 't vloeken was, lag hij te bidden, met een woord, terwijl gij uw eeuwige verwoesting vast maakte, maakte hij door het geloof in het bloed van de Heere Jezus Christus zijn eeuwige zaligheid vast.

Daarom "wordt hij nu vertroost, en u lijdt smarten."

Hier ziet gij dus nogmaals, zo min de Rechtvaardige altijd zonder troost en zaligheid zal zijn, zo min zal de ongerechtige altijd zonder straf blijven. Zo waarlijk als God in de hemel is, zo zeker zal het geschieden. Zij moeten elk hun deel hebben. En daarom geliefde kinderen des Heeren gaat blijmoedig voort op uw weg, zijt niet mismoedig maar standvastig, onbeweeglijk, altijd overvloedig in het werk des Heeren, als die weet, dat uw arbeid niet ijdel is in de Heere, 1 Cor. 15:58. Uw deel is de eeuwige heerlijkheid. En gij, die zo afkerig zijt om vrede met Jezus Christus te sluiten en om we zonden te verlaten om Hem te volgen, ziet "uw dag komt, " Psalm 37:13, waarop u zal weten, dat het kwaad, dat nu zoet is in uw mond en dat u nu onder uw tong verbergt, Job 20:12 - 14, zodoende een tijd zal gehad hebben om in u tot uw eeuwige verwoesting uit te werken, zodat u in een ergere toestand zal zijn dan wanneer gij tienduizend duivelen gehad had om u te kwellen. Het was u beter geweest nooit geboren te zijn dan een deelgenoot te moeten worden van die eeuwige pijniging, waarin gij gewis komen zult.

Vers 26. ***"En boven dit alles, tussen ons en ulieden is een grote kloof gevestigd, zodat degenen, die van hier tot u willen overgaan, niet zouden kunnen, noch ook die daar zijn, (al willen zij) van daar tot ons overkomen."***

Deze woorden zijn ook nog een gedeelte van dat antwoord, dat de zielen in de hel zullen ontvangen op hun steunen, hun zuchten, hun smartelijk wenen, hun tranen en hun wensen, die zij uiten om uit deze ondraaglijke pijn verlost te worden. O mij dunkt, bij het eerste gezicht van deze woorden moest het hart van de verstokste zondaar vermurwd worden. Het laatste vers waarover ik sprak bevatte verschrikkelijke woorden en verzwaart het lijden van de armen zondaar in grote mate. Als wij lezen, gedenk dat u uw goed ontvangen hebt in uw leven, en Lazarus desgelijks het kwade enz., ik zeg, dit zijn verschrikkelijke woorden voor die arme zielen die buiten Christus sterven.

Maar deze laatste woorden tonen ons hun smart nog des te beter. Zij werden gesproken met betrekking tot de tegenwoordige toestand over de zondaar. Deze bevestigen de voorgaande niet alleen, maar verzwaren ook hun ellende, daar zij ons tonen wat nog onverdraaglijker is. Het voorgaande vers is genoeg om een zondaar in zwijm te doen vallen, maar dit om hem dood te doen vallen. Waar hij zegt: "En boven dit alles." Er is nog iets om uw lijden oneindig veel meer te verzwaren. Ik zal in 't kort spreken over deze woorden in zoverre zij betrekking hebben op de verschrikkelijkheid waarover in het vorige vers reeds gesproken is. Alsof hij zeggen wilde, gij denkt dat uw tegenwoordige toestand onverdraaglijk is, het doet u zuchten en kermen, het doet u de dag uwer geboorte verwensen. Nu ziet gij de behoefte, die een mens heeft aan genade, nu zou u opspringen naar het kleinste greintje genade, nu gevoelt gij wat het is, het aanbod van Gods genade te minachten, nu doet het u snikken en klagen en brullen uit de angsten, waarin gij zijt.

"En boven dit alles, " ik heb u andere dingen te zeggen die u waarlijk het hart zullen breken. Gij zijt nu niet meer in de wereld, gij zijt niet meer in staat het Evangelie te horen, de duivel heeft u overwonnen en heeft u de hemel doen missen, gij zijt nu in de hel onder een ontelbaar gezelschap duivelen, en al uw zonden vliegen u van alle kanten in het aangezicht, gij zijt van rondom in vlammen gehuld en u kunt niet een enkelen droppel water verkrijgen om uw tong te verkoelen, gij roept tevergeefs, want

u zal niets geschonken worden. Gij ziet de gelovigen in de hemel, hetwelk geen geringe smart veroorzaakt aan uw verdoemde ziel, gij ziet dat noch God noch Christus enig medelijden met u hebben om uw smart te lenigen of enige woorden van vertroosting tot u te spreken.

"En boven dit alles, " gij zijt daar, en zult daar altijd moeten blijven zonder ooit enige lafenis te verwachten of hoop te hebben op enige troost, berouw zal u niet baten, de tijd is voorbij, en kan nooit weer herroepen worden, ziet, wat gij nu hebt, moet u hebben tot in eeuwigheid. Het is waar, ik heb vroeger reeds genoeg gezegd om uw hart te verbreken.

"En boven dit alles" u zal daar altijd in de vlammen zijn. Deze woorden "boven dit alles", het zijn vreselijke woorden. Ik zal u de mening ervan in een gelijkenis voorstellen. Stel het geval, dat u een mens gevangen neemt, hem aan een paal vastbindt en hem drie jaren achtereen met gloeiende knijptangen kleine stukjes vlees van zijn lichaam knijpt, en ten laatste wanneer de man om lafenis en hulp begint te roepen, antwoorden de pijnigers, Nee, maar boven dit alles, u moet nog vreselijker gepijnigd worden.

Wij zullen u zo twintig jaar aaneen martelen, en daarna zullen wij uw verminkt en vaneen gereten lichaam met kokend lood opvullen, of u met een gloeiende speer doorboren, zou dit niet beklagenswaardig zijn? Toch is dit slechts een nietigheid in vergelijking met de smarten die diegenen zullen lijden, die naar de hel gaan, want werd een mens al eens zo gemarteld, er zou toch eindelijk een einde aan komen. Maar hij, die naar de hel gaat, zal tien duizendmaal erger gepijnigd worden, en toch zal hij nooit geheel dood onder de pijnigingen wegzinken. Daar zullen zij altijd wenen, kermen en klagen. Eeuwig gepijnigd worden zonder enige verkwikking of lafenis en toch zullen zij niet in niets veranderd worden. Als de grootste duivel in de hel u kon verscheuren en u tot stof kon vermalen, en u in niets veranderen, dan zou u dit als een genadedaad beschouwen. Maar u moet hier liggen braden, roosteren, schroeien en branden tot in alle eeuwigheid. Tot in eeuwigheid, dat is een lange tijd, en toch het moet zo lang duren. "Gaat weg van mij gij vervloekten! in het eeuwige vuur," in het vuur, dat eeuwig brandt, "hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is, " Matth. 25:41.

O, gij die zo'n afkeer had, om uw voeten vuil te maken als het maar een beetje morsig was of het regende, u die zo ongraag uit het hoekje van de haard kwam als de wind maar een beetje scherp was, en u die geen lust had om tien minuten, neen om vijf minuten ver te lopen om het Woord van God te horen, als het maar een weinig duister was, gij, die geen lust had om een weinig ijdele makkers te verlaten om uw ziel te stichten, u zal vuur genoeg hebben, u zal duisternis genoeg hebben, en genoeg kwaad gezelschap, uw buik vol, indien u Jezus Christus in uw hart mist, "en boven dit alles", u zal deze dingen hebben voor eeuwig, tot in alle eeuwigheid.

O gij, die gehele nachten doorbrengt met kaartspelen en dobbelen, in vloeken en ijdel geklap, gij, die het vloeken en zweren als een soort van dapperheid beschouwt, en als een verkwister overdadig leeft, gij, die ervan houdt om in een hoek te zondigen, als niemand u ziet!

O gij geveinsde, die om nevenbedoelingen de huichelaar uithangt, omdat gij als een van Gods kinderen gehouden wilt worden, maar die niets anders zijt in uw hart dan een vijand van de dingen van Christus. Gij, die uzelf vergenoegt in de zonde of in een valse belijdenis, uw ziel zal in het eeuwig verderf terneder storten, op het ogenblik waarin gij deze wereld verlaat, en daar zal u wenen en knarsetanden. Matth. 8:12. "En

boven dit alles" u zal daar nooit enige rust of verkwikking ontvangen, nooit zal u enige hoop op verlossing hebben, u zal sterven in uw zonden, en u zult gepijnigd worden zoveel jaren als er sterren aan het firmament fonkelden of als er zandkorrels aan het strand der zee glinsteren en "boven dit alles" U moet daar blijven voor eeuwig.

"En boven dit alles, tussen ons en ulieden is een grote kloof gevestigd, zodat degenen, die van hier tot u willen overgaan, niet zouden hunnen, noch ook die daar zijn, vandaar tot ons overkomen."
"Een grote kloof is gevestigd."
Misschien zegt u, wat is dat?
Antwoord. Het is een mooie vraag, die gij doet, tracht liever in te gaan door de enge poort dan te vragen wat deze kloof is. Maar indien u het weten wilt, dan zal u zien, dat zij een eeuwig vonnis des Heeren is, wanneer gij de hemel niet tot uw deel hebt. Er is een bevel uitgegaan van de Heere, dat zij die hier op aarde geen deel aan de hemel hebben, hieraan ook geen deel zullen hebben in de volgende wereld. En u zult bevinden dat deze kloof zo diep en zo groot is, dat u er nooit door zult kunnen komen zolang de eeuwigheid duurt. Gelijk Christus zegt, "Weest haastelijk welgezind jegens uw wederpartij, terwijl gij nog met hem op de weg zijt, Matth. 5:25, opdat de wederpartij niet misschien u de rechter overlevere, en de rechter u de dienaar overlevere, en u in de gevangenis geworpen wordt. "Voorwaar in zeg u: u zal "vandaar geenszins uitkomen," daar is de kloof, het bevel, "U zal van daar geenszins uitgaan, totdat gij ook het laatste penningsken betaald zult hebben, " Lukas 12:58, 59.
Onder deze woorden dus, "er is een grote kloof gevestigd" versta ik *het eeuwig bevel des Heeren*. God heeft vastgesteld dat degenen, die naar de hemel gaan nooit vandaar zullen uitgaan naar een slechtere plaats, en ook dat degenen, die naar de hel gaan, nooit weer van daar zullen uitkomen.
En vriend dit is zo'n kloof, zo gevestigd door Hem, die niet kan liegen, dat u het aldus zult bevinden, welke weg gij ook uitgaat, hetzij naar de hemel of naar de hel. Hier ziet gij dus uit hoe zeker de Heere hen, zal bewaren, die in het geloof sterven, God zal hen in de hemel houden, maar zij, die in hun zonden sterven, God zal hen in de hel werpen en hen daar gevangen houden, zodat zij, die van de hemel naar de hel willen gaan niet zullen kunnen, noch kunnen zij uit de hel komen, die naar de hemel wilden gaan. Let wel, Hij zegt niet, dat zij niet wilden - want, hoe graag zouden degenen, die hun zielen hebben opgeofferd aan hun lusten, en haar wellicht voor een dubbeltje, voor een glas hier, voor een hoer, voor deze wereld verloren hebben, uit deze poel des vuurs van Gods eeuwige wraak uitkomen, als zij mochten. Maar hier begint hun ellende, zij, die van u tot ons zouden willen komen, dat is, van de hel naar de hemel, kunnen niet, zij moeten niet, en zij zullen niet, zij kunnen niet, God heeft het zo bepaald, en dit is dus hun rampzaligheid, niet zozeer dat zij in de hel zijn, maar dat zij daarin moeten blijven tot in allen eeuwen eeuwigheid.
Als gij daarom de zonde in uw hart voelt opwellen om tegen God te zondigen, roept dan uit. Nee, want dan moet ik naar de hel gaan, en daar voor altoos blijven. Als de dronkaards, de vloekers, de leugenaars en de huichelaars slechts deze leerstelling omhelsden, dan zouden zij beven, wanneer zij er aan dachten om te zondigen.
Maar arme zielen, zij verbloemen de schuld, Spreuken 14:9 en spelen met de zonde als een kind met een rateltje, maar de tijd komt, dat deze ratels, waarmee zij nu spelen, zo'n geluid in hun oren en in hun geweten zullen maken, dat zij zullen bevinden, dat al

stonden al de duivels in de hel uit al hun macht te gillen, dit niet te vergelijken zou zijn bij dat geluid. uw zonden zullen u als zo vele bloedhonden vervolgen en als zij u gevangen hebben zullen zij u vastbinden en u voor eeuwig ten onder houden, Numeri 32:23, Spreuken 5:22. Zij zullen u aangrijpen en aan u knagen, als had gij een nest vergiftige adders in uw ingewanden. Job 20:14. En dit zal niet zijn voor een tijd, maar zoals ik gezegd heb, voor eeuwig, voor eeuwig, voor eeuwig.

Vers 27 ***"En hij zei: Ik bid u dan, Vader! dat u hem zendt tot mijns vaders huis."***
In de verklaring der vorige verzen heb ik u reeds gezegd, dat deze verzen gedeeltelijk de begeerte aantonen, die de verdoemden hadden om uit deze jammerstaat verlost te worden, In dit vers zien wij nogmaals, hoe vurig zij verlangen, dat hun toch iets geschonken werd, maar het zal niet geschieden, hetgeen straks duidelijk blijken zal.
Toen zei hij: "ik bid u dan, vader! enz. Alsof hij zeggen wilde, dewijl ik zie, dat ik mij zelf in zo'n ellendige toestand heb gebracht, dat God op mij geen acht zal slaan, dat mijn luidkeels roepen en mijn bitter gekrijt niet zal verhoord worden voor mij zelven, dewijl ik zie, dat het mij niet vergund moet worden zoveel als een droppel koud water te ontvangen of de geringste hulp van de armste gelovige. En dewijl ik zie "dat boven dit alles" mijn ziel hier moet liggen branden tot in alle eeuwigheid, dat ik onder de eeuwige toorn en in het onuitblusselijk vuur zal moeten lijden, of ik wil of niet, dewijl ik zie, dat ik in zo'n toestand verkeer, die ik mijn honden niet zal toewensen, daarom "bid ik u, vader! dat u hem zendt tot mijns vaders huis." Het is der moeite waard weer de aandacht te vestigen op de persoon, die hij begeerde, dat naar zijns vaders huis zou gaan, namelijk Lazarus.
O vriend! ziet hier hoe het opgeblazen hart der arme zondaren zal vernederd worden, zoals ik reeds vroeger heb opgemerkt, zij zullen zo vernederd worden, dat zij zouden opspringen van vreugde naar die dingen, die zij vroeger in hun leven met een verachtelijke blik van zich stieten. Lazarus was veracht, en de rijke man achtte het een oneer voor zichzelf om Lazarus zelfs met zijn honden te laten eten. Hoe, zal ik Lazarus eren, die haveloze met etterbuilen bedekte Lazarus! Wat, zou ik mij zelf zo verlagen om zo'n schurftige schooier in mijn prachtige huis toegang te verlenen! Neen ik acht het beneden mijn fatsoen om met zo'n man aan een tafel zitten.
Zo sprak de rijke man over Lazarus toen hij nog leefde, maar nu is hij in een andere wereld, nu is hij gescheiden van zijn vermaken, nu ziet hij, dat zijn naar de laatste trant gebouwde huis, zijn fijne tafels, zijn rijke vrienden en metgezellen allen van hem zijn gescheiden, nu vindt hij in plaats van vermaak, helse pijniging, in plaats van vreugde, smart, in plaats van de hemel, de hel, in plaats van het vermaak in de zonde, de schrik en schuld der zonde, o, zend nu Lazarus! Lazarus, het kan zijn, zou hem enig goed hebben kunnen doen, indien hij in zijn huis ontvangen was, en zou hem hebben kunnen aanraden ten minste toch niet zo zwaar te zondigen, maar wat doet hij, hij wil hem niet aanzien, hij is vast besloten hem te verachten, hoewel hij door aldus te handelen zijn eigen ziel zal verliezen.
Maar ach! zend nu Lazarus, indien niet tot mij, dan toch tot mijns vaders huis, en laat hij hun zeggen, uit mijn naam, dat als zij voortgaan met zo te zondigen, zoals ik gedaan heb, zij hetzelfde loon zullen ontvangen, dat ik ontvangen heb.
Geeft er toch acht op, gij die verachters zijt van de geringste onder de Lazarussen van onze Heere Jezus Christus, het kan zijn dat u nu een afkeer ervan hebt om deze kleinen, deze geringe kinderen Gods in uw huis te ontvangen, omdat zij geen heren

zijn, of omdat zij niet met Pontius Pilatus Hebreeuws, Grieks of Latijn kunnen spreken. Nee, zij mogen, zij zullen niet tot ons spreken om in hun eenvoudigheid tot ons een boetpredicatie te houden. Hoewel nu het Evangelie van Jezus Christus tot hen gepredikt wordt om niet, neen nu hebben zij geen lust en geen tijd om het aan te horen, hoewel zij nu niet naar het aanbod van genade willen luisteren, omdat het hun wordt aangeboden in de geringste aarden vaten, de tijd komt, wanneer zij wenen en roepen zullen, zend hem tot mijns vaders huis 1 Cor. 1:26. Ik zeg, denkt hieraan, gij, die de dag der kleine dingen veracht, de tijd is komende, wanneer u verblijdt zou zijn, maar een droppel water te ontvangen van God, van Jezus of van zijn gelovigen, hoewel gij nu ongewillig zijt om de heerlijke verkwikkende droppelen van het Evangelie van Jezus Christus aan te nemen.
Nogmaals, ziet hier in welk een beklagenswaardige staat zij zijn, die van hun vaders moeders, zusters, broeders enz., naar de hel gaan. Terwijl de mensen in deze wereld zijn, scheppen zij er behagen in om hun kinderen een kwaad voorbeeld te zetten, en ook de kinderen houden ervan om de goddeloze voetstappen van onbekeerde ouders te volgen, maar wanneer zij van dit leven scheiden, en zij in de hel neervallen, en zichzelf in een onherroepelijke jammerstaat bevinden, dan roepen zij, zend toch iemand naar mijns vaders huis, naar mijns broeders huis. Zegt hen, dat mijn staat rampzalig is, zegt hen dat ik voor eeuwig verloren ben, en zegt hen ook, dat zij, indien zij voortgaan op de weg der ongerechtigheid, waarop ik hen verliet, zij gewis in deze plaats der pijniging te recht zullen komen.

"Ik bid u dan, vader! dat u hem zendt tot mijns vaders huis. Het is wel mogelijk, mijn vrienden, dat u er weinig over denkt, dat sommigen uwer vrienden en bloedverwanten liggen te roepen in de hel, "Heere zend iemand naar mijns vaders huis om hen het Evangelie te verkondigen, opdat ook zij niet in de plaats der pijniging komen." Hier kunnen de mensen gewillig met elkaar de weg der zonden bewandelen, en wanneer zij door de dood gescheiden zijn, denken de overblijvenden weinig of nooit aan de treurige toestand, waarin diegenen zijn, die door de dood in de hel gevallen zijn. Maar o goddeloze vaders, hoe liggen nu uw boze kinderen te brullen in de hel?
En o goddeloze kinderen, hoe zijn ook uw goddeloze ouders, die goddeloos leefden en stierven, nu in de hel neergeworpen? De een dronkaard staat te zingen in de herberg, terwijl de andere in de hel onder de toorn Gods ligt te kermen, o dat ik bij hem was, wat zou ik hem waarschuwen en vermanen om deze goddelozen weg te verlaten. O, als zij 't eens wisten en overwogen hoe en wat ik nu al lijd voor mijn gierigheid, mijn dronkenschap, mijn liegen, mijn vloeken, mijn ontucht en dergelijke. O al voelden zij maar het tienduizendste deel er van, het zou hun stil doen staan en zij zouden de zonden niet zo duur kopen als ik het gedaan heb, zelfs met het verlies mijner ziel.

"Zendt hem tot mijns vaders huis!" Niet tot mijn vader, maar tot mijns vaders huis." Het is mogelijk dat daar goddeloze kinderen zijn, goddeloze dienstknechten die zich wentelen in hun ongerechtigheden, zendt hem daarom tot mijns vaders huis. Het is mogelijk dat zij nog dezelfde zijn als toen ik hen verliet, ik liet hen achter als goddelozen, en zij zijn nog goddeloos ik liet hen achter als spotters van het Evangelie, van de gelovigen en van de wegen des Heeren, en zij zijn dit nog, "zendt hem tot mijns vaders huis, " het is mogelijk dat er slechts een kleine ruimte meer is tussen hen

en de plaats, waar ik ben, zendt hem heden, vóór morgen, opdat ook zij niet komen in deze plaats der pijniging."
Ik bid u, dat u hem zendt. Ik smeek het op mijn gebogen knieën, kermende en met tranen uit de angst mijner ziel. Het kan zijn dat zij zich niet bekeren indien u hem niet zendt. Ik verliet hen dwaas genoeg, even verhard als ik ben, zij hebben dezelfde duivel om hen te verleiden, dezelfde lusten en dezelfde wereld om hen te overrompelen, "ik bid u dan, dat u hem zendt tot mijns vaders huis, stel het niet uit, opdat zij hun zielen niet verliezen, opdat zij ook niet hier komen, als zij hier komen, zullen zij zeker nooit wederkeren.
O, zij denken er zo weinig aan hoe spoedig en hoe licht zij hun ziel kunnen verliezen, zij zijn geneigd om te denken, dat hun toestand zo goed is als van de beste, evenals ik vroeger uit onwetendheid gedaan heb, maar zend hem, zend hem zonder uitstel, "opdat ook zij niet komen in deze plaats der pijniging.
O, dat u hem last wilde geven, zendt hem zelf, er was een tijd dat ik met mijn vrienden diegenen bespot heb, die van God gezonden was, hoewel wij niet konden ontkennen dat hij de woorden Gods sprak en door Hem gezonden was, waarvan ons ons geweten overtuigde, toch zijn wij de stem der mensen meer gehoorzaam geweest dan Godes. Want hoewel de dienaren Gods de stem hadden, zo wilden wij toch niet naar hen luisteren en hebben ook andere het horen belet, omdat die stem niet in onze smaak viel, wij wilden niet uit genade om niet zalig worden. Maar o, nu zou een roepstem genoeg zijn om al mijn vrienden te bewegen.
"Ik bid u dan, ach zendt hem tot mijns vaders huis."
Er was een tijd, dat wij het Evangelie niet horen wilden, tenzij het in de synagoge gepredikt werd, wij oordeelden het een laag ding met elkaar in huizen te vergaderen om te bidden. Wij waren te trots, te bijgelovig, het Evangelie wilde er bij ons niet in, tenzij wij het op zo'n plaats en van zo'n man hoorden, en dan konden wij er ons ook nog niet mee verenigen. Dan bleven de woorden ook nog koud voor ons. Maar nu, o mocht ik nog eens in de wereld kunnen terugkeren, en mocht ik dan het voorrecht eens hebben met die gelukkigen Lazarus kennis te maken, en vertrouwelijk met hem om te gaan, welk een luisterend oor zou ik lenen aan zijn gezonde woorden! Hoe zou ik zijn leer omhelzen, hoe zou ik mijn leven daardoor verbeteren! Daarom, dewijl het beter is het Woord van God in een boerenschuur te horen, dan in een herberg te zitten vloeken, zo is het ook beter een bedelende Lazarus in zijn huis te ontvangen, dan de goddeloze metgezellen van deze wereld. Het is beter een gelovigen in de naam eens gelovigen te ontvangen, een discipel in de naam eens discipels, dan te doen zoals ik gedaan heb, Lukas 10:16.
O! Het is beter een kind van God te ontvangen, dat bij ervaring over de dingen van Gods koninkrijk kan spreken, over zijn vrije genade, zijn tedere liefde, zijn grote barmhartigheid en ook over de zondestaat eens mensen, "dan met loze kalk gepleisterd te worden, " Ezech. 13:10. Vervloekt zij de dag waarop ik gehoor heb gegeven aan de vleierijen en geruststellingen van zachte heelmeesters, die mij een pop van eigengerechtigheid in de handen duwde in plaats van mij de vollen raad Gods te verkondigen, maar nu is mijn berouw te laat, ik had eerder rondom mij moeten zien, als ik uit deze jammerstaat had willen blijven.
Daarom zend hem niet alleen naar de stad of het dorp, waarin ik gewoond heb, niet alleen naar sommigen mijner kennissen, maar tot mijns vaders huis. Gedurende mijn leven op aarde had ik een afkeer van het woord, dat mij aan mijn zonden ontdekte en

aan de preek, die mij geheel ontblootte van alle eigengerechtigheid en mij mijn rechten toestand voor ogen stelde. Ik kreet ze uit, die van eeuwige verkiezing durfden spreken: Ik werd gram, wanneer men mij mijn zonden onder het oog bracht en mij beschuldigde van geveinsdheid, ik hield van hem het meest, die mij op het ergst bedroog, die zeggen vrede, vrede, wanneer er geen vrede is. Jeremia 6:14. Maar nu, ach, dat men mij mijn zonden recht onder het oog gebracht had!
O, mocht het Woord mijn oren en mijn hart doorboord hebben, en was het zo vast in mijn ziel blijven zitten, dat niets anders mij had kunnen voldoen, behalve het bloed van Jezus Christus! Het is beter hard behandeld dan bedrogen te worden, het is beter dat zij hun verloren toestand in de wereld zien dan wanneer zij hier als verdoemden zullen moeten knarsetanden.
Daarom, zendt Lazarus, zendt hem tot mijns vaders huis. Laat hem gaan, en zeggen, ik zag uw zoon, uw broeder, in de hel wenen en kermen en knarsetanden. Laat hij het hun goed voor ogen stellen en hen de waarheid onomwonden eenvoudig vertellen zoals het is, en dat zij hun eeuwige rampzaligheid zullen zien, indien zij geen acht slaan op het bloed van Jezus Christus. "Zendt hem tot mijns vaders huis."

Vers 28. ***"Want ik heb vijf broeders, dat hij hun dit betuige, opdat ook zij het komen in deze plaats der pijniging."***
Deze woorden worden, ons zo te spreken, door degenen die in de hel zijn, als een reden opgegeven waarom zij zo onrustig zijn en waarom zij zo luid roepen. Het is, opdat hun vrienden van deze ondraaglijke pijniging bevrijd zullen blijven, die zij zullen moeten lijden indien zij door Jezus Christus het eeuwige leven niet ontvangen.
"Zendt hem tot mijns vaders huis, want ik heb vijf broederen." Hoewel zij, terwijl zij in de wereld met hen leefden, niet van hun eeuwig verderf bewust bewaren, thans nu zij uit de wereld zijn gegaan en deelgenoten zijn geworden van hetgeen, waarvoor zij vroeger gewaarschuwd zijn, nu kunnen zij uitroepen, ik bevind dat het waar is, wat mij vroeger zo dikwijls is aangezegd. "Want ik heb vijf broeders." Hieruit ziet gij dat er gehele huisgezinnen kunnen zijn, en zijn in een verdoemelijke staat, zoals onze Heere Jezus met deze woorden aanduidt. "Zendt hem tot mijns vaders huis, " want zij verkeren allen in dezelfde toestand, ik liet al mijn broeders in een beklagenswaardige staat achter.
Er zijn mensen, die zolang zij op aarde zijn het niet kunnen horen, dat zij in een ellendige staat zijn, maar wanneer zij onder de toorn Gods zijn, dan zien zij het, dan weten zij het, en dan zijn zij er zeker van. Zendt hem daarom spoedig tot mijns vaders huis, want het gehele huisgezin is in een verdorven staat, en zij zullen verdoemd worden, indien zij zo voortgaan. Opmerkenswaardig is het, dat degenen, die in de hel zijn, niet wensen dat hun metgezellen daar zullen komen, neen zegt hij, zendt hem tot mijns vaders huis, dat hij hun dit betuige, opdat ook zij niet komen enz.

Vraag. Maar, zullen sommigen zeggen, wat zou toch de oorzaak zijn, dat de verdoemden begeren, dat hun metgezellen niet in dezelfde plaats komen, waarin zij gevallen zijn, maar veeleer dat zij ervan verlost mogen worden en de verschrikkelijke jammerstaat ontkomen?
Antwoord.

Ik geloof niet, dat er bij een der verdoemden zoveel liefde bestaat, om in waarheid de zaligheid van enige van zijn vrienden te begeren. Maar het schijnt mij toe, dat zij hen daar niet begeren voor hun eigen rust, want laat mij u zeggen, ik geloof, dat het hun smart zal verergeren, wanneer zij hun goddeloze metgezellen ook daar rondom zich zullen zien. Want waar de goddelozen leven en sterven en in dezelfde put neerdalen daar is de ene een kwelling voor de andere. En dit moet wel het geval zijn, omdat er geen goddelozen bij elkaar kunnen zijn of zij leren slechte dingen van elkaar, zoals: indien er een in de stad woont, die geslepen en behendig is in het kwade, wel de overigen zijn met hem van een gevoelen en trachten hem na te volgen en zijn voetstappen te drukken, dit ziet men gewoonlijk. Indien er iemand in de stad is overgegeven aan dronkenschap, dan vallen er gewoonlijk door zijn slechte voorbeeld vele andere in diezelfde zonde en in nog erger mate, omdat zij door zijn voorbeeld verleid of verlokt worden. Zijn er enigen, die zich door pronkzucht laten meeslepen en die met de laatste smaak moeten meedoen, spoedig vallen andere door hun voorbeeld in dezelfde strik, en besteden hun geld in ijdele praalzucht, dat gebruikt had kunnen worden om in hun eigen behoeften en in die van andere te voorzien. Zijn er enigen die hun tijd doorbrengen met schertsen, schelden, liegen, hoereren, kwaadspreken, met het houden van smulpartijen, of met het bedrijven van andere zonden, zij, die het meest in deze dingen bedreven zijn, zijn dikwijls een strik voor andere, die misschien niet zo onrein zouden geworden zijn, als zij niet zo'n voorbeeld gehad hadden, en het is van hier, dat de zodanige de verdervende kinderen genoemd worden. Jesaja 1:4.

Nu deze zullen door hun daden de verdoemenis van elkaar uitermate verzwaren. Degene, die een slecht voorbeeld aan zijn naasten gaf en hem daardoor in de zonde deed wandelen, hij zal een oorzaak bevonden worden van zijns naasten verwoesting, in zoverre dat hij verantwoording zal moeten doen van zijn eigen zonden en voor een groot gedeelte van die van zijn naasten, hetgeen tot zijn ellende zal bijdragen, zoals ons de Schrift aantoont in Ezechiël, waar over de wachter gesproken wordt, die het volk moest waarschuwen, indien hij dat niet deed, hoewel die ziel in zijn ongerechtigheid werd weggenomen, zo werd toch het bloed van de hand des wachters geëist. Ezech. 33.

Laat mij u hier dus zeggen, dat als gij zodanig een zijt, die door uw woorden en daden een valstrik of een struikelblok zijt, waardoor uw naasten in het eeuwig verderf stort - hoewel hij voor zijn eigen zonden veroordeeld zal worden - gij dan nochtans door God kan en zal schuldig geoordeeld worden aan het bloed uws naasten, daarin dat u niet tevreden waart met uzelf uit de hemel te houden, maar ook door uw handel en wandel andere heeft doen vallen met u. Zal dit dus uw smart niet verzwaren? Indien u stierf en eerder dan uw vrienden naar de hel moest gaan, zo zou uw geweten niet alleen met uw eigen zonden bezwaard zijn, maar de vrees dat ook de schuld van andere op uw rekening zou komen, zou u doen uitroepen, o zendt een van de doden naar deze en die metgezel met wie ik gedurende mijn leven in gezelschap geweest ben, want ik zie dat mijn goddeloos gedrag een oorzaak zal zijn voor zijn verdoemenis, indien deze of geen in zijn zonden sterft. Ik verliet hem in onreine en gruwelijke zonden, maar ik was een der eerste werktuigen, die er hem toe verleid heeft. O! ik zal schuldig zijn beide aan mijn eigen verdoemenis en ook aan de zijne! O! dat hij van dit verderf verlost worde, opdat mijn smarten niet verzwaard worden door zijn komst in deze plaats!

Want gelijk de goddelozen een valstrik en een struikelblok voor elkaar zijn, door hun onreine Hand., zo zullen zij ook een kwelling voor elkaar zijn en elkanders lijden

verzwaren. O! zegt de een, vervloekt zij de dag, waarop mijn ogen uw aangezicht aanschouwden. Het is door uw toedoen, dat ik hier ben. Ik heb 't aan u te wijten. U wast 't, die mij verleid en ten val gebracht hebt. Het was uw onreine taal, die een struikelblok voor mij geworden is. Het was uw hebzucht, uw trotsheid, uw dronkenschap, uw hoereren. Het was uw schuld, dat ik het eeuwige leven missen moest, hadt gij mij een goed in plaats van een kwaad voorbeeld gesteld, dan zou ik wellicht betere dingen gedaan hebben, maar ik heb van u 't kwaad geleerd, ik volgde uw voetstappen, ik ging bij u te rade. O! had ik u maar nooit gezien! O, waart gij maar nooit geboren geworden om mijn ziel in zo'n ellende te storten als gij gedaan hebt!

O, zegt de ander, en ik kan u eveneens beschuldigen, want herinnert gij u niet, hoe u mij toen en toen gevraagd en gedwongen hebt om met u mee te gaan, toen ik voor mijn beroep was uitgegaan, maar gij liet mij roepen, gij hebt mij laten halen, gij zijt even schuldig als ik, hoewel ik gierig was, gij waart hoogmoedig, en indien u die gierigheid van mij geleerd hebt, ik heb van u trotsheid en dronkenschap geleerd. Als ik u heb leren bedriegen, gij hebt mij leren hoereren, liegen, en spotten met goede dingen. Hoewel ik, arme rampzalige, u ten valstrik geweest ben in sommige dingen, gij zijt mij tot een struikelblok geweest in veel meer andere. Ik kan u evenveel beschuldigen als gij mij, en indien ik verantwoording verschuldigd ben voor sommige uwer boze daden, gij hebt insgelijks verantwoording te doen voor enige mijner onreine zonden. Ik wou, dat u niet hier gekomen waart, uw aanblik doorboort mijn ziel door mij mijn zonden weer in herinnering te brengen, met de tijd wanneer, de wijze waarop, de plaats waar, en de personen, met wie ik ze begaan heb. Het was met u, met u! Verdriet voor mijn ziel! Ik kon daar uw gezelschap niet ontkomen, o, was ik maar zonder u hier! Het zal de smart verzwaren voor hen, die hier met elkaar gezondigd hebben, als zij ook met elkaar in de hel moeten zijn, en daarom denk ik, dat dit een reden is, waarom degenen, die in de hel zijn, begeren dat hun vrienden of metgezellen daar niet komen zullen.

En daarom, waar Christus zegt, dat die verdoemde zielen in de hel uitroepen, o zendt hem tot mijn metgezellen, opdat zij gewaarschuwd en bevolen mogen worden om zorg voor hun zielen te dragen, o zendt hem tot mijn vijf broeders! Het is, omdat zij hun eigen smarten niet verzwaard wilden zien door de verwijtingen hunner metgezellen. Want ik geloof dat alleen de blik van degenen, die door hun vrienden bedrogen zijn, reeds een pijniging zal zijn voor de laatsten, want daardoor zullen zij te duidelijker hun eigen zonden herinneren, die zij met hen begingen, en zij zullen ook de schuld van deze zonde gevoelen, dat zij als instrumenten in de hand des duivels gedeeltelijk hebben bijgedragen tot de val huns naasten. En daarom opdat dit niet geschiede, "ik bid u, zendt hem tot mijns vaders huis."

Want misschien zal mijn smart dragelijker zijn, als zij niet hierheen komen, dat wil zeggen, als zij behouden worden, dan zullen hun hun zonden vergeven zijn, en dus niet zo zwaar ten laste mijner ziel gelegd worden. Maar indien zij ook in dezelfde plaats komen, waar ik ben, zo zullen hun zonden niet alleen zwaar op hun zielen wegen, maar ook op de mijne, zodat ik steeds dieper en dieper in de afgrond der eeuwige rampzaligheid zal neerzinken.

Zendt hem daarom tot mijns vaders huis: tot mijn vijf broeders, en dat hij tot hen getuige, opdat ook zij niet komen in deze plaats der pijniging. Indien deze woorden aldus verstaan worden hoe tonen zij ons dan de ongelukkigen toestand aan, waarin diegenen zijn, die zich nu verlustigen in de zonden en er een behagen in scheppen als

hoofden van kwade gezelschappen beschouwd te worden? Terwijl de mensen op aarde zijn, beroemen zij er zich op en zij leven er in, wanneer zij gehouden worden voor de sluwste in het bedriegen, de stoutste in het liegen en de onreinste in het hoereren. Zij denken zichzelf vernuftig te zijn, als zij langs allerlei slinkse wegen hun naasten benadelen en ondermijnen kunnen. Zij hopen op een ridderorde, wanneer zij al hun krachten inspannen om het Evangelie van Jezus Christus te belemmeren in zijnen vrijen loop, en het aan hun naaste te onthouden. Zij zijn gerust in de zonde. Maar vriend, wanneer gij dit leven verloren hebt, en u in de hel uw ogen begint op te heffen en ziet waartoe uw zonden u gebracht hebben, en niet alleen dit, maar hoe u ook andere door uw vuile zonden in de poel des verderfs hebt doen neerstorten, en dat een van de oorzaken hunner verdoemenis deze was, dat u hen verleid hebt en hebt doen zondigen, dan zal het zijn, o, mocht iemand hen weerhouden te komen, opdat zij niet in dezelfde plaats der pijniging komen, waar ik ben. Hoe zal dit mij wroegen!

Bileam kon niet tevreden zijn met zichzelf in het verderf te storten, maar hij moest door zijn goddeloosheid ook andere doen struikelen en vallen.

De Schriftgeleerden en de Farizeeën konden niet tevreden zijn met zichzelf uit de hemel te houden, maar zij moesten het er ook op toeleggen om ook andere daar buiten te houden, Daarom wacht hen het zwaarste oordeel. De bedrogene kan niet tevreden zijn met zelf bedrogen te zijn, maar hij moet ook zijn best doen om andere ook te bedriegen. De dronkaard kan niet tevreden zijn om voor zijn eigen zonden naar de hel te gaan, maar hij moet zich ook beijveren om andere in dezelfde brandende oven te doen vallen. Maar ziet toe, want hier zal veroordeling op veroordeling zijn, verdoemd wegens uw eigen zonden, en verdoemd, omdat gij deel hebt in de zonden van andere, en verdoemd omdat gij schuldig staat aan de verdoemenis van andere.

Hoe zal de dronkaard roepen, omdat hij zijn naasten tot dronkenschap verleid heeft! Hoe zal de hebzuchtige vrek kermen en krijten, omdat hij zijn naasten, zijn vriend, zijn broeder, zijn kinderen en bloedverwanten zo'n goddeloos voorbeeld gesteld heeft! waardoor hij niet alleen zijn eigen ziel maar ook die van andere benadeeld heeft. De leugenaar, die door zijn liegen andere tot liegen heeft aangezet, de vloeker, die door zijn vloeken vloekers verwekt heeft, de hoereerder, die andere tot hoereren verlokt heeft! Alle deze en andere van dergelijke soort zullen schuldig zijn, niet alleen aan hun eigen verdoemenis, maar ook aan de verdoemenis van andere.

Er zijn er die zo de bewerkers geweest zijn van de verdoemenis van andere, dat ik bereid ben om te denken dat de verdoemenis van andere hen even zwaar zal drukken als hun eigen verdoemenis. Het is te vrezen, dat er in de oordeelsdag zullen gevonden worden, die schuldig staan aan het verderf van gehele natiën. Van hoe vele zielen, denkt gij dat Bileam verantwoording zal moeten doen? En Mohammed?

En de Farizeeën, die de soldaten huurden, om te zeggen dat de Heere Jezus door zijn discipelen weggenomen was? Matth. 28:11 - 15, dat nog heden ten dage een struikelblok is voor hun broederen, die hierdoor verhinderd worden om de dingen van God en Jezus Christus te geloven, en daardoor verloren gaan? Van hoe vele zielen zullen de blinde priesters wel verantwoording moeten doen? Hoe vele zielen zijn er door middel van hun onwetendheid en verdorven leer niet in de afgrond gestort? Daar zij hen niets beters verkondigen, uit winstbejag dan wat rattenkruid voor het lichaam is. Zij zullen het zien, dat velen hunner verantwoording zullen moeten doen van gehele steden en dorpen, die door hun valse leer in de eeuwige pijn zijn nedergedaald.

Ach, vriend, ik zeg 't u, gij die op u genomen hebt om tot het volk te spreken, het is mogelijk, dat u iets op u genomen hebt, waarvan gij geen verslag kunt doen, wat het is. Zal het u niet smarten wanneer u zien zult dat uw gehele gemeente kermende achter u aan komt in de hel, uitroepende: dit hebben wij aan u te wijten, dit is door uw toedoen, gij hebt ons de waarheid niet verkondigd, gij hebt ons verrukt met schone woorden, maar gij waart bevreesd om ons onze zonden en overtredingen bekend te maken, omdat gij des keizers vriend wilde blijven.
O valse herder, die ons zo misleid en bedrogen heeft. Wij wilden ver reizen doen om het woord zuiver te horen verkondigen, maar dan bestrafte u ons, en vertelde ons dat datgene, hetgeen wij nu zien dat Gods weg is, een ketterij was, en een valse leer, en u waart niet tevreden, blinde herder, die gij waart, met zelf in de afgrond neer te storten, maar gij hebt er ons mee in gesleept.
Ik herhaal, ziet toe, opdat u niet roept, wanneer het te laat is: zendt Lazarus tot Mijn volk, tot mijn vrienden, tot mijn kinderen, tot mijn gemeente aan wie ik de leugen heb verkondigd en door mijn dwaasheid bedrogen heb. Zendt hem tot de stad waar ik 't laatst gepredikt heb, opdat ik niet de oorzaak hunner verdoemenis zij. Zendt hem tot mijn vrienden, van waar ik het laatst kwam, opdat ik geen verantwoording zal moeten doen ook van hun zonden! Ezech. 33:1 - 6.
O zendt hem daarom, en laat hij hen dit betuigen, opdat ook zij niet komen in deze plaats der pijniging.
Overweeg dit, gij die aldus leeft in de wereld, zolang gij in het land der levenden zijt, opdat u niet in dezelfde toestand kome. Stel het geval, dat u door uw gedrag slechts een ziel verwoestte, slechts een arme ziel, door een handeling of door een zonde, overweeg het nu, opdat u niet gedwongen zult worden uit te roepen: "Ik bid u dan, vader! dat u hem zendt tot mijns vaders huis: want ik heb vijf broeders, dat hij hun dit betuige, opdat ook zij niet komen in deze plaats der pijniging."

Indien dit zo is, dan zal ik niet alleen tot de blinde leidslieden zeggen, hebt gij acht op uzelf, en sluit andere niet buiten. Nee, dit woord reikt niet alleen tot degenen, die een valse leer verkondigen, maar het spreekt het oordeel uit over allen, die op welke wijze dan ook als instrumenten gebruikt worden om andere, om de mens van Christus af te houden. O wat zullen deze woorden gloeiende kolen zijn op het hoofd van al die rijke huisheren, die hun arme huurders zo ten onder houden, dat deze niet uit durven gaan om het woord te horen, uit vrees dat de huur verhoogd of zij uit hun huis zullen gezet worden!
Wat zegt u, huisheer! Zal het geen wroeging voor uw ziel zijn, wanneer gij ziet, dat u niet tevreden waart met uzelf uit de hemel te houden, maar gij nu ook nog uw best moest doen om andere de weg naar de hemel lastig te maken? Zal het geen eeuwige wond in uw hart slaan, beide bij de dood en bij het oordeel, wanneer gij beschuldigd zult worden niet alleen van uw eigen zonden, maar ook van die uws naasten? Denkt hierover na, gij dronken, hoogmoedige, rijke en schandelijke huisheren, denkt hieraan, gij dwaze, goddeloze huisvaders, die er tegen zijt, dat uw vrouwen met Gods kinderen omgaan, denkt hieraan, gij die zo hard voor uw dienstpersoneel zijt, dat u hen niet eens de tijd gunt om het Woord Gods te gaan horen. Indien u uw eigen ziel liefhebt en de zielen van uw hoorders, van uw vrouw van uw kinderen, van uw dienstbaren, indien u niet wilt kermen in de hel, indien u de schuldenlast niet wilt dragen van andere in het verderf gestort te hebben, dan smeek ik u, overweeg ernstig deze

droevige gelijkenis, en zoekt de ziel - dodende pijniging te vermijden, waaronder deze arme, rijke ligt te zuchten, wanneer hij zegt: "ik bid u, dan vader! dat u hem zend tot mijns vaders huis."

"Want ik heb vijf broeders, dat hij hun dit betuige, merkt op, dat hij hun dit betuige, "opdat ook zij niet komen in deze plaats der pijniging."
Er ligt in deze woorden nog meer dan ik tot heden toe heb opgemerkt, er zijn nog een paar punten, waarover ik in 't kort enige opmerkingen zal maken, en daarom, merkt ten eerste op dat hij zegt, "dat hij hun dit betuige" enz.
Ik bid u, vestigt uw aandacht goed op het woord betuige. Hij zegt niet, laat hem tot hen gaan, of met hen spreken, of hen zodanig een zodanige dingen vertellen. Nee, laat hem betuigen, of het gedurig verzekeren, in geval zich iemand van hen er tegen verzet. "Dat hij hun dit betuige.
Het is hetzelfde woord dat de Schrift gebruikt om de kracht uit te drukken, waarmee Christus sprak, toen Hij tot zijn discipelen zei, dat een uit hen Hem zou verraden. "Jezus werd ontroerd in de geest, en betuigde en zei: Voorwaar, voorwaar ik zeg u, dat een van ulieden mij zal verraden." En Hij *betuigde*, dat wil zeggen, Hij sprak zo, dat Hij een ieder, die zou durven beweren dat het niet geschieden zou, beschaamde en weerlegde. Het is een woord dat aanduidt, dat ingeval iemand bedenkingen zou maken tegen de zaak, waarover gesproken is, de sprekende partij toch zal volharden in hetgeen hij gezegd heeft. En Hij heeft hen bevolen den volke te prediken "en te betuigen, dat Hij is degene, die van God verordend is tot een Rechter van levenden en doden"
Te betuigen, let er wel op, dit betekent, standvastig, onweerstaanbaar, onverschrokken te zijn, ingeval iemand bedenkingen en tegenwerpingen tegen de getuigenis inbrengt. Waaruit wij leren, dat het geen lichte zaak is diegenen te overreden, die in hun zonden leven in deze wereld, dat zij zullen en moeten verdoemd worden indien zij niet van hun slechten weg wederkeren, en tot God bekeerd worden.
Laat hem betuigen, laat hem getrouwelijk met hun zielen omgaan, al zien zij hem donker aan, en hebben een afkeer van zijn manier van spreken. En hoe wordt deze waarheid bevestigd en openbaar, door de houding van bijna alle mensen tegenover degenen, die het Evangelie verkondigen, en het de zondaar onverholen aanzeggen, dat hij eeuwig verloren zal zijn, indien hij geen vrede met God vindt in het bloed van Jezus Christus! Als een mens in waarheid zondaars zoekt te overtuigen van hun zonden en hun verdorven natuurstaat, dan vliegen zij op als buskruit, hoewel zij veroordeeld zullen worden, indien zij in die toestand blijven en sterven. Ziet eens, zeggen zij, hoe hij oordeelt, hoort eens hoe hij ons veroordeelt, hij zegt rondweg, dat wij naar de eeuwige verdoemenis zullen gaan, indien wij leven en sterven zoals wij nu zijn. Wij zijn door hem beledigd, wij kunnen hem en ieder, die zo is als hij, niet langer aanhoren, wij willen niemand hunner geloven, maar gaan voort op de weg, waarop wij wandelen. "Houd gij op: waarom zouden zij u slaan?" zei de goddeloze koning tot de profeet, toen deze hem van zijn zonden overtuigde. 2 Kronieken 25:16.
Zegt de dronkaard, dat hij verdoemd zal worden, indien hij zijn dronkenschap niet laat, zegt tot de vloeker, de leugenaar, de bedrieger, de dief, de vrek, de spotter, of tot enigen goddelozen mens, dat zij in de hel zullen liggen te knarsetanden, indien zij in deze toestand de eeuwigheid ingaan, en zij zullen u niet geloven noch vertrouwen.

Zegt tot andere dat er velen in de hel zijn, die in hun toestand geleefd hebben en gestorven zijn, en dat het wellicht eveneens met hen zo zijn zal, indien zij niet tot Christus bekeerd worden, of dat er andere zijn, die beschaafder en braver waren dan zij.
Zegt tot de laatsten dat hun rechtschapenheid hen niet baten zal voor de eeuwigheid, maar dat zij deel moeten hebben aan een betere gerechtigheid dan deze, en beiden zullen óf toornig de vergadering verlaten om nooit terug te komen, óf als zij wederkeren, zullen zij met zo'n vooroordeel in hun hart komen, dat het gepredikte woord hen geen nut zal doen, daar het geen geloof maar vooroordeel in hun hart vindt. Hebr. 4:1, 2. Ja sommigen hunner zullen zo met nijd vervuld worden, dat zij u als ketters zullen brandmerken, hoewel gij de waarheid zuiver verkondigt, zij zullen u zoeken te doden, Lukas 4:25 - 29. En vanwaar hun afkeer en nijd?
Omdat wij hen betuigen dat zij eeuwig verloren zullen gaan indien zij in hun zonden sterven, en dat zij uit de werken der wet niet gerechtvaardigd kunnen worden. Omdat wij hen rondweg zeggen, dat zij niet behouden kunnen worden, indien zij geen afstand doen van hun zonden en van hun gerechtigheid, en dat zij geen leven in zich hebben indien zij niet gewassen worden in het bloed van Jezus Christus, en Zijn vlees eten en Zijn bloed drinken, daarom gevoelen zij zich beledigd en worden toornig gelijk de Joden, toen Christus hen dezelfde dingen verkondigde. Johannes 6:53, 60. Zij slingeren zichzelf, hun ziel en hun al weg met hun twisten tegen de leer van de Zoon van God, hoewel zij niet geloven willen, dat zij het doen. Hij die dus een verkondiger van Gods woord is, moet hen niet alleen zeggen, maar hen ook betuigen, over en over, dat hun zonden, indien zij er in voortgaan, hen zullen verdoemen. Hij moet hen gedurig zeggen, dat hun eerlijke leven overeenkomstig de wet, hun stiptheid in het betalen hunner schulden, hun vreedzaam leven met hun buren, hun geven aan de armen, hun eerbied voor het Evangelie, hun belijden, dat zij in Christus geloven, hen geen goed zal doen in de grote oordeelsdag.
Ach, vrienden! Hoeveel zijn er onder u op deze dag, aan wie hun verloren en doemwaardige toestand gedurig verkondigd is, omdat gij het rechte, was en zaligmakende werk van God in uw zielen mist! Heeft men het u niet gezegd, heeft men u niet betuigd van tijd tot tijd, dat uw toestand rampzalig is, dat u niettegenstaande al de vermaningen en waarschuwingen nog steeds dezelfde zijt! Sommigen uwer in een openbaar goddeloos leven, andere verdronken in bedrieglijke eigengerechtigheid en gemaakte vroomheid!
Daarom, om Gods wil, indien u uw zielen liefhebt, overweeg de zaak ernstig, en smeekt God, dat Hij om Jezus wil, zo'n genadewerk in uw harten werke, en u zo'n geloof in Jezus Christus, Zijn Zoon, schenke, dat u niet alleen hier rust mag hebben, zoals gij denkt, maar u waarlijk veilig en geborgen mag zijn, niet alleen hier, maar ook wanneer gij zijt heengegaan, opdat u niet in de benauwdheid en in de angst van uw ziel zult moeten uitroepen: zendt iemand tot mijn metgezellen, die even als ik door de Satan bedrogen zijn, opdat zij ook niet komen in deze plaats der pijniging, gelijk ik.

Nog een opmerking over deze woorden, "dat hij hen dit betuige, opdat ook zij niet komen in deze plaats der pijniging.
Let wel, *opdat ook zij niet komen.*
Alsof hij zeggen wilde, anders zullen zij ook komen in deze plaats der pijniging, zo zeker als ik hier ben. Waaruit wij leren, dat hoewel sommige zielen wegens hun

zonden in de hel vallen vóór hun metgezellen, omdat zij eerder sterven dan dezen, de laatsten toch even zeker naar dezelfde plaats zullen gaan alsof zij daar reeds waren, indien zij in hun zonden blijven. Hoe dat? Omdat allen samen verdoemelijk zijn, zij zijn allen onder dezelfde wet gevallen, en hebben allen gezondigd tegen dezelfde gerechtigheid, en moeten gewis, als zij in die toestand sterven, hetzelfde vonnis ondergaan. Let wel op, ik bid u, op hetgeen de heilige Schrift zegt: "Die niet gelooft is reeds veroordeeld." Johannes 3:18. Hij is zowel veroordeeld als zij, daar hij dezelfde wet heeft overtreden, en indien dit zo is, indien de een zowel als de andere veroordeeld is, wat verhinderd het dan dat hij niet zijn deel zal hebben aan hetzelfde verderf? Slechts aan de een is het vonnis nog niet voltrokken, omdat hij hier is, aan de andere is het vonnis wel voltrokken, zij zijn heengegaan om datgene te drinken, hetwelk zij zelf gebrouwen hebben, en u brouwt in dit leven wat gij eenmaal drinken zult. Dezelfde wet is van kracht tegen u beiden, slechts aan hem is het vonnis voltrokken, aan u niet. Juist alsof er een aantal gevangenen door de rechtbank veroordeeld waren, omdat zij niet alleen op één dag onthoofd worden, zullen zij daarom in 't geheel niet onthoofd worden? Ja, dezelfde wet, die haar gestrengheid uitgevoerd heeft over de afgestorvenen, zal ook zeker uitgevoerd worden over allen, die in haars bestemden tijd leven.

Zo is 't ook hier, van nature zijn wij allen veroordeeld, indien wij geen verzoening vinden in het bloed van Jezus Christus moeten en zullen wij allen in het verderf storten, en zend hem daarom, zegt hij, opdat zij niet, let wel op, opdat zij ook niet in deze plaats der pijniging komen. Nogmaals, "zendt hem tot mijns vaders huis, " en dat hij hun "dit betuige, opdat ook zij niet komen in deze plaats der pijniging. Alsof hij wilde zeggen, het kan zijn dat hij invloed op hen zal uitoefenen, het kan zijn, dat hij hen mag winnen, en zij zo uit deze plaats gehouden worden, uit deze plaats der eeuwige pijniging.

Merkt nogmaals op, dat er mogelijkheid bestaat om genade te verkrijgen, indien wij nu, nu in de dag der zaligheid, van onze zonden tot Christus keren, ja het is meer dan mogelijk. En daarom, ter uwer aanmoediging, wees er zeker van dat, indien u in deze uw dag de genade Gods op zijn eigen voorwaarden aanneemt en uzelf met Hem verzoent in waarheid, dat God beloofd heeft, ja met vele beloften, dat uw ziel veilig naar de heerlijkheid gevoerd zal worden en zeker aan al de duivelen zal ontkomen, waarover ik tot u heb gesproken.

Onderzoek slechts de Schriften en u zult zien hoe vol troost de heilige Schrift is voor een arme ziel, wie het in der waarheid te doen is om met God in Jezus Christus verzoend te worden. "Hij die tot mij komt, " zegt Christus zal Ik geenszins uitwerpen." Hoewel hij een oude zondaar zij, "Ik zal hem geenszins uitwerpen." Merkt wel op, geenszins, Ik wil hem geenszins uitwerpen, indien hij tot Mij komt. Hoewel hij Mij dikwijls bespot heeft, en het welzijn van zijn eigen ziel verwaarloosd heeft, laat hem nochtans tot Mij komen, en niettegenstaande dit alles, "Ik zal hem geenszins uitwerpen, die tot Mij komt, " Johannes 6:37.

Nogmaals, zegt de apostel, "Nu, " merkt wel, "nu is het de wel aangename tijd, nu is het de dag der zaligheid! Nu hier is genade in overvloed, nu is Gods hart open voor zondaren, nu zal Hij u welkom heten, nu zal Hij ieder, wie ook, ontvangen, die tot Christus komt. "Hij die tot mij komt, " zegt Christus, "zal Ik geenszins uitwerpen." En waarom? Omdat het NU is de wel aangename tijd, nu is de dag der Zaligheid." 2 Cor. 6:2. Alsof de apostel zeggen wilde, indien u genade wilt hebben, hebt ze dan nu,

ontvang haar dan nu, laat u nu met God verzoenen. God heeft een bepaalde tijd, waarin Hij de zondaar genade aanbiedt. Nu is de tijd, nu is de dag.
Het is waar, er is een dag der verdoemenis, maar dit is een dag der zaligheid. Er komt een dag, waarop de goddelozen zullen moeten roepen: bergen valt op ons en heuvelen bedekt ons voor de toorn van de Almachtige, maar nu, nu is het de dag, waarop Hij Zijn genade aanbiedt. Er komt een dag, waarop gij niet het voorrecht zult hebben een droppel koud waters te ontvangen om uw tong te verkoelen, indien u nu, ik zeg indien u nu met Zijn genade spot, die Hij u aanbiedt.
Ach, vrienden, bedenkt het toch, nu is er nog hoop op genade, maar dan niet meer, nu biedt Christus u nog genade aan, maar dan niet meer. Matth. 7:23. Nu zendt Hij nog zijn dienaren tot u, die u smeken om toch Zijn genade aan te nemen, maar indien u van de gelegenheid geen gebruik maakt tot eeuwig heil van uw ziel, zo zal u eenmaal zelf smeken om verlossing, zonder verhoord te worden.

"En hij riep en zei: Vader Abraham ontferm u mijner, en zend Lazarus, dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope en verkoele mijn tong."
En hem werd niets gegeven. Laat daarom nooit van u gezegd worden, "waarom toch zou in de hand des zots het koopgeld zijn, om wijsheid te kopen, dewijl hij geen verstand heeft?" Dewijl hij geen verstand heeft om er goed gebruik van te maken Spreuken 17:16.
Overweeg daarom de zaak ernstig, en zegt, het is beter naar de hemel te gaan dan naar de hel, het is beter behouden te worden dan verdoemd te worden, het is beter met de kinderen Gods te zijn dan met de verdoemde zielen, en tot God te gaan is beter dan tot de duivel te gaan. Daarom, "zoekt de HEERE terwijl Hij te vinden is, roept Hem aan, terwijl Hij nabij is. Jesaja 55:6. Opdat Hij u in uw angst niet aan uzelf overlate en rondweg tot u zegge, waar Ik ben "kunt gijlieden niet komen." Johannes 8:21.
O, indien degenen, die in de hel zijn nu nog maar eens een enkele maal weer zo'n uitnodiging mochten hebben als deze, wat zouden zij opspringen van vreugde!
Ik heb wel eens gedacht, als de Heere eens slechts een van Zijn dienaren tot de verdoemden in de hel zond en deze de last gaf om hen te verkondigen, dat in Christus de liefde Gods zich tot hen uitstrekte, indien zij haar nu slechts terwijl zij wordt aangeboden wilden aannemen, o hoe welkom zou hun deze tijding zijn, en hoe zouden zij zich op welke voorwaarden dan ook met God laten verzoenen.
Gewis zouden zij zeggen, wij willen Zijn genade aannemen op elke voorwaarden, wij bedenken ons geen ogenblik.
Maar arme zielen, die zij zijn, terwijl zij op deze aarde leven willen zij niet scheiden van de zonde, van de door de duivel uitgebroeide zonde. Nee, zij verliezen liever hun zielen dan hun vuile zonden.
Maar vriend, u zal spoedig een andere toon aanslaan, en uitroepen, o dwaas, die ik ben, dat ik mijn ziel heb opgeofferd voor de zonde! Het is waar, men heeft mij het Evangelie verkondigd en ik ben genodigd. Ik ben vermaand en gewaarschuwd, maar hoe heb ik de tucht gehaat, en mijn hart de bestraffing versmaad! En heb ik niet gehoord naar de stem mijner onderwijzers, noch mijn oren geneigd tot mijn leraars!" Spreuken 5:12 - 13.
Daarom arme ziel, is er hoop? Legt dan uw hand op uw mond en kust het stof en maakt vrede met Jezus Christus en roemt Zijn genade, en nodigt ook uw metgezellen om met dezelfde Heere Jezus Christus verzoend te worden opdat niet een uwer naar de

hel ga en daar met zielensmart de komst van zijn metgezellen zal moeten verwachten, en terzelfder tijd zal moeten roepen, o zendt hem tot mijn metgezellen en laat hij hen betuigen, opdat ook zij niet komen in deze plaats der pijniging.

TOEPASSING VAN DE BEHANDELDE VERZEN.

Nog veel zou bij wijze van toepassing gezegd kunnen worden over hetgeen, waarover wij gesproken hebben, maar ik zal zeer kort zijn, slechts hier en daar een enkele opmerking maken en zo eindigen.

- ***Ten eerste, zal ik beginnen te spreken over de treurige toestand en staat van degenen, die buiten Christus sterven.***
- ***Ten tweede zal ik spreken over het laatste gedeelte der gelijkenis, dat meer betreft de heilige Schrift, en daarvan iets zeggen.***

Ten eerste. Ik zal beginnen met de treurige toestand van degenen die buiten Jezus sterven.
1. U hebt opgemerkt, dat het eerste deel der gelijkenis handelt over de treurige staat, waarin hij is, die buiten Christus leeft en sterft, hoe hij de hemel verliest voor de hel, God voor de duivel, het licht voor de duisternis, en vreugde voor smart.
2. Dat degenen, die hier op aarde niet tot Hem komen en Zijn genade verwaarlozen, eenmaal niet de minste vertroosting of lafenis van God zullen ontvangen, zelfs niet zoveel als een enkelen droppel koud waters.
3. Dat zulke lieden berouw zullen hebben van hun dwaasheid, wanneer berouw hun niet zal baten, of wanneer het onherroepelijk te laat voor hen is.
4. Dat al de troost die dezulken hebben hier in de wereld blijft.
5. Dat al hun kermen en roepen God niet zal bewegen om zijn wraak oefenende hand in 't minste op te heffen, die op hen is wegens hun zonden die zij tegen Hem begaan hebben.
6. Dat hun begeerten voor hun goddeloze metgezellen niet verhoord zullen worden. Overweeg met deze zaken voor ogen, ik bid u, ernstig de staat van degenen die buiten Christus Jezus sterven, ja, ik herhaal het, overweeg ernstig hun rampzaligen staat, en denk bij uzelf, indien ik nalaat tot Christus te komen zo moet ik tot de duivel gaan en deze zal niet nalaten mij naar die onverdraaglijke pijniging weg te halen.

Denk dan bij uzelf, wat! zou ik een langen hemel willen verliezen voor een kort vermaak? Zou ik de genoegens der wereld tegen zo'n hogen prijs kopen, dat ik er zelfs mijn ziel voor zou willen verliezen? Zou ik mij zelf willen vergenoegen met een hemel die niet langer duurt dan mijn leven op aarde? Wat zullen deze dingen mij baten, wanneer de Heere mijn lichaam en mijn ziel van elkaar zal scheiden, en wanneer Hij de een in 't graf zal zenden, en de andere naar de hel, en wanneer in de oordeelsdag het eindvonnis over mij zal worden uitgesproken?

1. Bedenk dat de voordelen, de genoegens en de ijdelheden van deze wereld niet eeuwig zullen duren, maar dat de tijd komt, ja voor de deur staat, waarin zij u heimelijk zullen verlaten en u alleen zullen laten staan voor al de moeilijkheden waarin gij door uw zonden gekomen zijt. En daarom om dit te voorkomen,

2. Bedenk uw treurige toestand, denkt aldus bij uzelf, het is waar, ik heb mijn zonden en mijn lusten lief, maar wat goed zullen zij mij doen in de dag des doods en des oordeels? Zullen mijn zonden mij dan goeddoen? Zullen zij mij goeddoen wanneer ik de laatsten adem uitblaas? Wat zullen mijn schatten mij baten? Wat zullen mijn ijdele vermaken mij baten, wanneer de dood tot mij komt? Wat zullen mij mijn metgezellen, medespotters, mededronkaards baten? Zullen zij in staat Zijn om de pijn der hel te verzachten? Zullen zij keren de hand des Heeren, die tegen mij is, om mijner ongerechtigheid wil? Zullen zij niet veeleer een oorzaak zijn, dat God mij geen genade zal schenken, en geen troost, maar mij daarentegen in het diepste der hel zal werpen, waar ik branden zal in vuur en sulfer?

3. Bedenk dit bij uzelf, zou ik blijde zijn wanneer elke zonde, die ik begaan heb, mij in het aangezicht vloog, om de toorn van de Almachtige tegen mij te doen ontsteken? Zou ik blijde zijn in mijn zonden gebonden te worden, gelijk de drie jongelingen in hun klederen gebonden werden, en eveneens in de brandende oven van Gods toorn geworpen te worden gelijk de drie jongelingen in de brandende oven van Nebukadnezar werden geworpen?

4. Bedenk, zou ik blijde zijn wanneer al de geboden Gods ieder afzonderlijk tegen mij getuigden? Het eerste gebod, om te zeggen, "veroordeel hem, want hij heeft mij overtreden, het tweede om te zeggen, "veroordeel hem, want hij heeft tegen mij overtreden enz. Bedenk hoe verschrikkelijk dit zal zijn, ja vreselijker dan wanneer al de wetten van dit koninkrijk tegen u getuigden. Nee, deze zouden niet kunnen vergeleken worden met het getuigenis dat de wet des Heeren tegen u zal afleggen, want de aardse wetten kunnen slechts het lichaam doden, deze geboden zullen beide ziel en lichaam doden, en dat niet voor een uur, een dag een maand of een jaar, maar zij zullen u voor eeuwig verdoemen.

Let wel, voor eeuwig, voor eeuwig. Voor eeuwig zal u onder de toorn Gods branden, eeuwig zal die worm aan uw ziel knagen, eeuwig zal u bij de duivelen zijn. O bedenk u toch wel, 't kan zijn dat de gedachte van de duivel te zien nu reeds uw haar ten berge doet rijzen. Maar dit, verdoemd te worden, en onder de duivelen te moeten zijn, niet alleen voor een tijd, maar voor eeuwig, tot in alle eeuwigheid! Dit is rampzalig, geen mensentong noch engelentong is in staat de ellende der verdoemden uit te spreken.

5. Bedenk dat niet alleen de zonden tegen de wet voor uw rekening staan, maar ook het verwerpen van het heerlijk Evangelie. Ook dit is een zonde, die tegen u zal ingebracht worden. Hij verdient verdoemd te worden, omdat hij het Evangelie heeft verworpen, omdat hij de vrije genade Gods die in het Evangelie werd aangeboden versmaad heeft. Hoe vele malen bent u niet geroepen, gesmeekt om tot Christus te komen, om Zijn genade aan te nemen, opdat u de hemel zou beërven, uw zonden vergeven, uw ziel behouden en uw lichaam en uw ziel verheerlijkt zouden worden? En dit alles om niet, slechts voor het aannemen door het geloof in Jezus Christus? Hoe vele malen hebt gij de beloften gelezen, de vrije beloften van Gods genade! Hoe dikwijls hebt gij de liefelijke vermaningen en waarschuwingen van het Evangelie gelezen om de genade Gods aan te nemen? Maar gij hebt niet gewild, gij hebt er geen acht op geslagen, gij hebt hen allen veracht.

Ten tweede. Heb ik u vermaand om de treurige en rampzaligen staat te overwegen van degenen, die buiten Christus sterven en onherroepelijk verloren zijn, thans is het mijn

plicht om u te wijzen op de voorrechten die gij boven andere geniet, die reeds naar de plaats der eeuwige pijniging zijn gegaan.

1. Bedenk, dat uw levensdraad nog niet is afgesneden, hetgeen jaren tevoren had kunnen gebeuren wegens uw zonden en overtredingen. Gij zijt nog in het land der levenden, uw ziel is nog niet in de poel des vuurs neergeworpen.

2. Bedenk, dat de verzoeningsvoorwaarden door het geloof in Christus u nog worden aangeboden, en dat u nog steeds genodigd, ja gesmeekt wordt hen aan te nemen.

3. Bedenk, dat de voorwaarden der verzoening slechts zijn: gebruik enige toegefelijkheid met mij al zeg ik slechts alleen in Jezus Christus te geloven met dat geloof, dat het hart reinigt, en uw ziel bekwaam maakt om door Hem te leven en verlost te worden van deze treurige staat.

4. Bedenk, dat de tijd van uw afsterven op handen is, en dat het tijdstip onzeker is en dat ook de dag der genade voorbij kan zijn vóór gij sterft, dus soms niet eens zolang kan duren als uw leven in deze wereld. En indien dit zo is, weet dan voorzeker, dat u zo zeker zult verdoemd worden alsof gij reeds in de hel waart indien ge u nu niet bekeert.

5. Bedenk, dat het gebeurlijk is dat sommigen uwer vrienden zich benaarstigen om hun roeping en verkiezing vast te maken, daar zij het besluit genomen hebben om naar de hemel te gaan, terwijl gij u beijvert om uw hel zeker te maken, alsof gij het besluit had genomen om naar de eeuwige pijniging te gaan, en bedenk hoe het u smarten zal dat u uw hel vast gemaakt hebt terwijl uw vrienden zich van de hemel zeker maakten. Maar hierover straks meer.

6. Bedenk, welk een treurige zaak dit voor uw ziel zal zijn, uw vrienden in de hemel te zien en uzelf in de hel, uw vader in de hemel en u in hel, uw moeder in de hemel en u in de hel, uw broeder, uw zuster, uw vrouw, uw kinderen in de hemel en u in de hel. Gelijk de Heere Jezus zei tot de Joden met betrekking tot hun bloedverwanten naar het vlees, zo mag ik tot u zeggen met betrekking tot uw vrienden, daar zal wening zijn en knersing der tanden" wanneer u zal zien uw vaders en moeders, broeders en zusters, mannen en vrouwen, kinderen en bloedverwanten, met uw vrienden en buren in het Koninkrijk Gods, maar ulieden buiten uitgeworpen. Lukas 13:27 - 29.

Maar omdat ik u niet alleen wilde vertellen de verdoemden staat van degenen die buiten Christus sterven maar u ook wilde overreden om het leven te grijpen en naar de hemel te gaan, zo verzoek ik u uw aandacht te vestigen op de volgende zaken.

1. Bedenk dat alles wat gij kunt doen om uzelf aangenaam te maken in de ogen des Heeren nog minder waard is voor uw zaligheid dan het stof uwer schoenen, want al uw eigen goede werken zijn zoveel waard als een wegwerpelijk kleed. Jesaja 64:6.

2. Bedenk dat al de voorwaarden van het nieuwe verbond met betrekking tot de verlossing volkomen door Christus Jezus vervuld zijn, en dat wel voor zondaren.

3. Bedenk dat de Heere u roept om te ontvangen alles wat Christus gedaan heeft, en wel om niet. Openb. 22:17.

4. Bedenk dat u God niet beter verheerlijken kunt dan door Zijn aanbod van genade, vergeving en verlossing aan te nemen. Rom. 4. Nogmaals, indien ge u niet tot God bekeert, dan zullen diezelfde genade des Heeren, het bloed van Jezus Christus, de predikers van het woord, ja elke preek, alle beloften, alle uitnodigingen, alle

vermaningen, raadgevingen en waarschuwingen tegen u getuigen in de dag des oordeels. uw overdenkingen, uw woorden, uw handelingen uw voeding, uw slaap, uw bezittingen, uren, dagen, weken, maanden en jaren, ja alles wat God u in zijn ontfermende liefde hier op aarde geschonken heeft zal tegen u getuigen in de dag der dagen. Het misbruik dat u van al deze dingen gemaakt hebt zal als een beschuldiging tegen uw ziel worden aangevoerd, want God zal ieder werk in het gericht brengen, met al wat verborgen is, hetzij goed of hetzij kwaad. Prediker 12:14.

5. Ja het is zo onredelijk van een zondaar het Evangelie te weigeren, dat zelfs de duivelen zowel als het goddeloze Sodom tegen u zullen getuigen. Kunnen zij niet tot u zeggen, gij dwaas! dat u niet eens zoveel zorg voor uw kostbare ziel had als het van die voor zijn jong heeft, of de hond voor het been dat voor hem ligt. Was uw ziel zoveel waard, en hebt gij haar zo gering geacht? Waren de donderslagen der wet zo verschrikkelijk en hebt gij hen zo veracht?

Bovendien, werd het Evangelie zo ruim en zo dikwijls aan u verkondigd en toch hebt gij alle deze dingen verworpen? Hebt gij de zonde hoger geacht dan uw ziel, dan God, Christus, engelen, gelovigen en de gemeenschap met hen in de eeuwige zaligheid en heerlijkheid? Hadt men niet tot u gesproken over het helse vuur, die ondraaglijke vlammen? Hebt gij nooit gehoord van het vreselijk brullen der verdoemden die daarin zijn? Hebt gij nooit die smartelijke uitdrukking gehoord of gelezen in Lukas 16, hoe de zondige mens roept in de vlammen "enen droppel water om mijn tong te verkoelen?" De duivelen die met u in de poel des vuurs zullen gaan, zullen sidderende kunnen zeggen, o was Christus voor duivelen gestorven, gelijk Hij voor mensen gestorven is! O dat het Evangelie tot ons gepredikt was gelijk het aan de mensen verkondigd is! Hoe zouden wij ons benaarstigd hebben om met God verzoend te worden! Maar wee ons, wij hebben nooit dat voorrecht gehad, dat het Evangelie ons is aangeboden, neen niet in het minste, hoewel wij er ons over zouden verblijd hebben. Maar u is het aangeboden, tot u is het gepredikt en verkondigd. Spreuken 8:4. Bovendien, men heeft u gebeden en gesmeekt om hetzelve aan te nemen, maar gijlieden hebt niet gewild. O dwaze mens! gij zou de toorn, de wraak, en het helse vuur kunnen ontkomen zijn tot in alle eeuwigheid, maar gij hadt de moed niet om met de zonde te breken en Christus aan te kleven.

6. Zullen ook de boodschappers des Heeren niet tegen u kunnen getuigen met een scherpe en verschrikkelijke stem, wanneer gij voor de rechterstoel des Allerhoogsten staat, zeggende: gij goddeloze, hoe dikwijls hebben wij u niet gewaarschuwd? Hebben wij niet dag aan dag de alarmtrompet van Gods woord in uw oren doen klinken? Hoe dikwijls hebt gij ons over deze dingen horen spreken? Hebben wij 't u niet aangezegd, dat de zonde uw ziel verdoemen zou? Hebben wij het u niet aangezegd, dat er zonder bekering geen zaligheid zou zijn? Hebben wij het u niet aangezegd, dat degenen die hun zonden liefhadden in deze donkeren en akeligen dag verdoemd zouden worden, gelijk wellicht met u zal gebeuren? Ja, hebben wij het u niet gezegd, dat God uit liefde tot zondaren, Jezus gezonden heeft om voor zondaren te sterven, opdat degenen die tot Hem zouden komen, behouden zouden worden? Hebben wij u deze dingen niet aangezegd? Hebben wij niet gelopen, gereden, gearbeid en gezwoegd om, was het mogelijk, uw ziel enig goed te doen, of schoon zij nu veroordeeld is? Hebben wij onze goederen, onze naam, ons leven niet veil gehad voor het heil van uw ziel? Ja hebben wij zelfs niet onszelf afgesloofd door onze smekingen tot u om toch eens een oog op uw toestand te slaan, en door Christus deze

eeuwige rampzaligheid te ontkomen? O, treurig lot! Wanneer gij tegen uw begeerte in gedwongen zult zijn om dit oordeel te ondergaan, zeggende: "Hoe heb ik de tucht gehaat, en mijn hart de bestraffing versmaad!" want inderdaad, ik heb niet gehoord naar de stem mijner onderwijzers, noch mijn oren geneigd tot mijn leraars!" Spreuken 5:12, 13.

7. Is het niet mogelijk dat uw vader, uw moeder, uw broeder, uw zuster en uw vriend enz. met blijdschap zullen verschijnen tegen u in de grote oordeelsdag, zeggende: o gij onnozele dwaas! hoe rechtvaardig heeft God met u gehandeld! Hoe rechtvaardig is het, dat Hij het vonnis over u uitspreekt! Gedenk dat u in uw leven niet overreed wilde worden. Daar gij uw oor gesloten hebt voor onze vermaningen en waarschuwingen, zo bekommeren wij ons nu niet over uw verwoesting, schrik en verdoemenis. Nee, maar wij zullen aan Gods zijde staan om u te veroordelen dat uw deel met de duivelen zij. "De Rechtvaardige zal zich verblijden, als hij de wraak aanschouwt, hij zal zijn voeten wassen in het bloed der goddelozen." Psalm 58:11.

O treurige toestand! Het is genoeg om de bergen te doen daveren en de rotsen van een te scheuren, wanneer gij deze woorden zult moeten horen. Overweeg deze dingen toch ernstig, en indien u niet in die toestand wenst te komen weest dan niet onverschillig omtrent uw ziel. Hoe vreselijk zal 't voor u zijn, wanneer gij van de poorten des hemels wordt weggestoten! Hoe ongraag zult, gij uw stappen dan richten naar de poel des vuurs! Nooit is een boosdoener met het koord om de nek zo traag van de ladder gelopen als u zal doen, wanneer gij van God naar de duivel moet gaan, van de hemel naar de hel, wanneer het vonnis over u is uitgesproken. O, wat zal u kermen en brullen! Hoe graag zou u uzelf verbergen en van het gericht weg willen lopen! Maar helaas! Dan zal het met u zijn, gelijk 't is met degenen die op de ladder staan om het vonnis der gerechtigheid te ondergaan. Zo graag zouden zij weglopen, maar de wachters staan gereed om het hun te beletten. En zo zullen de engelen des Heeren u omringen van alle zijden, u zal kunnen zien, maar niet kunnen ontkomen. u zal uzelf onder een berg of een rots wensen, maar u zal niet weten hoe daaronder te komen. Openb. 6:15, 16. O, hoe ongewillig zal u zijn, om uw vader naar de hemel te laten gaan zonder u! om uw moeder of uw vrienden enz. Naar de hemel te laten gaan zonder u! Hoe graag zou u hen vasthouden en aan hen blijven hangen om met hen mee te gaan!

Ach, vader, kunt u mij niet helpen?

Moeder, kunt u niets goeds voor mij doen? Ach, welk een afkeer heb ik om naar de hel te gaan, om daar in de hel te liggen branden, terwijl gij in de hemel zult juichen! Maar helaas! de vader, de moeder, of de vrienden verwerpen hen, verachten hen, en keren hun de rug toe, zeggende, gij wilde niets van de hemel hebben toen gij op aarde waart, daarom zal u er nu ook niets van hebben. Toen gij nog leefde, hebt gij onze raadgevingen licht geacht, en nu sluiten wij ons oor en oog voor uw tranen, voor uw roepen, voor uw toestand.

Wat zegt gij nu toch wel bij uzelf, zondaar? Kan dit uw harde hart niet vermurwen, kan dit u niet tot inkeer brengen? Dit zal reeds uw wroeging zijn vóórdat gij in die verschrikkelijke plaats der pijniging komt. Maar ach, bedenk eens hoe verschrikkelijk voor u die plaats zelf, de duivelen zelf, en het vuur zelf zal zijn! En dan nog boven dit alles, u moet eeuwig daarin blijven! Daar moet u voor eeuwig branden zonder verteerd te worden! Dit zal vreselijker zijn dan enig mens kan uitdrukken! Er is niemand die de verschrikkelijke staat der verdoemden naar waarheid kan beschrijven.

Ik zal dit besluiten met enige opmerkingen ter aanmoediging.

Eerste aanmoediging.

Bedenk, want ik zou u zo graag zien binnenkomen, zondaar, bedenk dat er door de Heere Jezus een weg bereid is voor degenen die onder de vloek liggen, om tot deze gelukkigen en heerlijke staat van Lazarus te geraken. Leest Eféze 2.

Tweede aanmoediging.

Aanschouw de smarten die Christus gedragen heeft om uw ziel te verlossen van al de vloeken, donderslagen en stormen der wet, van al de ondraaglijke vlammen der hel, van uw hartverscheurende verschijning aan zijn linkerhand, voor de rechterstoel van Christus Jezus, van de eeuwigdurende duivelen, ik zeg, aanschouw de smarten die de Heere Jezus Christus gedragen heeft om verlossing voor zondaren te weeg te brengen. "Weet, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat u door zijn armoe zou rijk worden." 2 Cor. 8:9. Hij heeft zijn heerlijkheid afgelegd, Johannes 17, en is een dienstknecht geworden. Filip. 2:7. Hij verliet het gezelschap der engelen en streed met de Satan. Lukas 4. Matth. 4. Hij verliet de rust des hemels voor een tijd om op harde bergen te slapen. Lukas 6:12. Johannes 8:1.

Met een woord, Hij werd armer dan zij, die met schop en spade naar het veld gaan, ja armer zelfs dan de vogelen en de vossen, en dit alles om u goed te doen. Bovendien, bedenk ook een weinig die onbeschrijfelijke spot en hoon die Hij van de mensen verdragen heeft. Hoe valselijk Hij, die een oprecht en rein Lam was, beschuldigd werd, Hoe hij geminacht werd, daar een moordenaar minder des doods werd schuldig gekeurd dan Hij. Bovendien, hoe zij Hem bespot en verguisd hebben, Hem bespogen, en Hem met stokken op het hoofd geslagen hebben, en het haar uit zijn wangen uitplukten. "Ik geef Mijn rug degenen, die mij slaan, en Mijn wangen degenen, die Mij het haar uitplukken, Mijn aangezicht verberg ik niet voor smaadheden en speeksel." Jesaja 50:6. Zijn hoofd gekroond met doornen, Zijn handen doorboord met nagelen, en Zijn zijde doorstoken met een speer! Mishandeld en gegeseld, voordat Hij gekruisigd werd, zodat een ander Zijn kruis moest helpen dragen.

Derde aanmoediging.

En niet alleen dit, maar neemt ook dit eens een weinig ter harte, wat Hij van God, Zijn Vader, ontving, hoewel Hij Zijn geliefden en enige Zoon was.

1. Daarin, dat Hij Hem beschouwde als de grootsten zondaar der wereld. Want Hij heeft de zonden van duizenden, en tienduizenden zondaren op Hem doen aanlopen. Jesaja 53. En Hij deed Hem de beker drinken die allen hadden moeten ledigen, en niet alleen dit, maar Hij had daarin een welbehagen. "Want het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen." Inderdaad God handelde met Zijn Zoon, zoals Abraham met Izaäk zou gehandeld hebben, ja nog duizendmaal verschrikkelijker. Want Hij verscheurde niet alleen Zijn lichaam als een leeuw, maar Hij maakte ook zijn ziel tot een offerande voor de zonde. En dit werd niet in schijn maar in werkelijkheid gedaan, want de gerechtigheid eiste zulks, daar Hij stond in de plaats der zondaren. Getuige de onbeschrijfelijke zielsangsten die plotseling op Hem vielen in de hof, alsof al de fiolen van Gods onbeschrijfelijke toorn op eens op Hem werden uitgegoten, en al de duivelen in de hel waren losgebroken om Hem in eens te verderven, en dat voor

eeuwig, zodat dit alles om Zijn hoofd was, en de doodsangsten Hem aangrepen. Want Hij zegt: "Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe." Markus 14:34.

2. Aanschouw dat vreemde soort zweet, dat van zijn heilig aangezicht in droppelen op de aarde afliep. "En zijn zweet werd gelijk grote droppelen" of brokken "bloeds, die op de aarde afliepen. O, Heere Jezus! welk een zware last hebt Gij getorst! Welk een last hebt gij gedragen van de zonde der wereld, en van de toorn Gods! Het bloed liep niet alleen uit mond en neus bij U door de last die op uw drukte, maar Gij werd zó gedrukt, Gij waart zó beladen, dat het zuivere bloed door vlees en huid heen drong en tappelings langs uw lichaam op de grond afliep. "En Zijn zweet werd gelijk grote droppelen bloeds, die op de aarde afliepen." Lukas 22:44.
Kunt gij, o goddeloze zondaar, dit lezen en toch voortgaan in uw zonde? kunt u dit lezen, en toch uw berouw nog een uur uitstellen? O stenen hart! ja nog harder dan steen. O rampzalige booswicht! Welke plaats in de hel zal heet genoeg zijn voor u om uw ziel in te plaatsen, indien u verstokt in de zonde en in de ongerechtigheid zult blijven.

3. Bovendien, zijn ziel ging naar de hel, en zijn lichaam naar de kluisters van het graf. Psalm 16:10. Hand. 2:31. En was de hel, de dood, of het graf sterk genoeg geweest om Hem te houden, dan zou Hij de wraak van het vuur tot in eeuwigheid hebben moeten dragen. Maar, o gezegende Heiland! Hoe hebt gij uw liefde tot de mens geopenbaard in deze uw smarten! En, o God de Vader, hoe hebt Gij de zuiverheid en de stiptheid uwer rechtvaardigheid verklaard, daarin, dat u uw enigen, heiligen, onschuldigen, en verontreinigden Zoon Jezus, die de menselijke natuur heeft aangenomen, om voor onze zonden te voldoen, niet hebt gespaard, maar de straf die op ons was, op Hem heeft gelegd, zodat Hij moest uitroepen, "Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten!" En o dierbare Heere Jezus, welk een heerlijke overwinning hebt Gij behaald over de vijanden onzer zielen, over de straf, de zonde, de dood, de hel en de duivelen, daarin dat ge uzelf aan hun macht hebt ontworsteld! En niet alleen dit, maar gij hebt tot gevangenen gemaakt degenen, die ons als gevangenen zouden hebben gevoerd, en ook hebt Gij voor ons die heerlijke en onbeschrijfelijke erfenis ontvangen "die geen oog gezien en geen oor gehoord heeft noch in enig mensenhart is opgekomen om haar te vatten, en door de werking van Uw Geest hebt gij dit enigszins aan de Uwen geopenbaard.

4. En nu zondaar bedenk dat hoewel de Heere Jezus dit alles voor zondaren heeft gedaan, de duivelen het toch tot hun werk maken en zich er gedurig op toeleggen om u en andere vervreemd te houden van deze voorrechten, die Christus met zoveel smaad en hoon voor zondaars verworven heeft. De duivel legt het er op toe
1. Om u onwetend te houden van uw verdorven natuurstaat, (2) om uw hart te verharden tegen de wegen des Heeren. 3. Om u hart te doen branden van liefde tot de zonde en tot de werken der duisternis. En, 4. Om u daarin te doen volharden. Want hij weet, dat dat het beste middel is om u met hem een deelgenoot te maken van het helse vuur, hetzelfde waarin hij gevallen is met de zondaren, die reeds voor u zijn heengegaan

Vierde aanmoediging.

Maar nu in de volgende plaats een woord van aanmoediging tot ulieden, die de kinderen des Heeren zijt.

1. Bedenk in welk een gelukzalige staat gij u bevindt, die het geloof van de Heere Jezus in uw ziel hebt ontvangen, maar wees zeker dat u het hebt, hoe veilig, hoe zeker, hoe gelukkig bent u! Want wanneer andere naar de hel gaan, moet u naar de hemel gaan, wanneer andere naar de duivel gaan, moet u tot God gaan, wanneer andere in de gevangenis gaan, wordt gij in vrijheid gesteld, wanneer andere moeten brullen van zielsangst, juicht gij van zielenvreugd.

2. Bedenk dat uw goede werken u zullen volgen in plaats van uw zonden, en de heerlijke zegeningen van het Evangelie in plaats van de verschrikkelijke vloeken en oordelen der wet, de zegeningen des Vaders, in plaats van een zwaar vonnis des rechters.

3. Laat de ontbinding komen, wanneer zij wil, zij kan u geen leed doen, want zij zal slechts een overgang voor u zijn uit de gevangenis in een paleis, van een zee van moeilijkheden in een hemel van rust, van een heirleger van vijanden naar een ontelbaar gezelschap van ware, liefhebbende en getrouwe vrienden, van schande, spot en verachting naar een zeer grote en eeuwige heerlijkheid. Want de dood zal u geen leed doen met zijn prikkel, en u niet bijten met zijn zielverwoestende tanden. Nee, de dood zal voor u een welkomen gast zijn, voor uw ziel, omdat hij gezonden wordt om u te verlossen uit uw moeilijkheden, waarin gij zijt, zolang gij in deze wereld of in deze lemen hut inwoont.

4. Hoe het ook met uw vrienden en bloedverwanten gaan moge, met u zal het wel zijn. Prediker 8:12. Hoe het ook met de zondaar gaan moge, "zo weet ik toch, " dat het die zal welgaan, die God vrezen, die voor zijn aangezicht vrezen."

En laat dit daarom.

1. In de eerste plaats u aanmoedigen om blijmoedig uw geduld te oefenen onder alle wederwaardigheden, kruisen, moeiten en verdrukkingen die u treffen mogen, en om onder voortdurend weldoen beide uzelf en uw zaken en handelingen in Gods handen te bevelen als de getrouwen Schepper, die waar is in Zijn Woord en die er een welbehagen in heeft om u alles te geven wat Hij beloofd heeft.

2. Denk veel aan de plaats, waarheen u zal gaan als de tijd uwer ontbinding daar is, dit zal u tot troost en verkwikking zijn onder alle tegenspoeden op uw pelgrimstocht door deze wereld. u zal naar de hemel gaan, tot God de Rechter boven allen, tot een ontelbare menigte engelen, tot de zielen der rechtvaardigen die nu volmaakt zijn, tot de algemene vergadering en tot de gemeente van de Eerstgeborenen, wiens namen geschreven zijn in de hemel, en tot Jezus, tot de Verlosser, die de Middelaar is van het Nieuwe Testament, en tot het bloed dat gesprenkeld is, dat betere dingen spreekt voor u dan het bloed van Abel deed voor Kaïn. Hebr. 11:4.

3. Bedenk dat wanneer de tijd gekomen is dat de doden zullen opgewekt worden, dat dan ook uw lichaam zal opgewekt worden en niet alleen dit, maar het zal verheerlijkt en gelijkvormig worden aan zijn heerlijk lichaam Filip. 3:21. O zalige toestand! O heerlijke staat!

4. Wanneer Jezus Christus op Zijn troon zal zitten zal u nevens Hem zitten, zelfs wanneer Hij op de troon van Zijn heerlijkheid zal gezeten zijn. Zal dit niet heerlijk zijn, wanneer gij met Jezus Christus op de troon zult zitten om met Hem het oordeel uit te spreken over de goddelozen, die bij duizenden en tienduizenden voor

Zijn Rechterstoel zullen aangeklaagd worden? 1 Cor. 6:2, 3. Zal het niet heerlijk zijn uzelf in die dingen te verlustigen, die geen oog gezien, geen oor gehoord heeft, noch in enig menselijk hart is opgeklommen om die te vatten? Zal het niet heerlijk zijn deze uitspraak te moeten horen, "komt in gij gezegenden, en beërft het Koninkrijk, dat u weggelegd is van voor de grondlegging der wereld?" Zal het niet heerlijk zijn dan met de engelen en de heiligen in het Koninkrijk Gods in te gaan? Zal het niet heerlijk voor u zijn, met hen in de heerlijkheid te zijn, terwijl andere in de onuitsprekelijke pijniging zijn ingegaan? Hoe heerlijk, hoe troostrijk is het dan voor u te zien dat u die heerlijkheid niet verloren hebt, te denken dat de duivel uw ziel niet gekregen heeft, dat uw ziel gered zal worden, en dat niet van een klein maar van een groot gevaar, niet met een geringe maar met een heerlijke verlossing. Laten de gelovigen daarom zich verheugen in de heerlijkheid en triomferen over al hun vijanden. Laten de gelovigen zich daarom reeds op aarde over het bezit van de hemel verblijden en juichen vóór zij in de heerlijkheid zijn ingegaan, zelfs wanneer zij te midden hunner vijanden zijn, want "dit is de heerlijkheid van al Zijn gunstgenoten." Psalm 149:9.

Vers 29 - ***"Abraham zei tot hem: zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen."***

In de voorgaande verzen wordt ons de treurige toestand aangetoond van diegenen die buiten Christus sterven, en ook Gods bijzondere gunst over die Hem vrezen. Als ook hoe weinig acht de heerlijke God des hemels geeft op hun ellendige toestand. Nu in dit vers verhoogt Hij het woord dat tot het volk door de profeten en apostelen gesproken was, "zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen." Alsof Hij zeggen wilde, gij vraagt mij dat Ik Lazarus terug zend in de wereld om tot hen te prediken die daar nog leven, opdat zij die rampzalige plaats zouden kunnen ontkomen, waarin gij gevallen zijt. Maar waarom is dit nodig? Hebben zij niet Mozes en de profeten? Hebben zij niet de predikanten en dienaren, die tot hen gezonden worden en tot hen komen als van Mij? Ik zond Henoch en Noach, Mozes en Samuel. Ik zond David, Jesaja, Jeremia, Ezech., Daniël, Hosea, en de overigen der profeten, alsook Petrus, Paulus, Johannes, Matth., Jakobus, Judas en nog zo vele andere, dat zij die horen." Wat die gesproken hebben door goddelijke ingeving erken Ik als het Mijne, hetzij het ter veroordeling zij van degenen die het gesproken woord verwerpen, of ter zaligheid van degenen die hun leer aannemen. Waarom zou het dus nodig zijn dat iemand tot hen langs een andere weg werd gezonden?

"Zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen." Dat zij hun woorden aannemen, dat zij zich met de leer verenigen, die door hen verkondigd is. Ik zal thans niets van het woord "Abraham" zeggen, daar ik dit punt reeds vroeger heb behandeld, maar ik stel mij voor u te zeggen hoe deze woorden verstaan moeten worden, "zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen."

De dingen die ik hierbij zal opmerken zijn deze:

Ten eerste. Dat de Schriften, die door de heilige mannen Gods gesproken zijn, een voldoenden regel zijn, om hen tot zaligheid te onderwijzen, die zeker geloven en omhelzen hetgeen de Schrift hun leert. "Zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen." Met andere woorden, indien zij waarlijk aan die plaats der smarten ontkomen willen, en inderdaad van die ondraaglijke pijnen des helse vuurs gered willen worden, indien dit waarlijk hun begeerte is, welnu, dan hebben zij wat voldoende is om hen te

raden. "Zij hebben Mozes en de profeten", dat zij door hen onderwezen worden, "Dat zij die horen." Want "al de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot lering, tot weerlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is, " Waarom? "Opdat de mens Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust." 2 Tim. 3:16, 17.
Merkt slechts op deze woorden, "alle Schrift is nuttig." ALLE Schrift, leest wat gij wilt, en op welke plaats gij verkiest, "Alle Schrift is nuttig." Waarvoor? "Opdat de mens Gods", of hij die naar de hemel reist en andere zou willen onderwijzen op hun weg daarheen, tot alle goed werk volmaakte zij toegerust. De Schrift is nuttig om hem te onderwijzen, indien hij onwetend is, om hem te weerleggen, indien hij dwaalt, om hem te verbeteren, indien hij het nodig heeft, om hem beslist te maken indien hij zwenkende is. De Schrift is nuttig tot lering, opdat de arme ziel niet alleen geholpen worde, maar ook degelijk worde toegerust, niet alleen tot enig, maar tot alle goed werk. En wanneer Paulus Timotheüs de raad wilde geven om die dingen vast te houden, die rein en zeker zijn, plaatst Hij hem dadelijk voor de Schrift, zeggende, "van kindsbeen af hebt gij de heilige schrift geweten, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof, hetwelk in Christus Jezus is."
De Schriften openbaren ons Gods plan en wil van Zijn liefde en genade tot de mensen, en ook het gedrag van het schepsel tegenover Hem van het eerste tot het laatste ogenblik. Indien u dus de liefde Gods in Christus tot zondaren wilt weten, "onderzoek dan de Schriften, want zij zijn het die van Hem getuigen." Wilt gij weten wat gij zijt, en wat er in uw hart is? Onderzoek de Schriften en zie wat gij daarin over uzelf leest. Rom. 1:29 - 31, 3:9 - 18. Jeremia 17:9. Genesis 6:5, 8:21. Eféze . 4:11, en meer andere plaatsen. De Schriften zijn in staat om een mens volkomen onderwijzing te geven in alle dingen, die noodzakelijk zijn voor het geloof en de godsvrucht, indien hij slechts een eerlijk hart hebbe om de verscheidene zaken, die zij bevatten, ernstig te wegen en te overdenken.

Om een voorbeeld ter opheldering hiervan te geven zullen wij ten eerste beginnen met de schepping der wereld.
Zou u hiervan iets willen weten? Leest dan Genesis 1 en 2, en vergelijk die hoofdstukken met Psalm 33:6, Jesaja 66:2 en Spreuken 8 tot het einde.
Zou u willen weten, of Hij haar uit iets of uit niets gemaakt heeft? Leest Hebr. 11:3.
Zou u willen weten of Hij gearbeid heeft, gelijk wij arbeiden, wanneer wij iets maken? Leest Psalm 33:9. Indien u zou willen weten of God de mens recht gemaakt heeft of verdorven, leest Prediker 7:29. Genesis 11:25, 31.
Zou u willen weten waar God de mens plaatste, toen Hij hem gemaakt had? Lees Genesis 2:15.
Zou u willen weten of de mens daar tot aan zijn dood toe gewoond heeft of niet? Leest dan Genesis 3:23, 24. Indien u zou willen weten of de mens nog van nature in die staat is, waarin God hem geplaatst heeft? Leest dan Prediker 7:29, en vergelijkt dit met Rom. 5:16. Eféze 2:1 - 3. "God heeft de mens recht gemaakt, maar zij hebben vele zonden gezocht."
Indien u zou willen weten of de man het eerst bedrogen werd, of de vrouw die de Heere hem tot hulp gegeven had? Leest dan Genesis 3:17, en vergelijkt 1 Tim. 2:14.

Zou u willen weten of God op het eten (van de vrucht) van de verboden boom neerzag alsof het een zonde was of niet? Leest Rom. 5:12 - 15, en vergelijkt dit met Genesis 3:17.
Zou u willen weten of het de duivel was die hen verleid heeft, of een natuurlijke slang, zoals er velen zijn die de woeste plaatsen bewonen? Leest Genesis 3:13, met Openb. 20:1 - 3.
Zou u willen weten of die zonde ons wordt toegerekend? Leest Rom. 5:12 - 15, en vergelijk dit met Eféze . 2:2.
Zou u willen weten of de mens vervloekt is voor zijn zonde? Leest Gal. 3:13. Rom. 5:15.
Zou u willen weten of die vloek alleen op de mens of op de gehele schepping gevallen is? Leest Genesis 3:17, met Rom. 8:20 - 22 zou u willen weten of de mens in elk deel van zijn lichaam verontreinigd is door de zonde, die hij begaan heeft? Leest dan Jesaja 1:6.
Zou u des mensen geneigdheid willen weten van zijn geboorte af aan? Leest Psalm 58:4. "De goddelozen zijn vervreemd van de baarmoeder aan: de leugensprekers dolen van moeders buik aan." zou u willen weten of de mens, die eens van God is afgevallen door zijn overtreding, zichzelf weer in zijn staat der rechtheid kan herstellen? Leest dan Rom. 3:20, 23.
Zou u willen weten of het van nature de begeerte van het mensenhart is, om God in Zijnen eigen weg te volgen of niet? Vergelijkt dan Genesis 6:5 en Genesis 8:21 met Hosea 11:7.
Zou u willen weten hoe Gods hart genegen was jegens de mens voor de wereld begon? Vergelijkt Eféze . 1:4 met 2 Tim. 1:9.
Zou u willen weten of de zonde voldoende was om Gods liefde van zijn schepselen af te keren? Vergelijkt dan Jeremia 3:7, en Micha 7:11, met Rom. 5:6 - 8.
Zou u willen weten of Gods liefde nog bleef voortbestaan jegens zijn schepselen, hoewel zij tegen hem zondigden? Leest dan Deuteronomium 11:5 - 8.
Zou u willen weten hoe God Zijn liefde aan zijn schepselen kan tonen zonder aan zijn gerechtigheid te kort te doen? Leest Rom. 3:24 - 26. "En worden om niet gerechtvaardigd uit Zijn genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is: welke God voorgesteld heeft tot een verzoening, " voor de zonde, "door het geloof in zijn bloed, tot een beloning van zijn rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden, die tevoren geschied zijn, onder de verdraagzaamheid Gods tot een betoning van zijn rechtvaardigheid in deze tegenwoordige tijd, opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende degenen, die uit het geloof van Jezus is." Dat is, God zijn rechtvaardigheid voldaan hebbende in het bloed en in de gerechtigheid en in de dood van Zijnen eigenen en Zoon Jezus Christus voor de zonden van arme zondaren, kan nu verlossen degenen, die tot Hem komen, zonder zijn rechtvaardigheid te kort te doen, omdat deze een volkomen voldoening gehad heeft in het bloed van Jezus Christus. 1 Joh. 1:7, 8 zou u willen weten wie en wat Hij was, die uit liefde tot zondaren stierf, vergelijkt dan Johannes 3:16, 17. Rom. 5:8, met Jesaja 9:6.
Zou u willen weten of deze Zaligmaker een lichaam uit vlees en been had voor dat de wereld was, of dat Hij het aannam van de maagd Maria. Leest dan Gal. 4:4.
Zou u willen weten of Hij in dat lichaam al onze zonden droeg, en waar? Leest dan 1 Petrus 2:24 "Die zelf onze zonden in zijn lichaam gedragen heeft op het hout." zou u

willen weten of Hij nogmaals opgestaan is, nadat Hij gekruisigd was, met hetzelfde lichaam? Leest dan Lukas 24:38 - 41.
Zou u willen weten of Hij gegeten en gedronken heeft met zijn discipelen nadat Hij uit het graf verrezen is? Leest dan Lukas 24:42 en Hand. 10:41. Indien u van de waarheid hiervan overtuigd wilt zijn, namelijk dat nu dat zelfde lichaam boven de wolken en de sterren is, leest Hand. 1:9 - 11 en Lukas 24 op het einde.
Zou u willen weten wat die Christus, die voor zondaars gestorven is, doet in die plaats, waarheen Hij gegaan is? Leest dan Hebr. 7:24 .
Zou u willen weten, wie door Hem het leven zullen hebben, leest 1 Tim. 1:14, 15 en Rom. 5:6 - 8, waar gezegd wordt, Christus stierf voor de zondaars en de goddelozen.
Zou u willen weten of degenen, die in hun zonden leven en sterven, naar de hemel zullen gaan of niet? Leest dan 1 Cor. 6:10. Openb. 21:8, 27, waar gezegd wordt "hun deel is in de poel, die daar brandt van vuur en sulfer." zou u willen weten of 's mensen gehoorzaamheid zal verkrijgen dat Christus voor hen zou sterven of hen verlossen. Leest dan Mark 2:17 Rom. 5:6, 7.
Zou u willen weten of gerechtigheid, rechtvaardigmaking en heiligmaking komen door de verdiensten van het bloed van Christus? Vergelijkt dan Rom. 5:9 met Hebr. 9:12.
Zou u willen weten of de natuurlijke mens zich kan onthouden van de uitwendige daad der zonde tegen de wet, louter door een natuurlijke goedaardigheid? Leest dan Rom. 2:14 en Filip. 3:6.
Zou u willen weten of een mens van nature iets weten kan van de onzichtbare dingen van God. Vergelijk dan ernstig Rom. 1:20, 21 met 2:14, 15.
Zou u willen weten hoe ver een mens 't in de belijdenis kan brengen, en toch nog afvallig worden? Leest dan Hebr. 6:4 - 6. "Zij kunnen gesmaakt hebben het goede woord Gods en de krachten der toekomende eeuw." Zij kunnen de hemelse gave gesmaakt hebben, en des Heilige Geestes deelachtig geworden zijn, en toch zo vallen dat zij nooit weer tot bekering kunnen vernieuwd worden. Zie ook Lukas 13.
Zou u willen weten hoe moeilijk 't is naar de hemel te gaan? Leest Matth. 7:13, 14. Lukas 13:24.
Zou u willen weten of een mens van nature een vriend van God is of een vijand? Leest dan Rom. 5:10. Coll. 1:21.
Zou u willen weten wat, of wie zij zijn die naar de hemel zullen gaan? Leest dan Johannes 3:3 - 7 en 2 Cor. 5:17. Ook indien u zou willen weten welk een treurig ding het is voor iemand om het Evangelie van Jezus Christus de rug toe te keren? Leest dan Hebr. 10:28, 29 en Markus 16:16.
Zou u willen weten wat het loon der zonde is? Leest dan Rom. 6:23. ("De bezoldiging der zonde is de dood.) Zou u willen weten waarheen zij gaan die onbekeerd sterven leest Psalm 9:17 en Jesaja 14:9.

Lezer, hier zou ik nog verscheiden pagina's mee kunnen vol schrijven, ja ik zou een geheel boek over dit onderwijs kunnen vullen, maar ik zal het hierbij laten rusten met de wens dat u met de Schriften grondig bekend mag worden, "want zij zijn het, die van Jezus Christus getuigen." Johannes 5:39. De lieden van Berea werden hierom als edeler beschouwd: "Dezen waren edeler, dan die te Thessalonica waren, als die het woord ontvingen met alle toegenegenheid, onderzoekende dagelijks de Schriften." Hand. 17:11. Maar hier moet ik u waarschuwen, stel uzelf niet tevreden met het bloot

onderzoeken der Schriften. Het is niet genoeg de waarheid te kennen, maar zij moet ook door de werking van de Heilige Geest aan u hart geheiligd worden, anders zal zij u meer tot schade dan tot voordeel zijn. Want dan zou u behoren tot degenen, die wel de weg geweten, maar dezelve niet hebben bewandeld, en dezulken zullen met dubbele slagen geslagen worden. Zonder de kracht des Heeren baat u Gods woord niet, en daarom moeten wij onze zaligheid niet zoeken alleen en louter in het onderzoeken, want dan zouden wij onze ziel verliezen in plaats van haar te behouden. "Zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen." Alsof Hij zeggen wilde, welke behoefte hebben zij er aan dat een van de doden tot hen zou gezonden worden? hebben zij niet Mozes en de profeten? Heeft Mozes hen het gevaar niet bekend gemaakt van in de zonde te leven? Deuteronomium 27:15 - 26, 28:15 - 68, 29:18 - 22. Heeft hij hen daar niet gezegd in welk een treurige staat zij zijn, die zichzelf misleiden door de bedrieglijkheid des harten, zeggende, dat zij vrede hebben, hoewel zij de zonden volgen: "En het geschiedde, als hij de woorden dezes vloeks hoort, dat hij zichzelf zegent in zijn hart, zeggende: Ik zal vrede hebben, wanneer ik schoon naar mijns harten goeddunken zal wandelen, om de dronkene te doen tot de dorstige. De Heere zal hem niet willen vergeven, maar alsdan zal des Heeren toorn en ijver roken over dezelve man, en al de vloek, die in dit boek geschreven is, zal op Hem liggen, en de Heere zal Zijn Naam van onder de hemel uitdelgen." nogmaals, heeft Mozes niet van de Zaligmaker geschreven die naderhand in de wereld zou komen? Deuteronomium 18:18, Ja hebben niet al de profeten van Samuel af tot aan de laatsten toe van Hem voorzegd en geprofeteerd? Welke noodzaak is er dus dat ik dit wonder zou doen en een uit de doden zou opwekken om tot hen te gaan? Zij hebben Mozes en de profeten dat zij die horen.

Ten tweede. Waaruit wij leren, dat God de geschriften van Mozes en de profeten eert, evenzeer, ja meer dan indien er een uit de doden zou opstaan: "Zal niet een volk zijnen God vragen?" Wat, zal men naar de levenden onder de doden zoeken? "Tot de wet en tot de getuigenis!" zegt God, "zo zij niet spreken naar dit woord, het zal zijn, dat zij geen dageraad zullen hebben." Jesaja 8:19, 20. En laat mij u zeggen, dat de duivel goed op de hoogte is van deze dingen, en dit zet hem aan om zijn discipelen en volgelingen licht over zichzelf te doen denken, hen in te blazen, dat zelfs een aandoening van hun bedrieglijk hart meer en eerder gehoorzaamd moet worden dan het goede woord van God. Toen de apostel aan de gemeenten schreef beval hij niet uitsluitend het lezen der evangeliën maar ook het lezen der profetieën aan, zeggende: "wij hebben het profetische woord dat zeer vast is, en u doet wel, dat u daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte, en de morgenster opga in uw harten. Dit eerst wetende, dat geen profetie der Schrift is van eigen uitleg: want de profetie is voortijds niet voortgebracht door de wil eens mensen, maar de heilige mensen Gods, van de Heilige Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken." 2 Petrus 1:19 - 21.
Wat zijn zij dus in een treurige toestand die voortgaan met de Schrift te loochenen! Ik zeg het u, zij mogen nu de Schriften bespotten en versmaden zoveel in hun macht is, eenmaal komt er een tijd, wanneer zij in de hel zullen liggen, dat zij hun dwaasheid zullen zien: "zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen." Verder, wie zijn het die zo zwevend zijn en zo heen en weer geslingerd worden met de verschillende opvattingen die er tegenwoordig van de bijbel bestaan? Juist degenen, die de bijbel

niet hoogschatten en meer waarde hechten aan een menselijke uitleg, dan aan het zuivere woord Gods, zoals het voor hun ligt. De grond van hun dwaling is voornamelijk te vinden in hun onbekendheid met de Schriften. "Dwaalt gij niet, daarom dat u de Schriften niet weet, noch de kracht Gods?" Markus 12:24. En inderdaad, het is rechtvaardig bij God dezulken over te geven aan de blindheid huns harten, omdat zij niet geloofden dat de dingen in de Schrift vervat, de waarheid zijn. Ik kan niet zeggen, hoe ik voor of aan de zijde der Schriften gesproken hebbe, dit weet ik slechts dat één woord genoeg is voor een verstandige, en daarom zal ik deze dingen overgeven in de handen van degenen die van God zijn, en wat aangaat de overigen, ik zeg tot hen, dat God hen eerder zal verbreken dan zij Zijn Woord kunnen verbreken, "want de Schrift kan niet gebroken worden." Johannes 10:35.

Vers 30. ***"En hij zei: Nee, vader Abraham! maar zo iemand van de doden tot hen heenging, zij zonden zich bekeren."***

Het vorige vers bevat, zoals ik u gezegd heb een gedeelte van een antwoord aan dezulken die hun zielen verliezen, het is een verdediging van de Schriften van Mozes en van de profeten, "zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen." Dit vers nu is een antwoord op hetgeen in het vorige gezegd was, en wel zo'n antwoord dat in zich bevatte een verwerping van het vorige antwoord. "Nee, vader Abraham!" Nee, zegt hij, spreekt zo niet, scheept ben hiermee niet af, zendt iemand uit de doden, en dan zal er hoop zijn. Het is wel waar gij, spreekt over de Schriften van Mozes en de profeten en u zegt, "dat zij die horen", maar deze dingen zijn niet zo goed als ik ze wel zou wensen, ik had liever, dat u iemand uit de doden tot hen zond.

In deze woorden, "Neen vader Abraham", wordt dus een weigering gegeven, Nee, laat het zo niet zijn, Nee, dat antwoord voldoet mij niet. Mozes en de profeten horen, Nee, dat niet. Dezelfde uitdrukking wordt door de Heere Jezus gebezigd. Lukas 13:4, 5. Meent gij dat die achttien op welke de toren in Siloam viel, dat deze schuldenaars zijn geweest boven alle mensen, die in Jeruzalem wonen? "Ik zeg u: neen zij, maar indien ge u niet bekeert, zo zal u allen insgelijks vergaan." Zo ook hier, Nee, vader Abraham, enz. Met dit woord, "neen" wordt dus te kennen gegeven een verwerping van het eerste antwoord. Merkt nu wel op waarom hij neen zegt, het is, omdat God wil dat allen, die behouden willen worden, de waarheid die in de Schrift vervat is, onderzoeken aannemen en geloven. God wil dat wij de Schrift eerbiedigen, en er lust in hebben haar te onderzoeken, gelijk Christus zegt: "Onderzoekt de Schriften, want die zijn het die van Mij getuigen." Johannes 5:39.

Maar de verdoemde zegt, nee, alsof hij zeggen wilde: dit is de zaak, om kort te zijn, mijn broeders zijn ongelovigen en slaan geen acht op Gods woord. Ik weet het bij mij zelven, want toen ik in de wereld was, was het zo met mij, ik heb menige goede preek gehoord, dikwijls werd ik gewaarschuwd, vermaand, geroepen, gesmeekt om de toekomende toorn te ontvlieden, maar, helaas! ik was onwetend, eigendunkelijk, wrevelig, halsstarrig en oproerig. Menigwerf heeft de predikant mij gezegd, dat de hel mijn deel zou worden, dat de duivel zijn boosaardigheid aan mij zou koelen, dat God zijn gramschap over mij zou doen uitgieten, maar het was alsof hij tot een stok, een deurpost of tot een steen sprak, Zijn Woorden klonken in mijn oren maar bleven uit mijn hart.

Ik herinner mij dat Hij mij bij menige schriftuur bepaalde, maar daarvoor had ik geen achting, de Schriften, dacht ik, wat zijn dat? Een dode letter, een beetje inkt en papier

ter waarde van een stuiver of wat. Helaas! Wat is de Schrift? Geeft mij een lied, een krant, een uilenspiegel, of een toverboek, dat wonderlijke dingen bespreekt, die is mij veel meer waard dan de Schrift, neen om de Schrift geef ik niet. En zoals het met mij was, zo is het nu met mijn broeders, wij waren allen van dezelfde geest, beminden allen dezelfde zonden, verachtten allen dezelfde raadgevingen, beloften, aanmoedigingen en bedreigingen der Schriften, en zij zijn nog dezelfde als toen ik hen verliet, nog in het ongeloof, nog verwekken zij God tot toorn en verwerpen goeden raad. Zo verhard zijn zij in hun zonden, zo zijn zij verslaafd aan de boosheid, dat al werd de Schrift hen dagelijks uitgelegd en al predikte de boodschappers van Christus het Evangelie, totdat zij er dood bij neervielen, toch zouden zij liever het Evangelie onder de voeten vertreden dan vrede met God te hebben door te geloven in de heerlijke aanbiedingen van genade, welke in het Evangelie te vinden zijn. "Neen vader Abraham, maar zo iemand van de doden tot hen heenging, zij zouden zich bekeren." Hoewel zij Mozes en de profeten, de Schriften hebben, zij willen zich niet bekeren en vrede sluiten met Jezus Christus, hoewel de Schriften tegen hen getuigen. Als hun dus enig goed gedaan zal worden moet dit langs een andere weg geschieden. Ik denk, zo zegt hij, dat het veel invloed op hen zou hebben, "indien iemand van de doden opstond." En dat de goddelozen weinig eerbied voor de Schriften hebben is een waarheid die zo in 't oog springt, dat men geen sterke bewijsredenen behoeft om dit te bevestigen, daar de waarheid hiervan blijkt in hun dagelijkse levenswandel, zowel uit hun woorden en daden als uit ieder ander ding dat zij zeggen of doen. Toch zal ik ter voldoening aan de lezer hier een paar schriftuurplaatsen opnoemen, om aan te tonen, dat dit waar was en nog is met de wereld in het algemeen.

Leest de woorden van Nehemia in het 9de hoofdstuk omtrent de kinderen Israëls, die hoewel de Heere hen barmhartigheid op barmhartigheid bewees, zoals te vinden is in vers 19 - 25, toch weerspannig zijn geworden, en hebben tegen de Heere gerebelleerd en Zijn Wet achter hun rug geworpen, zijn profeten gedood, die tegen hen betuigden om hen tot de Heere te doen wederkeren, "alzo hebben zij grote lasteren gedaan." vers 26.

Merkt wel op

1. Zij zondigen tegen de barmhartigheid des Heeren.
2. Zij verachtten de wet of het Woord Gods.
3. Zij doodden de profeten die tegen hen betuigden.
4. De Heere beschouwt dit als lasteren. Zie ook Hebr. 3:10 - 19, Zach. 7:11, 12. "Maar zij weigerden op te merken" (dit wordt gezegd van de goddelozen), "en togen hun schouder terug en zij verzwaarden hun oren, opdat zij niet hoorden." "En zij maakten hun hart als een diamant, opdat zij niet hoorden de wet en de woorden, die de Heere der heirscharen zond in Zijn Geest, door de dienst der vorige profeten, " enz.

Merkt wel op, ook hier is,

1. Een weigering om naar de woorden der profeten te horen.
2. Opdat zij dit zouden kunnen doen, daarom stopten zij hun oren.
3. Indien er iets gedaan moest worden togen zij hun schouder terug.
4. Om dit te doen maken zij hun harten zo hard als een diamant.
5. En dit alles, opdat zij niet zouden horen en leven en zouden verlost worden van de toekomenden toorn.

Al welke dingen een onwilligheid aantonen om zich aan de woorden Gods te onderwerpen en deze te omhelzen, en dus ook een onwilligheid om in Jezus Christus te geloven van wie in deze woorden getuigenis wordt gegeven. Nog vele plaatsen zou ik kunnen bijbrengen tot staving van deze waarheid, zoals Amos. 7:12, 15, 1 Samuel 2:24, 25. 2 Kronieken 25:15, 16. Jeremia 7:23 - 28, 16:12. Leest ook met ernst wat geschreven staat in 2 Kronieken 36:15, "En de Heere, de God hunner vaderen, zond tot hen, door de hand van Zijn boden, vroeg op zijnde, om die te zenden, want Hij verschoonde zijn volk en zijn woning." En werden zij door hen met een welkom ontvangen? Nee, zij hebben met de boden gespot en Zijn Woorden veracht. En was dit alles? Nee, "zij verleidden zichzelf tegen zijn profeten." Hoelang? "Totdat de grimmigheid des Heeren tegen Zijn volk opging, dat er geen helen aan was."
Leest ook Jeremia 29:19, 25:3 - 7, Lukas 11:49. En bovendien, de bekering van bijna alle mensen levert een getuigenis hiervan, zowel van godsdienstigen als van openbare zondaars, dat zij dagelijks het eenvoudige getuigenis der Schriften verachten, verwerpen en het de rug toekeren.

Ten eerste. Beschouw de bedreigingen die in de heilige Schrift geschreven staan, en hoe zij geminacht worden. Er zijn slechts weinige plaatsen in de bijbel waar niet een bedreiging is te vinden tegen de een of andere zondaar, tegen dronkaards, vloekers, leugenaars, hoogmoedigen, hoereerders, gierigaards, spotters, afzetters, dieven, luiaards. Met een woord allerlei soort van zonden worden bestraft, en buiten het geloof in Jezus Christus zal een zware straf uitgeoefend worden over hen die de zonden begaan, en van dit alles wordt in de Schrift melding gemaakt. Maar niettegenstaande deze bedreigingen vinden wij dagelijks de straten gevuld met allerlei soorten van zondaren? Gaat slechts in de bierhuizen en u ziet bijna elke plaats bezet door de een of andere doorbrenger, welkers taal ons de haar ten berge doen rijzen, en ons doen uitroepen, o Heere! hoe is 't mogelijk dat u nog barmhartig kunt zijn over zulke zondaren, die de ganse dag Uw heilige Naam misbruiken en zich wentelen in het slijk der ongerechtigheid. Nee, daar kan het kind van God het niet uithouden, want gelijk de weg van de Rechtvaardigen door de goddelozen veracht wordt, zo ook zijn de wegen der goddelozen een gruwel voor de Rechtvaardige." Spreuken 29:27. Psalm 120:5, 6.

1. De Schrift zegt, "Vervloekt is de man, die op een mens vertrouwt, en vlees tot zijnen arm stelt, en wiens hart van de Heere afwijkt!" Jeremia 17:5. En toch hoe vele mensen zijn er in de wereld die zo met vrees bezield zijn voor de mensen en de gunst van deze zo hoog schatten, dat zij liever met de gunst der mensen hun ziel overgeven in de hand des duivels, dan tot Christus vluchten voor de zaligheid hunner onsterfelijke zielen? Ja, hoewel zij er in hun ziel van overtuigd zijn dat de weg Gods weg is, zo verzwaren zij toch hun oren en geven geen gehoor aan de waarheid, alleen omdat zij niet graag de gunst en de vriendschap van een zondig sterveling zouden willen verliezen. O! Ik durf niet voor mijn meester, mijn broeder, mijn huisheer, ik zal zijn gunst verliezen, zijn huis of zijn werk, en zo mijn huisgezin verwoesten.
O, zegt een ander, ik zou graag deze weg bewandelen, was het niet dat mijn vader mij gezegd heeft dat hij mij zonder hulp zal laten staan, indien ik tot armoe verval, ik zal nooit zoveel als een stuiver van de nalatenschap krijgen, hij zal mij onterven. En ik,

zegt een ander, ik durf niet voor mijn man, want hij zal mij het huis uitdrijven, mij slaan, en mijn benen verbrijzelen.
Maar ik zeg u indien deze dingen thans beletselen voor u zijn, waarom gij niet tot Jezus kunt komen, dan zullen zij ook eenmaal beletselen voor u zijn om in de hemel binnen gelaten te worden. Deze dingen, die gij thans als hinderpalen opnoemt, zullen eenmaal uw ziel in de hel brengen, omdat gij meer op de mens dan op God vertrouwd hebt, en omdat gij meer waarde hecht aan de gunst der stervelingen dan aan de gunst van de levenden God.

2. Nogmaals, de Schrift zegt: "Een man, die, dikwijls bestraft zijnde, de nek verhardt, zal schielijk verbroken worden, zodat er geen genezen aan zij. Spreuken 29:1. Toch zijn er velen die ver van de bekering zijn, hoewel zij honderden malen overtuigd zijn van hun ellendige staat. Wanneer de overtuigingen van hun zonden hun geweten wakker schudden, gaan zij nochtans voort met het woord te weerstaan en smoren de kloppingen, al weten zij ook dat een eeuwig verderf op hun hielen zit.

3. Nogmaals, gij hebt gehoord, dat er gezegd is: "Tenzij dat iemand nogmaals geboren worde, hij kan het koninkrijk Gods niet zien, " Johannes 3:3 - 7. En toch gaat gij voort in uw natuurstaat, in uw onwedergeboren toestand, ja, gij besluit nooit weer terug te keren of veranderd te worden, hoewel de hel bestemd is om u te ontvangen, Jesaja 14:9. "De goddelozen zullen terugkeren, naar de hel toe, alle God vergetende Heidenen. Psalm 9:18.

4. Nogmaals, de Schrift zegt duidelijk, dat een ieder, die de leugen bemint of zelf liegt, zijn deel zal hebben "in de poel, die daar brandt van vuur en sulfer." Openb. 21:8, 27. En toch hebt gij zo weinig eerbied voor deze waarheid, dat ge u niet ontziet voor het geringste loon de grofste leugen te zeggen. En als gij maar ziet dat u er uw makkers mee vermaken kunt door een onwaarheid van uw naasten te zeggen, dan kan het u geen zier schelen of de bijbel er kwaad van spreekt of niet En gij, o rampzalige meinedige! hoe gerust kunt u uzelf laten omkopen om voor een dozijn goudstukken de leugen als waarheid te bezweren!

5. Gij hebt gehoord en gelezen, dat "hij die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden." Markus 16:16. En ook: "het geloof is niet aller." 2 Thess. 3:2. En toch acht gij deze woorden zo gering, dat u misschien nog nooit uzelf ernstig onderzocht hebt of gij in het geloof zijt of niet. Maar hebt misschien uzelf gepaaid met een huichelaarsverwachting, die de Heere ten laatste zal doen vergaan, en haar niet beter zal beschouwen dan een huis der spinnenkop, Job 8:13, 14, of het huis dat op het zand gebouwd is Lukas 6:49. Misschien vleit gij uzelf en meent dat uw geloof zo goed is als van de besten, wanneer uw ziel in werkelijkheid geen zaligmakend geloof bezit, dat u niet hebt indien u niet nogmaals geboren en een nieuw schepsel gemaakt wordt. 2 Cor. 5:17.

6. Gij hebt gehoord, dat hij die op zo grote zaligheid geen acht geeft nooit aan de verdoemenis zal ontkomen. Hebr. 2:3, vergeleken met Lukas 14:24, en Openb. 14:19, 20, en toch maakt gij allerlei verontschuldigingen wanneer gij genodigd, gebeden en gesmeekt wordt om in te komen. Lukas 14:17, 18, Rom. 12:1, 2 Cor. 5:19, 20. Ja, gij

zijt zo goddeloos, dat u Christus telkens weer durft afwijzen, niettegenstaande Hij zo ruim aan u wordt aangeboden, een weinig grond, weinige ossen, een boerderij, een vrouw, een stuivers - winst, een spel, ja de vrees voor spot zijn voor u van groter gewicht om u terug te houden, dan de zaligheid van uw ziel om u tot Jezus te brengen.

7. En u hebt gehoord, dat hij, die een vriend der wereld wil zijn, een vijand van God is. Jacobus 4:4. Maar gij slaat geen acht op deze dingen. Integendeel, gij zondigt liever tegen u geweten dan de vriendschap der wereld te verliezen. Ja, gij belastert liever uw naasten en honderd andere dingen meer dan buiten de kring der wereld gesloten te worden.

8. Gij hebt gehoord dat de oordeelsdag nabij is, wanneer gij en ik, allen van ons, zullen moeten verschijnen voor de rechtbank van Jezus Christus om rekenschap te geven aan Hem, die gereed staat om de levenden en de doden te oordelen, om rekenschap te geven zelfs van alles wat wij ooit gedaan hebben, van al onze zonden in gedachten, woorden en werken: en dat wij zeker verdoemd zullen worden indien wij geen vrede hebben met Jezus Christus en wat Hij gedaan en geleden heeft voor het eeuwige leven. En deze vrede met Jezus moet niet slechts in onze gedachten bestaan of bij wijze van overlevering ons deel zijn, maar moet wezenlijk in onze harten gewrocht worden door de werking van de Geest, door het geloof. Prediker 11:9, 12:14. Hand. 10:42, 17:30 - 31, 2 Cor. 5:10. Hebr. 9:27. Openb. 20:12. "En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God, en de boeken werden geopend: en een ander boek werd geopend, dat des levens is, en de doden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hun werken. Daar is het boek der schepselen, het boek van het geweten, het gedenkboek des Heeren, het boek der wet, het boek van het Evangelie, Rom. 1:20 vergeleken met Rom. 2:12, 15, Openb. 6:17. Johannes 12:48. "Dan zal Hij ze van elkaar scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt, en hij zal de schapen tot zijn rechterhand zetten, maar de bokken tot zijn linkerhand." Matth. 25:30 - 32. En hij zal zeggen tot degenen, "die tot zijn rechterhand zijn: Komt gij gezegenden mijns Vaders!" vers 34, maar tot degenen die ter linkerhand zijn: "Gaat weg van mij, gij vervloekten." vers 41. Toch, wie is er, die losgemaakt is van de wereld en van de zonden, niettegenstaande de Schriften tot ons zo duidelijk en zo breedvoerig over deze dingen spreken, wie is er die uit en van zichzelf de wereld kan verlaten en de toekomenden toorn ontvlieden? Matth. 3:7. Wie is er die van nature zijn hart gevangen geeft onder de Schrift, hoewel er uitdrukkelijk geschreven staat dat eerder hemel en aarde zullen vergaan dan dat er een tittel of jota van het woord niet zou vervuld worden? Matth. 5:18. Lukas 21:33.

Ten tweede. ***Beloften.***
Maar om van de bedreigingen af te stappen, laten wij ons nu een weinig bezig houden met het beschouwen der beloften, en van deze een weinig zeggen. En u zult zien hoe licht de mensen deze opvatten, en hoe gering zij ze schatten, niettegenstaande zij door de mond des Heeren gesproken zijn.
1. "Keert u", gij dwazen, en spotters en slechten "tot mijn bestraffing, en "ziet ik zal Mijn Geest ulieden overvloedig uitstorten." Spreuken 1:23. En toch zijn er die liever in hun dwaasheid en spotternij voortgaan, en liever een zondige hartstocht volgen, dan de heilige, onbesmette en gezegenden Geest van Christus, door de belofte, hoewel

velen daardoor, zo velen als dezelve aannemen, verzegeld worden tot de dag der verlossing." Eféze 4:30, en hoewel hij die zonder die Geest leeft en sterft niet uit Christus is. Rom. 8:9.

2. God heeft gezegd, als gij maar tot Hem komt in Christus, "al waren uw zonden zo rood als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw," en Hij zal u geenszins uitwerpen. Vergelijkt Jesaja 1:18 en Johannes 6:37. Maar de arme zielen, zij willen niet tot Christus komen, opdat zij het leven mogen hebben, Johannes 5:40, maar naar hun hardigheid en onbekeerlijk hart, vergaderen zij zichzelf toorn als een schat, in de dag des toorns en der Openb. van het rechtvaardig oordeel God." Rom. 2:5.

3. Jezus Christus heeft in het Woord der waarheid gezegd, dat indien iemand Hem wil dienen en volgen, waar Hij is, "aldaar zal ook Zijn dienaar zijn." Johannes 12:26. Maar arme zielen, zij verkiezen liever de zonden, de Satan, en de wereld te volgen, hoewel hun metgezellen voor eeuwig de duivelen en de verdoemde zielen zullen zijn. Matth. 25:41.

4. Hij heeft ook gezegd, "zoekt eerst het koninkrijk Gods, en alle "andere" dingen zullen u toegeworpen worden." Maar zij keren het om en zeggen, zoekt eerst de wereld en het koninkrijk Gods zal altijd nog wel volgen. Hiervoor is altijd nog tijd genoeg. En als zij naar het koninkrijk Gods moeten zoeken, of anders verdoemd zullen worden, dan stellen zij het uit tot zij meer tijd hebben, of totdat zij er beter met al hun ernst bij kunnen zijn, of totdat zij eerst de zorgen der wereld wat achter de rug hebben, of tot zij wat ouder zijn, wanneer zij bijna niets anders zullen te doen hebben, of wanneer zij ziek worden of op hun sterfbed liggen. Dan, ja dan is het, *o Heere wees mij nu genadig!* hoewel het tienduizend tegen een is, indien zij niet verloren gaan. Want gewoonlijk handelt de Heere met zulke zondaren, die Hem afwijzen wanneer Hij met hen twist, op de volgende wijze, Hij lacht in hunlieder verderf en spot met hen, wanneer hun vreze komt, Spreuken 1:26, 28. Of Hij zendt hen tot de goden, die zij gediend hebben, hetwelk de duivelen zijn. Richteren 10:13, 14. "Gaat henen, roept tot de goden, die gij verkoren hebt, laten u die verlossen, ter tijde uwer benauwdheid." Vergelijkt dit met Johannes 8:44.

5. Hij heeft gezegd: "er is niemand, die verlaten heeft huis, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, of vrouw, of kinderen, of akkers, om mijnentwil en van het Evangelie wil, of hij ontvangt honderdvoud, nu in deze tijd huizen, en broeders, en zusters, en moeders, en kinderen, en akkers, met de vervolgingen, en in de toekomende eeuw het eeuwige leven." Markus 10:29, 30.

Maar het grootste deel der mensen is er zo ver af om dit te geloven, dat zij zelfs om een enkelen penning winst de wereld niet willen verlaten om naar Gods Woord te horen en daaruit de weg der zaligheid te leren. Neen zij willen zelf niet gaan, noch andere laten gaan, indien zij er iets aan kunnen doen met bedreigingen of dergelijke. Nee, meer nog, sommigen zijn er zo ver af om van de winsten der wereld te scheiden, dat zij steeds voortgaan om op allerlei wijze die winst hun buit te maken. Op welke wijze die winst verkregen wordt is hen om 't even, zij ontzien zich niet te zweren, te liegen, te bedriegen, te stelen, te vleien, om te kopen of af te persen, hoewel op deze dingen volgt de dood, de wraak, de veroordeling, de hel, de duivel en al de fiolen die de Heere over hen kan doen uitgieten. En indien sommigen niet met hun kunnen meegaan in de zelfde grove zonden, maar eerder zo vermetel en zo onverschillig zijn dat zij zich om hun bedreigingen niet bekommeren, dan scherpen zij hun tongen als een zwaard om dezulken te verwonden, en berokkenen hun het grootste kwaad door

leugens van hen te spreken tegen de buren, tegen de huisvrouw, de man, de huisheer, enz. Maar laten dezulken voorzichtig zijn, opdat zij niet in die toestand komen, waarin hij was, die uit de angst der ziel riep: "geef mij een droppel water om mijn tong te verkoelen. Zo zou ik nog verscheidene bedreigingen en beloften uit de heilige Schrift kunnen opnoemen, nevens die hemelse raadgevingen, die zachte vermaningen, die ruime uitnodigingen aan allerlei soort van zondaren, aan jongen en ouden, rijken en armen, gebondenen en vrijen, wijzen en onwijzen.
Welke allen zijn vertreden en nog vertreden worden in deze wereld onder de voeten van die zwijnen, ik noem hen geen mensen, die zich steeds wentelen in de ongerechtigheid.

Maar laat ons van sommigen een kort overzicht nemen:
1. Raadgeving.
Welk een hemelse raadgeving is dit, wanneer Jezus zegt: "Ik raad u, dat u van mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat u rijk mag worden, en witte klederen, opdat u mag bekleed worden, en de schande uwer naaktheid niet geopenbaard worde." Openb. 3:18. Ook dit, "O alle gij dorstigen! komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk!" Jesaja 55:1. "Hoort en uw ziel zal leven, " vers 3. "Grijpt Mijn sterkte aan, opdat u vrede met Mij mag maken, en u zult vrede met Mij maken. Jesaja 27:5.

2. Onderwijzing. Welke onderwijzing is hier? "Hoort de tucht, en wordt wijs, en verwerpt die niet. Welgelukzalig is de mens, die naar Mij hoort," zegt Jezus, "dagelijks wakende aan mijn poorten, waarnemende de posten Mijn deuren." Want die mij vindt, vindt het leven, en trekt een welgevallen van de Heere." Spreuken 8:33, 35. "Werkt niet om de spijs, die vergaat, maar om de spijs, die blijft tot in het eeuwige leven." Johannes 6:27. 'strijdt om in te gaan door de enge poort." Lukas 13:24, "Gelooft in de Heere Jezus Christus en u zult zalig worden." Hand. 16:31. "Gelooft niet iedere geest, maar beproeft de geesten." Blus de Geest niet uit: "Grijpt het eeuwige leven." "Laat uw licht zo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, die in de hemelen is verheerlijken." Matth. 5:16. Wacht uzelf voor geveinsdheid, "waakt en zijt nuchteren, "" leert van Mij, " zegt Jezus, "komt tot Mij."

3. Waarschuwing.
Welke waarschuwingen zijn hier? "Omdat er grimmigheid is, wacht u, dat Hij u misschien niet met een klop wegstote, zodat u een groot rantsoen er niet zou afbrengen." Job 36:18. "Nu dan drijft de spot niet, opdat uw banden niet vaster gemaakt worden, want ik heb van de HEERE, HEERE der heirscharen gehoord een verdelging, ja een, die vast besloten is over het ganse land." Jesaja 28:22. "Ziet dan toe, dat over ulieden niet kome, hetgeen gezegd is in de profeten: Ziet gij verachters! en verwondert u, en verdwijnt: want Ik werk een werk in uw dagen, een werk, hetwelk gij niet zult geloven, zo het u iemand verhaalt." Hand. 13:40, 41. "Zo dan, die meent te staan, ziet toe, dat hij niet valle." 1 Cor. 10:12. "Waakt en bidt, opdat u niet in verzoeking komt." Matth. 26:41. "Laat ons dan vrezen, dat niet te eniger tijd, de belofte van in zijn rust in te gaan nagelaten zijnde, iemand van u schijne

achtergebleven te zijn." Hebr. 4:1. "Maar ik wil u indachtig maken, als die dit eenmaal weet, dat de Heere, het volk uit Egypteland verlost hebbende, nogmaals degenen, die niet geloofden, verdorven heeft." Judas 1:5. "Houdt dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme " Openb. 3:11.

4. Troost.

Welke troost is hier? "En die tot mij komt. Zal ik geenszins uitwerpen." Johannes 6:37. "Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven." Matth. 11:28. "Wees welgemoed, uw zonden zijn u vergeven." Matth. 9:2. "Ik zal u nooit begeven noch verlaten, " want "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde." Jeremia 31:3. Ik stel Mijn leven voor de schapen. Ik leg Mijn leven af, opdat zij het leven zouden hebben. Ik ben gekomen, opdat zij het leven zouden hebben, en opdat zij het overvloediger zouden hebben. "In de aangenamen tijd heb Ik u verhoord, en in de dag der zaligheid heb Ik u geholpen." 2 Cor. 6:2. "Al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren zij zo rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol." Want "Ik delg uw overtredingen uit als een nevel, en uw zonden als een wolk, keer weer tot Mij, want Ik heb u verlost." Jesaja 44:22

Smart voor hen, die bedrogen zullen uitkomen. O vreselijke smart! "Hoe heb ik de tucht gehaat, en mijn hart de bestraffing versmaad! En heb niet gehoord naar de stem mijner onderwijzers, noch mijn oren geneigd tot mijn leraars!" Spreuken 5:11 - 13. "En een ieder van hen zal daar doorgaan, hard gedrukt en hongerig, en het zal geschieden, wanneer hem hongert, en hij zeer toornig zal zijn, dan zal hij vloeken op zijnen koning en op zijnen God, als hij opwaarts zal zien: als hij de aarde aanschouwen zal, ziet er zal benauwdheid en duisternis zijn, hij zal verduisterd zijn door angst, en voortgedreven door donkerheid." Jesaja 8:21, 22. "Hij strooit uit, hij geeft de nooddruftige, zijn gerechtigheid bestaat in eeuwigheid. De goddeloze zal het zien, en hij zal zich vertoornen, hij zal met zijn tanden knersen en smelten, de wens der goddelozen zal vergaan." Psalm 112:9, 10. "Daar zal zijn wening en knersing der tanden, wanneer u zal zien Abraham, en Izak, en Jakob, en al de profeten, in het koninkrijk Gods, maar ulieden buiten uitgeworpen." Lukas 13:28.

Al deze dingen worden door de wereld licht geacht en bespot. Zoveel in 't kort betreffende dit, dat de goddelozen de Schriften verachten of te gering achten en er geen geloof aan hechten, wanneer de in die Schrift vervatte waarheid hun in eenvoudigheid wordt uitgelegd. Zij roepen: Neen deze Schrift kan ons niet helpen, die kunnen wij niet vertrouwen, maar als iemand van de doden opstond dan zouden wij kunnen geloven, hoewel deze arme schepselen er toch geen seconde eerder om zouden bekeerd worden al geschiedden er wonderen en tekenen door de handen van degenen, die het Evangelie aan hen verkondigen, zoals blijkt uit de ongelovigen, die ten tijde van onze Heere en Heiland leefden. Hoewel Hij zelf zijn leer staafde met wonderen en tekenen, hoewel Hij blinden de ogen opende, duivelen uitwierp, en doden opwekte, zo wilde zij toch zijn leer niet aannemen, neen zij hebben Hem gedood voor al zijn moeite! Hoewel Hij zo vele tekenen voor hen gedaan had, nochtans geloofden zij in Hem niet." Johannes 12:37.

Maar om hierbij nu niet langer stil te staan, *zal ik enige der oorzaken opnoemen, waarom zij de Schriften verwerpen en verachten.*

1. Oorzaak.

Omdat zij niet geloven, dat de Schriften het Woord van God zijn, maar veeleer dat zij listige verzinselen van mensen zijn, geschreven door een groep staatkundigen met het doel om het arme onwetende volk in bedwang te houden. Hoewel zij dit niet openlijk zeggen, zo blijkt dit toch duidelijk genoeg uit hun daden, zoals bij hem, die, wanneer hij de woorden van een vloek hoort, toch zichzelf zegent in zijn hart, en zegt dat hij vrede zal hebben, hoewel de Heere zegt, dat hij geen vrede zal hebben. Deuteronomium 29:18 - 20. En dit moet wel zo zijn, want geloofden de mensen dat de Schriften het Woord Gods zijn, dan moesten zij ook geloven dat Hij die het sprak de waarheid zegt, en dus ook dat ieder gesproken woord vervuld moet worden. En komen zij eens hiertoe, dan, tenzij zij volslagen krankzinnig zijn, zullen zij er naar staan om van de heten toorn verlost te worden. De oorzaak waarom de Thess. het Woord aannamen, was, omdat zij geloofden dat het 't Woord van God was, en niet het woord eens mensen, hetwelk ook met kracht in hen werkte, omdat zij aldus geloofden. "Daarom danken wij ook God zonder ophouden, dat, als gij het woord der prediking van God van ons ontvangen, gij dat aangenomen hebt, niet als der mensen woord, maar (gelijk het waarlijk is) als Gods woord, dat ook werkt in u, die gelooft." 1 Thess. 2:13. Zodat als een mens het slechts aannam als Gods woord, wanneer hij het hoort, leest of overdenkt, hij veranderd en bekeerd zou kunnen worden. "Maar het woord der prediking deed hun geen nut, dewijl het met het geloof niet gemengd was in degenen, die het hoorden." Hebr. 4:2.

2. Oorzaak.

Omdat zij van nature blind zijn. Zij kunnen niet zien dat zij van nature erfgenamen zijn van de toorn en de wraak waarvan de Schriften getuigen. Want bedachten zij slechts wat God in Zijn raadsbesluit bepaald heeft, dat Hij doen zal met degenen, die in hun natuurstaat leven en sterven, dan zouden zij van vertwijfeling in elkaar zakken, of zij zouden de toevlucht leren nemen tot de hoop, die hun wordt voorgezet. Maar al waren er ook nooit zulke zonden begaan, en nooit een zo grote straf aangekondigd, en al was het ogenblik der terechtstelling nooit zo nabij geweest, toch zal de schuldige, indien hij gevoelloos en onwetend is daarvan, zorgeloos zijn en die dingen als niets achten. En dat de mens van nature in deze toestand verkeert is klaar. Want beschouwt dezelfde mens, die er geen gevoel van heeft en er onwetend van is in welke staat hij van nature is, ik zeg, beschouwt zo iemand eens op een andere tijd, wanneer hij een weinig ontwaakt is uit de slaap der zonde, en dan zal u hem horen brullen en uitroepen zolang hij enig gevoel omdraagt van de toorn Gods, die boven zijn hoofd hangt: "Mannen broeders wat moet ik doen om zalig te worden?" Hoewel dezelfde mens op een andere tijd, wanneer zijn geweten weer in slaap gevallen is, als de hond voor het aanbeeld zal liggen, al vliegen de vonken in zijn aangezicht.

Maar, zoals ik tevoren gezegd heb, wanneer het geweten een weinig ontwaakt is, o wat kan dan één vers, een regel, ja één woord zelfs der heilige Schrift een werk verrichten in het hart eens mensen. Hij kan niet eten, niet slapen, niet werken, geen gemeenschap hebben met vroegere vrienden, en dit alles omdat hij bevreesd is dat de verdoemenis, waarover in de Schriften gesproken is, zijn deel zal worden, gelijk Bileam, die zei "Wanneer Balak mij zijn huis vol zilver en goud gave, zo vermocht ik niet het bevel des Heeren mijns Gods te overtreden." Numeri 22:18. Zolang er iets van het Woord Gods met kracht in zijn hart werkte, zolang vermocht hij geen kwaad te

doen, maar op een andere tijd kon hij Balak leren "den kinderen Israëls een aanstoot voor te werpen." Openb. 2:14.

3. Oorzaak.
Omdat de vleselijke priesters de oren van hun hoorders met ijdele filosofie en bedrog kittelen, en hun harten daardoor tegen de eenvoud van het Evangelie en het Woord van God innemen. De apostel vermaant daarom degenen, die belang in het heil hunner ziel stellen deze gevaarlijken klip te vermijden, zeggende: "Ziet toe, dat niemand, wie hij ook zijn moge, u als een roof vervoere door de filosofie, en ijdele verleiding, naar de overlevering der mensen, naar de eerste beginselen der wereld, en niet naar Christus." Coll. 2:8. En tot u, die uw hoorders in onwetendheid muilbandt met Aristoteles, Plato, en nog meer andere heidense wijsgeren, en die slechts weinig, indien iets, recht verkondigt van Christus, tot u zeg ik, dat u bevinden zult tegen God gezondigd en uw hoorders bedrogen te hebben, wanneer God in de grote oordeelsdag de oorzaak der verdoemenis van duizenden zielen aan u zal thuis zoeken, en zeggen zal, dat Hij hun bloed van uw hand zal eisen. Ezech. 33:6.

4. Oorzaak.
Nog een oorzaak, waarom de ongelovige wereld de Schriften en het Woord van God zo minacht, is, omdat het vonnis dat over hen in de Schrift wordt uitgesproken niet dadelijk voltrokken wordt. "Omdat niet haastelijk het oordeel over de boze daad geschiedt, daarom is het hart van de kinderen der mensen in hen vol om kwaad te doen." Prediker 8:11. Omdat God de zondaar niet dadelijk slaat als deze zondigt, maar wacht, en verdraagt en geduldig is, daarom oordeelt de wereld dat God ontrouw is, en zondigen steeds voort, en iedere keer weer erger, totdat God ten laatste genoodzaakt is om zijn machtigen arm uit te strekken om hen te veranderen, of anders om de dood te zenden met de duivel en de hel om hen te halen. "Gij meent, " zegt God, "dat Ik ten enenmale ben gelijk gij, Ik zal u straffen, en zal het ordentelijk voor uw ogen stellen, verstaat dit toch gij god - vergetenden! opdat Ik niet verscheure en niemand redde. Psalm 50:21, 22.

5. Oorzaak.
Nog een oorzaak waarom de blinde wereld het gezag der Schriften verachten, is, omdat zij hun oor aan de duivel lenen, die door zijn sluwheid hun harten vervult met drogredenen en verkeerde uitlegen, daar hij hen blind houdt voor de gehelen en volkomen wil van God, en hen inblaast, dat zij ook nog in iets anders moeten geloven buiten en behalve het woord, of doet hij dit niet, dan tracht hij het woord verachtelijk te maken, door hen te overreden dat het woord een dode letter is, wanneer zij eigenlijk niet weten wat zij zeggen of wat zij geloven en bevestigen. Want de Schrift is nog niet zo dood of zij kan nog een ieder die tot haar komt wijs maken tot zaligheid, door het geloof en de liefde, welke is in Christus Jezus, 2 Tim. 3:15, en zij is nuttig tot lering, tot weerlegging tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is, opdat de mens Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust. Vers 17.
En waar hij zegt dat de letter doodt daar wordt de wet bedoeld, daar zij de bediening des doods is, of het verbond der werken en zo doodt zij werkelijk en moet dit ook doen, omdat het rechtvaardig is, nademaal de mens die onder de wet is niet bekwaam is om volkomen en voortdurend haar geboden te onderhouden. Maar ik wil ook Petrus

en Paulus noemen om te getuigen dat de Schriften van groot gewicht zijn, dewijl in hen de weg des levens geopenbaard wordt, en ook daarin dat zij ons goede hoop en verwachting geven. "Want al wat tevoren geschreven is, dat is tot onze lering tevoren geschreven, opdat wij, door lijdzaamheid en vertroosting der Schriften, hoop hebben zouden." Rom. 15:4 En nogmaals, "Hem nu, die machtig is u te bevestigen, naar mijn Evangelie en de prediking van Jezus Christus, naar de Openbaring der verborgenheid, die van de tijden der eeuwen verzwegen is geweest, maar nu geopenbaard is, en door de profetische Schriften, naar het bevel des eeuwigen Gods, tot gehoorzaamheid des geloofs, onder al de Heidenen bekend is gemaakt." Rom. 16:25, 26.
En daarom wie het ook zijn, die de Schriften verachten, zij verachten datgene, hetwelk het Woord van God is, en zij die dit verachten, verachten Hem, die dat Woord gesproken heeft, en zij, die dit doen, mogen wel eens op zichzelf letten, want God zal gewis wraak doen over deze ongerechtigheid. Nog veel meer zou ik hiervan kunnen zeggen, maar ik wil niet vervelend worden.

Nog een paar woorden en dan gaan wij over tot de behandeling van het volgende vers. Bedenk ernstig het gevaar waarin gij zijt, indien u de woorden der profeten of apostelen geringacht, hetzij het woorden zijn tot verbetering, tot lering, tot weerlegging of tot waarschuwing, of hetzij zij de liefelijke uitnodigingen en beloften der zaligheid aankondigen.

1. Bedenk. Zulke zielen verwekken God tot toorn en tot het uitgieten van Zijn gramschap over hen. "Maar zij weigerden op te merken, en togen hun schouder terug en zij verzwaarden hun oren, opdat zij niet hoorden. En zij maakten hun hart als een diamant, opdat zij niet hoorden de wet en de woorden, die de HEERE der heirscharen zond in Zijn Geest door de dienst der vorige profeten, waaruit ontstaan is een grote toorn van de HEERE der heirscharen." Zach. 7:11, 12.

2. Bedenk. God zal hen niet horen in hun verderf. "Dewijl ik geroepen heb, en gijlieden geweigerd hebt, mijn hand uitgestrekt heb, en er niemand was, die opmerkte, en u al mijn raad verworpen, en mijn bestraffing niet gewild hebt, zo zal ik ook in ulieder verderf lachen, ik zal spotten, wanneer uw vreze komt. Wanneer uw vreze komt gelijk een verwoesting, en uw verderf aankomt als een wervelwind, wanneer u benauwdheid en angst overkomt, dan zullen zij tot mij roepen, maar ik zal niet antwoorden, zij zullen mij vroeg zoeken, maar zullen mij niet vinden." Spreuken 1:24 - 28.

3. Bedenk. God geeft zulke mensen gewoonlijk over aan de kracht der dwaling, om leugens te geloven. "Daarvoor dat zij de liefde der waarheid niet aangenomen hebben, om zalig te worden, " daarom zal hun God zenden een kracht der dwaling, dat zij de leugen zouden geloven, opdat zij allen veroordeeld worden." 2 Thess. 2:10 - 12.

4. Bedenk. Met een woord, zij die voortgaan met Gods Woord te verachten en te verwerpen, zij zijn dezulken, voor het grootste gedeelte, die bestemd zijn om veroordeeld te worden. De zonen van de ouden Eli hoorden niet naar de stem huns vaders, die hen onderhield over hun zonden, "Maar zij hoorden de stem huns vaders niet, want de Heere wilde hen doden, " 1 Samuel 2:25. Zie ook 2 Kronieken 25:15, 16. Toen Amazia tegen de Heere gezondigd had, zou Deze tot hem een profeet om hem te vermanen, maar Amazia zegt: "houdt op, waarom zouden zij u slaan?" Hij hoorde niet naar het woord van God. "Toen hield de profeet op, en zei: Ik merk, dat God besloten

heeft u te verderven, dewijl gij naar mijn raad niet gehoord hebt." Leest daarom veel in het Woord, en moge de Heere u een verhelderd verstand en een geopend hart schenken, opdat u verstaan mag hetgeen gij leest. Want degenen, die voortgaan met tegen God te zondigen en Zijn Woord te verwerpen, zij zullen een rampzalig einde hebben.

Vers 31. ***"Maar Abraham zei tot hem: indien zij Mozes en de profeten niet horen, zo zullen zij ook, al was het, dat er iemand uit de doden opstond, zich niet laten gezeggen."***

"Maar hij zei tot hem, " d.w.z. God gaf een antwoord op de woorden waarover in het vorige vers is gesproken, "En hij zei tot hem, indien zij Mozes niet horen, " enz. Alsof hij zeggen wilde, Mozes was een beroemd man, een man van groot aanzien, een man die met God sprak van aangezicht tot aangezicht, gelijk een mens met zijn vriend spreekt. De woorden die Mozes gesproken heeft, waren dezulken, die Ik hem bevolen heb te spreken. Wie ze ook in twijfel trekt, Ik erken ze als de Mijnen. Gezegend is hij die doet wat daarin geschreven staat, en vervloekt is hij, die het Woord verwerpt. Ik zelf heb de profeten uitgezonden, zij zijn niet uit eigen beweging of op eigen gezag heengegaan, Ik heb hen last gegeven, Ik heb hen uitgestoten, en hen gezegd wat zij zeggen moesten. Met een woord, zij hebben aan de wereld verkondigd wat in mijn plan ligt om te doen beide met zondaren en gelovigen, "zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen."

Daarom hij, die de bedreigingen, de raadgevingen vermaningen, de uitnodigingen, de beloften of wat Ik ook u bevolen heb tot hen te zeggen met betrekking tot de zaligheid en het leven verwerpt, hij zal gewis zijn deel hebben in de menigvuldige oordelen die tegen dezulken zijn uitgesproken in Mijn heilig woord. Nogmaals, "Indien zij Mozes en de profeten niet horen" enz. Alsof hij zeggen wilde, gij wilt dat ik een uit de doden tot hen zend, waarom zou dat nodig zijn? Zij weten Mijn wil reeds, Ik heb hen Mijn plan geopenbaard dat ik zal uitvoeren in het verlossen van degenen, die geloven en in het veroordelen van degenen, die niet geloven. wat ik gezegd heb zal geschieden, hetzij zij horen willen of niet. En wat betreft uw begeerten, gij zou even goed van Mij kunnen verlangen, dat ik een nieuwe Bijbel maakte en zodoende mijn woorden herriep, die Ik door de mond mijner profeten gesproken heb. Maar ik ben God en geen mens, en Mijn Woord is onwankelbaar, onveranderlijk en zal zo vast staan als mijn plannen het kunnen maken, hemel en aarde zullen voorbijgaan, maar niet een tittel of jota van mijn Woord zal voorbijgaan. Matth. 5:18. Al had gij tienduizend broederen en al was ieder van hen in het grootste gevaar zijn ziel te verliezen, zo, indien zij niet verzoend worden met hetgeen in de Schriften vervat en beschreven is, zo moeten zij toch, elk van hen, verloren gaan en voor eeuwig in de hel verdoemd worden, want de Schriften kunnen niet gebroken worden. Ik heb mijn profeten niet zo onbedachtzaam gezonden om bij een andere beschouwing mijn woorden weer te herroepen.

Nee, Ik ben het die in gerechtigheid spreekt. Jesaja 63:1 - 3, en in veel wijsheid en verstand. "Alzo zal mijn woord, dat uit mijn mond uitgaat, niet ledig tot Mij wederkeren, maar het zal doen hetgeen Mij behaagt, en het zal voorspoedig zijn in hetgeen, waartoe Ik het zend." Jesaja 55:11.

Maar, gij veronderstelt dat wonderen en tekenen beter op hen zullen werken, en dit doet u zeggen, zendt een van de doden. Maar hierin vergist gij u, want Ik heb dit meer dan eens beproefd, door meer dan een, twee of drie mijner dienaren. Hoe vele tekenen

heeft Mozes op mijn bevel gedaan in Egypte, bij de Rode Zee, en in de woestijn, toch waren die van dat geslacht daarom niet eerder bekeerd, want ten spijt van de mirakelen gingen zij voort in hun zonden en rebelleerden tegen Mij, en keerden in hun harten weer tot Egypte. Hand. 7.
Hoe vele wonderen heeft Samuel gedaan, en David, en Elia, en Eliza, en de profeten, en ten laatste Mijn eigen Zoon, die de doden opwekte, de duivelen uitwierp, de blindgeborenen ziende maakte, en de kreupelen en lammen gezond maakte! Toch hebben zij Hem gehaat, ja Hem gekruisigd. Ik heb Hem nogmaals uit de doden opgewekt, en Hij is verschenen aan zijn discipelen, die geroepen, gekozen en getrouw zijn, en Hij gaf hen bevel en last om van de waarheid te getuigen in deze wereld, en om dezelve te bevestigen maakte Hij hen bekwaam om in verschillende talen te spreken en vele wonderen te doen, en toch werd een grote vervolging tegen hen ingesteld, zodat slechts weinigen hunner op hun bed stierven.
En daarom, hoewel gij denkt dat een wonder zoveel zal uitwerken in deze wereld, Ik zeg, neen. Want indien zij Mozes en de profeten niet horen, zo zullen zij ook, al was het, dat er iemand uit de doden opstond, zich niet laten gezeggen.

Uit deze woorden leren wij dus de volgende waarheid, dat degenen, die Mozes en de profeten niet geloven maar integendeel verwerpen, dat dezulken een verhard volk zijn, die zich ook niet zouden laten gezeggen, al stond er een uit de doden op. Voor hen, die de Schrift niet willen geloven, bestaat slechts geringer hoop dat zij ooit zalig zullen worden, want dezulken, let er wel op, dezulken zouden ook niet te overtuigen zijn, al stond er een van de doden op. Deze waarheid wordt bevestigd door de Heere Jezus Zelf. Indien u Johannes 5 leest, waar de Heiland over zichzelf spreekt dat Hij de Christus is, dan brengt Hij vier of vijf getuigen er bij om te bevestigen wat Hij gezegd heeft.

1. Johannes de Doper.
2. De werken die zijn Vader Hem gegeven heeft, om die te doen.
3. Zijn Vader die uit de Hemel spreekt.
4. Het getuigenis der Schriften.

Toen Hij, nadat dit alles gedaan was, zag dat zij Hem nog niet wilde geloven, toen schreef Hij dit toe aan de twee volgende zaken.
1. Omdat zij de eer der mensen zochten.
2. Omdat zij de geschriften der profeten, ja van Mozes zelfs niet geloofden. "Want indien u Mozes geloofde, " zegt Hij, "zo zou u Mij geloven, want hij heeft van Mij geschreven. Maar zo gij zijn Schriften niet gelooft, hoe zal u mijn woorden geloven?"

Nu hij, die de Schriften en het getuigenis der profeten omtrent Jezus Christus veracht, hij moet noodwendig in groot gevaar verkeren zijn ziel te verliezen, indien hij in deze toestand blijft, omdat degene, die het getuigenis veracht, ook datgene veracht, waarvan getuigenis gegeven wordt, al zegt hij ook honderdmaal het tegenovergestelde. Want gelijk de Heere Jezus hier de reden opnoemt, waarom de mensen Hem niet aannemen zo geeft de apostel op een andere plaats nog de reden met een nog hogere en machtigere verzwaring, 1 Joh. 5:10 zeggende: "Die in de Zoon van God gelooft, heeft de getuigenis in zichzelf, die God niet gelooft, heeft Hem tot een

leugenaar gemaakt, dewijl hij niet geloofd heeft de getuigenis, die God getuigd heeft van Zijnen Zoon."
De getuigenis, wat is dat? Wel de woorden die God in de mond van alle zijn heilige profeten gelegd heeft, van af het begin der wereld. Hand. 3:18 - 20. Dat wil zeggen, God zond Zijnen Heilige Geest in de harten van Zijn dienaren, de profeten en de apostelen, en door Zijn Geest in hen gaf Hij getuigenis van de waarheid der zaligheid door Zijn Zoon Jezus Christus, zowel voor als na de komst van dezen. En zo moet ook die plaats verstaan worden waar wij lezen, "Drie Zijn er die van Mij getuigen op de aarde, de Geest, het water, en het bloed."
Dat is, de Geest in de apostelen, die hem predikte aan de wereld, hetgeen duidelijk is, indien u aandachtig leest 1 Thess. 4:8. De apostel, sprekende over Jezus Christus en over de gehoorzaamheid tot God door Hem, zegt aldus: "zo dan, die dit verwerpt, die verwerpt geen mens maar God." Maar gij zijt het, die spreekt, dit is waar, maar het is door en door middel van de Geest, "Zo dan, die dit verwerpt, die verwerpt geen mens, maar God, die ook Zijnen Heilige Geest in ons heeft gegeven." Dit is daarom een krachtige bevestiging van deze waarheid, dat hij die het getuigenis van God verwerpt, dat Deze door Zijn Geest in zijn profeten en apostelen aan ons getuigd heeft, ook het getuigenis van de Geest verwerpt die hen dreef om deze dingen te spreken, en is dit zo, dan zou ik graag willen weten hoe iemand door Jezus kan behouden worden, die het getuigenis aangaande Jezus Christus veracht, ja het getuigenis van zijnen eigenen Geest omtrent zichzelf? Het is zo, de mensen kunnen voorgeven het getuigenis van de Geest te hebben, en door dit zelfbedrog de Schriften verachten, maar die geest die in hen woont en hen leert om zo te doen is niet beter dan de geest van de Satan, hoewel hij zich bij de naam van de Geest van Christus noeme. "Tot de wet en tot de getuigenis! zo zij niet spreken naar dit woord, het zal zijn, dat zij geen dageraad zullen hebben. Wanneer de apostel Petrus spreekt over de heerlijke stem die van de hoogwaardige heerlijkheid tot hem gebracht werdt, zeggende van Christus: "Deze is mijn geliefde Zoon, hoort Hem!" zegt hij aldus tot degenen aan wie hij schreef, "Gij hebt ook een zekerder woord der profetie, " of der profeten, want zo mag gij het lezen, "en gij doet wel dat u daarop acht hebt." Dat wil zeggen, of schoon wij u mededelen dat wij deze heerlijke getuigenis uit zijnen eigen mond ontvangen hebben, gijlieden hebt de profeten. Wij zeggen u dit, en u behoeft aan de waarheid daarvan niet te twijfelen, maar indien u daaraan zou twijfelen, zo mag gij toch niet, U moet niet, gij behoort niet aan de waarheid der Schriften te twijfelen. Onderzoekt daarom de Schriften, totdat de dag aanbreke en de Morgenster in uw harten opga. Dat is, totdat gij door dezelfde Geest, die de Schriften heeft ingegeven, de waarheid die in de Schriften vervat is, bevestigd vindt aan uw eigen ziel - dat dit woord der profetie, of der profeten, de Schriften zijn. Leest verder, want zegt hij, "Dit eerst wetende, dat geen profetie der Schrift is van eigen uitleg, " enz. 2 Petrus 1:20.

Tegenwerping. Maar, zal u zeggen, waarvoor toch al deze drukte, en waarom zoveel tijd en moeite besteed om over datgene te spreken, hetwelk zeker reeds geloofd wordt? Dit is een zaak die allen toestemmen, dat zij geloven dat de Schriften Gods Woord zijn, het zekere woord der profetie, en daarom is het onnodig, dat u uw tijd besteed om deze dingen te bewijzen, en de waarheid ervan, daar wij allen toestemmen en belijden dat de Schrift de waarheid is, zelfs voordat gij een woord er over gesproken hebt.

Antwoord.
Wij kunnen niet te dikwijls van de waarheden Gods getuigenis geven, gij zou even goed kunnen zeggen.
1. Gij behoeft niet zo veel malen de gekruiste Christus te verkondigen, daar u weet dat ieder Hem reeds voor de ware Messias houdt.
2. Hoewel er velen zijn die beweren dat zij in de Schrift geloven, zo blijkt het toch wanneer zij goed onderzocht worden, dat zij hetzij met woorden of met hun mond of anders in hun gesprekken de heilige Schrift loochenen, verachten en verwerpen. Het is waar, er bestaat een oppervlakkige of historische toestemming in het hoofd.
Ik zeg in het hoofd van velen, of van de meesten, bestaat een toestemmen van de waarheid der Schrift. Maar beproeft hen, en u zult slechts weinig geloof van de werking Gods in de harten der arme mensen vinden om de Schriften en de dingen daarin vervat te geloven. Vele mensen, ja de meesten geloven de Schriften even als zij een fabel, een verhaal, of een geschiedenis geloven, waarvan geen zekerheid bestaat!
Maar helaas! hoe weinigen zijn er die inderdaad en in waarheid geloven dat de Schriften het wezenlijke Woord van God zij!

Tegenwerping. Maar u zal zeggen, dat schijnt mij toch zonderling toe.
Antwoord. En voor mij schijnt het zo waar te zijn en ik twijfel er volstrekt niet aan, dat er slechts weinigen, ja zeer weinigen zijn die werkdadig, (want hierop zinspeel ik) de Schriften en de waarheden, daarin vervat, geloven. Maar om dit te doen blijken, en dat wel met vrucht, indien God het wil, daarom zal ik nu uiteenzetten de onderscheidene werkingen die de Schriften hebben in de ziel van diegenen, die werkdadig de dingen geloven, welke in de Schrift vervat zijn.

Ten eerste.
Hij, die werkdadig de Schriften gelooft, is in de eerste plaats gedood, gedood door het gezag der heilige Schriften, volkomen dood geslagen, in geestelijken zin, door de heilige Schriften, daar zij door de werking van de Heilige Geest de ziel treffen. "De letter slaat iemand dood. 2 Cor. 3:6. En hiervan was Paulus een getuige voordat hij kon zeggen, ik geloof alles wat de profeten gesproken hebben. Waar hij zegt "zonder de wet, zo leefde ik eertijds." Dat wil zeggen in mijn natuurstaat, voordat de wet met kracht in mijn hart werkte, "maar als het gebod gekomen is, zo is de zonde weer levend geworden, maar ik ben gestorven." Rom. 7:9. "En het gebod, dat ten leven was, hetzelve is mij ten dood bevonden. Want de zonde, oorzaak genomen hebbende door het gebod, heeft mij verleid, en door hetzelve gedood." vers 11. Nu datgene, hetwelk in 2 Cor. wordt genoemd "de letter", wordt in Rom. 7 "de wet" genoemd, welke door haar kracht en werking, daar zij door de Geest Gods gehanteerd wordt, in de eerste plaats doodt en verslaat al degenen, die bekwaam gemaakt worden om de Schriften te geloven. Ik dood, zegt God: dat wil zeggen, met mijn wet dring Ik in het hart, verwond het en doet het pijnlijk aan, door hen hun zonden tegen mijn wet te tonen. Deuteronomium 31:26. Hand. 2:37. En hij die hieraan geen kennis heeft, is ook onwetend van de Schriften en gelooft niet werkdadig in dezelve.

Maar u zal zeggen, *hoe slaat en doodt de wet de arme schepselen?*
Antwoord. De letter of de wet doodt op deze wijze. Zij grijpt de ziel aan en ontdekt haar aan haar overtredingen tegen de wet, en toont haar ook, dat zij aan de

rechtvaardigheid Gods niet volkomen kan voldoen, daarom is zij veroordeeld, Johannes 3:18. Let wel, "hij die niet gelooft is alreeds veroordeeld. Namelijk door de wet, dat wil zeggen, de wet veroordeelt hem, ja heeft hem reeds veroordeeld wegens zijn zonden tegen haar, gelijk geschreven is, "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen." Gal. 3:10.
Nu, alle mensen zijn in deze toestand zodra zij geboren worden, dat wil zeggen, veroordeeld door de wet. Maar daar zij niet geloven in hun veroordeling door de wet, zo geloven zij ook niet wezenlijk en werkdadig in de wet die hen veroordeelt. Er is geen mens die in waarheid verder in de wet of in het Evangelie gelooft dan zij de macht en het gezag daarvan in hun harten gevoelen. "Gij dwaalt, niet wetende de Schriften, noch de macht van God."
Nu, deze letter of wet moet niet in de ruimste zin worden opgevat, maar beperkt blijven tot de tien geboden, welkers eigenlijke werk het is de ziel te doden door haar haar zonden tegen de wet slechts aan te tonen, en haar daar volkomen dood te laten liggen, haar niet het minste leven, hulp of troost te geven, maar de ziel in een hulpeloze en hopeloze toestand te laten. Het is waar de wet heeft alle mensen voor dood neergelegd, als zij in de wereld komen, maar alle mensen zien niet dat zij dood zijn, totdat zij die wet, die hen doodde, in hun ziel zien werken en bemerken dat de wet hun de laatsten slag heeft toegebracht. Even als een mens, die vast in slaap is in een huis, dat aan alle kanten in de brand staat, niet weet in welk gevaar hij verkeert, omdat hij slaapt, zo is het ook met de arme zielen die ingeslapen zijn in de zonde, hoewel de vlammen der hel reeds om hen heen grijpen zo geloven zij toch niet dat de Heere hun straffen zal voor hun overtredingen, omdat zij vast zijn ingeslapen in de zonde.
Nu gelijk een mens, die wakker is in een brandend huis, zich verloren acht, zo ook zien zij die kennis krijgen aan hun verdorven natuurstaat, dat zij van nature reeds dood zijn door de wet. Maar wanneer hebt gij dit eerste deel der Schrift in uw ziel gevoeld, namelijk dat de wet u gedood heeft? Indien u dit niet hebt gevoeld, dan gelooft gij ook niet dat dit deel der Schrift, waarin de wet vervat is, de waarheid Gods is. Nochtans al hebt gij reeds iets gevoeld van de dodende kracht der wet Gods in uw hart, zo is dit nog geen bewijs dat u alles gelooft wat de Schrift zegt. Want het Evangelie is er zowel als de wet, en daarom zal ik ook hierover spreken, namelijk of gij ook de kracht van het Evangelie zowel als de kracht der wet gevoeld hebt.

Ten tweede.
Indien u de kracht van het Evangelie gevoeld en er zodoende in geloofd hebt, dan is het zo in uw ziel toegegaan.
1. Dan hebt gij door het Woord der waarheid of het Evangelie bij het licht van de Geest van Christus leren inzien, dat u van nature het was geloof van de Zone Gods in uw ziel miste. Want zegt Jezus, wanneer Hij, de Geest, gekomen is, zo zal Hij de mensen overtuigen, "dat zij in Mij niet geloven. Johannes 16:9.
Merkt het wel op, hoewel gij iets van de kracht der wet, der letter, of der tien geboden gevoeld hebt, zo hebt Gij nochtans nog niets gesmaakt van, veel minder geloofd in enig deel van het Evangelie, zolang gij niet hiertoe gebracht zijt, dat u door de Geest in het Evangelie hebt leren inzien dat u van nature zonder geloof zijt. Want het Evangelie en de wet zijn twee onderscheiden verbonden. En zij die onder de wet zijn kunnen door haar overtuigd worden en zo de wet of het eerste verbond geloven, en

toch terzelfder tijd vreemdelingen zijn van de Verbonden der belofte, namelijk van het Evangelie, en op deze wijze zonder hoop en zonder God in de wereld zijn. Eféze 2:12. Niet een belofte kan met zaligmakende kracht geloofd worden, totdat de ziel door het Evangelie tot Jezus Christus bekeerd is. Want al meent de mens ook nog zo sterk dat hij in het Woord of het Evangelie van onze zaligheid gelooft, zo is het toch waar dat hij dit niet doet, tenzij het werk der genade in zijn ziel is aangevangen, dan eerst kan hij recht geloven in het Evangelie.

2. Gelijk de wet hen doodt, die in haar geloven, zo ook geven de beloften van het Evangelie degenen troost, die recht in hen gelooft. Jezus Christus zegt: "De woorden, die Ik tot u spreek Zijn Geest en leven." Johannes 6:63. Als wilde Hij zeggen, de woorden, die vervat zijn in de wet of het verbond der werken, zij doden, zij doden degenen die onder hen zijn. Maar wat Mij aangaat: "De woorden, die Ik tot u spreek, zij Zijn Geest en zij zijn leven." Dat wil zeggen, dat een iegelijk die hen in het geloof aanneemt, bevinden zal, dat zij vol van kracht en werking zijn om de ziel te troosten te verkwikken en te doen herleven. Want gelijk Ik niet in de wereld ben gekomen om het leven der mensen te verderven zo ook hebben de woorden, die Ik spreek daartoe geen strekking voor een iegelijk, die in hen gelooft.
O hoe wordt Gods volk vertroost en verkwikt door de beloften! Deze belofte en die belofte, o hoe verkwikkend is dat voor de ziel! Hoe troostrijk voor degenen die er in geloven!
Helaas! Er zijn vele zielen die menen, dat zij geloven, dat de Schriften Gods woord zijn, en toch hebben zij nog nooit iets van het leven en van de beloften gesmaakt, zij komen in uw hart om u te verkwikken, om u weer te doen herleven, om u op te doen staan van onder het vonnis des doods, dat door de wet over u is uitgesproken. En door het geloof, dat in uw ziel gewrocht is door de werking van de Heilige Geest, wordt gij, hoewel gij eens gedood werd door de wet of de letter, levend gemaakt in de Heere Jezus Christus, die aan uw ziel wordt voorgesteld in de beloften.

Ten derde.
Gelooft gij inderdaad en in waarheid dat de Schriften het Woord van God zijn? Dan zijn de dingen daarin vervat, inzonderheid de dingen van het Evangelie, zeer dierbaar voor uw ziel, zoals de geboorte van Christus, de dood, de wederopstanding, Zijn werk als Voorspraak en Zijn tweede komst.
O hoe dierbaar en hoe heerlijk zijn deze dingen voor uw ziel! Zozeer dat u uitroept, dat met hen niets is te vergelijken! O! het is de geboorte, de dood, het bloed, de opstanding enz. van Christus, waarin gij u verheugt en waarnaar uw begeerten zich uitstrekken! "Dewelke gij niet gezien hebt en nochtans liefhebt, in dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde." 1 Cor. 15:1 - 6 vergeleken met Filip. 3:6 - 8. 1 Petrus 1:8.

Ten vierde.
Gelooft gij dat de Schriften het Woord van God zijn*? Dan staat gij verwonderd over dezelve, en hebt er veel eerbied voor*. Zij zijn het Woord van God, de ware gezegden van God, zij zijn de raad Gods, zij zijn Zijne beloften en Zijn bedreigingen. Er zijn zielen die bij zichzelf denken dat zij zeker ernstig zouden zijn en het Woord zouden geloven, als God van de hemel met een hoorbare stem tot hen sprak.

Maar waarlijk, tenzij gij veranderd en bekeerd zijt, zal u de Schriften niet geloven al was het dat God met een hoorbare stem van de hemel tot u sprak. Daar indien u de Schriften gelooft, dan ziet gij dat zij de waarheid zijn alsof God ze uit de hemel door de wolken heen tot u sprak, vleit daarom uzelf nooit met de dwaze gedachte, dat u het Woord van God wel zou geloven, als het zo en zo aan u geopenbaard werd.
Ik zeg u, zegt Jezus Christus: "Indien zij Mozes en de profeten niet horen, zo zullen zij ook, al was het, dat er iemand uit de doden opstond, zich niet laten gezeggen." Ten vijfde. Gelooft gij dat de Schriften het Woord van God zijn? Dan, door het geloof in Christus, tracht gij uw handel en wandel te richten overeenkomstig de Schriften. En dit kunt u doen al gelooft gij niet in alle Schriften. mijn mening is, dat al gelooft gij in niets meer dan in de tien geboden, dat dan uw leven overeenkomstig die geboden een wettisch heilig leven kan zijn, en indien u ook in het Evangelie gelooft, dat dan uw leven in het geloof van de Heere Jezus Christus zal zijn, dat wil zeggen, u zal óf leven in het zalige en heilige genot van hetgeen in de Schriften getuigd wordt aangaande de heerlijke dingen van de Heere Jezus Christus, óf anders zal u er sterk naar verlangen.
Want de Schriften hebben zo'n hemelse schoonheid in zich voor de zielen die er in geloven, dat zij steeds heerlijker en heerlijker worden hoe meer de ziel in hen onderzoekt, ja zij binden de ziel als met snoeren van liefde aan zich vast. "Maar dit beken ik u, dat ik naar die weg, welke zij sekte noemen, de God der vaderen zo dien, gelovende alles, wat in de wet en in de profeten geschreven is, hebbende hoop op God, welke deze ook zelf verwachten, dat er een opstanding der doden wezen zal, beide der rechtvaardigen en der onrechtvaardigen. En hierin oefen ik mijzelven, om altijd een onergerlijk geweten te hebben bij God en bij de mensen." Hand. 24:14 - 16.

Ten zesde.
Indien hij, die gelooft, dat de Schriften Gods woord zijn, slechts vermoedt dat de een of andere plaats in de Schrift hem uitsluit of buiten sluit van een deel aan de beloften daarin vervat, *o wat kan dit hem benauwen, hem smarten en hem in de engte brengen*. Nee, hij is niet voldaan voor en al eer het tegenovergestelde aan zijn ziel is verzegeld, want hij weet dat de Schriften het Woord van God, en allen de waarheid zijn, en daarom indien hij gevoelt dat de een of andere uitdrukking hem uitsluit, dan weet hij ook dat niet alleen het Woord hem uitsluit van deze of geen belofte, maar ook God zelf, die het Woord gesproken heeft. En daarom kan hij niet, en wil hij niet gerust en tevreden zijn, totdat hij ziet dat er een overstemmen is tussen zijn ziel en het Woord. Want U moet weten dat de beloften of de bedreigingen die in de Schrift zijn meer macht hebben om de ziel die in de Schriften gelooft te troosten of ter neer te slaan dan al de beloften of bedreigingen van alle mensen in de wereld. En dit was de oorzaak, waarom de martelaren van Jezus beide de beloften en de bedreigingen hunner tegenstanders zo verachten, wanneer deze hen wilden overwinnen door hen grote dingen van deze wereld te beloven, of door hen te dreigen met hangen en branden. Hand. 20:24. Niets kon hen overwinnen, en niets was bestand tegen hen, omdat zij waarlijk in de Schriften geloofden en in de zaken die daarin beschreven worden, zoals duidelijk te vinden is in Hebr. 11 en in het Martelaarsboek.

Ten zevende.
Hij die gelooft dat de Schriften het Woord van God zijn, *hij gelooft ook dat de mens nogmaals geboren moet worden en ook een deelgenoot gemaakt moet worden van dat*

geloof, hetwelk het werk Gods is, overeenkomstig hetgeen hij gelezen heeft en gelooft, of anders zal en moet hij veroordeeld worden. En hij die dit recht gelooft zal niet gerust zijn, overeenkomstig hetgeen geschreven, totdat hij de wedergeboorte deelachtig is en totdat hij door genade dat geloof vindt, dat door de werking van God in zijn ziel gewrocht wordt. Want dit is de oorzaak dat de mensen zich met een bedrieglijke hoop dat hun staat goed is, tevreden stellen, namelijk omdat zij de Schriften niet vertrouwen, want deden zij dit, dan zouden zij in hun eigen hart leren zien, en ernstig onderzoeken of dat geloof, die hoop en die genade, welke zij menen te bezitten werkelijk gewrocht zijn door de Geest en de kracht waarover in de Schriften gesproken wordt.

Ik zeg dit van een waar zaligmakend geloof, zonder hetwelk al het andere niets waard is voor de zaligheid.

Ten eerste.

Gij zegt dat u de Schriften inderdaad en in waarheid gelooft, dan vraag ik u, hebt gij er kennis aan, dat u ooit volkomen gedood zijt door de wet der werken, in de Schriften vervat - gedood door de wet of de letter, en hebt gij leren inzien dat u tegen die wet gezondigd hebt en door haar in een hulpeloze toestand zijt gelaten? Want het eigenlijke werk der wet is om de ziel te doden en haar in een reddeloze toestand te laten. Want wanneer zij komt, geeft zij zelf niet enige troost aan de ziel, en zij wijst de ziel ook niet aan, waar troost te vinden is, daarom wordt zij genoemd "de bediening der verdoemenis", in 2 Cor. 3:9 en in het 7de vers "de bediening des doods." Want al mogen de mensen kennis van Gods Woord hebben gelijk de kinderen zelf, zo mag toch van hun gezegd worden, zolang zij onbekeerd zijn: gij dwaalt, omdat gij de Schriften niet weet, noch de kracht Gods. Markus 12:24.

Ten tweede.

Gij zegt dat u gelooft dat de Schriften het Woord van God zijn. Ik zeg nogmaals, onderzoekt uzelf, of gij ooit uit de doodstaat zijt opgewekt door de kracht van de Geest van Christus, door middel van het tweede deel der Schrift, namelijk door de kracht en de macht van God in Zijn Zoon Jezus Christus, door het verbond der beloften? Is dit zo, dan hebt gij zo'n levendmakende kracht gevoeld in het Woord van Christus, dat u uit die doodstaat zijt opgetrokken, waarin gij vroeger waart. En dat gij, toen gij onder de schuldenlast der zonde, onder des vloek der wet en onder de macht van de duivel en het rechtvaardig oordeel Gods waart, bekwaam gemaakt zijt door de kracht van God in Christus Jezus, die aan u geopenbaard is door de Geest door en met het woord, om de zonden, de dood, de hel, de duivel en de wet en alle dingen die in vijandschap met u zijn, met stoutheid en troost onder de ogen te zien, door het bloed, de dood, de gerechtigheid, de opstanding en de Voorspraak van Christus, waarvan in de Schriften melding wordt gemaakt. En,

Ten derde.

O! hoe heerlijk zijn uit die hoofde de Schriften voor uw ziel! Welk een kracht ziet gij dan in zo'n belofte of in zo'n uitnodiging! Dan zijn die beloften zo ruim, als of zij te kennen geven, Christus zal u geenszins uitwerpen! mijn karmozijnen zonden zullen wit worden als sneeuw! Ik verzeker u, vrienden, dat er beloften zijn, waarmee de Heere mij geholpen heeft om houvast aan Jezus Christus te krijgen, die ik niet uit de

bijbel zou willen hebben voor al het goud en zilver dat tussen Londen en Liverpool tot aan de sterren toe op elkaar gestapeld kan worden, omdat het Christus Jezus behaagt heeft mijn ziel door de werking van Zijn Geest met deze woorden te verkwikken en te troosten. Wanneer de wet mij veroordeelde, de duivel mij kwelde, het helse vuur in mijn geweten ontbrandde en mijn zonden met mijn schuld mij vaneen scheurde, dan werd Christus zo zoet aan mijn arme ziel geopenbaard door de beloften dat allen op de vlucht moesten, en moesten aflaten mijn ziel te beschuldigen. Wanneer de wereld fronst, wanneer de vijand woedt en dreigt om mij te doden, dan overtreffen de dierbare beloften alle mijn verdrukkingen, en zij vertroosten de ziel in alle tegenspoeden. Dit is de uitwerking van het waar zaligmakend geloof in de Schriften, want zij die dit doen hebben bij en door de Schriften grote troost en ook een grond der hoop, daar zij geloven dat die dingen, waarvan in de Schrift gesproken wordt, hun eigendom zijn. Rom. 15:4.

Ten vierde.
Onderzoekt uzelf, schrikt gij er voor wanneer gij tegen God zondigt, omdat Hij in de Schrift gezegd heeft dat u afstand moet doen van uw ongerechtigheid? Benaarstigt gij uzelf om uw roeping en uw verkiezing vast te maken, omdat God het in Zijn Woord bevolen heeft? Onderzoekt gij en beproeft gij uzelf of gij in het geloof zijt of niet, omdat de Schrift ons het bevel heeft gegeven dat te doen? Of volgt gij, niettegenstaande al hetgeen gij in de Schriften leest, de wereld en verlustigt gij u in de zonde, en laat na tot Christus te komen, steeds voortgaande met kwalijk te spreken van de gelovigen en Gods geboden en inzettingen te verachten? Weet dan, dat dit zo is, omdat gij nog niet in waarheid in de Schriften geloofd. Want indien een mens waarlijk, versta wel het woord waarlijk, ik bedoel indien een mens met zaligmakende kracht gelooft in de Schriften, dan is hij met vrees bezield voor het kwade, dan let hij op zijn gangen, dan tracht hij te volgen hetgeen goed is, dat God in de Schriften bevolen heeft, nochtans niet uit een wettisch beginsel, dat wil zeggen niet om door het goede te doen het leven te verkrijgen, maar wetende dat de verlossing reeds voor hem is teweeg gebracht door het bloed van de mens Jezus Christus aan het kruis omdat hij in de Schriften gelooft, daarom, let wel, daarom tracht hij er na, een Gode welbehaaglijk leven te leiden, omdat de liefde van Christus welke hij in zijn ziel gevoelt door de werking van de Geest, overeenkomstig de Schriften, hem daartoe dringt. 2 Cor. 5:14.

Ten vijfde.
Onderzoekt uzelf, of gij er naar staat die dingen deelachtig te worden, waaraan Gods volk gekend wordt. Of gij het geloof bezit, het rechte geloof, het zaligmakend geloof, het geloof dat door God in de ziel wordt gewrocht. Onderzoekt uzelf of er in uw ziel is een wassen in de genade, zoals in de liefde, in ijver, in zelfverloochening, en of er een zoeken bestaat om de opstanding uit de dode deelachtig te worden? Dat wil zeggen, uzelf niet tevreden te stellen, totdat gij uit dit lichaam des doods verlost zijt en overgebracht zijt in de heerlijkheid, waarin de gelovigen zullen zijn na de Opstandingsdag. En benaarstigt u terzelfder tijd en maakt van elke gelegenheid gebruik om zo dicht mogelijk aan het doel te zijn, hoewel gij het niet volkomen kunt bereiken. Toch streeft gij er naar, toch zoekt gij er naar, toch loopt gij er heen en loopt voort op uw loopbaan, gij vermijdt alles wat u hinderen kan, en maakt van alles

gebruik dat uw weg bespoedigen kan, wetende dat dit uw eeuwig deel moet zijn, en daarom uit liefde en begeerte daartoe verlangt gij er naar, daar het het voorwerp is dat uw ziel het meest behaagt. Of hoe is het met uw ziel gesteld? Bent u iemand die geen acht op deze dingen hebt? Houdt gij uw gedachten liever bezig met de dingen hier beneden, die dingen volgende die geen reuk van hemelse heerlijkheid in zich hebben? Indien dit zo is, dan mag gij toe zien, dan bent u een ongelovige, ligt onder de toorn van God, en zult gewis in dezelfde plaats der pijniging vallen, waarin uw metgezellen vóór u ingevallen zijn, tot smart uwer eigen ziel en tot uw eeuwig verderf.
Overlegt deze dingen in uw hart en bekeert u dan uw bozen weg eer het te laat is. O! Bedenk u toch wel, overweeg de zaak toch ernstig, want denkt er aan dat de hel heet is. God heeft zijn hand opgeheven, de wet staat gereed om tegen uw ziel op te trekken! De oordeelsdag komt, de graven zijn gereed om open te vliegen, de bazuin blaast welhaast, het vonnis wordt spoedig geveld, en dan kunnen gij en ik de tijd niet weer terugroepen!

TOEPASSING.
Maar nogmaals, ziende dat zij zo zeker, zo gewis, zo onherroepelijk en zo vast zijn, en ziende dat het zaligmakend geloof in de daarin beschreven zaken, de ziel is te hervormen en haar over te brengen in de dingen Gods, en haar te doen instemmen met de dingen daarin vervat, beide met betrekking tot het punt der rechtvaardigmaking als tot het wandelen overeenkomstig de geboden, vermaningen en onderwijzingen, dat zal ons leren hoe te oordelen over diegenen, die zichzelf overgeven aan, en wandelen naar, het goeddunken huns harten, en de Schriften verachten en verwerpen.

Ten eerste. Dit zal ons doen zien dat al uw dronkaards, leugenaars, dieven, achterklappers, lasteraars, enz., niet het geloof in deze dingen in hun harten hebben, omdat zij zich verlustigen in hetgeen de Schriften verbieden. En indien zij in deze toestand blijven en sterven, kunnen wij zonder vrees besluiten dat de volgende woorden der heilige Schrift op hun van toepassing zijn en gewis aan hen zullen vervuld worden: "die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden. Markus 16:16. "De onrechtvaardigen zullen het koninkrijk Gods niet beërven." 1 Cor. 6:9, 10. "Maar de vreesachtigen, en ongelovigen, en gruwelijken, en doodslagers, en hoereerders, en tovenaars en afgodendienaars en al de leugenaars, is hun deel in de poel, die daar brandt van vuur en sulfer." Openb. 21:8.
"Gaat weg van mij, gij vervloekten! in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijnen engelen bereid is." Matth. 25:41. Gaat weg van mij, want ik wil u niet verlossen. Gaat weg van mij, want mijn bloed zal u niet wassen. Gaat weg van mij, want u zal niet een voet in het koninkrijk der hemelen zetten. "Gaat weg van mij, gij vervloekten!" Gij zijt vervloekt door God, vervloekt door Zijn Wet, vervloekt door mij, vervloekt door de gelovigen, en vervloekt door de engelen, gans en al vervloekt, daarom gaat weg van mij, en waarheen? In het eeuwige vuur, dat niet uitgeblust zal worden." Vuur dat eeuwiglijk branden zal. En moeten wij geheel alleen zijn? Nee, u zal gezelschap hebben, overvloed van gezelschap. Namelijk, al de woedende, brullende duivelen en een ontelbare menigte verdoemde zondaren, mannen, vrouwen en kinderen. En indien de Schriften waar zijn, hetgeen eens wonderlijk blijken zal het geval te zijn, dan zal en moet dit uw deel zijn, indien u leeft en sterft in deze staat, en van allen die voortgaan met te zondigen tegen de waarheid der Schriften.

Zoals, ten eerste. Is het uw lust om tegen de geboden te zondigen? Dan bent u verloren.
Ten tweede. Gaat gij voort met de raadgevingen, die in de Schriften vervat zijn, te bespotten en te verachten? Dan bent u verloren.
Ten derde. Verwaarloost gij telkens de gelegenheid om tot Christus te komen en gebruikt uitvluchten en drogredenen om uw ziel te paaien? Dan bent u verloren. Vergelijk Lukas 14:17, 18 met vers 24 en Hebr. 2:3. "Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen?" Hoe zullen wij ontvlieden, dat wil zeggen, er is geen weg van ontkoming.

1. Omdat God gezegd heeft, dat wij niet zullen. Hebr. 12:25. "Want indien deze niet zijn ontvloden, die degenen (Mozes) verwierpen, welke op aarde Goddelijke antwoorden gaf, veel meer zullen wij niet ontvlieden, zo wij ons van die afkeren, die van de hemelen is."
2. Omdat Hij niet alleen gezegd heeft zij zullen niet, maar het ook met een eed verzegeld heeft, zeggende: "Zo heb Ik dan gezworen in mijn toorn: indien zij in mijn rust zullen ingaan!" Hebr. 3:11. En welke heeft Hij gezworen, dat zij in Zijn rust niet zouden ingaan?
Antwoord. "Degenen, die ongehoorzaam geweest waren. En wij zien, dat zij niet kunnen ingaan, van wege hun ongeloof." Vers 18, 19.

Ten tweede. Dit zal ons onderwijzen wat wij mogen en kunnen besluiten van dezulken, die, hoewel zij hun dwaasheid niet openbaar maken in openbare en grove zonden tegen de wet, toch meer luisteren naar het goeddunken huns harten, hoewel de Schriften hen dit niet bevelen of hen daartoe aansporen, ja, hoewel de Schriften hen juist het tegenovergestelde bevelen en aanraden. Tot de wet en tot de getuigenis is! Zo zij niet spreken naar dit woord, het zal zijn dat zij geen dageraad zullen hebben." Jesaja 8:20. Ik zeg, zulke mensen verkeren in een even slechten toestand als degenen die in het openbaar ongehoorzaam zijn aan Gods geopenbaarde wil in Zijn Woord, de een overtreedt de geboden Gods in 't openbaar, de andere in het verborgen. Beiden zijn schuldig, de schuld van de eersten valt duidelijk in 't oog, hij zondigt in 't openbaar. Maar ook de schuld van de laatsten is niet te vergoelijken, daar hij met 't een oor luistert naar Gods Woord en geboden en met het andere naar de bewegingen van zijn eigen verdorven hart, hij schijnt Gods Woord lief te hebben, maar in het verborgen veracht en verwerpt hij het. In schijn heeft hij Jezus lief, maar in de werkelijkheid acht hij het bloed van Christus onrein.

Nog een enkel woord tot besluit.
Ten eerste. Wacht u, dat ge uzelf niet tevreden stelt met een blote kennis van het Woord in uw hoofden, waarmee gij het een heel eind brengen kunt, zelfs zo ver dat u voor de waarheid kunt strijden, het Evangelie kunt prediken, de tegenstanders tot zwijgen kunt brengen, en toch ten laatste nog zult gevonden worden aan de linkerhand van Christus in de oordeelsdag, nademaal gij uzelf tevreden gesteld hebt met een blote kennis of historische kennis der Schriften.
Ten tweede. Wacht u, dat u de gehele Schrift aanneemt, opdat u niet het een gedeelte omhelst en het andere veracht en verwerpt, zoals op deze wijze: Door de wet aan te nemen en het Evangelie te verachten, of met te denken dat u behouden moet worden

door uw goede daden en werken, want dit is alles hetzelfde, alsof gij Christus van u wegstoot. Of anders door zó het Evangelie aan te nemen, alsof gij daardoor vrij waart van alle gehoorzaamheid aan de tien geboden en aan de gelijkvormigheid aan de wet in uw leven en uw omgang, want indien u dit doet, zo maakt gij niet uw verkiezingen roeping vast maar wel uw eeuwige verdoemenis.
Ten derde. Wacht u, dat u de dingen in de Schriften vervat, geen verkeerde namen geeft, door bijv. de wet Christus en Christus de wet te noemen, want sommigen die dit gedaan hebben, hebben de waarheden van het Evangelie zo verduisterd voor zichzelf, dat zij in korte tijd tegenstanders werden en zo in hun ziel woonplaats maakten voor de duivel en daardoor zelf een plaats in de hel kregen, om daar met ziel en lichaam tot in alle eeuwigheid gepijnigd te worden.

Leert daarom tegen dit gevaar onderscheid maken, bij het lezen der getuigenis der Schriften, tussen de wet en het Evangelie, en hen duidelijk gescheiden houden met betrekking tot de zaligheid van uw ziel.
1. En opdat u dit zult kunnen doen, smeekt in de eerste plaats van God dat Hij u licht schenke om de mening van het Evangelie te verstaan en dat Hij het aan uw hart heilige met geest en leven door het geloof. Hetgeen dit is, dat God u toont, dat gelijk gij als mens tegen God gezondigd hebt, zo Christus, als Godmens u heeft weder gekocht, en u met Zijn dierbaar bloed heeft vrijgemaakt van de slavernij, waarin gij door uw zonden gevallen waart. En dat niet op voorwaarde dat u zo en zo zult doen, dan dit en dan dat goede werk, maar dat gij, eerst gerechtvaardigd zijnde om niet uit genade door het bloed van Christus, zo ook uw kracht zou ontvangen van Hem, die u gekocht heeft, om te wandelen in alle goede werk. Daartoe bekwaam gemaakt zijnde door de kracht van Zijn Geest welke aan uw ziel geopenbaard heeft, dat u reeds verlost zijt van de toekomende toorn, door de gehoorzaamheid, niet van u, maar van een andere, namelijk, van Jezus Christus.

2. Indien dan de wet tot u zegt in uw geweten dat u dit en dat goede werk der wet moet doen, als gij ooit zalig wilt worden, antwoord dan rondweg, dat u wat u aangaat besloten hebt om niet meer te werken voor het leven maar te geloven, te geloven in de kracht van het bloed van Christus Jezus, dat aan het kruis voor de zonden vergoten is. En dat u nochtans Hem die u om niet door Zijn genade verlost heeft wilt dienen in heiligheid en oprechtheid al de dagen uws levens, maar niet in wettische zin of naar het verbond der werken, maar zegt, mijn gehoorzaamheid moet vrij zijn uit liefde tot mijn Heere Jezus.

Laat deze leer niet alleen in uw hoofd zijn, opdat u niet een rechtvaardig oordeel over uw ziel haalt door te belijden dat u door het bloed van Christus van uw zonden verlost zijt, terwijl gij nog een slaaf der onreine zonden blijft. Want indien u niet het zaligmakende werk des geloofs en der genade van het Evangelie in uw harten hebt, zo zal u óf voortgaan in wettische heiligheid, naar de geest der wet, óf met een blote kennis van het Evangelie zult gij, door de duivel beneveld in uw verstand, de genade Gods misbruiken, en hierdoor uw oordeel tweemaal zwaarder maken, daarin dat u niet tevreden kon zijn voor uw zonden tegen de wet verdoemd te worden, maar ook het verderf van uw ziel zeker hebt gemaakt door het Evangelie te versmaden, en de genade hebt misbruikt om uw zonden groter te maken.

Maar om zeker te zijn dat u op deze klippen niet verzeilt, daarvoor moet u toezien, dat uw geloof zo'n geloof zij, waarvan in de Schriften gesproken wordt. U moet niet rusten totdat gij dat geloof deelachtig zijt, dat door de machtige hand Gods in de ziel gewerkt wordt, dat Christus in en aan u openbaart als u geheel en al van de zonden verlost te hebben door zijn dierbaar bloed. Welk geloof zo in uw hart zal werken, dat u eerst de wet zult leren kennen en ten tweede het Evangelie, waarin gij u zult verlustigen. Dan zal ge uzelf leren overgeven met ziel en lichaam aan Jezus Christus om door Hem geregeerd en bestuurd te worden tot roem van Hem, en tot troost van uzelf, door het geloof in diezelfde Heere en Heiland, Jezus Christus, de Zaligmaker van arme zondaren.

3. DER HEILIGEN KENNIS VAN DE LIEFDE VAN CHRISTUS, OF DE ONNASPEURLIJKE RIJKDOM VAN CHRISTUS.

The Saints Knowledge of Christ's love, or The unsearchable Riches of Christ. 1692

Toelichting

Dit geschrift is een van de tien, die de schrijver bij zijn dood in manuscript naliet, hij had ze voor de pers gereed gemaakt, toen zijn Meester hem onverwacht naar Zijn hemels Jeruzalem opriep. Ongeveer vier jaren na zijn heengaan, in 1692, werd het met een keur uit zijn overige werken uitgegeven. Zijn vrienden, Ebenezer Chandler en John Wilson noemden het "een uitnemend werk, gans berekend voor de Christen, die wenst op te wassen in de genade, en voor andere om hen voor de Heiland te winnen."

Vreemd genoeg zijn alle aanhalingen uit de Heilige Schrift in geen der uitgaven te vinden, die na 1737 het licht gezien hebben. Wat daarvan de oorzaak moge zijn, is niet bekend, wel weten wij, dat Bunyan zelf er zich immer op toelegde, bij elke tred op zijn ontdekkingstochten in het Woord, met een: "Alzo zegt de Heere Heere," zijn meningen te kunnen staven, juister gezegd - want men bedriegt zichzelf, wanneer men Schriftwoorden zoekt ter bevestiging van eigen wijsheid en eigen denkbeelden - hij putte al zijn Wetenschap van de dingen, die eeuwig zijn, uit de Heilige Bladen, en nam niets voor waar aan, dan wat hij daar las of bevestigd vond.

In dit geschrift alleen komen vier honderd vijftig aanhalingen uit de Bijbel voor, die allen zorgvuldig hersteld en met de eerste uitgaven nauwkeurig vergeleken zijn Wel vindt het zelfs onder Christenen min of meer afkeuring, wanneer een preek of een stichtelijk werk met zoveel Bijbelteksten "doorspekt" is, maar waarop moet zich onze kennis van de enigen waarachtige God en van Jezus Christus, die Hij gezonden heeft, anders gronden dan op Zijn Woord? En waarmee kan men een heilbegerige ziel beter en bestendiger overtuigen van de waarheid ener redenering, dan door de Schrift zelf te laten getuigen?

De milde geest, die Bunyan bezielde, straalt in dit werk bijzonder door, hoeveel vervolging hij zich daardoor ook op de hals haalde, hij bleef getrouw en werd daarin steeds getrouwer. Heeft Jezus het niet als een kenmerk van Zijn discipelen uitdrukkelijk genoemd, dat zij "liefde onder elkaar zouden hebben." En is het dan wonder, dat de duivel zijn helse pogingen vooral daarop richt, de onderlinge vrede te verstoren van hen, die door een Heiland verlost zijn?

Met recht zei een onzer grote Staatsmannen, ***Groen van Prinsterer,*** dat zo menige nederlaag der gelovigen niet zozeer aan de macht der vijanden, dan wel aan de verdeeldheid der broederen te wijten is.

Bunyans milde geest was een uitvloeisel van Zijn geestelijke opvoeding, en deze rustte geheel op de zuivere bron der waarheid de Heilige Oorkonden. Hoe beperkt zijn letterkundige en wetenschappelijke ontwikkeling in andere opzichten ook moge geweest zijn, in dit opzicht staat hij ver boven de kortzichtigheid van vele geleerde en ongeleerde Christenen, en was hij een schoon voorbeeld van echte, Goddelijke liberaliteit. Op veler lippen zweefde toenmaals de vraag: "Zijn er ook weinigen, die

zalig worden?" en men lette weinig op het antwoord van de Zaligmaker" 'strijdt gij om in te gaan door de enge poort!"

Maar men gaat verder en vraagt: "kunnen andersdenkenden ook zalig worden?"
Hoor daarop het antwoord van iemand, die geheel en al doordrongen van de geest der Schriften, en in haar waarheden gedoopt was: *"Een mens kan door ongeloof wanen, dat Christus hem niet liefheeft, en toch kan Christus hem beminnen met een liefde, die de kennis te boven gaat. Maar als hij meent, de grenzen van Christus' liefde gevonden te hebben, en te weten, dat zij, die niet dezelfde meningen, dezelfde gedachten, dezelfde formaliteiten of hetzelfde oordeel hebben als hij zelf, niet zalig kunnen worden, dan hebben de ergste hoogmoed en het grootste zelfbedrog zich van die mens meester gemaakt."*

Het is een treurige waarheid, dat zeer vele gelovigen denken, alleen juiste denkbeelden te bezitten, in plaats van te erkennen, dat, zo lang hun verstand nog niet volkomen van de boeien des duivels is losgemaakt, ook hun voorstellingen en besluiten onzuiver moeten zijn. Ook ons verstand moet door de heiligende invloed des Geestes, onder voortdurende strijd, aan de heerschappij van Satan onttrokken worden.

OPDAT GIJ TEN VOLLE KUNT BEGRIJPEN, MET AL DE HEILIGEN, WELKE DE BREEDTE, EN LENGTE, EN DIEPTE, EN HOOGTE ZIJ, EN BEKENNEN DE LIEFDE VAN CHRISTUS, DIE DE KENNIS TE BOVEN GAAT, EFÉZE 3:18 - 19.

Nadat de Apostel in het eerste hoofdstuk het leerstuk der verkiezing, en in het tweede de verzoening der Heidenen met de Joden door de prediking van het Evangelie van de Zoon, behandeld heeft, toont hij in het derde aan, dat ook deze eenheid, evenzeer als de verkiezing, vóór de grondlegging der wereld reeds door de Vader was vastgesteld. Opdat de beproevingen, die de aanneming van het Evangelie immer volgen, en waarvan ook de Eféze hun deel ontvingen, de grote waarde en heerlijkheid van deze leer niet zouden verduisteren, voegt de Apostel hieraan een korte herhaling en verklaring toe, ten einde hen te vertroosten en te bemoedigen. Daarmee verbindt hij een vurige bede, dat God hen door de Geest en in den gelove, mocht laten aanschouwen, hoe zij door God en door Christus bewaard werden in het geloof en in de liefde.
"Om deze oorzaak buig ik mijn knieën tot de Vader van onze Heere Jezus Christus, uit welke al het geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt, opdat Hij u geve, naar de rijkdom van Zijn heerlijkheid, met kracht versterkt te worden door Zijn Geest in de inwendige mens, opdat Christus door het geloof in uw harten wone, en u in de liefde geworteld en gegrond zijt, opdat u ten volle kunt begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij, en bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, enz."
Wanneer ze wisten en bekenden, welk een uitnemend goed hun daarin weggelegd was, dan zouden, ze niet ontmoedigd worden, welke stormen ook boven hun hoofd mochten losbreken.
Breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zijn Woorden, op zichzelf dubbelzinnig, omdat zij niet verklaard worden, en bevreemdend omdat ze iets onuitsprekelijks uitdrukken, en wel dat onuitsprekelijke, hetwelk alles, wat in deze wereld gevonden wordt, ver te boven gaat. De Apostel verkeerde in een geestelijke verbaasdheid, die hem overweldigde, terwijl hij peinsde en schreef: de kracht der heerlijkheid en waarheden, die hij zijnen lezers op het hart trachtte te binden, voerde hem mee boven hetgeen hij vermocht uit te spreken. Buitendien wordt menigmaal een dergelijke uitdrukking gebruikt met het oogmerk, de oplettendheid der lezers te trekken, hun gedachten een ogenblik bij een gewichtige zaak te doen verwijlen, en door derzelver grootheid het hart af te leiden van de wereld, waaraan het van nature zozeer hangt. Ook worden waarheden ons wel eens meegedeeld gelijk het koren in de volle aren, opdat wij ze zouden opzoeken, voordat ze te genieten, en opdat wij enige moeite zouden moeten nemen eer wij de troost, die ze bevatten, ervaren kunnen.

Breedte, lengte, diepte en hoogte.
Om de zin van deze woorden te verstaan, wil ik

- eerst enige andere plaatsen opnoemen, waar ze ook gebruikt zijn.
- En dan ga ik aantonen:

- ***ten eerste: de zin van deze woorden,***
- ***en ten tweede: iets van hun volheid.***

Deze woorden vinden wij in andere Bijbelteksten soms om de macht, de kracht of de listigheid des vijands aan te wijzen: Daniël 4:11, Rom. 8:38, 39, en soms om de oneindige en ondoorgrondelijke grootheid Gods uit te drukken: Job 11:8, 9, Rom. 11:33.
In onze tekst zijn ze in de tweede zin genomen, namelijk om ons de ondoorgrondelijke en oneindige grootheid Gods voor ogen te stellen, die een breedte heeft boven alle breedten, een lengte boven alle lengten, een diepte beneden alle diepten, en een hoogte boven alle hoogten, en dat al deze eigenschappen deze waarheid uitdrukken: God is een eeuwig Wezen, boven allen tijd en maat verheven, hetzij breedte, of lengte, of diepte, of hoogte. In alle opzichten is Hij zonder mate, hetzij die in woorden, in gedachten of in de stoutste en heerlijkste voorstellingen wordt gegeven, zijn grootheid is ondoorgrondelijk, zijn oordelen zijn ondoorzoekelijk, Job 5:9, zijn wijsheid is oneindig. "O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk zijn wegen!" Rom. 11:33. "Zo het aan de kracht komt, zie, Hij is sterk, " Job 9:19, "wie zou dan de donder van Zijn mogendheden verstaan?" Job 26:14. "Er is niemand heilig gelijk de Heere, " 1 Samuel 2:2, "en zijn goedertierenheid is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over degenen, die Hem vrezen, " Psalm 103:17. Het is de grootheid van God, van de God en Vader onzes Heeren Jezus Christus, die, op de rechte wijze beschouwd, de geest Zijns volks zal ondersteunen, als het door de grootheid van Zijn tegenstanders wordt verschrikt. Want hier stelt zich de een grootheid tegen de andere. Farao was groot, maar God was groter, groter in macht, groter in wijsheid, groter in het aanwenden van middelen om Zijn volk te verlossen, waarin geen ook trots handelde, stond God toch boven hem. Genoemde woorden bevatten voor Gods kinderen de onmetelijke en oneindige grootheid Gods, onuitsprekelijk ver boven alle schepsel verheven.

Maar laat ons een ogenblik stilstaan bij ons ***Eerste punt: de zin van deze woorden.***
De Apostel gebruikt ze om de Eféze te tonen, dat God met alles wat Hij is en alles wat in zijn macht staat allen gelovigen wil zegenen. Buiten God is er weinig om op te steunen. Maar "deze God is onze God", ziedaar wat de arme, vervolgde en aangevochtene ziel troost biedt, en daarom geeft de Apostel hun een nog zeer onvolledige beschrijving van die God, die hun God was, en drukt zijn grootheid uit door de woorden: *breedte, lengte, diepte en hoogte*. Wie zou durven zeggen: "deze hoge God is uw God, de God, die hemel en aarde beveelt, is uw God, de God, wie de hemelen, ja de hemel der hemelen niet kunnen bevatten, is uw God, de God, wiens werken wonderlijk zijn, en wiens wegen alle begrip ver te boven gaan, is uw God.
Bedenk dus, welk een grote God het is, die uw God is, die u behoudt, die u beschermt tegen allen, welke u weerstaan. Dat is mijn troost en sterkte, dat is mijn kracht onder alle wederwaardigheden, ik wens dat deze God ook uw God is, en dat zal Hij zijn, indien we in een levend geloof wandelen. Geen besef van eigen onwaardigheid, hetzij die voortspruit uit de verdorvenheid onzer harten of uit de onreinheid onzer wegen, mag ons doen wantrouwen ten opzichte van deze heerlijke waarheid, Psalm 46. Want hoewel vele van Gods eigenschappen lijnrecht tegenover de zonde en de zondaar staan, ja, al waren wij rechtvaardig, toch oneindig hoog boven ons zouden verheven

zijn - want zelfs op hetgeen in de hemel is, ziet Hij neer - toch zijn ze alle heerlijk verenigd in de verlossing onzer zielen. Daarom wordt ons geopenbaard, dat "God liefde is", 1 Joh. 4:8.
Sommigen mogen zeggen: en ook rechtvaardigheid. Maar Zijn rechtvaardigheid, en Zijn wijsheid, macht, heiligheid en waarheid zijn samen in één harmonisch geheel verenigd, *namelijk in Zijn liefde*, waarmee Hij allen liefheeft, die door Zijn Zoon tot Hem komen, want in Diens gerechtigheid is geen gebrek te aanschouwen, en daarmee zijn wij bedekt.
Gelijk er dus in Gods Wezen een breedte, een lengte, een diepte en een hoopte zijn, ver boven al wat wij denken kunnen, mogen wij daaruit besluiten, dat dit alles is: Zijn liefde jegens ons om Christus' wil, en daarover willen wij enige ogenblikken nadenken en peinzen, terwijl wij onze bevende, angstige ziel deze woorden toespreken: "Zij is als de hoogten der hemelen, wat kunt u doen? dieper dan de hel, wat kunt u weten? langer dan de aarde is haar maat, en breder dan de zee", Job 11:8 - 9.

Maar om nader in bijzonderheden te treden, willen we tot het tweede punt overgaan, namelijk: *iets van hun volheid mee te delen, omdat de daarin neergelegde rijkdom genoegzaam is, om aan al de behoeften des Christens in dit leven te voldoen.*
De woorden hebben een onbegrensde betekenis, er wordt gesproken van een breedte, een lengte, een diepte en een hoogte, maar elke verdere aanwijzing ontbreekt. Het is daarom om ons een denkbeeld van Gods oneindige grootheid te geven, die ook ons ten dienste staat, want de Apostel voegt er aan toe: "En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat."
Daarom is deze oneindige grootheid juist voor de behoeften en begeerten van eens Christens leven berekend en geschikt. Zijn zijn beproevingen breed, hier is een breedte, die ze ver overtreft, zijn ze lang, hier is een veel grotere lengte, zijn zij diep, toch nog lang zo niet als deze diepte, zijn ze hoog, hier is een hoogte boven alle hoogten. En er is niets, dat de Christen in zijn beproevingen en wederwaardigheden beter kan helpen, troosten en sterken, dan te weten, dat er een breedte, een lengte, een diepte en een hoogte is, die elke andere breedte en lengte, en diepte, en hoogte volkomen in de schaduw stelt. Daarom bidt de Apostel, dat de Eféze deze dingen mochten leren verstaan: "opdat gij tenvolle kunt begrijpen, welke de breedte, en lengte, en diepte en hoogte zij." Van des Apostels ruime hart, dat zich openbaart in dit woord "met al de heiligen", willen we hierna iets zeggen.

Allereerst beschouwen we deze vier woorden: *breedte, lengte, diepte, en hoogte afzonderlijk.*
1. Welke de breedte zij. Daarin ligt opgesloten, dat God overal en op elke plaats is, dat Hij zijn vleugelen uitspreidt en zijn goedertierenheid zonder palen of perken is, Deuteronomium 32 11, 12, Genesis 49:26. De zonden Zijns volks beslaan een breedte, een breedte, die alles overdekt, waar de mens zijn ogen ook wendt. De zonden der heiligen zijn een melaatsheid, die het gehele vel van hun hoofd tot hun voeten bedekt, Leviticus 13:12. De zonde is een voortvretende kanker, zij is een aanstekende plaag, ze kent geen grenzen, Leviticus 13. 8, 57, of gelijk David zegt: "Ik heb gezien een geweld drijvende goddeloze, die zich uitbreidde als een groene inlandse boom", Psalm 37:35. Daarom wordt ze ook vergeleken bij een wolk, bij een dikke wolk, die de ganse

hemel overdekt en verduistert. Hier is dus een breedte nodig, welke die ontzaglijke breedte kan overdekken, want anders zijn wij verloren.
En er is een breedte, een alles bedekkende breedte. "Ik breidde mijn vleugel over u uit." Maar tot hoever? Zo ver, dat dezelve alles bedekte. Ik breidde mijn vleugel over u uit, en dekte uw naaktheid", Ezech. 16:8. Hier is dus een breedte, in staat om de alles overweldigende breedte der zonde te bedekken, ja overvloedig te bedekken, zodat de zonde er geheel onder verborgen is. "Welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is", Psalm 32:1, wiens uitgebreide zonde bedekt is door de barmhartigheid Gods in Christus, Rom. 4:4 - 7.
Dit zijn de uitbreidingen der wolken, die men niet kan verstaan, Job 36:29. "Hij breidde een wolk uit tot een deksel, en vuur om de nacht te verlichten." Psalm 105. 39.
Deze breedte van Gods liefde is eveneens machtiger dan de alles om zich heen verwoestende woede der mensen, die soms de ganse gemeente Gods schijnt te zullen inslokken.
Wij lezen van de woede des Assyrische konings, dat hij "door zou trekken in Juda, en het overstromen en er doorgaan, hij zal tot aan de hals reiken, en de uitstrekkingen van Zijn vleugelen zullen vervullen de breedte uws lands, o Emmanuël!" Jesaja 8:8. Maar wat volgt daarop? "Vergezelt u samen, gij volken, maar wordt verbroken, en neemt ter ore, allen gij, die in ver landen zijt, omgordt u, maar wordt verbroken! Beraadslaagt een raad, maar hij zal vernietigd worden, spreekt een woord, maar het zal niet bestaan: want God is met u! Jesaja 8:9, 10.
God is machtiger dan u en gaat u boven. Daarom is dat woord *breedte* hier gebruikt om hen, die de genade Gods bezitten, wat ook hun beproeving zijn moge, te ondersteunen en te verkwikken, en hun aan te tonen, welk voordeel en welke waarde de kennis van deze alles bedekkende genade Gods in Christus voor hen heeft.
Helaas! de zonde van Gods kinderen schijnt soms niet alleen hun vlees en hun ziel te overmogen, maar ook het aanschijn des hemels te verduisteren. En wat zal hij dan doen, die de breedte niet kent, waarvan onze tekst melding maakt? Hij moet versagen, wanhopen, en zijn hart voor allen troost sluiten, tenzij hij met zijn mede - christenen ten minste vermoeden kan, wat deze breedte, *de breedte van Gods barmhartigheid is.*
Daarom bidt Paulus ter versterking der Eféze, dat zij ten volle mochten begrijpen, welke de breedte zij. De grootheid van Gods barmhartigheid en de liefde Zijns harten jegens Zijn volk wordt ook voorgesteld door het uitbreiden van Zijn handen naar ons, in de uitnodigingen van het Evangelie. "Ik heb gezegd", spreek God, "ziet, hier ben Ik, ziet, hier ben Ik. Ik heb mijn handen uitgebreid de ganse dag tot een wederstrevig volk... tot een volk, Mij gedurig tergende in Mijn aangezicht", Jesaja 65:1 - 3. Ik heb mijn handen uitgebreid, dat is: Mijn armen uitgestrekt als een teder minnende moeder, die zich over haar kind buigt, het opneemt, kust en aan haar boezem drukt.
Want door de uitdrukking: handen of armen *uitbreiden*, wordt ons een denkbeeld gegeven van de breedte of de omvang van Gods genegenheden, gelijk wij, door de handen tot het gebed uit te breiden, de alomvattende verwoestingen aanduiden, die de zonde heeft te weeg gebracht, en onze grote begeerte naar Gods barmhartigheid te kennen geven, Ezra 9:5, enz.
Dit woord *breedte* beantwoordt dus aan, en mag terecht gesteld worden tegenover de misleidingen en verzoekingen des duivels, die groten, monsterachtige Leviathan, onder wie prachtige scherven zijn, en die zich spreidt op het puntachtige, als op slijk, Job 41:21. Want, al heeft zich onze verdorvenheid ook nog zo uitgebreid, de duivel

vindt puntige dingen genoeg om ze in derzelver slijk te steken, ten einde ons te kwellen. Deze puntige dingen worden op een andere plaats genoemd "vurige pijlen", Eféze 6:16, en hij heeft daarvan een grote menigte, waarmee hij nu uw geest bitter bedroeft en verwondt, ja, sommigen hebben deze pijlen zo scherp gevonden, dat zij een onbeschrijfelijke pijn veroorzaakten. "Wanneer ik zeg," klaagt Job "mijn bedstede zal mij vertroosten, mijn leger zal van mijn klacht wat wegnemen, dan ontzet Gij mij met dromen, en door gezichten verschrikt Gij mij, zodat mijn ziel de verworging kiest, de dood meer dan mijn beenderen", Job 7:13 - 15.
Maar nu, om al die puntige, vurige pijlen des bozen uit te blussen, dient de *onmetelijke breedte* van Gods soevereine genade, waarmee wij ons in het geloof als met een schild bedekken, en die de Apostel bidt, dat ook door ons moge begrepen worden: zij is breder dan het slijk onzer zonden, breder dan de vijandschap en tegenstand van Satan kunnen zijn of worden: "Breder dan de zee is haar maat", Job 11:9. Daarop moeten dus zij zien, die de voortvretende kanker der zonde en hun eigen melaatsheid en verdorvenheid kennen, namelijk op de breedte der genade en barmhartigheid Gods in Christus. Dit sterkt en bekrachtigt de ziel, dit ondersteunt en schraagt haar, omdat de talrijke twijfelingen en onzekerheden, waaraan wij onderworpen zijn wanneer de verschrikkingen der zonde en haar alomvattende verwoestingen ons overstelpen. Zal een ander daarom bidden, iemand, die de gezegende uitwerking daarvan kende, en zal ik er niet eens over nadenken? Zal ik er in mijn Geest niet mee bezig zijn? Ongetwijfeld, want het is mijn plicht, mijn voorrecht, mijn vermaak. Wanneer gij dus de breedte ziet, tot welke zich de zonde heeft uitgebreid, laat dit u dan tot een momento (gedenk!) verstrekken, opdat uw ziel niet vertwijfele, maar gesterkt en gesteund worde.

2. Welke de breedte, *en lengte zij*.
Gelijk er in Gods genade en barmhartigheid in Christus een breedte is, zo heeft zij ook een lengte, *en deze lengte is even groot als de breedte en even genoegzaam voor de behoeften van het zondige kind Gods*. Want hoewel de zonde het geweten soms zeer ter neer drukt, wanneer haar verderfelijk wezen bijzonder op de voorgrond treedt, toch gaat haar werking nog veel verder en drijft de ziel voort, gelijk een broze hulk door de stormwind of een rollend voorwerp door de wervelwind wordt voortgezweept, en dat, zeg ik, van God en van alle hoop op barmhartigheid af, zover het oosten is van het westen, of het een einde der wereld van het andere. Daarom onderstelt de Profeet, dat zij door de zonde zelfs tot aan het einde des hemels kunnen van God verdreven worden, Deuteronomium 30:5, en dat in een treurige, een zeer treurige ervaring voor een Christen. "Waarom", zegt een ander Profeet tot God, "zijt Gij ver van mijn verlossing, van de woorden mijns brullens?" Psalm 22:2. Een mens, ja, een kind Gods, kan wel eens, naar hij zelf meent, zover van God afgetrokken zijn, dat Deze hem noch horen, noch helpen kan, en dat is een beklagenswaardige toestand. "Gij hebt mijn ziel", zegt de gemeente, "verre van de vrede verstoten, ik heb het goede vergeten", Klaagliederen 3:17.
In zo'n toestand verkeren de Godzaligen soms, niet alleen wanneer zij door vervolgers van de voorschriften en vermaningen van het Evangelie werden afgedreven, die toch de lust en de vreugde hunner ogen zijn, maar ook wanneer hun geloof en hun hoop op God kwijnen: zij wanen zichzelf buiten het bereik van Zijn barmhartigheid. In antwoord op zulk ongeloof zegt de Heere: "Is Mijn hand dus gans kort geworden dat

zij niet verlossen kan? of is er in Mij geen kracht om uit te redden? Jesaja 50:2. En nogmaals, "Ziet de hand des Heeren is niet verkort, dat zij niet zou kunnen verlossen, en Zijn oor is niet zwaar geworden, dat het niet zou kunnen horen, " Jesaja 59:1. Daarom betuigt God andermaal: "Al waren uw verdrevenen aan het einde des hemels, van daar zal u de Heere, uw God, vergaderen, en van daar zal Hij u nemen," Deuteronomium 30:4.

God heeft een uitgestrekte arm, waarmee Hij veel verder kan reiken dan wij ons voorstellen, Nehemia 1:9. Wanneer wij denken, dat zijn barmhartigheid geheel uitgeput is, en wij zelf onder de doden behoren, van welke geen gedachtenis meer is, dan kan Hij ons vatten en opnieuw voor Zijn aangezicht stellen. Hij kon Jona bereiken, toen deze "in de buik des grafs" was, Jona 2:2, en zo kan Hij u bereiken, ook u, zelfs als gij meent, dat uw weg voor de Heere verborgen is en uw recht voor uw God voorbijgaat.

Er is een bewonderenswaardige lengte, boven alle voorstelling of vermoeden, in de arm van des Heeren kracht, en hierop slaat het woord der Apostel, lengte, om namelijk aan te wijzen, hoe ver de barmhartigheid Gods reikt, hoe ver zij zich uitstrekt. "Nam ik vleugelen des dageraads " zegt David, "woonde ik aan het uiterste der zee, ook daar zou uw hand mij geleiden, en uw rechterhand zou mij houden, " Psalm 139:9, 10. Ik wil ze vergaderen van het oosten en van het westen, van het noorden en van het zuiden, zegt Hij, dat is: van de uiterste einden de aarde.

Dit strekke ter bemoediging van degenen, die bijna bezwijken en overal door hun schuld achtervolgd worden, van degenen, die geen hulp noch toevlucht zien, die elke dag door de verzoeking verder van God worden afgedreven en alle hoop op zijn barmhartigheid hoe langer hoe meer verliezen. Arme ziel! ik wil u thans niet vragen, hoe u in zo'n toestand kwam, of hoelang gij daarin verkeerd hebt, maar ik bid u, dit woord van mij te horen en aan te nemen: O, welk een lengte heeft Gods reddende arm! Gij zijt nog in Zijn bereik, tracht niet die lengte te meten en te bepalen, gelijk sommigen menen te moeten doen: ik wil zeggen, omdat gij met uw korte arm God niet kunt bereiken, denk daarom niet" dat u ook buiten Zijn bereik zijt. Lees b.v.: "Hebt gij een arm gelijk God?" Job 40:4, een arm, aan de Zijnen in lengte en sterkte gelijk? Wanneer u niet bemerken kunt, dat God in het bereik uws arm is, dan betaamt het u, te geloven, dat u in het bereik Zijns arms zijt, want de zijn is lang, en niemand weet hoe lang. Maar is die arm des Heeren zo lang, dat Hij ook diegenen kan bereiken, die zo ver mogelijk van Hem afgeweken zijn? Want dit zal ons bemoedigen om te bidden voor en te hopen op de redding van afgedwaalde verwanten en vrienden, dat God Zijnen arm moge uitstrekken en hen grijpen, zeggende: "Ontwaak, ontwaak, trek sterkte aan, gij arm des Heeren! ontwaak als in de verleden dagen, als in de geslachten vanouds, bent u het niet, die Rahab uitgehouwen hebt, die de zeedraak verwond hebt? bent u het niet, die de zee, die de wateren des grote afgronds droog gemaakt hebt? Die de diepten der zee gemaakt hebt tot een weg, opdat de verlosten daardoor gingen?" Jesaja 51 9, 10. *Ontwaak, o arm des Heeren! en strek u uit tot mijn arme man, tot mijn arme kind, tot mijn arme afgedwaalde vrouw of afgeweken bloedverwant, en leg uw hand op hen, zij hebben zich van u afgetrokken, maar o, hoop Israëls! haal Gij ze terug en stel ze weer voor Uw aangezicht.*

Ik zeg, dit woord lengte is een oorzaak van bemoediging voor ons om te bidden, want zo de lengte van Zijn barmhartigheid zo groot is, en indien deze lengte dient ten bate van hen, die verre, zeer ver van God afgeweken zijn (want zij, die nabij leven, hebben

die lengte niet nodig), maak dan daarvan gebruik voor de troon der genade, opdat zij teruggebracht mogen worden.

3. Welke de breedte, en lengte, en *diepte zij*.
Wat is de breedte, de lengte, de diepte? Dit woord diepte is hier bijgevoegd, om ons weer in andere beproevingen te sterken, als we hierboven bespraken. Ik zei u, dat de Apostel met de breedte van Gods liefde ons wilde verkwikken, wanneer de alles overstromende zonde en verdorvenheid van ons wezen ons beangstigt, en door haar lengte ons wilde aantonen, dat, al zijn Gods uitverkorenen nog zo ver van Hem afgeweken, Zijn arm toch lang genoeg is om hen te bereiken en terug te brengen. Maar, zoals ik zei, behalve deze breedte en lengte, is er in Gods liefde ook diepte. Christenen kennen hun ogenblikken, dat zij immer lager komen, zinken, of gelijk Heman zegt: "Ik ben gerekend met degenen, die in de kuil nederdalen," Psalm 88:5.
Nu is de schuld iets, dat niet, gelijk een wind of onweder, ver wegdrijft, maar veeleer als een last of een zwaarte ons neerdrukt. De duivel, en de zonde, en de vloek der wet, en de dood drukken op de schouders van de armen man, ja, drukken hem neer ter aarde, zodat bij weldra in de poel Moedeloosheid dreigt te zullen verzinken en sterven. "Ik ben gezonken, " zegt David, "in grondeloze modder, waar men niet kan staan, ik ben gekomen in de diepten der wateren, en de vloed overstroomt mij, " Psalm 69:3. Ja, niets is gewoner onder de heiligen vanouds dan deze klacht: "Ruk mij uit het slijk, en laat mij niet verzinken, laat mij gered worden.. uit de diepten der wateren. Laat de watervloed mij niet overstromen, en laat de diepte mij niet verslinden, en laat de put zijnen mond over mij niet toesluiten, " Psalm 69:15 - 16. En Heman zegt: "Gij hebt mij in de ondersten kuil gelegd, in duisternissen en diepten. uw grimmigheid ligt op mij, Gij hebt mij neergedrukt met al uw baren, " Psalm 88:7 - 8. Daarom zegt ook de Psalmist nogmaals, "De afgrond roept tot de afgrond, bij het gedruis Uwer watergoten, al uw baren en uw golven zijn over mij heengegaan, " Psalm 42:8. "De afgrond roept tot de afgrond, wat betekent zulks? Wij lezen het in het voorgaande vers: "O mijn God, " zegt hij, "Mijn ziel buigt zich neer in mij." "Neer, " dat is: in de diepte van mistrouwen en vreze. En Heere! mijn ziel roept van uit de diepte der smart om hulp tot de diepte Uwer barmhartigheid. Want al ben ik zinkende, en daal ik nog steeds, toch ben ik niet zo diep, of uw barmhartigheid is nog dieper. Open Gij onder mij uw eeuwige armen, Deuteronomium 33:27, en vat hem aan, die in zichzelf geen steun noch sterkte vindt, want zo is het met de mens, die in de diepte zijner eigen schuld verzinkt.
Gelijk er nu in al deze teksten sprake is van *een diepte,* waartoe de Godzalige mens kan verzinken, wanneer Satan en de zonde hem neerdrukken, zo wordt er in onze tekstwoorden gesproken van een andere diepte, die de eerste ver overtreft, en de Apostel bidt, die ook wij die ten volle mogen begrijpen. En hoewel de diepte, de afgrond der ellende, waarin de heiligen vallen kunnen, zo diep is als de hel, en mij dunkt, dieper kan het niet gaan, toch is dit troost, troost voor hen, die in deze diepte verzonken zijn, dat de barmhartigheid Gods nog dieper is. "Dieper dan de hel, wat kunt u weten?" Job 11:8. En dit benam Paulus alle vrees voor zulke ontzettende diepten. "Ik ben verzekerd, " zegt hij, "dat... Noch hoogte, noch diepte..... ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere, " Rom. 8:38, 39.

Maar hiervan kon hij geenszins overtuigd zijn, had hij niet geloofd, dat de barmhartigheid en genade dieper reiken om de vromen te helpen, dan alle andere diepten, waartoe zij kunnen afdalen. Zo'n Goddelijke diepte aanschouwend, riep hij in vervoering uit: "O, diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods!" Rom. 11:33, die een weg heeft aangewezen en afgebakend om Zijn volk te redden, niettegenstaande alle listen en lagen des vijands, welke alle krachten inspant om ons het doel onzer pelgrimsreis te doen missen.

Naar mijn mening ligt deze waarheid ook uitgedrukt in de zegen, waarmee Jakob Zijn Zoon Jozef zegende: "de Almachtige, die u zal zegenen met zegeningen des hemels van boven, met zegeningen des afgronds, die daaronder ligt, " Genesis 49:25. Een zegen, die hij grond had uit te spreken, want hij zag in de toekomst, hoe Gods weldadigheid aan Jozef zou bewezen worden, dat hij "een vruchtbare tak, een vruchtbare tak aan een fontein zou zijn, nadat de schutters hem bitterheid aangedaan, hem beschoten en gehaat hadden, " vers 22, 23. En Mozes herhaalt deze zegenbede, als voldoende om in nood en dood redding te geven: "Zijn land zij gezegend van de Heere, van het uitnemendste des hemels, van de dauw, en van de diepte, die beneden is liggende," Deuteronomium 33:13.

Ik ben niet van mening, dat deze zegeningen tot aardse dingen beperkt waren, maar ook de hemelse en Goddelijke bedoelden, dat zij vooral betrekking hadden op de ziel en het eeuwige goed. Laat mij u doen opmerken, dat de zegeningen der diepte beneden zijn liggende. Liggende, dat is, zo diep mogelijk, zodat hij, die er met opzet naar kijkt, ze bezwaarlijk zien kan, al wil hij ook graag erkennen, dat de eeuwige armen immer nog lager zijn dan hij zelf. Maar: gelijk ik zei, dit wordt nauwelijks opgemerkt door hem, die dan zinkt, als al Gods baren en golven over hem heengaan. Toch, of hij ze ziet of niet, want deze zegeningen liggen, zij zijn er en zullen er zijn, al zou iemand ook zo diep zinken als de hel.

Daarom lezen wij ook van eeuwige armen, die van onderen zijn, Deuteronomium 33:27. Dat is, armen, die lang en sterk zijn, en die tot op de bodem reiken, ja verder dan alle ellende en smart, waaraan Christenen in dit leven onderworpen zijn. Inderdaad schijnt de barmhartigheid een einde te hebben, wanneer wij zinken, want dan is het alsof zich niemand meer om ons bekommert, toch is zij slechts gelijk aan een slapende leeuw, die ter rechter tijd zal ontwaken, Psalm 44:23, 27, Markus 4:36 - 39. In dit opzicht kan de barmhartigheid Gods bij een leeuw vergeleken worden, gelijk een leeuw op het juiste ogenblik op zijn prooi losspringt, zo komt ook Gods uitredding Zijn verdrukte volk op Zijnen tijd troosten.

Daarom lezen wij ook, dat God, als Hij komt om Zijn volk te verlossen, getier maakt: "De Heer zal uittrekken als een held, Hij zal de ijver opwekken als een krijgsman, Hij zal juichen, ja Hij zal een groot getier maken, Hij zal zijn vijanden overweldigen, " Jesaja 42:13.

Zo is dus hier een diepte, die zich stelt tegen de diepte, welke ons tracht te verzwelgen, zij moge zijn wat zij wil. Zij het de diepte van ellende, de diepte van Gods barmhartigheid overtreft ze, zij het de diepte van helse listen, de diepte der wijsheid en der kennis Gods is machtiger en zal ze te niet doen. Zo'n heerlijke waarheid is wel waard overdacht te worden door elke zinkende ziel, die zich in de put bevindt. En zo iets overkomt Gods kinderen vaak. Er komt iemand bij u en deelt u mede, dat hij geen grond heeft om te staan, dat zijn voeten uitgegleden zijn, dat zijn hoop verloren is, en hij zelf immer dieper zinkt, als in een bodemlozen put, Psalm

11:3. Hij zinkt, niet omdat hij niets heeft om het lichaam te ondersteunen, maar doordien hij geestelijke kracht mist om zijn ziel te sterken. "Ik was nedergedaald tot de gronden der bergen, de grendelen der aarde waren om mij heen in eeuwigheid, .. mijn ziel was overstelpt in mij", Jona 2:6 - 7. Welnu, het is een krachtige steun en geeft hoop om het goede te verwachten, wanneer zo iemand ziet naar hetgeen onder hem is, naar de zegen, die op de bodem ligt, nog dieper dan de diepte, waarin hij reeds verzonken is, zo hij beneden zich een barmhartigheid ziet, die gereed staat hem op te vangen en weer omhoog te voeren.
Nogmaals, gelijk deze waarheid, als ze door hen die zinken verstaan wordt, hun kracht en moed schenkt, zo verheft zij hen ook door haar kracht boven het punt, vanwaar zij begonnen te zinken.
Er zijn er, die eens in de put zaten, en thans op de berg Sion staan, met de harpen Gods in de hand en het lied des Lams op de lippen. Maar hoe zijn ze daar gekomen? Wel, David maakt dit duidelijk door zijn eigen uitredding: "Want uw goedertierenheid is groot over mij, en u hebt mijn ziel uit het onderste des grafs uitgerukt, " Psalm 86:1 3. En andermaal: "Hij heeft mij uit een ruisende kuil (uit een kuil, waarin de duivelen hun afgrijselijke geluiden deden horen, en mijn hart met vreze en vertwijfeling vervuld werd), uit modderig slijk (waarin ik niet alleen verzonken was, maar waardoor ik ook belet werd, mij weer omhoog te werken) opgehaald, en heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld, Hij heeft mijn gangen vastgemaakt. En hij heeft een nieuw lied in mijn mond gegeven, Psalm 40:2 - 3.
Veroorloof mij echter, hier een goede raad te geven aan degenen, die menen op hun voeten te staan. Laat u niet vallen, omdat er eeuwige armen onder u zijn om u te bewaren, neemt u daarvoor in acht: God kan u in de ellende storten, Hij kan, u doen verzinken en u zonder hulp laten. Verzoekt God niet, opdat Hij u niet misschien inderdaad verwerpen zal. Ik twijfel of er velen gevonden worden, die, in vertrouwen op deze barmhartigheid, welke hen in de diepte wel weer omvangen en terugbrengen zou, zich van hun verhevenheid omlaag hebben geworpen, in de dwaze verwachting, dat God hen wel weer zou opheffen, en die niet door God aan hun lot zijn overgelaten, omdat hun val het gevolg was van opzet, en niet van zwakheid, van moedwil en een onzinnig besluit, en niet van gebrek aan kracht om het te voorkomen.

4. De Apostel spreekt van een breedte, een lengte, een diepte en een hoogte, om daardoor Gods barmhartigheid en genade in Christus aan te wijzen: "opdat gij ten volle kunt begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en HOOGTE zij."
Er zijn hoge dingen, zowel als lage, dingen boven ons zowel als onder ons, die Gods volk kwellen. Wij lezen, dat in de dagen, toen Noach, de prediker der gerechtigheid, leefde, en reuzen op aarde waren", Genesis 6:4. Ik versta hieronder: hoogten, die zich tegen Noach gesteld hadden, dat waren de vaders en vorsten van dat goddeloze en verdorven geslacht, om welks wil de toenmalige wereld door de zondvloed verdelgd is geworden. Tot deze hoogten behoorden ook de mannen, die de verspieders zo'n schrik inboezemden, toen Israël het beloofde land in bezit zou gaan nemen, de mannen, die, hoog als ceders en sterk als eiken, de verspieders met angst vervulden: Zij waren in hun eigen ogen als sprinkhanen, vergeleken bij deze kinderen Enaks. Die hoogten ontmoedigden hen dus, Numeri 13:31 - 33., Deuteronomium 2:10, 9:2.

Bovendien woonden deze vreselijke mensen in sterke en grote en hoge steden, ten einde Israël buiten zijn bezitting te houden: "Het is een volk, groter en langer dan wij, de steden zijn groot en gesterkt tot in de hemel toe, ook hebben wij daar kinderen der Enakieten gezien", Deuteronomium 1:28. Hoe verlammend werkte niet de dagelijkse verschijning van een hunner, Goliath van Gath, toen Saul en de Israëlieten in slagorde geschaard stonden tegenover het leger der Filistijnen! Samuel 1:17. Sloeg hun niet de schrik om het hart, zodra de reus zich aan hun blikken vertoonde?
Door deze reuzen en deze hoge muren worden de kinderen Gods nog tot op de huidige dag tegengestaan, omdat zij de weg versperren naar hun vaderland, naar het Kanaän daarboven. Maar, om ons tegen die allen te sterken, en ons niet te doen versagen, ondanks al hun dreigen, bestaat er ook in God een hoogte. Hij heeft Zijn Zoon hoger gesteld dan de koningen der aarde, Psalm 89:26, 28. Ook Zijn Woord heeft hij in der eeuwigheid in de hemelen, dus hoger dan de hoogste muren gesteld. Op een andere plaats zegt Hij: "Indien u de onderdrukking des armen, en de beroving des gerichts en der gerechtigheid ziet in een landschap, verwonder u niet over zo'n voornemen: want Die hoger is dan de hoge, noemt er acht op, en daar zijn hogen boven henlieden, " Prediker 5:7. Om deze oorzaak vreesde ook Paulus geen hoogte, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen, Rom. 8:39.
Maar behalve deze dingen, die ons in de weg zijn, bestaan er nog andere, die veel meer kwaad doen dan deze, namelijk de gevallen engelen. Zij worden "geestelijke boosheden in de lucht" genoemd, Eféze 6:12. Want God heeft hun voor een tijd toegelaten, zich met macht en geweld te bekleden, en zo zijn zij de geweldhebbers van de duisternis van deze eeuw geworden. Door deze worden wij verzocht, gezift, bedreigd, tegengestaan en, indien mogelijk, ten verderve gevoerd, zij bereiden ons netten en valstrikken en wat niet al, opdat wij daarin mogen gevangen worden en omkomen. Ja, en dat zou ongetwijfeld ons lot worden, was het niet, dat de Rots der eeuwen hoger stond dan die alle. Maar "Die van boven komt, is boven allen", Johannes 3:31. Zij zijn het, die onze Koning gevangen genomen en onder de raderen (van de zegekar van Zijn zaligheid) verplet heeft. Zij en alle andere tegenpartijen zijn degenen, welkers boze plannen door God worden geleid en aangewend, om mee te werken ten goede degenen, die God liefhebben, Rom. 8:28.
Er is een hoogte, *een alles overtreffende hoogte in Gods barmhartigheid en genade, tegen hen, en vóór ons*. Ook zijn er hoogten, die zich in ons verheffen, en waarop wij nauwkeurig acht moeten geven, ja zij zijn er in menigte, die zich in de weg stellen, opdat de zaligmakende kennis Gods uit onze harten moge verbannen blijven. Van deze dingen zegt de Apostel: "alle hoogte, die zich verheft tegen de kennis van God", 2 Cor. 10:5, en die Christenen en Christinnen vaak heviger kwellen, bedroeven en beangstigen dan iets anders. Door dezelve worden ons geloof en onze kennis van God en Zijnen Christus tegengewerkt en tegengesproken, en zij zijn de oorzaak, dat wij zo gemakkelijk de gezonde leer verlaten en aan dwalingen of fabelen geloven. Zij doen ons twijfelen aan onze vroegere ervaringen van Gods goedheid jegens ons, en overfloersen onze geest menigmaal, zodat wij "geen handbreed voor ogen" kunnen zien. Zij zouden ons in de handen der gevallen engelen overleveren, en niets kon ons redden, was er niet Een, die hoger staat dan die allen. Zij zijn de donkere bergen, waarop onze voet zeker zonde uitglijden, en wij struikelen en vallen, zo wij niet behoed werden door Enen, die ons over deze bergen der verdeeldheid heenvoert en tot ons inkomt, Hooglied 2:8, 17.

Voorts bestaat er een hoogte, die voor onze geest zo klaarblijkelijk is, dat ze op ons verdorven verstand een grote invloed uitoefent en ons zo gemakkelijk doet wankelen, namelijk: de hoogte, de ontzettende afstand tussen hemel en aarde. "Is niet God in de hoogte der hemelen? Zie toch het opperste der sterren aan, dat zij verheven zijn, Job 22:12. Zo lezen we in Spreuken 25:3. "de hoogte des hemels." Toen Achaz een teken van de Heere mocht eisen, zei God: "eis beneden in de diepte, of eis boven uit de hoogte", Jesaja 7:11. Nu zegt onze rede: hoe zal ik daar komen? Vooral, wanneer zij er het verst van verwijderd is. Nu, zeg ik, is elke hoogte een belemmering voor hem, die met een last beladen is, maar bovenal de hemel der hemelen, waar God troont, en waar de met schuld beladen zondaars rust kunnen vinden. En in het bijzonder schijnt deze hoogte onoverkomelijk bij de laatsten stap, die we op aarde doen, bij de dood. Christus voer ten hemel, Hand. 1:9, maar ik, arme, hoe zal ik daar komen?
Wel werd ook Elia op een vurige wagen naar die heilige plaats opgevoerd 2 Kon. 2:11, maar hoe zal ik, arme, daarheen komen? Ook Henoch is in de hemel, omdat God hem weggenomen heeft, Genesis 5:24, maar hoe zal het mij mogelijk zijn, daarheen te geraken? Zo hebben velen verdrietig gesproken. En hoezeer wantrouwen jegens Gods onveranderlijkheid in het vervullen van Zijn beloften, geen oorzaak van blijdschap is, toch, dunkt mij, ligt in de onverschilligheid van vele belijders daaromtrent het bewijs, dat zij daaraan in het geheel niet denken.
Ik weet, dat het antwoord gereed is. Gewin Christus; en u gaat naar de hemel.
Maar ik meen, dat de hoogte van die plaats en de heerlijke staat, waarin wij daar zullen verkeren, ons enig ontzag moest inboezemen, of althans ons met verwondering doen staren op de ogenblik, wanneer wij daarheen zullen opklimmen. En aangezien er zo vele hoogten bestaan tussen ons en die verblijven, moest de hoogte van Gods barmhartigheid en genade ons met aanbidding vervullen, omdat zij ons het middel is om tot die duizelingwekkende hoogte verheven te worden.
En ik ben van oordeel, dat deze zelfde hoogte mee door de Apostel bedoeld wordt, als hij bidt voor de Eféze en al de heiligen, dat zij ten volle mochten begrijpen, "welke de hoogte zij."
Mij dunkt, de vraag: Hoe zullen wij daarheen komen, wekt nog ontzag in mijn geest. "Ik zal", zegt de een, "boven de hoogten der wolken klimmen, ik zal de Allerhoogsten gelijk worden", Jesaja 14:14. Een ander zegt: ik zal mijn nest stellen tussen de sterren, Obadja 1:4. Maar wat beduidt dit alles? Indien de hemel poorten heeft, en deze gesloten zijn, hoe zal u daar binnen komen? "Al klommen zij in de hemel", zegt Jehova, "zo zal ik ze van daar doen nederdalen", Amos 9:2. Daarom vraag ik nog eens: hoe zal u daar binnen treden? Maar voor de Godzaligen is er een macht Gods, zijn de verdiensten van Christus, de diensten der engelen en de getuigenis van een goed geweten, om hen ten hemel op te voeren, maar wie al deze ondersteuning mist, hoe zal hij daar komen?
Ook verstaat zo iemand niet, welke hoogte in onze tekst bedoeld wordt, want die hoogte is datgene, wat door Christus voor ons in God verborgen ligt. De engelen zijn Gods dienaren om ons daarheen op te voeren, Lukas 16:22, Hebr. 1:14, en niemand met een bevlekt geweten wordt daar binnengelaten, Psalm 15, 24:3, 4, Openb. 21:27, 22:15. Want "weet gij niet, dat de onrechtvaardigen het Koninkrijk Gods niet zullen beërven? Dwaalt niet, noch hoereerders, noch afgodendienaars, noch overspelers, noch ontuchtigen, noch die bij mannen liggen, noch dieven, noch gierigaards, noch

dronkaards, geen lasteraars, geen rovers zullen het Koninkrijk Gods beërven", 1 Cor. 6 9, 10, Eféze 5:5. Daaruit zien wij duidelijk, dat God alleen de macht bezit, alle dingen aan zichzelf te onderwerpen.
Menig werk Gods schijnt ten enenmale onmogelijk en onuitvoerbaar te zijn, b.v. dat een maagd als maagd ontvangen en een Zoon baren zou, dat het lichaam tot stof vergaan, weer verheerlijkt opstaan, en ten hemel stijgen zal, Filip. 3:21, enz. Deze en zo vele andere dingen komen ons volkomen onbegrijpelijk voor, maar Gods macht is in staat, alle dingen naar Zijn wil te buigen en allen tegenstand tot de volvoering van Zijn oogmerken aan te wenden. God is verheven boven alles, en hij kan doen wat Hem behaagt.
Maar indien Hij daartoe machtig is, waarom laat Hij dan toe, dat zich zoveel tegen Zijn Woord aankant, en er zoveel in strijd met Zijn Woord gedaan wordt?
Ik antwoord: Hij verdraagt zeer veel om Zijn toorn te openbaren en zijn macht bekend te maken, Rom. 9:17, en opdat de wereld bekennen zou, hoe Hij heerst en regeert ook over de onheiligste en onrechtvaardigste dingen en ze dienstbaar maakt aan Zijn heilige oogmerken.
En hoe zou de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte van Gods liefde en barmhartigheid aan ons geopenbaard worden, gelijk het thans geschiedt, indien er geen breedten, en lengten, en diepten, en hoogten waren, die zich daartegen verzetten? Daarom wordt al deze tegenstand geduld, opdat de grootheid der wijsheid, der macht, der barmhartigheid en der genade Gods in Christus jegens ons verschijne en onder ons openbaar worde.

Hierin ligt dus een vermaning aan de Christenen, de daden huns Gods met wijsheid te overdenken. Hoe vele hoogten, en lengten, en breedten, en diepten stonden Israël in de weg op zijn reis van Egypte naar Kanaän, om het volk van zijn eigen zwakheid en van de macht zijns Gods te overtuigen! En zij, die de grote daden des Heeren aanschouwden en overpeinsden, plukten er ook de vruchten van, kom en zie, wat de Heere aan mij gedaan heeft, moge elke Christen zeggen. Hij heeft een Zaligmaker tegen de zonde, een hemel tegen een hel, licht tegen duisternis, goed tegen kwaad, en de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte Van Zijn genade gesteld tegenover alle macht, en kracht, en sterkte, en bedrog en elke andere vijand. Gelijk ik reeds tevoren opmerkte, worden wij daarin gewaar, zowel de macht van degenen, die ons haten, als onze onbekwaamheid om hen tegen te staan. Niemand dan God kan de macht verbreken en vernietigen, die zich tegen ons gesteld heeft, want het is de macht des duivels, der zonde, des doods en der hel. Wat ons aangaat, wij worden zelfs verbrijzeld voor de motten, Job 4:19, omdat wij een schaduw, een damp, een wind zijn, die snel voorbijgaat.
O, hoe behoren wij - en we zouden, indien onze ogen slechts geheel open waren - verwonderd staan bij de aanblik van de beweringen, uitreddingen, weldaden en zegeningen, die ons dagelijks omringen, omdat zo vele grote en ogenschijnlijke gevaren ons dreigen te verslinden als in het graf. Lees een der gouden kleinoden van David: "Zijt mij genadig, o God! want de mens zoekt mij op te slokken, de gansen dag omringt mij de bestrijder. mijn verspieders zoeken mij de gansen dag op te slokken. want ik heb vele bestrijders, o Allerhoogste!" Psalm 56:2 - 3. Aldus begint hij, en ten laatste besluit hij met deze woorden: "Gij hebt mijn ziel gered van de dood, ook niet mijn voeten van aanstoot, om voor Gods aangezicht te wandelen in het licht der

levenden", Psalm 56:14. Hierin ligt ook de reden, waarom het voor mensen en engelen zo onmogelijk is, de ongelovigen te overreden, dat zij binnengaan en zich aan Christus overgeven: er is een breedte, die zij niet overzien, een lengte, die zij niet overkomen, een diepte, waaruit zij niet opstijgen, en een hoogte, die zij niet te boven komen kunnen. En daarenboven achten zij het onmogelijk, al die bezwaren uit de weg te ruimen, zij, die in God zijn, weten dat al die tegenstand overwonnen wordt, de breedte, de lengte, de diepte en de hoogte, waarvan in onze tekst sprake is, zijn voor alle ontwaakte mensenkinderen een ontwijfelbare werkelijkheid.

Een dergelijke raad zou ik ook hem willen geven, die, zijn eigen ziel liefheeft, en dan willen wij overgaan tot de beschouwing van hetgeen volgen zal. Omdat er klaarblijkelijk een hoogte is, die we over moeten, voordat het eeuwige leven te kunnen beërven, laat uw hart acht geven om de rechte weg te kiezen, die over deze berg voert, opdat u het heerlijke uitzicht en de groene weiden der *Liefelijke Bergen* genieten moogt.
Nu is er niets zo hoog, dat het deze hoogte overtreft, behalve Jakobs ladder, welker voeten op aarde rusten, terwijl haar boveneinde aan de poorten des hemels reikt. Langs deze ladder dalen engelen zachtkens af, en langs deze ladder mag gij ten hemel opklimmen. "En hij droomde, en ziet, een ladder was gesteld op de aarde, welker opperste aan de hemel raakte, en ziet, de engelen Gods klommen daarbij op en neer", Genesis 28:12.
Deze ladder is Jezus Christus, de Zoon des mensen, gelijk duidelijk blijkt uit Johannes 1:52. Dat die ladder op de aarde gesteld is, betekent, dat Christus de mens, die op aarde is, verlost en daarin de grondslag van deszelfs zaligheid gelegd heeft, haar rijken tot in de hemel beduidt, dat zijn Goddelijke natuur niet de menselijke verenigd was, opdat Hij een volkomen Zaligmaker kon zijn.
Dat de hemel openstaat, ter plaatse waar de ladder eindigt, zegt ons, dat er een ingang ten leven is, ook staat de Heere op dezelve en zegt: "Ik ben de Heere, de God van uw vader Abraham, en de God van Izak", Genesis 28:13, om aan te tonen, dat Hij hen hartelijk welkom heet, die langs deze weg naar Zijnen hemel opklimmen en Zijn heiligdom binnentreden.
Dit spreekt Jezus duidelijk uit in deze woorden: "Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij", Johannes 14:6. Zie dus op uzelf, of gij op de rechte wijze deze ladder bestijgt, en dan zal Hij u tot zich trekken", Johannes 12:32.
Al de sporten van deze ladder zijn sterk en wel bevestigd, en de afstand van de een tot de andere is niet te groot voor het geloof, zelfs niet als gij bovenaan gekomen zijt, vanwaar gij de hemelse stad binnentreedt, waarin uw ziel wenst te wonen. Neem dan mijn vermaning aan en wees op uw hoede: niemand kan opklimmen, dan door Hem, niemand er ontvangen worden, er wonen noch er eeuwige vreugde genieten dan door Christus. "Opdat gij ten volle kunt begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij, en bekennende liefde van Christus, die de kennis te boven gaat."

Nu wij zo over de breedte, de lengte, de diepte en de hoogte van Gods barmhartigheid in Christus jegens ons gesproken hebben, willen we meer onmiddellijk **iets zeggen omtrent het gebed des apostels voor de Eféze, wat dit gedeelte betreft, namelijk, *dat zij ten volle konden begrijpen, met al de heiligen, wat die zijn.***

Ten eerste: … *Dat zij konden.*
De zwakheid van hun verstand, welke hier ondersteld wordt, lag ongetwijfeld zowel in hun natuur, als in hun genadegaven, want in beide ligt bij de Christenen groot onvermogen, tenzij zij krachtig door de Heilige Geest versterkt worden. De vermogens onzer natuur hangen af van onze genadegaven, en deze zijn een uitwerking van de krachtige invloed des Heilige Geestes Gods. Daarom ziet de natuur niets, waar de genadegaven ontbreken, en weinig, wanneer die gaven niet door de Geest der genade met alle kracht ontwikkeld zijn. De breedten, en lengten, en diepten, en hoogten, waarvan hier melding gemaakt wordt, zijn mysteriën en werken geheimzinnig op de ziel in, zodat ze menigmaal de ziel van een Christen vervullen, zonder dat deze dat bemerkt. Zo zei Christus tot Petrus: "Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar u zal het na deze verstaan", Johannes 13:7, en dat kan ook tot menigeen gezegd worden, in wie Gods genade en barmhartigheid in Christus werkzaam zijn. Zij weten niet, noch verstaan wat die werking is of wat het doel daarvan zal zijn. Daarom zeggen zij ook wel eens gelijk Petrus: "Heere zal u mij de voetenwassen?.. u zal mijn voeten niet wassen in der eeuwigheid", Johannes 13:6 - 8. Ja, en al breekt er enig licht door, zodat zij hun eigen dwaasheid inzien, indien dat licht niet zeer helder en klaar is, en zij de ware oorzaak, de eigenlijken aard en het einddoel van Gods handelingen met hen erkennen, zullen zij, gelijk Petrus, licht tot het andere uiterste overslaan, Johannes 13:9. Zij hebben Mijn wegen niet gekend, noch Mijn leidingen met hen in deze wereld, en daarom dwaalde Israël altijd met het hart, Hebr. 3:10, en was telkens weerspannig wanneer een van deze breedten, lengten, diepten of hoogten der Goddelijke barmhartigheid hen op de weg tegenkwam.
De reden daarvan is, gelijk ik tevoren zei, dat zij geheimzinnig in werking zijn. Want zij werken door, met en tegen de vijanden om hulp te geven en de zaligheid Zijns volks tot stand te brengen. Ook (ik merkte dit reeds op) wordt de macht en heerlijkheid van die lengten, breedten, enz. van Gods genade en barmhartigheid tot ons behoud dan in al haar uitnemendheid en algenoegzaamheid ten toon gespreid, daarna zien we duidelijk, dat we door die middelen staande gehouden en verlost zijn van allen tegenstand, die onze gehelen ondergang bedoelde, hoezeer ten tijde der beproeving die breedten, lengten, enz. allen door zeer ervaren Christenen kunnen onderscheiden worden, die kennis hebben verkregen van Gods wonderbare leidingen en genadevolle wegen met zijn volk. "Wie zal mij voeren in een vaste stad?.. Zult Gij het niet zijn, o God! die ons verstoten hadt, en niet uit toogt, o God! met onze heirkrachten?" Psalm 60:11, 12; woorden, die nog niet elke Christen gelovig op de lippen kan nemen.
Wat was oorzaak, dat Jonas in de buik van de walvis sprak: "nog thans zal ik de tempel Uwer heiligheid weer aanschouwen"? Jona 2:4. Was het niet zijn ervaring van het mysterie van deze breedten, en lengten, en diepten", en hoogten Gods en hunner werking in de ziel? Lees de tekst in zijn geheel: "Gij had mij geworpen in de diepte, in het hart der zeeën, en de stroom omving mij, het wier was aan mijn hoofd gebonden. Ik was nedergedaald tot de gronden der bergen, de grendelen der aarde waren om mij

heen in eeuwigheid. En ik zei: Ik ben uitgestort van voor uw ogen, nog thans zal ik de tempel Uwer heiligheid weer aanschouwen", Jona 2:5 - 6.
Zulke en dergelijke uitspraken hebben vele predikers in de mond, wanneer zij op de kansel staan, vooral wanneer zij er een flauwe voorstelling van bezitten, wat evenwel de moeilijkheid en de nood aangaat, waarin zulken verkeerd hebben, uit welker mond deze woorden zijn voortgekomen, als de uiting van hun gemoedstoestand, daarvan weten zij weinig, omdat zij er geheel vreemd aan zijn. Daarom moet hij, die begrijpen kan met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij, een goed inzicht hebben in Gods voorzienigheid, en de weg en de werkingen Gods duidelijk opmerken.

Nu is Gods voorzienigheid tweeërlei: het een schijnt ons goed, en het andere slecht toe.
Een voorbeeld van het laatste is Jakob, toen hij zijn handen kruiselings op de hoofden van zijn kleinzonen legde, juist omgekeerd als Jozef ze wilde plaatsen. "Toen Jozef zag, dat zijn vader zijn rechterhand op het hoofd van Efraïm legde, zo was het kwaad in zijn ogen, Genesis 48:17.
Ik zeg, er zijn beschikkingen Gods, waarin wij de zegen wensen vermenigvuldigd te zien, hoewel die begeerte onvervuld blijft. En dat zijn beschikkingen, die het vlees behagen, namelijk die rijkdom, welstand, gezondheid, gemak, vrienden en overvloed naar de wereld met zich brengen, omdat zij (gelijk de naam Manasse: vergeten, aanduidt) ons onze lagen staat, ons verleden doen vergeten, Genesis 41:51. En toch ligt daarin geen grote zegen.
Andere beschikkingen Gods nemen van ons weg datgene, wat het vlees begeerlijk toeschijnt, daartoe behoren ziekte, verlies, kruis, vervolging en beproeving, en gewoonlijk ligt daarin, hoezeer ze ons met tegenzin vervullen en smart veroorzaken, een rijker zegen en wezenlijke hulp. Want daardoor doet God ons, gelijk de naam Efraïm aanwijst, "wassen in het land onzer verdrukking", Genesis 41:52. Wanneer de Heere dus Zijn volk zegent, dan kruist Hij zijn handen, en legt opzettelijk de grootste zegen op het hoofd van Efraïm, in de heiligende beproeving. Wat was Abel, naar Eva's mening, in vergelijking met Kaïn? Rachel noemde haar jongste zoon Ben-oni (zoon mijner smart), maar Jakob gaf hem een beteren naam, Genesis 35:18. Ook Jabez was heerlijker en Godzaliger dan zijn broederen, hoewel zijn moeder hem dus geheten had, omdat zij hem met (meer dan gewone) smarten had gebaard, 1 Kronieken 4:9, 10.
Hij, die bekwaam is, Gods beschikkingen juist te beoordelen, is ver op weg *om met al de heiligen te begrijpen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij*, maar wie deze bekwaamheid mist, is ten opzichte van deze grote en wonderbare hoogten slechts een kind. Daarom zuigt deze honing uit een ding, waarin geen vergif vreest te zullen vinden, ik heb vaak moeten zeggen: "Het treuren is beter dan het lachen, en het klaaghuis beter dan het huis der vreugde", Spreuken 7:3 - 5.
En nog menigvuldiger heb ik gezien, dat de beproefde Christenen de beste zijn. Er is iemand, die nooit gezond, nooit voorspoedig, altijd in beproeving, teleurstelling en smart leeft, indien deze mens een Christen is, dan is hij gewis een der beste mensen. "Die met schepen ter zee afvaren, handel doende op grote wateren, die zien de werken des Heeren, en zijn wonderwerken is de diepte", Psalm 107:23 - 24. En ik houd het er voor, dat ook Jakobus om deze reden de rijke vermaant, "te roemen in zijn vernedering." En waarom? "want hij zal als een bloem van het voorbij gaan, "maar

"zalig is de man, die verzoeking verdraagt, want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen", Jacobus 1:10 - 12.
Nu weet ik wel, dat deze dingen in zichzelf niet zeer uitmunten, noch begeerd worden opdat men er enig voordeel uit behalen moge, maar God, als onze Leidsman en Leermeester, gebruikt ze om zijnen gunstgenoten zoveel omtrent Zichzelf mee te delen, als zij nodig hebben om die kiem van Zijn goedertierenheid te verstaan, waaraan de kinderen der mensen zelden op een andere wijze kennis verkrijgen. Daarom lezen wij dan ook, dat "de kastijding daarna een vreedzame vrucht der gerechtigheid van zich geeft degenen, die door dezelve geoefend zijn", Hebr. 12:11. Wij zien dus, dat deze breedten, en lengten, en diepten, en hoogten van Gods liefde onderscheiden moeten worden, sommigen geven meer, andere minder acht op Gods leidingen, hoe zij werken, hoe zij zich openbaren in elke omstandigheid, in elke verandering, in elke omkering, die ons in de wereld treft.
Ik vraag slechts of er niet enkelen zijn, die nog leven en verklaren kunnen, dat de dagen der beproeving hun de beste geweest zijn, en die wensen zouden om, zo het mogelijk ware, steeds in de beproeving te mogen blijven, indien God immer met hen wilde doen gelijk Hij tot zover met hun heeft gedaan? Want in hen laat Hij Zijn licht schijnen, of gelijk Job zegt: "Want gelijk een felle leeuw jaagt Gij mij, Gij keert weer en stelt U wonderlijk tegen mij", Job 10:16.
Lees ook de geschiedenis van Hiskia en zie, welke vruchten hij uit de beproeving plukte, Jesaja 38. Nogmaals, deze breedten, lengten, diepten en hoogten hebben in zichzelf van nature een heerlijkheid, die door zwakke ogen moeilijk bemerkt of dikwijls beschouwd kan worden. Hij moet een arendsoog hebben, die in de zon wil zien, die deze grote dingen wil aanschouwen, zonder blind te worden. Zie, welke uitwerking het licht van de hemel op Saulus had, toen hij op weg was naar Damascus, Hand. 9. Maar Stefanus kon de ogen naar de hemel houden en de heerlijkheid Gods zien, hoezeer het oordeel des doods hem wachtte, Hand. 7. Maar ik heb hiervan genoeg gezegd en ga verder.

Ten tweede: *dat u ten volle kon begrijpen.*
Ten volle begrijpen is: iets volkomen kennen, of het geheel en al vatten. Maar hier valt een verschil op te merken: er is namelijk een volstrekt, en een betrekkelijk begrijpen. Van een volstrekt ten volle begrijpen kan hier geen sprake zijn, want daarom kon de Apostel in die bedoelde plaats niet bidden, omdat het ten enenmale onmogelijk is, alles te kennen en te begrijpen, wat de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte van Gods liefde in zich bevat, onverschillig of men het barmhartigheden, oordelen of wegen Gods met zijn mensen - kinderen noemt. "Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk zijn wegen", Rom. 11:33. Of, zo men er liefde onder verstaat, waartoe ik, naar gij ziet, overhel, lees dan in onze tekst: "De liefde van Christus, die de kennis te boven gaat."
Indien dus de Apostel gemeend had, dat deze breedte, en lengte, en diepte, en hoogte volstrekt ten volle mochten begrepen worden, dan zou hij niet alleen andere Schriftuurplaatsen, maar ook zichzelf in een adem tegengesproken hebben. Daarom, zeg ik, is hier sprake van een betrekkelijke kennis, dat is, gelijk hij zegt, in gelijke mate, of met al de heiligen.

Opdat gij ten volle kunt begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, de diepte, en hoogte zij.

Ik wenste, dat gij, zo goed als ooit iemand, deze dingen mocht kennen, verstaan en uitvinden, en, met de besten der heiligen, de liefde van Christus bekennen, die de kennis te boven gaat. Gelijk ik hierboven reeds opmerkte, bestaan er trappen van kennis van deze dingen, de een weet meer, de ander minder, maar de Apostel bidt, dat de Eféze mochten zien, kennen en verstaan, zo goed als de beste onder de hemel.

1. In de eerste plaats blijkt hieruit de liefde van een dienaar van Jezus Christus. De liefde eens opzieners tot zijn kudde wordt openbaar in het gebed voor haar, daarom was Paulus gewoon, in zijn brieven, hetzij aan het begin of aan het eind, of beide, de gemeenten opmerkzaan te maken, dat hij dikwijls van ganser hart voor haar tot God bad, Rom. 16:20, 24, 1 Cor. 16:23 Gal. 6:1 8, Eféze 1:16, Filip. 14, Col. 13, 1 Thess. 1:2, 1 Tim. 6:21, 2 Tim. 4:22. En niet alleen dat, maar hij noemt ook met name de barmhartigheden en zegeningen en genade, die hij ernstig van God over haar afsmeekt, 2 Cor. 13:7, 2 Thess. 1:11.

2. Maar ten tweede: ook ligt hierin opgesloten, dat het begrijpen van deze dingen een groot voordeel is voor de Christen, ja, het zegt ons, dat een bijzondere zegen aan die kennis verbonden is, waarover we een enkel woord willen zeggen.

a. Wie enigermate in de kennis van deze dingen doordringt, zal beter de grootheid, wijsheid, macht, enz. van God, die in de hemel woont, verstaan. Want deze deugden vormen de voorstelling, die wij van God hebben, en hoezeer ik ze tot hiertoe steeds onder de namen barmhartigheid en genade heb begrepen, bedoelde ik geenszins Gods overige eigenschappen uit te sluiten, allen toch openbaren zich in de grootste liefde, die God Zijnen kinderen bewijst. Daarom lezen wij ook, dat "God liefde is, " 1 Joh. 4:16, en dat "God een licht is, " 1 Joh. 1:5. Wat God is, dat is Hij tot Zijn eigen heerlijkheid en het welzijn van degenen, die Hem vrezen. God! In de breedte, lengte, diepte en hoogte, die hier bedoeld wordt, in de gehele wereld begrepen, Coll. 1:17. De ganse wereld is in Hem, want Hij is voor, boven, achter en om alle dingen. Daarom staat er geschreven, dat Hij "van de hemelen met de span de maat heeft genomen, de wind in Zijn vuisten verzamelt, de wateren met zijn vuist meet, de bergen in een waag en de heuvelen in een weegschaal weegt, " Spreuken 30:4, Jesaja 40:12. Ja "alle volken zijn als niets voor Hem, en zij worden bij Hem geacht minder dan niet en ijdelheid, " Jesaja 40:17. "Want in Hem leven wij, en bewegen wij ons, en zijn wij," Hand. 17:28, en Hij is ondoorgrondelijk.

Ik wil nog een woord daarbij voegen, hoewel Zijn Woord en evenzeer het boek der voorzienigheid zoveel omtrent Hem verkondigt. Toch zegt de Schrift: "Ziet, dit zijn maar uiterste einden van Zijn wegen, en wat een klein stukje der zaak hebben wij van Hem gehoord?" Job 26:14. Zo groot is God boven al wat wij van Hem gelezen, gehoord of gezien hebben, hetzij in de Bijbel, in de hemel, op aarde, in de zee of ergens elders. Maar nu, dat een arme sterveling, een klomp zondig vlees, of, gelijk de Schrift zegt, stof en as, in de gunst en genade van zo'n God delen, en in Zijn hart een plaats hebben mag! Welk een verbazende, wondervolle gedachte! En toch: deze God is onze God eeuwiglijk en altoos, Hij zal ons geleiden tot de dood toe," Psalm 48:15. Van onze God wordt gezegd, dat Hij af moet dalen, om de hemelse dingen te beschouwen. Hoeveel te meer, wanneer Hij zijn ogen op de mens slaat, maar bovenal

wanneer Hij het Zich, om zo te spreken, ten taak stelt, de mens elke morgen te bezoeken en elk ogenblik te bewaken, omdat Hij Zijn hart op hem heeft gesteld en besloten, hem onder de vorsten te zetten! "De Heere is hoog boven alle Heidenen, boven de hemelen is zijn heerlijkheid. Wie is gelijk de Heere, onze God? die zeer hoog woont, die zeer laag ziet, in de hemel en op de aarde, die de geringe uit het stof opricht en de nooddruftige uit de drek verhoogt, om te doen zitten bij de prinsen Zijns volks, " Psalm 113:4 - 8.

b. Indien deze God onze God is, indien onze God zo'n God is, en wanneer wij nu tot de kennis der breedte, der lengte, der diepte en der hoogte konden geraken, die in Hem zijn, en om welke wetenschap de Apostel hier bidt voor de Eféze en alle heiligen, dan zouden we nimmer bevreesd zijn voor wat ons ook bejegenen of ons in deze wereld aantasten moge. De grote God, de Oorsprong van alle dingen, bemoeit zich met degenen, die Hem vrezen, die in zijn wegen wandelen, die Hem liefhebben en eren, zodat zij "vrijmoediglijk durven zeggen: De Heere is mij een Helper, en ik zal niet vrezen, wat mij een mens zal doen, " Hebr. 13:6.
Zou u niet verwonderd staan bij de aanblik van een man, die in het bezit van paarden en wagens, en wel gewapend, bevreesd is door een mens of een sprinkhaan te worden overrompeld? Welnu: "Hij is het, die daar zit boven de kloot der aarde, en derzelver inwoners zijn als sprinkhanen, " Jesaja 40:22, dat is de God van degenen, die Jezus Christus liefhebben, daarom behoeven en behoren we niets buiten Hem te vrezen. de mens te vrezen is God te vergeten, en in tijden van gevaar zorgeloos te zijn is Gods verordening niet te gedenken. Wat dan? Wel, laat ons God vrezen en naarstig zijn wegen houden, met die voorzichtigheid en zorg voor onszelf en onze bezittingen, die ons betaamt. En omdat God, indien wij zo handelen, ons verlossen zal uit de hand van allen die ons haten, laat ons vrolijk zijn, onbevreesd en onbezorgd, alleen daarop lettende, dat wij voor Hem staan en strijden tegen de werken der ongerechtigheid, in het vaste geloof, dat zowel wij als onze vijanden in de Hand zijn van Hem, die Zijn volk bemint, en die de goddelozen gewis vergelden zal, nadat Hij ons genoegzaam door hun tegenstand heeft gelouterd.

c. De wetenschap, waarom de Apostel bidt, zal, zo wij ze verkrijgen, nog iets anders te weeg brengen, namelijk een heilig vrezen en eerbied voor die grote God in onze zielen, zowel omdat Hij groot, als omdat Hij wijs en goed is, Jeremia 10:7. "Wie zou U niet vrezen, Heere! en Uw Naam niet verheerlijken?" Openb. 15:4. Grootheid moet ontzag inboezemen, grootheid moet eerbied wekken. En wie is zo groot als onze God, en wie komt zo'n ontzag, zo'n eerbied toe?
Ook is Hij de Alwijze, en niemand kan Hem misleiden. "Hij is ook wijs, en Hij doet het kwaad komen, en trekt Zijn Woorden niet terug, maar Hij zal zich opmaken tegen het huis der boosdoeners, en tegen de hulp van degenen, die ongerechtigheid werken," Jesaja 31:2.
De meeste mensen leven tegenover God, alsof Hij niet wijs ware, alsof Hij of de ongerechtigheid hunner harten en wegen niet kende, of niet wist hoe Hij zich te hun opzichte houden moet. En toch, Hij is wijs van hart en groot van macht, en hoezeer Hij niet zonder oorzaak kastijdt, toch zal Hij de ongerechtigheid geenszins ongestraft laten. Dit moest ons dus vrees inboezemen. Ook is Hij goed, en daarom moesten wij Hem dienen met vreze. O, dat die grote God tevens een goede God is, een goede God

jegens een onwaardig volk, dat alles verbeurd heeft en onophoudelijk doet hetgeen zijn heerlijkheid beledigt, dat moet ons doen sidderen!
Hij is vreselijk voor zijn dienstknechten, vreselijk voor allen, die Hem prijzen. De breedte, lengte, diepte en hoogte van Gods liefde jegens ons moest ook een diep ontzag voor zijn majesteit in ons verwekken. Toen de profeet de hoogte der velgen zag, waren zij "zo hoog, dat zij vreselijk waren, Ezech. 1:18, en elk een der raderen word voor zijn oren genoemd Galgal (zich draaien)", 10:13. "Zijne oordelen zijn een grote afgrond, " Psalm 36:7, ook "is er geen doorgronding van Zijn verstand, " Jesaja 40:28. Hij kan zeggen, hoe Hij ons tuchtigen zal, en onze tafel maken tot een strik, en tot een val, en tot een aanstoot, en tot een verleiding voor ons, Jesaja 8:14, Rom. 11:8 - 10. Hij weet, hoe Hij Zijn Zoon kan stellen tot een Rots der ergernis, en Zijn Evangelie tot een reuk des doods ten dode, 2 Cor. 2:16. Hij weet ons te verblinden, het rechte pad bijster te maken, Jesaja 66:4, 2 Thess. , 2:11, 12, en ons weg te doen gaan met de werkers der ongerechtigheid, " Psalm 125:5. Hij kan ons overweldigen in eeuwigheid, en Hij gaat heen, veranderende ons gelaat, zo zendt Hij ons weg, Job 14:20. Daarom behoren wij Hem te vrezen, tot ons en der onze welzijn, ja, de apostel bidt o.a. ook om deze reden voor Gods volk, want de kennis van deze dingen houdt de ziel in het effen spoor. Hierin ligt troost, hierin ligt bemoediging, dit verwekt eerbied en ontzag voor God in onze harten.

d. Deze kennis maakt ons gewillig, God als onze God te erkennen, ja zij onderhoudt en bevestigt in ons deze eensgezindheid. Jakob bezwoer met ede: "wanneer God met mij geweest zal zijn, en mij behoed zal hebben op deze weg, die ik reis, en mij gegeven zal hebben brood om te eten, en klederen om aan te trekken, en ik ten huize mijns vaders in vrede zal wedergekeerd zijn, zo zal de Heere mij tot een God zijn! En deze steen, die ik tot een opgericht teken gezet heb, zal een huis Gods wezen, en van alles wat Gij mij geven zult, zal ik U voorzeker de tienden geven, " Genesis 28:20 - 22.
In de overdenking van Gods grootheid, en in de onderstelling, dit God waarlijk was wat Hij in Zijns vaders huis van Hem gehoord had, besloot hij die God tot zijnen God te kiezen, Hem te dienen en Hem de ere te geven, die Hem toekwam. Hoe stelde niet de koning van Babel God, de Heere, boven alle goden, toen hij maar enkele stralen van Zijn heerlijkheid had waargenomen! hij noemt Hem "een God der goden, " Daniël 2:47, eert Hem boven alle goden en beveelt, dat "alle volk, natie en tong, die lastering spreekt tegen God, in stukken gehouwen worde, en zijn huis tot een drekhoop gesteld worde, Daniël 3:28, 29. Hij heet Hem "den Allerhoogste, de Eeuwiglevende," en erkent, dat "Hij doet naar Zijnen inval met het heir des hemels en de inwoners der aarde, en er is niemand, die zijn hand afslaan of tot Hem zeggen kan: wat doet Gij?" Daniël 4:34, 35.
Wij zijn geneigd ontzag te voeden voor al wat groot is, en wanneer dus de heiligste grootheid des Konings aan ons geopenbaard wordt, dan zullen wij ze aanschouwen en met Jozua uitroepen: "Kiest u heden wie gij dienen zult, .. maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen de Heere dienen!" Jozua 24:15. Toen de Apostel Paulus de Atheners tot het geloof zocht te bewegen, stelde hij hun Gods grootheid voor ogen: hij noemde God (en terecht) "de God, die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is, een Heere des hemels en der aarde, .. die zelf allen het leven, en de adem, en alle dingen geeft. En heeft uit een bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt, ..

bescheiden hebbende de tijden tevoren verordend, en de bepalingen van hun woning, enz." Hand. 17. 24 - 28. In deze woorden verheerlijkt hij Gods grootheid, en roept de mens op om die te beschouwen. Ja, deze zelfde Atheners, die Hem niet kenden, hadden toch, aangedreven door een natuurlijk, hoewel duister bewustzijn, Hem een altaar gewijd en daarop geschreven: "Den onbekenden God." Toonden zij daardoor niet, dat zij Hem op enigerlei wijze wilden eren? Hoeveel te meer dan, toen zij hem leerden kennen, en geloven, dat die grote God Zichzelf aan de mensen gegeven had, om ze tot Zich te brengen en ze deelgenoten van Zijn heerlijkheid te maken.

e. Hoe meer iemand weet of begrijpt van de grootheid Gods, die ons geopenbaard en in onze tekst door breedte, lengte, diepte en hoogte aangewezen wordt, des te beter kan hij ook de uitnemende heerlijkheid en grootheid van die dingen verstaan, die in de hemel zijn weggelegd voor degenen, die God vrezen. Wie niets van de grootheid Gods weet, kent ook niets van deze grootheid, wie de eerste grootheid niet acht, let ook op de andere niet, wie van geen weinig verstaat, heeft ook van deze een geringe voorstelling. Maar wie met al de heiligen ten volle begrijpen kan, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte is, die is het meest bekwaam om de waarde en grote heerlijkheid der hemelse dingen te verstaan en op rechten prijs te stellen. Dit kan het gezond verstand gemakkelijk vatten, en ook de ervaring leert niet anders. Want aangaande die duistere zielen, welke niets van Gods grootheid weten, zij lachen ook om degenen, die door derzelver heerlijkheid meegesleept en tot God getrokken worden. Ook zij, welkers verstand verduisterd en welkers oordeel verdorven is, beschouwen de zaken verkeerd en treden in dezelfde voetstappen als genen. Dan zullen wij zien, hoe die kleingeestige Christenen, hoezeer ze toch Christenen zijn, die in zo geringe mate kennis hebben van God en van de breedte, lengte, diepte, en hoogte van Zijn grootheid, ook weinig vervuld zijn met de heerlijkheid der zaligheid, die hen na de dood wacht. Daarom zijn zij ook niet zo volkomen der wereld afgestorven, noch zo afkerig van de zonde zo vol zelfverloochening, zo begerig naar Gods Woord, noch zo verlangend, de breedte, lengte, diepte, en hoogte van Gods raad te leren verstaan.
Nee, dit is alleen het kenmerk van dezulken, die in een overvloediger mate Gods grootheid hebben leren kennen dan deze enghartige Christenen. In betrekking tot deze dingen hebbende meeste heiligen een verruiming des harten nodig, gelijk die van Corinthe en die van Efeze, voor welke de Apostel bidt. Wanneer deze de een vermaant en de ander in zijn voorbede opneemt, opdat zij allen "ten volle konden begrijpen", dan betaamt het ons, als antwoord op zo'n liefde, onszelf van het aardse af te zonderen en ons te vermengen in alle bestendige wijsheid, Spreuken 18:1. Christus zegt: "Zo iemand wil Deszelfs wil doen, die zal van deze leer bekennen", Johannes 7:17, Jesaja 28:9. O! dat wij inderdaad verruimd mochten worden, om, gelijk de Apostel het de Eféze toewenste, deze breedte, lengte, diepte, en hoogte ten volle te begrijpen.

f. Vervolgens zouden deze grote waarheden: de komst van Christus, de opstanding der doden, en het toekomend oordeel, noch voor fabelen gehouden worden, noch zo vaak uit onze gedachte zijn als werkelijk het geval is, 1 Cor. 15:35. Want het levendig geloof daaraan hangt af van onze kennis van Gods grootheid en macht, om te volbrengen wat Hij belooft. Daarvan komt het ook, dat zulke kortzichtige Christenen leven alsof geen van deze dingen te wachten waren, en nogmaals is dat de reden, waarom zij zo spoedig verslagen zijn, als de duivel of

andere verleiders dat geloof aanvallen. Maar dit geschiedt, opdat vervuld worde wat geschreven staat: "als nu de bruidegom vertoefde, werden zij allen sluimerig, en vielen in slaap", Matth. 25:5. Ongetwijfeld is de betekenis van deze woorden, dat zij sliepen tegen de dag der opstanding en van het oordeel, en dus veel verloren hadden van de kennis Gods, die haar harten, zo zij ze behouden hadden, machtig versterkt zou hebben. Ook de Korintiërs waren in dit opzicht, de een meer, de ander minder, maar toch schier allen geducht achteruitgegaan, waarom Paulus, als hij deze leer behandelt, hen vermaant: "Waakt op rechtvaardigheid en zondigt niet. Want sommigen hebben de kennis van God niet. Ik zeg het u tot schaamte", 1 Cor. 15:34. Gewis hadden zij niet zo'n kennis van God als sterk genoeg was, om hen in dit geloof onwankelbaar staande te houden. De kennis der bovengenoemde dingen, namelijk het "ten volle begrijpen", zal ze voor onze overtuiging vergroten, naderbij brengen, en ons leren ze te geloven als de grote waarheden Gods, en de vrucht dezes geloofs is, dat wij dagelijks sterven. Daaruit vloeit

g. Een ander voordeel van deze kennis voort, namelijk dat het de toekomende wereld begeerlijk maakt, niet alleen gelijk voor die dorre zielen, die naar de hemel verlangen als een dief van de rechter genade hoopt te verwerven, maar gedreven door liefde tot God en begeerte naar de schoonheden van Zijn huis, en opdat zij uit deze wereld, deze duistere spelonk, mogen verlost worden.

De kennis van God, die iemand beweert te bezitten, kan gemakkelijk beoordeeld worden uit de wijze, waarop hart en leven daaraan beantwoordt. Waar is de man, die vurig verlangt naar God te gaan, die dit leven als een last beschouwt, die zei - gelijk een mijner kennissen op zijn ziekbed, terwijl zijn vriend voor zijn sponde tot God om verlenging des levens bad: Nee, nee, bid zo niet, want het is beter ontbonden te worden en heen te gaan.

De Christenen moeten der wereld tonen, hoe deze behoort te geloven, niet slechts door woorden met de mond of op papier, niet door vrome en zalvende gezegden, Jacobus 2:16, maar door een levendige begeerte naar het toekomende leven, een begeerte, die zich openbaart in een hemels leven, terwijl zij nog op aarde verkeren, Filip. 3:20, 21. Ik weet dat woorden goedkoop zijn, maar een weinig genade is beter dan de ganse wereld.

Maar, zo als ik opmerkte, waar wordt dat gevonden? Ik bedoel niet onder de vleselijk gezinden, niet onder de zwakke Christenen, maar onder diegenen, aan wie Paulus" bede in ruime mate is geschonken geworden?

Thans gaan wij over tot HET TWEEDE DEEL VAN ONZE TEKST: EN BEKENNEN DE LIEFDE VAN CHRISTUS, DIE DE KENNIS TE BOVEN GAAT.

Deze woorden vormen de tweede helft van onze tekst en getuigen hoofdzakelijk van de liefde van Christus, de Zone Gods. Wij hebben reeds kortelijk over God gesproken, en daarom willen wij thans iets omtrent de Zoon zeggen. Deze woorden behoren tot het gebed, waarvan tot hiertoe sprake is geweest, en hebben met het voorgaande veel overeenkomst. Eerst bidt de Apostel, dat de Eféze met al de heiligen ten volle konden begrijpen, hetgeen in absolute zin, onmogelijk is, en hier behelst zijn tweede bede, dat zij mochten bekennen de liefde van Christus, terwijl hij er in een adem aan toevoegt: "die de kennis te boven gaat."

Wij willen op drie zaken onze aandacht vestigen, namelijk:

1. Op de liefde van Christus,
2. op de oneindige grootheid van die liefde,
3. op de kennis van die liefde.

Ten eerste willen we dan de liefde van Christus beschouwen. En om die te verstaan, moeten we nogmaals drie vragen beantwoorden:

1. Wie is Christus?
2. Wat is liefde?
3. Was is Christus' liefde?

In de eerste plaats alzo: Wie is Christus?
Christus is een Wezen, dat gelijk staat met Hem, van wie we reeds gesproken hebben: Hij is waarlijk God, niet titulair of in naam of schijnbaar, maar Gode even gelijk, Johannes 1:1, 2 , 1 Joh. 5:7, Filip. 2:6. Wat wij dus gaan overwegen, is zo des te meer onze aandacht waardig, namelijk: dat zo groot, zo hoog, zo heerlijk een Persoon als Jezus Christus, ons liefheeft met een liefde, die de kennis te boven gaat. Het is zeer gewoon, dat gelijken elkaar beminnen, en meerderen bemind worden, maar dat de Koning der koningen, de Zoon Gods, dat Jezus Christus de mens dus bemint, dat gaat alle bevatting te boven, en vooral daarom, dat de mens, het voorwerp van Zijn liefde, zo laag, zo gering, zo onbeduidend, zo zondig is, als de Schrift op bijna elke bladzijde getuigt.
Maar om Zijn Persoon meer in het bijzonder te bespreken: Hij wordt God genoemd, Johannes 1:1, Koning der ere, Psalm 24:10, de Heere de heerlijkheid, 2 Cor. 2:8, het Afschijnsel van Zijns Vaders heerlijkheid en het uitgedrukte beeld van Zijn zelfstandigheid, Hebr. 1:3, een Hoofd boven alle dingen, Eféze 1:22, de Vorst des levens, Hand. 3:15, de Schepper aller dingen, Coll. 1:16, de Drager van alle dingen, Hebr. 1:3, Die macht heeft over alle dingen, Matth. 28:18, de Geliefde des Vaders, Matth. 3:17.
Maar degenen, die door Hem bemind worden, heten overtreders, zondaars, vijanden, stof en as, goddelozen, 1 Samuel 24:14, wormen, schaduw, damp, slecht, zondig, onrein, bezoedeld, ongoddelijk, dwaas en zot. En is het dan niet een wonder, moeten wij niet van verbazing opgetogen staan en zeggen: maar zal u Uw oog op zo een slaan? Hoeveel te meer dan, nu Hij Zijn hart op ons zet! En toch, dit grote, dit hoge, dit heerlijke Wezen heeft ons lief, heeft ons, die zo en zo zijn, inderdaad lief.

In de tweede plaats komt de vraag: *Wat is liefde?*
Ik wil deze vraag beantwoorden, niet door een fijne onderscheiding van woorden, maar in eenvoudige en verstaanbare termen, zonder daarom algemeen te worden. We onderscheiden dan de persoon, die liefheeft, en het voorwerp van zijn liefde. Die liefheeft in onze tekst, is Christus, maar omdat Zijn liefde een andere is dan onze liefde, zo zal het niet te onpas zijn, zo ik met een enkel woord dit verschil aanwijs. Liefde is in ons een hartstocht, en als zodanig aan een eb en vloed onderhevig, die verbazend uit elkaar kunnen lopen. Want elke hartstocht onzer ziel, liefde en haat, vreugde of smart, alles is eer overmatig of te gering, dan dat het in de juiste perken blijft.
Daarom is vaak het voorwerp onzer liefde van heden, morgen iets, dat onze haat opwekt, 2 Samuel 13:15, ja wat wij met mate behoorden lief te hebben, neemt dikwijls zo geheel onze ziel in, dat beide lichaam en ziel ten verderve gevoerd worden, 1 Tim. 6:9, 10. Bovendien kiest onze liefde voorwerpen, die onze liefde allerminst verdienen of zelfs onze haat waardig zijn, en zij versmaadt datgene wat God ons te beminnen gegeven heeft, onze liefde druist menigmaal lijnrecht tegen Gods verordeningen in.
Onze liefde vereist iets aanlokkelijks en begeerlijks in hetgeen wij beminnen zullen, of althans, dat het ons als zodanig toeschijnt, anders kunnen wij niet liefhebben, want onze liefde kan uit zichzelf niet handelen, zo niet enig voorwerp ze opwekt. Onze liefde verkoelt, al is ze ook nog zo warm geweest, wanneer haar voorwerp zijn behagelijkheid verliest of haar verwachtingen teleurstelt. De ervaring leert ons dit alles, want ieder onzer vindt daarin zijn beeld, ook kunnen wij onze liefde niet naar willekeur uitdelen of weigeren, daar ze afhangt van onze overige hartstochten.
Onze natuurlijke liefde is dus zwak en ongeregeld, zij faalt en werkt verkeerd, door of te groot, of te gering te zijn, al is het voorwerp onzer liefde ook iets, dat wij werkelijk beminnen mogen. Daaruit volgt, dat er een hemelsbreed verschil bestaat tussen onze natuurlijke liefde en die van Christus, zowel ten opzichte van het wezen, als van het beginsel en het voorwerp der liefde. Christus' liefde behoort tot Zijn wezen, 1 Joh. 4:16, geheel onderscheiden van onze liefde, gelijk wij zo even zagen. God is liefde, Christus is God, daarom is, ook Christus liefde, is zijn natuur liefde. De liefde is daarom van Hem niet te scheiden. Hij kan niet ophouden lief te hebben, zonder op te houden te zijn. Daaruit volgt, dat Christus' liefde niet uit zo'n laag en onvolkomen beginsel voortvloeit als des mensen liefde, en dan ook niet met die gebreken en onvolmaaktheden ontsierd wordt, welke onze liefde kenmerken. Zijn liefde is vrij van de onwettige en wisselvallige werking der onze, hier is geen eb en vloed, geen overmaat of verkoeling, niets onzekers. "Alzo Hij de Zijnen liefgehad heeft, zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde", Johannes 13:1.
Wel is waar, wordt de Openbaring van Zijn liefde nu eens beter, dan weer minder goed door ons opgemerkt, Hooglied 7:11, 12, en dat hangt meestal daarvan af, of wij al dan niet in Gods wegen wandelen, Johannes 14:23. Ik spreek nu van heiligen. De liefde van Christus kent geen onwettige of zondige voorwerpen, noch keert zich af van hetgeen in het Goddelijk verbond begrepen is. Zij handelt altijd overeenkomstig Gods wil, en nooit is er de minste schaduw van verkoeling in te bespeuren. De liefde van Christus vereist geen aanvalligheid of aanlokkelijkheid in haar voorwerp, daar zij zelfstandig leven genoeg bezit om zonder dat te beminnen, Ezech. 16:6 - 8. Zij handelt uit en door zichzelf, zonder enigen schijn zelfs van afhankelijkheid. Dit weten zij

allen, die ook maar enige was kennis van Gods liefde bezitten, op wie de Heere Jezus Zijn hart gezet heeft, om ze te beminnen. De liefde van Christus verwelkt niet, en niets is in staat ze te doen afnemen, wat het ook zijn moge, zelfs niet in het voorwerp van Zijn liefde zelf. Maar aangezien deze liefde van de aanvang af, uit en door zichzelve handelt, zo gaat ze voort, totdat alle onvolmaaktheden volkomen en voor eeuwig weggenomen zijn. En de reden daarvan is, dat Christus ons liefheeft om ons beminnelijk te maken, niet omdat wij beminnelijk zijn, Ezech. 16:9 - 14.

Tegenwerping.
Maar Christus vergelijkt niettemin Zijn liefde bij de onze, waarom doet Hij zulks, als er zo weinig overeenkomst tussen beide bestaat?
Antwoord.
Omdat wij de liefde niet kennen, dan uit de liefde, die in onze harten woont, daarom daalt Hij af tot onze bevattelijkheid en spreekt van Zijn liefde jegens ons, naar aanleiding van de liefde, die wij in ons hart jegens andere opmerken. Daarom geeft Hij ons een denkbeeld van Zijn liefde, en ontleent die voorstelling aan onze liefde voor vrouw en kinderen, Eféze 5:25, of aan de liefde ener moeder voor haar zuigeling, Jesaja 49:15. Ja, soms gebruikt Hij het beeld van de liefde eens mans voor een vrouw, die een hoer is: "Ga", zei de Heere tot de profeet, "wederom heen, bemin een vrouw, die, bemind zijnde van haar vriend, nog thans overspel doet: gelijk de Heere de kinderen Israëls bemint, maar zij zien om naar andere goden, en beminnen de flessen der druiven", Hosea 3:1.
Maar deze gelijkenissen moeten niet zo verstaan worden, dat zij het wezen en de Openbaring van Gods liefde uitdrukken, God maakt hiervan gebruik uitsluitend om ons in te leiden in de kennis van zijn liefde, en ons op te wekken, Hem wederkerig te beminnen. Daarom moeten wij Christus' liefde beschouwen, zowel wat haar wezen, als haar Goddelijke werking betreft.
Wat haar wezen aangaat, zij is onafscheidelijk van Christus' persoon, gelijk ik reeds heb opgemerkt, en als zodanig is zij de drijfveer en oorsprong van alle daden, waardoor Hij zich aan de zondigen mens openbaart. Maar hoezeer Zijn liefde mee Zijn wezen uitmaakt en evenmin veranderen kan als God zelf, toch ontdekken wij ze slechts uit haar openbaringen, omdat ze overigens voor ons verborgen is. "Hieraan hebben wij de liefde, gekend, dat Hij Zijn leven voor ons gesteld heeft", 1 Joh. 3:16.

Wij moeten ons dus bepalen tot de openbaringen van Christus' liefde, en vinden dan tweeërlei openbaringen:
1. Een daad, die de grondslag legt van Zijn verlossingswerk: Zijn verzoeningsdood,
2. de toepassing van die daad: Zijn Middelaarschap aan de rechterhand Zijns Vaders.

De derde plaats.
Zo komen wij van zelf tot hetgeen wij in de derde plaats zouden beantwoorden, namelijk de vraag: *wat is Christus' liefde? en wel in haar openbaring*.
***En bekennen de liefde van Christus*.**
De liefde van Christus wordt ons openbaar, gelijk ik zei:
1. In Zijn verzoeningsdood, en 2^{e} in de uitwerking van die dood.

1. Zijn verzoeningsdood vertoont zich aan ons: wondervol

a. In zichzelf,
b. In deszelfs voorbereidingen.

a. Wondervol in zichzelf, zowel wat die dood zelf, als wat de persoon aangaat, voor wie Christus stierf. De liefde van Christus is wondervol in de dood, die Hij stierf, daarin, dat Hij stierf, en dat Hij zo'n dood stierf. Het was een ongewone liefde, die Christus dreef om voor ons te sterven, ongewoon, omdat ze geheel verschillend is van de liefde van deze wereld. De mensen zijn niet gewoon, met voorbedachten rade het schavot of de ladder te beklimmen, ten einde hun leven voor andere op te offeren, en toch, dit deed Jezus Christus, en wel voor dezulken, welkers verhouding tot Hem Zijn offerande nog onbegrijpelijker maakt. Hij stierf voor zijn vijanden, Rom. 5, voor degenen, die Hem haatten, ja voor degenen, die Hem aan het kruis nagelden, niet bij geval, omdat de omstandigheden daartoe leidden, maar met vol bewustzijn en uit eigen vrijen wil, Zach. 12:10. Hij wist voor wie het was, dat Hij sterven wilde, en toch bewoog Zijn liefde Hem voor dezulken Zijn leven af te leggen.
Ik voeg er nog bij: noch door allerlei zonden, die zij bedrijven, voor welke Hij Zijn leven gaf, noch door hun tegenspraak konden zij Hem bewegen, van Zijn voornemen af te zien en Zijn Vader te bidden, dat Deze ze met het vlammend zwaard van Zijn engelen verdelgde.
Ik kan nog niet eindigen: wij lezen nergens, dat Jezus gedurende Zijn ganse leven op aarde ooit blijmoediger gestemd was, dan toen de bepaalde tijd voor zijn zelfofferande naderde, toen dankte Hij God, Lukas 22:19, toen zong Hij, Matth. 26:30. Maar dat is niet alles.
Niet slechts stierf Hij, maar Hij stierf zo'n dood, als werkelijk niet kan uitgedacht worden. Hij liet Zich onder de zondaren rekenen, ja tot zonde stellen voor zondaren, en wie kon dat zo'n afschuw inboezemen, als Hem, het vlekkeloze en heilige Lam, dat toch gewillig was zo'n uitvaagsel te worden voor hen, die Hij liefhad?
Hoe onuitsprekelijk moet daarom Zijn lijden geweest zijn, want de gerechte straf over de zonde en de zondaars werd Hem opgelegd, en wat dat betekent, kan niemand zo goed verstaan als Hij zelf en de verdoemde zielen, want de bezoldiging der zonde is de dood, en wel zo'n dood, als die zielen smaken. Die dood stierf Christus, en bijgevolg heeft Hij al deszelfs angsten en folteringen geleden, beide naar lichaam en naar ziel. Zijn tranen, zijn klachten, Zijn bloedig zweet, Lukas 22:44, de verberging van Zijns Vaders aangezicht, ja Zijn verlaten zijn door Zijn Vader toen Zijn lijden het vreselijkst was, Matth. 27:46, maken ons duidelijk bekend, welke dood Hij stierf, Markus 15:39.
Wat mij betreft, ik sta verbaasd, als ik mensen zie, die aan het vreselijke van die dood weinig schijnen te hechten. Ik wil thans niet spreken van de hel, waar de geesten der veroordeelden zijn, wij zijn nu bezig met het lijden van Christus, en ik vraag, indien Christus alles geleden heeft wat ons rechtens moest opgelegd worden, hoe kan dan iemand de betekenis van Zijn zoendood verkleinen, zonder ook aan zijn oneindige liefde te kort te doen?
Ik versta dat niet. Integendeel, wat antwoordt gij, indien ik zeg, dat de ziel van Christus leed, zolang Zijn lichaam in het graf lag, en dat liet "ontbinden van de smarten des doods" bij Christus' opstanding meer betrekking heeft op zijn ziel, dan op Zijn lichaam, indien al op het laatste? Want welke smarten konden Zijn lichaam kwellen, toen het van zijn ziel gescheiden was? Hand. 2:24.

En toch schijnt hier, alsof God de smarten des doods [van Zijn lichaam] ontbonden heeft onmiddellijk voor Zijn opstanding uit de doden. Deze mening straalt ook in Jezus' woorden door: "Want David zegt van Hem: Ik zag de Heere allen tijd voor Mij: want Hij is aan mijn rechterhand, opdat Ik niet bewogen worde. Daarom is Mijn hart verblijd, en mijn tong verheugt zich, ja ook Mijn vlees zal rusten in hope: Want u zal mijn ziel in de hel niet verlaten, noch zult uw Heilige overgeven om verderving te zien", Hand. 2:25 - 27.
Dit, zegt Petrus, heeft David gesproken, "alzo hij dan een profeet was, en wist, dat God hem met ede gezworen had, dat hij uit de vrucht zijner lenden, zoveel het vlees aangaat, de Christus verwekken zou, om Hem op Zijn troon te zetten", Hand. 2:30. "Zo heeft hij, dit voorziende, gesproken van de opstanding van Christus, dat zijn ziel niet is verlaten in de hel, noch Zijn vlees verderving heeft gezien", Hand. 2:31. "Gij zult Mijn ziel in de hel niet verlaten", zijn ziel is ook in de hel niet verlaten geweest. Wat betekenen deze uitdrukkingen, indien Christus' ziel niet geleden heeft, nadat zij van het lichaam gescheiden was?
Want van die tijd, dunkt mij, spreekt de Apostel. Behalve dat, indien het onjuist is te zeggen: dat de ziel daar niet verlaten kon zijn, waar ze nooit was, dan weet ik het niet. u zal niet verlaten, en zijn ziel is daar niet verlaten geweest, ergo: zijn ziel is daar noodzakelijk geweest. Zo men mij tegenwerpt, dat met de hel het graf bedoeld wordt, dan zeg ik, dat het dwaas is te onderstellen, dat zijn ziel in het graf verkeerde, terwijl Zijn lichaam daar lag.

Maar ook de Apostel schijnt duidelijk onderscheid te maken tussen de plaats, waar *Zijn lichaam*, en die, waar zijn ziel verkeerde, als hij zegt, dit Zijn lichaam in het graf, en zijn ziel terwijl in de hel was.
Indien men nogmaals tegenwerpt, wat de Heere aan het kruis tot de moordenaar gezegd heeft, Lukas 23:43, dan antwoord ik, dat Hij dit heeft gesproken in betrekking tot zijn Godheid. Waarom zou men deze plaats niet evenzo uitleggen als Johannes 3:13, waar de Heiland, terwijl Hij op aarde verkeert, zegt: "de Zoon des mensen, die in de hemel is", waarmee Hij toch Zichzelf bedoelt?
Wat de *Persoonlijkheid van de Zone Gods aangaat*, hetzij men Hem Zoon des mensen of hoe ook noemt, ze ligt niet in de menselijke, maar in de Goddelijke natuur van Jezus Christus.
Omdat evenwel de hel soms het dodenrijk, een andermaal het graf, een derde maal de toestand, Psalm 116:3, der verdoemde zielen uitdrukt, wil ik niet beslist aan Christus de plaats aanwijzen, waar deze zielen wonen, 1 Petrus 3:19, maar herhaal wat ik tevoren zei, dat Christus gesteld is geworden in de plaats der zondaars, in de zonden der zondaars, en ontvangen heeft wat rechtens de bezoldiging der zonde, beide naar lichaam en ziel is, gelijk duidelijk blijkt uit Jesaja 53:10, 11.
Ik houd het er voor, dat "het vet, dat het ingewand bedekt, het net over de lever, de beide nieren en het vet, dat daaraan is", een *schaduw was van de ziel van Christus*: deze delen werden aangestoken op het altaar, terwijl het vlees, en zijn vel, en zijn drek met vuur verbrand werd buiten het leger, als het zondoffer, Ex. 29 13, 14, Leviticus 8:14 - 17. (noot: Zijn bloed beeldt Zijn ziel af)
Heb ik door deze woorden de heerlijkheid en heiligheid van Christus op enigerlei wijze verkleind? Integendeel, ik heb getracht iets van zijn ontzettende smarten te zeggen, en de afschuwelijkheid der zonde, het wezen der gerechtigheid en de liefde

van Christus u voor te stellen. En ongetwijfeld is de ondoorgrondelijke liefde Christi des te krachtiger aan ons geopenbaard, naarmate het lijden van de Zone Gods bitterder geweest is.
Zo ook kunnen zij, die het lijden onzes Heeren geringschatten, onmogelijk Zijn liefde op rechten prijs stellen, hoe machtig hun welsprekendheid ook zij. Zij zeggen, dat het niet voegt, zulke verfoeilijke namen als de hel, met de heiligen persoon van Gods Zoon te verbinden.
Ik antwoord met de vraag: wat is verfoeilijker, de hel of de zonde? Of ook: menen dezulken, dat de verdorvenheid van die plaats Christus Jezus besmet heeft? Of: wanneer de Schrift zegt, dat God in de hel is, Psalm 139:8, strekt dat tot zijn oneer? Of indien iemand zo vermetel is dat te beweren, of hij dan Christus voor eeuwig naar die plaats verwijst?
En of hij daardoor de Apostolische geloofsbelijdenis tegenspreekt?

(Noot: Vele lezers zullen in dit opzicht Bunyans gevoelen onaannemelijk vinden. Men houde evenwel in het oog, dat de schrijver allerminst zichzelf als autoriteit opwerpt, en dat het persoonlijk zelfonderzoek, door Gode Geest voorgelicht en door gebed gesteund, iets was, dat hij elke Christen met ernst op het hart bond. God is naar Zijn Almacht en toorn in de hel; bovendien Zijn deugden zijn niet gescheiden van Zijn WEZEN)

b. Na een beschouwing via het lijden en de dood van Christus, wil ik thans iets zeggen omtrent de voorbereiding voor zijn zelfofferande, en ook daarin iets trachten te ontdekken van de grootheid van Zijn liefde.
Gelijk ik u reeds deed opmerken, was Christus, vóór Zijn lijden, geen onbeduidend persoon noch iemand van geringe afkomst, integendeel, Hij was de Zoon des eeuwigen Gods, ja de eniggeboren Zoon Gods, bijgevolg was Hij rechtens de Erfgenaam des Vaders en bestemd om over de ganse wereld te regeren: "alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen, Coll.1:16. Alle schepselen zijn Hem dus onderdaan, ja de engelen Gods aanbidden Hem, Hebr. 1:6. Daarom was het Hem in geen enkel opzicht verhoging, dit Hij "een weinig minder" dan de engelen werd, want wat kon Hem nog verhogen, die God is? Hij nam, om onzentwil, de menselijke natuur aan en begon daarmee Zijn heerlijkheid te openbaren, de liefde, die Hij ons reeds toedroeg voordat de werelden bestonden, begon toen duidelijk zichtbaar te worden. Indien deze Christus Gods alles gegeven had wat Hij bezat, om ons zalig te maken, zou Zijn liefde niet wonderlijk geweest zijn? Hoeveel te meer dan, nu Hij *Zichzelf* gegeven heeft!
Maar dit is nog niet alles, de verhouding tussen God en de mens was van die aard, dat de Zone Gods, gelijk Hij voor de schepping der wereld was, Zichzelf niet tot een rantsoen voor ons geven kon, aangezien de dood, die toch de bezoldiging der zonde is, onmogelijk met zijn natuur was overeen te brengen. Wat enkelen een sterven zouden kunnen noemen, namelijk het afleggen van zijn heerlijkheid en de verwisseling van zijn majesteit als Koning der koningen om de gestaltenis van een dienstknecht, een geringe dienstknecht, aan te nemen, daartoe besloot Hij van ganser harte.
Hij, die eens het voorwerp van der engelen ontzag was, werd thans een schepsel, een worm, een smaad van mensen, Psalm 22:7, geboren uit een vrouw, ter wereld gebracht in een stal, neergelegd in een kribbe, Lukas 2:7, bespot door het volk, verzocht van de duivel, Lukas 4:2, genoodzaakt om voedsel, kleding, woning en zelfs een graf van de

mensen te ontvangen. In één woord: "Hij heeft zichzelf vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is de mensen in alles gelijk geworden", Filip. 2:7, opdat Hij Zijn liefde aan ons ten volle mocht betonen.

c. En dit is opmerkelijk, dat, zolang Hij in de wereld was en zichzelf voorbereidde om een slachtoffer voor onze zonden te worden, niemand Hem daarvoor dank gezegd heeft, hoezeer Hij toch openlijk het doel van zijn komst op aarde bekend maakte, Jesaja 53:3.
Nee, zij lasterden Hem, smaadden Hem, noemden Hem een duivel, heetten Hem uitzinnig, een bedrieger, een godslasteraar, een oproermaker. Zij beschuldigden Hem voor de stadhouder, een van zijn discipelen verkocht Hem, een ander verloochende Hem, en allen werden aan Hem geërgerd, toen zijn vijanden Hem grepen. En deze sloegen Hem met vuisten, bespuwden Hem, bespotten Hem, kroonden Hem met doornen, geselden Hem, gebruikten Hem tot hun speelpop, nagelden Hem eindelijk levend door handen en voeten aan het kruis, gaven Hem edik te drinken om zijn smart te vergroten, toen Hij klaagde: "Mij dorst!" En toch, dat alles kan Hem niet aftrekken van Zijn oogmerk: ons te verlossen. Hij kwam om te sterven, hij wilde sterven, en Hij stierf, voordat tot Zijn Vader terug te keren, voor onze zonden, opdat wij mochten leven door Hem.
Evenmin mogen wij hetgeen wij in de Schrift lezen omtrent de tijdelijke straf der zonde, die Hij onderging, zonder ernstige overweging voorbijgaan, omdat die mee tot de vloek behoort, die onze zonden over ons hebben gebracht. Want de tijdelijke straf is de vergelding onzer zonden zolang wij leven, gelijk de eeuwige straf na onze dood. Dat is de reden, waarom het ganse leven onzes Heeren Jezus zo'n leven van vernedering en armoe was, Hij droeg onze krankheden en onze plagen, en heeft daardoor de vloek zowel van alle tijdelijke straffen, als van de eeuwige verdoemenis van Gods kinderen weggenomen. Hij droeg de tijdelijke straffen, en toen Hij daarin gehoorzaamheid betoond had aan Zijns Vaders wet, werd Hij ook waardig gekeurd om aan het kruis gehangen te worden en te sterven, want zijn gehele leven (zowel als Zijn dood) was een leven van verdienste, een leven van ontbering, een losprijs. Daarom lezen wij ook: "Jezus nam toe in genade bij God, " Lukas 2:52. Want zijn werken maakten Hem aangenaam bij God, omdat Hij in de plaats der mensen stond en onze Verzoener werd bij God. De hemelse Majesteit rekende hem als zodanig, en zo verwierf Hij ons de zaligheid door zijn verdiensten, en nam als ons Hoofd deel aan de volbrenging van hetgeen de wet van ons eist. Was dat alles niet, de uiting van zijn liefde, van zijn oneindige liefde?
Een liefde, die niet één was met Zijn Goddelijk Wezen, zou hier gefaald hebben, geen hartstocht zou Hem kracht heb kunnen geven al deze beletselen te boven te komen, ja zelfs Zijn mensheid zou hier het onderspit gedolven hebben, was zij niet door Zijn eeuwigen Geest gesterkt, bestuurd en bezield geweest. Daarom lezen wij, dat Hij "door de eeuwigen Geest zichzelf Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, " Hebr. 9:14, en dat Hij daardoor en in Zijn opstanding krachtig bewezen heeft, de Zoon van God te zijn, Rom. 1:4.

2. Thans komen wij tot ons tweede punt: ***de uitwerking van Zijn verzoeningsdood.***
Maar ik moet mijn lezer om verschoning vragen, wanneer hij verwacht dat ik het miljoenste gedeelte daarvan zal ontvouwen, want dat is onmogelijk. mijn bedoeling is

slechts enige wenken te geven aangaande Zijn werk als Middelaar, opdat u daarover verder mag nadenken.

a. Deze Zijn dood had zo'n waarde, dat God daardoor in de tijd van drie dagen en nachten, in het lichaam Zijns vleses, met alle uitverkorenen verzoend werd. Toen Christus Zich in de dood overgaf, stelde Hij Zich als een mens onder de wet, in de plaats van allen, voor wie Hij verzoening wilde doen: "Hij is gekomen om zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen, " Matth. 20:28. "Hij is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken, " 1 Tim. 1:15. En toen Hij Zich zo in de plaats der zondaars stelde, nam Zijn Vader daarin genoegen, gelijk wij lezen: "De Heere heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen." En nogmaals, "waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten heeft Hij gedragen, " Jesaja 53:6, 4, 12. Daaruit volgt onvermijdelijk, dat al het ontzettende en vreselijke in de dood, die Hij onderging, door Hem gedragen werd ook als mens, dat is, Hij werd geheel en al in onze plaats gesteld. Daarom staat er geschreven: "Hij is om onze overtredingen verwond, en om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld, de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, " Jesaja 53:5, en nogmaals, "Christus heeft ook eens voor de zonden geleden, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, " 1 Petrus 3:18 . Nu dan: indien Hij Zich als een mens onder de wet gesteld, en God Hem als zodanig aangenomen en gerekend, dus de zonden des volks, in welks plaats Hij stond, op Hem gelegd en Hem de dood des zondaars heeft doen sterven, dan is Christus' leven en sterven door de Vader geteld als het leven en sterven van de mens, dat is: als het leven en sterven, gelijk God het van ons allen eist. Daarom: al wat Christus op aarde bejegend is, overkwam Hem in de plaats van degenen, voor wie Hij optrad en leed. Daarop volgt, dat Hij door God gerechtvaardigd is, d.w.z. dat de voldoening, door Christus der wet gegeven, door de Vader als volkomen genoegzaam aangenomen, en Hij dus, om zo te spreken, door de Vader gedéchargeerd is geworden, want dit moest geschieden, voordat Hij van de doden kon opstaan, Hand. 2:24. God wekte Hem op niet als een schuldige, om Hem daarna te rechtvaardigen, Zijn opstanding was de plechtige proclamatie van zijn daaraan voorafgegane rechtvaardiging Hij werd van de doden opgewekt, omdat het uit het oogpunt van recht niet mogelijk was, dat Hij langer door de dood zou gehouden worden, omdat zijn zoenverdiensten volkomen voldoende waren bevonden. Hij was dus door Gods wet veroordeeld geworden en door de wrekende hand der gerechtigheid gestorven, maar toen ook door Gods wet vrij verklaard en door het recht gerechtvaardigd geworden, alles als een mens in de plaats der mensen, en daarom past ook de Apostel, en terecht, de rechtvaardiging van Christus voor God op zichzelf toe, Jesaja 50:8, Rom. 8:33, 34.
Want indien Christus Zich in mijn plaats stelt, dan spreekt het van zelf, dat ik deel heb aan hetgeen Hij Zich verwerft, waarom wij ook lezen, dat "wij levend gemaakt zijn met Christus, " Eféze 2:5. Dat is: toen Hij uit het graf opgewekt werd, werden ook wij in Hem en met Hem opgewekt, en werd ook ons een plaats in de hemel gegeven. Daarom zegt een andere Schrift: "En Hij heeft u mee levend gemaakt met Hem, al uw misdaden u vergevende, " Coll. 2:13. Deze levendmaking moet niet verstaan worden als de hernieuwing onzes harten, maar van de herleving van Christus, nadat Hij gekruisigd was geworden, en van ons wordt gezegd, dat wij met Hem levend gemaakt zijn, omdat wij, door Hem vertegenwoordigd, met Hem moesten staan of vallen gedurende de drie dagen, die Hij in het graf geweest is, en dus ook in Zijn lot delen,

toen Hij opgewekt werd. Daarom zegt de Schrift nogmaals, dat Zijn opstanding onze rechtvaardigmaking is, Rom. 4:25. "Maar Deze, een slachtoffer voor de zonde geofferd hebbende," heeft ons daardoor van onze zonden, Hebr. 10:12, en door Zijnen dood van de toekomenden toorn verlost, 1 Thess. 1:10. Maar, opdat men mij goed versta: dit leven woont thans in de Zoon, en wordt ons door Hem meegedeeld, wanneer wij geroepen worden om Zijn Woord te geloven, intussen zijn wij vrijgemaakt van de toorn en de verdoemenis, gerechtvaardigd zijnde in zijn rechtvaardiging, levend gemaakt in zijn herleving, opgestaan in zijn verrijzenis, en reeds is Christus Jezus in de hemel geplaatst! En is dit geen heerlijke uitwerking Zijns doods, dat na drie dagen, de ganse schaar der uitverkorenen in Hem opgewekt werd, en wij ten derde dage levend gemaakt zijn in en door Hem, voor het aangezicht Gods? Hebr. 6:18 - 20.

b. Een andere uitwerking van Zijnen dood, voor ons is deze, :door zijn zelfofferande heeft Hij onze helse vijanden verslagen en de dood te niet gedaan, 2 Tim. 1:10, door Zijnen dood heeft Hij te niet gedaan degene, die het geweld des doods had, dat is de duivel, Hebr. 2:14, nam Hij de prikkel des doods weg, 1 Cor. 15:55, 56, en maakte Hij de dood voor zijn heiligen tot een zoeten slaap, en het graf tot een rustplaats voor het lichaam. Door Zijnen dood maakte Hij onze dood tot zo'n heerlijke zaak, dat wij daardoor het leven in volle mate in Hem en met Hem ontvangen. Dit alles is duidelijk, want Zijn dood is onze, evenzeer als Paulus en Apollos, de wereld en het leven zelf, 1 Cor. 3:22. En dat dit alles voor ons gewrocht is door Zijnen dood, blijkt daaruit, dat Hij als mens voor ons de overwinning behaald heeft en thans als God aan de rechterhand Zijns Vaders gezeten is. Want hoewel nu nog niet alle dingen onder zijn voeten gezet zijn, zien wij toch Jezus met heerlijkheid en ere gekroond, die door de genade Gods voor allen de dood gesmaakt heeft. "Want het betaamde Hem, om welke alle dingen zijn, en door welke alle dingen zijn, dat Hij, vele kinderen tot de heerlijkheid leidende, de oversten Leidsman hunner zaligheid door lijden zou heiligen," Hebr. 2:7 - 10.
Het betaamde Hem, dat is, het was rechtvaardig en van zijn waardig, dat Hij zo deed, indien de kracht Zijns bloeds en Zijns doods daartoe genoegzaam was, en dat was zij werkelijk. Daarom heeft God Hem, en ons in Hem verhoogd, ver boven alle vijanden. Laat ons dus onszelf beschouwen, allereerst door Jezus' verhoging van de dood verlost, laat ons Hem aanzien als gekroond met eer en heerlijkheid, omdat Hij voor ons de dood gesmaakt heeft. En dan zullen we ook onszelf in de hemel zien, in ons Hoofd, onze Plaatsvervanger, onze Jezus, onze Zaligmaker.

c. Een andere uitwerking, die Zijn dood reeds voor ons heeft gehad, is dat Hij, bij zijn verschijning in de tegenwoordigheid Gods, door zijn verdiensten de uitstorting des Heilige Geestes op ons, verworven heeft, opdat wij door diens Geestes kracht in alles wat nog te doen is, persoonlijk deelgenoten mogen worden van hetgeen Christus, onze Voorganger, reeds bezit, namelijk de erve der heiligen in het licht. Daarom was van geen overvloedige uitstorting des Geestes sprake tot na de opstanding en verheerlijking onzes Heeren Jezus. "Want de Heilige Geest was nog niet (gegeven), overmits Jezus nog niet verheerlijkt was, " Johannes 7:39. Ook werd de Geest niet even spoedig gegeven als ontvangen, want Jezus ontving Hem, toen Hij in het heilige der heilige binnentrad en het bloed der besprenging uitgoot op en voor het

verzoendeksel, maar Hij werd eerst enigen tijd later gegeven, Hand. 2:32, 33. En het behoorde zo, dat de Geest in die oneindige mate, waarin Christus Hem ontving, eerst op Hem rustte, opdat zijn menselijke natuur, de eerste vrucht van Gods uitverkiezing, daarmee vervuld en daardoor verheerlijkt werd, en opdat wij, gelijk alle dingen, eens door ons Hoofd in de volheid des Geestes heiligmaking verkregen. Daarom staat er geschreven, dat Hij "ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing, " 1 Cor. 1:30. Want eerst worden wij geheiligd in Zijn vlees, gelijk wij gerechtvaardigd worden door zijn gerechtigheid. Daarom is Hij die Heilige, die ons, in Zichzelf, als heiligen Gode voorstelt, niet alleen ten opzichte van rechtvaardiging en leven, maar ook van heiligmaking en heiligheid. Want wij, die uitverkoren zijn, worden allen in Hem gezien, en ontvangen alles wat Hij ontvangen en genomen heeft. Ik geloof niet dat daarin al de zegen bestaat, die wij te danken hebben aan de Heilige Geest, welke Jezus bij zijn verschijning in Gods tegenwoordigheid verkregen heeft, want wij moeten de Geest ook in ons ontvangen, gelijk de Vader tevoren verordineerd heeft, opdat wij, gelijk ik zei, een persoonlijke opstanding (uit de zonde), een persoonlijke vernieuwing, een persoonlijke heiliging, en ten slotte een persoonlijke heerlijkheid zouden deelachtig worden. Maar ik wilde zeggen, dat Jezus de Heilige Geest ontvangen heeft als het gevolg van Zijn hemelvaart, en deze was het gevolg van Zijn opstanding en van de verdiensten van Zijn lijden en sterven. En Hij ontving Hem als een mens, als het Hoofd en de Plaatsvervanger Zijns volks.

d. Een andere uitwerking Zijns doods en van zijn zoenverdiensten is dit, dat Hij door God met de hoogste macht in hemel en op aarde, te onze nutte bekleed is,
(wij spreken nog steeds van de verhoging van zijn menselijke natuur, in, door, en met welke de Zoon Gods in staat werd gesteld, ons met God te verzoenen). "Alle dingen", zegt Hij, "zijn Mij overgegeven van mijn Vader." En: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde," en wel krachtens Zijnen dood.
"Hij heeft zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja de dood des kruises. Daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd, en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven allen naam is, opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen alle knie van degenen, die in de hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere zij, tot heerlijkheid Gods, des Vaders", Filip. 2:8 - 1 1. En dit alles, gelijk ik tevoren zei, om onzentwil. "Hij heeft Hem der gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen, " Eféze 1:22. Daarom, wie op aarde verheven wordt, wordt door onze Heere verheven. "Door Mij, " zegt Hij, "regeren de koningen, en de vorsten stellen gerechtigheid. Door Mij heersen de heersers, en de prinsen, en al de rechters der aarde, " Spreuken 8:15, 16.
Ook zijn zij, die verheven worden, geenszins aan zichzelf overgelaten, om te doen wat hun behaagt. De Meteg - Amma (de toom van Amma) is in zijn eigen hand, Hij geeft en ontneemt de teugels aan wie Hij wil, 2 Samuel 8:1. Hij bezit deze macht tot welzijn Zijns volks. Zelfs de gevallen engelen zijn uit zijn heerschappij niet buitengesloten: Hij is de "alleen machtige Heere," 1 Tim. 6:15, en zal dit te Zijner tijd bewijzen, Petrus zegt ons, dat "Hij is aan de rechterhand Gods, opgevaren ten hemel, de engelen, en machten, en krachten Hem onderdanig gemaakt zijnde," 1 Petrus 3:22.
Deze macht, zei ik, heeft Hij ontvangen ten bate van zijn gemeente op aarde, tot haar welzijn en gedijen onder de kinderen der mensen. Daarom heet Hij "Koning der

Heidenen" in het algemeen, Jeremia 10:7, en Koning der heiligen in het bijzonder, Openb. 15:3, Hij is een hoofd boven alle dingen in het algemeen, en over zijn gemeente in het bijzonder.
e. Nog een andere uitwerking van Christus' dood in de overvloed van gaven, die Hij verkregen en ontvangen heeft om van zijn gemeente voorgangers te geven. Ik zeg, om, ondanks allen tegenstand, een voldoende bediening te onderhouden, 1 Cor. 12:28 - 30. "Daarom zegt Hij: als Hij opgevaren is in de hoogte, heeft Hij de gevangenis gevangen genomen, en heeft de mensen gaven gegeven. En Dezelve heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars, tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwing van het lichaam van Christus. Totdat wij allen zullen komen tot de enigheid des geloofs en der kennis van de Zoon Gods, tot een volkomen man, tot de mate van de grootte der volheid van Christus, " Eféze 4:8 - 13.
Op velerlei wijzen heeft Satan beproefd, dit heerlijke voorrecht, dat Christus van Zijn Vader ten nutte der gemeente ontvangen heeft, is verachting te brengen. Nu eens door de mening te verspreiden, dat de Heilige Geest elke leraar overbodig maakt, dan weer door zijn eigen kinderen als predikanten op te werpen, die dan op godslasterlijke wijze beweren, in de naam van Jezus Christus en door de kracht des Heilige Geestes te spreken, een derde maal door dienaars des Heeren af te leiden met nieuwigheden in de leer, spitsvondige onderscheidingen, zeldzame uitdrukkingen, afwijkende van een gezonde, duidelijke, eenvoudige taal, opdat zij daardoor de aandacht hunner hoorders trekken en eer van hen verwerven mogen, maar tot hun eigen verderf, Johannes 3:6. Maar ondanks dit alles "is de wijsheid gerechtvaardigd geworden van haar kinderen," Matth. 11:19.
En ten jongsten dage, wanneer de vorm en het wezen van alle dingen gekend en onderscheiden zal worden, dan zal het blijken, dat de Zone Gods zelf zijn gezanten in de bediening des Woords geleid, en in dat Woord zelf een zegen gelegd heeft, terwijl zij het tot hun kudde brachten, zodat menige zondaar gered, en de tegenstand als kaf voor de wind verstoven is, Jacobus 1:18.

f. Ten laatste noem ik als een uitwerking van de dood onzes Heeren Jezus Christus, dat Hij voor al de Zijnen een plaats in de hemel heeft verkregen. "Door Zijn eigen bloed, eenmaal ingegaan zijnde in het heiligdom, heeft Hij een eeuwige verlossing te weeg gebracht, " Hebr. 9: 12. De hemel! wie weet wat dat is? Matth. 22:23. Wie kent die heerlijkheid? Zij wordt Gods troon, Gods huis genoemd, Johannes 14:2, Gods woning, het Paradijs, 2 Cor. 12:4, Gods Koninkrijk, de hoogte en het heilige, Jesaja 57:15, Abrahams schoot, Lukas 16:22, de plaats van vergadering der vreugde, Psalm 16:11, en in deze hemel zullen wij zien Gods aangezicht in eeuwigheid, Psalm 41. 13. De onsterfelijkheid, de persoon van Christus, de profeten, de engelen, de onthulling van alle mysteriën, de kennis met alle uitverkorenen, de Eeuwigheid. Deze hemel, gelijk ik tevoren opmerkte, is ons reeds geschonken, wij zijn er reeds in overgeplaatst en genieten reeds haar zaligheid, namelijk in ons Hoofd en onze Plaatsvervanger, en het betaamt ons dit te geloven, er ons in te verblijden, ervan te spreken, elkaar er over te onderhouden en te leren, in de verwachting van ons eigen persoonlijk deelgenootschap.

En dan behoren we tevens de Naam onzes Gods te loven en te prijzen, die dit huis, dit Koninkrijk, deze erfenis stelde in de hand van zo'n getrouwe Vriend, ja van een Broeder, een Zaligmaker en Middelaar.
En eindelijk, omdat alles wat wij opgenoemd hebben, de vrucht is van het lijden en sterven onzes Heeren Jezus, en zijn offerande de vrucht van zijn liefde, die de kennis te boven gaat, hoe diep moeten wij ons dan niet voor Hem neerbuigen en Hem onze liefdevollen Heiland heten, ja hoe innig moeten wij Hem liefhebben en gehoorzamen, al onze dienst Hem wijden, en van hart bereid zijn voor Hem te lijden, wie de eer en de heerlijkheid zij tot in eeuwigheid!

Tot dusver sprak ik over Christus' liefde in het algemeen, ik had daaraan nog veel kunnen toevoegen, maar, gelijk ik tevoren opmerkte, ik wilde eerst de grote openbaringen van Christus' liefde bespreken en dan,

Ten tweede, over haar onuitsprekelijke grootheid een woord in het midden brengen. ***"En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat."***
Deze uitdrukking de kennis te boven gaat wijst op haar onuitsprekelijke grootheid, een grootheid, die alle bevatting beneden zich laat, ze gaat alle palen en perken van menselijke kennis en wetenschap te boven. En daar de uitdrukking geheel onbepaald is en niet slechts op de kennis van deze of geen betrekking heeft, zo volgt hieruit, dat Paulus door dit gezegde alle schepselen in hemel en op aarde oproept om, zo zij kunnen, Christus' liefde te doorgronden. De liefde van Christus, die de kennis te boven gaat. En ik voeg er nog bij, dat, omdat de Apostel zowel ten aanzien der kennis, als der personen, volstrekt onbepaald is, ook alle wetenschap, alle vernuft, alle ontwikkeling, of in welk opzicht het menselijk verstand ook een hoge vlucht neemt, in zijn oproeping begrepen is, zij gaat alle kennis te boven, Eféze 3:8.
Hetzelfde ligt in een uitdrukking, die de Apostel in dit eigen hoofdstuk, een ogenblik tevoren doet: "Mij", zegt hij, "… Is deze genade gegeven, om onder de Heidenen te verkondigen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus, of die rijkdom van Christus, die onmogelijk kan doorgrond worden, de rijkdom van Zijn liefde en genade, de rijkdom van Zijn liefde jegens ons. "Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat u door zijn armoe zou rijk worden", 2 Cor. 8:9.
Gij kent de genade, in zover elke gelovige ze kent, dat Hij de hemel heeft verlaten, en vlees en bloed aangenomen, opdat Hij ons in de hemel bracht. Maar toch, al de genade, die in deze zelfvernedering gelegen is, kent niemand, noch kan iemand kennen, want die mogelijkheid zou in lijnrechte tegenspraak met onze tekst zijn: "De liefde van Christus, die de kennis te boven gaat."
Daarom kan deze liefde in haar grootste uitgestrektheid nimmer door iemand verstaan worden, hoe, ontwikkeld en veelomvattend zijn verstand en zijn kennis ook wezen mogen. Laat zo iemand onderzoeken zoveel hij wil en zolang hij kan, "hetgeen ver af is en zeer diep, wie zal dat vinden?" Prediker 7:24. En dat Christus' liefde ver af en zeer diep is, zal spoedig nog duidelijker worden. Maar eerst willen wij in bijzonderheden die ondoorzoekelijkheid aanwijzen, en dan enige bewijzen aanvoeren, die het geheel bevestigen.

1. In de eerste plaats: *Deze liefde overtreft de kennis van de wijste Christen*, ik bedoel van de verst gevorderden in deze kennis.
Om dit bevestigd te zien, behoeven wij niet verder te gaan dan tot de man, die deze woorden schreef, namelijk Paulus, die in de woorden van onze tekst ook zichzelf begrijpt. De liefde van Christus, die de kennis, ook mijn kennis, te boven gaat. Als wilde hij zeggen: "Hoezeer ik grote vorderingen gemaakt heb in de kennis van Gods genade, en zoveel ervaring van Zijn liefde bezit als iemand op aarde, toch beken ik, dat mijn wetenschap te kort schiet, en evenzeer moet ik van iedereen besluiten, dat hij nog niets gekend heeft, gelijk men behoort te kennen", 1 Cor. 8:2, 13:12.

In de tweede plaats gaat deze liefde de kennis van alle heiligen te boven, *al deed elk onzer wat hij vermag om die liefde te verstaan, dan nog zou de som van al onze kennis slechts een zeer gebrekkige wetenschap vormen,* wij kennen ten dele, wij zien hier door een spiegel in een duistere rede, 1 Cor. 13:9 - 12, wij wandelen door geloof en niet door aanschouwen, 2 Cor. 5:7. Wij spreken thans van de heiligen op aarde.

In de derde plaats noem ik de heiligen in de hemel, *ook zij kunnen onmogelijk volkomen de liefde Christi kennen.* Want hoezeer zij ze beter verstaan dan de heiligen op aarde, omdat zij wandelen in aanschouwen en thans volmaakt zijn, toch, om niet meer aan te voeren, doorzien zij de rijke en onnaspeurlijke leidingen des Heeren met de zondaren op aarde niet. Ook kunnen zij wat aan andere geschiedt, niet afmeten naar hetgeen zij zelf daar ervaren. Want zonden, en tijden, en personen, en omstandigheden kunnen veel veranderen, en toch, al konden alle heiligen in hemel en op aarde samenbrengen al wat zij van Christus' liefde weten, dan nog zou deze som ver beneden de ware grootheid van die liefde blijven, omdat nog een oneindige rijkdom voor hen verborgen blijft. Duidelijk lezen wij, dat zij, die op aarde verkeren, niet weten wat zij zijn zullen, 1 Joh. 3:2, en ook die in de hemel zijn, missen nog die volmaaktheid, waartoe zij eens zullen geraken, Hebr. 11:39, 40.
Bovendien zien wij, dat de zielen onder het altaar, hoe volkomen zij ook zijn in vergelijking met hun toestand op aarde, Jesaja 63:16, toch nog een onvolmaakte kennis hebben en nog steeds nieuw onderwijs behoeven, Openb. 6:9 - 11. Ik zeg, zij zijn niet in staat, zonder opheldering en onderricht, het bestuur van Christus' liefde op aarde te verstaan.

In de vierde plaats *willen wij ook de engelen te hulp roepen,* wanneer elk hunner in het bijzonder zijn kennis gevoegd heeft bij de som van der heiligen kennis, dan nog is geen volmaakte wetenschap bereikt, en blijven er nog een grote menigte raadselen onopgelost.
Ik geef toe, dat de engelen in sommige opzichten meer kennis van Christus' liefde hebben dan de heiligen op aarde, maar ik weet ook, dat de engelen van de heiligen op aarde veel leren, waaruit blijkt, dat ook zij ten dele kennen, Eféze 3:10. Zo dan, de kennis van Christus' liefde is in elk in het bijzonder en in allen te samen nog zeer onvolmaakt, 1 Petrus 1:12, en de tekst is thans nog even waar, als toen de woorden werden geschreven: Christus' rijkdom is onnaspeurlijk, en Zijn liefde gaat de kennis te boven.

Ik wil u thans aantonen, 2. ***Om welke redenen die rijkdom onnaspeurlijk is, en die liefde de kennis te boven gaat,*** en wel als

Eerste reden noemen, dat zij eeuwig is.

Al wat eeuwig is, is in vierderlei opzicht onmogelijk volkomen te doorgronden:

1. Het is zonder begin,
2. het is zonder einde,
3. het is onbeperkt,
4. het is onbegrijpelijk.

1. Het is zonder begin.
Wat bestond voor de wereld, is zonder begin, zo bestond ook Christus' liefde, voordat de wereld geschapen was. Dit blijkt uit Spreuken 8:31 :Toen God de wereld grondde, waren zijn vermakingen met de mensen - kinderen. Niet dat wij toen reeds bestonden als schepselen, maar in de liefde en genegenheid van Jezus Christus leefden wij reeds. Daardoor kan de volheid der liefde van Christus onmogelijk door enig schepsel verstaan worden. Wie kan de gedachten der innigste genegenheid verhalen, die Christus had, voordat de wereld uit het niet te voorschijn trad? Wie kan zeggen, hoezeer Hij zich toen vermaakte met wezens, die reeds in Zijn liefde bestonden? en hoe Hij zich toen bezig hield met hetgeen naderhand onze geschiedenis worden zou? In het algemeen kunnen wij besluiten, dat Zijn liefde groot was, er schijnt een overeenkomst te bestaan tussen Zijns Vaders vermaak in Hem, en Zijn vermaak in de mensenkinderen, Spreuken 8:22, 30, 31.
Maar ik vraag: Wie kan ons de vermakingen des Vaders met Zijn Zoon ten volle ontvouwen? Wie kan zeggen, van welke aard die waren? En die overeenkomst, welke wij hier menen te ontdekken, zien wij door Christus bevestigd, als Hij zegt: "Gelijkerwijs de Vader Mij liefgehad heeft, heb Ik ook u liefgehad", Johannes 15:9.
Ik weet, dat ik enigszins de betekenis van eeuwig uit het oog verlies, maar onder eeuwig verstaan wij vaak evenzeer, voordat de wereld geschapen was, als een altoos zonder einde, en daarom vragen wij de lezer, of hij ook de liefde bepalen kan, waarmee Christus ons voor de aanvang des tijds heeft bemind?
Ik herinner mij een vraag, die God aan Job deed: "Waar waart gij, toen Ik de aarde grondde? geef het te kennen, indien u kloek van verstand zijt", Job 38:4. Ligt daarin niet opgesloten: omdat gij toen nog niet bestond, kunt u ook niet zeggen, hoe dat volbracht is.
Welnu, indien een werk, zo zichtbaar als de schepping, in zijn ontstaan nog zo onbekend is aan hen, die later het aan zijn ontvingen, hoe zal men dan een volledige kennis kunnen hebben van een mysterie, verborgen in zijn oorsprong en slechts hier en daar in zijn uitwerking zichtbaar, terwijl dat mysterie nog veel ouder is dan de fundering van hemel en aarde? Om deze waarheid nog eens te herhalen: wat eeuwig is, heeft geen begin gehad en kan daarom door eindige schepselen onmogelijk doorgrond worden.

2. Wat eeuwig is, kent ook geen einde.
Hoe kan iets verstaan worden, dat nimmer zal ophouden, en waarvan nog nooit de helft aan Christus' gemeente is geopenbaard geworden? Ik weet, dat de gezichten van

Jezus' liefde, die de heiligen in de hemel ten deel zullen vallen, onze kennis alhier ver zullen overtreffen, gelijk het zonlicht op de middag dat van een kaars te middernacht ver te boven gaat, en daarom zal onze tegenwoordige wetenschap in die dagen geheel verslonden worden. "Wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten dele is, te niet gedaan worden, " 1 Cor. 13:10. En hoezeer de Apostel hier van iets volmaakts spreekt, moet dit niet verstaan worden als de volmaaktheid, die in God is, want dan zouden er zoveel eeuwige en oneindige wezens bestaan als er gezaligden zijn. Maar de betekenis is, dat wij dan met de Eeuwige zullen zijn, en onmiddellijk Hem genieten met al de volkomenheid onzer kennis, voor zo ver schepselen daartoe kunnen geraken, als ze de hoogsten trap der volmaaktheid bereikt hebben. Toch zal ook deze volmaaktheid niet in staat zijn Christus' liefde ten volle te doorgronden, omdat Zijn eigen natuur en wezen daarvan de grond uitmaakt.

Ik weet ook, dat wij *dan zullen kennen, gelijk ook wij gekend zijn. Maar* ook dit wil niet zeggen, dat wij dan God zullen kennen, gelijk Hij ons gekend heeft. Zo'n besluit zou een dwaasheid zijn, maar de zin is: gelijk wij gekend zijn tot geluk, tot zaligheid en voor de hemel, en wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zullen wij volmaakt kennen en ons verheugen in datgene, waartoe God ons gekend heeft. En dit is het, waarnaar de Apostel zo sterk verlangde, namelijk: dat hij het ook grijpen mocht, waartoe hij van Jezus Christus ook gegrepen was, Filip. 3:12. Dat is: datgene te zien en te kennen, waartoe hij door God bestemd en door Jezus Christus geroepen was. Nogmaals zegt de Schrift: "wij zullen Hem gelijk wezen, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is, " 1 Joh. 3:2.

Deze tekst heeft betrekking op de mensheid van de Zoon, niet op zijn Godheid. Niet op zijn Godheid, afzonderlijk beschouwd, want het is even onmogelijk voor een mens de zee leeg te drinken, als voor de verst gevorderden heilige, die in de heerlijkheid woont of ooit wonen zal, de Godheid volkomen te zien en volmaakt te doorgronden. Maar de mensheid van Gods Zoon zullen wij door en door beschouwen, in al haar heerlijkheid en schoonheid, die Hem bereid was van voor de grondlegging der wereld. En Christus wil, dat wij zijn heerlijkheid zullen zien, wanneer Hij ons in heerlijkheid tot zich neemt, Johannes 17:24, maar de oneindige Goddelijke majesteit, de eeuwige Godheid van Gods Zoon, kan nimmer of nooit volkomen verstaan noch aanschouwd worden.

Ik twijfel niet, of er zullen dan in Christus en in ons stralen der eeuwige majesteit en vonken der eeuwige liefde afdalen, die ons in bewondering en verrukking zullen brengen, 2 Thess. 1:10, en alsdan zullen wij Gods leidingen met ons verstaan, die ons thans vaak een raadsel zijn en blijven. Maar een volkomen, allesomvattende kennis van het Goddelijk wezen is geen schepsel weggelegd. En daarom kan ook Christus' liefde in haar wezen en oorsprong onmogelijk doorgrond worden, omdat ze nimmer haar einde zal vinden. Wat geen einde heeft, heeft ook geen midden, hoe zullen dan degenen, die eeuwig in de hemel zijn, ooit de helft der eeuwigheid overschrijden?

Wel weet ik, dat alle vreugde aldaar eeuwige vreugde zal zijn. Ja, dat alles wat wij daar zullen zien, eeuwig zal blijven, want er is onderscheid tussen een eeuwigheid, die betrekking heeft op de natuur, en die, welke betrekking heeft op de duur ener zaak. De natuur der eeuwige dingen zullen wij genieten, maar hun oneindigheid zullen wij nooit in staat zijn te doorgronden, omdat hun duur onbeperkt is.

Dus zal wel de natuur van Christus' liefde door de heiligen in de hemel volkomen verstaan worden, maar nimmer zullen zij haar oneindigheid doorgronden. En dat zal

hun geluk uitmaken. Want indien het mogelijk ware, in de hemel ooit het einde onzer zaligheid te bereiken (en dat zou het zijn, als wij het einde van Christus' liefde konden bevatten), dan waren wij aan de grenzen van onze blijdschap. En wat een einde heeft, heeft een tijd van verval, een tijd, dat het zal ophouden te bestaan, even zeker als een tijd, dat het zijn toppunt bereikt heeft.
Dus blijkt ook uit al, deze beschouwingen, dat Christus' liefde onnaspeurlijk is en de kennis te boven gaat.

3 en 4. En nu nog een woord over de onbeperktheid en onbegrijpelijkheid van al wat eeuwig is, en zo ook van deze liefde.
Ook daarom is ze zelfs boven de volmaaktste kennis ver verheven. En dit geeft de zaligen werk, als ze in de hemel zijn, geen lastig, onaangenaam, vermoeiend werk, maar een heiligen, heerlijke, leerzame arbeid, want hoewel de bezigheid en de aanbidding der heiligen in de hemel niet in bijzonderheden aan ons meegedeeld, en het dus "nog niet openbaar is wat wij zijn zullen, " toch kunnen wij in het algemeen zeggen, dat zij daar zullen te doen krijgen wat zij hier nog niet gedaan hebben, en die taak zal hun louter verrukking zijn. De wet had een schaduw, niet het beeld zelf der toekomende goederen, Hebr. 10:1. Het beeld is een beeld, en niet de hemelse dingen zelven, Hebr. 9:23 (de hemelse dingen zijn o.a. de heiligen), en die heiligen zullen in de hemel aanbidden. Daardoor wordt hun heerlijkheid in het minst niet verduisterd. De engelen omringen en dienen thans God, Psalm 103 20, de Zone Gods is nu een Dienaar en wacht op Zijn Vaders woord, Hebr. 8:1, 2, enkele heiligen heeft God zich ten dienst verkoren, nadat zij in de hemel gekomen waren, Lukas 9:29 - 32, en waarom zouden wij blote toeschouwers zijn, wanneer wij daar eens komen?
Ik kan dat althans niet geloven. Men kan zeggen: zij rusten daar van hun arbeid, toegegeven, maar niet van hun blijdschap. Alles wat eens bezwarend was, in het lijden of dienen, zal dan verdwenen zijn, en wat aangenaam en heerlijk was, zal blijven bestaan. Het zal dan een tijd zijn om te ontvangen, en niet om te arbeiden. Gewis, indien men onder arbeid verstaat, wat wij thans zo noemen, maar onze arbeid daar zal bestaan in *ontvangen en verheerlijken.* De vissen in de zee zwemmen en drinken.

Maar we willen dit punt laten rusten, totdat wij daartoe komen. Laat ons weer naar de aarde terugkeren, want wij hebben nu over zulke verhevene dingen gesproken, en als

Tweede reden noemen: *De liefde van Christus moet noodzakelijk onze kennis te boven gaan, omdat wij onmogelijk de ganse omvang onzer zonden kunnen verstaan.*
Ook de zonde geeft ons een blik in de liefde van Christus.
Opnieuw bieden zich vier zaken ter bespreking aan:

1. Het wezen der zonde,
2. de verzwarende omstandigheden der zonde,
3. de gevolgen der zonde, en
4. de volmaakte kennis daarvan.

1. Voordat wij de liefde van Christus kunnen kennen, moeten wij het wezen der zonde inzien, namelijk weten wat de zonde eigenlijk is. Maar niemand kent haar wezen ten volle, niemand weet volkomen, wat de zonde is. De Apostel zegt, dat "de zonde wierd

bovenmate zondigende, " Rom. 7:13. Dat is: de zonde is bovenmate verfoeilijk, meer dan wij ons kunnen voorstellen, gelijk blijkt uit het gebod. De reden nu, waarom niemand ten volle de afschuwelijkheid der zonde kan inzien, ligt daarin, dat niemand volkomen de heiligheid Gods kan verstaan. Want zonde staat lijnrecht tegenover de heiligheid Gods. Niets zoekt God zo rechtstreeks aan te tasten, en staat zo beslist vijandig tegenover Hem als de zonde. De zonde is erger dan de duivel, wie dus meer de duivel dan de zonde schuwt, kent de vreselijkheid der laatste nog niet, en weet zo ook slechts weinig van de liefde van Christus. Wie niet weet wat de zonde in de wereld zou uitgewerkt hebben, was niet Christus tussenbeide gekomen, hoe kan hij de uitgestrektheid van Christus' liefde overzien? En wie niet weet, waartoe de zonde hem persoonlijk zou gebracht hebben, zo niet Christus hem verlost had, verstaat evenmin veel van Christus' liefde jegens hem.
Daarom kan de zonde, in al haar ontzettendheid, niet gekend, en dus kan evenmin Christus' liefde in al haar uitgestrektheid verstaan worden. Bovendien doen wij vele zonden, die ons verontreinigen, en die wij zelfs niet gewaar worden, hoe kunnen wij dan de liefde Christi kennen, welke ons ook van die zonden bevrijdt? "Wie zou de afdwalingen verstaan?" zegt David, Psalm 19:13.
En daarom: wie kan de liefde verstaan, welke daarvan verlost? Bovendien, wie Christus' liefde ten volle wil verstaan, moet ook een volkomen kennis hebben van de toorn Gods, die brandt als de hel, brandt tegen de zondaars om wil hunner zonden, maar deze kent niemand: "Wie kent de sterkte Uws toorns?" vraagt Mozes, Psalm 90:11. Daarom kent niemand Christus' liefde ten volle. De zonde dringt zich, volgens haar natuur in het goede in ons, vermengt zich daarmee, om onder de schijn des goeden voort te woekeren, en daarbij gaat ze zo listig, zo bedrieglijk, zo onzichtbaar te werk, dat haar slachtoffer alles voor deugd aanziet en niet anders kan handelen. Ook daarvan verlost de liefde van Christus, en, gelijk ik reeds een en andermaal opmerkte, indien iemand de gevaarlijkheid der wond niet kent, zo heeft hij ook geen begrip van de heilzame balsem, waardoor hij genezen wordt.

2. Ook met de verzwarende omstandigheden der zonde is menigeen onbekend, en de profeten, die Gods besluiten aan het volk hadden te verkondigen, wezen bijzonder daarop, Jeremia 2 en 3, Ezech. 16. Er zijn zonden tegen het licht, zonden tegen de kennis, zonden tegen de liefde, zonden tegen het onderricht, zonden tegen de bedreigingen, zonden tegen de beloften, voornemens en geloften, zonden tegen de ervaring, zouden tegen de openbaringen van Gods toorn, en vele andere zonden, die door bijzondere omstandigheden verzwaard worden, waarvan wij weinig of geen kennis dragen. En hoe kan dan de liefde, welke ons daarvan reinigt, ten volle verstaan worden?
Helaas! onze onwetendheid te deze opzichte blijkt duidelijk uit onze onwilligheid om beproeving te ondergaan, uit onze ontevredenheid met Gods beschikking, uit onze verwondering wanneer wij gekastijd worden, uit onze verwachting dat de beproeving spoediger wijke. Of, zo onze onbekendheid met de onreinheid onzer handelingen Niet op deze wijze openbaar wordt, dan misschien door onze onverschilligheid omtrent onze schuld, onze toegevendheid jegens onze zonden, onze trage plichtsvervulling en halfgemeende bede en vergeving na slechte, ongepaste daden. Waarom zal ik alles tot in het bijzondere opnoemen? onze ganse levensloop bewijst maar al te duidelijk, hoe onkundig wij zijn omtrent de grootheid en schuld onzer zonden, en hoe zouden we

dan de liefde van Christus in haar gehele uitgestrektheid kunnen verstaan, die van al die zonden schuld volkomen verlost?

3. Wie kent de eindelijke gevolgen der zonde? Ik meen, waartoe de geringste zonde voert, en waarin zij de zondaar onvermijdelijk stort? Er is geen plaag, geen beproeving, geen kwaad onder de hemel, die niet door onze overtreding verwekt zijn! ja, de minste onzer zonden is al de ellende waard, die onder de hemel bestaat, dat zij ziel en lichaam des zondaars tegelijk overvallen. Dit spreekt van zelf, want de minste zonde verdient de hel, die erger is dan alle aardse straffen. Maar ik vraag: wie verstaat dit alles? En ik zeg bovendien: indien de minste zonde al die ellende verdient, wat moet dan de vergelding voor al uw zonden zijn? hoe vele oordelen, hoe vele plagen, hoe vele slagen met de roede van Gods toorn verdient gij dan wel? Wie kan daarom de hel, het eeuwige vuur, de oneindige folteringen, en de eeuwigheid van al deze dingen verstaan? Maar dit is nog niet alles, uw zonden zijn ook de oorzaak van veel ellende uwer medemensen. Goede mensen vooral denken er weinig aan, hoeveel kwaad zij met een enkele zonde stichten. Hoe vele vaders en moeders brengen, zonder het zelf te begrijpen, hun kinderen door hun eigen voorbeeld op de weg des verderfs! Psalm 106:6 - 7.
Wij noemen zulke ouders verstokt, die hun kinderen de duivel ten offer brachten, maar het valt ons gemakkelijker iets nog ergers te doen, zij doodden slechts het lichaam, maar wij brengen lichaam en ziel in de hel, zo wij niet op onze hoede zijn. Weet u, hoezeer onze zonden Gods toorn verwekken? hoe zij de Heilige Geest bedroeven? hoe zij onze genadegaven verdonkeren? onze gebeden verontreinigen? ons geloof verzwakken? Christus tarten om ons te verloochenen? en het goede ver van ons houden? En zo wij niet elk van deze dingen ten volle verstaan, hoe zullen wij een volmaakte kennis hebben van de liefde Christi, die ons daarvan verlost?

4. Nog eens: wie bezit een volmaakte wetenschap van al deze dingen? Ik geloof, dat enkele zielen het tamelijk ver gebracht hebben in een of meer opzichten, maar ik weet ook dat er niemand is, die ze in elk opzicht grondig geleerd heeft. En toch de liefde van Christus verlost ons in ieder opzicht, ondanks de afschuwelijkheid en verdoemelijkheid der zonde. Helaas! hoe onbekend zijn wij met de ongerechtigheid, die in ons hart woont en werkt. Hoe velen weten nauwelijks, dat zij bestaan uit een stoffelijk lichaam en een onsterfelijke ziel? En hoeveel, die dat wel weten, maar het samenstel van beide niet verstaan? Ik vraag bovendien: hoeveel beweren, lichaam en ziel te bestuderen, die toch zichzelf naar lichaam en ziel als dwazen gedragen? Niemand is er, dus besluit ik hieruit, die zichzelf volkomen kent, want de mens is "op een heel vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt, " Psalm 139:14, en niemand is in staat, de verhouding tussen lichaam en ziel juist aan te geven. Hoeveel te meer moet dan onze kennis van Christus' liefde te kort schieten!

De derde reden is, dat, wie Christus' liefde volkomen wil kennen, *tevoren volmaakt op de hoogte moet zijn met de listige omleidingen des duivels, met alle listen, en leugens, en valstrikken en bedoelingen van Satan,* ja hij moet dan weten, hoe vaak en wanneer de duivel in Gods vergadering is geweest, en welke pogingen hij aangewend heeft om God te bewegen, dat Hij hem vrijheid gaf zijn dienstknechten te verzoeken, gelijk eens Job en Petrus, Job 1 en 2, Lukas 22:31. Maar wie weet dit alles? geen mens, zelfs

geen engel. Want indien des mensen hart zo arglistig is, dat niemand, hoe scherpzinnig hij ook zij, het kan kennen, noch zijn geheimen alle ontsluieren behalve God, wie kan dan het hart van engelen verstaan, hetwelk naar alle waarschijnlijkheid nog moeilijker te doorgronden is? En toch moeten wij daarmee ten volle bekend zijn, om de liefde van Christus volkomen te kunnen begrijpen.
Opnieuw kom ik dus tot het resultaat, dat de liefde van Christus de kennis te boven gaat, dat zij onmogelijk in haar volle uitgestrektheid kan geweten worden.

Als vierde reden noem ik nog, dat hij, die staande houdt de liefde Christi volkomen te verstaan, ook beweren moet een volmaakte wetenschap te bezitten van de verdiensten van Zijn bloed, de lankmoedigheid van Zijn geduld, de invloed van zijn Voorspraak en de uitnemende heerlijkheid, die voor ons verworven is en bewaard wordt. Maar ik onderstel, dat niemand zo dwaas zal zijn, en daarom mag ik zonder enige vrees vaststellen, dat niemand van dat alles, dus ook niet van Christi liefde, een volmaakte kennis bezit.

Wij hebben thans gesproken van de liefde van Christus en van haar onnaspeurlijke grootheid, nu volgt ons **DERDE punt: de kennis van die liefde.**

Wij willen zien, welke kennis van Christus' liefde in deze wereld bereikbaar is, en deze vraag in drieërlei opzicht beantwoorden

1. Zij kan naar haar wezen gekend worden,
2. Zij kan uit verschillende van haar openbaringen gekend worden, maar
3. de grootste kennis, die wij van haar kunnen verkrijgen, is de wetenschap, dat zij de kennis te boven gaat.

Ten eerste kan Christus' liefde naar haar wezen gekend worden, en wel, dat zij vrij, Goddelijk, hemels, eeuwig en onveranderlijk is. Slechts Zijn liefde heeft al deze eigenschappen, alle andere liefde is veranderlijk, voorbijgaand, gemengd of aards. Christus' liefde is Goddelijk, want Zij is de liefde der heilige Godsnatuur, Zij is hemels, omdat ze van boven komt, zij is eeuwig, want zij heeft geen einde, zij is onveranderlijk, omdat er geen verandering in is, noch schaduw van omkering. Dit is een algemene kennis, eigen aan alle heiligen, zij het ook slechts in beginsel. Toch erken ik, dat het der ziel in tijden van beproeving moeilijk valt, daaraan vast te houden.
Maar, gelijk ik zei, de liefde van Christus moet een zodanige zijn, omdat de liefde onafscheidelijk is van Zijn wezen, gelijk de wortel is, zo zijn ook de takken, gelijk de bron, zo ook de wateren, tenzij deze door onreine buizen stromen, en ik weet geen kanalen, door welke de liefde van Christus tot ons komt, dan die in zijn zijde, handen, voeten, enz. gemaakt zijn. Of wanneer die heerlijke beloften als honing van zijn lippen vloeiden, toen Hij op aarde rondwandelde, en die door de Heilige Geest Gods tot ons komen, zo kan ook op deze wijze geen verontreiniging plaats vinden.
Ik weet dat de vergaarbakken, waarin Christus' liefde geleid wordt, namelijk onze harten, onrein zijn en veel wegnemen van haar natuurlijke zuiverheid en liefelijkheid.
Ik weet ook, dat er zijn, die "de weide met hun voeten vertreden en het overgelatene met hun voeten vermodderen" Ezech. 34:18, maar daarvan ligt de schuld nimmer aan Christus' liefde, noch aan de wijze, waarop Hij ons die bekend maakt. En ik hoop, dat

de ware heiligen niet alleen bewaard zullen worden ten eeuwigen leven, maar ook met de onveranderlijke liefde Christi gevoed worden tot op de dag van zijn toekomst.
Ik merkte zo even op, dat het in de ure der beproeving moeilijk zal vallen voor de ziel, om aan die waarheid vast te houden, dat is: aan de eigenschappen, die wij hierboven hebben genoemd, want, hoewel wij geen van deze eigenschappen zullen loochenen, toch kan het dan schijnen, alsof wij niet lang kunnen bemind worden, tenzij er in ons hart iets beters gevonden worde dan thans, waardoor Christus zich getrokken gevoelt om ons lief te hebben, of ons te blijven beminnen, Jesaja 44:6.
Maar de Christen komt eindelijk deze waan te boven, hij ziet, dat hij in zichzelf niets aanlokkelijks heeft, Deuteronomium 9:5, hij erkent, dat Christus vrijwillig liefheeft, zonder door gewaande, armoedige bekoorlijkheden getrokken te worden, Ezech. 16:59 - 63. Daarom kan het wezen van Christus' liefde gekend worden, gelijk ik zei, maar niet gemakkelijk, Ezech. 36:25 - 33. Want deze kennis wordt noch licht verkregen, noch licht behouden. Er is niets, waarop Satan meer zijn aanvallen richt, dan op de eigen luister van Christus' liefde. Want hij weet, dat die zijn koninkrijk verstoort, hetwelk in dwaling, bedrog en onheiligheid bestaat, en dat alleen door de kennis van Christus' liefde wordt omvergeworpen, 2 Cor. 5:14. Wat betekent het eindeloos getal van meningen, die in de wereld zijn? Waarom wordt er soms ten bloede toe voor gestreden? Waartoe dient al dat twijfelen, wankelen, veranderen, dat vermengen van waarheid en dwaling?
Is het niet de duivel, die dat alles kweekt, ten einde het licht van het Evangelie zoveel mogelijk te verduisteren? En als hij dat doel bereikt, dan is er geen sprake meer van een kennis van Christus' liefde. Zo valt hij ook menige Christen aan met allerlei gedachten, die strekken om diens oordeel te benevelen, diens verbeelding te misleiden, diens geweten in slaap te sussen. Hij verstaat de kunst om alles van gedaante te doen veranderen. Hij stelt ons God voor als een vreselijke, woedende vernieler, en Christus als een onverbiddelijk Rechter, terwijl hij Diens liefde tot de kleinst mogelijke afmetingen weet terug te brengen. Hij maakt vermeende tot onvergefelijke zonden, en noemt onvergefelijke zonden deugden. Hij verandert de wet in een Evangelie, en verklaart het Evangelie zelf voor een fabel. Hij bewijst, dat het geloof niets is dan verbeelding, en de verbeelding het beste geloof, dat bestaat. Bovendien vervult hij het hart met een valse hoop op een beter hiernamaals, alsof de liefde van Christus zich ook in de hel openbaarde.
Maar, zoals ik reeds zei, van al deze leugens verlost ons een juiste kennis van de liefde Christi, verlost hen, in welkers hart de liefde Gods uitgestort is door de Heilige Geest, die ons is gegeven, Rom. 5:5. Om die reden vermaant de Heiland ons, "in deze Zijn liefde te blijven," Johannes 15:9. Omdat de rechte kennis van en het geloof in Zijn liefde alle nevels en wolken der duisternis uit de ziel verdrijft, de ziel vaststelt in zijn beloften des eeuwigen levens en haar doet toenemen in Hem, die haar Hoofd is in alle dingen.
Voordat dit onderwerp te verlaten, wil ik de lezer een paar hulpmiddelen aan de hand doen, om zich in de kennis van Christus' liefde te bekwamen. Ik bedoel in de kennis van het wezen van Christus' liefde.

Eerste hulpmiddel.
Ken uzelf, welk een afschuwelijke en doemwaardige zondaar gij zijt, want gij kunt de liefde van Christus niet verstaan, voordat gij de verdorvenheid uwer eigen natuur kent.

"Ik ellendig mens, " Rom. 7:24, moet uit des mensen hart, voordat hij tot het wezen van Christus' liefde doordringt. Wie zichzelf slechts zeer oppervlakkig kent, kan niet veel van Christus' liefde weten, wie zichzelf in het geheel niet kent, verstaat ook niets, van die liefde. Maar wie het duidelijkst zijn eigen verdorvenheid inziet, verstaat ook het meest van de liefde Christi. Alle dwalingen in betrekking tot de leer der rechtvaardigmaking hebben haar oorsprong in een gebrekkige kennis van die liefde. Alle verheerlijking van menselijke deugden en uitvindingen komt uit dezelfde bron voort. Zo dan. Indien iemand zeker en vast wenst te staan, die moet voor alles zijn eigen doemwaardigheid weten. In het algemeen denkt men, dat de kennis van eigen ongerechtigheid ten verderve voert, en toch is zij de eerste schrede op de weg der zaligheid.
Wilt u uzelf leren kennen, bestudeer dan eerst de wet, vervolgens uw hart, en eindelijk uw leven. U moet in de wet lezen, want dat is uw spiegel, dan in uw hart, want dat is uw gelaat, dan in uw leven, want dat is de belichaming van uw gehele wezen, Jacobus 1:25. En zonder een ernstige overpeinzing van deze drie zaken kan niemand tot de rechte zelf kennis, en bijgevolg evenmin tot de kennis van Christus' liefde geraken, Jacobus 1:26, 27.

Tweede hulpmiddel.
Tracht de ledigheid, onvoldoendheid en onreinheid op te merken, die alle menselijke gerechtigheid aankleeft. Ook hiermee moet iemand bekend zijn, voordat hij het wezen van Christus' liefde kan verstaan. Wie de niets beduidendheid der beste menselijke daden in het geheel niet ziet, veronderstelt, dat Christus' liefde gewonnen, of gekocht, of verkregen wordt door onze goede werken. En al is van het Evangelie licht ook ver genoeg doorgedrongen om zulke gedachten niet over de lippen te laten komen, toch kan alleen een degelijke wetenschap van de onreinheid onzer beste daden, ons in staat stellen, de liefde Christi te leren kennen, die ons zonder die daden rechtvaardigt, volkomen uit vrije genade.
Er zijn in des mensen gerechtigheid tekortkomingen, geveinsdheid, begeerte naar ijdele ere, hoogmoed en verwaandheid, en het kan niets anders zijn, zolang het wezen van Christus' liefde onbekend blijft. Dat alles maakt onze eigengerechtigheid onrein en verwerpelijk. Ja, al was daarin geen onvolmaaktheid dan de eerste: tekortkomingen, hoe kan zij dan de naaktheid van haar bezitter bedekken of hem Christus' liefde, zij het ook ten dele, verwerven? Gij hebt menige gelegenheid gehad om de nietswaardigheid uwer eigengerechtigheid op te merken, maar dat baat niet, tenzij gij hulp van Boven krijgt, daarom, zo gij wijs wilt zijn, stel u in Gods weg, opdat u mag geholpen worden, wanneer Hij komt om op zijn wijze de op Hem wachtenden te bezoeken. Dan zal Hij Zijn oog vol erbarmen op uw verlaten ziel werpen en uw ogen voor uw eigen naaktheid openen, opdat u ook het wezen van Christus' liefde mag leren onderscheiden.

3. Derde hulpmiddel. Wilt u het wezen van die liefde leren kennen, vors ijverig naar het wezen der wet en van het Evangelie, Gal. 3:21. Hoewel deze twee geenszins met elkaar in strijd zijn, stellen zij toch Gods raad op zo verschillende wijze voor, dat men noodzakelijk weten moet waar en hoe ze te verbinden, anders kan men ze onmogelijk met elkaar overeenbrengen en loopt dus gevaar, zijn eigen ziel te verliezen, Rom. 9:31, 32. De wet is en blijft een dienaar van het Evangelie, Rom. 10:3, 4, wanneer zij

daarom heer wordt, zo kan zij niets dan verderven, en gewis wordt zij als heer en meester erkend, wanneer men meent, dat het leven van haar geboden en inzettingen af hangt. Indien u daarom wijs wilt zijn, bestudeer deze twee zaken afzonderlijk en grondig, want onbekendheid in dit opzicht brengt noodzakelijk onbekendheid met het wezen van Christus' liefde met zich. Lees de brief van Paulus aan de Gal., die epistel is door de Heilige Geest ingegeven, om de ziel te deze aanzien op de rechte weg te leiden.

Vierde hulpmiddel.
Een rechte kennis van het wezen der liefde van Christus wordt verkregen en behouden, wanneer wij wet en Evangelie, ten opzichte van ons geweten, op een onoverkomelijke afstand houden, namelijk de wet slechts over onze uitwendige mens laten heersen, en het Evangelie niet van ons geweten laten wijken. Wanneer Christus door het geloof in mijn hart, Eféze 3:17, en de zedelijke wet in mijn leden woont, Coll. 3:5.
Ten eerste om mijn vrede met God, en de andere om een heiligen wandel te onderhouden, dan en niet eer sta ik op de rechte plaats. Maar zo iets is onmogelijk zonder veel ervaring, ijver en vreugde in Christus. Want niets begeert Satan vuriger, dan dat de wet in het geweten van de ontwaakte Christen blijve wonen, en Christus en het geloof buitensluite, omdat hij weet, dat alsdan het deksel van de ziel niet weggenomen, en zij zelf onkundig blijft van de liefde Christi, zodat zij dan of tot wanhoop aan de barmhartigheid Gods, óf tot een ijdel vertrouwen op de werken der wet gevoerd wordt, 2 Cor. 3:13 - 15.
Daarom is er, gelijk ik zei, veel ijver nodig om wet en Evangelie uit het juiste oogpunt te beschouwen. Ik zeg: een ijverig onderzoek van Gods Woord, ijverig gebed, en ijver in het wandelen met God in deze wereld. Maar we willen thans overgaan tot ons

Tweede punt:
Christus' liefde kan uit verschillende van haar openbaringen gekend worden.
Er zijn verschillende trappen van kennis, zo ook een meerdere en mindere mate van kennis van de liefde Christi. En aan de andere kant, wanneer iets niet ten volle kan gekend worden, dan kan ook de mate der kennis ten opzichte van het geheel niet bepaald worden, men is nooit tevreden met de trap, die men bereikt heeft, maar wil immer vooruit, omdat er altijd nog iets onbekends overblijft. "Broeders!" zegt Paulus, "ik acht niet, dat ik zelf het gegrepen heb (dat is: niet ten volle), maar een ding doe ik: vergetende hetgeen achter is en strekkende mij tot hetgeen voor is, jaag ik naar het wit, tot de prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus, " Filip. 3:13, 14.

Ik zou hier gelegenheid hebben een groot aantal dingen te bespreken, waaruit ons de liefde van Christus blijkt, maar ik zal mij tot enige bepalen.
1. Wie Christus' liefde uit haar verschillende openbaringen wil leren kennen, moet met Zijnen persoon beginnen, want in Hem wonen alle schatten der wijsheid en der kennis. Ja, meer dan dat: in Hem "zijn al de krachten der wijsheid en der kennis verborgen, " Coll. 2:3. In Hem, dat is in Zijnen persoon, want de vereniging der Godheid en onzer natuur in een persoon is het hoogste mysterie en de eerste zelfopenbaring van Christus' liefde aan de wereld, 1 Tim. 3:16. Hier, zeg ik, liggen al de schatten der wijsheid verborgen, en hier openbaren zich de schatten van zijn liefde,

Johannes 1:14. De vleeswording van het eeuwige Woord tot redding van zondaren is zo'n daad van zelfvernedering, zo'n openbaring van Goddelijke liefde, dat zij nimmer volkomen zal verstaan worden. Hier mogen wij zeggen: Zijn liefde was diep, was breed, was lang, was hoog.
Laat ons hier daarom beginnen, de liefde Christi te leren kennen.

a. In de eerste plaats ontdekken wij hier Christus' liefde daarin, dat Hij niet de engelennatuur, maar die der mensen met zijn Godheid verbond. Wie kan dit wonder beschouwen, en nogmaals beschouwen, zonder van verrukking opgetogen te staan? Deze daad der hemelse wijsheid is een onweersprekelijk bewijs van Christus' liefde tot de mens, want door onze natuur aan te nemen, spreekt Hij Zijn voornemen uit, ook onze personen een met Zich te maken. Want te die einde bekleedde Hij Zich met onze natuur. Daarom lezen wij, dat Hij in het vlees gedood is, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen, 1 Petrus 3:18.

b. Omdat Hij vlees gemaakt werd, gelijk ik tevoren reeds opmerkte, zo werd Hij een mens om onzentwil, en openbaarde ook daarin zijn liefde: Hij ondernam voor ons wat wij zelf onmogelijk konden doen, vervullende de rechtvaardigheid, die naar de wet is, en ons, door Zichzelf, verzoenende met de vader, Rom. 10:3, 4, 3:24.

c. Een andere openbaring van Zijn liefde is zijn overwinning over onze vijanden, zodat deze niet meer in staat zijn, hun boze oogmerken omtrent ons volkomen uit te voeren, Rom. 5, Eféze 5:26, 27. Wanneer Satan, dood, graf en zonde gedaan hebben wat in hun vermogen is, zullen wij bevonden worden "meer dan overwinnaars (hoezeer wij ook menigmaal geslagen worden) door Hem, die ons liefgehad heeft", Rom. 8:37.

d. Dan is Hij onze Voorloper, die naar de hemel teruggekeerd is om ons aldaar plaats te bereiden, Hebr. 6:20, alsof wij heer waren, en Hij de dienaar, Johannes 14:2 - 3. O, welk een liefde! e. Verder openbaart zich Zijn liefde daarin, dat Hij gedurende zijn afwezigheid de Heilige Geest gezonden heeft, om in zijn plaats onze Trooster te zijn, Johannes 16:7, 15:26, opdat wij niet menen zouden, dat Hij ons heeft vergeten, en niet zonder een Leidsman in de waarheid zouden zijn, Johannes 14:16, 26. Ja, Hij heeft die gezonden om onze geest te verkwikken, ons in alle beproeving te versterken, en ons over onze vijanden te doen zegepralen, Lukas 21:15.

f. Bovendien blijkt Zijn liefde uit zijn zorg voor Zijn volk, hoezeer Hij in de hemel is, en wij op aarde zijn, kan niets Zijnen kinderen overkomen, of Hij gevoelt het, Hij rekent het als Zichzelf aangedaan, Hij heeft medelijden met onze zwakheden, Hij kent en gedenkt al onze smarten en beproevingen.

g. Weer een andere Openbaring van Zijn liefde jegens ons is Zijn Middelaarschap, waarin Hij sedert Zijn hemelvaart is bezig geweest, Hebr. 7:24 - 26. Hij pleit voor de troon der genade op zijn verdiensten en is onze Voorspraak, opdat Hij ons van het verderf bevrijde, waarin onze dagelijkse overtredingen ons zouden kunnen storten, Hebr. 8:12, en ons aangenaam make in Zijns Vaders ogen, Rom. 5:10, 1 Petrus 5:2 .

h. Eindelijk zullen wij de laatste Openbaring van Zijn liefde genieten, wanneer wij deelgenoten van Zijn heerlijkheid worden, Johannes 17:24. En ook die Openb. Is nog menigvuldig genoeg voor een eeuwigheid. Dan komt Hij als de Bruidegom om zijn bruid af te halen, Matth. 25:6 - 10, dan wordt de bruiloft des Lams gevierd, en het huwelijk der gemeente met haar hemelse Bruidegom voor eeuwig gesloten, Openb.

19:6 - 7. Dan zullen de schapen van de bokken gescheiden, en alle ergernissen uit Christus' Koninkrijk voor immer weggenomen worden, Matth. 25:32, 13:41. Dan zullen de heiligen op tronen verheven, en zal hun macht gegeven worden om te oordelen over de zondaars en de gevallen engelen, om ze, in naam huns Heeren en Konings, te veroordelen, 1 Cor. 6:2 - 3. Van die stonde aan zal er geen dood, geen smart, geen verberging van Gods aangezicht, noch verduistering hunner heerlijkheid meer zijn in eeuwigheid, Lukas 20:36.
En hieruit zien wij, hoe vele sporten de Jakobsladder heeft, en hoe wij daarlangs kunnen klimmen, opklimmen totdat wij in de hemel komen. Maar ook dan zullen wij nog voortdurend klimmen, want wie kan alle heerlijkheid, alle geluk, alle zegeningen, alle goed kennen, dat ons in de hemel bewaard wordt?

2. Vervolgens wordt de liefde Christi. daaruit erkend, *dat Hij de engelen voorbijgegaan is, en het zaad Abrahams heeft aangenomen.*
Wie de engelen en de mensen vergelijkt, moet noodzakelijk toegeven, dat zij boven ons verheven, dat zij edeler wezens zijn dan wij, die uit stof gemaakt zijn. Maar nu beide gevallen zijn, beide in een staat van verdoemenis verkeren, kiest Jezus Christus ons, de minst aanzienlijken, ter redding en laat hen aan hun eeuwig oordeel over. Welk een liefde tot de mens! "Want waarlijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij noemt het zaad Abrahams aan", Hebr. 2:16. En dit is geenszins alles: naar alle waarschijnlijkheid heeft de Heere Jezus tienmaal meer te doen om onze zaligheid uit te werken, dan Hij zou gehad hebben, indien Hij de engelen had willen verlossen.

a. Hij had Zich dan niet zo diep behoeven te vernederen en ons vlees aannemen, want der engelen natuur is hoger dan de onze.

b. Evenmin zou Hij, hoogstwaarschijnlijk, zo'n verachting, zoveel smaad, verwijten en geringschatting ontmoet hebben, als Hem op aarde, van de zijde der mensen is bejegend. Want de engelen zijn edeler dan wij, en zouden spoediger het doel Van Zijn genade gevat en die eer aangenomen hebben dan schepselen in zo'n duisternis, als waarin wij waren en door de zonde nog verkeren.

c. De engelen zouden in gunstiger verhouding gestaan hebben, want zij hebben geen verleider, zo sterk en zo machtig als de onze. Helaas! wanneer God ons aan onszelf had overgelaten en hen aangenomen, hoe na-ijverig wij ook op hun zaligheid zouden geweest zijn, wij hadden hun nooit die bezwaren in de weg kunnen leggen, waarmee zij onze verlossing bemoeilijken.

d. Ook mag ik wel onderstellen, dat de engelen, zo zij in onze plaats deelgenoten der zaligheid waren geworden, aan Christus, nu Hij in de hemel is, minder moeite zouden gekost hebben (vergeef mij deze uitdrukking, omdat ik geen betere weet), als wij Hem thans door onze onvolmaaktheden veroorzaken. Mij dunkt, de zonde zou minder diep in hun natuur ingeworteld zijn geweest dan ze in de onze is, omdat hun geest, hun verstand en oordeel veel sneller en bekwamer zijn om de liefde van Christus te verstaan, en gemakkelijker door die liefde zouden geheiligd worden.

e. Daar de wet, die zij gebroken hebben, niet zo veelzijdig is die, tegen welke wij hebben overtreden, omdat zij slechts in de plaats, door hun Schepper voor hen bestemd, hadden te blijven, zo dunkt mij, zou hun volmaakte gehoorzaamheid bij hun eigenschappen als engelen ook lang zo moeilijk niet gevallen zijn.

f. Ook kan ik mij niet anders voorstellen, of de engelen, die de mensen in kracht en sterkte ver te boven gaan, zouden, indien zij uitverkoren waren, God ook veel beter en volmaakter voor zijn eeuwige barmhartigheid hebben kunnen loven en prijzen dan wij, arme, onmachtige schepselen, in staat zijn te doen. Maar: "Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods zouden genaamd worden", 1 Joh. 3:1. Dat wij, niet zij, dat wij, ondanks alles wat zij daaraan in de weg kunnen leggen, kinderen Gods genaamd zouden worden. Daarin ligt dus tevens een grote liefde van Christus, dat, hoewel engelen en mensen beide gevallen zijn, Hij toch tot ons Zich neerbuigt en Zich onzer, onedelen, aanneemt, terwijl Hij edeler, hoger wezens in hun zonden laat.

3. Een derde zaak, waaruit Christus' liefde door ons gekend kan worden, zal zijn *de beschouwing van de weg en de arbeid, die Christus niet geschuwd heeft, om ons in Zijn Koningrijk te brengen, namelijk dat Hij daarvoor Zijn bloed heeft willen storten.*

a. Toen de Heere Jezus aanving, de mens tot deelgenoot van Zijn heerlijkheid te maken, was deze een vijand zijns Verlossers, zelfs kon alle kennis van Christus' liefde en genade hem niet beter stemmen, voordat de dag van Gods kracht aanbrak, Rom. 4:5, 5:7 - 10. En dit is iets vreemds. Indien de mens, al kon hij ook niet tot Christus komen, er in toegestemd had, dat Christus kwam om hem zalig te maken, er was enige reden geweest, want daardoor zou de mens getoond hebben de genade te verstaan en ter hart te nemen, en zelfs geneigd te zijn om aan die genade deel te verkrijgen. Maar van zo iets was gans geen sprake, hoewel de mens een vrije wil heeft, is hij toch geenszins bereid om langs Gods weg zalig te worden, namelijk door Jezus Christus, voordat (gelijk ik zo even opmerkte) de dag van Gods kracht over hem komt. Toen de goede herder in de woestijn was gegaan om zijn verloren schaap te zoeken en het eindelijk gevonden had, ging het toen ook maar een schrede op zijn eigen voeten? Nee, de herder nam het op zijn schouders en bracht het verheugd thuis, Lukas 15. Dat is niet slechts liefde, *maar liefde zonder weerga.*

b. Wanneer de dag van Gods kracht over de mens komt, wanneer Christus zijn oor voor de tucht opent en tot hem spreekt, opdat zijn hart lering mag ontvangen, dan is het nog vaak, alsof de duivel, en niet God hem had aangevat. Welk een dwaze voorstelling maakt hij zich daarvan! Welke zette gedachten doorkruisen zijn brein! Hoe weerspannig gedraagt hij zich tegen overtuiging, raad en de ware verhouding der dingen in!
Ik weet, dat sommigen sterker aan de wereld verbonden waren en krachtiger door God zijn aangegrepen, maar velen ook op gewone wijze, opdat de macht des vleses openbaar worde, tot verheerlijking van Christus. Ja, en wanneer de wil sneller wordt omgewend om de zaligheid aan te nemen, daar weet de zondaar dat niet eens dank, Job 4:18. Het is de dag van 's Heeren kracht, die het werk zo voorspoedig heeft doen voortgaan. Daarom, beschouw dit als een daad der liefde, der hoogste liefde, Johannes 15:16.

c. Wanneer Christus deze dwaas heeft overreed om zijn eigen zaligheid gewillig aan te nemen, kan Hij hem nog niet aan zichzelf overlaten, want dan zou de verdorvenheid zijns harten weer de bovenhand krijgen, en hij verloren zijn, ja zo slecht zijn zelfs de

heiligen, dat het niet te bepalen valt, tot welke vreselijke ongerechtigheden zij zouden vervallen, werden zij slechts een ogenblik losgelaten. Bewijzen daarvan vinden wij hier en daar in het Woord verspreid. Daardoor leren wij de lankmoedigheid Gods en Zijn geduld bewonderen, 2 Kronieken 32:21, want daardoor alleen blijven zij bewaard. De Bewaarder Israëls sluimert noch slaapt, Psalm 121:4, maar Hij behoedt en bevochtigt alle ogenblik, omdat Hij weet welk onheil Zijnen wijngaard anders zou treffen, Jesaja 27:3.

d. Ja, ondanks dat alles, hoe vaak verbeuzelen de heiligen hun tijd of loeren, gelijk dieven, op een buit! Nu eens bedekt hen de schuld ener afdwaling, dan weer de smet ener andere zonde, waardoor hun verdorvenheid openbaar wordt, Jeremia 2:26. Ja, en wanneer zij op zulke wegen, die zozeer tegen God indruisen, worden gevonden, hoe menigmaal bedekken zij dan hun zonde, gelijk Adam en David, totdat eindelijk hun Heiland aan hun lippen de bekentenis hunner overtreding ontlokt! "Toen ik zweeg", zegt David (en hij zweeg, toen hij ongerechtigheid gewrocht had), "werden mijn beenderen verouderd, in mijn brullen de gansen dag. Want uw hand was dag en nacht zwaar op mij, mijn sap werd veranderd in zomerdroogte", Psalm 32:3 - 4. Maar waarom bekende hij zijn zonden dan niet? Eindelijk "maakte ik U mijn zonde bekend, en bedekte ik mijn ongerechtigheid niet, en Gij vergaaft mij de ongerechtigheid mijner zonde", Psalm 32:5.

e. Al zijn de zonden der heiligen zo duidelijk zichtbaar voor andere, dat God ze, om zijn eigen eer te handhaven, ten aanzien der zondaars moet straffen, omdat Hij rechtvaardig is, toch zend Hij om Christus' wil niet zulke oordelen en weert van hen zulke straffen, als hen onvermijdelijk ten verderve zouden voeren, Hij kiest roeden en kastijdingen, welke hun eindelijk ten goede medewerken, opdat zij niet met de wereld zonden veroordeeld worden, 1 Cor. 11:31, 32. Daarom, de Heere heeft hen lief en zegent hen, die Hij tuchtigt en leert uit Zijn Wet, Hebr. 12:5 - 8, Psalm 94:12. Ook daaruit blijkt nogmaals Christus' liefde.

f. Niet het minst bewijst zich de liefde van Christus daarin, dat Hij Zijn genade in de ziel uitstort, en Zijn verlossingswerk voortzet, wanneer wij dat alles het minst achten. En deze arbeid is even noodzakelijk voor ons als alles wat Hij overigens voor ons doet, even onontbeerlijk voor onze zaligheid, als zijn gerechtigheid en de toerekening derzelve voor onze rechtvaardigmaking. Want hoe konden wij anders tot de einde toe volharden, Matth. 24:13, en toch zonder dat kan niemand zalig worden.

g. Dit de liefde van Christus dat alles voor ons volbrengt met blijdschap (zoals de gelijkenis van het verloren schaap aantoont), is nog sterker openbaring van Christus' liefde. Ik heb warme liefde spoedig zien verkoelen, liefde, die zich in daden had geopenbaard, ja immer groot gebleven was, toch in het eind zien verflauwen, gelijk een man, die enigen tijd hard gelopen heeft en nu niet meer kan. Maar nimmer zag ik een, liefde gelijk die van Christus, gelijk een, reus, een bruidegom uitgaande uit zijn slaapkamer, een held vrolijk om het pad te lopen, Psalm 19:6. Een liefde, die zich al sterker en krachtiger openbaart, want zij bewaart de besten wijn tot het laatste, Johannes 2:10.

h. Ik wil deze opsomming besluiten met de opmerking, dat Zijn liefde het best gekend wordt door diegenen, in welkers zaligheid Hij zich het meest verheugt, namelijk de diepst gevallen zondaars: grote zondaars, Jeruzalemse zondaars, Samaritaanse zondaars, tollenaars. Ik kon verder aanwijzen, hoe Hij de uitnodigingen, beloften en voorbeelden van Zijn liefde evenredig met de behoefte aan bemoediging en vertroosting der zielen, die op Hem vertrouwen, want ook daardoor kunnen wij Christus' liefde leren kennen.

Maar wij willen thans overgaan tot ons Derde punt.
Maar de hoogste trap der kennis van Christus' liefde, waartoe wij geraken kunnen, is te weten, dat zij de kennis te boven gaat: *En bekennen de liefde van Christus**, die de kennis te boven gaat.***

Deze waarheid blijkt duidelijk:
1. Uit de tekst zelf, want de Apostel begeert in deze bede voor de Eféze niet slechts, dat zij een kennis mogen verkrijgen van de liefde van Christus, maar omschrijft ook die liefde door deze woorden: die de kennis te boven gaat. "En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat." Gelijk onze rede en vleselijke verbeelding al wat van Christus is op onheilige wijze behandelt, zo ook in het bijzonder Christus' liefde en toegenegenheid, omdat deze het eerst onder onze aandacht komt en dan teruggebracht wordt tot de grenzen van onze aardse zin, alsof haar zaligmakende kracht en macht zich niet verder uitstrekt. Zo zeggen wij soms tot onze ziel, gelijk Farao tot de kinderen Israëls: "De Heere zij zo met ulieden, als ik u en uw kleine kinderen zal laten trekken", Ex. 10:10.
Wij menen, dat Christus ons niet meer liefheeft, dan Hij naar onze voorstelling kan, en denken dan, dat Christus' liefde door ons volkomen kan verstaan worden.
Maar zulke gedachten zijn verkeerd, en dit is de liefde van Christus niet: het is niets dan een vals beeld voor onze ogen. Ik spreek nu niet wan een zwakke of geringe kennis, maar van trotse en dwaze voorstellingen. Een mens kan door ongeloof wanen, dat Christus hem niet liefheeft, en toch kan Christus hem beminnen met een liefde, die de kennis te boven gaat. Maar als hij meent, de grenzen van Christus' liefde gevonden te hebben en te weten, dat zij, die niet dezelfde formaliteiten of hetzelfde oordeel hebben als hij zelf, niet zalig kunnen worden, dan hebben de ergste hoogmoed en het grootste zelfbedrog zich van die mens meester gemaakt.
Om deze dwaasheid aan te wijzen, spreekt onze tekst van een liefde, die de kennis te gaven gaat. Het is opmerkelijk, dat vele dwaalgeesten de grenzen van des Vaders liefde niet zo eng trekken als die van de liefde van de Zoon. Zo zijn er sommigen, die beweren, dat de Vader ook degenen, die geen kennis hebben van Jezus Christus als Middelaar, kan zalig maken, gelijk de Heidenen, die slechts de wet en het licht der natuur bezitten, met verontwaardiging schreeuwen en zij over de enghartigheid, bekrompenheid, strengheid en hoogmoed van hen die het tegenovergestelde vasthouden. En zelf schamen zij zich volstrekt niet, dat zij de liefde van Christus verduisteren, miskennen en onteren, omdat zij Zijn werk, zijn offerande voor onze zonden om Gods toorn te bevredigen, als een onverschillige zaak beschouwen, die niet meer de aandacht verdient dan alle andere dingen.
Maar de duivel weet daarbij zeer goed, welke kaart hij speelt, hij weet wel, dat er geen vergeving van zonden mogelijk is zonder Christus, zonder het geloof in Zijn bloed.

Daarom heeft Hij er niets tegen, dat dezulken hoog opgeven van de grootheid der liefde Gods als Schepper, zo zij slechts de liefde van Christus als Middelaar miskennen. Toch is het al onze bewondering waardig, dat Gods liefde juist daarin het krachtigst geopenbaard is, dat Hij Zijnen eniggeboren Zoon overgegeven heeft om een Zaligmaker te zijn, en Diens verdiensten ons toerekent. Maar, om tot ons onderwerp terug te keren, die liefde van Christus is een liefde, die de kennis te boven gaat, en de hoogste trap onzer kennis is, dat wij dat verstaan.

2. Omdat ik vind, dat de grote mannen Gods van het Oude Verbond hierbij bleven staan en die grens niet konden overschrijden. Dit was de oorzaak van Mozes" bewondering, Deuteronomium 4:31 - 34, dit deed David uitroepen: "Gij, o Heere, mijn God! hebt uw wonderen en uw gedachten aan ons vele gemaakt, men kan ze niet in orde bij U verhalen, zal ik ze verkondigen en uitspreken, zo zijn ze menigvuldiger dan dat ik ze zou kunnen vertellen", Psalm 40:6. En nogmaals, "Hoe kostelijk zijn mij, o God, uw gedachten! hoe machtig vele zijn haar sommen! zou ik ze tellen? van haar is meer dan des zands", Psalm 139:17, 18. En een paar regels hoger: "De kennis is mij te wonderbaar, zij is hoog, ik kan er niet bij", Ps. 139:6. Jesaja zegt, dat het "vanouds niet is gehoord, noch met oren vernomen, en geen oog heeft het gezien, behalve God, wat Hij doen zal dien, die op Hem wacht", Jesaja 64:4.
Ezechiël Noemt het "een beek, waar men niet kon doorgaan", Ezech. 47:5. Micha vergelijkt zijn onnaspeurlijke liefde bij de diepten der zee (Micha 7:19) en Zacharia (Zach. 13:1) bij een fontein.
Des Apostels uitspraak, dat Christus' liefde de kennis te boven gaat, laat dus niet de minsten twijfel toe, de erkenning van deze waarheid is dus het verste punt, waartoe wij het kunnen brengen. Dat is God verheerlijken, die het zegt, en de Zoon groot maken, die ons bemint met zo'n liefde. Het tegendeel menen is Hem onteren en Hem tot een onvolkomen Zaligmaker verlagen. Want gesteld, dat u Christus' liefde ten volle kon begrijpen, als ge niet tevens in staat zijt, al het kwaad der zonde en hoever haar besmetting al gaan kan, te verstaan, dan zal u nog een uitverkorene voor een reddeloos verloren zondaar houden. Want dan zou u wel Christus' liefde, maar niet de zonde volmaakt kennen, en dus Christus andermaal tot een gedeeltelijke Zaligmaker verlagen.
Bovendien zou dan het woord des Apostels: *die de kennis te boven gaat*, een leugen geworden zijn. Deze liefde moet daarom de kennis te boven gaan, en de hoogste trap onzer kennis moet de erkenning van deze waarheid zijn.
Mijn reden is, dat, indien de liefde van Christus in al haar openbaringen kon gekend worden, zij binnen de grenzen onzer wetenschap beperkt zou zijn, want slechts wat daar buiten valt, gaat de kennis te boven. Wat wij bereiken kunnen, kan onmogelijk het hoogste zijn, en zo iemand waant, dat er niets buiten zijn bereik ligt, dan is zijn kennis uiterst gering, maar zo hij weet, dat verreweg het meeste buiten zijn bereik ligt, dan heeft hij een rechte kennis, namelijk dat het al zijn kennis te boven gaat. Wel is waar kan hij, die deze kennis bezit, verschillende voorstellingen maken van hetgeen hij niet weet, en dat zal hij gewis ook, omdat hij weet, dat er nog veel buiten de grenzen zijner kennis ligt, maar toch rekent hij geen zijner vermoedens de reine waarheid te zijn. Gesteld zelfs, dat hij juist de waarheid vermoedt omtrent hetgeen hij niet weet, toch zal hij zo'n vermoeden nog geenszins voor kennis houden, het blijft hem even onzeker en buiten de grenzen zijner wetenschap.

Vraag. Maar, zullen enkelen zeggen, wat baat het iemand, zo hij weet, dat de liefde van Christus de kennis te boven gaat? Zou men niet kunnen denken, dat het nuttiger was te geloven, dat de liefde Christi verstaanbaar is?

Antwoord. Of er in die kennis een voordeel ligt, moest, na des Apostels woorden, niet gevraagd worden, vergelijk 2 Tim. 3:16. Want te weten wat Gods Woord zegt, is nuttig, ook zou de Apostel niet bidden, dat wij mochten bekennen iets dat de kennis te boven gaat, was niet in die kennis een voordeel gelegen.
Maar ik wil u enige van deze voordelen aantonen, die voortvloeien uit de wetenschap, dat Christus' liefde de kennis te boven gaat.
a. Een kind Gods heeft daarin een reserve voor de dag, dat al zijn overige kennis voor de invloed der verleiding mocht wijken. Soms wordt een Christen zozeer door haar bevangen, dat hij plotseling al zijn kennis schijnt verloren te hebben, namelijk de kennis van de echtheid zijns geloofs, of van de tegenwoordigheid der genade in zijn ziel, of dergelijke. Wanneer hij zich nu op zo'n tijd herinnert, dat de liefde van Christus de kennis te boven gaat, dan heeft hij een middel, dat hem waarschijnlijk weer op de rechte weg zal terugleiden. Want indien Jezus Christus bemint met een liefde, die de kennis te boven gaat - zo spreekt de ziel, die in de duisternis is - dan kan Hij mij thans nog liefhebben, want zij gaat boven mijn verbeelding, en daarom wil ik niet wanhopen.
Ja, al zou Satan mij vragen, of Christus Jezus op mij zal neerzien of niet, dan is mijn antwoord, omdat ik weet, dat Zijn liefde de kennis te boven gaat: Maar Hij zal op mij zien, o Satan! en mij liefhebben, en mij zalig maken, voor zover ik weet, want Zijn liefde gaat de kennis te boven. Wanneer ik in een zonde gevallen ben, die zwaar op mij drukt, zodat mijn geweten aan vergeving twijfelt, dan is de troost bij de hand, want, zeg ik, Christus zal mij vergeven, daar Hij bemint met een liefde, die de kennis te boven gaat. Wanneer de duivel mij zoekt af te trekken van het gebed tot God, zeggende, dat Christus mijn stamelend en gebrekkig bidden niet zal horen, dan is mijn antwoord gereed: Hij zal mij verhoren, want Zijn liefde gaat de kennis te boven. Wanneer de verleider u voorhoudt, dat uw beproevingen, smarten en tegenspoed zo groot zijn, dat u ze nimmer te boven zult komen, dan ligt het antwoord nabij: Christus zal mij door alles heen helpen, want Hij bemint mij met een liefde, die de kennis te boven gaat.
Daarin, zei ik, ligt een steun, een hulp voor de verzochte, hoe groot de verleiding ook zij. Dit wapen zal de duivel afweren, wanneer alle andere wapenen niets vermogen, want ik weet dat Christus mij zal zalig maken, omdat Hij mij bemint met een liefde, die de kennis te boven gaat. Gesteld zelfs, dat Satan mij met de grootste vrees vervult, namelijk dat ik de genade Gods nooit had en nimmer hebben zal, dan ligt het antwoord voor de hand: ik heb ze gehad en zal ze hebben, want de liefde van Christus gaat de kennis te boven. Welk een zegen ligt er dus niet in Paulus' gebed! Wanneer hij bidt, dat wij bekennen mogen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, dan smeekt hij om hulp en kracht in alle aanvallen des bozen. Want deze steun staat ons ten dienste en bewaart ons, zo lang er nog een grein gezond verstand in ons overblijft. Wanneer men iemand verwijt, dat hij een arme is, omdat hij slechts een cent in zijn zak heeft, zo hij bovendien grote schatten in zijn kist bezit, dan kan hij zich gemakkelijk van die blaam zuiveren, door de tegenspreker met die waarheid uit het

veld te slaan. Zodanig is het geval van degenen, die weten, dat Christus liefde de kennis te boven gaat.

b. Deze wetenschap verschaft de Christen ruimte en vrijheid, om zich in geestelijke dingen naar alle zijden heen te bewegen. Dat is des *Christens Rehoboth*, de put, waarom de Filistijnen niet twisten, en die ons toch doet wassen in het land, Genesis 26:22. Wanneer een Christen deze kennis niet bezit, zo wandelt hij in de wereld als een gekortwiekte vogel, of als iemand met ketenen aan de voeten. Maar deze kennis maakt zijnen voetstap ruim onder hem, 2 Samuel 22:37, door de kennis van deze liefde wandelt hij in vrijheid, en wordt zijn gang niet belemmerd.
Hierop doelt Salomo, als hij zegt: "Verkrijg wijsheid, verkrijg verstand", Spreuken 4:5. Dan "zal in uw gaan uw tred niet benauwd worden, en indien u loopt, zal u niet struikelen", Spreuken 4:12. Wie uit de hand in de mond leeft, moet zich vaak bedenken hoe hij zijn laatsten stuiver zal gebruiken, en nu en dan met een hongerige maag van tafel gaan, maar wie overvloed heeft, leeft vrijer, is lang zo beperkt niet en behoeft zich minder te ontzeggen. Gesteld, iemand heeft een vollen regenbak, en zijn buurman heeft ook een vollen regenbak, maar bovendien een fontein in zijnen tuin, wanneer er nu een grote droogte in hun land komt, wie zal dan het langst zichzelf van water kunnen voorzien, zonder vrees voor gebrek?
De gelijkenis is duidelijk genoeg. Deze Christen kent alle openbaringen van Christus' liefde, geen weet bovendien, dat Zijn liefde de kennis te boven gaat. Zeg mij, wie van deze twee zal het meest leven als een christen, als een priester en koning, die alle dingen bezit? Wie is het best in staat in Goddelijke ruimheid des harten te leven? Wie is (in de goeden zin des woords) het liberaalst? Wie heeft het grootste geloof, en wie mint Jezus het meest? Wie kan de listige omleidingen het gemakkelijkst weerstaan, en wie zich het best tegen de verdorvenheid van eigen gemoed verzetten? Deze kennis is het, die tot vaders in Christus maakt. "Ik schrijf u, vaders! want gij hebt Hem gekend, die van de beginne is ... Ik heb u geschreven, vaders! want gij hebt Hem gekend, die van de beginne is, 1 Joh. 2:13, 14. Hebben dan de andere Hem niet gekend? Gewis, maar de vaders hebben gekend èn gekend. Zij hebben de liefde van Christus gekend, voor zover zij gekend kan worden, en zij hebben ook geweten, dat Zijn liefde de kennis te boven gaat. In mijns vaders huis is overvloed van brood, deze gedachte bracht de verloren zoon terecht, Lukas 15:17. En toen Mozes Israël eens met Gods algenoegzaamheid wilde vertroosten en op beuren, zei hij: "Jakobs oog zal zijn op een land van koren en most", Deuteronomium 33:28.

c. Deze wetenschap, dat de liefde van Christus de kennis te boven gaat, wekt in de Christen een sterker begeerte naar hetgeen voor hem ligt, Filip. 3:12 - 21. Wat is de oorzaak van die trage, vleselijke tevredenheid en onverschilligheid veler Christenen? Wat anders dan onwetendheid te deze opzichte? Want wie waant alles te weten wat geweten kan worden, heeft geen prikkel om verder door te dringen. En de liefde van Christus kan nimmer volkomen verstaan worden, om de drievoudige reden: dat mijn kennis gering is, dat mijn kennis onvolmaakt is, en dat de liefde van Christus eeuwig is. Er is een liefde, die voor een geringe kennis onverstaanbaar is. Overtuig iemand daarvan, en, zo de kennis, die hij reeds van Christus' liefde heeft, zijner ziel zoet is, Spreuken 2:10, zal hij zich gedrongen gevoelen naar meerdere kennis te trachten. Er is een liefde, die de reeds verkregen kennis te boven gaat ook van degene, die het verst

gekomen is. Indien die kennis zoet is voor zijn ziel, zo zal de wetenschap, dat de liefde Christi die nog overtreft, hem opwekken tot een immer dieper onderzoek. En omdat de mens geen grenzen gezet zijn, hoever zijn kennis in deze wereld gaan mag, zo blijft zijn dorst naar meerdere kennis, hoe ver hij ook gevorderd zij, immer levendig, en gaat hij steeds op die weg voort. En God heeft in oude tijden sommigen zozeer met zijn kennis vervuld, en hun begeerte daarnaar zozeer opgewekt, dat zij de hoogst mogelijke trap van kennis, als ik zo mag sprekenbereikt hebben (d.i. door gewone middelen), en Hij Zich bovendien nog in gezichten en openbaringen aan hen meegedeeld of hen voor een poos in het paradijs heeft opgetrokken, opdat zij nog meer mochten kennen.
Maar dit is niet alles: er is een kennis van de liefde van Christus, die wij op generlei wijze kunnen verkrijgen, totdat wij in de hemel zullen komen. En ik vraag, zo iemand waarlijk Christus liefheeft, of dit niet een der dringendste beweegredenen is, die hem der wereld moe maken en naar de hemel doen verlangen. Voor zo iemand "is het leven Christus, en het sterven gewin", Filip. 1:21. En voor zo'n is het moeilijk, zich tevreden te stellen met een lang oponthoud hierbeneden, tenzij hij zich verblijdt, dat Christus nog werk voor hem op aarde heeft. Ik wil nog hier bijvoegen: er is een liefde van Christus, die, ik wil niet zeggen niet gekend, maar niet genoten kan worden, zelfs niet door hen, die nu naar de ziel in de hemel zijn, tot op de dag des oordeels. En deze wetenschap doet haar bezitters, zelfs al zijn ze nog op aarde, de dag des oordeels verlangen boven de dag des doods, opdat zij ook dat weten mogen, wat zij noch zelfs de gezaligden in de hemel thans kunnen genieten, 2 Cor. 5:4.
Daarom, gelijk ik dadelijk zei, te weten, dat de liefde van Christus de kennis te boven gaat, is ook in dit opzicht nuttig, het verwekt in de Christen een sterke begeerte naar hetgeen voor hem ligt. Nog een zaak, en daarmee wil ik besluiten. Zelfs die liefde van Christus, welke wij volstrekt niet kunnen kennen, omdat ze eeuwig is, zal toch liefelijk en begeerlijk voor ons zijn, omdat wij ze zo genieten zullen. was er ook niets meer dan wat wij genoemd hebben, toch zou dat genoeg zijn om het hart af te trekken van de dingen, die beneden zijn.

d. De liefde van Christus, die de kennis te boven gaat. De wetenschap daarvan is een vruchtbare wetenschap. Zij kan niet slecht, zij moet vruchtbaar zijn. Enige kennis is ledig en onnut, zonder een degelijke kern of zegen, daaraan verbonden. Ik zei: zij is vruchtbaar, ik voeg hierbij: zij draagt de beste vruchten, zij levert de besten wijn op, zij vervult de ziel met de volheid Gods. "En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat u vervuld wordt tot al de volheid Gods." God is in Christus en openbaart Zichzelf aan ons door de liefde van Christus. "Een iegelijk, die overtreedt, en niet blijft in de leer van Christus, die heeft God niet (want God kan niet gevonden noch gesmaakt worden, dan in Hem, bijgevolg:) die in de leer van Christus blijft, deze heeft beide de Vader en de Zoon", 2 Johannes 1:9. En omdat er nu verschillende trappen van kennis zijn, en de hoogte deze is, dat men wete, dat de liefde van Christus de kennis te boven gaat, zo volgt hieruit, dat hij, die ook maar de geringste zaligmakende kennis van deze leer heeft, ook God heeft. Hij, die een grote dergelijke kennis heeft, heeft God veel meer, of, gelijk onze tekst zegt, is vervuld tot al de volheid Gods. Wat deze volheid Gods is, kan men het best afleiden uit zulke uitspraken des Heilige Geestes, die het naast bij het woord vervuld komen, b.v.: Vol van goedheid, Rom. 15:14. Vol des geloofs, Hand. 6:5. Vol des Heilige Geestes,

Hand. 7:55. Volle verzekerdheid des geloofs, Hebr. 10:22. Volle verzekerdheid der hoop, Hebr. 6:11. Opdat uw blijdschap vervuld zij, 1 Joh. 1:4. Vol van goede werken en aalmoezen, Hand. 9:36. Vervuld met de kennis van Zijn wil, Coll. 1:9.
Wordt vervuld met de Geest, Eféze 5:18. Vervuld met vruchten der gerechtigheid, die door Jezus Christus zijn tot heerlijkheid en prijs van God, Filip. 1:l1. Zonder twijfel zijn al deze dingen begrepen onder de volheid Gods. Zij kunnen derzelver oorzaak niet zijn, want deze is God door Zijnen Heilige Geest. Zij zijn de uitwerkselen van Gods volheid, want waar God woont in de zin van onze tekst, daar wordt op uitnemende wijze getoond, "welke de rijkdom zij der heerlijkheid van zijn erfenis in de heiligen, Eféze 1:18. Maar deze dingen wonen niet in die mate, waarvan onze tekst spreekt, behalve in degenen, welke weten, dat de liefde van Christus de kennis te boven gaat. Maar welk een mens is hij, die vervuld is met al de volheid Gods, of: die vervuld is met al wat wij hierboven opgenoemd hebben! Zulke Christenen ontbreken heden ten dage in de gemeenten. Zulke Christenen zijn een sieraad in de gemeente, en eren God en Zijnen dienst. En de kennis, waarvan de Apostel spreekt, maakt ons tot zodanige. Ik wil nu nog een paar gevolgtrekkingen uit het gezegde afleiden om met deze toepassing te besluiten.

TOEPASSING.
1. Is er in God zo'n breedte, en lengte, en diepte, en hoogte voor ons? En is de liefde van Christus jegens ons zulk een, die de kennis te boven gaat? Dan blijkt daaruit niet alleen de grootheid en majesteit des Vaders en van de Zoon, maar ook het welbehagen huns harten in allen, die Hun woord aannemen. God wil de breedte, de lengte, de diepte en hoogte, die in Hem is, aan ons bewijzen, en Christus bemint ons met een liefde, die de kennis te boven gaat. Wel mogen wij zeggen: "O, Heere wie is als Gij onder de goden?" Ex. 15:11. Of, gelijk een andere Profeet zegt: "Wie is een God gelijk Gij, die de ongerechtigheid vergeeft, en de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbijgaat? Hij houdt Zijnen toorn niet in eeuwigheid, want Hij heeft lust aan goedertierenheid", Micha 7:18. Ja, geen woorden kunnen de grootheid van Gods liefde en van de liefde van Zijn Zoon naar waarde vermelden.

2. Is het hart zowel des Vaders als van de Zoon zo vol liefde jegens ons, laat ons dan naarstig streven, die liefde te leren kennen.
Dit is de liefelijkste studie, waaraan een mens zich kan wijden, omdat het is de studie van de liefde Gods en Zijns Christus tot de mensen. Hoe ijverig zetten velen studiën voort, die veel minder nut brengen? Men acht het geen moeite, zijn geld over te tellen, of zijn landerijen en kudden herhaaldelijk in ogenschouw te nemen. Welnu, de studie van Gods onnaspeurlijke liefde in Christus is veel beter en verschaft veel meer genot dan duizend andere dingen, gelijk ik er een paar genoemd heb. Ik weet, dat de wijzen van deze wereld, die in grote getale te vinden zijn, ten opzichte van deze mijn raad zullen vragen: "Wie zal ons het goede doen zien?" "Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o, Heere! Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven, meer dan ter tijd, als hun koren en most vermenigvuldigd zijn", Psalm 4:7 - 8. David wist het reeds, dat zijn overdenking van Hem zoet zou zijn, Psalm 104:34.
O, er is zo grote liefde in het hart Gods en van Zijn Zoon, dat de mensen, indien zij het slechts wisten, dat niet zouden vergeten. Zij zouden uitroepen, gelijk de bruid in het Hooglied: "Zet mij als een zegel op Uw hart, als een zegel op uw arm, want de liefde

is sterk als de dood", Hooglied 8:6 - 7. Elk stukje, elk kruimpje, elk korreltje van deze kennis is de Christen als honing druppels voor het gehemelte, waardig dat men er zich moeite voor geeft. Ja, David zegt van de Schrift, die de bron onzer kennis is: "Zij is begeerlijker dan goud, ja dan veel fijn goud, en zoeter dan honing en honingzeem", Psalm 19:11. Waarom begeven de Christenen zich dan niet meer tot de overdenking van iets zo hemels, zo goed, zo liefelijk, zo troostvol, dat der ziel zozeer verkwikt en versterkt?

De reden is, dat men wel over deze dingen spreekt, maar ze niet gelooft, geloofde men wat men omtrent de liefde Gods en Christi zo luide verkondigt, dan zou en kon men niet anders dan er over nadenken. Er zijn zo vele wonderen in zijn liefde, en de mensen houden anders zoveel van wonderen. Er ligt zoveel voordeel in, en de mensen zoeken zo graag hun voordeel. Maar, gelijk ik zei, het geloof ontbreekt. Het geloof is een grote macht, zij het waar of vals.

Gesteld, gij waart in het huis uws buurmans, en iemand deelde u daar mede, dat uw eigen huis in brand stond, terwijl uw kinderen in diepe slaap gedompeld waren, al was ervan zijn ganse verhaal ook geen woord waar, ik vraag u, of die mededeling, zo gij ze geloofde, niet een diepen indruk op u zou maken? Zo iemand gelooft, dat hij verdoemd zal worden, al blijkt het ook later, dat hij een leugen geloofd heeft, zal dat geloof hem niet geducht aangrijpen? Hoeveel te meer dan zal het geloof aan de hemelse dingen, omdat dat waar, goed en heerlijk is, de ziel verkwikken en verheugen, waar zij werkelijk geloofd worden, zal hierdoor een heerlijke werking op ons gemoed worden uitgeoefend door de Heilige Geest. Laat ons daarom trachten, die onnaspeurlijke liefde te leren kennen.

3. Laten wij ons op die liefde verlaten.

Geen grotere aanmoediging kan ons worden gegeven, dan die onze tekstwoorden behelzen. De liefde van Christus is groot, zij gaat de kennis te boven. Wanneer iemand in gevaar verkeert, dan is hij blijde een middel te vinden, waardoor hij ontsnappen kan. Welnu, zo'n middel biedt onze tekst aan alle vrezende en bevende harten. De vreze voor hetgeen hiernamaals komen zal, kan alleen voortvloeien uit wat wij weten, gevoelen of ons verbeelden, maar onze tekst spreekt van een liefde, die alle kennis te boven gaat, die alles overtreft, wat wij weten, gevoelen of ons verbeelden kunnen, bijgevolg, die nimmer te kort kan schieten. Bovendien bewijst het besluit des Apostels rede duidelijk, dat de betekenis, die ik aan deze tekst heb gehecht, de mening des Geestes is. "Hem nu", zegt hij, "die machtig is, meer dan overvloedig te doen, boven al wat wij bidden of denken, naar de kracht, die in ons werkt, Hem, zeg ik, zij de heerlijkheid in de gemeente, door Christus Jezus, in alle geslachten, tot alle eeuwigheid. Amen", Eféze 3:20, 21. Wat kan duidelijker, wat eenvoudiger zijn? Wat is meer gepast voor de meest vertwijfelden geest? Christus kan meer doen dan U weet, dat Hij kan. Hij kan meer doen, dat u weet, dat Hij wil. Wat denkt gij? Wel, ik denk, zegt de zondaar, dat ik uitgeworpen ben. Er zijn echter slechtere gedachten dan deze, daarom denk verder.

Ik denk, zegt de zondaar, dat mijn zonden zo groot zijn als alle zonden der wereld. Dit is inderdaad een zwarte gedachte, toch zijn er nog slechter, denk dus nog voort. Ik denk dan, zegt de zondaar, dat God al mijn zonden niet kan vergeven. Dat is een zeer slechte gedachte, zij maakt u meer gelijk een duivel, dan gelijk een mens. En toch, gij zijt een mens en geen duivel, beschouw daarom de goedgunstigheid en de

onbegrensde liefde uws Gods! Hij is machtig, meer dan overvloedig te doen, boven al wat wij bidden of denken! zou u, zondaar! indien het aan u stond, de grootheid der liefde, die gij behoeft, juister kunnen uitdrukken, dan het in deze woorden gezegd wordt? Er staat niet, dat Hij doen kan boven hetgeen wij op deze ogenblik denken, maar boven alles wat wij bidden of denken, ook boven de slechtste en onwaardigste gedachten, die wij ooit gehad hebben. Onze gedachten zijn soms zondiger dan op andere tijden. Welnu, neem ze in de slechtste ogenblikken, op tijden, dat u denkt, en denkt, en uzelf in de angsten der hel denkt, dan staat toch nog dit woord van Gods genade daarboven en zegt duidelijk, dat Hij u ook uit die toestand redden kan en wil. En omdat ik juist bij dit onderwerp stilsta, wil ik een weinig verder gaan en de moedelozen vergezellen, ten einde hun een paar woorden in de mond te geven om zich tegen verzoekingen, die misschien nog komen, te wapenen. Want wanneer Satan dezulken nu reeds met beschuldigingen en verwijten vervolgt, dan zal hij het hun ook verder niet gemakkelijker maken, want hij kan zowel door beschuldigingen als op andere wijzen de zondaar, die hij verderven wil, tot moedeloosheid en wanhoop brengen.

Veronderstel, dat een man of een vrouw op deze wijze door Satan beproefd wordt, die hen door zijn vragen en verwijten al meer in de engte drijft en tot vertwijfeling brengt, dan ligt er in de woorden van onze tekst overvloed van steun om dezulken te helpen. Zegt Satan: weet gij niet, dat u vreselijk gezondigd hebt? dan antwoordt de ziel: dat weet ik - Weet gij niet, dat u een der ellendigste zondaars zijt? Ja, dat weet ik. Zegt uw geweten u niet, dat u slechter zijt dan iemand uwer bekenden zich u kan voorstellen? Ja, mijn geweten spreekt zo. Wel, dan zal ik nog meer vragen. Bent u niet een wezen zonder enige bekoorlijkheid? Ja. Is uw hart bedroefd over uw zonden? Niet gelijk het behoort. En al bidt gij ook nu en dan, woont niet in uw hart een geloof, dat God geen acht op u geeft? Ja.

Welnu, dan is er ook geen hoop meer voor u, ga heen en maak een einde aan uw leven. Dat is het doel, waarmee de duivel vervuld is. Maar wat zal ik nu doen, zegt de zondaar. Ik antwoord: neem de woorden van onze tekst tegen hem op: Christus bemint met een liefde, die de kennis te boven gaat. Zeg hem verder: hoewel ik niet kan denken, dat God mij verlossen kan, hoewel ik niet geloven kan, dat God mij verlossen wil toch twijfel ik niet, want God kan meer dan ik onderstel, dat Hij vermag. En wat betreft mijn ongeloof onder mijn gebed, dat zal mij niet verloren doen gaan, want God is machtig, meer dan overvloedig te doen, boven al wat ik bid of denk. Zo wekt deze tekst op, wanneer ons geloof onoverkomelijke zwarigheden ontmoet, om ons op de liefde Gods in Christus volkomen te verlaten. En toch is dat nog niet alles: de tekst bevat nog meer. "Hij is machtig, meer dan overvloedig te doen boven al wat wij bidden of denken." Het is een tekst, die uit woorden bestaat, welke de wijsheid Gods verkondigen en de verzochte ziel verkwikking en kracht schenken, opdat zij zich te midden der ellende, op God werpt. Hij is machtig meer dan overvloedig te doen boven al wat wij bidden.

O, zegt de ziel, indien Hij slechts zoveel voor mij deed als ik Hem bid! Hoe gelukkig zou ik dan zijn. Welnu, wat bidt gij dan van Hem? Ik vraag om van mijn zonden verlost te worden, ik vraag om geloof in en liefde tot Christus, ik vraag om bewaard te worden in deze boze wereld, ik vraag om met Christus in de hemel verheerlijkt te worden. Wie om dat alles vraagt, verlangt inderdaad veel, en meer dan de Satan zegt, dat God doen wil en kan. Maar zie, de tekst zegt niet, dat God machtig is te doen al

wat wij bidden of denken, maar dat Hij machtig is te doen boven al, ja overvloedig te doen boven al, ja meer dan overvloedig te doen boven al vat wij bidden of denken. Welk een tekst is deze! Welk een God hebben wij! God voorzag de zonden Zijns volks, en hoe de duivel zou trachten hen af te trekken, en daarom sprak Hij Zijn liefde zo klaar en duidelijk in Zijn Woord uit, opdat zij in de verzoeking niet bezwijken mochten. Laat ons daarom van deze genadeleer een goed gebruik maken, en onszelf in tijden van verzoeking en ongeloof op Gods liefde werpen.

4. Neem u in acht, deze liefde niet te misbruiken.
Deze vermaning schijnt nodeloos, want liefde is iets, dat men aan geen misbruik onderhevig zou achten. En toch ben ik van mening, dat niets onder de belijders onzer dagen meer misbruikt wordt, dan de liefde Gods. In de laatsten tijd is er meer licht over de liefde van Christus opgegaan, elke jongen kan thans van Christus' liefde praten, maar de liefde is of door de predikanten verkeerd verkondigd, of door de hoorders verkeerd verstaan. Want nooit werd de genade van Christus meer ten bate van het vlees gebruikt dan thans. Het is in onze dagen een gewoonte onder christenen, sommige zonden zelfs aan te bevelen, namelijk oneerbiedigheid en gemeenheid. Wij willen de andere kant uit, nu er velen zijn, die "de booste hoeren hun wegen leren", Jeremia 2:33, want geen waarlijk Godzalige kan aan zo iets denken, zonder zich te schamen.
Judas spreekt van zulke mensen en zegt ons, dat zij, ondanks hun belijdenis, de "genade onzes Gods veranderen in ontuchtigheid, en de enigen Heerser, God, en onze Heere Jezus Christus verloochenen, Judas 1:4. "Zij belijden", zegt Paulus "dat zij God kennen, maar zij verloochenen Hem met de werken, zo zij gruwelijk zijn en ongehoorzaam, en tot alle goed werk ondeugende", Titus 1:16.
Maar ik zeg, laat de liefde Gods in Christus niet misbruikt worden. Het is onnatuurlijk, liefde te misbruiken, misbruik van liefde is een overtreding, die iedereen veroordeelt, misbruik van liefde is de onvergeeflijkste zonde. Zij gelijkt het meest op de zonde der duivelen, die Gods en Christus' liefde eveneens in ongehoorzaamheid verkeerd hebben. En wat zegt de Apostel? "Omdat zij de liefde der waarheid niet aangenomen hebben, om zalig te worden, daarom zal God hun zenden een kracht der dwaling, dat zij de leugen zouden geloven, opdat zij allen veroordeeld worden, die de waarheid niet geloofd hebben, maar een welbehagen gehad hebben in de ongerechtigheid, " 2 Thess. 2:10 - 12. En wat zal die man in de oordeelsdag antwoorden, die zo'n liefde heeft misbruikt??
Christenen! verloochent uzelf, verloochent uw lusten, verloochent de ijdelheden dezes levens, geeft uzelf aan God, hebt God lief, bemint zijn wegen, en wordt "een volk, ijverig in goede werken." Dan zal u elkaar, en allen mensen bewijzen, dat u de genade Gods niet te vergeefs ontvangen hebt, 2 Cor. 6:1. Verwerpt daarom de bedekselen der schande, wandelt niet in arglistigheid, vervalst het woord Gods niet, maar maakt door Openb. der waarheid uzelf aangenaam bij alle gewetens der mensen in de tegenwoordigheid Gods, 2 Cor. 4:2.
Doet zulks, zeg ik, en haalt zo de liefdeband tussen God en uw ziel nauwer toe, opdat u niet anders kunt dan in die weg wandelen. Want van alle bewijzen voor de oprechtheid uws Christendoms zal geen sterker spreken, dan dat u zijt "ijverig in goede werken." Hoe vreselijk zal het zijn, wanneer gij buiten geworpen wordt, omdat gij de liefde Gods en van Zijn Zoon misbruikt hebt! omdat gij uw lusten, de wereld en

alle goddeloosheid gediend hebt, omdat Christus' vergevende liefde zo groot is! Hoe geducht zal u uit uw begoocheling tot de werkelijkheid teruggebracht worden! Ja, dan zal het openbaar worden, dat u de liefde tot een prooi, tot een stokpaardje, tot een slavin der zonde, des duivels en der wereld gemaakt hebt, en is dat niet ontzettend? Lees Ezech. 16.

5. Is Gods en Christus' liefde zo groot, laat er ons dan een onbeperkt gebruik van maken tegen alles, wat ons geloof in de weg staat.
Waartoe is ze ons anders geopenbaard en meegedeeld? Wij zijn door een menigte vijanden omringd, en geloof in de liefde van God en Christus is onze enige troost en bescherming. Daarom is het onze plicht, onze wijsheid en ons voorrecht, die liefde tot ons eigen nut te leren gebruiken - gebruiken tegen de dagelijkse zwakheden - gebruiken tegen de listen des duivelsgebruiken tegen de bedreigingen, de woede, het verderf en de dood, die de kinderen van deze wereld u telkens en telkens, tot uw schrik, voor ogen stellen. Maar hoe moet dat geschieden? Stel u deze liefde en de toevlucht, die zij ons biedt, voor ogen en zie daarop, terwijl zulke aanvechtingen u overvallen. Deze woorden, het geloof in deze woorden: God heeft mij lief, zullen u te midden van die aanvallen sterken. Daarop doelt het woord: "verblijdt u in de Heere", Filip. 3:1, "In God roemen wij de gansen dag", Psalm 44:9."En Gode zij dank, die ons allen tijd doet triomferen in Christus', 2 Cor. 2:14, "Ik stel de Heere gedurig voor mij", Psalm 16:8.
Want wie dat voortdurend doet, kan niet overwonnen worden. Want er is meer in God dan in de ganse wereld, zij het om te helpen of om tegen te staan, daarom, zo God mijn Helper is, zo God mij liefheeft, zo Christus mijn Verlosser is en zijn liefde, die de kennis te boven gaat, ook mij schenkt, wie kan dan tegen mij zijn? Hebr. 13:6, Rom. 8 31. En al zij ook iemand tegen mij, hij kan mij niet schaden, omdat alle dingen moeten medewerken, mij ten goede. Dit is de liefde van God en Christus te mijn nutte aanwenden. Zo ook moeten Christenen zich de openbaringen van die liefde voor de geest stellen in elk gevaar, dat hen dreigt, want hier roept de afgrond tot de afgrond. De goddeloosheid en woede tegen Gods volk kan niet zo'n hoogte bereiken, of de liefde Gods in Christus overtreft die nog verre.
Toen Farao trotselijk met Israël handelde, was de Heere toch groter dan hij, Ex. 18:11, Hij weerstond de vermeten koning en overmocht hem, Hij trok tegen hem op en versloeg hem, Hij greep hem aan en wierp hem neer: "De Heere is een krijgsman, Heere is Zijn Naam! Hij heeft Farao's wagens en zijn heir in de zee geworpen, en de keur zijner hoofdlieden zijn verdronken in de Schelfzee! De afgronden hebben hen bedekt, zij zijn in de diepten gezonken als een steen", Ex. 15:3 - 5 Er is geen macht tegen de Heere, niemand, die zich tegen Hem verzet, kan voorspoedig zijn. Indien zelfs de schilden der aarde Godes zijn, Psalm 47:10, dan is Hij machtig ze te gebruiken ter bescherming van Zijn gemeente, en zo zij niet meer geschikt zijn voor zijn doeleinden, kan Hij ze niet ter zijde stellen en zichzelf nieuwe maken? De mensen doen zo, maar God veel meer. En nogmaals, wanneer ellende en droefenis, die u overkomt, u geheel schijnt neer te drukken, zodat zij al uw krachten te boven gaan en u doen wanhopen aan uw leven, 2 Cor. 1:8, dan bezit gij in de liefde Gods en Christi een sterkte, die dat alles ver overtreft, namelijk de onnaspeurlijke, ondoorgrondelijke liefde, die "machtig is, meer dan overvloedig te doen, boven al wat wij bidden of denken."

God heeft Zijn liefde tegenover alle vijanden gesteld, en u moet evenzo handelen, want op die wijze is Zijn liefde u nuttig. Maar hoewel het gemakkelijk is, u dus te vermanen, toch zal de praktijk u moeilijker vallen, daarom wil ik, indien het niet te onpas is, enkele raadgevingen laten volgen.

1. Indien u de vertroostingen en versterkingen van Gods en Christus' liefde wilt smaken, leg u dan op de kennis derzelve toe. Hierom bad de Apostel ten behoeve der Eféze en van alle heiligen, hiernaar moet u trachten, anders is mijn schrijven en uw lezen vruchteloos. Laat mij u toeroepen, gelijk David Zijn Zoon Salomo: "En gij, mijn zoon Salomo! ken de God uws vaders", 1 Kronieken 28:9. Ledige voorstellingen van die liefde zullen u niet baten, maar integendeel schaden, het zijn geen ledige voorstellingen, die ik u opdring, maar ik vermaan u, te streven naar de kennis van deze welriekende oliën, Hooglied 1:3, door de Apostel "de reuk Zijner kennis" genoemd, 2 Cor. 2 14.
Bestudeer ze, totdat zij liefelijk wordt voor uw ziel, dan zal zij over u de wacht houden en u behoeden, Spreuken 2:10, 11. Maak deze liefde Gods en van Zijn Zoon tot het ure. Velen spreken met grote woorden van de liefde Gods jegens Abraham, David, Petrus en Paulus. Maar dat baat u weinig, rust niet, voordat gij die liefde ook jegens u bewust wordt, totdat gij ze in uw hart vindt en gevoelt, en zij zich naar buiten openbaart door de Heilige Geest, die u is gegeven, Rom. 5:5. Dan zal u ze kennen met een werkelijke en vruchtbare kennis, die uw ziel zal sterken en bemoedigen.

2. Wilt u de kracht van deze liefde ervaren? Stel ze dan tegenover de liefde van alles wat bestaat, totdat Gods liefde alle andere liefde in u overwint. Dat is Christelijk. Doe zo en zeg: waarom zou iemand of iets anders dan God, dan Christus, mijn hart bezitten? Hij heeft mij lief met een liefde, die de kennis te boven gaat. Hij heeft mij lief, en Hij zal mij hebben, Hij heeft mij lief, en ik wil Hem liefhebben, Zijn liefde deed Hem alles verzaken om mijnentwille, Heere! laat mijn liefde mij alles doen verzaken om Uwentwil. Ik ben een zoon der liefde, een voorwerp der liefde, een voorbeeld der liefde, van vrije liefde, van grote liefde, van een liefde, die de kennis te boven gaat. Waarom zou ik niet in die liefde wandelen? In liefde tot God, in liefde tot mijn naasten, in een heilige, ongeveinsde liefde?
Dat is de wijze, waarop Gods liefde mij nut wordt, mijn lasten overwint en mijn hart heiligt. Het is stuitend, wanneer een gemeen mens spreekt van de liefde Gods, van Christus' sterven en van de heerlijke genade, die elke zondaar wordt aangeboden door de waarheid van het Evangelie. Lof betaamt de oprechten, niet de goddelozen. Laat hem daarom spreken met een liefde, die door Goddelijke liefde geboren, gevangen genomen en onderhouden is. Dan betekenen Zijn Woorden iets, de macht en de band der liefde vervullen hem, en hij bewijst, dat hij spreekt uit ervaring. Maar holle klanken over de liefde zijn in de mond der goddelozen als een gelijkenis in de mond eens zots, of als onsmakelijk zout. Daarom, Christen! gebruik die liefde, gelijk het behoort, en zij zal u zegenen, gelijk gij begeert.

3. Wilt u die liefde ervaren, houd u in dezelve. "Bewaart uzelf in de liefde Gods", Judas 1:21. Deze tekst schijnt de Socinianen te rechtvaardigen, maar zij doet dat allerminst. Zo ook: "Indien u mijn geboden bewaart, zo zal u in mijn liefde blijven, gelijkerwijs Ik de geboden Mijns Vaders bewaard heb, en blijf in zijn liefde",

Johannes 15:10. De zin van deze woorden is deze: nadat een mens geloofd heeft tot rechtvaardigheid, is een heilig leven de weg om zich voortdurend in Gods heerlijke en troostvolle liefde te verheugen. O, dat u inderdaad die weg insloegt! Wanneer gij Gods liefde wilt blijven smaken, dan gevoelt gij spoedig behoefte aan tederheid omtrent Gods gebodet, in welke regel U moet wandelen, zo gij uzelf goed doen en in de wereld Gode eer wilt geven. "Wie Zijn Weg wel aanstelt, die zal ik Gods heil doen zien", Psalm 50:23. Wie een liefelijk, troostvol, vrolijk leven wil leiden, moet een heilig leven kiezen. Op deze wijze alleen smaakt men de Goddelijke liefde immer meer.

4. Te die einde moet u in de liefde geworteld en gegrond zijn, dat is: U moet bevestigd en vastgemaakt worden, indien u ze ervaren wilt. U moet ten opzichte van de werkelijkheid en de grondslag der liefde nimmer wankelen, Eféze 3:17. Daarmee moet u goed bekend zijn, want hij, die in deze leer een kind is, kan zulke vermaningen nog niet opvolgen, zo iemand wordt nog als een baar heen en weer geworpen: "die vreest, is niet volmaakt in de liefde", 1 Joh. 4:18, hij kan de liefde Gods in Christus niet ten volle ervaren.

5. Bewaar eindelijk die grondwaarheden en de ervaringen van die liefde door een levendig besef in uw hoofd en hart. Want wie ze nog smaken moet en twijfelt aan de echtheid van die ervaringen, kan er ook weinig troost uit trekken. Gods wegen met Zijn volk zijn wonderbaar. Hij rechtvaardigt de zondaars zonder hun werken, Hij vergeeft hun om van Zijn Zoon wil, maar welkers leven zorgeloos, vleselijk, onheilig blijft, zullen in al die genade weinig verkwikkends vinden.
Ook zullen hun gedachten zelden in de hemel verwijlen, en de twijfel hen menigmaal overvallen, zij zullen het zonlicht missen en zich met afval voeden, terwijl andere aan huns Vaders tafel zitten, vrije toegang hebben tot Zijn wijnkelder, en zich verheugen in het vriendelijk licht van Zijn aanschijn, wetende dat het hun in het einde wel zal gaan.

Tot besluit moest ook een woord gesproken worden tot de vleselijke wereld, die mij zoveel van die onnaspeurlijke liefde heeft horen zeggen. Maar wat zal ik tot haar spreken? Zo ik sprak, en zij niet hoorde, zo ik getuigde, en zij niet geloofde, zo ik smeekte, en zij mij bespotte, zo zou slechts haar zonde groter en haar oordeel zwaarder worden.
En daarom zal ik de weerspannige laten waar ik hem vind, en zeggen tot hem, die zalig wil worden: zondaar! U zijt uw buurman vooruit, niet slechts omdat gij zalig wilt worden, maar omdat er ook andere zijn, die dat wensen, namelijk degenen, bij wie uitkomsten tegen de dood zijn: *de Vader en de Zoon, wie ere zij met de Heilige Geest der genade, wereld zonder einde, Amen.*

4. ISRAELS HOOP VERLEVENDIGD OF WAT HOOP IS EN HOE ZIJ ONDERSCHEIDEN WORDT VAN HET GELOOF. ALSMEDE AANMOEDIGINGEN VOOR EEN HOPEND VOLK.

ISRAEL HOPE OP DEN HEERE. WANT BIJ DE HEERE IS GOEDERTIERENHEID, EN BIJ HEM IS VEEL VERLOSSING. PSALM 130:7.

Israëls Hope Encouraged. 1692

Dit noemt men een der Psalmen van de opgang, die de priesters en de Levieten zongen, wanneer zij de trappen van de tempel opgingen. Maar dit daargelaten, het is een Psalm, die ons een verklaring van de biddenden vorm des schrijvers geeft, en een vermaning tot Israël om op God te hopen. Vers 1. "Uit de diepten roep ik tot U, o Heere! dat is, uit diepe of grote benauwdheden, "Heere! hoor naar mijn stem, laat uw oren opmerkende zijn op de stem mijner smekingen."
Het laatste woord verklaart het voorgaande, als wilde hij zeggen, met de stem bedoel ik de strekking en de geest van mijn gebed. Er Zijn Woorden in een gebed, en er is geest in een gebed, en door de geest die in het gebed is, onderscheidt men of de woorden dood, levenloos, geveinsd, of warm, vurig en ernstig zijn: en God, die de harten doorzoekt, kent de mening van de Geest, dewijl hij naar God voor de heiligen bidt. Rom. 8:27. Vers 3. "Zo Gij, HEERE! de ongerechtigheden gadeslaat, HEERE! wie zal bestaan! Hier belijdt hij, dat door de wet alle mensen voor God moeten vallen voor altoos, omdat zij haar overtreden hebben en de overtredingen niet weer kunnen goedmaken. Maar zich snel indachtig makende de genade van God in Christus, zegt hij in vers 4. "Maar bij U is vergeving, opdat u gevreesd wordt." Dan antwoordt hij, zeggende, vers 5. "Ik verwacht de Heere, dat is in al zijn beschikkingen, ja hij verdubbelt het, zeggende, mijn ziel verwacht, en ik hoop op Zijn Woord."
Door de herhaling van deze woorden geeft hij te kennen dat velen zich tevreden stellen met hun lichamelijke tegenwoordigheid aan God te geven terwijl hun harten ver van Hem zijn tot aan het andere einde der aarde, maar wat hem betrof hij deed niet aldus. Vers 6. "Mijn ziel wacht op de Heere, meer dan de wachters op de morgen, ik zeg, meer dan de wachters op de morgen."
Als wilde hij zeggen, gelijk het gesteld is met hen, wie de nacht verveelt hetzij wegens de duisternis, of vermoeiende reizen of omdat zij ernstig ziek zijn, voor wie de nacht aller-droevigst en treurig is, als degenen die snakken naar het aanbreken van de dageraad, zo wacht ik op de Heere, dat zijn tegenwoordigheid met mijn ziel zij.
Zo, en meer dan zij, ja "meer dan zij die wachten op de morgen, " wacht ik op U.

Dan komt hij tot de woorden, welke ik tot tekst gekozen heb, zeggende: ***"Israël hope op de HEERE, want bij de Heere is goedertierenheid, en bij Hem is veel verlossing."***
Waarin woorden wij vinden,

- ten eerste, een opwekking,
- ten tweede, een reden voor die opwekking, en
- ten derde een verklaring van die reden.

"Israël hope op de HEERE," dit is de opwekking, "want bij de HEERE is goedertierenheid," dit is de reden daarvoor, "en bij Hem is veel verlossing."
Dat is de verklaring der reden.

Ten EERSTE EEN OPWEKKING.
In de opwekking moeten wij op drie zaken letten.

- Ten eerste op de zaak daarin vervat,
- Ten tweede, op de wijze waarop die wordt uitgedrukt,
- Ten derde op de gevolgtrekkingen die als van zelf daaruit voortvloeien.

Ten eerste de zaak, die in de opwekking vervat is.
Wij zullen allereerst spreken over de zaak die in de tekst vervat is, en die doet zich aan ons oog voor onder 3 hoofdpunten.

Ten eerste. Een plicht.
Ten tweede. Een regel om die plicht goed te volbrengen.
Ten derde, de personen, die deze plicht zo moeten volbrengen.

Ten eerste de plicht, en dat is de hoop, "Israël hope."
Door welke woorden iets vooraf aangenomen, en iets van groot gewicht te kennen gegeven wordt. Hetgeen vooraf verondersteld wordt is geloof, want wanneer wij in goeden zin over de hoop spreken en andere duidelijk de plicht voorschrijven om te hopen, dan besluiten wij, dat dezulken reeds geloof hebben, want, geen geloof, geen hoop. Te hopen zonder geloof, is hetzelfde als te zien zonder ogen, of te verwachten zonder grond: want "dat geloof is een vasten grond der dingen, die men hoopt" zowel met betrekking tot de genade als tot de leer van het geloof. Hebr. 11:1. Gelooft zo iemand? Neen. Hoopt hij? Ja. Als het eerste waar is, dan is het tweede een leugen, hij die nooit geloofd heeft, heeft ook nooit gehoopt op God. Daarom, wanneer hij zegt "Israël hope op de HEERE," dan veronderstelt hij vooraf het geloof en bedoelt dus, dat hij tot gelovigen spreekt. De belangrijke zaak, die te kennen gegeven wordt, is, dat de hoop een voortreffelijke eigenschap bezit om Israël te schragen in al hun moeilijkheden. Het geloof is voortreffelijk in deze, de hoop in die, en de liefde weer in een andere zaak. Het geloof zal doen hetgeen de hoop niet doen kan. De hoop kan doen hetgeen het geloof niet doet, en de liefde kan dingen doen, die volkomen onderscheiden zijn van de daden des geloofs en der hoop. Het geloof loopt in de voorhoede, de hoop in het midden en de liefde in de achterhoede: "en nu blijft geloof, hoop en liefde." 1 Cor. 13:13. Het geloof is de moedergenade, want de hoop wordt uit haar geboren, en de liefde vloeit voort uit beiden.
Maar, nu wij over het geloof en de hoop spreken, moeten wij u er een weinig van laten zien.

1. Het geloof is uit het gehoor, Rom. 10:17, de hoop door de bevinding. Rom. 5:3, 4.
2. Het geloof komt uit het horen van Gods woord, de hoop uit het vertrouwen dat het geloof in Gods woord heeft. Rom. 4:18.
3. Het geloof gelooft de waarheid van het Woord, de hoop wacht op de vervulling daarvan.

4. Het geloof grijpt dat einde der belofte aan, dat het dichtst bij ons, namelijk, zoals het in de Bijbel staat, de hoop grijpt dat einde der belofte aan, dat aan de troon der genade verbonden is, want die belofte is gelijk een sterk kabeltouw, dat met 't een einde aan een schip en met het andere einde aan het anker vastgemaakt is: de ziel is het schip waarin het geloof is, en waaraan het naaste einde van deze kabel vastgemaakt is, maar de hoop is het anker dat aan het andere einde van deze kabel is, en daarin tot in het hart bevestigd is. Als het geloof en de hoop aldus de beide einden der belofte aangrijpen dan gaat het schip veilig voorwaarts.
5. Het geloof ziet op Christus, als gedood, begraven en opgevaren, en de hoop op zijn wederkomst. 1 Cor. 15:1 - 4. Het geloof ziet op Hem ter rechtvaardigmaking, de hoop ter heerlijkheid. Rom. 4:1 - 8.
6. Het geloof strijdt voor de leer, de hoop voor een beloning, Hand. 26:6.
7. Het geloof voor hetgeen in de Bijbel is, de hoop voor hetgeen in de hemel is, Coll. 1:3 - 5.
8. Het geloof reinigt het hart van kwade beginselen, 1 Joh. 5:4, 5. De hoop van slechte gewoonten, 2 Petrus 3:11, 14. Eféze . 5:8, 1 Joh. 3:3.
9. Het geloof zet de hoop aan 't werk, de hoop zet de lijdzaamheid aan het werk. Hand. 28:20, 9:9.
10. Het geloof ziet door het Woord Gods op Christus, de hoop ziet door het geloof over de wereld in de heerlijkheid, Gal. 5:5. Aldus verlost het geloof, en aldus verlost de hoop.
11. Het geloof maakt zalig door zich aan God in Christus vast te klemmen. 1 Petrus 1:15. De hoop maakt zalig door de ziel te overreden om alle moeilijkheden en wederwaardigheden, en alle tegenspoeden die zij (de ziel) tussen deze en de volgende wereld zal ondervinden, te verdragen. Rom. 8:24.

Beschouw de zaak in de volgende eenvoudige gelijkenis. Er was een zeker koning die iemand tot zijn kind aannam, hij kleedde het met een kleed gelijk aan dat der koningskinderen, en beloofde, dat indien het in zijns vaders veldslagen strijden wilde, en in zijns vaders wegen wandelen wilde, het ten laatste een aandeel in 's vaders koninkrijk zou hebben. Het heeft de aanneming, en het koningskleed verkregen, maar het deel in 's vaders koninkrijk nog niet, maar de hoop op dat aandeel zal het in 's vaders veldslagen doen strijden, en in zijn wegen doen wandelen, en zo zal het 's konings voetstappen drukken. Ja, al ontmoet het vele dingen die een strekking hebben om het van zijn doel af te trekken, zo zal het nochtans bij de gedachte aan het beloofde aandeel in het koninkrijk door deze moeilijkheden heen slaan, en zo zichzelf vrijwaren voor een verwoesting, welke die verleidingen over hetzelve zouden doen komen, en ten laatste zal het door de hoop een persoonlijk bezit krijgen van de heerlijke erfenis.
De hoop heeft een dik vel en kan menige duw verdragen, zij doet het geduld aan als een opperkleed, zij kan door een zee van bloed waden, zij kan alles verdragen als het maar voor de vreugde is, die haar wacht. Van hier dat het geduld "de verdraagzaamheid der hoop" genoemd wordt, omdat het de hoop is, die de ziel en geduld en lijdzaamheid doet oefenen onder het kruis, totdat de tijd komt om de kroon te ontvangen. 1 Thess. 1:3. De Psalmist betuigt daarom hen, die de waarheid geloofd hebben, om op de vervulling daarvan te wachten, gelijk hij zelf gedaan heeft. "Ik verwacht de Heere," "mijn ziel verwacht," "en ik hoop op Zijn Woord." Het is uit gebrek aan geloof dat zo vele voorbarige belijders, die zo op hun geloof gestoft

hebben, niet in staat geweest zijn in de dagen van verdrukking de alarmtrom te verdragen. Hun hoop in Christus strekte zich niet verder uit dan tot dit leven, en daarom zijn zij de ongelukkigsten onder alle mensen.
De Psalmist brengt ons daarom door *het aansporen tot deze plicht vier zaken in gedachtenis.*

1. Dat de beste dingen voor de gelovigen nog komen moeten.
2. Dat zij, die geloofd hebben, nog moeilijkheden zullen ondervinden, vóór zij hen bereiken.
3. Dat de genadegift der hoop de enige weg is, om deze moeilijkheden te overwinnen.
4. Dat zij, die hoop bezitten en haar naar behoren beoefenen, gewis ten laatste die hoop zullen genieten, die voor hen is bewaard in de hemel.

1. Dat de beste dingen nog achter zijn en voor de gelovigen bewaard worden, dit wordt openbaar uit een recht beoefenen van deze genadegave. "Want de hoop, die gezien wordt, is geen hoop: want hetgeen iemand ziet, waarom zal hij het ook hopen? Maar indien wij hopen hetgeen wij niet zien, zo verwachten wij het met lijdzaamheid." Rom. 8:24, 25. De hoop leeft niet door het gezicht, zoals het geloof doet, maar de hoop vertrouwt het geloof, zoals het geloof het Woord Gods vertrouwt, en houdt zo de ziel in stille verwachting op hetgeen de Heere haar ten laatste zal doen genieten. Maar ik zeg, zelfs de natuurlijke werking van deze genadegift, doet zien, dat de beste dingen eens gelovigen nog achter in bewaring zijn.

Misschien vraagt u mij, *welke zijn die dingen?*
En ik kan u ten eerste, in het algemeen zeggen dat het hemelse dingen zijn, eeuwige dingen, die dingen, die daar zijn, waar Christus is zittende aan de rechterhand Gods. Johannes 3:12, 2 Cor. 4:18, Coll. 3:1. Kent gij ze nu? Het zijn dingen, die "het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en die in het hart des mensen niet zijn opgeklommen." Jesaja 64:4, 1 Cor. 2:9. Kent gij ze nu?
Het zijn dingen, die in betrekking staan met de volgende wereld, voor de gelovigen, wanneer zij in de volgende wereld komen: er over spreken kunnen wij, het wezenlijk bestaan ervan kunnen wij nu geloven en door de hoop kunnen wij, en het zal was zijn zo te doen, nu op hen wachten, maar te weten wat zij zijn, of de heerlijkheid ervan te genieten op een andere wijze dan door het geloof, die dit zegt, bedriegt zichzelf.
Het zijn dingen die nu nog te groot zijn om in onze harten binnen te komen, en dingen die te groot zijn, om indien zij erin waren, daar weer uit te komen, of met onze mond uitgedrukt te worden.
Daar is bijv. de hemel zelf, de heerlijke hemel, weet iemand wat dat is? De berg Sion, het hemelse Jeruzalem, en het ontelbare gezelschap van engelen, vat iemand al deze dingen? De onsterfelijkheid en het eeuwige leven, wie begrijpt, wie kan ons verklaren wat dat is? Er zijn beloningen voor diensten, en voor de arbeid der liefde, die men hier tot Gods eer gedaan heeft, weet iemand, welke deze zijn zullen? Er zijn paleizen en slaapsteden der heerlijkheid, en plaatsen om te wandelen onder de engelen, weet iemand, wat deze zijn? Er zullen harpen en hemelse triomfliederen zijn, weet iemand hier op aarde wat deze zijn zullen?
Er zal dan een kennen, een genieten en heerlijk juichen zijn met de profeten, apostelen, en martelaren, en met alle gelovigen, maar op welke heerlijke wijze dit zal

plaats hebben weet niemand onzer. Daar zullen wij elkaar zien en kennen van aangezicht tot aangezicht, en voor altoos met al onze betrekkingen, samenzijn, met onze vrouw, met onze man, met ons kind, met vader, moeder, broeder of zuster, met allen, die in het geloof gestorven zijn, maar hoe heerlijk zij er zullen uitzien, wanneer wij hen zien zullen, en hoe wij elkaar zullen liefhebben wanneer wij met hen zijn, dat is nog voor ons verborgen, dat mogen wij hier niet weten. 1 Thess. 4:16, 17. Daar zijn gedachten, en woorden, en wegen voor ons, waaraan wij nooit in deze wereld hebben kunnen denken. De wet was slechts de schaduw, het Evangelie slechts het beeld, maar wat zal de werkelijkheid zelf zijn, wanneer die tot ons komt, of liever wanneer wij daarheen gaan, wie kan het vatten? Hebr. 10:1.
Indien wij nooit God, noch de verheerlijkten Christus, noch de Geest des Heeren, noch de diepte des bijbels, of zelfs zoveel als één dag der eeuwigheid gezien hebben en toch zullen wij al deze dingen zien en hebben hoe is het dan mogelijk dat de dingen, die voor ons zijn weggelegd, die het voorwerp onzer hoop behoren te zijn, door ons in deze wereld verstaan zouden worden?

Nochtans zijn ons aanduidingen gegeven over hun *goedheid en grootheid.*
1. Over hun goedheid, en wel

1. daarin dat de heilige Geest niet wil dat de dingen, die hier zijn, enigermate met hen vergeleken zonden worden, van hier dat alle dingen hier ijdelheden genoemd worden, niets en minder dan niets. Jesaja 40:15 - 17.
Nu, indien de dingen, alle dingen, die hier zijn, met zo'n verachting beschouwd worden, wanneer zij met die van hiernamaals vergeleken worden, en toch dingen, die zo groot zijn in het oog van de vleselijken mens, dat deze gewillig is om er zijn leven en zijn ziel voor te wagen, wat moeten die dingen dan wel groot zijn, welke de Heere bereid heeft voor degenen, die op Hem wachten en hopen?
2. Hun goedheid blijkt ook hieruit, dat wie ook maar enig begrip over hen heeft, zoals zij in Gods woord geopenbaard zijn, hetzij koning of bedelaar, wijze of dwaze, hij werpt deze wereld gewillig met verachting achter zich voor de hoop van die dingen. Psalm 73:24, Hebr. 11:24 - 26, 37 - 40.
3. Van hun goedheid wordt zelfs getuigenis gegeven in het geweten van degenen, die hen haten. Neem de onreinste mens in geheel het land, de mens die zo aan zijn lusten gebonden is, dat hij liever gevaar loopt van in het diepste der hel te zinken dan zijn boze wegen te verlaten, en vraagt zo iemand zijn oordeel omtrent de dingen der toekomende wereld, en hij zal met 't hoofd schudden en zeggen: zij zijn goed, 't zijn de besten van allen.
4. Maar de gelovigen hebben het beste begrip van hun goedheid, want de Heere laat soms enige zoete sappen van hen uit Zijn Woord in hun hongerige zielen druppelen.

2. Maar zo goed als zij zijn, *zo groot zijn zij ook.* "O hoe groot is uw goed, dat u weggelegd hebt voor degenen, die U vrezen, dat u gewrocht hebt voor degenen die op U betrouwen, in de tegenwoordigheid der mensenkinderen." Psalm 31:20.
1. Hun grootheid blijkt hieruit, dat zij het Woord overtreffen, ja het Woord van de Heilige Geest, de grootheid der dingen, die voor Gods volk bereid zijn, wordt ons niet ten volle geopenbaard in het woord van God. "Geliefden! nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen." 1 Joh. 3:2. Het wordt niet

geopenbaard in het woord van God, de dingen waarop wij hopen moeten, zijn zó groot, dat de grootheid ervan nooit kon beschreven worden: zij zijn boven het woord, boven onze gedachten en boven onze bevatting! Toen Paulus weer uit het Paradijs neder kwam, waarheen hij opgetrokken was, kon hij geen woord zeggen omtrent hetgeen hij gehoord, en de dingen die hij daar gezien had. Het waren dingen en woorden, die hij gezien en gehoord had, die onmogelijk door een mens verklaard konden worden.

2. Hun grootheid wordt aangeduid door het woord Eeuwigheid, hij die de diepte van dat woord kan pijlen, zal weten welke dingen het zijn. "De dingen, die men niet ziet, zijn eeuwig, " 2 Cor. 4:18. Zij zijn "onverderfelijk, onbevlekkelijk, en onverwelkelijk, " en worden in de hemel voor ons bewaard. 1 Petrus . 1:4.

3. Hun grootheid wordt daarin getoond, dat een rechte gedachte omtrent hen het hart zo vervullen zal, en dit en het oog tezamen zo zal doen overvloeien, dat het schepsel niet in staat zal zijn om staande te blijven onder het gewicht der heerlijkheid, die daardoor in de ziel gelegd wordt. Helaas! al de dingen van deze wereld zullen niet één hart vervullen, en nochtans een gedachte, die recht is, over de dingen welke God bereid heeft en voor ons bewaart in de hemel, zal het hart vervullen, zelfs tot overlopens toe.

4. De grootheid der dingen van de toekomende wereld wordt hierin openbaar, dat wij het gezicht van één van de minsten hunner die daar zijn, niet kunnen verdragen, wanneer zij ons getoond worden, zonder hulp van boven. Ik reken dat de engelen onder de minste dingen behoren in de toekomende wereld, en welk een uitwerking het gezicht van een enkelen hunner op de harten en zinnen der stervelingen had, leert ons Gods woord duidelijk genoeg. Johannes 13:22.

5. Hun grootheid wordt ook hierin aangeduid, dat wij als het was nogmaals nieuw moeten gemaakt worden, voordat wij bekwaam kunnen zijn om hen te genieten, daar wij hen met troost genieten moeten. Lukas 20:36. En hierin zal een groot gedeelte onzer gelukzaligheid bestaan, dat wij hen niet alleen zullen zien, maar ook aan hen gelijk zullen zijn, gelijk aan hun Koning. Want "wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen, Want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is." 1 Joh. 3:2. Wij zullen Hem zien, en daarom moeten wij Hem gelijk wezen, want anders zou het gezicht van Hem ons vernietigen, maar omdat wij Hem met troost en eeuwigdurende vreugde moeten zien, daarom moeten Hem gelijkvormig wezen in lichaam en geest. Openb. 1:17, Filip. 3:20, 21.

2. Maar om tot ons tweede punt over te gaan, namelijk, *dat degenen, die geloofd hebben, dat er zulke dingen zijn, met vele moeilijkheden zullen te worstelen hebben, voordat zij tot hem komen.*

Dit is zo'n heerlijke waarheid, dat niets daartegen kan ingebracht worden. Vele zijn de verdrukkingen der rechtvaardigen, en door velerlei verdrukkingen moeten wij ingaan in het Koning der hemelen. Hand. 14:22. Men weet dat de oorzaak van deze verdrukkingen te vinden is: 1. In onszelf, want de zonde, die zo'n vat op ons vlees heeft, veroorzaakt die tegenstand tegen onze ziel en het welzijn daarvan, die ons voortdurend in moeilijkheden brengt. Vleselijke lusten werken tegen onze ziel, en wereldse lusten evenzeer, 1 Petrus 2:11, Titus 2:12, ja zij blussen onze genadegaven uit en maken hem die wenst te leven, bereid om te sterven. Openb. 3:2.

Ja, door deze dingen rijst er in onze ziel zo'n donkerheid, zo'n schuld, zo'n vrees, zo'n mistrouwen op, dat wij gewoon zijn, als wij nog een weinig leven, duizenderlei gevolgtrekkingen te maken, dat wij nooit met gerustheid en vrede tot de poorten van het koninkrijk der hemelen geraken zullen. De natuurlijke neiging van elke worsteling der geringste lust tegen de genade dient, indien wij met ons vleselijk verstand oordelen, om ons aan het twijfelen te brengen, of het werk der genade in ons wel waarheid bevat, en of wij wel zullen aanlanden in de veilige haven der toekomende wereld. Dit was het, dat Paulus deed uitroepen, "Ik ellendig mens! Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" Rom. 7:24. Alleen had hij meer wijsheid dan om de natuurlijke gevolgtrekkingen, die het vlees daaruit afleidt, te volgen, en zo beurde hij zijn ziel weer op om te hopen.

2. De zonde veroorzaakt door haar werking in ons niet alleen donkerheid, schuld, vrees, wantrouwen en diergelijke, maar zij maakt ons als 't was dikwijls kreupel en onbekwaam om tot God te gaan door 't geloof om van Hem vergeving onzer zonden te smeken. Zij maakt 't hart hard, gevoelloos, zorgeloos en levenloos met betrekking tot alle christelijke plichten, en dit is een smartelijke zaak voor een begenadigde ziel. De andere dingen doen twijfel ontstaan en drijven die tot aan de kop toe in de ziel, maar deze gaan aan de andere zijde en klinken hem vast. Nu al deze dingen maken het hopen moeilijk.

3. Want door deze dingen wordt niet alleen het oordeel beneveld en het verstand zeer verduisterd, maar al de vermogens der ziel worden tegen elkaar in krijg gesteld door dingen te bedenken die een rechtstreekse strekking hebben om, zo mogelijk, alle genade, welke God in de ziel heeft ingeplant, uit te roeien en te verdelgen, ja dit doet de ziel uitroepen, "ik ben afgesneden van voor uw ogen. Psalm 31:23.

4. Voeg hierbij, de tijden waarin de Heere zijn aangezicht voor de ziel verbergt, iets dat bitterder voor de ziel is dan de dood, en toch niets gewoner dan dat bij degenen, die op de Heere hopen. "Hij verbergt zijn aangezicht voor het huis van Jakob, " Jesaja 8:17. Dit wordt ook niet alleen in een vaderlijk ongenoegen gedaan, maar hierdoor wordt de genade levend gehouden, het geloof blijft levend door het Woord, de lijdzaamheid door de hoop, en de hoop door het geloof, maar de geest des gebeds menigmaal door de roede, de kastijding en het verbergen van Gods aangezicht. Hosea 5:14, 15, Jesaja 26:16, Hooglied 5:6.
Maar deze verberging van dit liefelijke aangezicht is bitter voor de ziel, en doet dikwijls het geloof en de hoop tot op een treurige diepte wegzinken. Want in zulke dagen gaat het met de ziel als met een schip op zee dat rondom in de duisternis gehuld is en nergens een lichtstraal door de nevelen ziet gluren, dan is de ziel gelijk aan een mens die overal rondtast, maar nergens de rechte weg kan vinden, tot hulp en troost hen zegt de tekst: "Wie is onder ulieden, die de Heere vreest, die naar de stem zijns knechts hoort? als hij in de duisternis wandelt, en geen licht heeft, dat hij betrouwe op de naam des Heeren, en steune op zijn God," Jesaja 50:10. Maar het gaat met de gelovigen eveneens als met kinderen, wij zijn veel vatbaarder voor vrees in de nacht dan bij dag. Datgene, daarom, hetwelk tot hulp strekt voor sommige genadegaven, zal, indien men niet zeer voorzichtig zij, tot beletsel voor andere zijn.

5. En de vorst der duisternis van deze eeuw blijft ook nooit in gebreke om zich en zijn instrumenten aan het werk te zetten, om, zo mogelijk, van al deze dingen gebruik te maken om ons geloof omver te werpen en onze verwachting op de Heere weg te rukken, gelijk een boom van zijn wortels wordt weggerukt. Job 19:10. Voorwaar! hij kan alle dingen zo uitleggen, dat zij aanstonds door ons geloofd worden. Zoals, wij hebben zonde, daarom hebben wij geen genade, de zonde woelt in ons, daarom vrezen wij God niet, er is iets in ons dat het met de zonde houdt, daarom zijn wij niet wedergeboren, de zonde schuilt in onze beste verrichtingen, waarom zou ik dus hopen? Zo kan hij ons aanvallen op onze pelgrimstocht en de weg der hoop bemoeilijken.
En de verbergingen van Gods liefelijk aangezicht kan hij niet alleen tot een oorzaak van smart maken, want dat behoort het werkelijk te zijn maar tot een grond van wanhoop, zodat wij in vertwijfeling besluiten dat de Heere ons nooit Zijn aangezicht zal doen wederzien. Hoe vele vrome zielen zijn niet door zulke aanvallen van de Satan tot deze verkeerde gevolgtrekkingen gedreven, die alle naderhand dit alles nogmaals moesten herroepen?

6. En hoewel een geestelijk verlaten zijnde, een donkerheid der ziel, en schuldgevoel over de zonde, de ondraaglijkste lasten zijn, zo zijn dit evenwel niet alle, want bij dit alles moet de gewone plaag der vervolging nog toegevoegd worden, een andere list die bedacht is om onze hoop ijdel te maken. En hierin zullen wij zeker betrokken zijn, namelijk, als wij Godzalig leven. Want hoewel de apostel niet zegt "dat allen die in Christus Jezus willen leven, "dat is, in de gewone belijdenis van Hem, vervolgd zullen worden, zo zegt hij echter wel, dat "allen die Godzalig in Hem willen leven," vervolgd zullen worden. 2 Tim. 3:12. Nu dit is op zichzelf reeds een verschrikking voor vlees en bloed, en heeft een rechtstreekse strekking om het hopen moeilijk te maken. 1 Petrus 3:6, 14.
Vandaar dat de mensen die bezeten zijn van een geest der vervolging, wegens hun grootheid en hun tanden (de wetten) gezegd worden een verschrikking te zijn en beroering in hun werken te voeren, en Gods volk is geneigd om voor hen te vrezen (hoewel zij weten dat zij sterven moeten) en hun God en Maker te vergeten, en dit maakt het hopen tot een moeilijk werk. Jesaja 51:12, 13:1.

7. Want benevens de grimmigheid die op het aangezicht der vervolgers ligt, kan de Satan die waarheden verkleinen en verdragen in onze bevatting, waaraan wij vroeger onze harten verbonden hebben en waaraan wij op het bevel van Christus ons moeten houden. Zo dat zij nu slechts klein en onbeduidend schijnen, en niet waardig zijn om er ons om te bekommeren, dingen die niet waard zijn, dat wij er zoveel gevaar voor zouden doorstaan, die in het uur der beproeving ons liggen aan te staren. Bovendien, het zal ons niet aan valse vrienden ontbreken op elke plaats, die ons de oren zullen doorboren met hun gedurig gefluister, meester, doe uzelf goed. In zulke tijden vallen de sterren van de hemel en worden de krachten der hemelen bewogen, en zo strekt elk ding om ons te verzwakken, of om op zijn minst een struikelblok te leggen op de weg van degenen, die bevolen zijn om op de Heere te hopen. Matth. 24.

8. Nogmaals, gelijk de Satan van zijn sluwheid gebruik kan maken om aldus de handen en harten van degenen, die op God hopen, te verslappen en te verzwakken, zo

kan hij hierbij nog de treurigheid van een lijdende staat bijvoegen. Hij kan het verlies van goederen in ons oog tienmaal groter maken dan het werkelijk op zichzelf is, hij kan een boodschapper een verschrikkelijk schepsel maken, en de gevangenis er doen uitzien als de hel zelf, hij kan verbanning en dood volkomen ondraaglijk maken, en als dingen die vermeden moeten worden op gevaar af dat wij anders de zaligheid zullen verliezen. Aldus kan hij vergroten en verkleinen, verkleinen en vergroten, om ons hart in moeilijkheid te brengen en onze hoop weg te rukken.

9. Voeg bij dit alles nog, dat de dingen waarom wij lijden nooit door ons gezien zijn, maar geheel en al buiten ons gezicht zijn: dingen waarvan wel gezegd wordt dat zij groot en goed zijn, maar hiervoor hebben wij slechts het woord en de Bijbel. En wees er zeker van, als hij, die dag en nacht in de weer is om ons te verslinden, er iets aan doen kan, dan zal hij niet nalaten om ons geloof in zulke tijden te benauwen en te bestrijden, opdat het, zo mogelijk, ons moeilijk worde om het gebod te vervullen dat de tekst hier ons oplegt, namelijk, om op God te hopen. En dit brengt mij tot het derde punt.

3. *Dat de hoop, wel geoefend, de enige weg is, om die moeilijkheden te overwinnen.*
Abraham zou nooit van vreugde gelachen hebben, indien hij niet gehoopt had, toen de engel hem de boodschap van een zoon bracht, ja, indien hij niet gehoopt had tegenover alle dingen, die gezegd konden worden om hem te ontmoedigen. Genesis 17:17. Vandaar, dat er geschreven staat dat hij "tegen hoop op hoop geloofd heeft, dat hij zou worden een vader van vele volken, volgens hetgeen gezegd was: zo zal uw zaad wezen." Rom. 4:18. Er is hoop tegen hoop, hoop, gegrond op het geloof, tegen de hoop gegrond op het verstand. Hoop gegrond op het verstand zou Abraham doen verwachten dat de belofte zeker onvervuld zou blijven, wegens de doodsheid van Abrahams lichaam en de onvruchtbaarheid van Sara's baarmoeder. Maar hij hoopte tegen de moeilijkheid, door de hoop die uit 't geloof voortsproot, hetwelk vertrouwde in de belofte en de macht Gods, en zo overwon hij de moeilijkheid en verkreeg inderdaad de belofte. Hoop is dus de enige weg ter overwinning. Daarom beveelt Petrus degenen, die lijden, "zijt nuchteren, hoopt volkomen op de genade, die u toegebracht wordt in de Openbaring van Jezus Christus." 1 Petrus 1:13. En daarom staat er ook geschreven, gelijk gij vroeger reeds gehoord hebt: "Wij zijn in hoop zalig geworden." Rom. 8:24.

De hoop is heerlijk,

1. Tegen die ontmoedigingen, die in onze harten oprijzen.
2. Zij is heerlijk om een mens moedig te maken in de zaak des Heeren.
3. Zij is heerlijk om ons door de moeilijkheden te brengen, die de mensen door verschrikking en beroering in onze weg leggen.

1. Zij is heerlijk om ons te schragen tegen die ontmoedigingen die in onze harten opklimmen. Rom. 4. Dit blijkt duidelijk in het voorbeeld van Abraham, die niets anders had dan ontmoedigingen, maar hij had hoop, en deze oefende hij, daarom overwon hij, na een weinig tijds met lijdzaamheid verdragen te hebben, de moeilijkheid en heeft de belofte verkregen. Hebr. 6:13 - 18. De reden hiervan is, omdat het de aard der was hoop is om haar oor van tegenwerkende moeilijkheden af te

wenden tot het woord en de mond des geloofs, en bemerkende dat het geloof houvast aan de belofte gekregen heeft, zo zal de hoop, niettegenstaande de moeilijkheden, welke haar trachten te verhinderen, toch blijven verwachten en wachten op de vervulling der beloften.

2. De hoop is heerlijk om iemand moedig te maken in de zaak des Heeren. Daarom zegt de Apostel, "de hoop beschaamt niet, " want niet beschaamd te worden, is juist met moed vervuld te worden. Rom. 5:5. Zo ook Paulus, wanneer hij spreekt over de tegenheden die hij ondervond om de belijdenis van het Evangelie, dan zegt hij, dat zij tot zijn zaligheid moeten keren. "Volgens mijn ernstige verwachting en hoop, dat ik in geen zaak zal beschaamd worden, maar dat in alle vrijmoedigheid, gelijk te allen tijd, zo ook nu, Christus zal groot gemaakt worden in mijn lichaam, hetzij voor het leven, hetzij door de dood, " Filip. 1:20. Zie hier een man aan de voet van de ladder, die gereed staat om voor zijn belijdenis te sterven, maar hoe zal hij zich nu er in gedragen? Wel, in alle moedige en onschuldige vrijmoedigheid! Maar hoe zal hij dat kunnen doen? O! door de hoop van het Evangelie, die in hem is, want daardoor is hij ten volle overtuigd dat de zaak, waarvoor hij lijdt hem in de dag Gods zal vertroosten, en dat hij dan daarvoor beloond zal worden.

3. Zij is ook voortreffelijk om iemand door die moeilijkheden heen te helpen, die de mensen, door verschrikking en beroering, op hun weg leggen. Van hier is het dat David, toen hij bijna gestorven was onder de verdrukking van zijn vijanden, en toen zijn ziel in rouw en smart daaronder gebukt ging, om weer te herleven en op te staan, tot zijn ziel riep om de hoop nogmaals in beoefening te brengen, zeggende: "Wat buigt gij u neer, o mijn ziel! en wat bent u onrustig in mij? hoop op God, want ik zal Hem nog loven, Hij is de menigvuldige verlossing mijns aangezichts, en mijn God." Psalm 42:12. Zo zegt hij nogmaals in de volgenden Psalm, als hij tevoren over de verdrukking van de vijand geklaagd heeft, "wat buigt gij u neer, o mijn ziel! en wat bent u onrustig in mij? hoop op God, want ik zal Hem nog loven, Hij is de menigvuldige Verlossing mijns aangezichts, en mijn God, " Psalm 43:5. Hoop geeft daarom, moed en vrijmoedigheid aan de ziel en bewaart dezelve. Hierom wordt zij onze helm, ons hoofddeksel, de helm der zaligheid genoemd. Eféze . 6:17, 1 Thess. 5:8. Dit is een gedeelte der wapenrusting waarin de Zone Gods gekleed was, toen Hij in de wereld kwam, en dit is het waartegen niets bestaan kan. Jesaja 59:17. Want wat kan mij deren zolang ik op de zaligheid kan hopen!?
Ik hoop op de zaligheid, dit woord doet alle moeilijkheden verdwijnen als een niet. "De waarheid Gods is een rondas en beukelaar voor die mens, die zijn hoop in de Heere gesteld heeft. Psalm 91:4. Aanmoediging om deze genadegave te beoefenen.

En laat mij u nu nog het volgende zeggen om u aan te moedigen, Godvrezende ziel, om deze heerlijke genadegave te beoefenen.

1. God heeft, om ons te tonen, dat Hij de hoop goedkeurt aan onze zijde, zichzelf "de God der hope" genoemd Rom. 15:13, dat is, niet alleen de Bewerker der hoop, maar de God, die een welgevallen heeft in hen, die haar beoefenen, "de Heere heeft een welgevallen aan hen, die Hem vrezen, die op zijn goedertierenheid hopen, " Psalm 147:11.

2. Hij zal een Schild, een Schuilplaats zijn voor degenen, die op Hem hopen. "Gij zijt mijn Schuilplaats en mijn Schild, " zegt David, "op uw woord heb ik gehoopt, dat is, hij wist dat de Heere dat zijn zou, want hij hoopte op Zijn Woord Psalm 119:114.

3. Hij heeft ons het leven beloofd, waarnaar wij hopen, om ons steeds aan te moedigen om te hopen en alle dingen te verdragen, totdat wij hetzelve vinden. Titus 1:2. "Om onzentwil is dat geschreven, overmits die ploegt, op hoop moet ploegen, en die op hoop dorst moet zijn hoop deelachtig worden." 1 Cor. 9:10.

Vraag. Maar misschien zegt gij, *wat is het toch, deze genadegave op de rechte wijze te beoefenen?*

Antwoord. U moet wel acht op uw geloof geven, opdat dat voorspoedig zij, want zodanig uw geloof is, zo zal uw hoop zijn. De hoop is nooit ziek, wanneer het geloof gezond is, en ook nooit sterk, wanneer 't geloof zwak is. Daarom bidt Paulus dat de Rom. vervuld mochten worden "met alle blijdschap en vrede in het geloven, "opdat zij overvloedig mochten zijn in de hoop," Rom. 15:13. Wanneer een mens met blijdschap en vrede gelooft, dan wordt de hoop sterk en ziet met een zekerheid naar een deel in de toekomende wereld. Hebt daarom acht op uw geloof, en bidt vuriglijk, dat de God der hoop ulieden vervulle met blijdschap en vrede in het geloven.

2. Leer van Abraham niet te wankelen, te struikelen, of te twijfelen bij het gezicht op uw eigen zwakheid, want indien u dit doet, dan zal uw hoop dalen, en de wielen zullen kraken, omdat de olie des geloofs ontbreekt. Maar zegt tot uw ziel, wanneer gij begint te wankelen en te zinken bij het gezicht van deze dingen, gelijk David deed in de plaatsen, die wij u reeds genoemd hebben.

3. Wees veel indachtig hetgeen de Heere in vroegere tijden voor u gedaan heeft. Houdt uw bevinding in waarde als een kostbare parel. Rom. 5:4. "Gedenk aan al de weg, die u de HEERE, uw God, deze veertig jaren in de woestijn geleid heeft, " Deuteronomium 8:2. "O mijn God!" zegt David, "Mijn ziel buigt zich neer in mij, daarom gedenk ik uwer uit het land der Jordaan, en Hermon, uit het klein gebergte." Psalm 42:7.

4. Let veel op het einde der dingen, of wel op het einde van deze, en op het begin der volgende wereld. Hetgeen wij van God genieten in deze wereld kan een ernstige hoop zijn, of een bewijs dat hetgeen waarnaar wij hopen ten laatste ons deel zal zijn, maar het voorwerp der hoop is in de volgende wereld. Hebr. 11:1.

Wij moeten dus verschil maken tussen de moeder der hoop, het geloof, de middelen der hoop, het woord, de ernst der hoop Christus in ons, en het eigenlijk voorwerp der hoop, namelijk, de toekomende wereld en haar goedheid. Psalm 119:49, Coll. 1:27. Indien christenen hier niet veel genieten, dan komt het, als ik mij zo eens uit mag drukken, omdat hun hoop braak ligt, en niet genoeg geoefend wordt. Want gelijk het geloof zich niet voeden kan met lijdzaamheid, maar met Christus, en gelijk de genade der hongerigen en dorstigen niet leven kan bij zelfvolheid, maar door de rijkdom der beloften, zo kan de hoop niet hetgeen genoten wordt, tot haar voorwerp maken: "want hetgeen iemand ziet, waarom zal hij het ook hopen?" Rom. 8:24.

Maar het eigenlijke voorwerp der hoop is hetgeen wij niet zien. Laat dan het geloof geoefend worden op de gekruiste Christus tot mijn rechtvaardigmaking, en de hoop op

de toekomende wereld tot mijn verheerlijking, en laat de liefde de waarheid van 't geloof in Christus doen blijken, door daden van vriendelijkheid jegens Christus en Zijn volk, en de lijdzaamheid, de echtheid der hoop, door een geduldig verdragen van datgene, hetwelk mij nu moge opgelegd worden om de oprechtheid mijner belijdenis, totdat de hoop, die voor ons is weggelegd in de hemel tot ons zal komen, of tot dat wij tot haar vergaderd zullen worden, dan is de hoop op haar rechte plaats en wordt wel beoefend.

Maar, 4. Wij komen nu tot de laatste zaak waarover wij ons voorgesteld hebben te zullen spreken.
Welke is, *degene, die hoop hebben en haar wel oefenen, zullen ten laatste zeker die hoop smaken die voor hen is weggelegd in de hemel, dat is, zij die geregeld de genadegave der hoop oefenen, zullen ten laatste het voorwerp der hoop genieten.* Hiertoe moeten wij noodwendig besluiten, anders werpen wij de gehele waarheid Gods in eens omver, en de verwachting der besten onder de mensen, ja, indien men hiertoe niet besluit, wat anders volgt dan, dan dat het Atheïsme, het ongeloof, en ongodsdienstigheid de beste dingen zijn, en dat de goddelozen en ongeregelden in de rechte weg zijn?

1. Maar om voort te gaan, dit moet zo zijn, hetgeen duidelijk blijkt, omdat de dingen waarnaar men hoopt onder dezelfde naam der genade geplaatst worden, die leeft in de verwachting van hun. Zij worden hoop genoemd, "verwachtende de zalige hoop, "" de hoop, die u weggelegd is in de hemelen." Titus 2:13, Coll. 1:5. God heeft dat kenmerk op hen gezet, om aan te duiden dat zij tot de hoop behoren, en de beloning der hoop zijn zullen. God handelt hierin eveneens als uw groothandelaars doen met hun goederen die de kooplieden van hun gekocht of bij hun besproken hebben, namelijk Hij zet hun naam of hun merk er op, en zegt dan, dit behoort tot deze genade, en dat tot die, maar het koninkrijk der hemelen behoort aan de hoop, want Zijn Naam is er op gezet. Dit is daarom een zaak om te bewijzen dat de dingen, waarnaar gij hoopt de uwe zullen zijn, God heeft ze voor u gemerkt, en zij kunnen niet gegeven worden aan degenen die niet hopen. Dat is, tot hetzelfde doel waarvan gij leest "opdat u waardig geacht wordt het koninkrijk Gods, voor hetwelk gij ook lijdt." 2 Thess. 1:5. Het lijden komt voort uit de hoop, hij die niet hoopt op een woonstede in de hemel, zal er de genoegens en de vriendschap der wereld niet om willen verliezen. Maar zij, die er voor lijden, en dat doen allen op de een of andere wijze, in wie deze genade der hoop ingeplant is, hen heeft God waardig geacht, en daarom heeft Hij die woonstede gemerkt met hun merk, de hoop, omdat zij tot de hoop behoort, en degenen, die hopen gegeven zal worden.

2. Zij, die deze genadegave der hoop oefenen, zullen gewis zich in de hoop verheugen, die voor hen is weggelegd in de hemel, hetgeen hieruit blijkt, omdat, gelijk God haar voor hen gemerkt en terzijde gezet heeft, zo heeft Hij hetgeen Hij aan en met onze Heere en Hoofd gedaan heeft sedert zijnen dood, tot ditzelfde einde gedaan, dat is, om onze hoop in deze dingen te verzekeren "Hij heeft ons naar zijn grote barmhartigheid wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden." 1 Petrus 1:3.

De betekenis is, dat Christus onze Ondernemer is, en voor ons de dood onderging, opdat wij de zaligheid en de heerlijkheid deelachtig zouden worden: en God heeft, om te tonen hoe welgevallig 't Hem was dat wij verheerlijkt zouden worden, Christus nogmaals opgewekt, en Hem uit de banden des doods verlost. Daarom, dit overwegende, zegt Paulus "dat hij roemde in de hoop der heerlijkheid Gods," namelijk die heerlijkheid, welke de zonden hem ontnomen zou hebben en doen missen, indien Christus niet zijn Middelaar geworden ware. Rom. 3:23, 5:2.
Maar, nogmaals, "God heeft hem uit de doden opgewekt en heeft hem heerlijkheid gegeven" en dat wel tot dit einde, "opdat uw geloof en hoop op God zijn zou." 1 Petrus . 1:21. Ik zeg, Hij deed dit met het doel, opdat in u zo'n goede gedachte over Hem zou geboren worden, dat u in Hem zou leren hopen, opdat Hij zou kunnen geven hetgeen waarnaar gij hoopt namelijk het eeuwige leven. Hij heeft Hem heerlijkheid gegeven en heeft haar in zijn handen gesteld voor u, die uw Hoofd en Zaligmaker is, opdat u zou zien, hoe gewillig God is, om u de hoop te geven, die gij verwacht, "opdat uw geloof en hoop in God zouden zijn."

3. Opdat wij die hoop hebben en haar op de rechte wijze oefenen, zeker die hoop zouden genieten, die voor ons in de hemel is weggelegd: God heeft het beloofd, en dat wel voor ons aan onze Zaligmaker. Had hij het aan ons beloofd, dan zou er nog reden kunnen bestaan om te vrezen, omdat wij Hem zo dikwijls tot toorn verwekken door onze gebreken. Maar nu Hij het aan Christus beloofd heeft, nu moet zij zeker tot ons door Hem komen, omdat Christus, aan wie zij beloofd is, nooit oorzaak tot toorn aan God gegeven heeft om haar weer van Hem te ontnemen. En dat zij aan Christus beloofd was, is duidelijk, omdat zij beloofd was vóór de wereld begon: "In de hoop des eeuwigen levens," zegt Paulus, "welke God, die niet liegen kan, beloofd heeft, voor de tijden der eeuwen." Titus 1:2. En dit is het, wat wij hopen kunnen. Mensen die gewoon zijn om te hopen op 't genot van dat geld of die bezitting, welke door degenen, die getrouw zijn, aan hen beloofd zijn, en voor hen gesteld zijn in de handen van betrouwbare personen, wel dit is het geval, God, die niet liegen kan, heeft haar aan degenen, die hopen, beloofd, en haar voor ons in handen van de betrouwbare Jezus gesteld, laat ons daarom hopen dat wij te van Zijn tijd zullen zien en genieten wat wij hopen.

4. Ja, opdat alle grond voor twijfel en vrees dienaangaande uit de weg genomen worde, wanneer Christus, die aangaande hetgeen laatst gezegd is, onze hoop is 1 Tim. 1:1, zal komen, dan zal Hij die genade en barmhartigheid met zich brengen, die zelfs van de rechterstoel al die dingen zal verwijderen die enige strekking zouden hebben om ons van onze hoop te beroven, of van de zaak waarnaar wij hopen. Daarom beveelt Petrus ons "om nuchteren te zijn en volkomen op de genade te hopen, die ons toegebracht wordt in de Openb. van Jezus Christus." 1 Petrus . 1:13. En ook Judas de dienstknecht van Jezus Christus verenigt zich met hem, zeggende: "Bewaart uzelf in de liefde Gods, verwachtende de barmhartigheid van onze Heere Jezus Christus ten eeuwigen leven." Judas 1:21. Hier ziet gij dus dat er nog genade en barmhartigheid voor ons in voorraad is, genade en barmhartigheid om tot ons gebracht te worden bij de Openbaring of de tweede komst van Jezus Christus. Hoe zouden wij van onze hoop afgehouden worden? Want de overbrengende genade zal dan bezig zijn voor degenen, die hier inderdaad de hoop des eeuwigen levens hebben. "En zij zullen zegt de

HEERE der heirscharen, te die dage, die Ik maken zal, Mij een eigendom zijn, en Ik zal hen verschonen, gelijk als een man Zijn Zoon verschoont, die hem dient." Maleachi 3 17. Niemand kent de verborgen wil des Heeren in al hetgeen Hij in Zijn Woord geopenbaard heeft.
Daarom worden er vele teksten over 't hoofd gezien, of terzijde gelegd, als zulken welker sleutels te moeilijk gaan, ook ik wil niet roemen op enige bijzondere kennis daarin. Toch dunkt mij, daar de genade en de barmhartigheid niet alleen door Christus gebracht werden, toen Hij in de wereld kwam, maar weer met Hem gebracht zullen worden, wanneer Hij in Zijns Vaders heerlijkheid komt, betekent het, dat gelijk de eerste komst het begin van het eeuwige leven tot ons bracht, toen wij vijanden waren, deze tweede komst het volle genot daarvan tot ons zal brengen, omdat wij geheiligden zijn, vergezeld met vele gebreken. En dat gelijk door de eerste genade alle onwaardigheid vergeven en vergeten werd, zo ook door de tweede genade, de genade die tot ons zal gebracht worden bij de Openb. van Jezus Christus, alle tekortkomingen in plichten, en gebreken in betrachtingen, zullen vergeven worden, en dat wij krachtens de genade en de barmhartigheid der zegeningen waarop wij hoopten, erfgenamen zullen worden van de zegeningen des eeuwigen levens. Dit zij genoeg over ons eerste hoofdpunt nl. over de aansporing tot hopen.

Ten tweede***. Een regel om de plicht der hoop wel te vervullen.***
Ik zal daarom in de tweede plaats handelen over de rechte vervulling van deze plicht met betrekking tot haar hoogste voorwerp, hetwelk de Heere zelf is. "Israël hope op de Heere." Er is een algemeen en een bijzonder voorwerp der hoop. Over het algemene en gewone voorwerp, namelijk, over de hemel en de gelukzaligheid, heb ik reeds iets gezegd, daarom blijft mij nu nog over om over het bijzondere voorwerp onzer hoop te spreken: "Israël hope op de Heere." De Heere moet daarom het bijzondere en speciale voorwerp onzer hoop zijn: "Israël hope op de Heere."
Nu daar hier niet alleen vermaand wordt tot de vervulling ener plicht maar daar hier een regel is tot een betere vervulling van die plicht, en wel ten opzichte van het bijzondere en speciale voorwerp jegens hetwelk deze plicht vervuld moet worden, zo volgt hieruit, dat de mensen spoedig geneigd zijn, vooral in tijden van moeite en gevaar, zoals nu ook bij de Israëlieten, om hun hoop op andere dingen dan op de Heere te vestigen. Wij hebben hiervan zeer veel in onze dagen gezien.
Onze dagen zijn ook inderdaad dagen van moeite en gevaar geweest, inzonderheid sedert de oorsprong der katholieke samenzwering, want toen begonnen wij te vrezen voor ons hoofd, dat wij in onze legersteden verbrand of dat onze kinderen voor onze voeten verpletterd zouden worden.
Maar toen wij tot bezinning kwamen, zagen wij, dat wij een genadige koning, een goed parlement, een moedige stad, goede burgemeesters, en degelijke wetten tegen hen hadden, en deze dingen maakten wij tot het voorwerp onzer hoop; geheel en al vergetende de regel die ons in deze vermaning gesteld was: "Israël hope op de Heere."
Want de Heere behoort toch zowel in tijdelijke als in geestelijke en eeuwige zaken onze hoop te zijn. Daarom werd Israël in de dagen vanouds vermaand om hun hoop op de Heere te stellen: "het is beter tot de Heere toevlucht te nemen, dan op prinsen te vertrouwen." Psalm 118:8, 9. En nogmaals "vertrouw niet op prinsen, op des mensen kind, bij hetwelk geen heil." Psalm 146:3.

Dit geeft te kennen dat er in ons een neiging is om God als onze hoop te vergeten en ons vertrouwen op andere dingen te stellen. En wees er zeker van dat wij het des te moeilijker zullen vinden om onze hoop alleen in de Heere te stellen, wanneer er hier dingen zijn, die, hoewel te vergeefs, ons hun hulp aanbieden. Maar het is mijn plan niet om anders over het voorwerp onzer hoop te spreken dan met betrekking tot de volgende wereld. En ten opzichte daarvan moeten wij voorzichtig zijn dat wij in niets anders onze hoop stellen dan in God, in God in de eerste en in de laatste plaats.

Hiervoor heeft Hij ons Zijn Woord en aan Israël Zijn Wet gegeven.
1. Wegens zijn eigen genade is Hij het bijzondere voorwerp onzer hoop geworden, zichzelf in de meest bijzondere zin aanwijzende als het deel zijns volks. Psalm 78:5 - 7 "De HEERE is mijn deel, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen." Klaagliederen 3:24 . Hiervoor moeten wij dus goede zorg dragen, dat wij dit voorwerp onzer hoop niet missen. Psalm 146:5. Dit is het speciale voorwerp, het voorwerp bij uitnemendheid, het voorwerp zonder hetwelk wij niet gelukkig kunnen zijn, hetgeen wij nader hopen aan te tonen zo God wil. Jeremia 50:7. God is niet alleen gelukzaligheid in zichzelf, maar het leven der ziel, en Hij is het, die in elk ding goedheid brengt in de volgende wereld, waarin goedheid wij gevonden zullen worden. Jeremia 17:13. En dit verzekert onze Heere Jezus Christus zelf, wanneer Hij zegt "ik ben de weg, " nl. de weg tot het leven en de gelukzaligheid. En nochtans zegt Hij, "Ik ben de weg tot de Vader" want Hij is het die de springader en de oceaan van gelukzaligheid en zegening is.
Opdat wij dus in de toekomende wereld erfgenamen van het hoogste goed zouden zijn, daarom heeft God ons erfgenamen van zichzelf gemaakt, "erfgenamen van God en medeerfgenamen van Christus, " erfgenamen van God door Christus. Rom. 8:17, Gal. 4:7. Deze God, deze eeuwige God, moet dus noodzakelijk het voorwerp onzer hoop zijn, omdat Hij uit genade onze hoop geworden is. De kerk in de hemel, het lichaam en de tempel van God geheten, moet een woonstede voor hemzelf zijn, wanneer zij volmaakt is, om daarin tot in alle eeuwigheid te wonen. Hierop hopen wij dus, nl. Om in die dag in het bezit gesteld te worden van het eeuwige leven, de eeuwige heerlijkheid, 1 Tim. 6:12, 19. Dit eeuwige leven en deze eeuwige heerlijkheid is door God de hoop van Zijn volk. 1 Petrus . 5:10, 1 Joh. 5:20 . En tot dit einde, en tot deze zegen, worden wij in deze wereld geroepen en nogmaals geboren, "opdat wij gerechtvaardigd zijnde door Zijn genade, erfgenamen zouden worden naar de hoop des eeuwigen levens." Titus 3:7.
Het kan ook niet zijn, dat de hemel ooit het deel zou worden van degenen, die hun hoop niet op God stellen, evenmin als een jonkvrouw hopen zou om deel te hebben aan de bezittingen van een baron, wie zij niet eerst tot haar man genomen had. De hemel, de hemel, is een toverwoord in de mond der wereldlingen, terwijl zij een gesprek over de God des hemels niet verdragen kunnen. Maar zullen dezulken ooit in de heerlijkheid ingaan?

2. God moet het Voorwerp onzer hoop bij uitnemendheid zijn, Hij moet Degene zijn, naar wie wij verlangen in de toekomende wereld, of niets kan ons gelukkig maken. Wij willen nu veronderstellen, om deze zaak nader te verklaren, hetgeen niet verondersteld mag worden.

1. Veronderstel dat een mens, wanneer hij sterft, naar de hemel zou gaan, die gouden stad, wat goed zou het hem doen, indien hij niet in het bezit was van de God daarvan? Het zou ten opzichte der aangenaamheid, onsmakelijk zijn, ten opzichte van de duurzaamheid slechts een onzeker ding, ten opzichte van het gezelschap, een verloren zaak, en met betrekking tot 't leven, slechts een plaats des doods zijn. Dit alles bleek bij de val der engelen, want toen zij gevallen waren, wat was de hemel toen voor hen? Veronderstel dat zij er slechts een kwartier gebleven waren na hun val, voordat zij uitgeworpen waren, welke liefelijkheid zouden zij er gevonden hebben dan schuldbesef? Welke andere duurzaamheid, dan een voortdurend vallen van geest en verstand? Welk ander gezelschap, dan door allen verlaten te worden? En welk ander leven dan de dood in deszelfs volkomenheid?
Ja, als het waar is, zoals sommigen denken, dat zij tot vermeerdering der genade vergund zullen worden om in die plaats binnen te komen om de gelovigen op aarde aan te klagen, wat anders vinden zij er dan, dan hetgeen smartelijk is voor hen? Het is de tegenwoordigheid Gods die de hemel tot een hemel maakt in al zijn schoonheid. Daarom zegt David, wanneer hij over de hemel spreekt. "Wien heb ik nevens U in de hemel?" Psalm 73:25. Als wilde hij zeggen, welke blijdschap zou de hemel mij geven, indien ik er zonder mijn God moest zijn?
Het is de tegenwoordigheid Gods die de hemel aangenaam zal maken voor degenen, die de Zijnen zijn. En gelijk dat het is dat de plaats aangenaam maakt voor de ziel, zo is het 't belang in Hem dat het gezelschap, en de dingen die daar gedaan worden liefelijk maken voor de ziel. Welke vreugde kan hij die zonder God is, hoewel hij in de hemel zij, met Abraham, Izaäk en Jakob, de profeten en de engelen hebben? Hoe zou hij zich met hun dankzeggingen, lofliederen en jubeltonen kunnen verenigen tot in eeuwigheid, indien hij niet begrepen is in de zegeningen der genade en der barmhartigheid?

2. Veronderstel, dat een mens, wanneer hij stierf, zou leven tot in alle eeuwigheid, maar zonder de nabijheid Gods, welk nut zou hem zijn leven zijn? Wel, het zou vervuld zijn met schrik, donkerheid, verlatenheid, smart en met alle dingen die er toe leiden zouden om zijn ziel bitterheid aan te doen. Getuige degenen die leven in de hel, als 't juist is, om te zeggen dat zij leven in de hel? Het is even onmogelijk voor een mens om gelukkig te leven, indien hij alles bezat wat de hemel en het leven hem konden verschaffen, veronderstellende dat hij zonder belang in God staat, dan voor een mens die al de genoegens van deze wereld had, indien de zon van hem uit het firmament werd weggenomen. Gelijk alle dingen, hetzij hemel, engelen, hemelse genoegens en vermaken hun ontstaan van Hem hebben, zo wordt hun bestaan door Hem bestendigt en liefelijk gemaakt. Nu, tot een goede beoefening onzer hoop, met betrekking tot dit bijzondere voorwerp er van, moeten wij het volgende in overweging nemen. En nu spreek ik tot allen.

Wij moeten Hem recht kennen, wij moeten op de rechte wijze tot Hem komen.

1. Wij moeten Hem recht kennen. Het is de hoofdzaak der gelukzaligheid, en zo om de God des hemels tot onze hoop te maken, Hem oprecht te kennen. Johannes 17:1 - 3. Niet elke voorstelling of inbeelding, die gij over God mag hebben, is daarom een bewijs dat u Hem recht kent. "Bij Hem is geen verandering, noch schaduw van omkering." Jacobus 1:17. Hij is wat Hij is,

welke voorstellingen wij ook omtrent Hem mogen hebben. Wij kunnen zowel afgoden en beelden van Hem maken in onze gedachten als sommigen doen in hun huizen en tempels, en wij kunnen even grote, indien dan niet zulke grove afgodendienaars zijn, als zij. Nu, indien u Hem wilt kennen, dan moet u naarstig naar Hem zoeken in zijn werken, in Zijn Woord, en in zijn wegen, opdat u Hem wellicht mag vinden en leren kennen, Spreuken 2:1 - 5, Hand. 17:27.

2. Geeft acht, wanneer gij Hem gevonden hebt, dat u tot Hem gaat door Zijnen Zoon, die Hij geheiligd en in de wereld gezonden heeft om voor zondaars de weg te zijn om tot God te gaan, en draagt zorg, dat u ten allen tijde op dit pad blijft, want buiten Hem is Hij onverdraaglijk en een verterend vuur.

3. Benaarstigt u zoveel in u is om belang te stellen in Zijnen Zoon, en Hij zal gewillig uw Verlosser zijn, want Hij moetde uwe zijn, voordat Zijn Vader het voorwerp uwer hoop zijn kan. Johannes 3:26. Hij die de Zoon heeft, heeft de Vader, maar hij integendeel die Hem niet heeft, heeft geen van beiden. 2 Johannes 1:9.

4. Vestigt uw blik niet op vergankelijke rust, maar blijft rusteloos, totdat gij ziet dat er een vereniging is tussen U en de Gezegenden, namelijk, dat Hij is de wortel, en u een tak, dat Hij het Hoofd, en u een lid zijt. En dan zal u weten dat de zaak zo tussen u en Hem staat, wanneer de genade en Zijn Geest u allen klem hebben doen leggen van uw rechtvaardigmaking op Hem, en wanneer zij uw hart en uw wil onderworpen hebben om met Hem "enen geest" te zijn. Rom. 4:4, 5, 1 Cor. 6:17.

5. Is dit zo geschied, hoop dan op God, want dan is Hij uw hoop, dan is Hij 't Voorwerp uwer hoop geworden. En denk ter uwer aanmoediging om zo te doen, dat Hij machtig is om uw hart op te beuren, en dat Hij gezegd heeft dit te willen doen bij al degenen die aldus op Hem hopen. "Zijt sterk, en Hij zal ulieder hart versterken, allen gij, die op de Heere hoopt." Psalm 31:24. Het is openbaar, zoals tevoren reeds gezegd is, dat er vele moeilijkheden zijn om de weg der hoop lastig te maken, maar God zal al die moeilijkheden licht maken, door de harten van degenen die op Hem hopen te versterken, om te hopen. Hij heeft een weg om dat te doen, welke geen schepsel verhinderen kan, door het heerlijke werk van de Heilige Geest. Hij kan ons tonen, dat Hij ons lief heeft, opdat Hij onze hoop versterke. En gelijk Hij in ons kan werken ter onzer aanmoediging, zo kan en wil Hij zelf ook op zijn tijd onze hoop beantwoorden, door zelf onze hoop te worden. "Maar de Heere zal de toevlucht zijns volks, en de sterkte der kinderen Israëls zijn." Joël. 3:16.

6. Ook Zijn getrouwheid is een grote bemoediging voor de zijnen, om op de vervulling te hopen van al hetgeen Hij aan Zijn volk beloofd heeft. "Heeft Hij het gesproken, en zal Hij het niet doen?" Toen Hij beloofd had om Israël in Kanaän te brengen vervulde Hij alles tot op een jota toe. Er viel niet één woord van al de goede woorden, die de HEERE gesproken had tot het huis van Israël, het kwam allemaal." Jozua 21:45, 23:14. Zo hetgeen Hij met zijnen mond aan David beloofd had, vervulde Hij met zijn handen aan Salomon voor het aangezicht van al de duizenden Israëls. 1 Kon. 8:22 - 24, 2 Kronieken 6:7 - 10.

Ten derde. ***De personen die in deze beoefening van deze hoop betrokken zijn.***

Ik zal hier niet nogmaals melding maken van de aanmoedigingen waarover ik tevoren gesproken heb, maar zal dadelijk overgaan tot de behandeling van het derde punt, nl. Om u aan te tonen op nog klaardere wijze, wie, en welke bijzondere personen het zijn, die in deze vermaning der hoop betrokken zijn. Zij worden, zoals gij ziet, onder deze algemene benaming begrepen: "Israël hope op de Heere." "En Hij zal Israël verlossen van al zijn ongerechtigheden." Israël moet in de Bijbel op drieërlei wijze verstaan worden.

1. Als Israël naar het vlees.
2. Als degenen, die zodanige niet zijn, noch naar 't vlees noch naar de geest, maar die alleen in hun eigen inbeeldingen en voorstellingen leven.
3. Als dezulken, die Israël zijn uit God en de Geest.

1. Onder Israël moet men dezulken verstaan, die dat naar de vleze zijn, dat is, degenen die uit de lendenen van Jakob zijn voortgesproten, en die genoemd worden: "Israël naar het vlees, de kinderen des vleses."
Nu, deze zijn als zodanig niet bedoeld in deze vermaning, want uit het vlees komt geen was geestelijke en eeuwige genade. Rom. 9:6 - 8, 2 Cor. .1:10 - 18. De mensen liggen noch in 't algemeen noch in 't bijzonder onder het verbond der beloften van het eeuwige leven, omdat zij kinderen des vleses zijn. Filip. 3:4 - 6. Ik geloof dat Jakob wel zo'n geestelijk Vader was als enig mens, die thans het Evangelie omhelst, maar Zijn Geestelijkheid kon niet overgaan op zijn kinderen, die zodanig slechts waren naar het vlees, ik bedoel, die geest en genade die de bekering veroorzaakt en de zaligheid door Jezus Christus. Daarom acht Paulus het vleselijk om hierin te roemen, en zegt ons rondweg, indien hij tot hiertoe Christus aldus gekend had, dat is, als zijn broeder en bloedverwant, naar het vlees, voortaan wilde hij Hem niet langer zo kennen. 2 Cor. 5:16 - 18. Want hoewel de kinderen Israëls zijn gelijk het zand der zee, zo zal nochtans niet de menigte, maar slechts het overblijfsel dat de Heere verkozen heeft en roepen zal, behouden worden. Rom. 9:27, Joël 2:32. Dit is daarom een pijl in het hart der valse leer waarop de Joden steunden, namelijk, dat zij in de staat der genade en der eeuwigdurende gunste Gods verkeerden, omdat zij de kinderen, de nakomelingen van Abraham, Izaäk en Jakob waren.

2. Maar onder Israël kunnen ook degenen verstaan worden, die dat evenmin naar de Geest als naar het vlees waren, maar alleen in hun eigen inbeelding en voorstelling. En als de zodanige beschouw ik allen van wie wij lezen in Openb. 3:9, welke zeiden, dat zij Joden zijn, en zijn het niet, maar liegen." Openb. .3:9. Deze houd ik voor die vleselijke belijders, die onder de heidenen voorgaven dat zij Joden in het verborgen waren, welkers besnijdenis die van het hart in de geest is, wanneer zij zodanige slechts in hun eigen inbeelding waren en hun belijdenis tot een leugen maakten. Rom. 2:28, 29. Er is ook in onze dagen overvloed van zulke belijders, mensen die noch de Vader, noch de Zoon, noch iets van de weg des Geestes kennen in het werk der wedergeboorte, en die toch beweren dat "zij Joden zijn, " dat is, waarlijk en geestelijk het zaad van Abraham, Izaäk en Jakob. "Want die is niet een Jood, die het in 't openbaar is, noch die is in de besnijdenis, die het in 't openbaar in het vlees is, maar die is een Jood, die het in 't verborgen is, en de besnijdenis des harten, in de geest, wiens lof niet is uit de mensen, maar uit God." En hoewel het sommigen nu behagen mag om te zeggen, zoals vroeger tot degenen die in gevangenschap waren gezegd

werd, "wij zoeken uw God gelijk gijlieden," Ezra 4:2, zo zal evenwel ten laatste bevonden worden, dat dezulken, zoals zij, geen deel, noch gerechtigheid, noch gedachtenis in Jeruzalem zal hebben." Nehemia 2:20.

Daarom zou ik graag een ieder waarschuwen om toch niet te denken dat zij Joden zijn, tenzij zij daarvoor een degelijke grond hebben. Want indien wij dat doen zonder grond, zo maken wij onze belijdenis tot een leugen, en niet alleenlijk dit, maar het is een belemmering voor ons om te kunnen zien dat wij gebrek hebben aan belangstelling in Jezus Christus, zonder welke wij niet kunnen behouden worden, ja, zo iemand, is een grote zelf - bedrieger, en bijgevolg de ergste bedrieger van allen: want hij, die zichzelf, zijn eigen hart bedriegt, is een bedrieger van de ergste soort, en geen teleurstelling kan geluk zijn aan die, welke ziel en lichaam tegelijk wegwerpt. Jacobus 1:22, 26.

Och, armzalige hoop! Dat iemand denken zou, omdat hij zich inbeeldt dat hij inderdaad een Israëliet is, dat hij daarom voor zo'n zou doorgaan in de dag des oordeels, of dat hij in staat zou zijn om God te bedriegen met de beklagenswaardige uitroep "ik meende het!"

3. Maar het Israël dat in de tekst bedoeld wordt, is Israël uit God, of naar de Geest, daarom worden zij genoemd "het "Israël Gods", omdat zij dat door Hem gemaakt zijn, niet door nakomelingschap, of door inbeelding, maar door de Goddelijke kracht. Gal. 6:16. En aldus werd de eerste van deze naam gemaakt, "uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar Israël." Genesis 32:28. Dit is de man die in de tekst betrokken is, "Israël hope op de Heere." Israël, dat dit naar Gods maaksel is en door Gods genade: want het is de mensen niet verboden om zich met deze heerlijke naam te noemen, mitsdien zij het waarlijk zijn, het gevaar schuilt hierin, dat de mensen denken zouden dat dit voorrecht een vleselijke erfenis is, of dat zij menen zouden het te zijn, en toch bedrogen uitkomen in de dag des oordeels.

Anderszins heeft een ieder die een was dienstknecht van God door Christus wordt, het recht om zich bij deze naam te noemen. "De een zal zeggen ik ben des HEEREN, en die zal zich noemen met de naam van Jakob, en geen zal met zijn hand schrijven ik ben des HEEREN, en zich toe noemen met de naam van Israël." Jesaja 44:5. Maar tot nadere beschrijving van dezulken dient, dat zij besneden en zacht van hart moeten zijn, zij moeten zodanige zijn, die God in de Geest dienen, en in Christus Jezus roemen, en niet in het vlees betrouwen." Filip. 3:3, want deze zijn de Nathanaëls, de Israëlieten, in welke geen bedrog is, Johannes 1:47, en het zijn deze die in de vermaning bedoeld worden, wanneer hij zegt "Israël hope in de Heere." Want deze zijn juist met dat doel gevormd, opdat zij in de Heere zouden hopen, ja, het woord en het testament zijn hen voor dit doel gegeven. Psalm 78:5 - 7. Deze zijn gevangenen der hoop al de tijd dat zij in de natuurstaat zijn, gelijk de gehele schepping al de tijd van haar gevangenschap door de zonde en de onreinheid van de mens aan de hoop onderworpen is, en tot hen zal het in de volheid der tijden gezegd worden, "keert gijlieden weer tot de sterkte, gij gebondenen, die daar hoopt" Zach. 9:12, even zeker als het schepsel zelf van de dienstbaarheid der verderfenis vrijgemaakt zal worden, tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods." Rom. 8:18 - 21.

Alleen, laten alle mensen in deze zaak voorzichtig zijn, dit is het top - , het hoofd - punt, hij die hierin recht is, is recht in alles wat tot de zaligheid noodzakelijk is, maar hij die hierin mis is, kan op generlei wijze in iets recht zijn tot voordeel van zijn ziel in

de andere wereld. Verklaring. Ik hoop dat het niemand der lezers berouwen zal, indien ik de tekst, waarin deze naam voor 't eerst aan een mens gegeven is, een weinig ga ophelderen en de gestalte tracht te laten zien, waarin hij verkeerde, tot wie gezegd werd, "uw naam zal voortaan Israël heten", en wanneer ik ook enigszins spreek over de oorzaak van deze uitdrukking "zie, waarlijk een Israëliet."

1. Toen Jakob de naam Israël ontving, werd hij worstelend gevonden met de engel, en hij was zo'n besliste worstelaar, dat hij het besluit nam, nu hij begonnen was, om de engel niet te laten gaan, tenzij hij gezegend werd. "Ik zal u niet laten gaan, tenzij dat u mij zegent." Genesis 32:26. Ontmoedigingen ondervond hij, terwijl hij met hem worstelde, om op te houden, voordat hij zijn begeerte verkregen had, want de engel verzocht hem om af te laten, "laat mij gaan, " zei hij. De ganse nacht had hij geworsteld en niet overwonnen, en nu de dag aanbrak en dus zijn ontmoediging waarschijnlijk groter zou zijn, want nu zou de majesteit en de verschrikkelijkheid van hem, met wie hij worstelde beter gezien kunnen worden, maar dit ontmoedigde hem niet, hoewel hij bovendien een lid verloor terwijl hij met hem worstelde, maar niets verdoofde de moed van deze Israëliet. Bidden, dat deed hij, en bidden wilde hij, en niets zou hem van zijn gebed weerhouden, totdat hij zijn begeerte verkregen had, en daarom werd hij "Israël" genoemd. "Want gij hebt u vorstelijk gedragen met God en met de mensen, en hebt overmocht." Genesis 32:28, 30.
Een worstelende geest des gebeds is een kenteken van een Israëliet Gods, en dit had Jakob, hiervan maakte hij gebruik, en hierdoor verkreeg hij de naam "Israël." Een worstelende geest des gebeds in engten, moeilijkheden, en noden, een worstelende geest des gebeds in de binnenkamer, in de nacht, wanneer geen oog ons ziet dan dat van God, dan bezig te zijn, dan God aan te lopen als een waterstroom, dan te worstelen, en aan te houden, en niet af te laten totdat de zegening verkregen is, ziet, dat is een teken van een, die een Israëliet Gods is.

2. "Zie, waarlijk een Israëliet, in welke geen bedrog is." Johannes 1:47. Dit was het getuigenis van de Heere Jezus aangaande Nathanaël, vers 46. Nathanaël was door Filippus overreed om tot Jezus te komen, en toen hij kwam, zei Jezus aangaande hem tot de overige discipelen "zie, waarlijk een Israëliet, in welke geen bedrog is." Toen zei Nathanaël tot Jezus, "van waar kent gij mij? Jezus antwoordde en zei tot hem: Eer u Filippus riep, daar gij onder de vijgenboom waart, zag ik u." vers 49.
Nathanaël was, zoals Jakob, in 't gebed, in 't gebed alleen onder de vijgenboom, worstelende in 't gebed, om hetgeen niemand met zekerheid zeggen kan, maar waarschijnlijk om de Messias, of om de Openbaring van Hem, want de ziende Joden waren overtuigd dat de tijd der belofte verstreken was, en alle mensen waren in de verwachting, aangaande Johannes, of hij 't niet zou kunnen zijn. Lukas 3:15. Maar Nathanaël was onder de vijgenboom, alleen met God, om naar Hem te vragen, en dat met grote ernst en oprechtheid, anders zou de Heere Jezus hem niet zo van geveinsdheid verontschuldigd, en zijn daden niet zo gebillijkt hebben, zoals Hij deed, door te besluiten uit hetgeen hij daar gedaan had, dat hij een was zoon van Jakob was, en dat zijn naam die zijn ouders hem gaven, veranderd moest worden in dezen, welke de Heere Jezus hem gaf, "een was Israëliet."
Daarom blijkt uit deze beide plaatsen, dat een worstelende geest des gebeds, in de eenzaamheid, een der beste kentekenen is dat deze of geen man of vrouw een Israëliet

is, en bijgevolg dezulken, die onder het gebied van deze vermaning behoren, "Israël hope op de Heere."
Ik zeg, het is deze worstelende geest des gebeds in het verborgen met God alleen, want wat betreft de openbare gebeden, ik wil ze niet veroordelen, maar zij zijn niet altijd een waar kenmerk, daar zij meestal bestaan in een sierlijk verhaal van woorden, waarbij de geest der eenvoud en oprechtheid maar al te zeer ontbreekt. Ik weet het hoe hoogmoed, geveinsdheid, eigendunk, en eerzucht in het spel zijn, wanneer wij in 't openbaar bidden, het is in de eenzame binnenkamer, in de nacht, waar wij het kind des Heeren worstelende met zijnen God kunnen vinden, en dan zoekt men naar geen praal van woorden, maar dan klimmen de eenvoudige woorden uit 't diepst der ziel met arendsvleugelen door de wolken ten hemel in tot de troon God. Hier ontdekt men de worstelingen die in 't openbaar niet te vinden zijn. Nee, ik geloof, dat voorwaar niemand zich tot deze heiligste afzonderingen begeven kan, zonder iets te bezitten van Jakobs en Nathanaëls oprechtheid, dat worstelen om de genade zonder moe of mat te worden, daarom alles terzijde stellende, zal ik hierbij blijven, dat de mens, die zodanig is als ik hier beschreven heb, geen Israëliet naar het vlees, en ook slechts zo in zijn verbeelding is maar werkelijk een door God geroepene, zulk een, die een kind der belofte genoemd wordt, en zo'n voor wie deze vermaning geschreven is: "Israël hope op de Heere", namelijk, zij, die God dag en nacht in den gebede dienen. Lukas 2:37, Hand. 26:5 - 7. Deze zijn het Israël Gods, en laat deze hopen op de Heeren van nu aan tot in alle eeuwigheid. Psalm 131:3.

Ten TWEEDE. DE WIJZE WAAROP DE VERMANING UITGEDRUKT IS.
Na dus in 't kort gesproken te hebben over die drie zaken, die in de vermaning opgesloten liggen, moet ik thans spreken over de *wijze* waarop de vermaning ons wordt voorgesteld. "Israël hope, " hij zegt niet Israël heeft gehoopt, Israël hopete, of Israël kan hopen, maar "Israël hope in de Heere."

Ten eerste kan zo'n uitdrukking een bevel zijn, bijv. "vermaan hen, dat zij aan de overheden en machten onderdanig zijn, " dit is een bevel. "Laat alle dingen eerlijk en met orde geschieden, " dit is ook een bevel, en legt dus een plicht op Israël, want waarom zouden zij geen genade ontvangen, als zij er naar zoeken, nu, een bevel legt een grote verplichting op een mens om deze of geen plicht vervullen. Hij beval alle mensen om zich te bekeren, maar aan Israël alleen om te hopen op zijn goedertierenheid.

Neemt nu deze vermaningen, verandert haar in een bevel, dan toont zij ons aan
1. Met welk een ernst de Heere God aan Israël zijn goedertierenheid aanbiedt, Hij beveelt hen om op Hem te hopen, zoals Hij is, en voor hen zijn zal.
2. Het doet ons verstaan dat er bij Israël een beletsel bestond om op de goedertierenheid des Heeren te hopen, wij die graag zien dat de Heere goedertieren is, wij, die tot Hem roepen om ons zijn goedertierenheid te tonen, hebben nog die zwakheid en dat gebrek in ons geloof, hetgeen ons grotelijks hindert om bestendig op zijn goedertierenheid te hopen.
3. Het geeft ons ook te kennen, dat Israël zondigt, indien hij niet hoopt op de Heere, God wilde niet dat allen zouden trachten te hopen, omdat zij geen geloof hadden, want Hij wil, dat zij eerst geloven, daar het te vergeefs was om aan hopen te denken,

voordat zij geloofd hadden, maar Israël heeft geloofd, en daarom heeft de Heere hen bevolen om te hopen, en zij zondigen, indien zij Hem hierin niet zowel gehoorzamen, als in andere plichten. Hij beveelt u, wanneer gij in Zijn Zoon geloofd hebt, om te hopen, om te verwachten dat u zijn aangezicht zult zien in de toekomende wereld met blijdschap en troost, dit is hopen, dit is uw plicht, dit beveelt de Heere u.

Ten tweede. Zo'n uitdrukking kan ook een vergunning betekenen om iets te doen, zodanige zijn de volgende: "Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade." Hebr. 4:16. "Zo laat ons toegaan met een waarachtig hart." hoofdstuk 10. "Laat ons de onwankelbare belijdenis der hoop vasthouden." Hebr. 10:22, 23.

1. Ook hier mag de wijze van uitdrukking in dezelfde zin verstaan worden, namelijk, om aan te tonen, dat Israël vergunning, vrijmoedigheid heeft om op de Heere te vertrouwen. En o, welk een voorrecht is dit, maar wie gelooft het? En nochtans zo waarlijk als God aan Jakob, aan Israël, de bekering tot het leven geschonken heeft, en hem daardoor toevlucht heeft doen zoeken om Christus aan te grijpen, die als zijn Rechtvaardigmaker hem werd aangeboden, zo ook heeft Hij hem vrijheid gegeven om op Hem te vertrouwen en op zijn gunst tot in alle eeuwigheid. En indien u het woord in deze zin opvat, namelijk, als een gunst, een vergunning, een vrijheid om op God te hopen, dan toont dit ons ten eerste, hoe mild God is aan Israël. Laat Israël op Mij hopen, vertrouw op Mij, verwacht goede dingen uit mijn hand? Ik geef hem vrijheid en vergunning om het te doen. Laat hem in de volle verwachting leven dat hij eenmaal met Mij en met mijn Zoon in de heerlijkheid zijn zal, Ik geef hem vrijheid om dit te doen.

2. Indien wij aldus het woord verstaan, dan doet het ons zien hoe God wil dat wij vrijmoedigheid en vertrouwen op Hem hopen. Zij, die vergunning en vrijheid hebben om een zaak te doen, kunnen het met vertrouwen en vrijmoedigheid doen, zonder vrees en zonder angst, dit is een onzer voorrechten, wij mogen in de volle zekerheid der hoop leven tot de einde toe, wij mogen volkomen hopen tot het einde, wij hebben daartoe de volle vrijheid verkregen.

3. Versta het woord aldus, en het doet u zien hoe beslijkt en hoe verduisterd diegenen van Israël zijn, en hoe weinig kennis zij hebben aan de goedheid Gods, die aan zijn deur staan te beven als bedelaars, en die niet met een geheiligde vrijmoedigheid op zijn goedertierenheid durven hopen. Waarom staat gij dus zo van ver met uw "indiens" en uw "maars", o gij arme en enghartige Israëliet." Waarom steekt gij uw hand in uw boezem, alsof gij bevreesd zijt om de zoom van het kleed des Heeren aan te raken? Gij hebt vergunning en vrijheid, een recht om op het goede te hopen, uw God zelf heeft het aan u geschonken, zeggende: "Israël hope op de Heere."

Ten derde. Deze uitdrukking aldus gelezen "Laat Israël op de Heere hopen, " (zoals de Engelse Bijbel het heeft) geeft gelegenheid om het woord "laten" ook te verklaren als een "verwijt," een berisping, "laat ze geworden, want haar ziel is in haar bitterlijk bedroefd." 2 Kon. 4:27. "Laat af van haar, wat doet gij haar moeite aan?" Markus 14:6. "Houdt af van deze mensen, en laat hen gaan." Hand. 5:38.

En zo kan men het hier verstaan.

1. Maar indien zo, dan betekent het, dat God in deze vermaning die boze werktuigen bestraft, die gevallen engelen, en alle andere, die ons in de vervulling van deze plicht willen belemmeren. Gelijk Boaz tot zijn knechten zei, toen Ruth in zijn veld aren moest lezen. "Laat haar ook tussen de garven oplezen, en beschaamt haar niet." Ruth 2:15, 16. Er zijn er immers die ons trachten te belemmeren in dat leven in de volle zekerheid der hoop, dat wij eenmaal met God en Christus in de heerlijkheid zijn zullen, maar hier is een bestraffing voor dezulken: "Laat Israël op de Heere hopen." En het doet ons zien, ten eerste dat al de inblazingen van de Satan, om ons aan 't twijfelen te brengen, niet tot ons te komen, als een last, welke hem door God is opgedragen. God heeft hem in deze en in vele andere teksten bestraft. Deze verzoekingen zijn dus een boosaardige aanval op ons geloof en op onze hoop, en zo moeten wij hen beschouwen. Zach. 1:1 - 3.
2. Dit doet ons tevens zien, dat wij zorg moeten dragen om geen vertrouwen te stellen in hetgeen tot ons komt om onze hoop op de Heere te belemmeren, opdat wij niet aan de zijde des Satans gaan staan, terwijl God hem bestraft.
3. Dit toont ons aan dat zowel het geloof als de hoop met niet veel moeite behouden wordt, en dat wij het moeten trachten te behouden, en hopen moeten in elke moeilijkheid.

Ten vierde. Soms betekent zo'n uitdrukking een wens of een gebed. "Dat toch mijn zuster Thamar kome." 2 Samuel 13:6. Men late ook morgen de Joden toe, te doen naar het gebod" enz. Esther 9:13. En indien het zo hier opgevat worde, of indien in de besten zin deze verklaring er aan gegeven mag worden, dan is de beschouwing daarvan verrukkelijk, want dan is het hetzelfde als of God door de mond zijns dienstknechts, door de schrijver van deze heerlijke Psalm ons liet smeken om te hopen op Hem.
1. En waarom wij deze tekst zo niet zouden mogen verstaan, weet ik niet, daar wij toch ook op andere plaatsen dergelijke uitdrukkingen vinden. "Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, als of God door ons bade: wij bidden u van Christus wege, laat u met God verzoenen." 2 Cor. 5:20. Waarom anders zou God ons smeken om met Hem verzoend te worden, dan opdat wij op Hem zouden hopen? En indien wij de tekst zo verstaan, dan zien wij er ten eerste in de neerbuigende goedheid Gods, dat Hij ons niet alleen de voordelen aanbiedt van het hopen op Hem, maar ook verlangt dat wij hopen zouden, opdat wij deelgenoten van die voorrechten worden.
2. Stemt het ons tot nederigheid, en leert het ons dat wij altijd in de daden van ons geloof en onzer hoop ootmoed moeten bezitten bij onze vreugde en blijdschap. Kust de grond, zondaar, 'steekt uw mond in het stof, zeggende: Misschien is er verwachting." Klaagliederen 3:29.

Ten vijfde. En ten laatste kan deze uitdrukking soms een waarschuwing behelzen. "Zo dan, die meent te staan, zie toe, dat hij niet valle." 1 Cor. 10:12. "Laat ons dan vrezen, dat niet te eniger tijd, de belofte van in zijn rust in te gaan nagelaten zijnde, iemand van u schijne achtergebleven te zijn." Hebr. 4:1.
1. En indien men dit zo verstaat dan doet hij ons het kwaad der vertwijfeling zien, en dat wij soms er aan lijden, onze dagelijkse zwakheid, onze nieuwe schuld, onze

menigvuldige onreinheden, onze geneigdheid om de goedheid Gods te vergeten, zijn rechtstreekse oorzaken tot dat kwaad, waarvoor wij ons wachten moeten, want het ontrooft God zijn eer, en ons onze troost en het is niemand welgevallig dan de duivel en het ongeloof.
2. Het doet ons zien, dat de vertwijfeling of de wanhoop een vallen is, een afvallen van onze vrijheid, onze vrijheid is om te hopen, zij is ons deel van God verkregen, want Hij heeft zelf gezegd, dat Hij de hoop Zijns volks wil zijn. Het tegendeel te doen, is daarom een afvallen een verlaten van God door een boos hart vol ongeloof. Wanhopen is de grootste dwaasheid in de wereld die een Israëliet begaan kan, "Waarom zegt gij dan, o Jakob! en spreekt, o Israël! mijn weg is voor de Heere verborgen, en mijn recht gaat van mijn God voorbij! Weet gij het niet! hebt gij niet gehoord, dat de eeuwige God, de HEERE, de Schepper van de einden der aarde, noch moe noch mat wordt? Er is geen doorgronding van zijn verstand. Hij geeft de moeden kracht, en Hij vermenigvuldigt de sterkte dien, die geen kracht heeft. De jongen zullen moe en mat worden, en de jongelingen zullen gewis vallen, maar die de HEERE verwachten, zullen de kracht vernieuwen, zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden, zij zullen lopen, en niet moe worden, zij zullen wandelen en niet mat worden." Jesaja 40:27 - 31.

Ten DERDE. GEVOLGEN VAN DEZE VERMANING.

Thans zijn wij genaderd tot het punt om over de gevolgen te spreken die als van zelf uit deze vermaning voortvloeien, en deze zijn vier in getal.

Ten eerste. Dat de hoop en haar beoefening, even noodzakelijk is, op haar plaats, als het geloof en de beoefening daarvan. Allen stemmen er in toe dat er dagelijks behoefte bestaat om geloof te oefenen, en wij worden bevolen om tot de einde toe te hopen, omdat de hoop de ziel opbeurt, wanneer zij donker en treurig terneder zit. De hoop is de medicijn voor een matten en wegkwijnende geest. De hoop roept de ziel toe om toch niet te vergeten hoever zij gekomen is op haar reis naar de hemel. De hoop wijst aan de ziel de poorten des hemels aan van verre, en daarom wordt zij genoemd, de hoop der zaligheid.
De hoop wordt geoefend op God.

1. Door die misvattingen waaraan de ziel vroeger heeft schuldig gestaan, ten opzichte van het oordeel, dat zij over God gevormd heeft en over zijn handelingen met haar. En dit is een heerlijke deugd. "Ik zei eenmaal, " zegt de kerk, dat "mijne hoop van de Heere vergaan was," maar ik had mij zelf bedrogen, "dit zal ik mij ter hart nemen, daarom zal ik hopen," dat is, waarom zou ik weer niet verkeerd kunnen handelen, als zulke wantrouwende gedachten in mij opkomen? Klaagliederen 3:18 - 21. Daarom wil ik hopen! Dit is een deugd die alleen eigen is aan deze genadegave, want zij, en zij alleen is het die ongeloof en twijfelzucht kan verdrijven en tot voordeel maken. "Ik zei wel in mijn haasten: ik ben afgesneden van voor uw ogen, " maar ik vergiste mij, want "dan nog hoorde Gij de stem mijner smekingen, als ik tot U riep." Psalm 31:22 En welk gebruik maakt hij hiervan?
Wel, een vermaning tot alle goede mensen om te hopen, en om in tijden van twijfel met de hoop voordeel te doen. Ik denk dat ik van God verstoten en verlaten ben zegt

de ziel, zo dacht gij vroeger ook, zegt het geheugen maar toen hebt gij u vergist, en waarom kan dit thans niet nogmaals hetzelfde geval zijn? en daarom wil ik hopen. Toen ik vast geloofde dat God nooit weer nabij mij zou komen, zo kwam Hij toch naderhand nogmaals tot mij, en gelijk ik toen was, zo ben ik nu, daarom wil ik hopen.

2. de ware hoop, op de rechte wijze werkzaam in de ziel, staat niet terug voor zwakheid en donkerheid, maar zij beurt veeleer de ziel op tot een zeker rustpunt. Zo werkte de hoop in Abraham door zijn zwakheid. Rom. 4. En zo ook Paulus, wanneer ik zwak ben, dan ben ik sterk, daarom wil ik roemen in mijn zwakheden 2 Cor. 12. Maar dit kan niet gedaan worden, waar geen hoop is, en ook door niets anders dan door de hoop, want het is de hoop alleen, die zeggen kan, nu verwacht ik, dat God uit alle deze dingen het goede zal doen voortkomen. En wat de donkerheid betreft, het is haar element om juist daarin te werken, "de hoop, die gezien wordt, is geen hoop." Rom. 8:24. Maar wij moeten hopen naar hetgeen wij niet zien. Zo met David, "wat buigt gij u neer, o mijn ziel! en wat bent u onrustig in mij? hoop op God" enz. De christenen hebben geen reden om de goedheid Gods te wantrouwen ter oorzaak hunner zwakheid. "Zo ik niet had geloofd, dat ik het goede des HEEREN zou zien in het land der levenden, ik was vergaan." Psalm 27:13. Door te geloven bedoelt hij daar, te hopen, zoals de vermaning daaruit afgeleid behelst.

3. De hoop zal gebruik maken van onze roeping om de ziel te ondersteunen en te helpen om daardoor het goede van God te verwachten. Daarom bidt de apostel voor die van Efeze, opdat zij zouden zien wat "de hoop hunner roeping" is, dat is, welk goed het is waarop zij door hun roeping met grond kunnen hopen, dat voor hen bewaard wordt in de hemel, en dat hen gegeven zal worden bij de verschijning van Jezus Christus. Eféze . 1:17, 18. Want aldus zal de ziel door deze genadegave der hoop over deze zaak redeneren: God heeft mij geroepen, dit moet gewis tot een feestmaaltijd zijn. God heeft mij geroepen tot de gemeenschap van Zijn Zoon, dit is gewis opdat ik eeuwig bij Hem zal zijn in de toekomende wereld. God heeft mij de geest des geloofs en des gebeds geschonken, zeker is dit zo, opdat ik hopen zou naar wat ik geloof, en verwachten zou hetgeen, waarom ik bid. God heeft mij reeds enige voorproeven geschonken, dit is voorzeker om mij aan te moedigen om te hopen, dat Hij mij eenmaal de volle genieting van het geheel zal schenken.

4. Hoop op God wordt geoefend in die bezoekingen, waarmee de Heere zijn volk bezoekt wegens hun zonden. "Het dal Achor, " moet "tot een deur der hoop" gegeven worden. Hosea 2:15. Het dal Achor, wat is dat? Wel de plaats waar Achan om zijn goddeloosheid gestenigd werd, en waar gans Israël voor hetzelve bezocht werd. Jozua 7. De hoop kan hieruit opmaken dat God liefde tot de ziel heeft want wanneer God een mens haat, dan kastijdt Hij hem niet voor zijn overtredingen. Vandaar dat Mozes tot Israël zegt: dat zij, wanneer de hand des Heeren tegen hen was om hun zonden, in hun harten moesten bekennen "dat de Heere uw God u kastijdt, gelijk als een man Zijn Zoon kastijdt." Deuteronomium 8:5. En waarom anders werd dit gezegd, dan om een deur te openen, opdat de hoop hierdoor op God het oog zou vestigen? Dit is ook hetgeen door Paulus bedoeld werd, toen hij aan die van Korinthe schreef: "maar als wij geoordeeld worden, zo worden wij van de Heere getuchtigd, opdat wij met de wereld niet zouden veroordeeld worden." 1 Cor. 11:32. Is hier niet een deur der hope? En waartoe anders zou deze deur der hoop zijn, dan om daardoor, wanneer wij beproefd worden, nogmaals het gebied der vertwijfeling te verlaten?"

Ten tweede. Het is aangenaam in de ogen des Heeren dat hoop op Hem beoefend worde: anders zou Hij ons geen bevel, vergunning of vrijheid geschonken hebben om te hopen, en onze vijanden niet schelden, wanneer zij ons zoeken te hinderen in dit heerlijke werk. "Ziet, des Heeren oog is over degenen, die op zijn goedertierenheid hopen, om hun ziel van de dood te redden en om hen bij het leven te houden in de honger." Psalm 33:18, 19. Dat God een welgevallen in de beoefening van deze genadegave heeft, blijkt vooral uit de toebereidselen, die Hij gemaakt heeft, opdat deze gave in haar volle kracht zal kunnen werken. "Want al wat tevoren geschreven is, dat is tot onze lering tevoren geschreven, opdat wij, door lijdzaamheid en vertroosting der Schriften, hoop hebben zonden." Rom. 15:4.
Let wel, de gehele geschiedenis in de Bijbel en het verhaal van de wonderlijke leidingen Gods met zijn volk, van af het begin der wereld zijn voor ditzelfde doel geschreven: opdat wij door beschouwing en vergelijking, met geduld en troost zouden hopen. De Bijbel is de schouwplaats die God gebouwd heeft voor de hoop, om daarop haar rol in deze wereld te spelen. Daarom is het welgevallig in de ogen des Heeren om te zien dat de hoop op de rechte wijze haar vanen ontplooit, vandaar dat er geschreven staat dat "Hij de verzoeking der onschuldigen bespot." Job 9:23. Waarom hun verzoeking? Omdat de verzoeking hen er toe leidt om te hopen: want dan is er inderdaad werk voor de hoop, wanneer de verzoekingen hard en vele zijn.

Maar waarom heeft de Heere zo'n welgevallen er in, dat wij hopen?
1. Omdat de hoop een hoofdgave der genade is. Er zijn verscheidene lusten in de ziel, die niet overwonnen kunnen worden indien de hoop niet geoefend worde, inzonderheid wanneer zij onder zware beproevingen gebukt gaat. Soms zijn wij kregelig en ongeduldig, vreesachtig en wanhopend, twijfelende aan de macht van Gods hand, en dit alles krijgt de overhand over ons, indien de hoop niet aan 't werk is, en niets anders dan de hoop op God kan deze verkeerde dingen uit onze ziel verdrijven. De hoop op God alleen brengt al deze oproermakers in onze ziel tot zwijgen, ontneemt hun de gelegenheid om invloed uit te oefenen op ons zalig leven, en brengt de ziel aan de voeten Gods. Ik heb mij zelf gedragen en mijn ziel stil gehouden, zegt de Psalmist, "gelijk een gespeend kind bij zijn moeder! mijn ziel is als een gespeend kind in mij." Maar hoe kon hij zijn ziel in zo'n goede stemming brengen? Wel, dat wordt opgelost in de vermaning, die volgt: Israël hope op de Heere van nu tot in der eeuwigheid." Psalm 131:2, 3. Het was door op de Heere te hopen, dat hij zijn ziel en al zijn oproerige hartstochten tot stilheid bracht.

2. Brengt de hoop zondige hartstochten ten onder en onderdrukt zij dezen, zij brengt ook sommige genadegaven weer in orde, die zonder haar niet in orde gebracht konden worden: zoals, ootmoedigheid, stilheid en lijdzaamheid en diergelijke. Deze zijn in de dag der verzoeking allen uit haar plaats, orde, en werkzaamheid, waar de hoop nalaat te werken. Ik heb nooit een wantrouwend, geduldig, lijdzaam, tevreden en ootmoedig mens gezien onder de hand Gods, behalve wanneer hij dood was in de zonde op die tijd. Maar over dezulken spreken wij thans niet. Maar laat iemand hopen op de Heere, en hij zal dadelijk besluiten dat de verdrukking tot zijn bestwil is, een teken van Gods liefde jegens hem, en datgene, hetwelk een eeuwige heerlijkheid zal uitwerken, en zo brengt de hoop de ziel weer tot rust. Lukas 21:19. Daarom wordt de lijdzaamheid, waarin een mens zijn ziel moet bezitten onder het kruis, "de verdraagzaamheid der

hoop" genoemd. 1 Thess. 1:3. Zo beveelt Hij op een andere plaats, wanneer Hij wil dat de gemeente geduldig zij in de verdrukking en volharde in het gebed, aan de gemeente om zich te verblijden in de hoop, wetende dat het andere zonder haar niet geschieden kon. Rom. 12:12.

3. God verblijdt zich, wanneer de hoop in ons werkt, omdat zij al de gaven Gods ten beste voor ons uitlegt: Hij beproeve mij, als goud zal ik uitkomen." Job 23:10. Dit is de taal der hoop. God doet mij goed, zegt de ziel, Hij verbetert mij, Hij zuivert mijn inwendigen mens. Zie een belijder, die zonder hoop is, en hij zal verdrukking verdragen óf uit trotsheid en pralerij, óf Hij zal tegen de Heere beginnen te murmureren en op te staan. Want hij denkt dat de Heere op 't punt is om hem te verdelgen, maar de hoop berekent alles ten besten, en laat zulke zondige inkruipsels niet heersen in de ziel.

4. De hoop doet daarom, laat de verdrukking zijn wat zij wil, de mens dicht bij de weg en het pad van God blijven. Job zegt: "aan zijnen gang heeft mijn voet vastgehouden, Zijn Weg heb ik bewaard, en ik ben niet afgeweken. Het gebod van Zijn lippen heb ik ook niet weggedaan, de redenen Zijns monds heb ik meer dan mijn bescheiden deel weggelegd." Job 23:11, 12. En nogmaals, "ons hart is niet achterwaarts gekeerd, noch onze gang geweken van uw pad. Hoewel Gij ons verpletterd hebt in een plaats der draken, en ons met een doodschaduw bedekt hebt." Psalm 44:19, 20en het gebed in beoefening. Zij wisten dat hun God als 't was slechts sliep, en dat Hij te zijner tijd zou opstaan ter hunner hulp, en wanneer Hij opstond dan zou Hij hen zeker verlossen. Zo wordt deze Psalm door Paulus toegepast. Rom. 8.

Ten derde. Uit deze vermaning is tevens af te leiden, dat de hoop van degenen, die geen Israëlieten zijn, door God niet geacht wordt. Israël hope op de Heere." De woorden zijn uitzonderend, zij sluiten de overigen uit. Hij zegt niet, laat Amalek hopen, laat Babylon, of de Babyloniërs hopen, maar in deze vermaning sluit hij zelfs niet alleen de overigen, maar ook tevens hun hoop uit. Dit zo zijnde, dan volgt hieruit, dat sommigen hopen kunnen zonder er ooit vrucht van te genieten. "De verwachting des huichelaars zal vergaan, " Job 8:13, "hun verwachting zal zijn de uitblazing der ziel, " 11:20. "Want wat is de verwachting des huichelaars? 27:8. Nogmaals, "De hoop der onrechtvaardigen vergaat." Spreuken 11:7. Er is een hoop die vergaat, beide zij en hij, die hoopt.

De redenen zijn:
1. Omdat zij niet voorkomt uit geloof en bevinding, maar veeleer uit eigendunk en zelfverheffing. De rechte hoop komt uit het geloof voort en wordt geopenbaard in de bevinding: maar de hoop, waarover wij nu spreken heeft geen goeden oorsprong, en daarom wordt zij niet geacht. Zij is niet de hoop Gods, maar de hoop eens mensen, dat is, het is niet de hoop, die door God gewerkt wordt, maar de hoop die in natuurlijke hoedanigheden bestaat. "De wateren vermalen de stenen, het stof der aarde overstelpt het gewas, dat van zelf daaruit voortkomt, zo verderft Gij de verwachting des mensen." Job 14:19. Alles wat uit het vlees zijn bestaan ontvangt, moet verdorven worden, wanneer de overvloeiende gesel doortrekken zal van het een tot aan het andere einde der aarde. Jesaja 28:17 - 19.

2. Omdat Gods goedertierenheid niet het voorwerp daarvan is. De wereldse mens maakt het goud of de arm des vleses tot zijn hoop, dat is, tot het voorwerp daarvan, en zo veracht hij God. Job 31:24, Jeremia 3:23. Of is hij een godsdienstige huichelaar dan loopt zijn hoop uit in zijn eigen daden, hij vertrouwt, of hoopt, in zichzelf, dat hij rechtvaardig is. Lukas 18:9. Al deze dingen worden door de Heere veracht, en Hij kan ook tot eer Zijns naams en van Zijn eeuwige plannen geen vervulling schenken aan zodanige hoop.
3. Deze hoop heeft geen goede uitwerking op het hart of het gemoed van degenen die haar bezit. Zij reinigt de ziel niet, zij klemt zich slechts vast aan een leugen, en houdt iemand in een draaikolk, op een oneindige afstand van op God te hopen.
4. Deze hoop houdt al de vermogens der ziel bezig met dingen, die deze wereld betreffen, of met die verkeerde voorwerpen waarop zij gezet is, juist zoals de spin te vergeefs ijverig in haar web arbeidt - waarmee deze hoop vergeleken wordt. Deze hoop zal die mens, welke haar heeft en beoefent, naar de hemel brengen, zodra men de leviathan met een vishaak zal kunnen vangen, of wanneer men zijn kaak met een doorn zal kunnen doorboren, maar even als hij, die dit denkt te kunnen doen, te vergeefs hoopt, eveneens zal de hoop van de andere zonder goed gevolg zijn: "alzo zijn de paden van allen, die God vergeten, en de verwachting des huichelaars zal vergaan. Van dewelke zijn hoop walgen zal, en zijn vertrouwen zal zijn een huis der spinnenkop. Hij zal op zijn huis leven maar het zal niet bestaan, hij zal zich daaraan vasthouden, maar het zal niet staande blijven." Job 8:13 - 15, 41:1 - 9. Dit is de hoop die door God niet geacht wordt, noch de personen die haar bezitten. Job 20:4 - 8.

Ten vierde. Uit deze woorden leren wij ook nog *dat Israël zelf geneigd is om in zijn ziel van het Voorwerp der hoop af te dwalen.*
Want deze tekst is niet alleen een gebod, maar ook een onderwijzing waardoor wij leren moeten hoe en op wie wij onze hoop stellen moeten. Dat Israël geneigd is om van het rechte voorwerp der hoop af te dwalen, blijkt duidelijk, daar er zoveel door de profeten geschreven is om hem zijn hoop op God te laten bouwen, en daar er zo vele wetten en inzettingen zijn om hem er op te wijzen dat alleen op God gehoopt moet worden. Psalm 78:7, Jeremia 3:23 - 25. Klaagliederen 4:17. De vrees en de murmureringen die de Godvruchtige in dit leven vergezellen, nemen ook allen twijfel aan de waarheid van dit gevolg weg. Het is waar, de apostel zei, dat hij het vonnis des doods in zich omdroeg, opdat hij niet op zichzelf zou vertrouwen of hopen, maar op God, die de doden opwekt.

Maar dit was een hoogte, Israël is niet altijd zo gestemd, er zijn zo vele hindernissen.
1. de onvolkomenheid onzer gemoedsgesteldheden. Volkomen zijn de Godvruchtigen niet op aarde. Het geloof is niet volkomen, en de verstandige christen gevoelt wat hieruit volgt: de liefde is niet volkomen en zo is het met elke andere genadegave, hun onvolkomenheid doet hen wankelen.
2. Israël is nog niet boven de verzoekingen. Altijd wordt hij door enigen benauwd, en hij heeft een ziel, die zo onbekwaam is door de zonde dat hij niet altijd de ogen op de Heere, die hem gemaakt heeft, kan vestigen, maar geneigd is, om zich te verlaten op liegende ijdelheden, juist het ding, waardoor Jona verstrikt werd. 2:8.
3. De schijnbare hulp in andere dingen is een grote hindernis om gedurig door de hoop het oog op God te vestigen, er zijn goede gemoedsgesteldheden, uitbreidingen van

plichten en meer andere dingen, die door de donkerheid en de wetsheid van onze geest grote hinderpalen voor Israël geweest zijn. Niet dat hun natuurlijke neiging ons op zijde moet dringen, maar ons verdorven verstand dat de overhand krijgt, doet ons verkeerde gevolgtrekkingen maken.
4. Bovendien, gelijk het verstand en het geweten menigmaal verkeerde gevolgtrekkingen maakt uit onze goede gesteldheid des harten om onze hoop van het rechte voorwerp af te trekken, zo worden wij door verkeerde leerstellingen en een vleselijke opvatting van het Woord tot hetzelfde ding gebracht, "bakken, gebrokene bakken, die geen water houden" zijn menigmaal de voorwerpen, die Israël zelf maakt om daarop hun hoop te bouwen en God zo te verlaten. Jeremia 2:11 - 13. Thans heb ik dus het eerste gedeelte van de tekst behandeld, hetwelk bestaat in een vermaning om op de Heere te hopen.
En ik heb u aangetoond
1. De zaak daarin vervat.
2. Iets van de wijze waarop de vermaning geschiedt.
3. Heb ik enige gevolgtrekkingen daaruit afgeleid.

Ten TWEEDE. DE UITGEDRUKTE REDEN OM DE VERMANING TE VERSTERKEN.

Nu moet ik het tweede gedeelte van de tekst behandelen, namelijk de reden, die aangevoerd wordt, om de vermaning te versterken. "Israël hope op de Heere."
Waarom? "Want bij de Heere is goedertierenheid."
Dit is de reden. Hoop, want er is goedertierenheid, hoop op de Heere, want bij Hem is goedertierenheid. De reden is groot en gepast. Want wat anders is de grond der wanhoop, dan de gedachte dat de zonde de ziel uitgesloten heeft van de eeuwige gelukzaligheid? En wat anders is daarvan de rede, dan een overtuiging dat er bij God voor hem geen hulp is? Bovendien indien God alles doen kon behalve zijn goedertierenheid tonen en Zijn genade bewijzen, dan zou nochtans het geloof aan die bekwaamheid, geen voldoende reden zijn om de ziel aan te moedigen om op God te hopen. Want het blok der ZONDE, dat door niets dan door goedertierenheid en genade kan worden weggenomen, ligt nog voor onze voeten.
Daarom is de reden zo gepast en zo heerlijk, omdat zij de kracht bezit om de ziel aan te sporen tot vervulling van de plicht der hoop.

Ten eerste.

- Ik zal ten eerste over de reden in 't algemeen en
- daarna ten tweede in het bijzonder er over spreken. "Israël hope op de Heere, want bij de Heere is goedertierenheid."

Goedertierenheid om geschonken te worden, goedertierenheid die tevoren bestemd was voor het volk van God.
1. Goedertierenheid om geschonken te worden. Dit moet de bedoeling zijn. Wat geeft het, al heeft iemand nog zoveel goud en zilver en voedsel en kleding, wat nuttigheid is dit voor de bedroefde en nooddruftige, indien niets van dat alles aan hem kan

uitgereikt worden? Wat zou het baten of er overvloed van genade bij God ware, indien Hij niets had om uit te delen, of welk voordeel zou Israël er bij hebben, al hoopte het van 's morgens vroeg tot 's avonds laat? Maar God heeft genade om uit te reiken, om weg te geven. "Hij heeft aldus gezegd: "Ik zal ulieden de weldadigheden Davids geven, die getrouw zijn." Hand. 13:34. En nogmaals, "De Heere geve de huize Onesiforus barmhartigheid." 2 Tim. 1:16. Hier ligt de aanmoediging dus. De Heere heeft goedertierenheid om ze te schenken, Hij heeft AL zijn goedertierenheid niet weg gegeven, zijn goedertierenheid is niet voor altoos opgehouden. Psalm 77:9.
Hij heeft nog steeds genade om weg te schenken, nog overvloed van genade voor Israël. "Israël hope op de Heere, want bij de Heere is goedertierenheid."

2. Er is bij de Heere niet alleen goedertierenheid om geschonken te worden, maar zij is ook tevoren bestemd om aan Israël gegeven te worden. Sommige mensen leggen terzijde hetgeen zij weg willen geven, en doen het afzonderlijk in een beurs, zeggende, dit bestem ik om weg te geven, dit ben ik van plan om aan de armen weg te geven. Zo ook de Heere, Hij bestemt genade voor zijn volk. Daniël 9:4. Vandaar dat men zegt dat de genade, waarvan Gods Israël deelgenoten zijn, voor hen bewaard wordt. "En gij, o Heere, hebt goedertierenheid bereid voor uw volk." Psalm 68:10. Dit is heerlijk en waar, "Israël hope op de Heere, want bij Hem is goedertierenheid, " bereid, en voor hen weggelegd, Psalm 130:7. Wanneer God bepaald heeft om zijn goedertierenheid ons te schenken, dan mogen wij wel hopen, dat wij deelgenoten zullen worden. Psalm 31:19. "O, hoe groot is uw goed, dat u weggelegd hebt voor degenen die u vrezen, " De armen gaan vrolijk naar begrafenissen en bruiloften, en hopen al de tijd dat zij er heen gaan, dat zij daar aalmoezen zullen ontvangen, vooral wanneer zij te weten komen, dat er zoveel voor hen bewaard en bestemd is door de bruidegom. "Maar Hij, de Heere bewaart de weldadigheid aan vele duizenden.

3. God heeft goedertierenheid om aan ons te schenken, Hij heeft goedertierenheid voor ons bereid en bestemd, maar het zijn geen overgeschoten brokken, of hetgeen andere overgelaten hebben, maar het zijn volkomen goedertierenheden, die juist datgene voor u kunnen doen, hetwelk gij nodig hebt, juist wat gij wensen of begeren kunt. Bij manier van spreken, God heeft zijn zakken, die nooit geopend waren, nooit open gebroken, maar hen gedurende geslachten ongeschonden bewaard voor degenen, die naar zijn bevel op zijn goedertierenheid hopen moeten. Gelijk Hij de zee voor de kinderen Israëls opengebroken heeft zo zal Hij zijn met goedertierenheid gevulde schuren voor ons wagenwijd openzetten, en ieder onzer zijn bestemde deel schenken uit zijn volheid der genade. 2 Tim. 1:9. Duizenden goedertierenheden zijn voor ons bereid en worden in de hemel voor ons bewaard, opdat wij telkens, wanneer nodig, daarvan tot sterkte en troost voedsel zullen verkrijgen. 1 Samuel 9:23 - 25, Job 38:10.

Ten tweede. Ik bevind dat de goedheid Gods op verscheiden wijze in Zijn Woord wordt uitgedrukt, nu eens door het woord genade, dan weer door het woord liefde, soms door het woord goedertierenheid, juist zoals onze slechtheid dikwijls uitgedrukt wordt met de woorden, ongerechtigheid, overtreding en zonde. Wanneer zijn goedheid met het woord "genade" wordt genoemd, dan is dit om ons te doen zien dat hetgeen Hij doet, geschiedt door zijn vorstelijke wil, zijn koninklijke mildadigheid en door zijn soeverein welbehagen. Wanneer zij met het woord "liefde" wordt uitgedrukt, dan is

dit, om ons te doen zien, dat Hij te allen tijde met zelfvoldoening en blijdschap doet hetgeen Hij voor ons verricht, en dat zijn goedheid voort straalt in al hetgeen Hij ons schenkt. Maar wanneer zijn goedheid onder het woord "barmhartigheid" wordt voorgesteld, dan geeft 't te kennen dat wij in een jammerlijke en ellendige staat zijn, en dat zijn ingewanden rommelen van goedertierenheid over ons in deze verschrikkelijke toestand. In deze plaats schijnt de Heilige Geest Gods goedheid jegens ons voor te stellen onder het woord goedertierenheid," omdat het zo onze ellende en zijn medelijden uitdrukt, en omdat het ons 't meest behaagt, wanneer wij God in Christus leren kennen als Een, die liefde jegens en ontferming over ons heeft.
Daarom wordt Gods goedheid als een oorzaak der hoop zo dikwijls uitgedrukt met het woord ontferming en medelijden. "Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen verlost, " en "gelijk een vader zich ontfermt over de kinderen, zo ontfermt zich de Heere over degenen, die Hem vrezen." Jesaja 63:9, Psalm 103:13. "De Heere is barmhartig en een Ontfermer, " Hij is ook genadig en groot van goedertierenheid. Jacobus 5:11, Psalm 78:38. "Maar Gij Heere! zijt een barmhartig en genadig God, lankmoedig, en groot van goedertierenheid. Het zijn de goedertierenheden des HEEREN, dat wij niet vernield zijn, dat zijn barmhartigheden geen einde hebben." Psalm 86:15, 111:4. Klaagliederen 3:22.

Na dus in 't kort over de woorden gesproken te hebben, zal ik nu nog twee zaken bespreken.

> Ten eerste zal ik u meer in 't bijzonder verklaren welke soort van goedertierenheid bij de Heere is, als een reden om Israël aan te moedigen tot hopen.
> Ten tweede welke gevolgtrekkingen uit deze reden is af te leiden "Israël hope op de Heere, want bij de Heere is goedertierenheid."

Ten eerste. *De soort van goedertierenheid waarnaar Israël hopen moet.*
Ten eerste. "Bij de Heere is goedertierenheid en daarom moet Israël hopen." Psalm 25:6, 103:4, 119:156. Goedertierenheid is barmhartigheid in barmhartigheid, en hetgeen Israël op hogen prijs stelde, waarnaar veel gevraagd werd, en waarnaar zij hoopten dat God met hun zielen zou handelen. "Onthoudt mij uw barmhartigheid niet, " zegt David, "en delg mijn overtredingen uit naar de grootheid uwer barmhartigheden." Psalm 40:11, 51:1.
En nogmaals, "laat mij uw barmhartigheden overkomen opdat ik leve." Psalm 119:77. Nu van deze soort van barmhartigheden heeft God er zeer vele, een oneindig groot aantal om aan Zijn volk uit te reiken. En zij worden in het woord vermeld om ons een oorzaak te geven om te hopen op Hem. En is het niet aanlokkelijk en bekoorlijk voor het Israël Gods om te hopen, wanneer het voorwerp hunner hoop een God is, "die genadig en barmhartig is?" Ja, een God, wiens barmhartigheden groot en vele zijn.

Het woord barmhartigheid leert ons twee zaken.
1. De eerste is, dat de zonde een gelovige, die naar haar stem luistert, in een beklagenswaardiger toestand brengt.

2. Dat God wil, dat zij hopen, niettegenstaande de zonde hen in zo'n toestand gebracht heeft, dat de Heere hen weer genezen zal met barmhartigheid en genade. "Israël hope op de Heere, want bij Hem is goedertierenheid.

1. De zonde brengt vrees en angst in de ziel dat het nog eeuwig verloren met haar zijn zal, en onder die vrees zal de ziel zwaar gekweld worden. De smarten die het schuldgevoel veroorzaakt, wanneer het 't geweten verwondt, weet niemand anders dan degenen aan wie hun zonden door de Geest van God bij de wet geopenbaard worden. Nochtans kunnen allen ervan lezen in de bevinding der Godvruchtigen, waar deze smarten vergeleken worden bij een wonde in het vlees, bij een vuur in de beenderen, bij een scheiding der beenderen, bij een verbrijzeling der beenderen." Psalm 38:3, 5, 7, 8, 102:3, 22:14, Klaagliederen 1:13, 3:4. Hij die weet wat wonden en gebroken beenderen zijn, weet ook dat zulke dingen smart veroorzaken. En hij die weet welk een ellende de zonden over de ziel kunnen brengen, zal ook aanstonds bekennen dat de een geen haar breed onder doet voor de andere in het veroorzaken van smart.
Maar nu, hij die deze wonden heeft, en ook deze gebroken beenderen de gedachte aan een man, die hem genezen kan zal hem doen schrikken, inzonderheid, wanneer hij weet dat de bekwaamheid van de geneesheer gepaard gaat met een hard hart en vingers, die van ijzer zijn. Hij, die een wonde behandelt, heeft vingers als veders nodig, tenminste de patiënt wenst dit zo! Tederheid heeft grote waarde bij dezulken, en zulke geneesheren worden ijverig gezocht, ja hun zachtheid is oorzaak dat de kranken hen begeren. En zo is het ook op geestelijk gebied. Jesaja 42:3. Daarom riep David uit, zoals ik vroeger gezegd heb, "zijt mij genadig, o God! naar uw goedertierenheid, delg mijn overtreding uit, naar de grootheid uwer barmhartigheden." Psalm 51:3. O Heere, handel zacht met mij, behandel mij genadiglijk, riep David uit. O zijt mij genadig, genees mij, en doe het met een ontfermend hart.
Nu, in overeenstemming hiermee, wordt de Heere aan Israël voorgesteld, als Een bij wie genade, bijgevolg als een bij wie goedertierenheid is. Israël hope op de Heere want bij de Heere is goedertierenheid. Daarom was het 's Heeren wil dat de verwonde en geslagene van harten, en degenen, welkers smarten vergeleken kunnen worden met de smarten en pijnen der gebroken beenderen, op Hem zouden hopen, dat Hij hen genezen zou met barmhartigheid en goedertierenheid. Ziet hoe Hij dit belooft door de mond der profeten. "Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en de rokende vlaswiek zal Hij niet uitblussen." Jesaja 42:3. Ziet hoe teder Hij is in zijn handelingen "Maar een zeker Samaritaan, reizende, kwam omtrent hem, en hem ziende, werd hij met innerlijke ontferming bewogen, en hij tot hem gaande, verbond zijn wonden, gietende daarin olie en wijn, en hem heffende op zijn eigen beest, voerde hem in de herberg en verzorgde hem." Lukas 10:23 - 35.
Iedere handeling is vol tederheid en ontferming. Ziet ook hoe toornig Hij wordt op die dienstknechten die de verwonden of kranken zonder barmhartigheid behandelen, en toe Hij hen uit hun hand rukt, met het doel om hen zachter te behandelen en met meer tederheid. "De zwakke, " zegt Hij, 'sterkt gij niet, en het zieke heelt gij niet, en het gebrokene verbindt gij niet, en het weggedrevene brengt gij niet weer, en het verlorene zoekt gij niet, maar gij heerst over hen met strengheid en hardheid. "Daarom, gij herders! hoort des HEEREN woord: Ik zal mijn schapen weiden, en Ik zal ze legeren, spreekt de HEERE, HEERE. Het verlorene zal Ik zoeken, en het wel

gedrevene zal Ik weder brengen, en het gebrokene zal Ik verbinden, en het zieke zal Ik sterken." Ezech. 34:4, 7, 15, 16.
Hier is aanmoediging om te hopen: Israël hope op de Heere, want bij de Heere is goedertierenheid."

Ten tweede. Bij de Heere is niet alleen goedertierenheid maar ook weldadigheid, die groot is. "De Heere is lankmoedig en groot van weldadigheid." Numeri 14:18. Wanneer zachtheid gepaard gaat met een gebrek aan bekwaamheid, dan is het gebrek zeer groot, maar wanneer zachtheid en grote bekwaamheid bij elkaar komen, dan is een geneesheer een voortreffelijk man. Bovendien, sommigen worden meer geplaagd met het gevoel hunner zonden dan andere, daar de duivel juist zijn grootste prikkel daar geplaatst heeft. deze worden door de grootheid hunner zonden tot wanhoop gedreven, heter dan het vuur, deze hebben de grootheid hunner zonden tussen God en zichzelf als een grote berg, ja zij zijn als een wolk, die de zon en de lucht verdonkert. Deze mens staat onder Kaïns galg, en heeft de strop van Judas, naar zijn mening, om de hals gebonden. En nu, roept hij uit, "grote genade of geen genade, want weinig genade zal mij niet baten, zo'n arm schepsel spreekt aldus over de zaak tot God: "zal u wonderen doen aan de doden? Of zullen de overledenen opstaan, zullen zij U loven? Psalm 88:10. Heere ik heb mij zelf verwoest, kan ik nog leven? Heere, iedere zonde die ik begaan heb is een der grootste soort, en van de zwartste kleur, kan ik nog leven? Ik las die uitdrukking gedurende mijn gehele leven slechts eens in de Bijbel: Om Uws Naams wil, HEERE! zo vergeef mijn ongerechtigheid, want die is groot." Psalm 25:11.
Niet dat er maar één mens onder Israël was die zulke gruwelijke ongerechtigheden gepleegd had, maar omdat de mensen die zo gedaan hebben, veeleer geneigd zijn om te wanhopen dan om te vertrouwen dat er voor hun nog een hemel bestaat. Indien Hij gezegd had, vergeef mij mijn ongerechtigheden want zij zijn klein, dan had zijn vraag een reden behelst waarom hij om vergeving vroeg, maar als hij zegt, vergeef mij mijn ongerechtigheid, want die is groot, dan schijnt hij alleen te staan als de grootste zondaar. Dit is de gewone taal: "dewijl onze overtredingen en onze zonden op ons zijn, en wij in dezelve versmachten hoe zouden wij dan leven?" Ezech. 33:10. Of aldus, "onze beenderen zijn verdord, onze verwachting is verloren, wij zijn afgesneden." Ezech. 37:11. Daarom kunnen goede wensen, zachte vingers en medelijden zonder grote barmhartigheid dezulken niet helpen. Maar ziet, o gij man van Israël, gij spreekt over grote zonden, daarom spreekt de Schrift over grote genade, en uw zonden zijn slechts zonden van een mensenkind, maar de grote genade is de grote barmhartigheid van God, en u wordt vermaant om op Hem te hopen, daar er bij Hem grote genade is, aan Hem moet u uw ziel toevertrouwen, "Israël hope op de Heere, want bij de Heere is grote goedertierenheid, grote barmhartigheid en genade. Dit is dus een troostwoord van een gans bijzondere aard, dat er goedertierenheid, grote goedertierenheid bij de Heere is, wiens ingewanden rommelen van barmhartigheid. Wat meer heeft de mens nog nodig?

Ten derde. Bij de Heere is goedertierenheid, om ons aan te sporen tot hopen. Maar Zijn barmhartigheid is niet alleen groot, maar zij is ook Rijk. "God is rijk in barmhartigheid! Eféze . 2:4. Bij Hem is rijkdom der goedheid en rijkdom der genade. Rom. 2:4, de barmhartigheid Gods is dit niet zo. Wij zijn gewoon kleine dingen van

grote waarde op hogen prijs te stellen, een diamant ter grote van een erwt wordt immers verkozen boven een kiezelsteen, al was de laatste zo groot als een kameel. Welnu, bij de Heere is rijkdom van barmhartigheid, Hij is rijk in genade, zondaar, bij Hem is rijkdom en veel kracht van het begin tot het einde, één droppel van Zijn genade heelt een geheel koninkrijk. Ach! zegt de zondaar, maar hoeveel genade hoeveel barmhartigheid is er wel?
O, overvloed, overvloed! want zo luidt de tekst: "laat ons toch in de hand des HEEREN vallen, want zijn barmhartigheden zijn vele." 2 Samuel 24:14. Sommige dingen zijn zo rijk, en zo vol kracht, dat, als zij slechts een mens aanraken, als zij slechts nabij iemand komen, als een mens slechts op hen ziet, zij dadelijk een uit uitwerking op hem hebben, maar alleen het noemen der barmhartigheid, ja, de gedachte daaraan, heeft soms die kracht in zich, dat het een ziel, die ziek is door de zonde, volkomen geneest. Hier is werkende barmhartigheid! Het is waar de barmhartigheid, ja de grootste barmhartigheid, heeft weinig waarde voor een eigengerechtig mens, of voor een zondaar die vast in slaap is, daarom moeten wij de genade niet schatten naar het oordeel van de zekeren en zorgelozen mens, maar naar de uitspraak van Gods woord, ja, hoewel de ontwaakte zondaar, degene die de ganse dag lang ligt te brullen om genade: door de ongerustheid zijns gemoeds, zeer waarschijnlijk de barmhartigheid het meest van allen, of even goed als andere op prijs zal stellen, zo kan zijn uitspraak hierover echter niet altoos geldend zijn.
Niemand anders kan ten volle de rijkdom der genade kennen, dan hij die volkomen het kwaad der zonde kent, de rechtvaardigheid Gods, al de dwalingen der mensen, de pijnigingen der hel, en de angsten die de Heere Jezus leed, toen de barmhartigheid Hem tot een Verzoener maakte tussen God en de zondaar. Maar dit kan niemand anders kennen dan God zelf, wiens barmhartigheid het is. Dit is de parel van grote waarde. De rijkdom der barmhartigheid wordt in verscheidene dingen gezien. Zij kan verlossen van de zonde, van grote zonden, van alle zonden. Titus 3:5, Matth. 15:22, 28, Zij kan de ziel van de duivel verlossen, van alle duivelen. Matth. 17:18, Zij kan de ziel van de hel verlossen, van alle hellen, Psalm 116:3, 5, 6. Zij kan ons opbeuren uit het diepst onzer zwakheid. Psalm 94:11. Zij kan ons verlossen van het eeuwig oordeel. Rom. 9:23. Ja, wat is er dat wij behoeven, of nodig zullen hebben, dat deze barmhartigheid niet zal kunnen doen voor ons, "Israël hope op de HEERE, want bij de HEERE is rijke goedertierenheid groot van kracht, en die kan grote dingen doen.

Ten vierde. De barmhartigheden des Heeren zijn niet alleen teder, groot, en rijk, maar ook "menigvuldig. Er bestaat een grote menigte van hen, zij worden vele genoemd omdat er zo'n ontelbare menigte van deze rijke heerlijke barmhartigheden bestaan. Psalm 69:13. Onder menigte versta ik barmhartigheden van allerlei aard, barmhartigheid voor deze, en barmhartigheid voor geen kwaal, barmhartigheden voor elke ziekte, een zalf voor elke wonde. Sommige voortreffelijke geneesmiddelen helpen slechts voor één of twee, of drie kwalen, en dit is een leemte in hun voortreffelijkheid. Maar met de barmhartigheid Gods is het zo niet.
Sommige geneesmiddelen zijn slechts goed op zekere tijden, want er zijn ogenblikken, waarin men geen baat bij hen heeft. Maar het is niet zo met de grote en rijke barmhartigheid Gods. Sommige dingen zijn wel voortreffelijk, maar er wordt zuinig mee omgegaan. Maar het is niet aldus met de barmhartigheden Gods. Er is een grote menigte van hen, zodat als de een niet helpt, dan vindt men baat bij de andere.

Er bestaat een groot aantal van hun, zodat de een of andere hunner altijd ter rechter tijd tot ons komt. Er bestaat een grote menigte van hen, en daarom mogen wij niet veronderstellen dat de Heere er spaarzamelijk mee zal omgaan. Er bestaan in 's Heeren Evangeliehof geen enkelvoudige bloemen, zij zijn allen samengesteld, er is een wiel in het wiel, een zegen in de zegen, in alle barmhartigheden Gods. Een mens kan niet één zegen ontvangen, maar hij ontvangt er vele, vele in elkaar opgevouwen, de een in de ander. Bijvoorbeeld:

1. Indien een mens Christus ontvangt, dan vindt hij in Hem al de beloften, vergevingen, rechtvaardigmakingen, gerechtigheden, en verlossingen, die hem nodig zijn om rein van de zonde voor het recht der wet te staan in het aangezicht Gods. Lukas 1:76 - 79, 1 Cor. 1:30,
2. Indien een mens de Geest ontvangt, dan zal hij daarin vele dingen ontvangen, want dit is de eerste ontsluiting daarvan, vele weldadigheden. Ezra. 1:4. Hij zal de gaven, de onderwijzingen, de heiligmaking, de vertroostingen en de ondersteuningen van de Geest ontvangen, wanneer Hij op de een plaats zegt, dat Hij de Geest zal geven, dan noemt Hij die op een andere plaats, "de goede gaven Gods." Lukas 11:13, Matth. 7:11.
3. Indien een mens de weldadigheid van de opstanding van het lichaam zal ontvangen, en Gods volk zal die gewis ter bekwamer tijd deelachtig worden, wat een menigte van weldadigheden liggen hierin niet opgesloten, die dan zich aan het oog zullen vertonen. Hij zal volmaaktheid, onsterfelijkheid, hemel en heerlijkheid ontvangen, en wat hierin opgesloten ligt, wie kan het zeggen?
Ik noem slechts deze drie, want nog vele zouden er bij gevoegd kunnen worden, om de overvloed en de rijkdom van Gods goedertierenheid en genade aan te tonen. Een menigte! Daar is bijv. wederbarende genade, bewarende genade, verheerlijkende genade, en hoe vele barmhartigheden in ieder van deze weer niet verscholen zijn, kan niet een dan God alleen ons zeggen. Een menigte!
Er zijn barmhartigheden voor de getrouwe volgelingen van Jezus Christus, voor degenen, die van Hem afdolen, en ook voor degenen die voor Hem lijden, en welk een stroom van barmhartigheid zij zullen ontwaren in deze aan hun bewezen genade, dat zullen zij het best kunnen openbaren, wanneer zij hierboven in aanbidding wegzinken voor het Lam Gods. Een menigte barmhartigheden in verzoekingen, in verdrukkingen, in teleurstellingen, in kruiswegen, bij God alleen te vinden! En welke barmhartigheden daarin weer opgesloten zijn, moet alleen door Hem geopenbaard worden, wiens raad wonderlijk, en wiens wegen heerlijk zijn. Een heirleger van dagelijkse barmhartigheden!
Barmhartigheden bij dag, barmhartigheden in het gezin, barmhartigheden in voedsel en kleding, ja barmhartigheden in het gemis daar van, en wie kan ze stellen? David zei, dat hij dagelijks overladen werd met Gods weldaden. En ik geloof, indien wij, zoals wij behoorden te doen, ten allen tijde God zouden danken voor alle bijzondere gunstbewijzen, in 't bijzonder, dat wij dan zo'n zwaar werk zouden hebben dat wij er onder zouden bezwijken. Psalm 68:19. En dit alles is geschreven, opdat Israël hopen zou op de Heere: "Israël hope op de Heere, want bij de Heere is goedertierenheid."

Ten vijfde. 's Heeren barmhartigheden zijn niet alleen groot, rijk, en menigvuldig, maar het zijn ook barmhartigheden die niet verminderen door het gebruik, maar veeleer vermeerderen. Vandaar dat er geschreven staat, dat de genade overvloedig is,

en dat zij overvloedig geweest is over velen, en dat God machtig is alle genade overvloedig te doen zijn in ons. Rom. 5:15, 2 Cor. 9:8, Eféze . 1:7, 8. De genade der vergiffenis bedoel ik, waarin Hij overvloedig over ons geweest is. Nu, overvloedig zijn, is te vermeerderen, te wassen te vermenigvuldigen, telkens groter en groter worden, en zo is het met de genade, die bij de Heere is, barmhartigheid die door het gebruiken overvloediger en groter zal worden. Vandaar dat Hij gezegd heeft overvloedig te vergeven, te vergeven en zijn vergiffenis te vermenigvuldigen, en nogmaals, dat Hij weldadigheid oefent, dat is, haar tot op de volle lengte uitrekken, om het beste en meest mogelijke gebruik ervan te maken tot ons voordeel. Jesaja 55:7, Jeremia 9:24. "HEERE HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid." Ex. 34:6. Barmhartigheid schijnt een mens, onder schuldgevoel en vrees voor het helse vuur, als een opgedroogd of ingekrompen ding toe, er schijnt voor hem geen heil in te zijn.
Er is genade, zei Kaïn, maar er is niet genoeg, en onder dat gevoel stierf hij. Genesis 4:13. Ook is het menigmaal naar 't oordeel en de gedachte niet veel beter met het Israël Gods gesteld. Maar ziet, wanneer God zijn barmhartigheid aan 't werk zet, dan is zij gelijk de wolk die in 't eerst slechts gelijk de hand eens mans scheen te zijn, zij wordt steeds groter totdat zij de gehelen hemel bedekt heeft. Velen hebben dit zo ondervonden, ja zij hebben dit vooral ondervonden in dagen van druk en kommer. 1 Kon. 18:41 - 44. Paulus heeft deze uitdrukking: "de genade onzes Heeren is zeer overvloedig geweest, " dat is zeer overvloedig jegens mij. 1 Tim. 1:13 - 15.
En dit is de oorzaak van die verandering van gedachten, die ten laatste gewrocht wordt in de harten der beproefden, in 't eerst twijfelen zij, ten laatste hopen zij, in 't eerst wanhopen zij, ten laatste verheugen zij zich, in 't eerst beven zij, omdat zij zich voorstellen hoe groot hun zonden zijn, en hoe klein Gods genade is, maar ten laatste zien zij zo'n grootheid zo'n uitgestrektheid, zo'n overvloed in deze vermenigvuldigende genade Gods, dat zij wegens hun eerste gedachten, met blijdschap zich dwazen noemen en hun ziel, de toekomende wereld en hun belang daarin, volkomen op de barmhartigheid Gods wagen.
Ik zeg 't u, ge moet uw eigen opvattingen en menige over de barmhartigheden Gods niet vertrouwen. U weet niet hoe overvloedig Hij haar kan doen zijn, juist hetgeen kort en ingekrompen schijnt te zijn, kan hij uitrekken, en zeer overvloedig doen zijn. Er is breedte, en lengte, en diepte, en hoogte in, wanneer God haar gelieft te openen, zodat de oneindigheid niet alleen al uw zonden kan opslokken maar ook al uw gedachten en voorstellingen, en ten laatste u kan verdrinken. "Hem nu die machtig is" ten opzichte van de genade, meer dan overvloedig te doen, boven al wat wij bidden of denken, naar de kracht, die in ons werkt, Hem, zeg ik, zij de heerlijkheid in de gemeente, door Christus Jezus, in alle geslachten, tot alle eeuwigheid Amen!" Eféze . 3:20, 21.
Dit is daarom een wonderlijke zaak, en men zal er verwonderd over zijn tot in alle eeuwigheid, die rivier der genade, die in 't eerst zo ondiep scheen dat men er slechts tot aan de enkels toe door kon gaan, zal zo wassen, en wassen, en wassen, dat hij ten laatste een hoogte bereikt waardoor men zwemmen moet, een beek waar men niet kan door gaan." Ezech. 47:3 - 5. En dit alles is geschreven opdat Israël zou hopen. Israël hope op de HEERE, want bij de HEERE is goedertierenheid.

Ten zesde. Gelijk er bij de Heere barmhartigheden zijn, die groot, rijk en menigvuldig, en overvloedig zijn, zo zijn er ook goedertierenheden, die ons omringen, om ons aan

te sporen om op Hem te vertrouwen. "De goddeloze heeft vele smarten, maar die op de HEERE vertrouwt, die zal de goedertierenheid omringen." Psalm 32:10. Dit is daarom het lot van het Israël Gods, indien zij op de Heere hun God vertrouwen, zo zullen de goedertierenheden hen omringen. Dit moet de barmhartigheid voor ons in deze wereld doen, opdat wij behouden aankomen in de toekomende wereld. Een andere tekst zegt: "want Gij, HEERE! zult de Rechtvaardige zegenen, u zal hem met goedgunstigheid kronen, als met een rondas." Psalm 5:12. Als met een rondas. Zij worden dus met goedertierenheden omringt, opdat zij verdedigd en beschermd zullen zijn tegen de aanvallen van degenen, die hun nadeel zoeken.

Toen Eliza in gevaar was, wegens het leger der Syriërs, "ziet de berg was vol paarden en wagens van vuur, rondom hem om te verlossen." 2 Kon. 6:15 - 17. Rondom hem aan elke zijde: of zoals David 't heeft: "U zal mijn grootheid vermeerderen, en mij rondom vertroosten." Psalm 71:21. Ik zal Hij rondom mijn huis legeren, " zegt God, "van wege het heirleger, van wege de doorgaande, en van wege de wederkerende." Zach. 9:8. Dit is daarom de reden, waarom wij, niettegenstaande al onze zwakheden en de woede van de Satan, behouden en bewaard worden in een boze wereld, wij worden met goedertierenheden omringt. Vandaar, toen God de satan vroeg aangaande de vromen Job, dat hij antwoordde "Hebt gij niet een betuining gemaakt voor hem, en voor zijn huis, en voor al wat hij heeft rondom? Job 1:10. Ik kan hem niet genaken, Gij omringt hem en houdt mij af. Hierdoor wordt dus die Schrift verklaard. Gij zijt mij een Verberging, Gij behoedt mij voor benauwdheid, Gij omringt mij met vrolijke gezangen van bevrijding." Psalm 32:7.

En het zou inderdaad waardig staan indien wij in plaats van te twijfelen en te wanhopen zongen in de wegen des Heeren, hebben wij geen oorzaak om dit te doen, wanneer de Heere rondom ons is met zwaard en rondas, om over ons de wacht te houden tegen de vijand, opdat Hij ons uit zijn hand verlosse? Jeremia 46.3. Dit is ook de reden waarom niets tot ons komen mag dan om ons goed te doen. Indien de goedertierenheid des Heeren rondom ons is, aan alle zijden rondom ons, dan kan geen kwaad tot ons komen, of het moet door deze ringmuur van goedertierenheid gaan, en aldus daardoor geschikt gemaakt worden, en deszelfs dodelijk venijn daardoor verliezen. Vandaar dat Paulus, die dit verstond zegt, "en wij weten, dat degenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede." Rom. 8:28. Maar hoe zou dit kunnen, indien zij niet juist tot ons kwamen door de goedertierenheid? En hoe zouden zij zo tot ons komen, daar de Satan toch loert om ons dodelijk te wonden op iedere of op een bijzondere plaats, indien de goedertierenheid ons niet omringde, indien deze niet rondom ons was als een rondas? Hij ging rondom Job om te zien door welke open plaats hij hem zou kunnen aanvallen, opdat hij hem onder de vijfde rib zou kunnen slaan. Maar ziet, hij zag, dat Job van alle zijden omtuind was, hij kon dus niet tot Job genaken dan door de betuining der goedertierenheid, en daarom moest al wat hij Job deed ten goede uitlopen voor dezen.

Zo zal het ook eenmaal zijn met al de haat onzer vijanden, wanneer zij, al wat zij konden doen, gedaan hebben, door de genade Gods zullen wij staan. "Wat beroemt gij u in het kwaad, o gij geweldige? Gods goedertierenheid duurt toch de gansen dag." Psalm 52:1. En dat zal aan mij alles, wat gij ook tegen mij doen moogt, heiligen! Dit is daarom nog een zaak voor de gelovige om hem aan te sporen om op de Heere te hopen, want bij Hem is goedertierenheid om ons te omringen aan alle zijden.

Hier is plaats voor hoop, en voor de beoefening daarvan, wanneer wij ons op de vreselijkste wijze zien aangevallen. "Waarom zou ik vrezen in kwade dagen, als de ongerechtigen, die op de hielen zijn, mij omringen?" Psalm 49:5. Waarom? Wel, nu bestaat er de grootst mogelijke reden om te vrezen voor de dag des kwaads die over u gekomen is, en voor de ongerechtigen die u van alle zijden benauwen. De hand Gods is tegen u, en uw zonden, welke de oorzaak van al het kwaad zijn, staan rondom u om tegen u te getuigen, en daarom moet u vrezen.
Nee, zegt David, dit is geen afdoende reden, hij die op de Heere vertrouwt, de goedertierenheden zullen hem omringen. Hier is grond om in het geloof te bidden zoals David, zeggende: "Bewaar mij als het zwart des oogappels, verberg mij onder de schaduw uwer vleugelen, voor het aangezicht der goddelozen, die mij verwoesten, mijner doodsvijanden, die mij omringen." Psalm 17:8, 9.

Ten zevende. Deze grote, rijke, zeer overvloedige barmhartigheid omringt ons niet alleen, maar opdat wij hopen zouden op de God onzer goedertierenheden, daarom staat er ook geschreven dat deze goedertierenheden ons volgen moeten. "Immers zullen mij het goede en de weldadigheid volgen al de dagen mijns levens, en ik zal in het huis des HEEREN blijven in lengte van dagen." Psalm 23:6. Het goede zal mij volgen, met mij gaan, en bij mij zijn, al de weg, die ik te gaan heb. Psalm 32:8.

De volgende zes zaken zijn in deze tekst op te merken ter verdere aanmoediging om te hopen op de Heere.
1. Het goede zal ons volgen om ons te leiden op de weg. Ik zal u leiden met mijn ogen, zegt de Heere, dat is, op de weg die gij te gaan hebt. De weg des mensen naar de toekomende wereld is als de weg van Egypte naar Kanaän, een weg die niet afgelegd kan worden dan met de wolkkolom des daags en een vuurkolom bij nacht, dat is met het Woord en de Geest. "U zal mij leiden door uw raad, en daarna zal u mij in heerlijkheid opnemen." Psalm 73:24. u zal mij leiden van de eersten stap tot de laatsten die ik doen zal op mijn pelgrimstocht, goedheid en weldadigheid zullen mij volgen.

2. Gelijk God ons in goedertierenheid zal leiden, zo zal Hij ook onze gangen daardoor ondersteunen om ons in zijn paden te houden. Wij zijn zwak, en daarom, hoe effen en vlak ook de paden zijn waarin wij wandelen, toch kunnen wij struikelen en vallen. Maar als ik zei: mijn voet wankelt, uw goedertierenheid, o HEERE! ondersteunde mij. Psalm 94:18. Daarom moesten wij altijd onze hoop in het gebed zoeken en zeggen, Heere, "houdt mijn gangen in uw sporen, opdat mijn voetstappen niet wankelen." Psalm 17:5. Gaat niet weg van mij, laat uw goedertierenheid Mij volgen.

3. Heeft de Heere der barmhartigheid, weldadigheid om ons te leiden en te ondersteunen, zo wil Hij ons ook door dezelve onderwijzen wanneer wij niet meer weten, hoe het aan te vangen. "Ik heb Israël rondom gevoerd, " zegt God, "Ik onderwees hem en bewaarde hem als Mijn oogappel." Deuteronomium 32:10. Ik zeg, wij zijn dikwijls ten einde raad, David zegt na al zijn heerlijke uitdrukkingen in Psalm 119, "Ik heb gedwaald als een verloren schaap, zoek uw knecht." vers 176. Waarlijk een Christen is niet zo spoedig buiten de weg, of hij wordt staande gehouden, en weet niet hoe 't verder aan te leggen. Maar ook hierin is grote goedertierenheid. "En uw

oren zullen horen het woord desgenen, die achter u is, zeggende: dit is de weg wandelt in dezelve, als gij zou afwijken ter rechter - of ter linkerhand." Jesaja 30:21. De goedertierenheid volgt hier.

4. De goedertierenheid zal u volgen om u te dragen, wanneer gij zwak zijt. Wij zijn menigmaal moe en mat tot zinkens toe, wanneer wij gaan. "Hij zal zijn kudde weiden gelijk een herder, Hij zal de lammeren in zijn armen vergaderen, en in Zijn schoot dragen, " of op arendsvleugelen. Jesaja 40:11. Hij deed Israël rijden op de hoogte der aarde, en Hij deed hem honing zuigen uit de steenrotsen. Deuteronomium 32:13.

5. De goedertierenheid zal ons volgen, om ons op te richten wanneer wij vallen, en om de wonden te verbinden en te genezen die wij door ons vallen behaald hebben. "De Heere ondersteunt allen, die vallen, en Hij richt op alle gebogenen." Psalm 145:14. En nogmaals, "De Heere opent de ogen der blinden, de Heere richt de gebogenen op, de Heere heeft de Rechtvaardigen lief." Psalm 146:8. Of zoals wij op een andere plaats lezen: "De gangen des rechtvaardigen worden van de Heere bevestigd, en Hij heeft lust aan Zijn Weg. Als hij valt, zo wordt hij niet weggeworpen, want de Heere ondersteunt zijn hand." Psalm 37:23, 24. Hier is goedertierenheid voor een hopende Israëliet, en evenwel is dit niet alles.

6. Goedertierenheid zal ons volgen om ons onze zonden te vergeven, wanneer wij ze bedreven hebben. Want hoewel wij door de dood der rechtvaardigmaking tot in eeuwigheid tegen een staat der veroordeling beveiligd zijn, zo behoeven wij nochtans, daar wij kinderen zijn, dagelijks vergeving en hebben nodig te bidden: "Onze Vader! vergeef ons onze schulden." Nu, opdat wij dagelijkse vergeving van onze dagelijkse zonden zullen hebben, daarom moeten het goede en de weldadigheid ons dagelijks volgen, of zoals Mozes het heeft: "En hij zei, HEERE! indien ik nu genade gevonden heb in uw ogen, zo ga nu de Heere in het midden van ons! want dit is een hardnekkig volk, maar vergeef onze ongerechtigheid en onze zonde, en neem ons aan tot een erfdeel." Ex. 34:9. Voeg hierbij nog het gebed dat u van hem vindt in Numeri: "Nu dan, laat de kracht des HEEREN groter worden, gelijk als Gij gesproken hebt, zeggende: De HEERE is lankmoedig en groot van weldadigheid, vergevende de ongerechtigheid en overtreding, die de schuldige geenszins onschuldig houdt, bezoekende de ongerechtigheid der vaderen aan de kinderen, in het derde en het vierde lid. Vergeef toch de ongerechtigheid dezes volks, naar de grote uwer goedertierenheid, en gelijk Gij ze aan dit volk, van Egypteland af tot hiertoe, vergeven hebt!" Numeri 14:17 - 19.
Hoeveel maal, denkt gij, dat Israël behoefte had aan vergeving, van af Egypte, tot dat zij in het land Kanaän kwamen? Even zo veel malen zal u vergeving nodig hebben van af de dag uwer bekering tot aan de dag uws doods, waartoe de Heere Israël zal volgen, opdat hij eeuwig in het huis des Heeren wone.

Ten achtste. Gelijk deze grote, rijke, overvloedige omringende goedertierenheid Israël volgen zal om hem goed te doen, *zo zal zij hem ook van grote dienst zijn om hem te verlossen met vreugde van elk vonnis dat hij door de zonde op zich laadt*.
"Want de barmhartigheid roemt tegen het oordeel." Jacobus 2:13. Dat wil zeggen zij verheugt zich wanneer zij ons verlost van de straffen die wij verdiend hebben, ja zij

verlost ons met blijdschap van al onze smarten. In de kanttekening lezen wij dat zij roemt in deze grote dingen, die zij voor ons doet. Ik heb menigmaal gedacht, wanneer ik in ogenschouw nam hoe dikwijls ik mij zelf straffen en tuchtigingen veroorzaakte, dat God moe en mat zou worden van het vergeven, of dat Hij mij met weerzin vergiffenis zou schenken. Maar Gods Woord zegt: "De Heere wordt noch moe noch mat." Jesaja 40:28. "Ik zal Mij over hen verblijden, dat Ik hun weldoe, met mijn ganse hart en met mijn ganse ziel." Jeremia 32:41.

Met blijdschap ons goed te doen, met vreugde ons van verdiende straf te verlossen, met blijdschap de overwinning te behalen over onze verdelging, o! dit is een wonderlijke zaak! "Zingt de Heere een nieuw lied, want Hij heeft wonderen gedaan, zijn rechterhand, en de arm van Zijn heiligheid, heeft Hem de overwinning gegeven, "de overwinning voor ons." Psalm 98:1 En zoals Paulus zegt: "In dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem." Rom. 8:37. En dit heeft Hij triomferende en met verheuging gedaan. Coll. 2:15.

Het wordt dikwijls meer gezien in de wijze waarop een zaak gedaan wordt dan in de daad zelf. De ongerechtigheid van het hart van Moab werd meer gezien in de wijze waarop de handeling geschiedde dan in de woorden, die hij tegen Israël sprak. "Want is u niet Israël ter belaching geweest?" Jeremia 48:27. Zo verheugde zich Edom ook over het onheil zijns broeders, hij zag er naar en was blijde, en in zijn vreugde werd de boosheid zijns harten openbaar, en de grote haat die hij zijn broeder Jakob toedroeg. Obadja 1:1.

Nu, mijn broederen, ik bid u, bedenk, dat God u niet alleen genade bewezen heeft, maar dat Hij het met vreugde gedaan heeft. De goedertierenheid volgt u niet alleen, maar zij volgt u met blijdschap, ja zij belet niet alleen uw ondergang, die gij door uw ongerechtigheden veroorzaakt, maar zij weerhoudt u met vreugde van een wis verderf. Hier wordt de hoofdzaak der barmhartigheid openbaar, daarin dat zij roemt tegen het oordeel. Zo lezen wij in Zefánja: "De HEERE, uw God, is in het midden van u, een Held, die verlossen zal, Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal zwijgen in zijn liefde, Hij zal zich over u verheugen met gejuich." Ik zal al uw verdrukkers verdoen, Ik zal de hinkenden behoeden, en de uitgestotenen verzamelen, en Ik zal ze stellen tot een lof, en tot een naam, in het ganse land, waar zij beschaamd zijn geweest." Zefánja 3:17 - 19. Er zijn vele dingen die ons doen zien met welk een hart vol liefde de Heere zijn goedertierenheden over zijn volk uitstrekt om hun te verlossen uit alle benauwdheden en angsten, maar dit, dat zij handelt met vreugde, dat zij ons verlost met gejuich, en dat zij over het oordeel met lof de overwinning behaald! Dit is wonderlijk, en iets waarop Israël letten moet als een bemoediging om te hopen. "Israël hope op de Heere, want bij de Heere is goedertierenheid, grote, rijke, menigvuldige goedertierenheid, goedertierenheid die ons omringt, die met ons gaat op onze weg, en barmhartigheid die roemt om het oordeel te overwinnen dat onze ondergang zoekt, wanneer wij naar ons Vaders huis en koninkrijk reizen! In het woord Gods lezen wij, dat de Heere lust heeft aan goedertierenheid. "Wie is een God gelijk Gij, die de ongerechtigheid vergeeft, en de overtreding van het overblijfsel van Zijn erfenis voorbijgaat? Hij houdt Zijn toorn niet in eeuwigheid, want Hij heeft lust aan goedertierenheid." Micha. 7:18. Hier is dus een reden van het roemen der barmhartigheid tegen het oordeel. Barmhartigheid is 's Heeren lust, of zoals wij op een andere plaats lezen, Hij heeft een welbehagen in goedertierenheid. Waarin iemand lust heeft, dat zal hij behartigen, en zijn doel trachten te bereiken, en zal in het welslagen

van Zijn ondernemingen juichen. Wel de tekst zegt, God heeft lust in goedertierenheid. En hoe ongepast de vergelijking ook moge zijn, toch geloof ik niet dat een mens zich meer in de zonde verlustigen kan dan de Heere lust heeft in goedertierenheid. Heeft een mens zichzelf voor de zonden gegeven? God heeft Zijn Zoon voor ons overgegeven, opdat Hij ons barmhartigheid zou kunnen betonen. Johannes 3:16. Heeft de mens naar gelegenheid omgezien om de zonde te dienen? De Heere heeft de gelegenheid gezocht om genadig te zijn, opdat Hij ons zijn goedertierenheid zou kunnen betonen. Jesaja 54:10.
Heeft een mens zich, om de zonde te kunnen dienen, tot armoe gebracht? Wel Christus Jezus, de Zone Gods, de Heere over allen, heeft, om ons genade te betonen, zich tot de diepste armoe vernederd. Lukas 9:58, 2 Cor. 8:9. Heeft de mens, als hij de zonde vond, haar met zijn ganse hart gevolgd? Wel, wanneer de Heere zijn goedertierenheid laat werken, dan doet Hij dit met blijdschap en gejuich. Hier kunt u ook de reden zien waarom al Gods paden goedertierenheid en waarheid voor de zijnen zijn. Psalm 25:10. Ik heb menigmaal opgemerkt, dat een mens zich toelegt op hetgeen hij bemint, hetzij vissen of jagen of dergelijke. Dit zijn Zijn wegen, zijn loopbaan, de paden waarin hij zijn leven doorbrengt, en daarom wordt hij zelden buiten hen aangetroffen. Nu" zegt David in Psalm 25:10 "alle paden des HEEREN zijn goedertierenheid en waarheid." Hij is er nooit buiten, want waar Hij ook is, altijd komt Hij tot Israël op een van deze paden, stappende met stappen van goedertierenheid. Van hier dat u leert dat de goedertierenheid aan het einde van elke beproeving komt, en dat de Heere in het midden daarvan, hieraan denkt. Hebr. 2:3. Ja het oordeel is in de goedertierenheid, en indien dit niet zo ware, dan zou het oordeel zijn volk nooit treffen. 1 Cor. 11:32. Laat Israël daarom hopen, want bij de Heere is goedertierenheid.

Ten negende. Boven en behalve dit, de genade die bij de Heere is, en die een bemoediging is voor Israël om op Hem te hopen, is van eeuwigheid tot eeuwigheid: "De goedertierenheid des HEEREN is van eeuwigheid over degenen, die Hem vrezen." Psalm 103:17. *Van eeuwigheid tot eeuwigheid*, dat is meer dan ik gezegd heb.

1. Van eeuwigheid, dat is, voordat de wereld begon, de dingen die dus nu zijn, en hiernamaals zijn zullen, moeten bestuurd worden naar die beschikkingen, die de Heere toen in zijn barmhartigheid voor zijn volk bestemd heeft. Van hier, dat er geschreven staat, dat Hij ons gezegend heeft naar dat Hij ons in Christus heeft uitverkozen voor de grondlegging der wereld, dat is, naar die beschikkingen, die Hij in zijn goedertierenheid toen voor ons bestemd heeft. Eféze . 1:4. Overeenkomstig die andere uitdrukking, "naar zijn barmhartigheid heeft Hij ons zalig gemaakt, " dat is, naar dat de barmhartigheid het voor de grondlegging der wereld voor ons bereid had. Titus 3:5. "Die ons heeft zalig gemaakt, naar zijn eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus, voor de tijden der eeuwen." 2 Tim. 1:9.
Dit is goedertierenheid van eeuwigheid, en is de grond en de bodem van al de zegeningen, die over zijn volk gekomen zijn, komen, of komen zullen. En hoewel wij nu teveel van ons onderwerp zouden afdolen, indien wij over al die goedertierenheden spreken wilden, die op deze staan welke goedertierenheid van eeuwigheid genoemd wordt, zo zal het evenwel tot ons doel zijn, en geschikt voor onze behandeling, om te besluiten dat de goedertierenheid tot eeuwigheid daarop berust, even als de roeping, de rechtvaardigmaking, de verlossing, en de verheerlijking gelegen zijn in onze

verkiezing in Christus van voor de grondlegging der wereld. Rom. 8:29, 30. Hier is dus de goedertierenheid, die bij God is en die Israël moet aanmoedigen om te hopen. De goedertierenheid die zich over hen bekommert, is de goedertierenheid van eeuwigheid. Men mag zich ook niet voorstellen dat een weinige twisten eniger dwaze mensen God zullen nopen om nieuwe beschikkingen voor zijn volk te maken, het fundament dat voor ons gelegd is voor dat de wereld gegrondvest was, zal niet uit zijn standplaats wijken, omdat het in Christus door de kracht der genade gelegd was, dat is van eeuwigheid. Rom. 9:5.

De grondwet, die de enige basis is van het bestuur eens koninkrijks, mag niet weggeworpen worden voor een tegenzin, die elk gering mens er tegen op kan opvatten. Wij hebben verscheidene professoren die een haat koesteren tegen het fundament der zaligheid, dat de goedertierenheid, die van eeuwigheid is, gelegd heeft, maar daar het koninkrijk, het bestuur, en de heerlijkheid van Christus er in opgesloten liggen, en daar de roeping, de rechtvaardigmaking, de verlossing en de verheerlijking van Zijn uitverkorenen, welk zijn lichaam en zijn vlees genoemd worden, daarin opgesloten liggen, zo mag het niet terzijde geschoven of veracht worden, noch kan iemand er tegen twisten zonder gevaar te lopen zijn ziel te verliezen.

Hier is dus de goedertierenheid waarin Israël betrokken is, en die bij God is, als een aanmoediging voor hen om te hopen, om op Hem te hopen. Het is goedertierenheid van eeuwigheid, het is goedertierenheid in de wortel der zaak. Want het is uit deze goedertierenheid, uit deze goedertierenheid van eeuwigheid, dat alle, en alle goedertierenheden, waarover wij tevoren spraken, voortkomen. Het is deze, waaruit Christus de Zaligmaker, voortkomt, dit is de goedertierenheid, waaruit die grote, rijke menigvuldige, overvloeiende goedertierenheid voortkomt, die ons altijd omringt als een betuining. Soort brengt soort voort, de boom wordt gekend aan zijn vruchten, en God door zijn goedertierenheid in Christus, ja alles wat de Heere voor ons gedaan heeft voor de grondlegging der wereld, leren wij kennen uit de zegeningen die Hij ons dagelijks zendt. En wat anders heeft Hij van de beginne af aan gedaan voor zijn gemeente, dan zijn goedertierenheid over haar uitgestort? Daarom legde Hij een fundament hiervoor in zijn goedertierenheid van eeuwigheid.

2. Maar goedertierenheid van eeuwigheid is slechts het begin, en wij hebben over die goedertierenheid, welke wij in het binnenste daarvan vinden, reeds gesproken, daarom moeten wij ook met een enkel woord spreken over die welke tot eeuwigheid is. Van eeuwigheid tot eeuwigheid. Niets kan langer duren dan de eeuwigheid, daarom zal dat "tot in eeuwigheid" een einde aan alle dingen zien. De duivel zal ons verzoeken, de zonde ons aanvallen, de mensen ons vervolgen, maar kunnen zij 't doen tot in eeuwigheid? Indien niet, dan moet er goedertierenheid zijn om ten laatste tot Gods volk te komen, zelfs wanneer alle vijanden ons alles gedaan hebben wat zij kunnen. Nadat de profeet over de onuitsprekelijke gelukzaligheid, die God bereid heeft voor degenen, die op Hem wachten, gesproken heeft, handelt hij over de tegenwoordige toorn, en de zonde van Gods volk in dit leven. Na dit gedaan te hebben stijgt hij nogmaals op tot de eerste, en zegt "in dezelve is de eeuwigheid, " dat is, de dingen, voor ons weggelegd, zijn eeuwig en "daarom zullen wij behouden worden." Jesaja 64:4, 5. Hoe vele dingen hebben sedert de beginne de wereld aangevallen om haar te vernietigen, zoals, oorlogen, pestilenties, aardbevingen enz. En toch bestaat zij nog tot op deze huidige dag. Maar wat is hiervan de reden? Wel, God leeft, op Wiens woord

en op Wiens bevel zij staat. "Gij hebt de aarde vastgemaakt, en zij blijft staan." , De wereld is bevestigd en zij zal niet bewogen worden." Psalm 119:90, 93:1, 96:10.
Nu, mijn broederen, de goedertierenheid leeft, de goedertierenheid is eeuwig, "zijne goedertierenheid is in der eeuwigheid." Psalm 136. En daarom leeft de kerke Gods, en wanneer al haar vijanden alles gedaan hebben wat zij konden, dan zal dit het lied zijn dat de kerk over hen zal zingen: "Zij hebben zich gekroond en zijn gevallen, maar wij zijn gerezen en staande gebleven!" Psalm 20:8. "De eeuwige God zij u een woning, en van onder eeuwige armen." Deuteronomium 33:27. En gelijk dit de oorzaak van het leven der kerk aantoont, niettegenstaande haar geestelijke en lichamelijke vijanden, zo toont het ook de oorzaak van haar verlossing van haar menigvuldige zonden. Gelijk God van de Leviathan zei "Ik zal zijn leden niet verzwijgen" enz. Job 41:1 – 12. Zo onbetamelijk is het van Gods volk, dat zij hun zonden en wangedrag zouden verbergen, want dit verkleint de goedertierenheid Gods. Dat daarom de zonden beleden en erkend worden, en men ze niet verbergen of bedekken moet, het is tot roem der goedertierenheid dat wij aan God en aan elkaar belijden wat wij zijn, altijd hieraan denkende, dat de goedertierenheid eeuwig is!
Gelijk dit de oorzaak van ons leven en de voortgang daarvan aanduidt, niettegenstaande onze herhaalde zonden, zo toont het ook de oorzaak waardoor wij telkens nieuwe genade ontvangen. Want die goedertierenheid leeft, duurt voort, en overleeft alle dingen die verderfelijk en nadelig voor Israël zijn. Daarom "Israël hope op de Heere, " om deze reden, "want bij de Heere is goedertierenheid."

1. Grote goedertierenheid.
2. Rijke goedertierenheid.
3. Menigvuldige goedertierenheid.
4. Overvloedige goedertierenheid.
5. Omringende goedertierenheid, waardoor wij omringd zijn.
6. Goedertierenheid om ons overal te volgen, waar wij ook gaan.
7. Goedertierenheid, die duurt van eeuwigheid tot eeuwigheid. Al deze goedertierenheden zijn bij God, om ons te lokken, aan te moedigen en te ondersteunen om op de Heere te hopen.

Ten tweede. Wat men uit deze rede moet afleiden.
Ik kom na tot het tweede punt hetgeen ons aan moet tonen wat uit deze reden volgen moet.

En Ten eerste, moet dit er uit afgeleid worden, dat Israël als het kind van God, zelf een beklagenswaardig voorwerp is, een die vol zwakheid en gebreken is, zonder dat wij nog iets zeggen over zijn overtredingen. Hij die met zo vele goedertierenheden, met zo vele volstrekte noodzakelijke goedertierenheden omringd moet worden, want niet een van deze goedertierenheden kan gemist worden - moet in zichzelf wel een arm en hulpbehoevend schepsel zijn. Indien u een kind zaagt lopen met behulp van zoveel werktuigen, als een kind van God omringd is met goedertierenheden om staande te blijven, dan zou u voorzeker uitroepen, "Wat een zwak, misvormd en hulpbehoevend kind is dat toch! Helaas! ik heb hier de goedertierenheden opgeteld tot acht, maar al had ik ze opgeteld tot acht honderd acht, zo zou het juist hetzelfde zijn, want het kind van God kan er niet een van missen. De tekst zegt: "HEERE! de aarde is vol van uw goedertierenheid" en alles weinig genoeg om Israël te behouden. Psalm 119:64.

Inderdaad, die welke ik mijn lezers opgenoemd heb, zijn de voornaamste goedertierenheden, of de hoofd-goedertierenheden, waaruit zeer velen voortvloeien. Maar al waren dit ook de enige goedertierenheden, zo tonen zij ons toch onze misvormdheid, nu zij echter zo talrijk zijn, doen zij dit des te meer. Indien men u verhaalde dat een zeker rijk heer een zoon had, die zeer gebrekkig was, dat hij dingen moest dragen om zijn enkels te steunen, dingen om zijn knieën niet te laten knikken, dingen om zijn lendenen niet te doen buigen, dingen om zijn ingewanden op hun plaats te houden, dingen om zijn schouders, zijn nek, zijn handen, zijn vingers te versterken, ja dat hij niet kan spreken of eten dan met behulp van een machine. Wat zou u zeggen? Wat zou u denken? Zou u niet zeggen, dat het jammer is dat zo'n gebrekkige stumpert nog leeft, en dat zijn vader van hem geen steun of hulp behoeft te verwachten, maar dat hij zijn vader veel uitgaven zou veroorzaken, zolang hij leefde, en dan al de last en moeite die andere met hem hebben zullen?
Welnu zo is het gesteld met Israël, ja erger nog. Hij kan niet leven zonder barmhartigheid, niet leven zonder grote barmhartigheid, niet leven zonder rijke barmhartigheid, niet leven zonder menigvuldige barmhartigheid, niet leven, tenzij de barmhartigheid overvloedig over hem zij. Hij kan niet staan indien de goedertierenheid hem niet omringt, niet gaan, indien de goedertierenheid hem niet volgt. Ja, indien de barmhartigheid, die roemt tegen het oordeel, hem niet gedurig overdekt en beschermt, dan zal de mot hem opeten en de roest hem verteren. Job 4:19. Opdat Israël dus leve en bloeie, daarom is het noodzakelijk dat de eeuwige goedertierenheid hem overschaduwe over zijn hoofd, en dat de eeuwige goedertierenheid onder zijn voeten zij, met al de goedertierenheden die wij tevoren behandeld hebben.
En is dit niet voldoende, om ons te doen zien, indien wij slechts ogen hadden om het te zien, welk een treurig en beklagenswaardig schepsel het kind van God uit en van zichzelf is? O! wij geloven en overwegen dit niet naar behoren! De onverstandige wil wijs heten, de zondige mens heilig, en de arme, lamme, kreupele, hulpbehoevende mens wil zo graag andere de overtuiging geven, dat hij genoeg van zichzelf heeft. Maar indien dit zo ware, waarom dan al die verschillende goedertierenheden? Indien u naar hartenlust kunt wandelen, waarom dan al die krukken? Nee, Nee, wanneer Israël, het Israël Gods, op de rechte plaats is, dan staat het verbaasd en verwonderd over de goedertierenheden die hen omringen en roept uit: "ik ben geringer dan al deze weldadigheden, en dan al deze trouw die Gij aan uw knecht gedaan hebt." Genesis 32:10.

Ten tweede. Dit doet ons ook zien met welke ijver de vijanden van Israël zijn ondergang zoeken. De duivel wordt bij uitnemendheid de vijand van Gods volk geheten: "uwe tegenpartij de duivel." 1 Petrus 5:8. En dit, dat er zoveel goedertierenheden en weldadigheden aan ons gedaan worden, en dat alles om ons tot de plaats te brengen die God voor ons beschikt heeft, dit is ook een bewijs voor ons, dat wij sterke, gevaarlijke vijanden hebben. Indien u zag, dat iemand niet van het een huis naar het andere kon gaan, zonder gekleed te zijn in een harnas, en een koperen helm op zijn hoofd, en een lijfwacht van niet minder dan duizend man rondom zich te hebben, zou u dan niet zeggen, dat zo iemand wel een groot aantal vijanden moet hebben, en dat hij voortdurend in levensgevaar verkeert? Welnu dit is het geval met het volk des Heeren. De vijanden liggen in elk hol op de loer, gelijk de spin in haar

web. Israël kan noch eten, drinken, waken, slapen, werken, stil zitten, lopen of zwijgen, zijn God dienen in het openbaar of in 't verborgen, of hij is voortdurend in gevaar van overrompeld of gedood te worden. Daarom wordt hij, zoals vroeger reeds is opgemerkt, met goedertierenheden omringt als met een rondas. Micha 7:20. En nogmaals staat er geschreven aangaande dezen: Gods waarheid," zijn goedertierenheid, zal uw schild en rondas zijn." Psalm 91:4.
En nogmaals, "Hij is een schild allen, die op Hem betrouwen." 2 Samuel 22:31. Ja, David, die zijn eigen zwakheid bewust was, en die de woede en de kracht van Zijn vijanden kende, roept tot de Heere zijnen God om Zijn schild en Zijn rondas te grijpen en tot zijn hulp op te staan. Psalm 35:2. Maar waarom behoefden deze dingen verzekerd of beloofd te worden, of waarom was het nodig er om te bidden, indien Israël geen vijanden had, of ten minste niet zulke vijanden, die hij zelf kon verslaan? Helaas, hun geroep, hun tranen, hun zuchten, hun waken, hun klagen op verschillende tijden bevestigen boven allen twijfel maar al te zeer de waarheid hiervan. Indien Salomo een wacht van zestig man sterk rondom zijn bed moest hebben van de dappersten uit Israël, die het zwaard hielden en geleerd in de oorlog waren, ieder hunner met het zwaard aan de heup, wegens vrees in de nacht - en deze vrees was alleen voor mensen. Welk een lijfwacht heeft Gods arme volk dan wel nodig, bij dag en bij nacht, om beveiligd te zijn tegen het briesen der onbarmhartige gevallene engelen uit de hel! Hooglied 3:7, 8 . Indien men er slechts naar behoren over nadenkt, hoe, niettegenstaande al die wachten en lijfwachten der goedertierenheid, dit volk toch ternauwernood aan het eeuwig verderf ontkomt, ja hoeveel er zijn, die met gebroken harten en gebroken lendenen en met veel tegenheden tot de poorten des hemels geraken, dan zal men licht tot het besluit komen, dat hun vijanden sneller zijn dan de arenden, sterker dan de leeuwen, en dat zij hen dikwijls overrompelen op de weg naar het eeuwig Vaderhuis.
Om nu niet te spreken over de vele duizenden die niet eens durven denken over de ware godsdienst wegens de macht des vijands, welke zij aanschouwen, wanneer zij helaas! niemand anders zien dan juist de vogelverschrikker, die de duivel uitgezet heeft om hen af te schrikken, want ik acht de vervolgers van Gods volk slechts des duivels vogelverschrikkers, zelf ligt de oude slang rustig - maar hoe verschrikt! Hoe angstig blikken zij in 't rond! Zij staan verpletterd en als aan de grond vastgenageld! Wat een groot aantal vijanden der waarheid hebben deze lieden tegenwoordig gezien. Ja zij zullen liever hun ziel in gevaar stellen, dan de strijd met deze vijanden aan te binden. Gods volk blijft pal, en durft door alle drommen van vijanden heen, hoewel zij toch uit zichzelf niet meer bekwaamheid bezitten dan de andere, die afvallig worden. Zij worden daarom aangegord, omringd, en verdedigd met en door die goedertierenheid, welke de ware oorzaak hunner onwrikbare standvastigheid en hunner onkreukbare trouw is.

Ten derde. Een derde zaak die ik uit deze woorden afleid, is, dat Israël een goede God heeft! Voorwaar de Heere is Israël goed!" Een goede God, die zoveel zorg voor hem draagt en hem zo vele weldadigheden bewijst. Goedertierenheden van allerlei aard, voor alle gevallen, voor allerlei troost en hulp tegen allerlei gevaren. Wat is de mens, dat de Heere hem zo onvermoeid verzorgt en hem elk ogenblik opzoekt? Is hij een tweede God? Is hij Gode gelijk? Is hij van de hoogste rang der engelen? Of wat is hij? O, hij is een vlo, een worm, een dode hond, zondig stof en as, hij komt op gelijk een

bloem en wordt schielijk afgesneden, en wat is hij, dat de Heere zelfs zoveel als zijn ogen zou opheffen over zulk enen? 1 Samuel 26:20, Job 25:6, 14:2, 3. En dan wat is hij, dat God hem zou verhogen, en dat Hij zijn hart op hem zou stellen! Job 7:17. Ja, dat Hij hem tot zijn metgezel zou maken en hem zijn engelen zou geven als dienende geesten om hem te dienen! Ja, dat Hij Zijn genade, zijn goedertierenheid, zijn grote, menigvuldige en eeuwige goedertierenheid aan hem zou betonen, om hem daarmee rondom te omringen, als met een rondas, zodat niets zijn verderf of ondergang zou kunnen bewerken!

Terecht staat er geschreven: "God is liefde." 1 Joh. 4:16. Wel mocht de dichter zeggen: "Looft de Heere, want Hij is goed, want zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid. Dat dit de bevrijden des HEEREN zeggen, die hij van de hand der wederpartijders bevrijd heeft." Psalm 107:1 - 3. Indien het liefde bij ons is, wanneer wij aan een medemens een stuk brood, een kleed, een dronk waters, of een aalmoes geven, hoe moeten wij dit dan noemen? wanneer God, de grote God, de Formeerder aller dingen, niet alleen een aalmoes zal geven, een aalmoes aan een vijand, maar wanneer Hij ook voor ons op zal staan met rondas en beukelaar, en een wacht en bescherming rondom ons zal zijn, een Verlosser van alle kwaad, totdat wij in Zijn hemels Koninkrijk zijn aangeland!

Dit is liefde, zoals wij ze op aarde niet vinden, en die niet met die van enig schepsel vergeleken kan worden. Niemand dan hij, die goed is, hoopt dit. Niemand gelooft naar behoren, dat God zo'n liefde betoont, als hier verklaard wordt. Ons hart smelt weg bij de grootheid van deze liefde, en wie is het die nog enig oordeel heeft en "iets gevoelt van de ellendige toestand, waarin de zonde hem gestort heeft, die zonder verbazing van zoveel goedertierenheid horen kan?

Ten vierde. Welk een grond is er hier voor de Israëlieten om op de Heere te hopen! De Heere is niet een van die gebroken rietstaven uit Egypte, welke in onze hand dringen en ons wonden, wanneer wij er op leunen. Gods Woord blijft eeuwig standvastig, zelfs het woord, waarmee wij hier worden vermaand om te hopen. Wij hebben ook volstrekt geen reden om te twijfelen aan de oorzaak van deze vermaning tot zo'n gemoed - stillende plicht, want bij de Heere is goedertierenheid: "dat Israël zich verblijde in degenen, die hem gemaakt heeft, dat de kinderen Sions zich verheugen over hun Koning." Psalm 149:2. Want bij de HEERE is goedertierenheid, "Hij zal de zachtmoedigen versieren met heil." Wat zegt gij wel, kind van God? Heeft de zonde uw ziel geslagen, en uw beenderen verbroken? Wel, bij de Heere is rijke, dat is machtige barmhartigheid voor u. Ziet gij uzelf omringd van vijanden? Wel, bij de Heere is goedertierenheid om u aan alle zijden te omringen. Is de weg, die gij bewandelen moet, gevaarlijk? Gewis het goede en de weldadigheid zullen u volgen al de dagen uws levens. Zoekt de ongerechtigheid u te overrompelen? De goedertierenheid van deze Heere is overvloedig over u. Haalt het oordeel u in wegens uw wangedrag? Bij de Heere is barmhartigheid, die roemt tegen het oordeel, om u daarvan te verlossen. Wat zal ik zeggen, er is goedertierenheid van eeuwigheid tot eeuwigheid over u. Er is goedertierenheid boven u, goedertierenheid onder u, goedertierenheid aan alle zijden voor u, "dat Israël daarom hoop op de Heere!"

Het is de grootste smart die gij de Heere aandoet, wanneer gij twijfelt aan zijn goedertierenheid. Wat wilt gij van de God des hemels wel maken? Mag men Hem niet geloven en in Hem niet vertrouwen, niettegenstaande al wat Hij gezegd heeft? O, die

verdorvenheid der menselijke natuur! Omdat Hij de waarheid spreekt, daarom geloven wij Hem niet! Johannes 8:45. De hatelijkheid en de onredelijkheid van het ongeloof worden juist hierin bevestigd. God is de waarheid, Zijn Woord is de waarheid, en hoe veel malen heeft Hij andere voor onze ogen geholpen, wanneer zij op Hem hoopten! Hoopt daarom, want het is goed dat een mens hope. Hoopt dan, want het is de Heere aangenaam, dat u hoopt. Hoopt tot de einde toe, want het goed dat tot u gebracht moet worden zal zeker komen met Christus uw Zaligmaker. De mensen, die zich aan de zonden overgegeven hebben, hopen er enig voordeel bij te hebben, hoewel de vloek en de toorn Gods van de hemel over hen geopenbaard is. Rom. 1:18.
En u evenwel, die uzelf door Christus aan God heeft overgegeven zijt bevreesd om op zijn goedertierenheid te hopen? Om Gods wil, hoopt, onteert uw God niet, vermoordt uw ziel niet en geeft aan andere geen slecht voorbeeld. Ik weet, gij hebt uw tegenwerpingen gereed om ze mij voor de voeten te werpen, en indien zij tegen een leerstuk waren, dan zou de reden ons dwingen om enige notitie van hen te nemen, maar nu zij tegen een plicht aangevoerd worden, tegen een plicht, die in Gods woord vermeld staat en die gegrond is op het woord dat blijft in eeuwigheid, nu verdient gij bestraft te worden, en moet men u zeggen, dat van al de zonden, die gij ooit begaan hebt, gij nu de onreinste bedrijft, daar gij uzelf prijs geeft aan ongeloof en wantrouwen tegen deze vermaning om te hopen en tegen de reden ter aanmoediging tot uw plicht.

Ten derde. De verklaring der reden "waarom wij op de Heere moeten hopen."
Ik heb u vroeger reeds gezegd dat er drie zaken in deze tekst vervat waren.

1. Een vermaning.
2. Een reden om de vermaning te versterken, en
3. Een omschrijving der reden *"Bij Hem is veel verlossing."*

Over de beide eerste zaken heb ik gesproken, *daarom zijn wij nu genaderd tot de behandeling van ons derde punt.*
In deze laatste woorden, in de verklaring der reden, hebben wij twee zaken.

Ten eerste. Een nadere omschrijving van de aard der goedertierenheid, die Israël moet aanmoedigen om te hopen.

Ten tweede. Een verslag van de algenoegzaamheid er van.

De aard der goedertierenheid wordt uitgedrukt door het woord "verlossing." De algenoegzaamheid door het woord "veel." "Israël hope op de Heere: want bij de HEERE is goedertierenheid, en bij Hem is veel verlossing." Ten eerste. De soort der goedertierenheid. De verlossing kan op verschillende wijzen opgevat worden, hetgeen nader zal worden aangetoond, maar daar de uitdrukking hier onbepaald is, zonder dit of dat deel der verlossing in 't bijzonder te noemen, zo zal ik er in 't algemeen over spreken, tenminste met betrekking tot de hoofdpunten er van. Verlossen is bevrijden met voldoende en geschikte middelen. Diegenen terug te halen, die thans in een staat der slavernij of in gevangenschap verkeren, en er zijn twee soorten van verlossing.

Ten eerste. Verlossing door middel van een koopsom.

Ten tweede. Verlossing door macht.

Ten eerste. Indien wij over de verlossing door een koopsom spreken, dan doen zich drie zaken ter behandeling voor.

1. De persoon, die verlost.
2. De soort der losprijs, die betaald wordt.
3. De zaak of de staat waaruit deze verlosser met zijnen prijs verlost.

1. De Persoon, die verlost. Het Voorwerp van deze verlossing, of de persoon die verlost wordt, is Israël, over wie wij reeds gesproken hebben. Want de Persoon, die verlost is Jezus van Nazareth, die Jezus, die in de volheid der tijden te Bethlehem geboren is, zoals de Schrift ons verhaald Matth. 1, Lukas 2.

Nu, met betrekking tot Zijn persoon, moeten wij naar twee zaken onderzoeken. Wie deze Persoon was. Hoe Hij zich voor zijn werk geschikt maakte.

1. Wie deze Persoon was. Deze Jezus was en is de natuurlijke en eeuwige Zoon van de Almachtige God, zonder begin en zonder einde, van eeuwigheid, de Schepper en Onderhouder der wereld. Spreuken 8, Johannes 1, Hebr. 1.

2. Hoe Hij zich voor zijn werk geschikt maakte. Hij werd waarachtig mens, want Hij werd door de kracht van de Heilige Geest in de baarmoeder ener maagd ontvangen, en in de volheid der tijden door haar gebaard, als een waar, wezenlijk, natuurlijk mens, niet in de slechtste maar in de beste betekenis. Lukas 1:31 - 35. Zonder vlek of smet ter wereld gebracht zijnde, begon Hij zich voor het werk geschikt te maken.

1. Door voorbereidende werken en daarna
2. Door het werk zelf

(1). De voorbereidende werken waren als volgt. Hij bereidt zich een priesterlijk kleed, hetwelk zijn eigen onderdanige gerechtigheid was, want zonder deze heilige kleding zou Hij niet voor het aangezicht Gods kunnen komen om zijn gave te offeren. Rom. 5:19, Ex. 28:40, 40:13. Voor dat Hij zijn gave voor zijn volk offerde moest Hij eerst zelf tot zijn ambt geheiligd worden: en dat wel - door bloed - door gebeden en tranen. 1 Petrus 1:19.

(a.) Door bloed, want voordat Aäron zijn offerande voor het volk mocht offeren, moest hij zelf eerst met bloed besprenkeld worden. Ex. 29:19 - 22. En daar Jezus niet met het bloed der beesten kon besprenkeld worden, daarom werd Hij met Zijn eigen bloed besprenkeld, niet zoals Aäron aan het uiterste van zijn oor en zijn voet, maar van het hoofd tot de voeten - zijn zweet was bloed. Lukas 22:44. Zodat Hij van zijn angst in de hof tot de plaats waar Hij de prijs onzer verlossing moest neerleggen, als in zijn eigen bloed geheiligd, wandelde.
(b) Hij offerde ook zijn offerande, bestaande uit angsten en tranen, als een drankoffer aan God, als een voorbereidend offer voor zijn ambt, niet als een verzoenend offer om zichzelf, zijn eigen Persoon te reinigen. Hebr. 5:6 - 8. Dit is de Persoon die verlost, en dit was zijn voorbereiding tot het werk.

(2.) De daad zelf. De verlossing wordt dikwijls in het bijzonder aan Zijn bloed toegeschreven, maar in het algemeen moet de daad der verlossing aan Zijn gehele lijden in het vlees toegekend worden, welk lijden volgens mijn mening een aanvang neemt bij zijn angsten, en dat eindigde, toen Hij uit de doden werd opgewekt. Onder

zijn vlees versta ik zijn gehele menselijke natuur als onderscheiden van zijn Goddelijke natuur, en dat woord sluit dus zowel zijn ziel als zijn lichaam in, zoals blijkt uit Jesaja 53. Zijn ziel op zo'n wijze dat zij daarvoor geschikt was: en Zijn lichaam op zo'n wijze dat het daarvoor geschikt was.

2. De soort der prijs, die betaald werd om te verlossen. Zijn smarten begonnen in zijn ziel, enigen tijd voordat zijn lichaam aangeraakt werd, waardoor zijn lichaam bloed zweette. De smarten begonnen in zijn ziel bij de gewaarwording van hetgeen van God om onzentwil op Hem kwam, maar het bloedige zweet van zijn lichaam ontstond door de vereniging die het met zo'n ziel had. Zijn smarten kwamen van Gods hand, niet van die der mensen, niet uit dwang, maar uit zijn eigen vrijen wil. Leviticus 1:3, Johannes 10:18, en zij verschillen van de onze in zes opzichten.

1. Zijn smarten waren door de gestrengheid der wet; de onze overeenkomstig het doel van het Evangelie. Gal. 3:13, Hebr. 12:10.
2. Zijn lijden kwam onmiddellijk van Gods hand, het onze door een Middelaar. Jesaja 53:6, Hebr. 9:22.
3. God had een welgevallen in elke slag, die Hij Hem gaf; Zijn volk slaat of wondt Hij niet graag, Jesaja 53, Psalm 103, Klaagliederen 3:33.
4. Hij lijdt als Hoofdpersoon, wij voor onze eigen bijzondere overtredingen. 1 Cor. 15:3, Klaagliederen 3:39.
5. Hij lijdt om aan de gerechtigheid te voldoen voor de breuk der heilige wet; wij om een kleine bestraffing te ontvangen, en om onderwezen te worden om ons leven te beteren. Hebr. 9:26, Rom. 10:3, 4, Deuteronomium 8:5, 2 Kronieken 6:27.
6. Hij werd verlost van het lijden door de verdiensten van zijn eigen Persoon en lijden; wij van het onze door de genade Gods in Christus Jezus. Hand. 2:24, Eféze . 4:32, 5:22. Dat was dus de verlossing met een prijs, het bloed van Christus dat Hij gewillig op het kruis liet vergieten voor het aangezicht Gods.

3. De staat, waaruit deze prijs verlost.

De oorzaak van deze prijs was onze zonde, waardoor wij rechtvaardig aan de vloek, de dood, de duivel en de hel overgeleverd waren, en dit was eeuwig zo gebleven, indien deze losprijs voor ons niet betaald was. Daarom staat er geschreven, dat Christus voor ons stierf. Christus stierf voor onze zonden. Christus heeft zich overgegeven voor onze zonden. Wij hebben de verlossing door Zijn bloed: de vergeving der zonden, En dat wij met deze prijs gekocht zijn. Nu, in dit alles aanschouwde Christus de heiligheid der wet en de waarde onzer zielen, Hij gaf volkomen voldoening aan de een om de liefde die Hij de andere toedroeg. En dit heeft zijn volk van zonde en vloek verlost, de oorzaak onzer gevangenschap.

Ten tweede. Maar behalve dit, is *er ook nog een verlossen met macht*, en dat ziet op die dingen, waaraan wij niet wettig iets schuldig zijn voor onze overtredingen.

Er was iets waaraan wij wettig iets schuldig waren, en dat was het recht en de heiligheid der wet. Genesis 2:17. Nu hiervan konden wij, omdat God het gezegd had, want Zijn Woord maakte het zo, niet verlost worden dan door een getrouwe vervulling van haar gebod, en een beantwoording aan elke eis hoegenaamd die zij stelde, want niet één tittel noch één jota der wet kon voorbijgaan. Matth. 5:18. Daarom betaalde

Jezus Christus, met betrekking tot de wet, een volle en voldoende losprijs, opdat Hij ons verlossen zou.
Maar ten opzichte van die dingen, die ons gevangen houden, niet omdat wij hen de minste belediging hebben aangedaan, maar alleen door macht en tirannie, van hen verlost Hij ons met macht. Eféze 4. Daarom staat er geschreven, toen Hij de wet voor ons voldoening gegeven had, dat Hij de gevangenis gevankelijk wegvoerde, "en de overheden en de machten uitgetogen hebbende, heeft Hij die in het openbaar ten toon gesteld." Coll. 2. Maar de gevangenis gevankelijk weg te voeren en de overheden uitgetogen te hebben moet niet verstaan worden van de wet, maar van die andere vijanden, waarvan wij verlost moesten worden, niet door een prijs maar door macht. En dit tweede deel der verlossing moet op tweeërlei wijze beschouwd worden.

1. Dat deze voor ons door Hem persoonlijk in en door zichzelf overwonnen werden.
2. Dat zij ook in en door zijn Kerk door de kracht van Zijn Geest overwonnen zullen worden.

1. Ten eerste werden deze door Hem persoonlijk in en door zichzelf voor ons overwonnen, nl. door Zijn opstanding uit de doden. Want gelijk Hij door Zijnen dood voor ons de wet voldaan heeft, zo heeft Hij door Zijn opstanding al die andere vijanden overwonnen, namelijk, de dood, de duivel, en het graf enz., waaraan wij onderworpen waren, niet wegens enige misdaad, tegen hen begaan, maar wegens onze zonden tegen de wet, en wanneer een mens aan het recht der wet voldaan heeft, dan wordt hij door de wet en macht uit de gevangenis verlost. Door Zijn macht, door Zijn heerlijke macht heeft Christus dus de duivel, de hel, de zonde, en de dood overwonnen, toen Hij opstond uit Zijn graf, en zo droeg Hij voor ons in en door zichzelf de overwinning weg over hen. Want als ons Hoofd deed Hij voor ons in Zijn dood en opstanding wat wij nooit hadden kunnen volbrengen. Gelijk Hij voor ons stierf, zo is Hij ook voor ons verrezen, en gelijk Hij ons door Zijn dood van enige, zo heeft Hij ons door Zijn opstanding van de andere, van al onze vijanden verlost. Men moet echter bedenken, dat deze verlossing ten opzichte van al haar volheid alleen in zijn eigen Persoon woont, en dat zij aan de kerk betoont wordt, wanneer deze behoefte er aan heeft.

Ten eerste dat gedeelte er van, hetwelk onze verlossing van de wet betreft, en dan wat betreft onze verlossing van die andere dingen. En hoewel wij deelgenoten gemaakt worden der verlossing van de vloek der wet in dit leven om daarvan gerechtvaardigd te worden, en tevens de verzekering ontvangen dat wij bezitters zullen worden van de heerlijkheid der toekomende wereld hiernamaals, zo worden, en zullen wij echter niet van al die dingen verlost worden, waarover nochtans ons Hoofd, als Hoofd, een volkomen en eeuwige overwinning behaald heeft, totdat Hij het Koninkrijk aan de Vader zal overgeven, opdat God alles en in allen zij, "want de laatste vijand, die te niet gedaan wordt is de dood." 1 Cor. 15:21. De dood, zoals die macht over ons heeft, want de dood, zoals die macht had over ons Hoofd, werd vernietigd, toen hij uit de dode opstond, maar de dood, zoals wij er aan onderworpen zijn, zal niet te niet gedaan worden totdat wij allen en ieder onzer de opstanding uit de dood zulken verkrijgen, waarvan wij een bewijs hebben in onze geestelijke opstanding, uit de staat der natuur tot de staat der genade. Coll. 3:1 - 4. Waarvan wij

een belofte hebben in het Woord van het Evangelie, en waarvan wij een verzekering hebben door de opstanding uit de dode van Christus, Eféze . 4:30, Lukas 20:35, Hand. 17:30, 31. Daarom, laat ons hopen!

Nu ten tweede, wat betreft de verlossing der wet en die van de andere dingen waarvan wij bevrijd worden en bevrijd moeten worden met macht, geeft slechts acht op de verschillende taal welke de Heilige Geest gebruikt met betrekking tot onze verlossing van elk in 't bijzonder. Wanneer de Schrift spreekt over onze verlossing van de Rechtvaardigen vloek der wet, welke wij verdiend hebben, dan zegt hij, dat deze verlossing te weeg gebracht wordt, niet door de wet te niet te doen, maar door haar te vervullen. Want voorwaar zeg ik u, totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet een jota noch een titel van de wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied." Matth. 5:17, 18.

Want het betaamde Hem, als onze Verlosser, alle en allerlei gerechtigheid te vervullen door juist datgene te doen en te lijden, hetwelk wij hadden moeten doen of lijden. Rom. 8:3 - 5, Gal. 3:13, 14. Maar wanneer over de verlossing van die andere gesproken wordt, dan is de taal geheel anders, want dan lezen wij, dat Christus hen te niet gedaan heeft, opdat wij van hen verlost zouden worden, 2 Tim. 1:10, "opdat Hij door de dood te niet doen zou degene, die het geweld des doods had, dat is, de duivel." Hebr. 2:14. En nogmaals, "Ik zal hen van het geweld der hel verlossen, Ik zal ze vrijmaken van de dood: Waar zijn uw pestilentiën? Hel! Waar is uw verderf?" Hosea 13:14. En nogmaals, "opdat het lichaam der zonde teniet gedaan worde." Rom. 6:6, en Ik heb de sleutels der hel en des doods." Openb. 1:18. Daardoor voldoende verklaard hebbende, dat de macht daarvan voor Israël volkomen vernietigd is, namelijk voor degenen die in dit verlossingsplan opgesloten liggen.

2. *De kerk zal hen overwinnen door de kracht des Geestes.*

Zoals tevoren reeds opgemerkt is, is de verlossing reeds verkregen voor ons, en dat wel volkomen door de Persoon Jezus Christus, Hebr. 9:24, want er staat geschreven "Hij heeft een eeuwige verlossing voor ons te weeg gebracht, " deze vijanden evenwel, de zonde, de dood, de duivel, de hel en het graf zijn niet zo onder de voeten van Zijn heiligen als Hij hen onder de voeten van Christus wil zetten. Hebr. 2:8, 9, Daarom zegt de tekst ook dat de verlossing bij de Heere is, en zij zullen onder onze voeten zijn door de kracht Gods. 2 Cor. 13:4. En laat Israël hierop hopen. De slotsom is dus, dat Gods volk bij de Heere verlossing, en verlossing in de toekomst heeft, hetwelk alles in de hand des Heeren voor ons is, en op zijn tijd zullen wij van alles bezitters worden. Dit wordt overvloedige verlossing genoemd. "Want bij de Heere is vele verlossing."

Laat ons daarom nog met een enkel woord spreken over de verlossing, die wij in voorraad hebben, of over de verlossing die nog komen moet.

1. Er zijn nog vele zonden en gebreken die onze persoon en onze daden aankleven, waarvoor deze verlossing bij de Heere is, welke wij op zijn tijd deelachtig worden, en terzelfder tijd wordt er tot ons gezegd, dat deze dingen geen heerschappij over ons zullen hebben: "Want de zonde zal over u niet heersen: want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade." Rom. 6:14. Door hetgeen Christus gedaan heeft zijn wij van de wet, van de vloek verlost, en door hetgeen Christus zal doen moeten wij van de zonde zelf verlost worden. "Die zichzelf voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons zou

verlossen van alle ongerechtigheid, " opdat Hij ons zichzelf heerlijk zou voorstellen, een gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks, maar dat wij zouden heilig zijn en onberispelijk. Titus 2:13, 14. Eféze . 5:25, 27. Dat wij reeds zonder zonde zijn, zullen niemand dan onverstandigen en dwazen beweren, en dat wij daarvan nooit verlost zullen worden, zullen ook zulken alleen beweren. Er blijft dus over dat er verlossing voor Israël in voorraad is, verlossing van het wezen der zonde. En hierover spreekt de tekst ook, en daarop mogen de Godvruchtigen hopen.

2. Wij zijn nog niet volkomen vrij van de aanvallen des Satans, hoewel ons Hoofd door zichzelf, en dat voor ons, een volkomen overwinning op hem behaald heeft, maar de tijd komt, en hij zelf weet dat het nog slechts een kleine tijd is, wanneer hij voor eeuwig onder onze voeten verpletterd zal worden. "Zijt wijs in het goede, maar onnozel in het kwade, en de God des vredes zal de Satan haast onder uw voeten verpletteren." Rom. 16:20.
Sommige denken wellicht dat deze tekst zijn vervulling zal hebben in de ondergang en het verderf van de Antichrist, en zeer wel mogelijk dat dit zo is, maar hij zal nooit geheel vervuld worden zolang de Satan iets te doen zal hebben met een van de kinderen des Heeren. Er is dus voor de kinderen Gods verlossing in voorraad, om van de Satan verlost te worden, waarop zij hopen moeten, omdat deze verlossing bij de Heere hun Hoofd is, die deze verlossing gewis aan hen schenken zal. Want Hij zal hem onder hun voeten verpletteren op zijn tijd.

3. Er behoort aan de kerk des Heeren ook nog een verlossing van de overblijfselen van de Antichrist, hoewel hij nu nog sterker is dan wij, hetwelk ik ook een verlossing in voorraad noem, omdat zij nog komen moet, en zij zal niet voltooid zijn tot op de bestemde tijd. In deze verlossing, zullen niet alleen de gelovigen maar ook de waarheden hun deel hebben, ja zelfs vele mensen die niet tot het Koninkrijk van Christus en van God behoren. *Op deze verlossing moeten Gods kinderen ook hopen, want zij is bij hun Heere, en Hij heeft ze hun beloofd, zoals de Schriften ons overvloedig verklaren.*

4. En dan is er nog een verlossing, die komen moet, welke de verlossing van ons lichaam genoemd wordt. Rom. 8:23. Van deze verlossing hebben wij het onderpand en de zegel, nl., de Geest Gods. Eféze . 1:14, 4:30. En omdat de tijd daarheen lang is, daarom moeten wij er op wachten, en omdat dat het tijdstip zijn zal waarin wij al onze gelukzaligheid ontvangen zullen, en wij er ook in zullen gelaten worden, daarom moeten wij vertroost worden door alle tekenen die de nadering ervan aan ons verkondigen, "heft uw hoofden opwaarts, omdat uw verlossing nabij is." Lukas 21:28. De lichamen der gelovigen worden de gekochte bezitting genoemd, bezitting, een bezitting, om dat het geheel van allen die behouden zullen worden tot een tempel of huis voor God zal zijn, om daarin te wonen in de hemelen. Een duur gekochte bezitting, omdat zowel het lichaam als de ziel met de prijs des bloeds gekocht is. 1 Cor. 6:14 - 20.
Vraag: Maar wat bedoelt hij dan met de verlossing van deze duur gekochte bezitting?
Ik antwoord. Hij bedoelt de opwekking daarvan uit de dode, "Ik zal hen van het geweld des grafs verlossen, Ik zal ze vrijmaken van de dood, " Hosea 13:14. En dan zal die uitdrukking, "De dood is verslonden tot overwinning" bewaarheid worden,

waarvan wij ook lezen in de profeet Jesaja. 1 Cor. 15:54, Jesaja 25:8. En dit werd bedoeld door Mozes, waar hij spreekt over het jubeljaar en over de verlossing van het huis dat in Israël verkocht was, hoe het in dat jaar tot de eigenaar zou wederkeren. Leviticus 25. Onze lichamen behoren rechtens de Heere, maar de zonde woont nog in hen, wij hebben hen ook verkocht en verbeurd aan de dood en het graf, en zo zullen zij blijven, maar in de oordeelsdag, dat gezegende jubeljaar, dan zal God ons lichaam, dat oorspronkelijk het zijn is in bezit nemen, en het verlossen van de banden des verderfs, waaraan het door onze zielen, door de zonde, overgeleverd was, Hij zal het nemen, zeg ik, omdat het 't zijn is, beide door schepping en verlossing, en Hij zal het tot die volkomen vrijheid brengen, welke alleen is te vinden in de onsterfelijkheid en het eeuwige leven. En hierop behoort Israël te hopen! Uit hetgeen tot hiertoe gezegd is blijkt dat de goedertierenheid die bij God voor Zijn volk is, gelijk zij in het algemeen is hetgeen hierboven vermeld is, zo ook verlossende goedertierenheid is, of goedertierenheid die de kracht der verlossing heeft, over de weldaden en voordelen van deze goedertierenheid zullen wij spoedig nader met elkaar spreken.
Maar thans zullen wij over de tweede zaak, die wij in de nadere verklaring der reden gezien hebben, tot u het woord richten.

Ten tweede. *De algenoegzaamheid van deze verlossing.*
Een verslag van de algenoegzaamheid van deze verlossing. "Israël hope op de Heere: want bij de Heere is goedertierenheid, en bij Hem is veel verlossing.

Over de algenoegzaamheid of overvloed ervan kan gesproken worden, ten eerste met betrekking tot de vele moeilijkheden en gevaren waarin wij onszelf door de zonde gebracht hebben,

en ten tweede ten opzichte van de overvloedige waarde, die daarin gevonden wordt, al zijn de gevaren die ons omringen ook nog zo groot.

Hebben wij gezondigd? Christus heeft onze zonden op zich gedragen, ja is tot zonde voor ons geworden. Jesaja 53. 2 Kor. 5:21. Waren wij onder de vloek der wet wegens de zonde? Christus kwam onder de wet en droeg de vloek daarvan om ons te verlossen Gal. 4:4, 3:13, Rom. 3:24. Heeft de zonde ons op een oneindig grote afstand van God verwijderd? Christus is door de prijs van zijn verlossend bloed, een Verzoener geworden tussen de mens en God. Coll. 1:20. Waren wij door de zonde onderworpen aan de dood? Christus is de dood gestorven om ons daarvan te bevrijden. Rom. 6:23. Hadden onze zonden ons verraderlijk overgeleverd in en onder de satans slavernij? Christus heeft dit werk te niet gedaan, en ons tot vrije hemelburgers gemaakt. Hand. 26:18, 2 Tim. 2:26, Hebr. 2:14, Eféze . 2:19.
Aldus werd onze Verlosser tot een geschikte Bevrijder gemaakt die alle hindernissen op de weg onzer eeuwige gelukzaligheid uit de weg heeft genomen, overeenkomstig de tekst "En Hij zal Israël verlossen van al zijn ongerechtigheden, " dat is van hun bittere vruchten. De algenoegzaamheid, die in zijn geschiktheid was, wordt verklaard door Zijn opstanding, hemelvaart en verheffing aan de rechterhand Gods, en ook door dat de Heere alle dingen onder zijn voeten gesteld heeft, en Hem macht gegeven heeft over alle dingen om Zijns verlosten wil.
God dreigt niemand anders meer, dan die weigeren Jezus aan te nemen tot hun Zaligmaker, en de vijanden zal Hij tot Zijn voetbank maken, dit is ook een bewijs voor de algenoegzaamheid van Christus verdiensten. Hij vernederde zichzelf tot de

dood des kruizes, opdat Hij een Verlosser zou worden, daarom heeft God Hem opgewekt, tot Zijn troon opgenomen en Hem heerlijkheid gegeven, opdat uw geloof en uw hoop door Hem op God zou zijn. Filip. 2. Maar helaas waarom zouden wij staan te bewijzen dat de zon licht, het vuur heet, en het water nat is? Hetgeen door Hem gedaan werd, werd door God gedaan, want Hij was waarachtig God, en welke vergelijking kan er tussen God en het schepsel, tussen de waarde van Gods handelingen En de waarde der zonde van hulpbehoevende mensen zijn? En kan de dood, de zonde, of het graf ons vasthouden, wanneer God zegt "geeft hier?" Ja wie is er die de overvloedige algenoegzaamheid der verdiensten van Christus nog in twijfel zal trekken, wanneer God voortgaat met dag aan dag, ja elk uur en ieder ogenblik zondaren van hun zonden, de dood en de hel te ontslaan terwille van de verlossing die door Christus voor ons verworven is? Dank zij Gode, hier is overvloed, en aan niets gebrek! Genoeg en over! Het zal aan het einde der wereld met de verdiensten van Christus eveneens zijn als met de vijf broden en de twee visjes, nadat de vijfduizend mannen, behalve de vrouwen en kinderen genoeg daarvan gegeten hadden. Er was voor het oog van allen na het gebruik nog meer over dan toen zij begonnen. Toen zij begonnen waren er slechts vijf broden en twee visjes, welke allen door een knaap gedragen werden. En aan 't einde van de maaltijd werden er twaalf volle korven opgenomen, een gewicht veronderstel ik, dat door de sterkste man niet kon gedragen worden.

Ja ik houd mij overtuigd, dat aan het einde der wereld, wanneer de verdoemden zien zullen welke algenoegzaamheid er nog overgebleven is in de verdiensten van Christus, boven hetgeen geschonken was degenen die door Hem bevrijd werden, dat zij met wroeging tot zichzelf zeggen zullen, welke dwazen zij toch waren om niet tot Hem te komen zoals hun medezondaren, die nu verlost zijn. Maar dit is geschreven opdat Israël, opdat de kinderen Gods hopen en verwachten. "Israël hope op de HEERE: want bij de HEERE is goedertierenheid, en bij Hem is veel verlossing.

Verklarende redenen als een besluit van 't geheel.

Ten eerste. Voeg bij de goedertierenheid verlossing en dan worden de dingen nog groter en verhevener. En dit moet geschieden, omdat de tekst haar erbij voegt en omdat beide de natuur van God, de heiligheid van Zijn wet en de tegenwoordige staat van de zondaar, die behouden moet worden, vereist dat dit zo zij. God is zowel rechtvaardig als goedertieren, de wet is heilig en rechtvaardig, die mens, die behouden moet worden is niet alleen een zondaar, maar verdorven. Nu opdat de gerechtigheid en de goedertierenheid samen komen en elkaar kussen in de behoudenis van de zondaar, daarom moet er verlossing zijn, opdat de zondaar behouden worde en de wet haar gezag en kracht behoudt daarom moet er verlossing zijn, opdat de zondaar zowel gereinigd worde als vergiffenis mag ontvangen, daarom moet er verlossing zijn.

En ik zeg, gelijk dit zo moet zijn, zo is het ook: want bij de HEERE is goedertierenheid en bij Hem is vele verlossing. De goedertierenheid is de oorsprong. De verlossing is de Openbaring. En de volmaking van deze goedertierenheid. Bestond er geen goedertierenheid, er zou ook nooit verlossing gekomen zijn. Goedertierenheid alleen zou, voor zo ver 't ons betreft, niet voldoende zijn, of zou de wet en het recht Gods verkracht hebben, en ons dus tegen de mening van dat woord behouden hebben: 'Ten dage dat u daarvan eet, zal u de dood sterven', "en vervloekt is hij, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen." Maar nu de verlossing

door de goedertierenheid binnen komt, nu wordt de zonde te niet gedaan en de zondaar behouden in de weg der gerechtigheid.

Ten tweede. Zowel door de wet als door de genade, dat is, zowel in een weg der gerechtigheid als in een weg der goedertierenheid. Daarom staat er geschreven: "dat wij om niet gerechtvaardigd worden uit Zijn genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is." Rom. 3:24. Door de verlossing, die in Christus Jezus is, die God gegeven heeft tot een verzoening door het geloof zijn bloed, om zo aan de wereld zijn billijkheid te tonen van Zijn handelingen met de zondaren in het behouden hunner zielen. Alsof God tot allen, die over de redding der zondaren door genade struikelen, zeggen wilde: Ziet ik handel naar de wet en de rechtvaardigheid. Want uit genade red Ik hen door een verlossing en daarom ben Ik zowel getrouw en rechtvaardig voor mijn wet als vrij en mild met mijn goedertierenheid. Ik handel dus rechtvaardig, en billijk wanneer ik de zonde voorbijga of kwijtscheld. Ja, de zaak tussen Mij en de zondige wereld staat thans zo, dat Ik niet rechtvaardig zou zijn indien Ik niet verloste degenen, die gelooft in het bloed van Jezus, daar door dat bloed Mijn recht bevredigd is voor al hetgeen deze of geen zondaar tegen Mijn Wet misdreven heeft!
Dit is een weg, waarover noch de HEERE zelf noch enig kind van Hem zich behoeft te schamen voor wie ook de wettigheid en het recht van deze handeling Gods in twijfel zal trekken. Want waarom maar de Heere niet goedertieren, en waarom mag Hij niet rechtvaardig zijn? En daar Hij beide goedertieren en rechtvaardig kan zijn in de verlossing der zondaren, waarom mag Hij hen dan ook niet van dood en hel verlossen? Christus is de verlossing Gods, en om te tonen dat Hij zich over Hem niet schaamde, daarom heeft Hij Hem aangeboden, en de weg der verlossing door Hem, voor het aangezicht van al het volk. Lukas 2:30 - 32. En de Zoon, die met betrekking tot de daad der verlossing, de Bewerker der eeuwige zaligheid is, schaamt zich ook niet over zijn handelingen "Ik geef Mijn rug degenen, die mij slaan, en mijn wangen degenen, die mij het haar uitplukken, mijn aangezicht verberg ik niet voor smaadheden en speeksel." Jesaja 50:6. Dit zei Hij om te tonen wat sommigen van Zijn smarten waren, toen Hij bezig was met het werk onzer verlossing, en hoe gewillig Hij alles verdroeg en door de verdrukking heen wandelde.
"Want, " zegt Hij, "de Heere HEERE helpt mij, daarom word ik niet te schande, daarom heb ik mijn aangezicht gesteld als een keisteen, want ik weet, dat ik niet zal beschaamd worden." vers 7. En indien God en Zijn Zoon Jezus Christus geen van beiden beschaamd zijn over deze weg der zaligheid, waarom zouden zondaars dan vrezen om op die weg hun zielen te wagen? "Ik weet," zegt Hij, dat Ik niet zal beschaamd worden", ik zal niet, dat is wanneer alle dingen aan het licht zullen komen en elk ding openbaar zal worden, wanneer het hart en de ziel van deze mijn onderneming op de daken der huizen verkondigd zullen worden, dan zal ik niet beschaamd worden.
Het was ook om deze reden dat Paulus zei, dat hij zich het Evangelie van Christus niet schaamde. Rom. 1. Want hij wist dat het een verklaring van de hoogste daad der wijsheid was, die God ooit ten toon gespreid heeft voor het aangezicht der mensenkinderen. En van welke andere wijsheid is het Evangelie een verklaring dan van die der vergeving der zonde door de verlossing, die er is in het bloed van Christus Jezus? "In welke wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der

misdaden, naar de rijkdom van Zijn genade, met welke Hij overvloedig is geweest over ons in alle wijsheid en voorzichtigheid." Eféze . 1:7, 8.
En gelijk Paulus hier spreekt als een leraar, zo spreekt hij ook later op dezelfde wijze als een gelovige, zeggende: "ik word niet beschaamd" over dit Evangelie, want ik weet, wie ik geloofd heb, en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is, mijn pand bij Hem weggelegd, te bewaren tot die dag." 2 Tim. 1:11, 12.
Wij zien dus dat de goedertierenheid niet alleen aangeboden wordt, maar als samengaande met de verlossing, het blijkt genoeg dat de goedertierenheid niet boven de Verlosser staat, en dat zij dus bijgevolg niet één verlost dan in en door deze Verlosser. Hij, die niet gelooft in Christus, zal verdoemd worden. Maar waartoe dit, indien de goedertierenheid alleen, zonder de verlossing die in Hem is, de ziel kon verlossen? Indien iemand zegt, Christus is voor ons de goedertierenheid Gods. Goed, indien u Hem beschouwt als een Verlosser, de Bereider verlossing voor ons door zijn dood en zijn bloed op het kruis. Maar anderszins is Hij gene, ik bedoel, indien u Hem tot een wetgever, en een Verlosser maakt alleen als een die ons een voorbeeld gegeven heeft om door het volbrengen van Zijn geboden of het drukken van Zijn voetstappen naar de hemel te gaan.
Ja, al zegt gij ook dat Hij ons een bevel gegeven heeft om in Hem te geloven: want neemt het werk der verlossing door Zijn bloed van de vloek, uit zijn hand, en wat meer wordt mij dan aangaande Hem overgelaten om te geloven, dan dat Hij een wetgever is, en op zijn best beschouwd, een voorbeeld voor mij is om naar de hemel te gaan? En alle die Hem als zodanig beschouwen, zijn er zeer ver van af om Christus als de goedertierenheid Gods te eren, want zo stellen zij Hem in tegenspraak met de goedertierenheid, met de fontein der goedertierenheid en alle stromen, die daaruit voortvloeien. Want om aan ons het eeuwige leven aan te bieden door de naleving der wetten, is ons juist datgene aanbieden, hetwelk in tegenspraak met genade en goedertierenheid is, laat het werk zijn wat het wil, en 't zal ook niet baten met te zeggen, dat zij die de wet van Christus houden, of die Hem tot hun wet en voorbeeld stellen, zeker zijn zullen dat de goedertierenheid hun tekort zal aanvullen en hen zo het aangebodene in volkomenheid zal doen verkrijgen. Want dit alles had plaats kunnen hebben zonder dat een enkele droppel bloeds vergoten werd. Hierdoor maakt men de dood van Christus, als Verlosser, tot een onverstandige daad, want waarom behoefde Hij te sterven als zijn leer en voorbeeld voldoende waren om de ziel tot de heerlijkheid te brengen? "want indien de rechtvaardigheid door de wet is, zo is Christus te vergeefs gestorven." Gal. 2:21.
Verder, voegt 's mensen gerechtigheid, Gods goedertierenheid en Christus verlossing allen bij elkaar, en zij zullen gezamenlijk niet een schepsel verlossen, hoewel de beide laatsten alleen voldoende zijn om het te doen, maar die derde hulp is juist hetgeen de scheur groter maakt. Bovendien, daar 's mensen gerechtigheid niet met de goedertierenheid Gods en de verlossing van Christus verenigd kan worden tot rechtvaardigheid, tenzij men geloven zal dat die beiden onvoldoende zijn, wat anders zou hieruit dan volgen, dan dat het ongeloof een noodzakelijk middel was om de zondaar te rechtvaardigen? Want het ongeloof is juist wat de verlossing in de weg staat, en de gevolgen ervan worden aangetoond in het 9de hoofdstuk van de brief van Paulus aan de Romeinen, het laatste gedeelte. (Rom. 9:31 - 33.)

Er zijn drie zaken die onmiddellijk volgen op het gevoelen, dat de volstrekte noodzaak der bloedstorting loochent.

1. Dat er bij God niet zo'n eigenschap als volstrekte rechtvaardigheid bestaat, rechtvaardigheid om bij Zijn Woord te blijven en elke titel van Zijn wet te wreken. Want laat dit slechts toegestemd worden, en de dood van Christus moet tussenbeide komen, of de sluizen der goedertierenheid tegen de zondigen mens gesloten blijven, of God de mens genadig zijn met verkrachting van Zijn Woord.

2. Hieruit volgt ook dat Christus dood uit welbehagen alleen en niet tevens uit de noodzaak voortvloeide, hetgeen tegen de schrift indruist, die juist de dood als een vrucht van beiden opnoemt, van welbehagen om te tonen hoe gewillig God de Vader was, dat Christus voor de mens zou sterven, van noodzaak om aan te tonen dat de mens zonder dat niet behouden kon worden, van welbehagen, om aan te tonen hoe het recht met Hem handelde voor onze zonde, van noodzaak om aan te tonen dat de genade zonder de dood aan ons niet geschonken kon worden. Jesaja 53:10, Matth. 26:39, Hand. 17:3.

3. Daaruit volgt ook nog dat wij door het bloed van Christus geen verlossing van de wet en het recht hebben, wat betreft het veroordelende deel van beiden, maar dat deze titel er veeleer als een eer en roem aan gegeven wordt, gelijk ook aan hem de naam van God gegeven wordt, want zij die het een beweren zijn stout genoeg om het andere te bevestigen. Want gelijk door hen besloten wordt, dat er geen noodzaak bestaat waarom het bloed van Christus de volstrekt noodzakelijke prijs zou gerekend worden om ons te verlossen van de vloek der wet en de gestrengheid des rechts, zo wordt ook door hen besloten dat het niet noodzakelijk is om te geloven dat Christus natuurlijk en eeuwig God is, gelijk de Vader. "Maar Israël hope op de HEERE want bij de Heere is goedertierenheid, en bij Hem is vele verlossing.

Ten derde. Moet er bij de goedertierenheid nog verlossing door bloed gevoegd worden om de ziel te behouden, *dan leren wij hieruit welk een verfoeilijk ding de zonde des mensen is.* De zonde, nl. de waren aard er van, wordt weinig gekend op aarde. O! zij kleeft ons zo vast aan, dat zij door al de goedertierenheid Gods niet van ons is te scheiden, indien u slechts de verlossing door het bloed van Christus wegdenkt. Ik herhaal 't nog eens. Al de goedertierenheid Gods kan een zondaar niet behouden zonder betrekking tot de verlossing van de vloek der wet, door de dood en het bloed van Christus. "Zonder bloedstorting geen vergeving." Hebr. 9:22.

Geen kwijtschelding, geen vergeving, van de minste overtreding, zonder bloed. Tranen, Christus' tranen kunnen het niet doen. Gebeden! Christus gebeden kunnen het niet doen. Een heilig leven! De heiligen levenswandel van Christus kan het niet doen, als afgescheiden van de dood en het bloed. Het woord verlossing moet dus goed verstaan worden, en moet niet gebruikt in eigenlijken zin dan wanneer wij spreken over de verlossing door het bloed en de dood van Christus. Eféze . 1:7. Wij hebben de verlossing door zijn bloed. Openb. 1:6. "Christus heeft ons verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons: want er is geschreven, vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt." Gal. 3:13. Hij heeft ons met Zijn bloed aan God teruggegeven. Want u zijt geslacht en hebt ons Gode gekocht met uw bloed, uit alle geslacht, en taal, en volk, en natie." Openb. 5:9.

Dit is de verlossing, die met de goedertierenheid samen gaat, ja, zij is de vrucht daarvan, en dat is het zonder hetwelk de zonde niet weggenomen kan worden van

voor Gods aangezicht. Mozes, die een betere prediker der wet en van derzelver gerechtigheid was dan iemand nu zou kunnen zijn, verklaarde met zijn bloedige offeranden volkomen dat het bloed en de dood van Jezus Christus volstrekt noodzakelijk zijn voor de verlossing der ziel. Bovendien zegt hij tot ons dat de mens, die naar de vrijstad vluchtte voor de bloedwreker, niet vrij van de wet zou zijn, tenzij hij in die stad bleef, totdat de hogepriester gestorven was. Let wel op de woorden: "Ook zal u geen verzoening nemen voor dien, die gevlucht is naar zijn vrijstad, dat hij zou wederkeren, om te wonen in het land, tot de dood van de hogepriester " Numeri 35:25.
Kent daarom de aard uwer zonden o! christen en wees overtuigd dat zij niet van voor Gods aangezicht worden weggevoerd dan door het bloed en de dood van Christus. Maar het is een arme uitvlucht, waarvan de vijanden der waarheid zich bedienen wanneer zij om hun dwalingen te verdedigen, hun zonden verkleinen en hun schorten van vijgenbladeren vergroten en zoveel in hen is een der eigenschappen van God, nl. Zijn rechtvaardigheden loochenen. Zij zeggen dat zij een afkeer hebben om aldus te handelen en alle personen, die dwalen, zullen zoveel mogelijk hun verkeerdheden vergoelijken, maar de werkelijkheid overtreft hun inbeelding, en zij kunnen, wanneer men er op aandringt, nooit de aanval van Gods woord doorstaan.

Ten vierde. Hier ziet gij dus de reden waarom die goedertierenheid zo'n vrijen loop heeft onder de mensenkinderen en waarom zij doet, wat zij doet. Het recht is bevredigd. Het bloed heeft voldaan aan de eis der rechtvaardigheid. De wet heeft niets in te brengen tegen de verlossing van degenen, die in Jezus Christus geloven. Het bloed heeft de deur wagenwijd opengezet voor ons om met vrijmoedigheid tot God te gaan om genade, en voor God om met overvloedige genade tot ons te komen. "Wij hebben vrijmoedigheid broeders! om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, op een verse en levenden weg, welke Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is, door zijn vlees." Hebr. 10:19, 20. Dit is de weg die Mozes begeerde te vinden, toen God zo ruim over zijn goedertierenheid sprak tot hem. En Mozes zei tot de HEERE: "Zie, Gij hebt, gezegd: "Ik ken u bij name! en ook: Gij hebt genade gevonden in mijn ogen! Nu dan ik bidde, indien ik genade gevonden heb in uw ogen, zo laat mij nu uw weg weten, en ik zal U kennen, opdat ik genade vinde in Uw ogen." Ex. 33:12, 13.
Nu spreekt Hij tot ons van genade, maar in Uw woorden op de berg, sprak Gij tot ons van vuur en rechtvaardigheid, en daar Gij ons een zo heilige wet geven hebt, en besloten hebt dat zelfs de kleinste titel daarvan niet verloren ga, in welke weg is het dan dat de genade tot ons komen zal?
Wel, zegt de HEERE, Ik zal u mijn weg doen zien, Ik zal u in een spleet der rots plaatsen, hetwelk een beeld van Christus was, want Christus zegt: "Ik ben de weg." Ex. 34. Johannes 14:6. Dit gedaan hebbende, verkondigde Hij hem Zijnen naam, en toonde hem hoe Hij genadig kon zijn, en Hij gaf hem daarvan een teken, een belofte dat Zijn aangezicht met hem zou gaan. Het verbreken van Jezus lichaam was het scheuren des voorhangsels, waaruit het bloed kwam, opdat de weg tot God levend zou zijn, en opdat noch dood, noch zwaard of vlam tot de arme kinderen der mensen genaken zou. Daaruit stroomt dus voortdurend de goedertierenheid, de grote goedertierenheid, de rijke goedertierenheid, de overvloedige genade, en elke weldadigheid Gods, die ons bewezen wordt tot ons eeuwig heil. Door de verlossing

door bloed wordt dus deze grote verborgenheid verklaard dat een rechtvaardig God die mens kan behouden, die deze wet verbroken heeft, waarvan God gezegd heeft dat Hij de straf zal opleggen aan hem, die tegen haar overtreden heeft, niet door een verachting der straf, zoals de wijsheid van deze wereld zich inbeeldt, maar door oplegging der gestrengste straf op die natuur, die overtreden heeft. Indien men de vraag doet, hoe een rechtvaardig God die mens van de dood kan verlossen, die zichzelf door de zonde onder het vonnis daarvan gebracht heeft? Iedere onverstandige kan u daarop antwoorden, wel, door vergeving! En indien men vraagt, maar wat zal ervan de bedreigingen worden, waarmee God de overtreder bedreigd heeft? Hij die geen verborgenheden kent kan zeggen, wel de mens moet berouw hebben over zijn zonden, en God over zijn bedreigingen.

Maar indien men vraagt hoe God zijn straf tot het uiterste toe kan uitvoeren, en nochtans de zondaar door Zijn genade ervan verlossen, de zondaar die haar verdiend heeft, en nochtans rechtvaardig jegens Zijn Wet zijn, tot op elke jota toe?

Dit is te hoog voor een onverstandige dit te verklaren, zulke mensen zijn er dus voor om de verborgenheden te verachten en de verborgenheden van het Evangelie een dwaasheid te noemen. Maar deze sleutel des hemels is nergens dan in het Woord des Geestes, hij wordt niet gevonden in de wet, noch in het verstand of de gerechtigheid der wereld. "Den rechtvaardigen voor de onrechtvaardigen" te straffen, en dien, die geen zonde gekend heeft, tot zonde voor ons te maken, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in hem", schijnt onredelijk, zo dwars zijn de tanden van dit slot voor de wijsheid des mensen. 1 Petrus 3:18, 2 Cor. 5:21.

Daarom braken zij gewoonlijk, wanneer zij aan dit leerstuk gekomen zijn, hun spotternijen, beschimpingen en lasteringen er tegen uit, en verheffen daartegenover het socialisme, het Mohammedanisme, des mensen eigen wegwerpelijke gerechtigheid, of iets dergelijks.

Maar wij zullen dit voorbijgaan. Een mens, wiens ogen waarlijk open zijn voor de natuur van God, de natuur der zonde, en de waarde der ziel, zal weinig rust vinden in de overdenkingen van Gods goedertierenheid, totdat hij begint te zien dat hij beide door genade en rechtvaardigheid behouden moet worden, en nooit zal hij zo ver komen, tenzij hem onderwezen worde dat de wet uit de weg genomen is, nl. de vloek daarvan tegen de zondaar, door het bloed van Christus. Coll. 2.

Deze dingen, de zonde en de rechtvaardigheid zijn te groot om er mee te spelen, voor hem nl. die ze in het licht der wet ziet en die ze in hun kracht op zijn sidderend geweten gevoelt. Maar wanneer de ziel ziet dat er een verzoening door bloed teweeg gebracht is, dan ziet zij, en ook niet eerder, dat de zonde weggenomen is: en wanneer zij dit ziet dan kan zij op de goedertierenheid Gods hopen. En het zal even moeilijk zijn om zo iemand van dit geloof tot een ander te brengen, als om iemand, die op een vasten bodem staat, over te halen om zijn leven te wagen op een drassig en bodemloos moesnel.

O! het is een heerlijke verkwikking voor een verwonde ziel om de zoetheid van het verlossende bloed te smaken! Johannes 6:51 - 56. Dit smaakt als de beste wijn, en de nasmaak is die van het eeuwige leven! Hebr. 9:14. En weet dat de dode werken, of de werken des doods in het gemoed zullen blijven totdat het met bloed gezuiverd zij door de Geest en het geloof. Dit is een der drie die op aarde blijven om te getuigen, "dat God ons het eeuwige leven gegeven heeft, en dat dit leven Zijn Zoon is," omdat Hij voor ons gestorven en opgewekt is. 1 Joh. 5:8 - 11.

Ten zesde. De kennis van - en het geloof in deze verlossing versterkt de christen tegen verzoekingen. Wij die geloven weten wat het zeggen wil door de duivel aangevallen te worden. Wij weten welk een macht de onreine zonde des ongeloofs op ons uitoefent, indien ons geloof in de verlossing een weinig verflauwt. Spreken wij over de goedertierenheid, hij over de rechtvaardigheid, spreken wij over de genade, hij kan over de wet spreken. En laat God het toe, dan bevinden wij, dat Zijn Woorden zo scherp zijn als dolken, en dat zij als pijlen in onze ziel dringen. Hij werkt zo op onze verbeelding, dat wij werkelijk beginnen te geloven dat God zo'n monster als ons, niet lief kan hebben, maar haten moet, en dat Hij wacht op onze verdelging. Spreekt iemand tot ons over ontferming, dan denken wij dat wij mogen hopen, indien wij maar niets meer hadden dan dadelijke schuld.

Maar wij zien dat onze natuur zo vol zonde is, als een ei met voedsel, of als een pad met venijn, welke onreinheid indruist tegen de wet en Gods heilig aangezicht, waarom het oordeel op ons zal blijven. Zo denken wij. Dit ziet, dit gevoelt de zondaar, die er niets aan veranderen kan, en men kan hem niet brengen tot de uitroep: "Niet meer ik." Rom. 7. Wat zal deze man doen? Zal hij tot 't gebod zijn toevlucht nemen? Daar is de dood! Zal hij opzien tot God? Daar is het recht! Zal hij op zichzelf zien? Daar zijn zijne zonden! Laat hem dan als stervende opzien naar het Lam dat geslacht is," en laat hij bij dit Lam zichzelf zien als doemwaardig en des doods schuldig voor deze zonde, die zijn ziel zo benauwt en beangst. Openb. 5:6.

Laat hem dan weer op het Lam zien, als levende, en verhoogd door die God, die juist tevoren de vloek der wet op Hem gelegd had, maar laat hem zeker zijn om te denken dat hij in de persoon van Christus gestorven is voor zijn zonden, en het gevolg zal zijn dat deze man nu vrijgesproken is, want Christus leeft. Zegt het Evangelie dit niet?

Dat wij der wet gestorven zijn door het bloed van Christus. Rom. 6:6, 7:2. Dat wij in deze zaak zo moeten rekenen, omdat God onze zonde op Hem heeft doen aanlopen. Is Christus voor ons niet gestorven, en zijn wij daardoor der wet niet gestorven door de dood zijns lichaams? Of zal de wet beide Hem en ons doden, en dat voor dezelfde overtreding? Rom. 7:1, 2. Indien men dit beweert, dan was Christus lijden en sterven onvoldoende voor ons. Maar Hij is opgewekt en door het geloof worden wij met Zijn opstanding verbonden, en dit stopt aller mond. Met Christus ben ik gekruisigd, en door Zijn bloed ben ik voor de wet als gestorven. Rom. 7:3, 4. Reken, dat u dood zijt voor de zonde, en leeft voor God door Jezus Christus.

Ja maar, zegt de ziel, *hoe kan ik dit rekenen, als ik zie dat de zonde nog zo sterk in mij is.*

Antwoord. Leest de woorden nog eens. Hij zegt niet, reken uzelf dood voor de zonde, in uzelf, maar in Jezus Christus. Niet levende voor God, in uzelf, maar door Jezus Christus. Want Christus stelt mij voor in Zijnen dood en in Zijn opstanding. Gelijk ik in Hem gestorven ben, zo ben ik ook in Hem opgestaan, en door het geloof in het Evangelie leef ik door Hem in de tegenwoordigheid Gods. Wordt dit niet geloofd, dan is er geen rechte vrede in de ziel, en ook geen kracht tegen de aanvallen des vijands. Wilt u dus een oorlogsheld zijn, o gij zwakke en wankelmoedige christen, laat dan uw geloof hierin onderwezen worden!

Dan zal uw geloof u een dubbelen zegen schenken.

1. Zal het u vooral bevestigen in de dood en de opstanding van Christus. En 2. Zal het u het voordeel geven, om, wanneer gij ziet dat de zonde sterk in u is, toch te besluiten dat u er door Christus van bevrijd zijt. Is uw geloof weg, dan is ook al uw troost weg. Christus is voor ons, in onze plaats gestorven en opgewekt, daarom ben ik volgens Gods woord ook gestorven en opgewekt. Komt nu de Satan mij aanvallen over mijn zonden, dan antwoord ik, "Christus heeft ze op zich genomen." Zegt hij mij dat ik des doods schuldig ben voor de zonde, dan antwoord ik, dat ik reeds gestorven ben in Christus. Vraagt hij mij, of ik er wel zeker van ben dat de wet mij niet zal aangrijpen antwoord ik dat Christus voor mij is opgestaan. Vraagt hij mij op welk gezag ik aldus redeneer, dan antwoord ik op gezag van het gezegend Evangelie hetwelk zegt: "welke overgeleverd is om onze zonden en opgewekt ter onzer rechtvaardigmaking." Rom. 4.

Ten zevende. *De kennis en het geloof van deze verlossing bereidt de mens tot een heiligen levenswandel.* Met een heilige levenswandel bedoel ik een levenswandel naar de morele wet, voortvloeiende uit een geest der dankbaarheid jegens God, omdat Hij mij Zijn Zoon als mijn Verlosser gegeven heeft. Dit noem ik een heiligen levenswandel omdat het naar de regel der heiligheid is, de wet, en dit noem ik een heilig leven, omdat het voortvloeit uit zo'n beginsel, dat aan God het hart en het leven geeft voor de gave, die Hij ons geschonken heeft. Welke aanspraak er ook gemaakt worde op heiligheid. Indien zij niet voortvloeit uit dankbaarheid voor ontvangen genade, dan komt zij voort uit een verkeerd beginsel, en kan dus niet goed zijn. Daarom werden de mensen in de oude tijd vereist God met vrolijkheid te dienen, "van wege de veelheid van alles, " en bedreigd, dat indien zij dit niet deden, zij dan hun vijanden, die de HEERE onder hen zenden zou, dienen moesten, in honger en in dorst, en in naaktheid, en in gebrek aan alles." Deuteronomium 28:47, 48.
In geheel het Nieuwe Testament worden wij aangespoord tot heiligheid, omdat wij de verlossing van Christus ontvangen hebben. "Wandelt in de liefde, gelijkerwijs ook Christus ons liefgehad heeft." Eféze 5:2. "Indien er dan enige vertroosting is in Christus, indien er enige gemeenschap is des Geestes, indien er enige innerlijke bewegingen en ontfermingen zijn, zo vervult mijn blijdschap, dat u mag eensgezind zijn, dezelfde liefde hebbende" enz. Filip. 2:1, 2 . "Indien u dan met Christus zijt opgewekt, zo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods. Bedenkt de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn. Want u zijt gestorven en uw leven is met Christus verborgen in God. Wanneer nu Christus, die ons leven is, zal geopenbaard zijn, dan zal u ook met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid. Doodt dan uw leden, die op aarde zijn, enz." Coll. 3:1 - 5. "Zo legt dan af alle kwaadheid, en alle bedrog, en geveinsdheid, en nijdigheid, en alle achterklappingen, en als nieuwgeboren kinderkens, zijt zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat u door dezelve mag opwassen, indien u anders gesmaakt hebt, dat de Heere goedertieren is." 1 Petrus 2:1 - 3.
Ik wil dit besluiten met hetgeen Petrus schreef over deze zelfde zaak. "Als gehoorzame kinderen, wordt niet gelijkvormig aan de begeerlijkheden, die tevoren in uw onwetendheid waren, maar gelijk Hij, die u geroepen heeft, heilig is, zo wordt ook gij zelf heilig in al uw wandel, daarom dat er geschreven is: zijt heilig want Ik ben heilig. En indien u tot een Vader aanroept, Degene, die zonder aanneming des persoons oordeelt naar eens iegelijks werk, zo wandelt in vreze de tijd uwer inwoning, wetende, dat u niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uw ijdele

wandeling, die u van de vaderen overgeleverd is, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam." 1 Petrus . 1:14 - 19. Uit al hetgeen blijkt, dat de goedertierenheid door Christus, of van de weldaad der verlossing door het dierbare bloed van Christus, ik zeg, uit het geloof daarin, vloeit datgene, hetwelk inderdaad heiligheid is. En ik geloof, dat die mensen welkers lust het is op deze soort van gevolgtrekking te schimpen, een mens zouden veroordelen, indien hij aangaande dingen van dit leven onder deze verplichtingen lag, en toch deed alsof het hem niet aanging. Wij zullen eens een voorbeeld aanhalen: veronderstel eens dat een Sociniaan door een grote schuld te maken, in de gevangenis zou geraken, tenzij hij met goud en zilver losgekocht werd, en veronderstel dat een vijand van deze Sociniaan de gehele schuld aan de schuldeiser voldeed, opdat deze Sociniaan in vrijheid gesteld werde om te handelen en rustig in de wereld te leven, en indien deze Sociniaan naderhand smalen zou op diegenen, die hem zeggen, dat hij aan deze redder verplichtingen heeft en dat hij hem als een redder behoort te achten en lief te hebben, wat anders zouden zij zeggen, dan dat deze Sociniaan een onwaardige en ondankbare mens is?
Nu dit is het geval, Paulus was een schuldenaar voor de wet en het recht Gods, Christus Jezus, de Zone Gods, betaalde voor hem een losprijs, nl. Zijn dierbaar bloed, opdat Paulus in der eeuwigheid niet verloren zou gaan. Maar hoe! moet Paulus, die nu verlost is van de eeuwige inkerkering in de hel, doen alsof hij nooit iets verschuldigd was aan Jezus Christus? Of indien andere hem zeggen, dat hij wel iets aan Christus verschuldigd is, moet hij dan op dezulken smalen? Nee, dat verfoeit hij. Al kan de liefde van Christus, die stierf om de prijs der verlossing te betalen, geen verplichting op een Sociniaan leggen, zij doet dit des te meer op een waren christen, om te denken en te geloven, dat hij voor Christus Jezus moet leven, die voor hem gestorven en opgestaan is.

Ten achtste. De kennis van - en het geloof in de verlossing is een zeer grote aanmoediging tot het gebed. Alle dingen, die wij behoeven, moeten wij van de Vader vragen in de naam van Jezus Christus: hij moeten alles van Hem vragen om de verdiensten van zijn bloed en lijden. Johannes 15:16. Dit bedoelt David, wanneer hij zegt: "Om uws Naams wil, HEERE! Psalm 25:11, en Daniël, waar hij zegt: "om des Heeren wil, " Daniël 9:17. Want Jezus Christus is Gods grote naam, en Hij verhoort ons om de waarde, die in Hem is. Onze onwaardigheid is ons grootste struikelblok, waarom wij niet tot Hem durven naderen in den gebede. Maar wacht nooit tot gij waardigheid krijgt, want uit uzelf bent u altijd de verhoring onwaardig, en u zou dus nooit verhoord worden.
Neen om de wil van Jezus Christus, om de wil van Hem, met wie wij gestorven en opgestaan zijn, om diens wil hoort en verhoort Hij ons. Hij wordt altijd verhoort en wij in Hem. Dit is dus een aanmoediging om met al onze behoeften en noden de toevlucht tot God te nemen in den gebede. "Israël hope op de Heere, want bij de Heere is goedertierenheid, en bij Hem is vele verlossing." Goedertierenheid en verlossing, goedertierenheid door een Verlosser, laat daarom Israël hopen. Is er bij de Heere goedertierenheid, er is ook een weg tot de goedertierenheid en die weg is - de verlossing, of de prijs die voor uw zonden betaald is. En opdat de veelheid uwer zonden u niet terughouden zal van tot God te gaan, daarom staat er geschreven, "bij de HEERE is veel verlossing."

Ten negende. En ten laatste moet dit de gelovige leren niet alleen te zingen van de goedertierenheid, maar ook van het recht. "Ik zal van goedertierenheid en recht zingen, u zal ik Psalmzingen, o HEERE! Toen Hanna zong van - en zich verblijdde in Gods verlossing, toen zong zij overluid, zeggende: "er is niemand heilig, gelijk de HEERE." Heilig in 't houden van Zijn Woord, hoewel het 't bloed van Zijn Zoon kostte. Wanneer gij dus juicht, denkt dan aan Christus en zijn bloed, en hoe het recht en het oordeel Hem aangrepen, opdat zij u niet zouden deren, ja, hoe zij door Hem aan te grijpen, u een weg ter ontkoming baanden. Izaäk zou opgeofferd zijn, had de Heere geen ram ten brandoffer voorzien, en uzelf zou verloren gaan, indien de Heere geen Lam ten brandoffer voorzien had. Genesis 22, Openb. 5. Daarom wordt Christus genoemd: "het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt door Zijnzelfs offerande." Zingt daarom een lied de Heere en het Lam!

TOEPASSING.

Ten eerste. Ik heb u reeds vroeger gezegd dat de Openbaring van zoveel goedertierenheid als ons aangeboden wordt in het eerste gedeelte van de tekst, voldoende bewijst in welk een ellendige staat wij gevallen zijn door de zonde. Maar wat zullen wij zeggen als hierbij nog het hartenbloed van Christus moet gevoegd, en dat alles om onze verlossing te volmaken? Want al is het dat de goedertierenheid noodzakelijk is voor onze zaligheid, en datgene zonder hetwelk er geen verlossing is, zo is het nochtans het bloed dat een verzoening voor de ziel te weeg brengt. Het was de goedertierenheid en de liefde, die een gezonden heeft om zijn bloed voor ons te storten, en het is het bloed van die gezondene was, dat ons in het genot der goedertierenheid stelt.
O welke onreine schepsels zijn wij toch geworden door de zonde! Voordat Christus in de wereld gekomen was moesten de beesten des velds bij duizenden geslacht worden om aan te duiden dat wij een Zaligmaker zouden hebben, en daarna moest Hij zelf komen en een vreselijker dood sterven dan deze dieren, voordat het werk der verlossing voltooid kon zijn. O, verlossing, verlossing, door het bloed, dat is de zielbekorende overdenking der vromen! Dit doet het water in onze ogen stil staan, dit breekt een hart van graniet, en dit zal ons oorzaak geven om te doen hetgeen zij doen, die bitterlijk kermen over hun eerstgeborene. Zach. 12:10.
Zondaar wilt ge goedertierenheid hebben? Wilt gij verlost worden? Gaat dan tot het bloed des kruizes, zoals het aangeboden wordt in het woord der waarheid van het Evangelie, en daar zal u die goedertierenheid vinden, waaraan gij 't eerst behoefte hebt, want er is een goedertierenheid, die eerste genade genoemd kan worden, en dat is de genade, die toegang verleent en liefde inboezemt, tot alle andere weldadigheden. Nu de genade die dit doet, is hetgeen ons met God verzoent, maar dat kunnen andere dingen niet doen als wij ver van het bloed des kruizes staan. Wij worden met God verzoend door de dood van Zijn Zoon. "Want indien wij, vijanden zijnde, met God verzoend zijn door de dood van Zijn Zoon, veel meer zullen wij, verzoend zijnde, behouden worden door Zijn leven.' Rom. 5:10. Overeenkomstig die andere uitdrukking. "Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?"

Op beide plaatsen wordt de Zone Gods ons voorgesteld als de enige die de zondaar met God verzoent door het bloed Zijns kruizes, daarom moet de zondaar eerst tot de gekruiste Christus komen, omdat niets anders hem met God verzoenen kan, en indien u niet met God verzoend zijt, wat bent u dan anders dan een vijand? Coll. 1:20. Gaat tot Hem, ontvang hem in de armen uws geloofs, houdt Hem vast, want Hij is uw Zaligmaker, ja, draag Hem zoals Hij u in het Evangelie wordt aangeboden overal bij u, als de Christus die stierf voor u, en bid God om u, om Zijnentwil, al die goedertierenheden te schenken, die u omringen zullen als met een rondas, en u volgen al uw dagen, totdat gij ingaat door de deur der eeuwigheid, en dit is de weg des heils! Want hij die de Zoon heeft, heeft het leven, en hij die de Zoon aankleeft zal door Hem geleid worden. Christus is de deur, wie door Hem ingaat wordt behouden, maar hij die van elders inklimt wordt veroordeeld als een dief en moordenaar. Johannes 10:1.

Ten tweede. Is Christus, als de gekruisigde, de weg en de deur tot alle geestelijke en eeuwige goedertierenheid? En komt God tot de zondaar, en gaat de zondaar weer tot God in een weg der verlossing door Hem, en door Hem alleen? En is er geen andere weg tot de Vader dan door Zijn bloed en door het voorhangsel, dat is, door zijn vlees? Hebr. 10:19, 20. Dan toont dit het gevaar aan, wanneer men de dagelijkse offerande verwerpt, en in deszelfs plaats verfoeiselen stelt die verwoesten. Ik bedoel, wanneer men de gekruiste Christus verwerpt en de ijdelheid der morele gehoorzaamheid als de hoofdzaak en het behaaglijkst voorwerp in de ogen des Heeren, in de plaats van Christus opricht. Ik noem een gekruiste Christus niet de dagelijkse offerande, als of ik dacht dat Hij dikwijls voor de zonden geleden heeft sedert het begin der wereld, maar omdat het door de kracht van die een offerande is, en alleen daardoor, dat wij dagelijks tot God kunnen naderen, en omdat de verdiensten van die een offerande altijd ten zegen zal zijn voor diegenen, die door Hem tot aan het einde der wereld tot God komen.
Maar ik zeg, wat hebben dezulken, die langs een andere weg met God verzoend willen worden, en die Christus als de deur der hoop verworpen hebben, zichzelf toch in een jammerlijke toestand gedompeld! Dezulken zijn tot het heidendom vervallen, en het zal niet baten of zij al zeggen dat zij op de goedertierenheid en weldadigheid Gods hopen, want er kan voor dezulken, die niet tot God door Christus komen, geen geestelijke en eeuwige goedertierenheid van God komen.
De Turken hebben aan het begin van elk hoofdstuk in hun Koran: "De Heere God, genadig en barmhartig," en toch worden zij gehouden voor ongelovigen, en zij zijn dit ook inderdaad, want zij hebben het geloof van Christus niet ontvangen. *De Heere, genadig en barmhartig* zal hen niet behouden, neen niet met genade en barmhartigheid, tenzij zij zich bekeren van hun vermeende barmhartigheid, zonder een bloedige offerande, en door Zijn Zoon tot Hem komen. Hand. 4:12.
De mensen, die dus de noodzaak ener verzoening met God door het dierbare bloed van Christus terzijde gelegd hebben, zijn in een verdoemelijke staat, en het zal hun niet baten, al zeggen zij met hun mond dat zij toch in Hem geloven. Ik ben nog niet zo onverstandig om te denken, dat zij, die Christus als een zoenoffer verwerpen, nu ook Zijn Naam uit hun mond zullen werpen, neen zijn naam is te waardig, en het gebruik daarvan geeft hun toch altijd nog een weinig beschaafdheid.
Noemen, en volgen willen zij Hem ook wel, als voorbeeld, maar niet als een Redder en Verlosser, neen als Hogepriester verwerpen zij Hem, en hierin ligt de

verborgenheid der ongerechtigheid. Met een gedruis van zedelijkheid en gezond verstand keren zij het verzoenende bloed met bezemen de deur uit, en zo behouden zij de naam van Christus in hun mond, maar de dingen van Christus, waarvan zij niet houden, die vertreden zij onder hun voeten. Genade en verzoening moeten de deur uit en het afgodje van deugdzaamheid en plichtsbetrachting wordt daarvoor in de plaats gesteld. Christus moet wijken voor de mens.

De goedertierenheid is slechts een algemene klank, en is als een pijl in het wilde afgeschoten, tenzij het bloed en de dood van de Zoon van God voor ons gesteld worde als het doel waardoor onze geesten er op gericht moeten worden. Wat nuttigheid is het, en wat hulp of bescherming zal iemand ontvangen, of hij al met juistheid hoort, dat er ergens in de wereld een onwrikbaar kasteel is, tenzij hij de deur wete en daardoor inga in de plaats der sterkte, wanneer de vijanden hem op de hielen zijn?

Nu, dit is het geval, wij horen een geruis van goedertierenheid en van met God vrede te hebben, wat een goede God, God is, en wat een heerlijke zaak het is een kind Gods te zijn, hoe vele voorrechten de kinderen Gods hebben en wat hun verhoging en heerlijkheid zijn zal in de volgende wereld! En al de tijd dat zij tot ons over deze dingen spreken verbergen zij de weg daartoe, dewelke is Christus, niet in het noemen van Zijn naam, maar in de rechte verklaring van het Evangelie aan ons. Christus, en het geloof in Hem als een Zaligmaker, niet in naam slechts, maar in de waren zin des woords, dat is het doel, en ieder die daarvan afdoolt, dwaalt van de weg der behoudenis af, en komen dus niets nader tot de barmhartigheid, die hen behouden kan. Daarom wordt Christus een banier, een standaard genoemd, Jesaja 5:26. "Want het zal geschieden ten zelf dage, dat de Heidenen naar de wortel van Isaï, die staan zal tot een banier der volken, zullen vragen, en zijn rust zal heerlijk zijn." Jesaja 11:10.

En nogmaals, "alzo zegt de HEERE HEERE, Ziet Ik zal mijn hand opheffen tot de Heidenen, en tot de volken zal Ik mijn banier opsteken." Jesaja .49:22. "Gaat door, gaat door, door de poorten, bereidt de weg des volks, ruimt de stenen weg, steekt een banier omhoog tot de volken! Ziet, de HEERE heeft doen horen, tot aan het einde der aarde, zegt der dochter van Sion: Zie, uw heil komt, zie, zijn loon is met Hem, en zijn arbeidsloon is voor zijn aangezicht." Jesaja 62:10, 11. Daarom wordt Hij, de kapitein, het Hoofd onzer verlossing genoemd en Diengene, buiten wie geen verlossing te vinden is. Maar de mannen van deze partij smalen liever op degenen die de rechtvaardigheid Gods verkondigen, dan dat zij zich daaraan onderwerpen. Rom. 10:3, 4.

Niet dat zij niet spreken over de gerechtigheid Gods, zeer zeker, maar een gerechtigheid naar hun eigen opvatting, nooit de persoonlijke daden van Christus, waardoor degenen, die in Hem geloven, gerechtvaardigd worden, de gerechtigheid bij hen, bestaat "in de voorschriften en inspraken der menselijke natuur," gehoorzaamheid aan de morele wet, gevolgd en gedaan, zoals zij Christus tot een voorbeeld hebben, zij verstaan niet dat Christus in zichzelf het einde van al deze dingen is voor een iegelijk, die gelooft. Maar indien men zegt dat de Heidenen en wilde volkeren ook met deze beginselen der menselijke natuur begiftigd zijn, alleen met dit onderscheid dat zij niet zoals onze mannen de kunst verstaan om ze onder de naam van Christus en van beginselen van de Christelijke godsdienst te verbergen, dan beginnen zij de heidenen en hun wijsgeren en de natuurlijke beweegredenen en beginselen, waardoor zij beheerst worden, te prijzen, daar zij deze beginselen der menselijke natuur ver verkiezen boven hetgeen door andere verkondigd wordt als genadegaven van de Geest

en beginselen, waarop de leer der vrije genade en der goedertierenheid Gods door Christus gegrond zijn. Maar al het nut dat zodanige predikers kunnen stichten, is het volk weg te trekken van hun banier en standaard, om hen te leiden onder de Heidenen en godloochenaars om door hun voorschriften de weg te zoeken tot die onuitsprekelijke barmhartigheid Gods. Daarom moet men dezulken, die in een zo beklagenswaardige toestand verkeren, en zich niet willen verbeteren, vlieden, indien wij leven willen tot in eeuwigheid.

Ten derde. Is Christus Jezus de verlossing, en als zodanig juist de deur en de ingang tot al Gods goedertierenheden?
Hebt acht op uzelf christen, dat u niet afwijkt en niets doet in enig gedeelte der eredienst dan in Hem. 2 Cor. 12:18, 19. Wandel in Hem, spreekt in Hem, wast op in Hem, want Hij is alles. Coll. 2:6, 7. En hoewel andere er niet op letten om het Hoofd te behouden, uit hetwelk het gehele lichaam, door de samenvoegsels en samenbindingen voorzien en samengevoegd is, zo moet u toch zorg er voor dragen! Eféze . 4:15, Coll. 2:19. Hij is het die uw Leven is en de lengte uwer dagen, en zonder wie er geen waar geluk te verkrijgen is.
Er zijn er velen die dit slechts als een nietige zaak beschouwen, zij houden ervan om luchtreizen te maken, nieuwe gedachten te geven, en zij rusten niet voor en al eer zij een nieuwe uitvinding gedaan hebben op het gebied der godsdienst om zodoende geprezen te worden door een aantal hoorders, die van nieuwigheden houden. Maar gij, vliedt gij tot Christus om het leven, en opdat u dit recht zult doen, denk daarom veel aan uw zonden en aan het oordeel en de toorn Gods, en weet ook dat Hij goedertieren is, maar niemand kan tot de goedertierenheid komen dan door de dood, die Christus gestorven is.
En hoewel sommige lichtzinnige belijders van onze tijd het u ten kwade duiden, dat u zoveel over uw zonden en over de verdorvenheid uwer natuur klaagt, bedenkt evenwel dat hierin een voordeel ligt. Er zijn er die, hoewel zij de natuur en het begaan der zonden het ergste kwaad noemen, nochtans kunnen zeggen dat de gedachte aan hun onreinheid, en aan al het kwaad dat zij bedreven hebben, voor hen geweest is tot grote zegen. Zij werden tot ootmoed gestemd en Christus rees in waarde voor hen. Hoewel de zonde de dood voor Christus bitter maakte, zo maakt de zonde Christus evenwel zoet voor de zijnen. En hoewel niemand zondigen mag opdat de genade overvloediger worde, zo is het toch waar, dat daar waar de zonde overvloedig geweest is, de genade ook overvloediger is, niet alleen als een daad Gods, maar ook voor het oog des geloofs. Een zucht over het diep bederf, en een gevoel van de schuldenlast der zonde maakt de vergeving voor zo'n ziel meerder dan een ijdele gedachte, en is oorzaak dat de middelen, waardoor de vergeving komt meer begeerd worden dan het leven.
Dit is het dat de gevoelige ziel de Heere doet prijzen, terwijl de eigengerechtige haar bespot. Dit is het dat de zondaar zijn eigengerechtigheid overboord doet werpen, waar de eigengerechtige dit tot zijn pleitbezorger bij de Vader maakt.
Sommige rekenen hun eigen daden als de beste voor hun ziel, terwijl andere ze voor de honden werpen. En waarom zou een mens zich bezwaren met hetgeen het zijn is, als al het goede dat in Christus is voor hem bewaard wordt? Niet dat een gelovige het goed doen verwerpt, want hij weet dat alle goede dingen in geloof en liefde gedaan, aangenaam zijn voor God en nuttig voor zijn naasten. Maar dit is het, hij brengt zijn goede daden niet als een som om de schuld bij de Heere te vereffenen, hij komt niet

met zijn eigen goed. Wanneer hij tot God komt om vergeving der zonden dan ziet hij niets anders, dan weet hij niets anders, dan neemt hij niets anders als gerechtigheid, dan hetgeen door Christus gewrocht is in de dagen zijns vleses, en dat alleen. Maar hoe is dan hetgeen hij doet aangenaam in de ogen des Heeren? Inderdaad als de plicht eens zoons en als het werk van enen, die gerechtvaardigd is.

Wij besluiten daarom dat er aanneming en aanneming is, aanneming van de persoon en aanneming van Zijn daden. De aanneming des persoons kan beschouwd worden met betrekking tot de rechtvaardigmaking van de vloek, en zo'n aanneming is niet bestaanbaar dan door de een offerande van het lichaam van Jezus Christus, eenmaal geschied. Ook de aanneming van een plicht door zo'n persoon vervuld, geschiedt krachtens dezelfde offerande, daar de persoon als rechtvaardig beschouwd wordt in Christus Jezus.

En de reden waarom de plichtsbetrachtigingen van een gerechtvaardigde op dezelfde wijze als zijn persoon aangenomen moeten worden, ligt hierin, omdat de rechtvaardigmaking de mens niet bevrijd van de zonde dan alleen in het oog van God en het geweten, in zichzelf blijft hij steeds zwak en heeft steeds behoefte aan de voortdurende toepassing van de verdiensten van Christus, welke de ziel ontvangt door de Voorspraak van Christus. Ik spreek nu over de aanneming met betrekking tot het recht der wet en het oordeel Gods over de persoon of diens werk, overeenkomstig die zelfde wet. Beiden moeten door middel van dezelfde Middelaar aangenomen worden, of zij kunnen in 't geheel niet aangenomen worden.

En men behoeft er ook niet verwonderd over te staan, dat een mens rechtvaardig kan zijn voor het aangezicht des Heeren, wanneer hij in zijn eigen oog evenwel verdorven en onrein is. Hij staat rechtvaardig voor God door de rechtvaardigheid van Zijnen Zoon, op wie God ziet, en om wiens wil Hij hem aanneemt. Kan een mens die vol etterbuilen en boze zweren is, zelfs niet aangenaam worden in het oog van de toeschouwer, door een zijden, zilveren of gouden mantel over hem heen te slaan, zodat zijn gehele vlees bedekt is? Nu, de rechtvaardigheid van Christus is niet alleen bij, maar over al degenen, die geloven. Rom. 3:23. En wie ook de gelijkenis van het verloren kind beschouwt, zal bevinden, dat het vóórdat het met water gewassen werd, eerst ingewikkeld of bedekt werd, zoals het gevonden was, in zijn bloed, en met de zoom Zijns kleeds die het vond in zijn vlees daarna wies Hij het met water en zalfde het met de olie van de Geest God. Ezech. 16:8, 6.

Ik spreek op deze wijze tot u gelovige lezer, omdat in het geloof aan deze dingen gedeeltelijk uw leven ligt, en omdat ik de vermaning nog nader op uw hart drukken wil om toch uw vertrouwen op de Heere te stellen bij wie de goedertierenheid van eeuwigheid tot eeuwigheid is.

Misschien zeggen sommigen, *zal God zien hetgeen er niet is? En zal hij een zondaar rechtvaardig noemen?*

Maar ik antwoord hierop dat op degenen, die de regenboog rondom zijn hoofd had, gezien moest worden, terwijl hij zelf scheen als de Jaspis en Sardiussteen, Openb. 4:3. Degene die kwam om de eerstgeborene in Egypteland te verdelgen moest zien op het bloed van het paaslam. Ex. 12:13. Waar de regenboog, welke God aan Noach tot een teken gesteld had, dat Hij de aarde niet meer zou verdelgen door water, moest gezien worden, opdat de Heere gedenken zou om zijn goedertieren aan zijn volk te tonen. Genesis 9:8 - 17.

Nu alle deze komen samen in de mens Christus Jezus, die de enige is, om wiens wil de zondaar, die in Hem gelooft, vrijgesproken wordt van zijn schuld. Het is zijn bloed, Hij is de vorst, die meerder is dan het teken des verbonds, en alle kleuren der regenboog samen zijn niet zo schoon in de ogen der mensen als het kleed van Christus, hetwelk van zijn lendenen opwaarts, en van zijn lendenen nederwaarts is, in de ogen van de God des hemels. Ezech. 1:27, 28. Hij rechtvaardigt de goddeloze." Rom. 4:5. Niet die een goddeloze was, maar is, en nu zo is, onder het oordeel en het vonnis der wet. Rom. 5:5 - 10. Hij ziet hen aan in Zijn Zoon, in en onder het kleed van zijnen Zoon. Hij zal hen aanzien als gewassen in het bloed van zijnen Zoon, en omdat Hij in Hem geen zonden vindt, daarom zal Hij hen eveneens beschouwen. "En gij weet, dat hij geopenbaard is, opdat hij onze zonden zou wegnemen, en geen zonde is in hem." 1 Joh. 3:5. Wat heeft de wet met mij te maken, al ben ik mijn schuldeisers duizenden guldens schuldig, als een ander de schuld voor mij wil voldoen? Of wat indien ik alleen van het gegeef kan leven, als mijn vriend ten allen tijde mijn behoefte vervult uit zijn volheid en mij uit de handen van de rechter en uit de gevangenis houdt, is dit niet goed voor mij?
En indien wat ik krijgen kan, voor mij bewaard zal worden voor hiernamaals, en indien mijn vriend zolang er dood of gevaar op de weg is mij behoeden zal en mijn lasten zal dragen tot de einde toe, mag ik dit voorrecht niet aannemen en dankbaar zijn? Geloofd zij God de Vader voor Zijn Zoon Jezus Christus! Ik geloof dat Hij meer dan dit alles voor mij is. "Maar in de HEERE zullen gerechtvaardigd worden en zich beroemen, het ganse zaad van Israël." Jesaja 45:25.
Ik weet dat gelijkenissen niet in alles doorgaan, maar wij, die geloven zijn verlost van de vloek der wet door de gehoorzaamheid van een ander Mens. "Want door de gehoorzaamheid van een worden velen tot rechtvaardigen gesteld." Rom. 5:19. Laat daarom de gelovige Gods woord voortdurende biddende onderzoeken terwille van de heerlijkheid van deze waarheid, opdat zij meer en meer de zijn worde en dat zijn geloof meer en meer daarin bevestigd moge worden.

Ten vierde. Het is niet alleen plicht dat de Christen de kracht en de heerlijkheid van dit leerstuk lere verstaan, maar hij moet het ook behouden.
Dit leerstuk is vreemd voor vlees en bloed, het is niet aards, maar uit de hemel. Matth. 16:17. Het gaat met velen, die met dit leerstuk beginnen als met jongens, die pas op de Latijnse school gaan, zij leren totdat zij de grondregels der spraakkunst verstaan en dan gaan zij naar huis om alles weer te vergeten. Hoe hebben velen, van wie men dacht, dat zij in de gronden der Christelijke godsdienst goed onderwezen waren, door zorgeloosheid alles weer laten glippen, en hun harten zijn nogmaals vervuld met de wereld, of zij hebben de een of andere leer ingedronken die lijnrecht tegenover het Woord der waarheid staat. Heb 2:1 - 4. Daarom, indien u iets van de waarheid van Christus in uw hart hebt, "houdt dat u hebt, opdat niemand uw Kroon neme." Openb. 3:11. "Maar wast op in de genade en kennis van onze HEERE en Zaligmaker Jezus Christus." 2 Petrus 3:18.
Hij die het leerstuk der verlossing wil behouden en daardoor, door het geloof een ingang wil hebben tot de overvloedige barmhartigheid Gods, moet niet met een slappe hand aan 't werd gaan. Het is niet genoeg tevreden te zijn met preken, huiselijke plichten en andere openbare vergaderingen der eredienst, maar er moet een voortdurend arbeiden des geestes zijn in de zaken van het koninkrijk Gods, de ziel

moet steeds dieper en dieper indringen in het leerstuk der verlossing om steeds meer en meer de glans en heerlijkheid daarvan te kunnen aanschouwen en aanbidden. Hebr. 2:1 - 3, anders zal hun hart daarvan afwijken en verloren gaan.
Niet dat er bedrog of leugen in dit leerstuk is, maar het bedrog daaromtrent schuilt in het hart. Hij, die water in een zeef wil houden, moet meer dan gewonen ijver aan de dag leggen. Ons hart is het vat, dat lek is, en daarom moeten wij te meer acht geven op de dingen, die wij gehoord hebben, opdat wij niet te eniger tijd afwijken. Opdat deze leer met ons blijve, moeten wij ons vleselijk verstand aan banden leggen, want dat voert strijd tegen de waarheid van deze leer, en wat anders zou de dwaasheid kunnen doen? De wijsheid van deze wereld, welke vleselijk is, is dwaasheid bij God. 1 Cor. 1:20 - 25. Zij is niet onderworpen aan de wet Gods, en dit kan ook niet. Zij oordeelt deze leer, waarover wij gesproken hebben, als een dwaasheid, daarom moeten wij haar vermijden, weerstaan en doden, en onszelf onderwerpen aan het woord des geloofs. "Vertrouw op de Heere met geheel uw hart, en steun op uw eigen verstand." Spreuken 3:5.
Vertrouwen op de Heere, en steunen op ons eigen verstand zijn twee tegenovergestelde zaken, daarom moeten zij of met elkaar verzoend worden, of de een moet aangehangen en de andere gedood worden. De veiligste weg is om over onze vleselijke vermogens voortdurend de wacht te houden en ons over te geven aan de leidingen Gods, opdat Hij onze paden richtte en onze gangen besture. Het is van groot belang voor een mens, om, wanneer zijn verstand en het woord met elkaar in botsing komen, dan het woord aan te hangen, en zijn verstand gevangen te geven. En dit is inderdaad de praktijk der Christelijke godsdienst.
Men moet voor en boven alles horen naar de Geest van Christus in het Woord. 2 Cor. 10:3 - 5 Er moet een voortdurende krijg zijn tegen de vleselijke lusten, opdat zij het hart niet aftrekken van het onderzoek en de blijdschap, van de liefde en het geloof, een de dingen die verborgen zijn in Christus. Jesaja 28:9. Dit moet gedaan, of het hart is niet vrij om zonder stoornis op de Heere te wachten naar de verdere Openbaring van Hem zelf in Zijn Zoon, overeenkomstig zijn heerlijk Evangelie.
Vele Christenen zijn zwak in het geloof en dor in hun leven alleen uit gebrek aan ijver in deze zaak. "Daarom geloof hebbende in deze gezegende Heere Jezus Christus, moet men in de volgende plaats naarstigheid toebrengende, bij het geloof de deugd voegen, en bij de deugd kennis, en bij de kennis matigheid, en bij de matigheid lijdzaamheid, en bij de lijdzaamheid Godzaligheid en bij de Godzaligheid broederlijke liefde, en bij de broederlijke liefde, liefde jegens allen. Want zo deze dingen bij u zijn, en in u overvloedig zijn, zij zullen u niet ledig noch onvruchtbaar laten in de kennis van onze Heere Jezus Christus." 2 Petrus . 1:5 - 8.

Ten vijfde. Zijt niet vertoornd op het Woord en voedt daartegen geen bedenkingen ter oorzaak van de ergelijke levenswandel van sommige belijders. Er zullen ergernissen zijn, dit is noodzakelijk, ja meer nog, er zullen schandelijkheden en ketterijen zijn, opdat degenen die door God waardig gekeurd zijn onder u, openbaar mogen worden. 1 Cor. 11:19.
Er zijn vele oorzaken voor de ergelijke levenswandel van sommigen die het geloof belijden, waarvan ik er sommigen zal aanstippen.
1. Velen die het Evangelie aanhangen en belijden missen de kracht en de heerlijkheid van hetgeen zij belijden, en het woord, het woord alleen is niet genoeg om hun hart en

wandel in overeenstemming te brengen met hetgeen zij belijden. 1 Cor. 4:18 - 20. Daarom leven degenen die het woord niet verder kennen dan de letter een ergelijke levenswandel tot ergernis van het geloof, tot versterking der vijanden, tot een struikelblok voor de onwetenden en tot smart voor de gelovigen, die dit werkelijk zijn, en dezulken moeten hun eigen oordeel uitspreken in de toekomende wereld.
2. Dit komt ook voort uit de wijsheid der hel, de duivel weet dat het geloof aan het Evangelie, recht beleden, niet alleen zaligmakend is voor degenen in wie het is, maar ook bekoorlijk voor de aanschouwers, opdat hij nu de heerlijke glans daarvan verduisteren zal, daarom zaait hij onkruid onder de tarwe, en vervolgt zijn weg, opdat zij struikelen en niet zien dat hij het gedaan heeft. Hierdoor wordt het zonlicht van het geloof der ware belijders van het Evangelie beneveld, en de wereld begint te geloven dat de beste der gelovigen niet beter is dan de slechtste belijder, en krijt hen uit voor aartsbedriegers.
Nu heeft de duivel zijn doel bereikt en velen doen vallen, maar aanschouw nu het goede loon, dat dit onkruid zal hebben op de dag der vergelding: "Gelijkerwijs dan het onkruid vergaderd, en met vuur verbrand wordt, zo zal het ook zijn in de voleindig van deze wereld. De Zoon des mensen zal zijn engelen uitzenden, en zij zullen uit zijn koninkrijk vergaderen al de ergernissen en degenen, die de ongerechtigheid doen, en zullen dezelve in de vurigen oven werpen: daar zal wening zijn en knersing der tanden." Matth. 13:37 - 42.
Het gebeurt ook wel dat door de toorn Gods tegen zondaren, sommigen der was begenadigden vallen, zoals David, Petrus, enz., hetgeen een grote beproeving is voor des Heeren volk, een wond voor de gevallene en een oordeel Gods over de wereld. De schijnvrome valt en staat nooit weer op. Maar zijt daarover niet vertoornd, ziet op Jezus, op Zijn Woord, leef door het geloof, en denk veel aan uw einde. Zijt gering in uw eigen ogen, en ootmoedig en bidt altijd tot God. "Voeg bij uw geloof de deugd en al die andere dingen, welke opgenoemd zijn "en benaarstigt u te meer, om uw roeping en verkiezing vast te maken: want dat doende zal u nimmermeer struikelen. Want zo zal u rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig koninkrijk van onze Heere en zaligmaker, Jezus Christus." 2 Petrus . 1:10, 11.

Ten zesde. Indien het zo is, dat er zoveel goedertierenheid in het hart van God is voor zijn volk, en dat Jezus, Zijn Zoon, met Zijn bloed een levenden weg voor ons gemaakt heeft opdat wij haar zouden verkrijgen, dan moge Israël wel hopen op de Heere. "Israël hope op de Heere, want bij de Heere is goedertierenheid en vele verlossing." Hoop! Wie die een erfenis in de God Israëls heeft zou niet hopen om het eeuwige leven deelachtig te worden? "Welgelukzalig bent u, o Israël! wie is u gelijk? gij zijt een volk verlost door de HEERE, het Schild uwer hulp, en die een zwaard is uwer hoogheid, " Deuteronomium 33:29.
Zag Gods volk maar waartoe zij geboren zijn en hoe getrouw de God der waarheid zal blijven aan hetgeen Hij beloofd heeft in Zijn Woord en aan hetgeen waarop zij hopen, dan zouden zij altijd boven zijn. Zij zouden moe zijn van leven, rijkdom en betrekkingen, zij zouden ten allen tijde reikhalzen naar het ogenblik dat zij met Hem zullen zijn, die hun leven, hun deel en hun heerlijkheid is tot in eeuwigheid. Maar wij belijden en zijn evenwel onverschillig omtrent de dood, wij belijden, en verlangen evenwel niet naar de komst van de dag Gods, wij belijden het geloof te bezitten, en uit

onze gehelen levenswandel laten wij zien aan hen die het kunnen zien, hoe weinig wij ervan in ons hart hebben.
Moge de Heere ons meer inleiden in de kracht der dingen, dan zullen de deugden van Hem die ons verlost heeft en ons uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht geheel anders door ons verkondigd worden dan wij tot nu toe gedaan hebben! Amen.

CATECHISMUS OF ONDERRICHT VOOR DE ONWETENDEN, EEN ZALF, OM HET GROTE GEBREK AAN KENNIS TE GENEZEN (DAT ZO ALGEMEEN IS ONDER JONG EN OUD), EN HUN VOORGESTELD IN EEN EENVOUDIGE EN VERSTAANBARE SAMENSPRAAK, DIE ZELFS DE MINST ONTWIKKELDE BEGRIJPEN KAN.

Instruction fort he Ignorant. 1675

Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is, Hosea 4:6.

Aan de gemeente van Christus, in en om Bedford, die in het geloof en de gemeenschap van het Evangelie wandelt, wenst uw liefhebbende broeder en metgezel in het koninkrijk en de lijdzaamheid van Jezus Christus, genade en barmhartigheid door onze Heiland. Amen.

Heiligen en Beminden!
Hoewel ik dit kleine geschrift voor algemeen gebruik bestemd heb, kan ik toch niet anders dan het u allereerst opdragen, omdat ik jegens u in bijzonder opzicht een schuldenaar ben, aangezien de Heere mij met bijzondere banden aan u verbonden heeft. Naar het lichaam maar niet naar mijn genegenheid van u verwijderd zijnde, acht ik echter niet, dat u zo onbekend zijt met de inhoud van deze bladzijden, maar ik wenste ze u in herinnering te brengen en u een boekske in de handen te geven, waarmee gij wellicht uw wereldsgezinde betrekkingen of vrienden, zo God wil, een dienst zou kunnen doen, tot hun opwekking en bekering, neem het daarom aan als een bewijs mijner Christelijke belangstelling.
In de tweede plaats bied ik het allen onbekeerden aan, jong en oud, die te eniger tijd onder mijn prediking verkeerd hebben, en toch in hun zouden gebleven zijn, en smeek hen, deze regelen aan te nemen, evenzeer als een teken mijner liefde voor hun onsterfelijke zielen, ja, ik bid hen, indien zij wensen in het geduchte oordeel rekenschap te kunnen geven, mijn woorden te lezen, te overdenken en als een heilzaam geneesmiddel te ontvangen.
De God aller zegeningen zegene ook dit geschrift aan het hart van menige zondaar, opdat hij door het geloof in Jezus Christus moge behouden worden. Amen.

De uwe, om u door mijn bediening, zoveel ik kan, tot uw opbouwing en vertroosting nuttig te zijn.

JOHN BUNYAN

ONDERRICHT VOOR DE ONWETENDEN

Vraag. Hoe vele Goden zijn er?
Antwoord. Voor de Christenen is er slechts één God, de Vader, uit welke alle dingen zijn, en wij tot Hem, 1 Cor. 8:6.

Vraag. Waarom is de God der Christenen niet tevens de God van hen, die geen Christenen zijn?
Antwoord. Hij is de Maker en Behouder ook van dezen, maar zij hebben Hem niet tot hun God verkozen, Hand. 17:24, Psalm 36:7, Richteren 10:14.

Vraag. Zijn er dan nog andere Goden behalve die der Christenen?
Antwoord. Er is geen andere was God dan Hij, andere evenwel, omdat zij de genade van Christus derven, kiezen niet Hem, maar andere goden, die aan hun lusten en begeerlijkheden beantwoorden, Johannes 8:44.

Vraag. Welke goden zijn het, die aan de lusten en begeerlijkheden der goddelozen beantwoorden?
Antwoord. De duivel, de god van deze wereld, de buik, de god der gulzigaards, dronkaards en vraten, ijdele vermaken en losbandigheid, vaak de goden der jeugd, Job 8:4, 2 Cor. 4:4, Filip. 3:19, Ezech. 32:6, 1 Cor. 10:7, 2 Tim. 2:22, 1 Joh. 5:21.

Vraag. Wie is een Christen?
Antwoord. Hij die nogmaals geboren, die een nieuw schepsel is, die aan Jezus' voeten zit om Zijn Woord te horen, wiens hart door het geloof, hetwelk in Christus is, gereinigd en geheiligd is geworden, Johannes 3:3, 5, 7, Hand. 11:24, 15:9, 26:18, 2 Cor. 5:17.

Vraag. Hoe onderscheidt gij de God der Christenen van andere goden?
Antwoord. God is een Geest, Johannes 4:24.

Vraag. Is er geen andere geest dan de waarachtige God?
Antwoord. Ja, er zijn vele geesten, 1 Joh. 4:1.

Vraag. Welke geesten zijn dat?
Antwoord. De goede engelen Zijn Geesten, de boze engelen Zijn Geesten, en de zielen der mensen Zijn Geesten, Hebr. 1:7, 14, 1 Kon. 22:21, 22, Openb. 16:13, 14, Hand. 7:59, Hebr. 12:23.

Vraag. Hoe is dan de waarachtige God van andere geesten onderscheiden?
Antwoord. Geen geest is eeuwig behalve Hij, geen geest is almachtig, behalve Hij, geen geest is onbegrijpelijk en ondoorgrondelijk dan Hij, Hij is het barmhartigste, rechtvaardigste en heiligste Wezen, Deuteronomium 33:27, Genesis 17:1, Psalm 145:3, Micha 7:18, Job 34:17, 1 Samuel 2:2 .

Vraag. Kan deze God, die een Geest is, gekend worden?
Antwoord. Ja, en wel uit de werken van Zijn schepping, uit zijn voorzienigheid, uit de oordelen die Hij uitvoert, en uit Zijn Woord.

Vraag. Verstaat gij Hem uit de werken van Zijn schepping?
Antwoord. "De hemelen vertellen Gods eer, en het uitspansel verkondigd van Zijn handen werk", Psalm 19:2. "Want zijn onzienlijke dingen worden, van de schepping der wereld aan, uit de schepselen verstaan en doorzien, beide zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid", Rom. 1:20.

Vraag. Maken Hem ook de werken van Zijn Voorzienigheid bekend?
Antwoord. Zij moeten dat noodzakelijk, omdat door zijn voorzienigheid de ganse schepping in zo'n harmonie gehouden wordt, en dat ondanks zonde en duivel, ook valt geen schepsel, van de engel tot het musje, op de aarde zonder de wil onzes hemelsen Vaders, Matth. 10:29.

Vraag. Verkondigen Hem zijn oordelen?
Antwoord. "De Heere is bekend geworden, Hij heeft recht gedaan, de goddeloze is verstrikt in het werk van Zijn handen", Psalm 9:17.

Vraag. Wordt hij bekend door Zijn Woord?
Antwoord. Ja, zeer duidelijk, want daarin openbaart Hij ons zijn eigenschappen, Zijn Wetten, zijn beloften en de wijze, waarop Hij door ons gediend wil worden.

Vraag. Waarvan heeft God de wereld gemaakt?
Antwoord. "De dingen, die men ziet, zijn niet geworden uit dingen, die gezien worden", Hebr. 11:3.

Vraag. In hoeveel tijd heeft God de wereld geschapen?
Antwoord. "In zes dagen heeft de Heere de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is", Ex. 20:11. "Hij heeft gerust op de zevenden dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had", Genesis 2:2.

Vraag. Waarvan heeft God de mens gemaakt?
Antwoord. "En de Heere God had de mens geformeerd uit het stof der aarde, en in zijn neusgaten geblazen de adem des levens, zo werd de mens tot een levende ziel", Genesis 2:7.

Vraag. Waarom zegt de Schrift, dat God hem de adem des levens in zijn neusgaten blies, is dan de ziel des mensen van dezelfde natuur als de Godheid?
Antwoord. Er wordt niet bedoeld, dat de ziel des mensen dezelfde natuur heeft als de Godheid, maar dat zij niet gelijk staat met het lichaam, hetwelk stof is, Genesis 18:27.

Vraag. Heeft dan de ziel niet dezelfde natuur als de Godheid?
Antwoord. Nee, want God kan niet zondigen, maar de ziel wel, God kan niet in de hel geworpen worden, maar de zielen der onboetvaardigen zullen dat lot ondergaan, Ezech. 18:14, Matth. 10:28.

Vraag. Hoe heeft God de mens gemaakt, toen Hij hem eerst schiep?
Antwoord. "God heeft de mens recht gemaakt", Prediker 7:29. "En God schiep de mens naar Zijn beeld", Genesis 1:27.

Vraag. Heeft God, toen Hij de mens schiep, hem zonder gebod gelaten?
Antwoord. Nee, Hij heeft hem de natuurlijke wet in zijn gemoed, en bovendien een bepaald verbod gegeven, maar de mens heeft beide gebroken, Genesis 3:3 - 6.

Vraag. Wat was het verdiende loon voor die overtreding?
Antwoord. De geestelijke dood ten dage, toen hij gegeten had, de lichamelijke dood naderhand, en de eeuwige dood ten laatste van alles, Genesis 2:17, 3:19, Matth. 25:46.

Vraag. Wat betekent het, geestelijk dood te zijn?
Antwoord. Van God vervreemd, en zonder Hem in de wereld te zijn, door de onwetendheid, die in de mens is, en door de macht zijner zonden, Eféze 4:18, 19.

Vraag. Waarin openbaart zich deze vervreemding van God?
Antwoord. Daarin, dat de mens zijn zonden liefheeft, traag is om tot God te komen, ijdele uitvluchten opzoekt om zijn kwaad te bedekken, en onwetend is omtrent de uitnemende verborgenheden van het gezegend Evangelie, Eféze 2:2, 3, 11, 12, 4:18, 19, Rom. 1:28.

Vraag. Wat is de lichamelijke dood?
Antwoord. De scheiding van lichaam en geest, wanneer het lichaam terugkeert tot stof, waaruit het genomen is, en de geest tot God, die hem gegeven heeft, Genesis 3:19, Prediker 12:7.

Vraag. Wat is de eeuwige dood?
Antwoord. Dat lichaam en ziel voor eeuwig van God gescheiden, en in het helse vuur geworpen worden, Lukas 13:27, Markus 9:43.

Vraag. Vaart de mens naar lichaam en ziel ter helle, zodra hij gestorven is?
Antwoord. Het lichaam blijft in het graf, totdat het laatste bazuingeschal weerklinkt, maar de ziel, indien de mens namelijk in zijn ongerechtigheid sterft, wordt terstond van voor Gods aangezicht in de hel geworpen, als in een gevangenis, waar zij blijft tot op de oordeelsdag, 1 Cor. 15:52, Jesaja 24:22, Lukas 12:20.

Vraag. Komen wij even rein in de wereld als onze eerste ouders?
Antwoord. Nee, zij werden zonder zonden geschapen door de almachtigen God, maar wij aanschouwen het eerste levenslicht, besmet door de zonde onzer ouders.

Vraag. Waaruit blijkt het, dat wij zondig ter wereld komen?
Antwoord. Wij zijn de vrucht van onreinen, reeds in zonden ontvangen, en van nature kinderen des toorns, Job 14:4, Psalm 51:7, Eféze 2:3.

Vraag. Kunt u dit nader bewijzen?

Antwoord. Ja, de Schrift zegt, dat door een mens de zonde, de dood, het oordeel en de verdoemenis over alle mensen gekomen is, Rom. 5:12 - 19.

Vraag. Komen wij dan als zondaars in de wereld?
Antwoord. Ja, wij zijn overtreders van de buik af, wij dolen als leugensprekers, Jesaja 48:8, Psalm 58:4.

Vraag. Maar gelijk wij in Adam gevallen zijn, waarom staan wij niet zo in hem door het geloof op? Want hij had geen zaad, totdat hij de belofte had ontvangen.
Antwoord. Hij viel en in hem zijn ganse geslacht, maar de belofte nam hij voor zich persoonlijk aan. Adams geloof kon de wereld niet redden, hoewel zijn zonde dezelve verdierf.

Vraag. Maar beweren sommigen niet, dat wij zondaars zijn uit navolging?
Antwoord. Ja, omdat dezulken zichzelf bedriegen. Maar Gods Woord getuigt, dat wij van nature, dat is: door ontvangenis en geboorte, kinderen des toorns zijn.

Vraag. Kunt u dit nog verder aantonen?
Antwoord. Ja, ten dage, toen wij geboren werden, waren wij verontreinigd in ons eigen bloed en walgelijk in Gods ogen. Ook werden de kinderen onder het oude verbond aan de Heere toegewijd, en een offerande voor hen geofferd, wanneer zij een maand oud waren, dus nog voordat zij uit navolging gezondigd hadden, Ezech. 16:4 9, Numeri 18:14 - 16.

Vraag. Kunt u dat ook niet uit de ervaring bewijzen?
Antwoord. Het eerste, wat zich in kinderen openbaart, toont hun onwetendheid omtrent God, hun ongehoorzaamheid jegens hun ouders, hun afkeer van een heilig leven, hun begeerten bepalen zich gewoonlijk tot ijdelheid. Bovendien sterven ook kleine kinderen, en dat zou onmogelijk zijn, indien God ze niet als zondaars rekende, want de bezoldiging der zonde is de dood, Rom. 6:23.

Vraag. Wat is zonde?
Antwoord. Zij is overtreding der wet, 1 Joh. 3:4.

Vraag. Overtreding van welke wet?
Antwoord. Van de natuurlijke wet, en van de wet der tien geboden, die de Heilige Schrift ons mededeelt, Rom. 2:12 - 15, Ex. 20.

Vraag. Wanneer zondigt iemand tegen de natuurlijke wet?
Antwoord. Wanneer hij iets doet, dat zijn geweten als overtreding tegen God of mensen veroordeelt, Rom. 2:14, 15.

Vraag. Wanneer zondigt iemand tegen de wet der tien geboden?
Antwoord. Wanneer hij iets doet, dat door die wet verboden is, al is hij ook onbekend met dat verbod, Psalm 19:12.

Vraag. Op hoe vele wijzen kan men tegen deze wet zondigen?

Antwoord. Op drie wijzen: door zondige gedachten, door zondige woorden, en door zondige daden, Rom. 7:7, 2:6, Matth. 5:28, 12:37.

Vraag. Maar indien wij slechts tegen één der tien geboden zondigen?
Antwoord. "Wie de gehele wet zal houden, en in een zal struikelen, die is schuldig geworden aan allen. Want Die gezegd heeft: u zal geen overspel doen, Die heeft ook gezegd: u zal niet doden. Indien u nu geen overspel zult doen, maar zult doden, zo bent u een overtreder der wet geworden", Jacobus 2:10, 11.

Vraag. Waar zal God de zondaars voor hun zonden straffen?
Antwoord. Zowel in deze wereld als in de toekomende, Genesis 3:24, 4:10 - 12, Job 21:30.

Vraag. Hoe wordt de mens in deze wereld voor zijn zonde gestraft?
Antwoord. Op vele wijzen, b.v. met ziekte, verlies, kruis, teleurstelling, enz., soms geeft God hem over aan de lusten zijns harten, aan de verblindheid zijns verstands of aan de hardheid zijns gemoeds, zelfs slaat Hij hem wel eens met verblindheid, zodat hij de leugen gelooft en verdoemd wordt, Leviticus 26:15, 16, Amos 4:7, 10, Rom. 1:24, 28, Ex. .4:21, 9:12 - 14, Zefanja 1:17, Rom. 11:7, 8, 11 Thess. 2:11, 12.

Vraag. Hoe zullen de zondaars in de toekomende wereld gestraft worden?
Antwoord. Daar sterft hun worm nimmer, noch wordt het vuur uitgeblust, Markus 9:44.

Vraag. Waarheen gaan de zondaars om hun straf te ondergaan?
Antwoord. "De goddelozen zullen terugkeren, naar de hel toe, alle God vergetende Heidenen", Psalm 9:18.

Vraag. Wat is de hel?
Antwoord. De hel is een vreselijke plaats en een ontzettende toestand, Lukas 13:28, 16:28, Hand. 1:25.

Vraag. Waarom noemt gij het een plaats?
Antwoord. Omdat in de hel alle verdoemden als in een gevangenis, met eeuwige banden onder de duisternis bewaard worden, Lukas 12:5, 58, 16:26, Judas 1:6. v. Wat voor een plaats is de hel?
Antwoord. Het is een duistere afgrond, een poel des vuurs. Matth. 22:13, Openb. 20:1, 15, Jesaja 30:33, Spreuken 27:20.

Vraag. Wat meent gij daarmee, dat het een ontzettende toestand is?
Antwoord. Ik meen daarmee, dat zij, die in de hel geworpen worden, op ontzettende wijze gefolterd zullen worden, namelijk door de toorn en de grote verbolgenheid Gods, Rom. 2:9, Hebr. 10:26, 27.

Vraag. Hoe zullen zij aldaar gefolterd worden?
Antwoord. Naar lichaam en ziel, want het helse vuur zal beide vreselijker kwellen dan wij ons kunnen voorstellen, Matth. 8:29, Lukas 16:24, Jacobus 5:3.

Vraag. Hoe lang zullen zij in die toestand verkeren?
Antwoord. "Dezen zullen gaan in de eeuwige pijn", Matth. 25:46. "En de rook van hun pijniging gaat op in alle eeuwigheid, en zij hebben geen rust dag en nacht", Openb. 14:11. "Dewelken zullen tot straf lijden het eeuwig verderf, van het aangezicht des Heeren, en van de heerlijkheid van Zijn sterkte", 2 Thess. 1:9.

Vraag. Maar waarom ontvangen de goddelozen die straf niet in deze wereld, opdat wij het mochten zien en geloven?
Antwoord. Ontvingen de goddelozen in deze wereld de straf hunner ongerechtigheid, dan zou, naar alle waarschijnlijkheid, de gehele orde, die God onder de mensen gesteld heeft, omgekeerd worden. Want wie zou het kunnen verdragen, de vlammen der hel te zien, de kreten der rampzaligen te horen, of misschien getuige te zijn van de tranen en weeklachten van geliefde betrekkingen, ouders of kinderen? Daarom: gelijk Tofet buiten Jeruzalem lag, en de galg buiten de stad opgericht wordt (noot: Vroeger in Engeland het gebruik, in latere tijden is men begonnen, de doodstraf binnen de stad te voltrekken), zo heeft ook Christus gewild, dat de verdoemden weggenomen zullen worden om hun straf te ondergaan: "Neemt hem weg (uit deze wereld), en werpt hem uit in de buitenste duisternis (om daar zijn straf te ontvangen), daar zal wening zijn en knersing der tanden," Matth. 22:13. Bovendien wordt het geloof niet gewerkt door een blik in de hel, noch door de aanschouwing van de folteringen der verdoemden, maar door het horen van het Woord Gods, Rom. 10:17. Want wie Mozes en de Profeten niet gelooft, zou zich ook niet laten gezeggen, indien er iemand van de doden opstond, of wanneer hij de vlammen der hel zag, Lukas 16:27 - 31.

Vraag. Zijn er ook trappen van ellende in de hel?
Antwoord. Ja, want God zal een iegelijk vergelden naar zijn werken. "Wee de goddeloze het zal hem kwalijk gaan! want de vergelding zijner handen zal hem geschieden, " Jesaja 3:11.

Vraag. Wie zullen daar het strengst gestraft worden, volwassenen of kinderen?
Antwoord. De helse straf wordt niemand toegemeten naar zijnen ouderdom, maar naar zijn zonden, onverschillig of het kinderen of volwassenen zijn, geldt dus deze regel: hoe groter zonde, te zwaarder straf, want "bij God is geen aanneming des persoons, " Rom. 2:11
(noot: En die dienstknecht, welke geweten heeft de wil Zijns Heeren, en zich niet bereid, noch naar Zijnen wil gedaan heeft, die zal met vele slagen geslagen worden", Lukas 12:57).

Vraag. Hoe onderscheidt gij tussen kleine en grote zonden?
Antwoord. Naar haar aard, en naar de omstandigheden, waaronder zij bedreven worden.

Vraag. Wat bedoelt gij met "haren aard"?
Antwoord. Wanneer zij in zichzelf groot zijn, 2 Kronieken 33:2, Ezech. 16:42.

Vraag. Welke zonden zijn de grootste?

Antwoord. Overspel, hoererij, moord, diefstal, leugen, begeerlijkheid, toverij, verleiding, ketterij, enz., 1 Cor. 6:9, 10, Eféze 5:3 - 6, Collossenzen 3:5, 6, Gal. 5:19 - 21, Openb. 21:8.

Vraag. Wat bedoelt gij met omstandigheden, waaronder de zonde bedreven wordt?
Antwoord. Daarmee bedoel ik: licht, kennis, de prediking des Woords, Godzalige omgeving, waarschuwing, vermaning, enz.

Vraag. Brengen deze een verandering in de zonde?
Antwoord. Zulke omstandigheden maken kleine zonden groot, ja groter dan grotere zonden, die in onwetendheid gedaan zijn.

Vraag. Hoe bewijst gij dat?
Antwoord. Sodom en Gomorra waren in de meeste der bovengenoemde zonden vervallen, zij heten zelfs: grote zondaars voor de Heere, zij leefden in zonden, die niet zonder schaamte mogen genoemd worden, en toch zweert God, dat Israël erger gedaan heeft dan deze steden, Ezech. 16:48, en de Heere Jezus zegt: "Maar Ik zeg u, dat het de lande van Sodom verdraaglijker zijn zal in de dag des oordeels, dan ulieden, " Matth. 11:24, Lukas 10:12.

Vraag. En was dat de reden, namelijk dat de zonde van Israël met verzwarender omstandigheden gepleegd werd dan die van Sodom en Gomorra?
Antwoord. Ja, dit zal duidelijk blijken, wanneer gij de drie aangegeven hoofdstukken in hun geheel leest.

Vraag. Wanneer zondig ik tegen licht en kennis?
Antwoord. Wanneer gij zondigt tegen de overtuiging van uw geweten, tegen een bewuste wet Gods, tegen raadgeving en vermaning van vrienden, dan zondigt gij tegen licht en kennis, Rom. 1:32.

Vraag. Wanneer zondig ik tegen de prediking des Woords?
Antwoord. Wanneer gij weigert, Gods dienaren te horen, of ze horende, weigert hun Evangelische leer te gehoorzamen, 2 Kronieken 36:16, Jeremia 25:4 - 7, 35:15.

Vraag. Wanneer zondig ik nog meer tegen de prediking des Woords?
Antwoord. wanneer gij Gods dienaren bespot, veracht of beschimpt, wanneer gij hen belastert en liegende alle kwaad van hen spreekt, of kwade geruchten van hen gelooft, wanneer gij hen vervolgt, of u heimelijk verheugt, indien zij vervolgd worden, 2 Kronieken 30:1, 10, Rom. 3:8, Jeremia 20:10, 1 Thess. 2:15, 16.

Vraag. Hoe kan een Godzalige omgeving mijn zonde vergroten?
Antwoord. Wanneer gij zondigt tegen haar raad, haar waarschuwingen en vermaningen om het goede te doen, wanneer haar wandel u beschuldigt, en u desniettemin in uw zonde volhardt. Zo zondigden Ismaël, Ezau, Eli's zonen, Absalom en Judas, want die allen hadden een goede omgeving, ontvingen goeden raad en zagen het leven der Godzaligen voor zich, en omdat zij, ondanks dat alles, toch zondigden, werd hun oordeel des te groter. Ismaël werd uitgeworpen, Genesis 21:10, Gal. 4:30,

Ezau gehaat, Maleachi 1:3, Eli's zonen stierven plotseling, 1 Samuel 2:25, 34, 4:11, Absalom en Judas kwamen op een ellendige wijze om het leven, 2 Samuel 18, Matth. 27.

Vraag. Worden zonden, op deze wijze verergerd, met een bijzonderen naam genoemd?
Antwoord. Ja, zij heten opstand, en worden met de zonde der toverij vergeleken, 1 Samuel 15:23, zij heten zonden, willens gepleegd, Hebr. 10:26, zij heten doornen en distels, en zij, die ze bedrijven zijn "verwerpelijk, en nabij de vervloeking, welker einde is tot verbranding", Hebr. 6:7 - 8.

Vraag. Zijn er nog andere dingen, die kleine zonden groot kunnen maken?
Antwoord. Ja, b.v. wanneer gij zondigt tegen de oordelen Gods. Om iets te noemen, gij ziet Gods oordelen over iemand komen, en volhardt in dezelfde ongerechtigheid, waarvoor hij getuchtigd wordt, evenzo, wanneer gij zondigt tegen het geduld, de lankmoedigheid en de verdraagzaamheid Gods, worden kleine zonden groot, Daniël 5:21 - 24, Rom. 2:4 - 5.

Vraag. Heeft God ooit kleine kinderen gestraft, om zonde tegen hem bedreven?
Antwoord. Ja, toen Hij de oude wereld door de zondvloed verdelgde, kwamen ook de kleine kinderen om, zo stierven ook de kleine kinderen in Sodom, toen die stad met vuur verbrand werd, toen een aantal kleine jongens uit Bethel de profeet Eliza nariepen, schoten twee beren uit het woud en verscheurden van dezelve twee en veertig kinderen, 2 Kon. 2:23, 24.

Vraag. Helaas! wat zullen wij, kinderkens, doen?
Antwoord. Of in uw zonden voortgaan, of aan uw Schepper gedenken in de dagen uwer jeugd, voordat de kwade dagen komen, Prediker 12:1.

Vraag. Waarom spot gij met ons, zeggende, dat wij in onze zonden moeten voortgaan? Was het niet beter, zo gij voor ons badt, dat God ons mocht zalig maken?
Antwoord. Ik spot niet met u, maar ik spreek als de wijze koning, en bovendien, ik bid voor u en wens uw zaligheid.

Vraag. Wat zegt de wijze koning dan?
Antwoord. Dit: "Verblijd u, o jongeling! in uw jeugd, en laat uw hart zich vermaken in uw jongelingschap, en wandel in de wegen van uw hart, en in de aanschouwing uwer ogen, maar weet dat God, om al deze dingen, u zal doen komen in het gericht", Spreuken 11:9.

Vraag. Is dit niet een soort van spot?
Antwoord. Ja, maar met vollen ernst verbonden, als wilde Salomo zeggen: Gaat voort, zondaars! in uw zonden, zo gij durft, leeft in ijdelheid, maar bedenkt, dat u daarvan eenmaal voor God rekenschap hebt af te leggen.

Vraag. Is dat niet juist als wanneer mijn vader mij verlof geeft, ongehoorzaam te zijn, indien ik wil, maar ben ik dan ongehoorzaam, zo slaat hij mij?

Antwoord. Ja, of overeenkomstig deze woorden van Jozua: "Maar zo het kwaad is in uw ogen de Heere te dienen, kiest u heden, wie gij dienen zult, " zondigt, maar weet, dat u de straf daarvoor dragen moet, Jozua 24:15.

Vraag. Is het niet het best voor mij, God te dienen?
Antwoord. Ja, want zij, die de duivel dienen, zullen komen waar die is, en zij, die God en Christus dienen, zullen komen waar Deze zijn, Johannes 12:26, Matth. 25:41.

Vraag. Maar wanneer is de beste tijd om te beginnen, God te dienen?
Antwoord. Nu: "Gedenk NU aan uw Schepper, " NU heeft hij het Evangelie voor u, NU is UW hart het tederst en het gemakkelijkst te breken.

Vraag. Maar indien ik nog wat speel en mijn vermaken nog enigen tijd geniet, is het dan niet nog tijds genoeg?
Antwoord. Ik kan u dat niet beloven, want er zijn ook kleine graven op het kerkhof, en misschien duurt uw leven niet lang meer. En al leeft gij nog vele jaren, toch kan de tijd uwer genade kort zijn, gelijk eens met Ismaël het geval was, lees ook Spreuken 1:24 - 26.

Vraag. Maar indien ik nog een weinig wacht, dan zal ik meer verstand hebben om God te dienen, niet waar?
Antwoord. Zo gij langer wacht, zal u meer zonde hebben en misschien minder verstand, want: hoe groter zondaar, hoe groter dwaas, Spreuken 1:22.

Vraag. Als ik evenwel nu eens God, en dan weer de zonde dien, is dat niet voldoende?
Antwoord. "Niemand kan twee heren dienen, " gij kunt niet God dienen en uw zonden, Matth. 6:24. "Mijn zoon, " zegt God, "geef Mij uw hart, " Spreuken 23:26. Lichaam en ziel behoren Hem toe, en een dubbelhartig mens mene niet, dat Hij iets ontvangen zal van de Heere, 1 Cor. 6:20, Jacobus 1:7 - 8.

Vraag. Zijn er vele kleine kinderen, even als ik die God dienen?
Antwoord. Niet vele, maar toch zijn er: Samuel b.v. diende de Heere toen hij nog een kind was, 1 Samuel 3:1. Josia was nog jong, toen hij de God van Zijn Vader David begon te zoeken, 2 Kronieken 34:3. En hoe vriendelijk ontving onze Heiland Jezus Christus de kinderen, toen zij tot Hem kwamen, en toen zij Hem later begroetten met de uitroep: Hosanna de Zone Davids! Lukas 18:16, Matth. 21:15, 16.

Vraag. Dan zal ik er weinig hebben, die met mij zo jong de Heere dienen, niet waar?
Antwoord. "De poort is eng, en de weg is nauw, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er, die dezelve vinden, " Matth. 7:14. Toch zal u zulke makkers vinden. David noemde zich een gezel van allen, die God vreesden, en van hen, die zijn geboden onderhielden, Psalm 119:63. Alle Godzaligen, al dragen zij ook grijze haren, zullen uw makkers zijn, en u zult een of meer engelen Gods hebben, om u te bewaren en te beveiligen, ja om u te dienen, Matth. 18:10.

Vraag. Maar indien ik thans God begin te dienen, dan zal ik waarschijnlijk door andere kinderen uitgelachen en gescholden worden, niet waar?

Antwoord. Indien sommige kinderen zo slecht zijn, dat zij Gods dienaren en profeten bespotten, geen wonder dan, zo zij ook u uitlachen en schelden, maar de hemel is veel meer waard dan dat men alleen verdraagt, als andere ons uitlachen en beschimpen, 2 Kon. 2:23, 24.

Vraag. Maar hoe moet ik God dienen? Ik weet niet, hoe ik dat zal doen.
Antwoord. de ware dienaars Gods dienen Hem in geest en waarheid, Johannes 4:24, Filip. 3:3.

Vraag. Wat betekent dat, God te dienen in geest?
Antwoord. Hem te dienen in Zijn Geest en in uw geest, dat is: Zijn Geest leert ons Hem te dienen, en van hart met Zijnen wil eens te zijn, Rom. 1:9, 6:17, Psalm 101:1 - 44.

Vraag. Wat betekent het, God te dienen in waarheid?
Antwoord. In al onze Godsdienst ons te houden aan hetgeen Zijn Woord ons zegt, want Zijn Woord is de waarheid, en dat te doen zonder geveinsdheid, in oprechtheid des harten, Hebr. 8:5, Johannes 17:17, Psalm 26:6. Ik kan het ook aldus zeggen: Dan dient gij God op de rechte wijze, wanneer gij in hart en leven naar Zijn Woord wandelt.

Vraag. Hoe kan ik Hem met mijn geest en hart dienen?
Antwoord. U moet trachten, allereerst God te leren kennen. "En gij, mijn zoon Salomo!" zegt David, "ken de God uws vaders, en die Hem met een volkomen hart en met een willige ziel, " 1 Kronieken 28:9. Zie, eerst moet u Hem kennen, en dan Hem dienen.

Vraag. Is het gemakkelijk, een rechte kennis van God te verkrijgen?
Antwoord. U moet om kennis bidden, en de Heere vragen om verstand. "Zo gij haar zoekt als zilver, en naspeurt als verborgene schatten: dan zal u de vreze des Heeren verstaan, en zult de kennis van God vinden, Spreuken 2:4 - 5.

Vraag. Hoe komt het, dat het zo moeilijk is, de rechte kennis van God te vinden?
Antwoord. Door de hoogmoed en de onwetendheid, die in ons zijn, en ook door onze verkeerde wegen, Psalm 10:4, Eféze 4:18, 19, Titus 1:16.

Vraag. Maar zegt niet iedereen, dat hij God kent?
Antwoord. Ja, maar die gewaande kennis verandert al naar ieders dwaalbegrippen, de een meent, dat Hij zo, de ander, dat Hij anders is.

Vraag. Wilt u mij eens mededelen, in welk opzicht de meningen omtrent God uiteenlopen?
Antwoord. Ja wel: sommigen houden Hem voor een soort van God zonder hart, die noch goed noch kwaad doet, Zefanja 1:12. Andere menen, dat Hij onwetend en blind is, die door de wolken heen niet zien noch horen kan, Job 22:13. Nog andere achten Hem een onaanzienlijk God te zijn, die niet waard is, dat men Hem dient, omdat alles toch voor de wind gaat, en zij geens dings gebrek lijden, Job 21:9 - 15. En weer

andere stenen zich Hem voor zo gelijk zij zelf zijn, een God, die de zonde evenmin haat, en heiligheid even weinig bemint, als zij zelven, Psalm 50:21.

Vraag. Zijn er nog meer valse meningen omtrent God?
Antwoord. Ik wil er u nog drie noemen: a. Enkelen geloven, dat God louter barmhartigheid en geen gerechtigheid kent, en dat zij daarom mogen doen wat zij verkiezen, Rom. 3:8.
a. Sommigen houden het er voor, dat Hij enkel gerechtigheid en geen genade bezit, en dat het hun dus toch niet baten zou, al wilden zij zich ook bekeren, Jeremia 2:35.
c. Andere zien in Hem wel beide: barmhartigheid en geen gerechtigheid, maar menen, dat zijn gerechtigheid met hun goede werken voldaan is, en zijn barmhartigheid hun zonden bedekt, zodat zij ten slotte zichzelf verlossen, Job 40:9, in tegenspraak met Habakuk 1:13, Jesaja 45:21.

Vraag. Hoe kan ik dan weten, of ik de ware kennis van God bezit?
Antwoord. Wanneer uw kennis van Hem met de Heilige Schrift overeenstemt, dan is zij de rechte.

Vraag. De Heilige Schrift? Zijn niet alle dwaalbegrippen omtrent God aan de Heilige Schrift ontleend?
Antwoord. Geenszins, maar de mens geeft der Schrift de schuld van zijn valse denkbeelden, terwijl ze toch inderdaad uit zijn onwetendheid voortvloeien, Eféze 4:18.

Vraag. Maar wanneer ik de Bijbel niet versta, moet ik dan zonder was kennis van God blijven?
Antwoord. Zijn Naam wordt in Zijn Woord geopenbaard: de Schriften getuigen van Hem, Johannes 17:6 - 8, 5:39. Zij zijn in staat de mens Gods in alle dingen te volmaken, en hem wijs te maken tot zaligheid, door het geloof in Jezus Christus, 2 Tim. 3:15, 16.

Vraag. Maar wat moet iemand, die de kennis van God niet bezit, doen om die kennis te verkrijgen?
Antwoord. "Neig uw oor en hoor de woorden der wijzen, en stel uw hart tot mijn wetenschap, " zegt de Heere, Spreuken 22:17, 23:12opga in uw harten, " 2 Petrus 1:19, 20.

Vraag. Hoe zal ik echter weten, of ik in de Schrift de ware kennis van God gevonden heb?
Antwoord. Wanneer gij de rechte zelfkennis hebt opgedaan, Jesaja 6:5, Job 42:6.

Vraag. Wat betekent dat, mij zelf te kennen?
Antwoord. Dàn kent gij uzelf, wanneer gij in uw eigen ogen een trage, ellendige, verdorven zondaar zijt, en zo gij inziet, dat u niets kunt doen om uw zonden voor God te verzoenen, Job 42:6, Ezech. 20:43, 44, Rom. 7:24.

BELIJDENIS VAN ZONDE.

Vraag. Gij hebt mij aangetoond, dat, zo ik God recht wil dienen, ik Hem eerst moet kennen. Zeg mij nu, hoe moet ik Hem dienen?
Antwoord. U moet belijdenis voor Hem afleggen, Nehemia 9:1 - 3.

Vraag. Wat moet ik belijden?
Antwoord. U moet uw overtredingen de Heere belijden, Psalm 32:5.

Vraag. Hebben de Godzaligen vanouds ook zo gedaan?
Antwoord. Ja. Nehemia beleed zijn zonden, Nehemia 1:6. David bekende zijn schuld, Psalm 32:5. Daniël bekende zijn zonden, Daniël 9:4. En ook zij, die in de Jordaan gedoopt werden, deden belijdenis van hun zonden, Matth. 3:6

Vraag. Welke zonden moet ik voor God belijden?
Antwoord. Alle zonden, geen uitgenomen, Want: "Die zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn, maar die ze bekent en laat, zal barmhartigheid verkrijgen, " Spreuken 28:13, 1 Joh. 1:9.

Vraag. Maar wanneer ik al mijn zonden niet weet, of ze mij niet meer herinner?
Antwoord. Dan moet u uw doen en laten toetsen aan Gods heilig woord, Klaagliederen 3:40, Psalm 77:7.

Vraag. Maar wanneer ik op deze wijze mijn zonden niet onderzoek?
Antwoord. Indien u het niet doet, zo zal God het doen, indien u uw zonden niet uitvindt en ze Hem belijdt, dan zal Hij ze uitvinden en er u geducht voor straffen, Psalm 50:21, 22.

Vraag. Waar moet ik beginnen met de belijdenis van mijn zonden?
Antwoord. Waar God begint, ze u aan te tonen. Let dus hierop: Wanneer God overtuiging van zonde in uw hart werkt, begin gij dan die zonde te belijden. Zo begon David zijn schuldbelijdenis, en zo ving Daniël aan, zijn zonden te bekennen, 2 Samuel 12:7 - 14, Daniël 9:3 - 9.

Vraag. Wat moet ik dan doen, wanneer God mij enige zonde heeft ontdekt, om die op de rechte wijze te belijden?
Antwoord. U moet die overtuiging volgen, totdat zij u de oorsprong van uw zonde heeft aangewezen, namelijk uw eigen hart, 1 Kon. 8:38, Psalm 55:6.

Vraag. Is mijn hart dan de oorsprong en bron van al mijn zonden?
Antwoord. Ja, want "van binnen uit het hart der mensen komen voort kwade gedachten, overspelen, hoererijen, doodslagen, dieverijen, gierigheden, boosheden, bedrog, ontuchtigheid, een boos oog, lastering, hovaardij, onverstand. Al deze boze dingen komen voort van binnen, en ontreinigen de mens", Markus 7:2l - 28.

Vraag. Wanneer iemand dat inziet, wat denkt hij dan van zichzelf?

Antwoord. Dan denkt hij niet alleen, maar is ook overtuigd, dat hij een onrein schepsel is, dat zijn hart hem misleidt, dat hij zeer zondig en goddeloos is, want U moet de zonde leren kennen door de wet, die u het een gebiedt, terwijl uw hart tot iets anders geneigd is, Rom. 7:7 - 10.

Vraag. Kan ik op die wijze mijn hart leren kennen?
Antwoord. Ja, althans enigermate, vooral de vleselijke gezindheid van uw hart: "Daarom dat het bedenken des vleses vijandschap is tegen God, want het onderwerpt zich der wet Gods niet, want het kan ook niet", Rom. 8:7.

Vraag. Kunt u mij enige dingen opnoemen, waarin zich de verdorvenheid van het menselijk hart openbaart?
Antwoord. Ja, het hunkert heimelijk naar de zonde, hoewel Gods Woord ze veroordeelt, het wil van geen bekering weten, het is traag in al wat goed is, het vergeet God en tracht de zonde te verontschuldigen en te verbergen, het vertoont zich beter dan het is, het is verheugd, wanneer het kan zondigen, zonder door de mensen gezien te worden, het verhardt zich tegen Gods bedreigingen en oordelen, het is geneigd tot ongeloof, godloochening, enz. Spreuken 1:24 - 26, Jesaja 43:22, Maleachi 1:11, 13, Richteren 3:7, Jeremia 2:32, Psalm 106:21, Hosea 2:13, Spreuken 30:20, Jeremia 2:25, Rom. 1:32, 2:5, Zefánja 1:11 - 13.

Vraag. Is er nog iets anders nodig tot een rechte schuldbelijdenis?
Antwoord. Ja, laat deze overtuiging in uw gemoed wonen, dat God veel meer ongerechtigheid in u ziet dan uzelf kunt ontdekken. "Indien ons hart ons veroordeelt, God is meerder dan ons hart, en Hij kent alle dingen", 1 Joh. 3:20. Bovendien stelt Hij onze heimelijke zonden in het licht Zijns aanschijns, Psalm 90:8.

Vraag. Is er nog iets anders, dat met een rechte belijdenis der zonde moet gepaard gaan?
Antwoord. In al uw belijdenis moet u de omstandigheden, die uw zonde verzwaard hebben, niet verbergen.

Vraag. Hoe moet ik dat doen?
Antwoord. Door te overdenken, tegen hoeveel licht en kennis, tegen hoeveel geduld en lankmoedigheid gij gezondigd hebt, alsook hoe vele waarschuwende en vermanende wenken gij in de wind hebt geslagen, en hoe vaak gij uw eigen beloften en voornemens hebt gebroken, want dat alles maakt uw schuld te groter, Ezra 9:10 - 15.

Vraag. Maar waartoe zal ik God mijn zonden belijden, aangezien Hij ze reeds weet?
Antwoord. Schuldbelijdenis is om vele redenen noodzakelijk.

Vraag. Wilt u mij enige van die redenen noemen?
Antwoord. Ja: een is, dat gij, door een oprechte en hartelijke belijdenis voor God Hem als uw oppermachtige Heere erkent, die recht heeft, u Zijn Wet op te leggen, Ex. 20.

Vraag. Kunt u mij een andere reden noemen?

Antwoord. Ja, door uw schuldbelijdenis onderschrijft gij zijn rechtvaardige oordelen, welke tegen uw zonden zijn uitgesproken, Psalm 51:5 - 6.

Vraag. Kunt u mij nog een andere reden noemen?
Antwoord. Door uw schuldbelijdenis erkent gij, zelfs de geringste barmhartigheid van Gods zijde niet te verdienen.

Vraag. Zijn er nog meer redenen, waarom ik mijn zonden moet belijden?
Antwoord. Daarin openbaart gij, of uw hart ze bemint of haat. Wie zijn zonden van hart belijdt, is gelijk de man, die de dief of de verrader zijn deur uitbrengt, opdat hij gestraft worde, maar wie zijn zonden niet belijdt, is de man gelijk, die de dief of de verrader, welke de wetten zijns konings heeft overtreden, in zijn huis herbergt.

Vraag. Noem mij nog een reden, waarom ik de Heere mijn schuld moet belijden?
Antwoord. Wie zijn schuld belijdt, werpt zich aan de voeten der Goddelijke barmhartigheid, werpt zijn eigen gerechtigheid geheel en al weg, erkent dat er geen andere wijze is om rechtvaardig voor God te verschijnen, dan door bekleed te worden met de gerechtigheid van een Ander, die zijn ziel verlossen kan, Psalm 51:3 - 5, 1 Joh. 1:9, Filip. 3:6 - 8.

Vraag. Waarin gemoedsstemming moet ik mijn zonden belijden?
Antwoord. Doe het van ganser harte, en zonder enige terughouding. Want in deze te veinzen is onnut en verachtelijk, ten halve te belijden is dwaas en baat niet, gedachteloos te belijden is Gode niet aangenaam. En zo gij met de mond belijdt, maar met het hart de zonde blijft liefhebben, zo liegt gij tegen God en vergadert u Zijn toorn als een schat.

Vraag. Wat bedoelt gij met veinzen in mijn belijdenis?
Antwoord. Wanneer gij iets belijdt, dat u niet weet, of uw zonden anders voorstelt dan zij werkelijk is, of wanneer gij om vergeving vraagt, zonder ze van hart te begeren, dan is uw belijdenis geveinsd.

Vraag. Wat is dat, ten halve belijden?
Antwoord. Wanneer gij wel sommige, maar niet alle zonden bekent, of zo gij alle zonden belijdt, ze toch tracht te vergoelijken, Spreuken 28:13, Job 31:33. Of ook, wanneer gij met uw zonden niet tot God, maar van de een zonde tot de andere gaat, Jacobus 3:12. "Zij keren zich, maar niet tot de Allerhoogste", Hosea 7:16.

Vraag. Wat bedoelt gij daarmee: de zonde gedachteloos te belijden?
Antwoord. Wanneer gij het uit gewoonte doet, of om een lastige vermaning te ontgaan, zonder dat uw geweten schuld gevoelt, en dat kan Gode niet aangenaam zijn.

Vraag. Wat betekent het, met de mond te belijden, en met het hart de zonde te beminnen?
Antwoord. Wanneer gij ze met de mond bekent, maar ze toch niet laat varen, Job 20:12, 13, Jeremia 8:5, wanneer gij "liefkozingen maakt met uw mond, maar uw hart de gierigheid na wandelt", Ezech. 33:31.

Vraag. Maar ik heb u gevraagd, in welk een gemoedsstemming ik schuldbelijdenis moet doen?
Antwoord. Ik heb u aangetoond, hoe u niet moet zijn. Nu wil ik u zeggen, welke gezindheid u past, als gij belijdenis doet. Tracht bovenal te verstaan, welk kwaad er in de zonde is.

Vraag. Welk kwaad is er dan in de zonde?
Antwoord. Geen mens kan met zijn mond uitspreken, wat het hart daarvan kan gevoelen, maar dit wil ik u zeggen: Zij onteert God, Rom. 2:23, zij verwekt Hem tot toorn, Eféze 5:5, 6, zij verdoemt de ziel, 2 Thess. 2:12.

Vraag. Wat zou u mij voorts aanraden, bij mijn schuldbelijdenis in acht te nemen?
Antwoord. Wanneer wij schuld belijden, dan past ons een gebroken hart en schaamte, Jeremia 50:4, Jesaja 22:12, Psalm 51:19, Jeremia 31:19.

Vraag. Wat betaamt mij voorts bij mijn schuldbelijdenis?
Antwoord. Grote afkeer van de zonde, met ongeveinsde zuchten en beden, ten bewijze, dat u dat van hart doet, Job 42:6, Ezech. .9:4, Jeremia 31:9.

Vraag. Is dat alles?
Antwoord. Nee, beef bij het Woord van God, beef bij elk oordeel, opdat het u niet overkome, beef bij elke belofte, opdat u ze niet veracht, want God zegt: "Maar op deze zal Ik zien, op de arme en verslagene van geest, en die voor Mijn Woord beeft", Jesaja 66:2, Hebr. 5:1 - 2.

Vraag. Maar indien ik op deze wijze geen schuldbelijdenis kan doen?
Antwoord. Klaag God dan de hardheid van uw hart, luister naar de Godzaligste predikanten en gemeenteleden, bedenk dat de hel u bedreigt, en dat de draad uws levens zo broos is. En weet, dat God het als een groot kwaad aanziet, wanneer gij u over uw zonden niet schaamt, Jesaja 63:17, Jeremia 6:15, 8:12.

Vraag. Moet men God niet danken, wanneer men schuldbelijdenis doet?
Antwoord. Ja gewis: dank Hem. dat Hij u uw zonden heeft doen inzien, dat Hij u tijd gegeven heeft om uw zonden te belijden, want gij kondt u thans even goed in de hel bevinden, dank Hem, dat Hij Zich zo zeer heeft neergebogen, om naar een zondaar te willen luisteren, en dat Hij beloofd heeft, Zich uwer ZEKER te zullen ontfermen, Jeremia 31:18 - 20.

HET GELOOF IN CHRISTUS.

Vraag. Ik ben blij, dat u mij in dit gedeelte van de Godsdienst hebt onderricht, zeg mij, hoe moet men God verder dienen?
Antwoord. U moet Zijn Woord geloven.

Vraag. Is dat Godsdienst?
Antwoord. Ja: "Maar dit beken ik, dat ik naar die weg, welke zij sekte noemen, de God der vaderen zo dien, gelovende alles, wat in de wet en in de profeten geschreven is, " Hand. 24:14.

Vraag. Waarom heet het geloof een deel van de Godsdienst?
Antwoord. Omdat het zonder geloof onmogelijk is, God te behagen, Hebr. 11:6.

Vraag. Waarom is het onmogelijk, zonder geloof Gode te behagen?
Antwoord. Omdat wie "tot God komt, geloven moet, dat Hij is, en een Beloner is van degenen, die Hem zoeken." Bovendien, wie God dienen wil, moet noodzakelijk Zijn Woord geloven: anders kan hij Hem niet dienen met die eerbied en die vreze, welke hem betamen, maar doet het op een bijgelovige of oneerbiedige wijze: "Al wat uit het geloof niet is, dat is zonde, " Rom. 14:23.

Vraag. Maar geloven niet allen, gelijk gij gezegd hebt?
Antwoord. "Hetgeen uit het vlees geboren is, dat is vlees, en hetgeen uit de Geest geboren is dat is Geest, " Johannes 3:6. En nogmaals, "Niet de kinderen des vleses, die zijn kinderen Gods, maar de kinderen der belofte worden voor het zaad gerekend, " Rom. 9:8.

Vraag. Wat bedoelt gij daarmee?
Antwoord. dat u nogmaals moet geboren worden, voordat gij werkelijk geloven kunt, Johannes 3:3 - 5.

Vraag. Hoe bewijst gij dat?
Antwoord. Omdat geloven een Christelijke daad is, en niemand kan een Christelijke daad doen, dan die nogmaals geboren is. Ik versta namelijk onder geloof een zaligmakend geloof.

Vraag. Kunt u dat bewijzen?
Antwoord. Ja: zij, die in de Naam van Christus geloven, zijn degenen, die "niet uit de bloede, noch uit de wil des vleses, noch uit de wil des mans, maar uit God geboren zijn, " Johannes 1:13.

Vraag. Wat is geloven?
Antwoord. Het is die daad ener begenadigde ziel, waardoor zij in Christus Gods barmhartigheid aanneemt, Hand. 15:11.

Vraag. Waarom noemt gij het de daad ener begenadigde ziel?

Antwoord. Omdat zo'n ziel alleen "door de kracht des Heilige Geestes" daartoe gezind en in staat is.

Vraag. Indien zo'n arme zondaar als ik ben, van de toekomende toorn begeert verlost te worden, hoe moet ik dan geloven?
Antwoord. De eerste vraag zou zijn, in wie u moet geloven.

Vraag. In wie moet ik dan geloven?
Antwoord. In de Heere Jezus Christus, Hand. 16:31.

Vraag. Wie is Jezus Christus, opdat ik in Hem moge geloven?
Antwoord. Hij is de eniggeboren Zoon van God, Johannes 3:16.

Vraag. Waarom moet ik in Hem geloven?
Antwoord. Omdat Hij de Zaligmaker der wereld is, 2 Petrus 1:1, 1 Joh. 4:14.

Vraag. Hoe is Hij de Zaligmaker der wereld?
Antwoord. Door des Vaders beschikking en zending: "Want God heeft Zijn Zoon niet gezonden in de wereld, opdat Hij de wereld veroordelen zou, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden, " Johannes 3:17.

Vraag. Hoe kwam Hij in de wereld?
Antwoord. In menselijk vlees, en als mens heeft Hij de wet vervuld, is voor onze zonden gestorven, heeft duivel en dood overwonnen en een eeuwige verzoening voor ons aangebracht, Gal. 4:4, Rom. 10:4, 8:3, Hebr. .2:14, 15, 6:20.

Vraag. Maar is er geen andere weg om zalig te worden, dan het geloof in Jezus Christus?
Antwoord. "Er is ook onder de hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welke wij moeten zalig worden, " Hand. 4:12, en daarom: "die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden, " Markus 16:16, Johannes 3:18, 36.

Vraag. Wat is het, in Jezus te geloven?
Antwoord. Het is Hem aan te nemen met hetgeen Hij ons geeft, als een gave Gods aan de zondaar, Johannes 1:12.

Vraag. Wat is er in Jezus Christus, dat ons aanmoedigt om Hem aan te nemen?
Antwoord. Een oneindige gerechtigheid om u te. rechtvaardigen, en de Geest zonder mate om u te heiligen, Jesaja 45:24, 25, Daniël 9:24, Filip. 3:7 - 9, Johannes 3:34.

Vraag. Wordt dat alles het mijne, wanneer ik Christus aanneem?
Antwoord. Ja, indien u Hem aanneemt, gelijk God Hem u aanbiedt, Johannes 3:16.

Vraag. Hoe biedt God Hem dan mij aan?
Antwoord. Juist gelijk een rijk man vrijwillig aan een arme iets aanbiedt, en zo moet u Hem ook aannemen, Johannes 6:32 - 35.

Vraag. Heeft Hij inderdaad voor de zonden betaald? En wil Hij inderdaad, dat ik aannemen zal wat Hij gedaan heeft?
Antwoord. Dat Hij voor uw zonden betaald heeft, is duidelijk, omdat God u om Christus' wil, vergeeft. En dat Hij wil, dat u dat aanneemt, blijkt u daaruit, dat Hij Zich aan u aanbiedt en gezworen heeft, u de grootste gave, namelijk het eeuwige leven, te zullen schenken, zo gij het begeert, ja, Hij heeft u zelfs met de eeuwige verdoemenis bedreigd, indien u op zo groot een zaligheid geen acht neemt, Eféze 4:32, Rom. 3:24, Matth. 28:18 - 20, Hand. 13:32 - 39, Hebr. 6:17, 18, 2:3, Markus 16:16.

Vraag. Maar hoe moet ik gestemd zijn, wanneer ik in Christus zal durven geloven?
Antwoord. Kom in het levendig besef uwer zonden, gedachtig, dat u daarom de vloek Gods verdiend hebt, want zo wordt u bevolen te komen, Matth. 21:28.

Vraag. Is ooit iemand op die wijze tot Christus gekomen?
Antwoord. Zo is David gekomen, Psalm 51:3 - 5, zo zijn Paulus en de stokbewaarder gekomen, Hand. 9:6, 16:30, en zo zijn Christus' moordenaars gekomen, Hand. 2:37.

Vraag. Maar is het niet natuurlijker, dat wij eerst trachten beter te worden?
Antwoord. "Die gezond zijn, hebben de Medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn. Christus is niet gekomen, om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering, " Markus 2:17.

Vraag. Maar was het toch niet het beste, indien iemand zich eerst verbeteren kon?
Antwoord. Dat is juist, alsof een zieke eerst gezond wil worden, voordat hij om een dokter zendt, of een gewonde eerst zijn wond wenst genezen te zien, voordat hij er een pleister op legt.

Vraag. Maar wanneer een arm schepsel zijn verdorvenheid voor God inziet, dan is er geen moed om tot Christus te gaan, wel?
Antwoord. Nee, maar ten onrechte, want er staat geschreven: "Zegt de onbedachtzamen van harte: Wees sterk, en vreest niet", en: "op deze zal Ik zien, op de arme en verslagene van geest, en die voor Mijn Woord beeft, " Jesaja 35:4, 66:2.

Vraag. Wat bemoedigt ons echter om te komen! Antwoord. De verloren zoon kwam terug, en zijn vader ontving hem, viel hem om de hals en kustte hem, Lukas 15. Zo heeft Hij ook de Kol. ontvangen, en zal Hij bijgevolg allen ontvangen, die tot Hem gaan om zalig te worden, Collossenzen 2:13.

Vraag. Kunt u nog meer ter bemoediging noemen?
Antwoord. De Bijbel bevat zelfs verschillende beloften, dat zonden als scharlaken en als karmozijn vergeven worden, ja dat godslasteraars genade kunnen vinden, Jesaja 1:18, Markus 3:28, Johannes 6:37, Lukas 23:42, 43, Hand. 13:26.

Vraag. Zullen allen, die geloven, zalig worden?
Antwoord. Indien zij geloven naar de Schrift en indien de Schrift vervuld wordt in hun geloof, Johannes 7:38, Jacobus 2:23.

Vraag. Wat meent gij daarmee?
Antwoord. Wanneer het geloof, dat iemand beweert te bezitten, bewezen.

Vraag. Zijn er dan verschillende soorten van geloof?
Antwoord. Er is een geloof, dat zo onwrikbaar is als een rots, en er is ook een tijdgeloof, dat een poos duurt, en in de tijd der verzoeking verdwijnt, Lukas 8:13.

Vraag. Is er nog een ander geloof?
Antwoord. Ja, er is ook een geloof, dat evenveel leven bezit als een lijk, m.a.w. Een dood geloof, Jacobus 2:26.

Vraag. Kunt u mij nog zo'n onvruchtbaar geloof noemen?
Antwoord. Er is ook een geloof in onszelf, dat niet in Gods genade is gegrond, Eféze 2:8.

Vraag. Zeg mij, of er nog een ander is?
Antwoord. Een ander geloof bestaat "in wijsheid der mensen, " maar niet "in de kracht Gods, " 1 Cor. 2:5.

Vraag. Is dat alles?
Antwoord. Nee, er is ook een geloof, dat heilig schijnt, maar niets betekent, omdat het niet het allerheiligst geloof is, Judas 1:20.

Vraag. Helaas! indien er zo velerlei geloof is, dat niet tot de zaligheid leidt, hoe gemakkelijk kan ik dan niet bedrogen uitkomen?
Antwoord. dat is inderdaad gemakkelijk, en daarom waarschuwt de Heilige Geest ons zo vaak: "Dwaalt niet, " 1 Cor. 6:10, "Dat u niemand verleide, " Eféze 5:6, "Maar zo iemand meent iets te zijn, daar hij niets is, die bedriegt zichzelf in zijn gemoed, " Gal. 6:3.

Vraag. Maar is er geen middel, om het was geloof van een vals te onderscheiden?
Antwoord. Ja, namelijk de wijze, waarop het ontstaat en werkt.

Vraag. Wat bedoelt gij met de wijze, waarop het ontstaat?
Antwoord. U moet van deze een twee vragen maken, en wel: wat sluit het in zich, dat het geloof komt? en: hoe komt het?
Vraag. Welnu dan: wat sluit het in zich, dat het geloof komt?
Antwoord. Dat sluit in zich, dat u eens zonder geloof waart, dan, dat u het niet op de rechte plaats hebt gezocht, en eindelijk dat het op de een of andere wijze komen moet.

Vraag. Dat ik eens geen geloof had, hebt gij reeds vroeger gezegd, maar moet ik dat zonder bewijs aannemen?
Antwoord. Ik wil u een paar bewijzen geven: "Zo is dan het geloof uit het gehoor, " Rom. 10:17 "Maar eer het geloof kwam, waren wij onder de wet in bewaring gesteld, " Gal. 3:23.

Vraag. Hoe is het dan met de mens, voordat het geloof komt?

Antwoord. Zonder geloof, of voordat het geloof komt, is het onmogelijk Gode te behagen, of iemands handelingen Goed of kwaad schijnen, alles is zonde. Het offer der goddelozen, en de ploeging der goddelozen zijn zonde, Spreuken 21:4, 27.

Vraag. Is dat geen ellendige toestand?
Antwoord. Ja, maar dat is niet alles, ongeloof brengt de toorn Gods over de mens, omdat de volbrenging der wet van hem geëist wordt, het voert hem van God af in de eeuwige verdoemenis, wanneer de genade Gods dat niet verhoedt Gal. 3:23, Hebr. 3:17 - 18, Johannes 3:36.

Vraag. Maar wanneer iemand deze zijnen toestand ziet?
Antwoord. Er zijn velen, die dezelve gewaar worden.

Vraag. Hoe zijn zij daartoe gekomen?
Antwoord. Door het horen van de prediking des Woords, Jozua 16:8 - 9.

Vraag. En wat denken dezulken van zichzelf?
Antwoord. Zij denken niet alleen, maar zij weten, dat de toestand, waarin zij zich bevinden, is "zonder Christus, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld", Eféze 2:12.

Vraag. Zijn degenen, die in een andere toestand verkeren, niet gelukkig?
Antwoord. Ja, wanneer zij namelijk door een geloof des harten uit hun ellendige staat verlost zijn, anders niet.

Vraag. Hoe meent gij dat?
Antwoord. Ik meen, wanneer zij uit die staat verlost zijn door het Woord en de Geest van God in het geloof van Christus ingeplant zijnde, Rom. 11:17 - 19.

Vraag. Zijn zij niet gelukkig, die nimmer door een gezicht op hun ellendige toestand gestoord werden?
Antwoord. Zij zijn even gelukkig als de man, die in zijn kamer vast ligt te slapen, terwijl zijn huis in brand staat. Kan iemand gelukkig zijn, die niet weet, dat hij zonder God, zonder Christus, zonder hoop is? Kan iemand gelukkig zijn, die niet weet, dat hij aan zijn broze levensdraad boven de gapende afgrond der hel hangt? Want zodanig is toch hun toestand.

Vraag. Kan iemand geen geloof ontvangen, voordat hij zich in zo'n ellendige toestand erkent?
Antwoord. Het is Gods gewone weg, de mens eerst van zijn ellende te overtuigen, voordat Hij hem de rechtvaardigheid des geloofs openbaart, of het geloof in hem werkt, dat de gerechtigheid van Christus aangrijpt, Johannes 16:9 - 11, Gal. 3:23 - 25.

Vraag. Hoe oordeelt gij dan over hen, die nooit inzagen, dat zij door hun ongeloof onder de zonde besloten zijn en onder de vloek Gods liggen?
Antwoord. Ik zal hen niet oordelen, God bekere hen voordat zij sterven, maar voor het tegenwoordige is hun toestand ellendig, omdat zij gevangen gehouden worden door de

wet, hun lusten, de duivel en hun ongeloof, daarom kunnen zij niet met hun hart geloven, dat God hun genade bewijzen en hen uit hun banden verlossen wil.

Vraag. Dan acht gij het voor een mens beter, zijnen verloren toestand in te zien, dan er onbekend mee te blijven? A Duizendmaal beter, dezelve hier te zien, dan in het helse vuur, want hij moet hier of daar zijn ogen openen, wordt hij hier ziende, dan heeft hij het gebed, de prediking des woords, enz. Om het geloof te werken. Bovendien heeft God beloften van genade aan de verslagenen van hart geschonken, en Christus heeft gezegd, dat "Hij geenszins zal uitwerpen wie tot Hem komt", Johannes 6:37.

Vraag. Ik ben overtuigd, dat ik eens zonder geloof was, en dat ik het niet zelf kan grijpen, zeg mij dus, hoe komt het geloof?
Antwoord. "Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods", Rom. 10:17.

Vraag. Hoe is dat: uit het gehoor?
Antwoord. God vermengt het geloof met het Woord, wanneer Hij een zondaar wil zalig maken, Hebr. 4:2, Hand. 13:45.

Vraag. En hoe hoort de mens het Woord, wanneer het geloof er mee gemengd is?
Antwoord. Dan hoort hij het Woord "niet als des mensen woord, maar (gelijk het waarlijk is) als Gods Woord, dat ook werkt in u, die gelooft", 1 Thess. 2:13.

Vraag. Zeg mij thans de wijze, op welke wijze het geloof komt?
Antwoord. Het komt door hindernissen, het komt allengs.

Vraag. Welke hindernissen staan het geloof in de weg?
Antwoord. Bewustzijn van onwaardigheid, schuld des gewetens, de natuurlijke rede, ongeloof en tegenwerpingen, die Satan in het hart des zondaars doet verrijzen, Lukas 5:8, Markus 9:24, Jesaja 6:5, Rom. 4:18 - 21.

Vraag. Hoe komt het geloof allengs?
Antwoord. Het is eerst gelijk een mostaardzaad, klein en zwak, Matth. 17:20.

Vraag. Kunt u dat verder verklaren?
Antwoord. Het geloof bestaat misschien eerst slechts in een gezicht, nl. waar rechtvaardigheid en zaligheid te vinden zijn, dan gaat het een stap verder en zegt: misschien zijn die ook voor mij te verkrijgen, vervolgens gaat het nog verder en neemt die gaven met een zekere gewisheid aan, Hebr. 11:13, Joël 2:13, 14, Zefanja 2:3, Psalm 30:7.

Vraag. Maar komt het geloof alleenlijk uit het gehoor?
Antwoord. Het wordt gewoonlijk gewerkt door het gepredikte Woord, en dan op verschillende wijzen versterkt. Door het gebed, Lukas 17:5, Markus 9:24, door Christelijke omgang, Rom. 1:12, door lezen, Rom. 16:25 - 26, door overdenking, 1 Tim. 4:12 - 16, door de herinnering aan vroegere ervaringen, Matth. 16:8 - 9.

Vraag. Wat leren ons al die dingen?
Antwoord. Zij leren ons, dat de kinderen van deze wereld zeer onwetend zijn omtrent, en weinig verlangen koesteren naar het geloof: zij horen niet, bidden niet, lezen niet, spreken noch denken over de dingen Gods.

Vraag. Maar gij zeide zo-even, dat het was geloof van het valse te onderscheiden is door de wijze, waarop het komt, en door de wijze waarop het werkt?
Antwoord. Het geloof doet de mens zien, dat er in deze wereld geen rechtvaardigheid is, waardoor hij zou kunnen behouden worden, Jesaja 64:6.

Vraag. Hoe schenkt het der ziel dat licht?
Antwoord. Door haar de wet, en haar eigen onbekwaamheid om die te vervullen, te doen verstaan, Gal. 2:16.

Vraag. En doet het de ziel altijd opmerken, waar rechtvaardigende gerechtigheid te vinden is?
Antwoord. Ja, het geloof doet ons zien, dat die enig en alleen te vinden is in de Heere Jezus Christus, door hetgeen Hij in het vlees geleden en gedaan heeft, Jesaja 45:24, 25, Filip. 3:3 - 9.

Vraag. Hoe vindt het geloof die gerechtigheid in Christus?
Antwoord. Door het Woord, dat daarom het Woord des geloofs genoemd wordt, omdat het geloof in het Woord vindt, dat er in Jezus Christus voldoende gerechtigheid is, Rom. 10:6 - 9.

Vraag. Wat werkt het voorts in de ziel?
Antwoord. Het rekent Christus' gerechtigheid de zondaar toe, en neemt die aan, Rom. 3:21 - 22, 1 Cor. 1:30, Gal. 2:20.

Vraag. Wat is verder deszelfs uitwerking?
Antwoord. De ziel wordt levend gemaakt, geestelijk en hemels gestemd. Want een waar geloof maakt levend, reinigt en heiligt het hart, en hervormt de zondaar naar het beeld van Christus, Collossenzen 2:12 - 13, Hand. 15:9, 26:18, 2 Cor. 3:18.

Vraag. Wat al meer?
Antwoord. Het schenkt der ziel vrede met God door Jezus Christus, Rom. 5:1.

Vraag. Gewis is Christus zeer dierbaar voor degenen, die dit geloof in Hem bezitten?
Antwoord. Ongetwijfeld: "U dan, die gelooft, is Hij dierbaar", dierbaar in Zijnen persoon, dierbaar in Zijn verzoeningswerk, dierbaar in Zijn Woord, 1 Petrus 2:7, 1:18 - 19, 2 Petrus 1:3 - 4.

Vraag. Kunnen zij, die dat geloof hebben, dan dulden, dat die Christus tegengesproken wordt?
Antwoord. Het is hun een doodsteek in hun beenderen, en een last, die zij niet dragen kunnen, Psalm 42:11, Zefánja 3:19.

Vraag. Hindert het hen niet, zo Christus' wegen en volk tegengestaan worden?
Antwoord. Ja, en zij verkiezen liever met die verdrukten kwalijk gehandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben, Hebr. 11:24, 25.

Vraag. Bidden zij niet veel om zijn wederkomst?
Antwoord. Gewis, zij verlangen Hem te zien komen op de wolken, "hun wandel is in de hemelen, waaruit zij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus', Filip. 3:20.

Vraag. En leven zij in deze wereld, alsof Hij elk ogenblik verwacht kan worden?
Antwoord. Ja, want zijn komst zal heerlijk en vreselijk zijn, vol van barmhartigheid en oordeel. "De dag des Heeren zal komen als een dief in de nacht, in welke de hemelen met gedruis zullen voorbijgaan en de elementen brandend zullen en vergaan, en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden. Dewijl dan deze dingen alle vergaan, hoedanigen behoort gij te zijn, in heiligen wandel en Godzaligheid!" 2 Petrus 3:10, 11.

HET GEBED.

Vraag. Het doet mij genoegen, dat u mij hebt aangetoond, dat schuldbelijdenis en geloof in Jezus Christus tot de Godsdienst behoren, zeg mij, behoort daartoe nog meer?
Antwoord. O ja, verschillende zaken, ik wil er u nog twee noemen.

Vraag. Welke zijn die?
Antwoord. Gebed en zelfverloochening.

Vraag. Is het gebed ook een deel van de Godsdienst?
Antwoord. Ja, en wel een belangrijk deel.

Vraag. Hoe bewijst gij dat?
Antwoord. "Komt laat ons aanbidden en neder bukken, laat ons knielen voor de Heere, die ons gemaakt heeft", Psalm 95:6.

Vraag. Wordt het ook door een andere plaats bewezen?
Antwoord. Ja: "En zij kwam en aanbad Hem, zeggende: Heere, help mij!" Matth. 15:25.

Vraag. Wat is het gebed?
Antwoord. Een oprechte, hartelijke uitstorting der ziel voor God in de Naam van Jezus Christus, om Wiens wil God ons horen wil, Spreuken 15:8, Jeremia 31:18, 19, Psalm 42:3 - 6, Johannes 14:13, 14, 1 Joh. 5:14.

Vraag. Bidt niet iedereen?
Antwoord. Nee, "de goddeloze, gelijk hij zijn neus omhoog steekt, onderzoekt niet, al zijn gedachten zijn, dat er geen God is", Psalm 10:4.

Vraag. Wat zal dan van hen worden, die niet bidden?
Antwoord. Zij dienen God niet, en Hij zal hen verdoen. 'stort uw grimmigheid", zegt de Profeet "uit over de Heidenen, die u niet kennen, en over de geslachten, die uw Naam niet aanroepen", Jeremia 10:25, Psalm 79:6.

Vraag. Maar aangezien God weet wat wij behoeven, waarom geeft Hij ons dat dan niet zonder ons gebed?
Antwoord. Zijn wijsheid en raad heeft het anders besteld. "Alzo zegt de Heere Heere: Daarenboven zal Ik hierom van het huis Israëls verzocht worden, dat Ik het hun doe", Ezech. 36:37.

Vraag. Waarom wil God, dat wij bidden zullen?
Antwoord. Omdat God door ons erkend wil hebben, dat Hij ver boven ons verheven is, en opdat wij tot Hem zullen komen als behoeftigen, die iets Van Zijnen overvloed begeren. Zo kwam ook Abraham tot Hem, Genesis 18:27, 30.

Vraag. Is er nog een andere reden, waarom ik bidden moet?
Antwoord. Ja, door het gebed erkent gij, dat hulp niet in uw macht staat, 2 Kronieken 20:6, 12.

Vraag. Zijn er nog meer redenen?
Antwoord. Door het gebed erkent gij, dat u zonder Gods barmhartigheid en genade niet kunt leven, Matth. 14:30, Hebr. 4:16.

Vraag. Hoort God allen, die tot Hem bidden?
Antwoord. Neen: "zij zagen uit (dat is: zij baden), maar er was geen verlosser, naar de Heere, maar Hij antwoordde hun niet", 2 Samuel 22:42.

Vraag. Waarmee vergelijkt God de gebeden, die Hij niet verhoort?
Antwoord. Die vergelijkt Hij bij het huilen van een hond, Hosea 7:14.

Vraag. Wie zijn zij, welkers gebeden niet verhoord worden?
Antwoord. Degenen, die menen, dat zij om hun ijdel verhaal van woorden, of om hun lang gebed verhoord zullen worden, Matth. 6:7.

Vraag. Zijn er nog andere, welkers gebeden niet verhoord worden?
Antwoord. Ja, er zijn er ook, die bidden en niet ontvangen, omdat zij kwalijk bidden, opdat zij het in hun wellusten doorbrengen zouden, Jacobus 4:3.

Vraag. Zijn er nog meer, welkers gebed God niet verhoort?
Antwoord. Ja, zij, die met hun hart naar ongerechtigheid zien, Psalm 66:18.

Vraag. Is dat zien naar ongerechtigheid met ons hart zo'n belangrijk beletsel voor het gebed?
Antwoord. "Mensenkind," zegt God tot de Profeet, "deze mannen hebben hun drekgoden in hun hart opgezet, en hebben de aanstoot hunner ongerechtigheid recht voor hun aangezichten gesteld, word Ik dan ernstelijk van hen gevraagd? Ik zal Mijn

aangezicht tegen dezelve man stellen, en zal hem stellen tot een teken en tot spreekwoorden, en zal hem uitroeien uit het midden Mijns volks, en gijlieden zult weten, dat Ik de Heere ben, " Ezech. 14:3, 8.

Vraag. Wiens gebeden verhoort God dan wel?
Antwoord. De gebeden der ellendige en nooddruftigen, Psalm 34:6, Jesaja 41:17.

Vraag. Wie bedoelt gij met ellendige?
Antwoord. Hen, die arm zijn van geest, Matth. 5:3.

Vraag. Wie zijn zij, die arm zijn van geest?
Antwoord. Zij, die behoefte gevoelen aan al die dingen Gods, welke een mens bereid maken voor het Koninkrijk der hemelen.

Vraag. Welke dingen zijn dat?
Antwoord. Geloof, hoop, liefde, vrede, een nieuw hart, de Heilige Geest, heiliging, enz., Jacobus 2:5, 2 Thess. 2:16, Ezech. 36:26, 27.

Vraag. Wie noemt gij nooddruftigen?
Antwoord. Zij, welkers zielen verlangen naar, en niet tevreden kunnen zijn zonder het genot van deze heerlijke dingen, Psalm 63:2, 119:20.

Vraag. Zal God de gebeden der zodanige horen?
Antwoord. Ja, want "Hij heeft de dorstige ziel verzadigd, en de hongerige ziel met goed vervuld, " Psalm 107:9.

Vraag. Hoe kan ik weten, of ik tot degenen behoor, welkers gebeden verhoord worden?
Antwoord. Indien u in die dingen een schoonheid ziet boven alle andere schoonheden, Psalm 110:3.

Vraag. Hoe kan ik nog verder weten, dat Hij mij verhoren zal?
Antwoord. Indien u die dingen om hun uitnemendheid begeert, Psalm 90:14, 17.

Vraag. Hoe kan ik nog anders weten, dat Hij mij verhoren zal?
Antwoord. Wanneer gij tot Hem roept met onuitsprekelijke zuchtingen, Rom. 8:26.

Vraag. Hoe kan ik het nog meer weten, en tevens bemoedigd worden om te bidden?
Antwoord. Wanneer gij alle door God verordende middelen aanwendt om ze te verkrijgen, Jesaja 55:1, 3, 64:5.

Vraag. Kunt u nog meer noemen?
Antwoord. Wanneer gij een goed gebruik maakt van het weinige, dat u reeds hebt.

Vraag. Zijn dat al de kentekenen, waaraan ik weten kan, of mijn gebeden verhoord zullen worden?
Antwoord. Nee, er is er nog een, zonder hetwelk gij nimmer iets zult ontvangen.

Vraag. Welk is dat dan?
Antwoord. U moet bij God pleiten op de verdiensten van Jezus Christus, om wiens wil God u deze dingen schenkt. Indien wij iets vragen in Zijnen Naam, zo verhoort ons God, en wat wij de Vader bidden in Zijnen Naam, zegt Jezus, zal Hij doen, Johannes 14:13, 14.

Vraag.
Antwoordt God altijd terstond?
Antwoord. Soms wel, soms niet, Jesaja 30:19, Daniël 10:12.

Vraag. Is uitstel van Gods verhoring geen bewijs van Zijn toorn?
Antwoord. Wel eens, maar niet altijd.

Vraag. Wanneer is het geen teken van Zijn toorn?
Antwoord. Wanneer wij Hem niet door onze zonden goddeloos verlaten hebben, Lukas 18:7.

Vraag. Wanneer is het wèl een teken van Zijnen toorn?
Antwoord. Wanneer wij afgeweken zijn, of vroegere zonden niet beleden hebben, Hosea 5:14, 15.

Vraag. Waarom verhoort God soms niet dadelijk, hoewel wij niet goddeloos zijn afgeweken?
Antwoord. Hij hoort graag onze stem, wil ons geloof beproeven, ons te ernstiger leren vragen, en ons doen worstelen om verhoord te worden, alles om ons daardoor te groteren zegen te bereiden, Hooglied 2:14, Matth. 15:22 - 28, Lukas 11:5 - 8, Genesis 32:25 - 28.

Vraag. Maar is het niet zeer ontmoedigend, wanneer God de gebeden niet hoort?
Antwoord. Wel is het zo, door ons ongeloof, maar het moest zo niet zijn, omdat God getrouw is. Daarom "moet men altijd bidden en niet vertragen", Lukas 18:1 - 8.

ZELFVERLOOCHENING.

Vraag. Tot mijn blijdschap hebt gij mij het gebed nader beschreven, maar gij hebt mij nog iets anders genoemd, wilt gij zo goed zijn dat nog eens te noemen?
Antwoord. Het was zelfverloochening.

Vraag. Nu herinner ik het mij: Zeg mij, hoe bewijst gij, dat ook zelfverloochening deel uitmaakt van de Godsdienst?
Antwoord. Wij lezen, dat Abraham de offerande van Zijn Zoon Izaäk, hetgeen hem toch een grote zelfverloochening was, als een daad van Godsdienst aanmerkte.

Vraag. Wilt u mij die tekst wel voorlezen?

Antwoord. O ja: "En Abraham zei tot zijn jongeren: Blijft gij hier met de ezel, en ik en de jongen zullen heengaan tot daar, als wij aangebeden zullen hebben, dan zullen wij tot u wederkeren, " Genesis 22:5.

Vraag. Wat is zelfverloochening?
Antwoord. Alles te verzaken om Jezus' wil.

Vraag. Kunt u mij dit met een paar Schriftuurplaatsen bewijzen?
Antwoord. "Een iegelijk van u, die niet verlaat alles, wat hij heeft, die kan Mijn discipel niet zijn, " Lukas 14:33.

Vraag. Dit is inderdaad een zeer duidelijke plaats, kunt u er mij nog een noemen?
Antwoord. "Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht. Ja gewis, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere, om wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen, " Filip. 3:7 - 8.

Vraag. Deze woorden zijn inderdaad een voldoend antwoord op mijn vraag, maar ik zou toch graag nog een paar voorbeelden van zelfverloochening vernemen van mensen, die volgers van Christus geweest zijn?
Antwoord. Graag: Abel verloochende zich, toen zijn bloed vergoten werd, Abraham verloochende zich, toen hij zijn land en zijn maagschap verliet, Mozes, toen hij een koninkrijk en een kroon verwierp, en gemak en weelde niet achtte, Jozef, toen hij aan geen zondige lusten wilde toegeven, Genesis 4:8, 12:1 - 4, Hebr. 11:24 - 27, Genesis 39:7 - 9.

Vraag. Maar deze mannen verloochenden zich slechts in sommige opzichten, niet waar?
Antwoord. Gij ziet, Abel verloor zijn leven, dus alles, Abraham ging naar Kanaän met gevaar zijns levens, Mozes waagde het zijne, toen hij zijn volk wilde bevrijden, en Jozef, toen hij zijner meesteres niet ter wille wilde zijn, Genesis 12:13, Hebr. 11:27, Genesis 39:10 - 15.

Vraag. Wilt u nog meer in bijzonderheden over zelfverloochening spreken?
Antwoord. Van ganser harte.

Vraag. Zeg mij dan eerst, waarin stemming moet die zelfverloochening geschieden?
Antwoord. In de geest des geloofs, der liefde en met een oprecht gemoed. Anders kan iemand verkopen al wat hij heeft en het geld de armen geven, zonder dat het hem iets zal baten", 1 Cor. 13:1 - 3.

Vraag. Wie kunnen in dit opzicht lichtelijk dwalen?
Antwoord. Zij, welkers bedoelingen in hun zelfverloochening niet met het Evangelie overeen stemmen.

Vraag. Wie zijn dat?

Antwoord. Zij, die lijden uit twist of ijdele eer, die door de mensen gezien willen worden, in plaats van Christus' eer en het heil des naasten te bedoelen.

Vraag. Wie lopen nog meer gevaar, daarin op een dwaalspoor te geraken?
Antwoord. Zij, die, gelijk Ziba, door hun voorgewende zelfverloochening, de gunst der Godzaligen trachten te verwerven, om zich op die wijze te verrijken, 2 Samuel 16:1 - 4.

Vraag. Zijn er nog andere, die in dat gevaar verkeren?
Antwoord. Zij, die menen, om hun zelfverloochening bij God hoger te zijn aangeschreven, gelijk de Farizeeën, Lukas 18:11, 12.

Vraag. Kunt u er nog meer noemen?
Antwoord. Zij, welkers liefde verkoelt, zodat hun zelfverloochening in eigenliefde overgaat, Gal. 3:4, 6:9.

Vraag. Mag ik nog enige vragen doen?
Antwoord. Zoveel gij wilt.

Vraag. Maar wanneer iemand belooft, later zichzelf te zullen verloochenen, is dat ook niet een schrede op de weg van deze plicht?
Antwoord. Geenszins, want de reden waarom iemand voor het ogenblik van geen zelfverloochening wil weten, is: omdat hij nauwer aan zijn lusten en aan deze wereld dan aan God en Christus verbonden is.

Vraag. Kunt u mij een voorbeeld uit de Bijbel geven om dit duidelijk te maken?
Antwoord. Ezau bedoelde geenszins om de zegen voor goed te laten varen, hij wenste dezelve later te ontvangen, maar God achtte zijn ogenblikkelijke onverschilligheid een verachten van de zegen, omdat hij zijn lusten liever had. Daarom: toen hij wilde, wilde God niet, hoewel hij het verlorene met tranen zocht, Hebr. 12:16, 17, Genesis 25:30 - 34.

Vraag. Maar indien iemand zegt: ik wil mij in vele dingen verloochenen, hoewel hij zich nog niet in alles kan verloochenen, is dit niet een goed begin op die weg?
Antwoord. Volstrekt niet, want zo deed Saul ook: een gedeelte doodde hij, en een ander gedeelte liet hij leven, het koninkrijk werd hem ontnomen, 1 Samuel 15.

Vraag. Maar indien een mens alles wil verzaken, behalve alleen zijn leven?
Antwoord. "Zo wie zijn leven zal willen behouden, die zal hetzelve verliezen, maar zo wie zijn leven verliezen zal om Mijnentwil, die zal hetzelve vinden", Matth. 16:25, Johannes 12:25.

Vraag. En zo iemand gewillig is geweest om alles te verliezen, maar thans anders gezind is, zal God dan zijn gewilligheid van vroegere dagen niet aannemen, al is het nu niet meer zo?
Antwoord. Nee, want de ware discipel moet zich dagelijks verloochenen, dagelijks zijn kruis opnemen en Christus volgen, Lukas 9:23.

Vraag. Indien een mens zich wèl gedraagt, zodat hij het Evangelie niet onteert voor de mensen, mag dat dan geen zelfverloochening genoemd worden?
Antwoord. Indien zijn hart er buiten staat, Nee, want de mens ziet wel wat voor ogen is, maar de Heere ziet het hart aan, 1 Samuel 16:7.

Vraag. Maar ik vrees, dat mijn hart mij in deze belangrijke zaak bedriegen zal, indien mij grote moeilijkheden later mochten treffen, is er geen middel om daarin zekerheid te verkrijgen?
Antwoord. Ik wil u op die vraag enige antwoorden geven en u aantonen, wie zich in deze zaak waarschijnlijk bedriegt.

Vraag. Dat zal mij recht aangenaam zijn.
Antwoord. Wie zich niet dagelijks opnieuw zelfverloochening ten taak stelt, heeft weinig kans om op de duur een discipel te blijven. Judas verloochende zich niet elke dag nogmaals, en daarom viel hij, toen de verzoeker hem verraste, Johannes 12:6.

Vraag. Kunt u mij een ander kenteken noemen?
Antwoord. Hij, die bij zijn belijdenis nog een geheime zonde blijft koesteren, kan zich onmogelijk in alles om Christus' wil verloochenen.

Vraag. Wie zijn zij, die hun geheime zonden blijven koesteren?
Antwoord. Zij, die in kleding, in spijs en drank, of waarin ook, niet de Heere, maar zichzelf dienen, Rom. 13:12 - 14, Jesaja 3:6 - 24, Amos 6:3 - 6.

Vraag. Wie doen nog meer zo?
Antwoord. Zij, die hun zonden vergoelijken, of ze verbergen, opdat zij niet bestraft worden, gelijk b.v. Saul deed, 1 Samuel 15:18, 22.

Vraag. Wie voorts geven hun lusten gehoor?
Antwoord. Zij, die zich leraars verkiezen, welke die lusten niet streng veroordelen, 2 Tim. 4:3, 4, Jesaja 30:10.

Vraag. Kunt u er mij nog meer noemen?
Antwoord. Zij, die zich liever het onheilig leven van vele belijders, dan Gods heilig Woord tot richtsnoer van doen en laten stellen, of die de misslagen der Godzaligen tot voorwendsel gebruiken om zichzelf veel te vergeven en minder nauwkeurig te zijn, zij eten de zonde van Gods volk, gelijk iemand brood eet, Hosea 4:7 - 9.

Vraag. Wilt u mij nu zeggen, wie naar Gods wil zelfverloochening oefenen?
Antwoord. Ja, dat zijn degenen, welkers hart de zonde haat omdat het zonde is, Rom. 7:13, 14.

Vraag. Wie verder?
Antwoord. Zij, die het bewustzijn en de zaligheid met zich omdragen, dat hun zonden vergeven zijn, 2 Cor. 5:14.

Vraag. Wie nog meer?
Antwoord. Zij, welkers genegenheden gericht zijn op de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods, Coll. 3:1 - 5.

Vraag. Wie verloochenen zich voorts op de rechte wijze om Christus' wil?
Antwoord. Degenen, die een groter genot vinden in zelfverloochening dan in zichzelf te zoeken, 2 Cor. 12:9 - 11, Hebr. 11:24 - 26.

Vraag. Hebben dezulken nog andere kentekenen dan de reeds genoemde?
Antwoord. Ja, zij nemen hun kruis dagelijks op en volgen Christus' voorbeeld, Lukas 6:47, 48, Johannes 12:25, 26.

Vraag. Maar hoe kan men weten, of iemand zo'n was zelfverloochening oefent?
Antwoord. Hij bewaart zijn hart met alle naarstigheid en zou liever sterven dan zondigen, slechte handelingen van andere Christenen doen hem pijn, en niets is hem zoveel waard als de eer van Christus, Spreuken 4:23, Numeri 11:15, Filip. 3:18, Hand. 20:24.

Vraag. Kunt u mij ook een reden opgeven, waarom ik mij zelf zal verloochenen?
Antwoord. Ja: de Heere Jezus heeft Zichzelf voor u verloochend, wat antwoordt gij daarop?
Vraag. Waarin heeft Christus Zichzelf voor mij verloochend?
Antwoord. Voor u heeft Hij de hemel verlaten, en zelfs op aarde zoveel ontbeerd, dat de vossen en de vogelen des hemels nog rijker waren, en eindelijk heeft Hij Zijn dierbaar bloed vergoten, Johannes 6:38, Lukas 9:58, 2 Cor. 8:9.

Vraag. Kunt u mij nog meer redenen noemen? "Wat zou het de mens baten, zo hij de gehele wereld won, en zijner ziel schade leed?" Markus 8:36.

Vraag. Waarom eist God zelfverloochening van hen, die zalig willen worden?
Antwoord. God eist geen zelfverloochening als een middel om zalig te worden, maar Heeft ze als proef aangewezen, waardoor de verloste bewijzen zal, dat hij God en Christus toe wil behoren.

Vraag. Hoe is zelfverloochening daarvan een bewijs?
Antwoord. Om hunnentwil moet hij alle vermaken van deze wereld laten varen. Zo beproefde God Abrahams gehoorzaamheid, Genesis 22S: 12, zo beproefde Hij Petrus" gehoorzaamheid, Matth. 4:18 - 22, en zo beproefde Hij allen, waarvan wij in het Evangelie lezen, Lukas 9:57 - 62,.

Vraag. Welke reden kunt u verder noemen waarom God zelfverloochening eist?
Antwoord. Zelfverloochening is een der kenmerken, waardoor zich de ware Christen van de valsen onderscheidt: zij, die huichelen, vleien God met hun lippen, maar hun hart zoekt zichzelf, de oprechte Christen daarentegen, door de liefde van Christus gedrongen, verzaakt alles om Zijnentwil, Psalm 78:36, 37, Ezech. 33:31, 32.

Vraag. Is er nog een reden, waarom God zelfverloochening vordert van hen, die Zijn Naam belijden?
Antwoord. Ja, omdat door zelfverloochening de macht en heilzaamheid van Gods waarheden der ongelovige wereld worden verkondigd. Want er is niets dan de zelfverloochening van Gods volk, waardoor de kinderen van deze wereld zien kunnen, welke macht, welke heerlijkheid, welke begeerlijkheid, welke beminnelijkheid er in Gods waarheden ligt, Daniël 3:16, 28, Filip. 1:12, 13.

Vraag. Hebt u nog een reden, waarom God zelfverloochening vordert?
Antwoord. Ja: zelfverloochening bereidt een mens, niet voor de vergeving zijner zonden, maar voor het zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid, welke alleen voor hen is weggelegd, die zichzelf om Jezus' wil volkomen verloochenen, 2 Cor. 4:8 - 10, 17, 2 Thess. 1:5 - 6.

Vraag. Wilt u mij, voordat gij besluit, enige voorbeelden geven van de gestrengheid, waarmee God zulke belijders bestraft, die zichzelf niet naar Zijnen wil verloochend hebben?
Antwoord. Graag. Lots vrouw zag op haar vlucht uit Sodom, tegen het uitdrukkelijk bevel des Heere, om, en werd ogenblikkelijk op vreselijke wijze gestraft, gedenk daarom aan de vrouw van Lot, Genesis 19:17, 26, Lukas 17:31, 32.

Vraag. Kunt u mij nog een voorbeeld geven?
Antwoord. Ja: Ezau, die zich om een schotel moes niet wilde verloochenen, werd daarvoor gestraft met het verlies van zijn eerstgeboorterecht, en kreeg het naderhand niet terug, hoewel hij hetzelve met tranen zocht, Genesis 25:32 - 34, Hebr. 12:16, 17.

Vraag. Weet u nog een voorbeeld?
Antwoord. Judas, die zichzelf niet verloochende, verloor Christus, zijn ziel en de hemel, en blijft het voorwerp van Gods toorn onder al de verdoemde zielen, Johannes 12:5, 6, Lukas 22:3 - 6, Matth. 26:14 - 26, Hand. 1:25.

Vraag. Kunt u nog een ander dergelijk voorbeeld aanhalen?
Antwoord. Ananias en Saffira, die hun gierigheid niet konden verloochenen, haalden zich zozeer Gods geduchte toorn op de hals, dat zij beiden voor de voeten der Apostelen dood ter neer vielen, Hand. 5:1 - 11.

BESLUIT.

Voordat dit onderricht te eindigen, wil ik u enige bedenkingen meegeven, om die ernstig te overwegen.
1. Bedenk, dat ieder mens van nature een zondaar is, of zijn dadelijke zonden klein of groot, veel of weinig zijn, zijn zondige natuur stelt hem reeds onder de vloek der wet.
2. Daarin vindt gij reeds oorzaak, u te verootmoedigen, uw zonde te belijden en de toekomende toorn te vlieden, opdat uw ziel niet verdoemd worde.
3. vergeet niet, dat de tijd niet in uw hand ligt, naarmate hij voorbij spoedt, vermeerderen uw zonden, zodat het einde van uw tijd zijn zal, als de maat uwer ongerechtigheden vol is.

4. Breng u vaak uw laatste ure voor de geest, en vraag uzelf 's avonds af, of gij bereid zijt te sterven, indien morgen uw tijd daar mocht zijn.
5. Weet, dat het iets vreselijks is, zo gij u omtrent uw einde bedriegt, of zo gij niet bereid zijt om te sterven, te moeten sterven en niet te weten, waarheen dan, te moeten sterven en niet te weten, of goede dan wel boze engelen gereed staan uw ziel mee te voeren uit deze ellendige wereld.
6. Denk er menigmaal aan, welk een heerlijk vooruitzicht het is, zalig te worden, naar de hemel te gaan, de engelen gelijk te worden en voor eeuwig met Christus en God te zijn.
7. Verbeeld u, hoe heerlijk het genot uwer zaligheid moet wezen, wanneer gij u eenmaal in de hemel bevindt, terwijl anderen in de hel gefolterd worden.
De Heere Jezus Christus zij met uw geest!

6. LICHT VOOR HEN DIE IN DE DUISTERNIS ZITTEN

VAN HET ZAAD DEZES HEEFT GOD ISRAËL, NAAR DE BELOFTE, VERWEKT DE ZALIGMAKER JEZUS.
Handelingen 13:23.

Light fort hem that sit in the Darkness. 1675

Christus heeft ons verlost van den vloek der Wet, een vloek geworden zijnde voor ons, Gal. 3 : 13.

Inleiding

Het doel van de schrijver met dit geschrift is, enige verderfelijke dwalingen aan het licht te brengen, die in zijn tijd overal doordrongen, en het Evangelie in zijn zuiverheid aan zijn medezondaars voor te stellen. Doordat hij zelf die innerlijke vrede, dat geluk en de zaligheid smaakte, die een zaligmakende kennis van de gekruisigde Christus ons schenkt, waagde hij met vreugde zichzelven daaraan, ja getuigde, dat, zo al de zielen der wereld hem toebehoorden, hij ze aan dezelfde leer zou willen wagen. Zijn bede is, dat ook anderen hetzelfde licht en leven door het geloof mogen ontvangen.

Elke eeuw heeft hare bijzondere dwalingen tot beproeving der geesten: mysticisme in Bunyans dagen, ongeloof, ook onder de Christenen, in de onzen. Vóór de Reformatie eiste de geestelijkheid, die zich zelve de kerk noemde, een onvoorwaardelijke gehoorzaamheid van de leken, als noodzakelijk ter zaligheid; men leerde, dat onderzoek de brede weg is, die ten verderve voert.

Toen later de Bijbel overal verspreid was, meenden velen, dat de Schrift de letter is, die doodt - alzo hoogst onbelangrijk, vergeleken met het inwendige licht, dat alleen vereiste is. Zulke dwaalleer werd niet door enkele secten verkondigd, maar begon haar invloed overal in de Christelijke kerk te verbreiden.

Om deze leugens tegen te werken en allen, die er door misleid waren, de ogen te openen, schreef Bunyan (1674) zijn "Licht voor hen, die in duisternis zitten." Hij trachtte daarin te bewijzen, dat al onze kennis van onze Zaligmaker onmiddellijk uit Zijn geopenbaarde Woord moet verkregen worden, en dat wij, om de Heilige Schrift te verstaan, Goddelijk licht behoeven. In dit licht zullen wij zien, dat Christus Zich met onze natuur bekleed, door Zijn volmaakte gehoorzaamheid aan de wet en door Zijn zelfofferande voor al onze zonden voldaan, den VOLLE prijs voor onze verlossing betaald heeft, zodat Hij ons zonder smet of rimpel aan Hem voorstelt, die te rein van ogen is, dan dat Hij het kwade zou zien. Onze klederen zijn gewassen en wit gemaakt in het bloed des Lams; wij zijn volmaakt, gelijk Christus volmaakt is; er is voor ons geen verdoemenis meer; onze zaligheid is gewis.

Voor hen, die onder de vrees gebukt gaan, dat zij de zonde tegen den Heiligen Geest begaan hebben, zijn zijne woorden op bl. 370 zeer troostvol. Zij, die onder die

geduchte angst blijven, vervallen allengs tot een dodelijke toestand van ongevoeligheid, die levensgevaarlijk wordt. De vrees te koesteren, dat men deze onvergefelijke zonde bedreven heeft, is het beste bewijs, dat men daaraan niet schuldig is. Moge het lezen van dit geschrift strekken tot ere Gods en tot zegen voor de lezer.

AAN DE LEZER.

WELWILLENDE LEZER!

Het was voor de Apostel Paulus immer een grote zorg, den gemeenten het Evangelie in deszelfs eenvoud te brengen, want zoo is het een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk, die gelooft. En gelijk hij immer toezag, het alzo over te leveren, zoo moet het ook onze zorg zijn, het in zijn eenvoud en onvervalstheid te leren kennen; en dit te meer, wijl zelfs der heiligen verstand het zoo moeilijk zonder enige inmenging bewaart. Ik wil niet eens spreken over de pogingen der hel en de listige bedriegerij van sommigen, die er op uit zijn ook de Godzaligen te verleiden, omdat ze traag zijn om het Evangelie van Jezus Christus te horen, en des te trager dus om dat in al zijn eenvoudigheid aan te nemen en vast te houden. Uit hun zinnelijkheid, hun verdorven verstand, hun ongeloof, en hun onwetendheid ontstaan vele trotse gedachten en inbeeldingen, welke zich verheffen tegen de kennis Gods en de gehoorzaamheid van Jezus Christus; daarom valt het zulken zeer hard, de wille Gods in alles te doen. En waren zij niet begrepen in de uitverkiezende liefde, door welke zij in het bundeltje der levenden bij de Heere, hun God, zijn ingebonden en vervuld met de zaligmakende genade, die hun zielen verlicht en hun geloof en hoop staande houdt, - zij zouden niet slechts door hun eigen verdorvenheid en zondige lusten aangevochten en beproefd, maar er ook door overwonnen worden.

Helaas! hoe menigvuldig ziet men onder belijders, dat zij de kennis vergeten, die zij eens van het heerlijk Evangelie des gezegenden Gods hebben gehad, en zich koeren tot fabelen, verleidende geesten en leringen der duivelen, door de geveinsdheid der leugensprekers en listigheid van valse predikers!

Dit afdwalen van het Evangelie vloeit voort:

1. uit hun gemis aan, of verliezen van de rechte kennis van Jezus Christus; of

2. uit hun ongeloof omtrent de ware redenen van Zijne komst, en van Zijn werk en lijden in de wereld. Om ene of beide redenen, zeg ik, gaan zij eeuwig verloren; want indien zij de rechte kennis van Jezus Christus niet bezitten of zich hebben laten ontroven, dan ontbreekt hun de Zaligmaker, door Wie ze konden behouden worden, en zonder Wien zij in hun zonden moeten sterven; en zo zij niet verstaan, waarom Hij op aarde gekomen is, geleerd en geleden heeft, dan bevinden zij zich in dezelfde toestand.

Zulke belijders, die wel een rechte kennis van deze dingen verkregen, maar wederom verloren hebben, vergaten allereerst de kennis van zichzelven en hun zonden. Zij beschouwden zich niet langer als zo verwerpelijk, gelijk de Schrift zegt, noch hielden hun zonden voor zo afschuwelijk als de wet ze afschildert; daarom keren zij af met de

hond tot hun eigen uitbraaksel terug, óf tot het rag hunner eigengerechtigheid weder, zodat zij opnieuw rein worden in eigen ogen, doch zonder in Christus' bloed van hunne onreinheid gewassen te zijn.

Want de Persoon en het werk van Jezus Christus zijn alleen dierbaar voor hen, die een rechte zelfkennis verwerven en behouden, en niet uit het oog verliezen, welke straf hunne zonde waardig is. Wie dit mist, is verlaten en uitgeworpen; hij zoekt schaduw op een rots. De zondaar daarentegen, die zich laat onderrichten, neemt Hem met blijdschap aan.

En omdat dwaling ten opzichte van deze grote waarheid een hoogst gevaarlijke dwaling is, behoort de mens zich ook des te meer voor deze in acht te nemen. Wie de rechte kennis van de Persoon des Heeren Jezus verwerpt, en de reden van Zijn leven en werken en lijden niet erkent, bevindt zich op weg naar die grote zonde, - voor welke geen vergeving is in der eeuwigheid, die vreselijke overtreding, voor welke geen slachtoffer meer overblijft, maar een schrikkelijke verwachting des oordeels, en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden.

Voor degenen nu, die deze zonde niet begaan hebben, maar in gevaar verkeren, daartoe te komen, heb ik dit geschrift samengesteld, waarin duidelijk, maar toch met weinig woorden, de leer van Christus' Persoon, werk en lijden wordt uiteengezet, met aanwijzing van hetgeen Hem daartoe bewoog, terwijl ik eindelijk ook de tegenwerpingen heb beantwoord, die de sluwe kinderen der duisternis daartegen bedacht hebben.

En ik heb des te eenvoudiger en duidelijker geschreven, omdat de zonde tegen den Heiligen Geest in onze dagen meer algemeen is dan vroeger, en de weg daartoe rijker met allerlei aanlokkelijkheden en een schijn van waarheid wordt opgeluisterd. Ik mag van den weg tot deze zonde zeggen, dat dezelve gelijkt op den weg naar Jeruzalem, die eens met mirtentakken bestrooid was, terwijl ook nu sommigen een Hosanna toeroepen degenen, die dit pad ter hel bewandelen. O, welke schone voorwendsels, welke gulden namen, welke geveinsde heiligheid, welke kleingeestige daden, met verfoeilijke huichelarij vermengd, beloeren niet degenen, die de Heere Jezus verzaakt, Zijn Persoon veracht, Zijn liefde met voeten getreden, en Zijn bloed, het bloed des Nieuwen Testaments, onrein geacht hebben!

Zij hebben Hem andermaal gekruisigd, en menen, zonder Hem de hemel te kunnen binnengaan; zij beweren Hem lief te hebben, hoezeer zij Hem haten; beweren Hem te bezitten, maar hebben Hem verworpen; beweren op Hem te betrouwen, doch zij geloven niet aan Zijn verlossingswerk.

Lezer! ik bid u, hoor mij met geduld aan; lees, overweeg, en oordeel. Ik geef u over, wat ik ook zelf van God heb ontvangen; en de heilige mensen Gods, van de Heilige Geest gedreven, geven mij mede getuigenis.

U zult zeggen, dat ik dit alles maar beweer. Welnu, luister naar mij, toets mijn woorden aan de Bijbel, en laat mij geen genade vinden in uwe ogen, indien ik van deze onfeilbare vraagbaak afwijk.

Ik herhaal: ontvang deze leer; ik bid u in Christus' Naam, ontvang ze, want ik weet dat het de leer der zaligheid is. Ik heb mijn eigen ziel met vreugde aan haar overgegeven, en indien alle zielen der wereld mij toebehoorden, ik zou ze, met Gods genade, alle daaraan wagen.

Ik heb niet op goed geluk, of in het honderd geschreven, noch mijn leer uit bibliotheken gehaald. Ik hang van geen menselijke stellingen af. Ik heb deze leer gevonden in de Schriften der waarheid, onder de woorden Gods.

Laat mij u ten slotte vermanen te bidden, en acht te geven op de woorden Gods, ons in de Heilige Schrift geopenbaard.

De Heere Jezus Christus zelf geve u licht en leven door het geloof in Hem. Hem, en de Vader, en de Goede Geest der genade zij het Koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid, nu en tot in alle eeuwigheid! Amen.

JOHN BUNYAN.

Deze woorden maken een gedeelte uit van een prediking, die Paulus hield tot de mannen van Antiochíë, een stad in Pisidië, alwaar vele Joden woonden. De inleiding zijner rede was deze: "Gij Israëlitische mannen, en gij, die God vreest, hoort toe", Hand. 13:16.
Na deze voorbereiding gaat de Apostel voort en geeft hun een overzicht van Gods bijzondere leidingen met Zijn volk Israël, van Egypte af tot op de tijd van David, hun koning, van wie hij vooral het volgende herinnert: David was de zoon van Jesse (Isaï), een koning, die God in zijn barmhartigheid hun verwekt had, en van welke Hij ook getuigenis gaf, dat hij een man naar Zijn hart was, die al Zijnen wil zou doen, Hand. 13:22. En hij brengt dit in herinnering, zowel om hun opmerkzaamheid gaande te maken, als omdat zij wel wisten, dat God beloofd had, uit de lendenen van die koning Christus te zullen verwekken. Nadat hun geest aldus toebereid is, brengt hij hun zijn boodschap over, namelijk: dat de Messias inderdaad gekomen, en de belofte dus vervuld is: "Van het zaad dezes", gaat hij voort, "heeft God Israël, naar de belofte, verwekt de Zaligmaker Jezus."

In deze woorden spreekt hij de volgende waarheden uit:
1. dat de belofte aangaande de afkomst des Zaligmakers vervuld was: "Van het zaad dezes",
2. dat de tijd der belofte vervuld, en de Zaligmaker geopenbaard was: "God heeft Israël de Zaligmaker verwekt",
3. dat Jezus van Nazareth, de Zoon van Maria, deze Zaligmaker was: "Hij heeft Israël verwekt de Zaligmaker Jezus."

Hieruit vloeien, tot beter verstand van deze woorden, de volgende vragen voort:

1. Wat is deze Jezus?
2. Wat betekent het voor deze Jezus dat Hij van het zaad Davids is?
3. Wat wil het voor deze Jezus zeggen, dat Hij van het zaad dezes mans is, naar de belofte?
4. Wat beduidt het voor Hem, dat Hij Israël verwekt is?

Deze dingen geven ons licht over hetgeen verder zal volgen. Eerste

Vraag. Wat is deze Jezus?
Hij is God en bestond persoonlijk reeds voor alle werelden, Hij ontving dus niet eerst het aanzijn, toen Hij in de wereld kwam, Hij is Gods natuurlijke Zoon, de eeuwige Zoon Zijns welbehagens en van Zijn liefde - "God heeft Zijn Zoon gezonden." Hij was, en was Zijn Zoon voordat Hij werd geopenbaard - "Hoe is Zijn Naam, en hoe is de Naam van Zijn Zoon? Zo gij het weet", Spreuken 30:4, Ezech. 21:10. Hij heeft een eeuwig bestaan, hetwelk niemand, noch mens noch engel kan bevatten, Jesaja 53:8. Hij was de vermaking Zijns Vaders, voordat berg noch heuvel geschapen waren. Hoewel Hij voor die tijd nog niets, aarde noch veld, noch enig stof had gemaakt, zijn toch alle dingen door Hem geformeerd, en zonder Hem is geen ding gemaakt dat gemaakt is, Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan samen door Hem. Hij was het, met wie de Vader raadpleegde, toen Hij mensen wilde maken, de torenbouw van Babel verstoren, en Jesaja zenden om Israëls hart te verharden, Spreuken 8:26, Johannes 1:3, Hebr. 1:2, 3, Coll. 1:17, Genesis 1:26, 11:7, Jesaja 6:8. Van deze Persoon spreekt de tekst. Daarom betuigt Hij ook zelf, dat Hij van de Vader uitgegaan

is, dat Hij heerlijkheid bij de Vader had, eer de wereld was. En: "wat zou het dan zijn, zo gij de Zoon des mensen zaagt opvaren, daar Hij tevoren was?" Johannes 16:28, 17:5, 6:62.

Tweede Vraag. *Wat betekent het voor deze Jezus, dat Hij van het zaad Davids is?*
Van Davids zaad te zijn betekent, dat Hij uit zijn lendenen is voortgekomen, naar het vlees namelijk, en daarom is Hij tegelijk Davids Heer en Davids Zoon, de Wortel en tevens het Geslacht van David. Dit bevestigt Christus zelf, als Hij zegt: "Ik ben de wortel, d.i. God, en het geslacht - d.i. de Zoon - Davids, de blinkende Morgenster", Openb. 22:16. Dit is het grote mysterie, de verborgenheid der Godzaligheid. "Indien Hem dan David noemt zijnen Heere, hoe is Hij zijn Zoon?" Matth. 22:45, Lukas 2:4, Rom. 1:3, 2 Tim. 2:8. Daarom is Zijn naam dan ook "Wonderlijk", omdat Hij beide God en mens is geweest. "Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijnen schouder, en men noemt Zijn Naam Wonderlijk", Jesaja 9:5. Inderdaad wonderlijk! Wonderlijk God, wonderlijk mens, wonderlijke Godmens, en wonderlijke Jezus en Zaligmaker. Hij heeft ook een wonderlijke liefde, droeg een wonderlijk lijden voor onze wonderlijke zonden, en verwierf voor de ZIJNEN een wonderlijke zaligheid.

Derde Vraag. *Wat wil het voor deze Jezus zeggen, dat Hij van het zaad Davids is, naar de belofte?*
Het woord "belofte" bevat soms alle Gods beloften, die Hij de vaderen gegeven heeft, van de eerste tot de laatste, zo zegt de Heilige Geest: "De belofte, die tot de vaderen geschied is, dat namelijk God dezelve vervuld heeft aan ons, hun kinderen", Hand. 13:32, 33. Maar in onze tekst betekent het woord belofte bepaaldelijk de belofte Gods, aan David zelf gedaan. "Gij mannen - broeders!" zegt Petrus, "het is mij geoorloofd vrij uit tot u te spreken van de patriarch David, dat hij beide gestorven en begraven is, en zijn graf is onder ons tot op deze dag. Zo hij dan een profeet was, en wist, dat God hem met ede gezworen had, dat Hij uit de vrucht zijner lenden, zoveel het vlees aangaat, de Christus verwekken zou, om Hem op Zijn troon te zetten, zo heeft hij, dit voorziende, gesproken van de opstanding van Christus', Hand. 2:29 - 31.

Vierde Vraag. Wat beduidt het voor deze Jezus, dat Hij (aan) Israël verwekt is?
Hier hebben wij twee zaken te overwegen, namelijk:
1. wie Israël is, en
2. wat het voor Jezus was, (aan) Israël verwekt te worden.

1. Wie Israël is. Onder "Israël" verstaan wij soms het ganse geslacht van Jakob, zijn kinderen naar het vlees, want die naam hebben zij van hem, hij heeft zich die naam verworven, toen hij met de engel worstelde en overmocht, en die naam is in zijn geslachten gebleven, Genesis 32. Wij moeten hier onder "Israël" verstaan al degenen, die God aan Christus heeft toegezegd - "De kinderen der belofte worden voor het zaad gerekend", namelijk de uitverkoren Joden en Heidenen. Deze heten "het Israël Gods", het zaad Abrahams, die Jezus in Zijn verlossingswerk bijzonder op het oog had, Rom. 9:8, Gal. 6:16, Hebr. 2:14 - 16.

2. Wat Was het voor Jezus, (aan) Israël verwekt te worden? Dit woord "verwekt" wordt in de Schrift in verschillende betekenissen gebruikt.
a. Het beduidt "gezonden", wanneer wij bv. lezen, dat God richters, verlossers en profeten verwekte, dat is: zond. Zo ook verwekte, dat is: zond Hij Jezus, Richteren 2:16, 18, 3:9, 15, Amos 2:11. "Want Ik heb uit Mij zelf niet gesproken, maar de Vader, die Mij gezonden heeft, Die heeft Mij een gebod gegeven", Johannes 12:49.
b. Dan betekent het "met macht en gezag bekleed." Zo verwekte God David tot koning over Israël, zalfde hem en gaf hem koninklijke macht, 1 Samuel 16:13, Hand. 13:22. Zo is ook Jezus Christus verwekt geworden.
c. "Verwekt" wordt ook wel genomen in de zin van opgewekt. "Opdat wij niet op onszelf vertrouwen zouden, maar op God, die de doden verwekt", 2 Cor. 1:9, 1 Thess. 1:10, Hebr. 11:18. Aldus is ook Jezus verwekt geworden, toen Hij ten derden dage uit het graf verrees. Jezus was zo Israël verwekt, dat is: Hij was aan dat volk gezonden, met macht en gezag bekleed, en ten derden dage uit het graf opgewekt geworden.

Na deze verklaringen doen zich twee opmerkingen voor:
1. dat God in alle eeuwen Zijn volk een belofte schonk en zo grond gaf om te verwachten, dat Hij hun eens een Zaligmaker zenden zou,
2. dat met de komst van Jezus op aarde die beloften vervuld zijn.

EERSTE OPMERKING.
De eerste opmerking is deze: God heeft in alle eeuwen zijn volk een belofte geschonken, en zo grond gegeven om te verwachten, dat hij hun eens een zaligmaker zenden zou. Dit bevestigt Zacharias, toen hij met de Heilige Geest vervuld werd, want, sprekende van de Messias of Zaligmaker, zegt hij, dat God van Hem gesproken heeft door de mond Zijner heilige profeten, die van het begin der wereld geweest zijn, en Petrus voegt hierbij: "En ook al de profeten, van Samuel aan, en die daarna gevolgd zijn, zo velen als er hebben gesproken, die hebben ook deze dagen tevoren verkondigd", Lukas 1:69, 70, Hand. 3:24.
Uit deze teksten blijkt het duidelijk, dat God Zijn volk in iedere eeuw de belofte heeft gedaan, en dus grond gegeven om te enigertijd een Zaligmaker te verwachten, want de belofte strekt niet alleen ter herinnering, maar verwekt ook een gelovig vertrouwen. Wat God zegt, is voldoende om geloofd te worden, omdat Hij de waarheid is, die niet liegen of veranderen kan. Meer nog: Zijn ganse hart stemde met de belofte in, dat Hij een Zaligmaker zenden zou. Uit deze eerste opmerking vloeien drie vragen voort:

1. Wat is het, een Zaligmaker te zijn?

2. Waaruit blijkt het, dat God in alle eeuwen Zijn volk de belofte deed, dat Hij een Zaligmaker zenden zou?
3. Was dit de grond voor de verwachting, dat eens een Zaligmaker zou komen?

Ten eerste.
Wat het is, een Zaligmaker te zijn. In de eerste plaats. Het woord "Zaligmaker" is gemakkelijk te verstaan, daar het dezelfde betekenis heeft als Verlosser, Heiland, enz. "De Zaligmaker, Jezus' zijn Woorden die hetzelfde beduiden, en de dubbele naam dient misschien om ons te leren, dat Hij "Jezus' genoemd werd, niet slechts om Hem

van andere mensen te onderscheiden - want daartoe worden namen gegeven maar ook en vooral om Zijn ambt uit te drukken, Zijn Naam is Zaligmaker, omdat dat Zijn werk, Zijn ambt, Zijn taak was in de wereld. "U zal Zijn Naam heten Jezus, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden", Matth. 1:21.

In de tweede plaats. De betekenis van dit woord "Zaligmaker" is zo uitgestrekt, dat het op elk deel van het verlossingswerk past, wat Hij ook gedaan heeft of nog doet, volbrengt Hij als Zaligmaker. Hij is als Zaligmaker de Middelaar Gods en der mensen, Hij overwint zonde, duivel, dood en hel, als Zaligmaker, Hij doet ze te niet, als Zaligmaker.

In de derde plaats. Het woord "Zaligmaker", gelijk ik zei, is van gelijke betekenis als Verlosser, Heiland, Bevrijder, Vredemaker, enz., want hoewel deze woorden niet volkomen gelijkluidend zijn, ligt in alle toch hetzelfde gronddenkbeeld, namelijk dat van Zaligmaker. Hij verlost als Zaligmaker, Hij heelt als Zaligmaker, Hij bevrijdt als Zaligmaker, Hij maakt vrede als Zaligmaker. Maar ik wens hierop nader terug te komen.

Ten tweede.
Waaruit het blijkt, dat God alle eeuwen, door Zijn tolk de belofte gaf, dat Hij een Zaligmaker Zenden zou?
IN de eerste plaats. Wij vinden dit het ganse Oude Testament door verkondigd, zodra de mens gezondigd had, kwam God hem reeds met deze heerlijke belofte troosten, en Hij vernieuwde en herhaalde die belofte totdat de tijd vervuld was, dat de Messias komen zou. In de eerste plaats. Hij beloofde Hem onder de naam van "het zaad der vrouw", nadat ons aller vader gezondigd had: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad, dat zelve zal u de kop vermorzelen, en u zult het de verzenen vermorzelen", Genesis 3:15.
Hierop had de Apostel het oog, toen hij zei: "Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou", Gal. 4:4 - 5.

In de tweede plaats. God vernieuwde de belofte aan Abraham, en zei hem, dat de Christus uit zijn zaad zou geboren worden: "In u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden", Genesis 12:3. "Nu", zegt Paulus, "zo zijn de beloften tot Abraham en zijn zaad gesproken. Hij Zegt niet: En de zaden, als van velen, maar als van een: En uw Zade, hetwelk is Christus', Gal. 3:16.

In de derde plaats. In Mozes" dagen werd de Zaligmaker beloofd onder de Naam van "Profeet": "Een Profeet zal ik hun verwekken", spreekt God, "uit het midden hunner broederen, als u, en Ik zal mijn woorden in Zijnen mond leggen, en Hij zal tot hen spreken alles, wat Ik Hem gebieden zal", Deuteronomium 18:18. Dit past Petrus op Christus toe: "Want Mozes heeft tot de vaderen gezegd: De Heere, uw God, zal u een Profeet verwekken uit uw broederen, gelijk mij, die zal u horen, in alles, wat Hij tot u spreken zal", Hand. 3:22.

In de vierde plaats. Aan David werd Hij beloofd onder de naam van "Zoon", zeggende: "Ik zal Hem zijn tot een Vader, en Hij zal Mij zijn tot een Zoon", 2 Samuel 7:14. Ook dit wordt door de Apostel op Christus toegepast, als hij zegt: "Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd. En nogmaals, "Ik zal Hem tot een Vader zijn, en Hij zal Mij tot een Zoon zijn", Hebr. 1:5.

In de vijfde plaats. In de dagen van Uzzia, Jotham, Achaz en Hiskia, koningen van Juda, beloofde God Hem:

1. Onder de naam van 'Spruit": "Te die dage zal des Heeren Spruit zijn tot sieraad en tot heerlijkheid", Jesaja 4:2.
2. Onder de naam van "Zoon ener maagd": "Daarom zal de Heere zelf ulieden een teken geven: ziet, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren, en Zijn Naam Emmanuel heten", Jesaja 7:14. Dit past Matth. op Christus toe, Matth. 1:23.
3. Onder de naam van "Reisje": "Want er zal een Reisje voortkomen uit de afgehouwen tronk van Isaï, en een scheut uit zijn wortelen zal vrucht voortbrengen. En op Hem zal de Geest des Heeren rusten", Jesaja 11:1 - 2. Hieraan beantwoordt onze tekst: David was de zoon van Isaï, en Christus de Zoon Davids.
4. Onder de titel van "Koning": "Ziet, een Koning zal regeren in gerechtigheid, en de vorsten zullen heersen naar recht. En die Man zal zijn als een verberging tegen de wind, en een schuilplaats tegen de vloed, als waterbeken in een dorre plaats, als de schaduw van een zware rotssteen in een dorstig land", Jesaja 22:1 - 2.
6. Onder de naam van "Uitverkoren Knecht": "Ziet, Mijn Knecht, die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in dewelke mijn ziel een welbehagen heeft! Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven, Hij zal het recht de Heidenen voortbrengen. Hij zal niet schreeuwen, noch zijn stem verheffen, noch zijn stem op de straat horen laten. Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en de rokende vlaswiek zal Hij niet uitblussen", Jesaja 42:1 - 3, Matth. 12:17 - 20.
6. Aan Jeremia onder de naam van "DE HEERE, ONZE GERECHTIGHEID: "Ziet, de dagen komen, spreekt de Heere, dat ik aan David een rechtvaardige SPRUIT Zal verwekken, die zal Koning zijnde regeren, en voorspoedig zijn, en recht en gerechtigheid doen op de aarde. In Zijn dagen zal Juda verlost worden, en Israël zeker wonen, en dit zal Zijn Naam zijn, waarmee men Hem zal noemen: DE HEERE, ONZE GERECHTIGHEID, Jeremia 23:5 - 6.
7. Aan Ezechiël onder de Naam van "een Herder, Mijn Knecht David": "En Ik zal een enigen Herder over hen verwekken, en Hij zal hen weiden, namelijk Mijn Knecht David, Die zal ze wijden, en Die zal hun tot een Herder zijn.. Ik, de Heere, heb het gesproken", Ezech. 34:23, Johannes 10:1 - 3.
8. Onder de naam van "Messias" of "Christus' aan Daniël: "En na die tweeënzestig weken zal de Messias uitgeroeid worden, maar het zal niet voor Hem zelf zijn", Daniël 9:26.
9. Aan Micha onder de naam van "Heerser in Israël": "En gij, Bethlehem Efrata! bent u klein om te wezen onder de duizenden van Juda. Uit u zal Mij voortkomen, Die een Heerser zal zijn in Israël, en wiens uitgangen zijn vanouds, van de dagen der eeuwigheid", Micha 5:2, Matth. 2:6.
10. Aan Haggai als "de Wens aller Heidenen": "Ja, Ik zal al de Heidenen doen beven, en zij zullen komen tot de Wens aller Heidenen, en Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen, zegt de Heere der heirscharen", Haggai 2:7.

11. Aan Zacharia onder de naam van "Mijn Knecht, de Spruit": "Want ziet, Ik zal mijn Knecht, de SPRUIT, doen komen." En nogmaals, "Ziet, een Man, wiens Naam is SPRUIT, die zal uit zijn plaats spruiten, en Hij zal des Heeren tempel bouwen, .. En Hij zal het sieraad dragen", Zach. 3:8, 6:12, 13.
12. Aan Maleachi onder de naam van "de Heere, de Engel des verbonds": "Ziet, Ik zende mijn engel, die voor Mijn aangezicht de weg bereiden zal, en snellijk zal tot Zijnen tempel komen die Heere, die gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds, aan dewelke gij lust hebt, ziet, Hij komt, zegt de Heere der heirscharen", Maleachi 3:1.
Inderdaad zijn de Schriften des Ouden Verbonds vol van beloften aangaande de te verwachten Messias, profetische beloften, typische beloften, want alle typen en schaduwen des Zaligmakers zijn werkelijk zo vele beloften.

In de zesde plaats. Na een beknopt overzicht der profetische beloften, wil ik met een enkel woord op de 'profetische typen' wijzen, want gelijk God op verscheidene tijden tot de vaderen gesproken heeft, zo heeft Hij ook op verschillende wijzen profetisch, typisch, als de Voorzienigheid, van de Messias getuigd, Hebr. 1:1.

De typen van de Zaligmaker zijn verschillend:
1. Nu eens wordt Hij door mensen,
2. dan weer door dieren, en
3. ook wel door levenloze voorwerpen afgebeeld.

1. Hij wordt door mensen afgebeeld.
Adam was in vele opzichten type van Christus, vooral omdat hij het hoofd en de vader der eerste wereld is. Hij is "een voorbeeld Desgenen, die komen zou", Rom. 5:14.
Mozes was Zijn type als middelaar en als bouwmeester van de eersten tabernakel, Hebr. 3:2 - 3.
Aäron was Zijn type als hogepriester, gelijk Melchizédek reeds ten tijde van Abraham, Hebr. 5:4 - 5, 7:1, 21.
Jozua was Zijn type, omdat hij de kinderen Israëls binnenleidde in Kanaän, het land der ruste, gelijk Jezus Zijn uitverkorenen het Koninkrijk der hemelen zal geven, Hebr. 4:8.
Simson is Zijn type in zijn dood, want gelijk Simson zijn leven gaf ter verlossing zijns volks van de Filistijnen, zo offerde Christus het zijn te onzer verlossing van de macht der duisternis.
David was in velerlei opzicht Zijn type, vooral daarin, dat hij Israëls vijanden onderwierp, het volk zelf weidde en het tot herder was, Ezech. 34:23, 24. Daarom heet Christus soms "David, hun Koning" en: "David, hun Herder."
Salomo was Zijn type, wegens zijnen tempelbouw en zijn vreedzame regering. Daarom wordt gezegd, "Hij zal des Heeren tempel bouwen", en: "der grootheid van deze heerschappij en des vredes zal geen einde zijn", Zach. 6:12, Jesaja 9:6.

2. Dieren zijn typen van de Zaligmaker.
Om een paar voorbeelden te noemen:
a. Het Paaslam was Zijn type, Ex. 12, om Zijn onbevlektheid, Christus was "een onbevlekt Lam", 1 Petrus 1:18, 19. Dan moest het aan het vuur gebraden worden,

een beeld van de vloekdood van Christus, want aan het vuur werd gebraden hetgeen vervloekt was, Jeremia 29:22, Gal. 3:13. Het moest gegeten worden. "Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt", zegt Christus, "heeft het eeuwige leven", Johannes 6:54. Het bloed van het Paaslam moest aan de posten der deuren gestreken worden, opdat de verderfende engel voorbijging, zo wordt Christus' bloed op de uitverkorenen gesprengd, opdat de gerechtigheid Gods ze verschone, Hebr. 9, 1 Petrus 1:2. Na het eten van het paaslam trok Israël uit Egypte, door het eten en drinken van het vlees en bloed van de Zoon des mensen in het geloof, ontkomen wij aan de Egyptische slavernij van Satan, enz.

b. De rode vaars was Zijn type, Numeri 19 2, omdat zij zonder gebrek was. Ook moest ze buiten het leger geslacht worden, "Daarom heeft ook Jezus, opdat Hij door Zijn eigen bloed het volk zou heiligen, buiten de poort geleden", Hebr. 13:12. Haar vlees moest verbrand worden, een afschaduwing van Christus' bitteren dood. haar as moest naar een reine plaats buiten het leger gebracht worden zo werd Jezus' lichaam in een nieuw graf gelegd, in hetwelk nog nooit iemand gelegd was geweest", Johannes 19:38 - 41. Ook andere offeranden, bv. stieren, bokken, duiven, waren typen van Hem, die ik niet afzonderlijk vermeld.

3. Levenloze voorwerpen beelden hem af, als

a. Het manna in de woestijn, Ex. 16. Gelijk dit van de hemel kwam, zo ook Christus: "Ik ben uit de hemel nedergedaald", en: "Ik ben dat levende Brood, dat uit de hemel nedergedaald is", Johannes 6:38. Het manna werd gegeten, zo ook Christus door het geloof: "Zo iemand van dit brood eet, die zal in der eeuwigheid leven. En het brood, dat Ik geven zal, is Mijn vlees, hetwelk Ik geven zal voor het leven der wereld", Johannes 6:51. Het manna werd dagelijks verzameld, zo moet ook Christus dagelijks gegeten worden. Het manna was al het brood, dat Israël in de woestijn at. Christus is het enige Brood, dat de gelovigen in dit leven voor hun ziel hebben. Het manna was geen vrucht van Mozes" wet, zo komt Christus evenmin om onze verdiensten: "Mozes heeft u niet gegeven het brood uit de hemel, maar Mijn Vader geeft u dat was brood uit de hemel", Johannes 6:32.

b. De rotssteen, met welks water Israël gedrenkt werd, was een type van Hem, Numeri 20. Zij "hebben allen dezelfde geestelijke drank gedronken: want zij dronken uit de geestelijke steenrots, die volgde, en de steenrots was Christus', 1 Cor. 10:4. Deze rotssteen was in vier opzichten een type van Christus:

a. uit dezelve stroomde water om Israël te drenken, Christus geeft degenen te drinken, die om Zijnentwil de wereld verzaken.

b. Uit de rotssteen vloeide water, toen Mozes dezelve met zijnen staf geslagen had, Christus geeft Zijn bloed te drinken, nadat Hij onder de vloek der wet geslagen was, Numeri 20:11, Jesaja 53.

c. Het water uit de rotssteen was voor de dorstigen gegeven. "Ik zal", zegt Christus, "den dorstigen geven uit de fontein van het water des levens om niet", Openb. 21:6.

d. Het water uit de rotssteen in de woestijn vloeide Israël achterna, zij dronken uit de steenrots, die volgde: "Hij opende een steenrots, en er vloeiden wateren uit, die gingen door de dorre plaatsen als een rivier", Psalm 105:41. Ook van

> Christus lezen wij, dat Hij ons volgt: "Zij dronken uit de geestelijke steenrots, die volgde, en de steenrots was Christus', 1 Cor. 10:4.

c. Ook was de berg Moria een type van Hem. Die berg stond in Jeruzalem, zo staat Christus in zijn gemeente. Op die berg was Jeruzalem gebouwd, 2 Kronieken 3:1, "Op deze Petra", zegt Jezus, "zal Ik mijn gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen", Matth. 16:18. Ik zou andere voorbeelden bij kunnen brengen, maar omdat deze dingen de kracht der beloften versterken, dacht het mij goed, ze met de beloften te vermelden, omdat zij, in verband met de beloften, geschreven zijn, opdat wij geloven zouden in de Naam van Christus, de Zone Gods.

Ten derde. Deze beloften waren de grond voor het geloof, dat eens een Zaligmaker komen zou. Er bestaat een gedachtenis, en een gelovig gedenken, of zo'n gedachtenis, die het geloof in het hart werkt. Jakob bezat dat geloof, toen hij zei: "Op uw Zaligheid wacht ik, Heere", Genesis 49:18. En zo ook David, toen hij riep: "Och, dat Israëls verlossingen uit Sion kwamen!" Psalm 53:7. Deze hadden, even als Simeon en Anna, geen blote herinnering der beloften, maar een levend geloof, dat God een Zaligmaker zenden zou. Zij bezaten de beloften niet slechts in hun hoofd, maar in hun hart, dit Evangelie was in hun ziel met het geloof gemengd, daarom gedachten zij en zoveel andere de beloften en geloofden ze tevens, de beloften waren de grond van hun geloof, dat God een Zaligmaker zenden zou.

Laat mij thans uit dit alles een woord ter Toepassing afleiden.
Wij zien hieruit, hoe God Zijn hart gezet had op de verlossing van zondaren. Hij heeft dat plan ontworpen, wel overwogen en het met Zijn ganse hart ten uitvoer gebracht, de een belofte kwam de andere aanvullen, totdat eindelijk alle vervuld werden in de zending van Zijn Zoon tot een Zaligmaker, 2 Samuel 14:14, Eféze 1:4, Titus 1:2. Geen wonder daarom, dat, wanneer Hij spreekt van een nieuw verbond, waarvan de Heere Jezus het Hoofd is, en dit aan de wereld belooft, Hij zegt, dat te zullen oprichten "met Zijn ganse hart en met zijn ganse ziel", Jeremia 32:41. Dit is een bron van grote troost voor overtuigde zondaars, wat kan hen meer verkwikken, dan te zien, met welke zorg God, tegen wie ze gezondigd hebben, Zelf een Zaligmaker verwekt? Sommige arme zondaars hebben zich zozeer door het gewicht hunner grote zonden laten ontmoedigen, dan zij niet meer aan God noch aan hun zonden durven denken, maar de oorzaak ligt daarin, dat zij niet weten hoe Gods hart geheel vervuld was met het voornemen, om een Zaligmaker te zenden.
Laat zulken thans naar Gods stem luisteren: "Keer weer tot Mij, want Ik heb u verlost", Jesaja 44:22. O, keer weer, hoor! Gods hart is vol barmhartigheid, van voor de grondlegging der wereld heeft Hij besloten en beloofd, ja gezworen, dat Hij een Zaligmaker voor u zenden zou.

TWEEDE OPMERKING.
Ik kom nu tot de tweede opmerking: met de komst van Jezus in de wereld, is Gods belofte vervuld geworden, namelijk: dat hij een Zaligmaker zenden zou.
Wij willen drie teksten noemen, om dit aan te tonen.
1. "Deze is waarlijk de Profeet, die in de wereld komen zou", Johannes 6:14. Deze getuigenis werd uitgesproken door de mensen, die het wonder van Jezus gezien

hadden, namelijk hoe Hij met vijf gerstebroden en twee visjes, die een jongske meebracht, zo'n grote schare gevoed had, waarvan het aantal mannen alleen omtrent vijfduizend was. Toen zij getuigen van deze wonderbare spijziging werden, stonden zij verbaasd en beleden Jezus als de Zaligmaker.
2. "Ja Heere, ik heb geloofd, dat u zijt de Christus, de Zone Gods, die in de wereld komen zou", Johannes 11:27.
3. "Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken", 1 Tim. 1:15. Om deze opmerking verder uit te werken, wil ik kort drie vragen behandelen:

1. Hoe deze Jezus onderscheiden is van andere, die ook deze naam hebben gedragen,
2. Wat het voor Jezus betekende, in de wereld te komen,
3. Wat het voor Hem was, in deze wereld te komen als Zaligmaker.

Eerste Vraag. *Hoe is deze Jezus onderscheiden van andere, die mee deze naam gedragen hebben?*
De Jezus, van wie onze tekst spreekt, wordt duidelijk van alle andere, die deze naam gedragen hebben, onderscheiden:
In de eerste plaats, door de geschiedenis van Zijn geboorte: Hij is geboren uit een maagd, die ondertrouwd was met een man, wiens naam was Jozef, maar "hij bekende haar niet, totdat zij deze haar eerstgeboren Zoon gebaard had, en heette Zijn Naam Jezus', Matth. 1:25.
In de tweede plaats, door de naam van Zijn geboorteplaats: Bethlehem, de Stad Davids, daar zou Hij geboren worden, en daar is Hij geboren geworden, Johannes 7:42, Matth. 2:4 - 6.
In de derde plaats, door zijn afkomst, omdat Hij uit het huis en geslacht van David was, Lukas 2:4 - 6.
In de vierde plaats, door de tijd van Zijn geboorte, namelijk: toen de volheid des tijds gekomen was, op de tijd, door de profeten tevoren bepaald, Gal. 4:4.
In de vijfde plaats, door zijn gewone onderscheiding "Jezus van Nazareth", welke naam Hem in het Nieuwe Testament eenentwintig maal wordt gegeven.
1. Zijn vijanden noemden Hem "Jezus van Nazareth", Matth. 26:71, Markus 14:67, Johannes 18:5.
2. Zijn discipelen noemden Hem "Jezus van Nazareth", Matth. 21:11, Lukas 24:19, Johannes 1:46. De engelen noemden Hem "Jezus van Nazareth", Markus 16:6.
4. Hij heette Zichzelf "Jezus van Nazareth", Hand. 22:8.
5. Ja, ook de duivelen noemen Hem bij deze naam, Markus 1:24, Lukas 4:34. Hij werd "Jezus van Nazareth", of "Jezus de Nazaréner" geheten, omdat Hij te Nazareth zeer langen tijd met Zijn moeder en Zijnen pleegvader gewoond heeft. Nazareth was Zijn stad, waar Hij opgevoed werd, en waarheen Jozef Hem en zijn moeder bracht na hun terugkomst uit Egypte, in Nazareth hield Hij gewoonlijk Zijn verblijf tot op de tijd, dat Johannes de Doper in de gevangenis geworpen werd, Hij zei dus met volle recht: "Ik ben Jezus van Nazareth", Lukas 4:16, Matth. 2:23, 4:12, 13. Dit alles heeft zijn betekenis, hoewel Hij thans in de hemel is, want ook wij zullen in de hemel niet vergeten welke landslieden wij op aarde geweest zijn. Gelijk wij hier zien, gedenkt de verheerlijkte Jezus in de hemel zijn aardse woonplaats: "Ik ben Jezus de Nazaréner", zegt hij. "Ik ben Jezus, die gij vervolgt", Hand. 22:8, 9:5.

Tweede Vraag. *Wat was het voor Jezus, in de wereld te komen?*
Dat betekent niet zijn komst in of door Zijn Geest in Zijn volk, want zo was Hij nimmer buiten de wereld. Evenmin wordt bedoeld zijn komst in zijn geboden. Ook niet Zijn komst om de Antichrist uit te roeien, of Zijn verschijning in zijn vreselijke oordelen.
Door de komst van Jezus moeten wij in onze tekst verstaan Zijn komst in het vlees, waardoor Hij Godmens werd, God is ons vlees, maar toch verscheiden van ons, of in zichzelf onderscheiden, zijn Openb. als mens, gelijk wij, uitgenomen de zonde, zijn openbaring, toen Hij, de Zone Gods, de Zoon des mensen werd. In de eerste plaats.

Tot nadere verklaring vinden wij uitdrukkelijk vermeld, dat Hij in de wereld geboren" is: "Maria, uit welke geboren is Jezus, gezegd Christus." "Toen nu Jezus geboren was te Bethlehem, gelegen in Judea in de dagen van de koning Herodes, ziet enige wijzen van het Oosten zijn te Jeruzalem aangekomen, zeggende: Waar is de geboren Koning der Joden?" En Herodes "vraagde van hen (de overpriesters en schriftgeleerden des volks), waar de Christus zou geboren worden" Matth. 1:16, 2:1, 2, 4, Lukas 1:35, 2:11. Deze belofte nu is wonderlijk vervuld geworden, zonder enige misleiding, uitlating of kunstig verdichte fabel.

Laat ons letten op de volgende bijzonderheden:
1. Hij heet de Eerstgeborene van deze vrouw, het Mannelijke, dat de moeder opent, Lukas 2:7, 23.
2. Hij werd eerst geboren, toen Hij de bestemden tijd in het lichaam der moeder gevoed was, naar de tijd des levens: "En het geschiedde, als zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou. En zij baarde haar eerstgeboren Zoon, en wond Hem in doeken, en legde Hem neer in de kribbe", Lukas 2:6 - 7.
3. Zij bleef in haar afzondering na de geboorte van Jezus, gelijk andere moeders na de geboorte hunner kinderen, totdat "de dagen van haar reiniging vervuld waren, naar de wet van Mozes", Lukas 2:22.
4. Jezus werd, gelijk andere Joodse kinderen, naar Jeruzalem gebracht, om de Heere voorgesteld te worden. "Gelijk geschreven is in de wet des Heeren: al wat mannelijk is, dat de moeder opent, zal de Heere heilig genaamd worden", Lukas 2:23, 24.
5. Zo werd Jezus ook, gelijk andere Joodse zoontjes, op de bepaalde dag besneden: "En als acht dagen vervuld waren, dat men het Kindeken besnijden zou, zo werd Zijn Naam genaamd Jezus, welke genaamd was van de engel, eer Hij in het lichaam ontvangen was", Lukas 2:21.
6. Hierna wordt Hij vaak "het Kindeken" of: "het Kind Jezus' genoemd, en voorts lezen wij, dat Hij "toenam in wijsheid en grootte", Matth. 2:20, 21, Lukas 2:40, 52.
7. Ziet, met welk een nauwkeurigheid, zelfs tot in bijzonderheden, de Heilige Geest het verhaal van de geboorte des Heeren Jezus voortzet, alles om de ongelovige wereld te overtuigen, dat zij aan deze wijze van komende Zaligmaker der wereld herkennen kan.

In de tweede plaats. *De werkelijkheid van Jezus' mensheid wordt verder openbaar uit*
1. de natuurlijke behoeften, die het vlees steeds vergezellen, en

2. de namen, die Hem de Profeten in de dagen van Oud en Nieuw Testament gaven.

1. Uit de natuurlijke behoeften des vleses.
Vooreerst had Hij, als elk mensenkind, ouders. Hij kon honger lijden, Lukas 4:2. Hij kon dorst hebben, Johannes 19:28. Hij kon vermoeid zijn, Johannes 4:6 . De slaap verkwikte Hem, Markus 4:38. Hij was vatbaar voor toorn, Markus 3:5. Hij kon bedroefd zijn, Markus 3:5. Hij kon wenen, Johannes 11:35, Lukas 19:41. Hij kon zich verheugen in de geest, Lukas 10:21, Matth. 11:25. Voor dit alles, zeg ik, was Jezus vatbaar als mens, als de Zoon der maagd.

2. Dan blijkt Zijn werkelijke mensheid uit de namen, die de Profeten Hem in Oud en Nieuw Testament gegeven hebben.
a. Hij heet "het Zaad", "het Zaad der vrouwe", "het Zaad Abrabams", "het Zaad Davids", hetgeen betekent, dat Hij uit hun kinderen zou ontspruiten, Genesis 3:15, 12, 13, Gal. 3:16, 17, Rom. 1:3.
b. Daarom wordt er bijgevoegd (wanneer er sprake is van de vaderen) "naar het vlees." Hij is geboren uit den zade Davids naar het vlees, en daarna noemt Hij ook Zichzelf: "het geslacht Davids", daarom, zeg ik, lezen wij, dat Hij, "uit hun vlees, uit hun lenden, hun Zoon" is genoemd, Rom. 1:3, 9:5, Hand. 2:30, Openb. 22:16.
c. Daarom wordt Hij ook menigmaal "een mens", en: "de Zoon des mensen" geheten: "Van nu aan zal u zien de Zoon des mensen, .. Komende op de wolken des hemels." "Wanneer de Zoon des mensen komen zal in zijn heerlijkheid, en al de heilige engelen met Hem", Matth. 25:31, 26:64.
d. Wat zal ik meer zeggen? Hij zelf gaf een onwraakbare getuigenis, toen Hij zei: "Ik ben dood geweest", en toen Hij Thomas riep en zei: "Breng uw vinger hier, en zie mijn handen, en breng uw hand en steek ze in mijn zijde, en zijt niet ongelovig, maar gelovig! Een andermaal, terwijl de elven ontroerd waren, en ongelovige gedachten in hun harten verrezen, stelde Hij hen gerust met de woorden: "Ziet Mijn handen en Mijn voeten, want Ik ben het zelf, tast Mij aan, en ziet: want een geest heeft geen vlees en benen, gelijk gij ziet, dat Ik heb", Openb. 1:18, Johannes 20:27, Lukas 24:39.
Ik heb u dus aangetoond wat het voor Jezus betekende, in de wereld te komen - namelijk geboren te worden uit een vrouw, vlees en bloed aan te nemen, God en mens in een persoon te zijn.

Ik kom thans tot de derde vraag. Maar wij willen eerst nog enkele getuigenissen aanroeren, die de opgenoemde *waarheden nader bevestigen.*

De getuigenis van Simeon. De Rechtvaardige en Godvrezende Simeon legt de volgende getuigenis van Jezus af: "En de Heilige Geest was op hem. En hem was een Goddelijke Openb. Gedaan door de Heilige Geest, dat hij de dood niet zien zou, eer hij de Christus des Heeren zien zou. En hij kwam door de Geest in de tempel. En als de ouders het Kindeken inbrachten, om naar de gewoonte der wet met Hem te doen, zo nam hij Hetzelve in zijn armen, en loofde God, en zei: Nu laat Gij, Heere! uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord, want mijn ogen hebben uw zaligheid gezien", Lukas 2:25 - 32. De getuigenis van Anna. Anna, een profetes, die op grote ouderdom gekomen was, "week niet uit de tempel, met vasten en bidden, God

dienende nacht en dag. En deze, terzelver ure daarbij komende, heeft insgelijks de Heere beleden, en sprak van Hem tot allen, die de verlossing in Jeruzalem verwachtten", Lukas 2:36 - 38.

De getuigenis van Johannes de Doper. Toen Johannes de Doper zijn bediening vervulde, zei hij van Jezus: "Zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt." "Maar Die mij gezonden heeft, om te dopen met water, Die had mij gezegd: op welke gij de Geest zult zien nederdalen, en op Hem blijven, Deze is het, die met de Heilige Geest doopt. En ik heb gezien, en heb getuigd, dat Deze de Zoon van God is", Johannes 1:29 - 34.

De getuigenis der ster en der wijzen. De ster, die in het oosten aan de hemel verscheen en de wijzen voorging, totdat zij kwamen en stond boven de plaats, waar het Kindeken was, gaf mee getuigenis, dat dit Kindeke de beloofde Zaligmaker was. Deze ster wekte menigeen belangstelling op, inzonderheid die der wijzen, welke door haar geleid werden, om naar Bethlehem te gaan en de geboren Koning der Joden te aanbidden: "En ziet, de ster, die zij in het oosten gezien hadden, ging hun voor, totdat zij kwam en stond boven de plaats, waar het Kindeken was. Als zij nu de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde. En in het huis gekomen zijnde, vonden zij het Kindeken, met Maria, zijn moeder, en neervallende hebben zij hetzelve aangebeden, en hun schatten opengedaan hebbende, brachten zij Hem geschenken: goud, en wierook, en mirre", Matth. 2:9 - 11.
De getuigenis der engelen.

1. Aan Maria zelf: "En in de zesde maand werd de engel Gabriël van God gezonden naar een stad in Galilea, genaamd Nazareth, tot een maagd, die ondertrouwd was met een man, wiens naam was Jozef, uit de huize Davids, en de naam der maagd was Maria En de engel, tot haar ingekomen zijnde, zei: wees gegroet, gij begenadigde!.. Vrees niet, Maria! want gij hebt genade bij God gevonden. En zie, u zal bevrucht worden, en een Zoon baren, en zult Zijn Naam heten Jezus. Deze zal groot zijn, en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden, en God de Heere zal Hem de troon van Zijn Vader David geven, en Hij zal over het huis Jakobs Koning zijn in der eeuwigheid, en Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn", Lukas 1:26 33.

2. Aan de herders, die in het veld de nachtwacht hielden over hun kudde: "En ziet, een engel des Heeren stond bij hen, en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen, en zij vreesden met grote vreze. En de engel zei tot hen: Vreest niet! want, ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al de volke wezen zal: namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus, de Heere, in de stad Davids", Lukas 2:9 - 11, 3. De feestviering van de engelen in de nacht van Jezus' geboorte: "En van stonden aan was er met de engel een menigte des hemelsen heirlegers, prijzende God en zeggende: Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen!" Lukas 2:13, 14.

De getuigenis van God de Vader.
1. Toen Jezus gedoopt was: "En Jezus, gedoopt zijnde, is terstond opgeklommen uit het water, en ziet, de hemelen werden Hem geopend, en Hij zag de Geest Gods

nederdalen, gelijk een duive, en op Hem komen. En ziet, een stem uit de hemelen, zeggende: Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in dewelke Ik Mijn welbehagen heb", Matth. 3:16, 17, 2. Bij de verheerlijking op de berg: "En Hij nam mee Petrus, en Johannes en Jakobus, en klom op de berg om te bidden. En als Hij bad, werd de gedaante Zijns aangezichts veranderd, en zijn kleding wit en zeer blinkende. En ziet, twee mannen spraken met Hem, welke waren Mozes en Elias. Dewelken, gezien zijnde in heerlijkheid, zeiden Zijnen uitgang, die Hij zou volbrengen te Jeruzalem ... En er geschiedde een stem uit de wolk zeggende: Deze is Mijn geliefde Zoon, hoort Hem!" Lukas 9:28 - 35. Van deze getuigenis Gods spreekt Petrus, wanneer hij zegt: "Want wij zijn geen kunstige verdichte fabelen nagevolgd, als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst van onze Heere Jezus Christus, maar wij zijn aanschouwers geweest van zijn majesteit. Want Hij heeft van God de Vader eer en heerlijkheid ontvangen, als zodanig een stem van de hoogwaardige heerlijkheid tot Hem gebracht werd: Deze is Mijn geliefde Zoon, in dewelke Ik Mijn welbehagen heb. En deze stem hebben wij gehoord, als Zij van de hemel gebracht is geweest, toen wij met Hem op de berg waren", 2 Petrus 1:16 - 18.

2. God gaf Hem getuigenis door tekenen en wonderen: "Gelooft gij niet, dat Ik in de Vader ben, en de Vader in Mij is?" De woorden, die Ik tot ulieden spreek, spreek Ik van Mij zelf niet, maar de Vader, die in Mij blijft, Dezelve doet de werken." "God bovendien medegetuigende door tekenen, en wonderen, en menigerlei krachten, en bedelingen des Heilige Geestes, naar Zijnen wil", Johannes 14:10, Hebr. 2:4.

3. Hoe Jezus zichzelf tegenover Zijn vijanden op de proef stelde. Op verschillende wijzen toont Jezus zelf voor zijn vijanden aan, dat Hij de beloofde en verwachte Messias is.
1. Hij wijst er op, dat de tijd voor de komst van de Messias vervuld is: "De tijd is vervuld, en het Koninkrijk Gods nabij gekomen, bekeert u, en gelooft het Evangelie", Markus 1:16. Hiervoor lag een drievoudig bewijs in de Schrift:

a. De Heidenen waren gekomen en hadden het land ingenomen, volgens Daniël 9:25, 26.

b. De scepter was van Juda geweken, volgens de profetie van Jakob, Genesis 49:10. hiermee komt overeen de volgende plaats: "Zeker, eer dit Knechtje weet te verwerpen het kwade, en te verkiezen het goede, zal het land, waarover gij verdrietig zijt, verlaten zijn door zijn twee koningen", Jesaja 7:16.

c. De Romeinse keizer had niet slechts het volk onderworpen en het koninklijk geslacht der Joden vernederd, maar ook zijn eigen gezag in Kanaän gevestigd. In het vijftiende jaar der regering van keizer Tiberias was Pontius Pilatus stadhouder over Judea, Herodes viervorst over Galilea, Filippus viervorst over Iturea en over het land Trachonitis, en Lysanias viervorst over Abilene, allen Heidenen, door de keizer aangesteld.

Het koninklijk geslacht van Juda was te die tijde, ten gevolge der Romeinse overheersing, zo diep gezonken, dat de voornaamste van Davids nakomelingen door handenarbeid in hun onderhoud moesten voorzien, Jozef, Jezus' pleegvader, was timmerman.

Arme man! toen Jezus geboren werd, hadden Jozef en zijn moeder een onderkomen gevonden in een stal, omdat voor zulke gasten als zij waren, geen plaats was in de

herberg. Het offer, dat zij brachten toen Jezus in de tempel werd voorgesteld bestond uit twee tortelduiven of twee jonge duiven - een offer, dat alleen de armen mochten brengen, die niets beters te geven hadden. "Maar indien haar hand niet genoeg voor een lam vindt, zo zal zij twee tortelduiven of twee jonge duiven nemen, een ten brandoffer en een ten zondoffer, en de priester zal voor haar verzoening doen", Leviticus 12:8. Bovendien zegt Jezus zelf: "De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge", Matth. 8:20. Deze dingen nu, zeg ik, waren de Joden zo klaarblijkelijk, dat zij ze niet loochenen konden, zij gevoelden de heerschappij der Rom., zij wisten, dat de scepter van Juda geweken was, zij zuchtten onder de Romeinse tirannie, en het koninklijke geslacht van Juda zagen zij in diepe vernedering. Hoe konden zij dan tegenspreken, dat de tijd voor de komst van de Messias vervuld was? Voorts was het volk over het algemeen van deze waarheid doordrongen, wij lezen, dat het volk verwachtte: "En als al het volk verwachtte en allen in hun harten overleiden van Johannes, of hij niet mogelijk de Christus ware", Lukas 3:15.

Het onbevooroordeelde volk, dat op de tekenen des tijds lette, kon niet anders dan de Messias verwachten. Daarom richt de Heere Jezus tot zijn doodsvijanden, de Farizeeën, zulke scherpe bestraffingen: "Gij geveinsden! het aanschijn des hemels weet gij wel te onderscheiden, en kunt u de tekenen der tijden niet onderscheiden?" Het koninkrijk is weggenomen, de Heidenen zijn gekomen, en de scepter is van Juda geweken. "Gij geveinsden! het aanschijn der aarde en des hemels weet gij te beproeven en hoe beproeft gij deze tijd niet?" Matth. 16:3, Lukas 12:56.

2. Hij bewees de Zaligmaker te zijn, door zijn wonderen, die Hij voor hen deed.
"Gelooft Mij, dat Ik in de Vader ben, en de Vader in Mij is, en indien niet, zo gelooft Mij om de werken zelven", Johannes 14:11. "Want de werken, die Mij de Vader gegeven heeft, om die te volbrengen, dezelve werken, die Ik doe, getuigen van Mij, dat Mij de Vader gezonden heeft", Johannes 5:36. Ook dit bewijs was onomstotelijk, de Joden moesten erkennen, dat Jezus vele wonderen deed, en zij niet een. "De overpriesters dan en de Farizeeën vergaderden de raad en zeiden: wat zullen wij doen, want deze Mens doet vele tekenen. Indien wij Hem zo laten geworden, zij zullen allen in Hem geloven, en de Rom. Zullen komen, en wegnemen beide onze plaats en ons volk", Johannes 11:47, 48. Ja, zo overtuigend waren Jezus' tekenen en wonderen, dat zij Hem, volgens hun eigen wetten en geboden, waaraan eens iegelijks wandel behoorde getoetst te worden, rechtvaardigen en zichzelf beschuldigen moesten.
Er stond bv. In hun wet geschreven: "Als ook hij, die de vloed heeft, op een reine zal gespogen hebben, dan zal hij zijn klederen wassen, en zal zich met water baden, en onrein zijn tot aan de avond", Leviticus 15:8. Jezus nu, die de Joden voor zeer onrein hielden, omdat Hij, naar hun mening, met zijn belijdenis de Zone Gods te zijn, God lasterde, die Jezus maakte het volk met speeksel gezond. "Hij spoog op de aarde, en maakte slijk uit dat speeksel, en streek dat slijk op de ogen des blinden", Johannes 9:6. Zo lezen wij op een andere plaats: "Hij spoog in des blinden ogen en maakte hem ziende", Markus 8:23 - 25. Een andermaal stak Hij zijn vingeren in de oren eens doofstommen en gespogen hebbende, raakte hij zijn tong aan. En terstond werden zijn oren geopend, en de band zijner tong werd los, en hij sprak recht", Markus 7:32 - 35.

Dus bewees de Heiland, rein te zijn van de beschuldigingen van Zijn vijanden, en bewees hun, dat Hij volgens hun eigen wet zondeloos, ja de Zoon van God was, want de wonderen, die Hij verrichtte, getuigden van Hem. Dan stond in hun wet geschreven: "Al wat het altaar aanroert, zal heilig zijn", Ex. 29:37. Een zekere vrouw, die twaalf jaren een vloed des bloeds gehad had, raakte Zijn kleed aan.. En zij gevoelde aan haar lichaam, dat zij van die kwaal genezen was", Markus 5:25 - 29. Ja, "zij brachten tot Hem allen, die kwalijk gesteld waren, en baden Hem, dat zij alleenlijk de zoom Zijns kleeds mochten aanraken, en zo velen als Hem aanraakten, werden gezond," Matth. 14:35, 36. Zo werd Hij voor hun ogen door de wet gerechtvaardigd, en zijn heerlijkheid in hun aangezicht geopenbaard, tot hun eeuwige beschaming en schande. Inderdaad hadden de Joden een tegenwerping, die van gewicht scheen te zijn, namelijk: dat Hij eerst in Galilea openlijk optrad en zijn glorie openbaarde. Daarover, zeg ik, struikelden zij. Dat konden zij niet vatten, want, toen sommigen Hem voor de Christus beleden, vraagden andere terstond: "Zal dan de Christus uit Galilea komen?" "Bent u ook uit Galilea? Onderzoek en zie, dat uit Galilea geen profeet opgestaan is." Johannes 2:11, 7:40 - 42, 52.

Maar deze aanstoot was een gevolg of van de wreedheid van Herodes, of daarvan, dat de zij getuigenissen bij Jezus' geboorte niet achtten of vergeten hadden.
1. Deze aanstoot kon een gevolg zijn van Herodes" wreedheid, want Jezus was geboren in Bethlehem, de stad Davids. Toen Herodes evenwel zond om het Kindeken te doden, en alle kinderen te Bethlehem, van twee jaar oud en daaronder, liet vermoorden, was Jozef, op des engels waarschuwing, met het Kindeken en Maria naar Egypte gevlucht, en bleef hij daar tot de dood van Herodes, Matth. 2:1, 13, 16. Daarna verscheen hem de engel des Heeren in Egypte, zeggende: 'sta op, neem het Kindeken en zijn moeder tot u, en trek in het land Israëls."
Zo deed Jozef, maar horende, dat Archelaüs in Judea koning was, vreesde hij daarheen te gaan, en is vertrokken in de delen van Galilea, alwaar Jezus bleef tot op de tijd van Zijn vertoning aan Israël, Matth. 2:19 - 23.

2. Deze aanstoot kon ook een gevolg zijn daarvan, dat de Joden de getuigenissen bij Jezus' geboorte niet achtten of vergeten hadden.
a. God gaf de eerste getuigenis bij de geboorte van Johannes de Doper, toen Zacharias, zijn vader, sprak: "En gij, kindeken, zult een profeet der Allerhoogsten genaamd worden: Want u zal voor het aangezicht des Heeren heengaan, om zijn wegen te bereiden." "En er kwam vrees over allen, die rondom hen woonden, en in het gehele gebergte van Judea werd veel gesproken van al deze dingen", Lukas 1:76, 65.
b. Welke getuigenissen werden niet afgelegd bij Jezus' geboorte zelf, drie maanden na die van Johannes! Thans komen de engelen des hemels. Een bijzondere ster gaat de wijzen van het oosten voor en houdt stil boven de stal, waarin Jezus' kribbe staat. Herodes, de priesters, de Schriftgeleerden en geheel Jeruzalem met hen worden ontroerd, toen door de wijzen de tijding wordt gebracht, dat de koning der Joden geboren is. Daarenboven geven de herders, Simeon en Anna getuigenis aan het volk. De Joden behoorden daarom de herinnering aan al deze dingen in hun geheugen bewaard, en al die vingerwijzingen van Gods voorzienigheid gevolgd te hebben, totdat de Zon der gerechtigheid opging, met genezing onder haar vleugelen, Maleachi 4:2.

3. Nog een andere reden tot aanstoot bestond er voor de Joden: zij verstonden de profetieën niet, die van Hem getuigd hadden.

a. Hij moet uit Egypte komen: "Uit Egypte heb Ik Mijn Zoon geroepen", Matth. 2:15, Hosea 11:1.

b. Hij ging van daar naar Nazareth in Galilea, "opdat vervuld zou worden, wat door de Profeten gezegd is, dat Hij Nazarener zal geheten worden", Matth. 2:23.

c. Ook deze profetie moest in Hem vervuld worden: "Het land Zebulon en het land Nafthali, aan de weg der zee, over de Jordaan, Galilea der volken, het volk, dat in duisternis zat, heeft een groot licht gezien, en degenen, die zaten in het land en de schaduwe des doods, dezelve is een licht opgegaan", Matth. 4:15, 16, Jesaja 9:1, 42:7. Aan dit alles dan ergerden de Joden zich, en daarin lag een groot oordeel Gods.

d. Bovendien scheen er, aangaande zijn komst, onderlinge tegenspraak in de profetieën te bestaan: Hij zou te Bethlehem geboren worden, uit Egypte komen, en een Nazarener geheten worden. Hoe kon dit samengaan, te meer daar uit Galilea geen profeet opstond? Daarover struikelden de Joden. Wij zien alzo, dat, hoewel de beloften en profetieën duidelijk en uitvoerig zijn, dat Hij te Bethlehem zou geboren worden, enz. de zonde de mens toch zo verblinden kan, dat hij er geen zegen door geniet, maar er zich integendeel aan ergert. Neem u dus in acht, veracht de beloften niet gelijk Herodes, verjaag Hem niet uit Bethlehem, opdat Hij niet tot uw verbazing en verplettering uit Egypte weder verschijne, of gij in het land van Zebulon een licht ziet opgaan, dat al de ongerechtigheid uwer zonde van de daken predikt! Tot zover de inleiding tot deze Vraag.

Ik kom nu tot de Derde vraag zelf: wat was het voor Jezus, als Zaligmaker te komen? Ter beantwoording van deze vraag moet ik eerst aantonen:

1. Wat het is, een Zaligmaker te zijn,
2. Wat het is, als Zaligmaker komen,
3. Wat het voor Jezus is, als Zaligmaker te komen.

Een enkel woord daaromtrent:

Ten eerste: <u>Wat het is een Zaligmaker te zijn.</u>

1. Een Zaligmaker veronderstelt, dat sommigen in ellende verkeren, en dat Hij ze redden kan.

2. Iemand kan Zaligmaker zijn, krachtens een hoger bevel, of door eigene. verdiensten. Iemand is zaligmaker of verlosser krachtens een hoger bevel, wanneer hij door een meerdere wordt uitgezonden om, door kracht van wapenen of van een pardonbrief voorzien, de gevangenen tegen een vijand te beschermen, of ze in vrijheid te stellen. Zo waren Mozes, Jozua, de richters en koningen van Israël, verlossers: "Daarom hebt Gij hen gegeven in de hand hunner benauwers, die hen benauwd hebben, maar als zij in de tijd hunner benauwdheid tot U riepen, hebt Gij van de hemel gehoord, en hen naar uw grote barmhartigheden verlossers gegeven, die hen uit de hand hunner benauwers verlosten", Nehemia 9:27.

Zo is ook Jezus Christus een Verlosser, Hij is volgens de wil Zijns Vaders uit de hemel nedergedaald, om ons uit des duivels macht te verlossen. God heeft Zijn Zoon gezonden, om te zijn "de Zaligmaker der wereld", Johannes 4:42. Verlosser door eigen verdiensten is hij, die zelf de vollen losprijs betaalt van degenen, voor wie hij

zich in de bres stelt. Zo werden zij, die onder de wet waren, gelost met geld, hetwelk daarom "losgeld" genoemd werd: "En Mozes gaf dat geld der gelosten aan Aäron en aan zijn zonen", Numeri 3:46 - 51.
Ook zo'n verlosser is Jezus Christus. Hij heeft de vollen prijs voor zondaars aan de Goddelijke gerechtigheid betaald, namelijk Zijn eigen bloed: "Wetende, dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uw ijdele wandeling, die u van de vaderen overgeleverd is, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt lam", 1 Petrus 1:18, 19. En om de mens te verlossen, niet slechts de losprijs betaald, maar ook een overwinning behaald moest worden - want niet slechts eiste de Goddelijke gerechtigheid voldoening, maar moesten ook dood, duivel, hel en graf overwonnen worden - daarom heeft Hij ook over deze gezegepraald. "Jezus Christus, die de dood heeft te niet gedaan", 2 Tim. 1:10. Hij heeft ook degene te niet gedaan, die het geweld des doods had, dat is: de duivel, Hebr. 2:14, 15. Hij heeft de dood verslonden ter overwinning, 1 Cor. 15:54, Jesaja 25:8, Hosea 13:14. Hij heeft de sleutels der hel en des doods, Openb. 1:18. En dit, zeg ik, deed Hij zelf, door zelfopoffering tot in de dood, triomferende over dezelve aan het kruis, Coll. 2:14 - 15.

Ten tweede: *Wat het is, als Zaligmaker te komen.*
1. Die komt, wordt ondersteld, voor zijn taak verordend en voorbereid te zijn. "Toen sprak Hij: Zie, Ik kom, om uw wil te doen." "Gij hebt Mij het lichaam toebereid", Hebr. 10:9, 2. Dan ligt er in dit komen opgesloten: een bijzondere zending en wijding. "De Geest des Heeren is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd, Hij heeft Mij gezonden, om de armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen die gebroken zijn van harte, om de gevangenen te prediken loslating, en de blinden het gezicht, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid, om te prediken het aangename jaar des Heeren." Lukas 4:18, 19.
Daarom wordt Jezus zo vaak de Christus, de Gezalfde genoemd. "Gij zijt de Christus, de Zone Gods, die in de wereld komen zou." Hij overtuigde de Joden, die te Damascus woonden, bewijzende, dat Deze de Christus is." "Deze Jezus is de Christus, die ik ulieden verkondige", Johannes 11 27, Hand. 9:22, 17:3, 18:5. Christus is de Gezalfde Gods, die God bekwaam en waardig geacht heeft, om de Zaligmaker der wereld te zijn.

3. Voorts ligt in dat komen een besluit om dat werk te volbrengen, voordat terug te keren. "Ik zal hen van het geweld der hel verlossen, Ik zal ze vrijmaken van de dood, o dood! waar zijn uw pestilentiën? hel! waar is uw verderf? berouw zal van mijn ogen verborgen zijn, " Hosea 13:14. En wat Hij besloten heeft, dat heeft Hij ook volbracht. Hij heeft de reinigmaking onzer zonden door zichzelf te weeg gebracht, Hebr. 1:3. "Met een offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden, " Hebr. 10:14. Hij heeft een eeuwige verzoening voor ons te weeg gebracht, Hebr. 9:12, 2 Tim. 1 :10, Hebr. 9:26, Coll. 2:15, Hebr. 6:18 - 20.

Ten derde: *Wat het voor JEZUS is als Zaligmaker te komen.*
1. Het is de grootste Openb. der menselijke ellende en onbekwaamheid om zichzelf te verlossen, die ooit in de wereld gegeven werd. Moest de Zone Gods zelf van de hemel komen? Is er anders geen redding mogelijk? Kan de een zondaar de andere niet

verlossen? Kan niemand op enigerlei wijze zijnen broeder verlossen en Gode zijn rantsoen geven? Vermag ook geen engel zulks? Is het voor alle engelen samen niet mogelijk? Neen: Christus moest komen, om voor de zonde te sterven.
2. Het is de grootste Openb. van Gods liefde, die de wereld ooit ontving, want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijnen eniggeboren Zoon zond. God heeft de wereld zijn uitnemende liefde geopenbaard in de dood van Zijn Zoon! Wonderbare liefde! Johannes 3:16, Rom. 5:8.
3. Het is de grootste Openb. van Christus' neerbuigende liefde, die der wereld ooit ten deel viel, dat Hij "niet gekomen is, om gediend te worden, maar om te dienen, en zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen, " Matth. 20:28, dat Hij gekomen is, "opdat Hij de werken des duivels verbreken zou, " 1 Joh. 3:8, dat Hij gekomen is, opdat "Zijne schapen het leven hebben, en overvloed hebben , " Johannes 10:10, dat "de Zoon gekomen is, om te zoeken en zalig te maken dat verloren was, " Lukas 19:10, dat Hij "gekomen is, niet om de wereld te veroordelen, maar om ze zalig te maken", Johannes 12:47, dat Hij "in de wereld gekomen is om de zondaars zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben, " 1 Tim. 1:15, dat Hij "ons heeft liefgehad, en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed." Openb. 1:5.
Welk een wondervolle zelfverloochening en zelfvernedering! Filip. 2:6 - 9.

HOE JEZUS CHRISTUS HET VERLOSSINGSWERK VOLBRACHT HEEFT.
De Schrift zegt: "Hij is arm geworden." "Hij heeft zichzelf vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, ... En heeft zichzelf vernederd .. tot de dood, ja de dood des kruises", Filip. 2:7 - 8.

Om in bijzonderheden te treden:

1. Hij nam ons vlees aan,
2. Hij stelde Zich onder de wet,
3. Hij nam onze zonden op Zich,
4. Hij droeg de vloek, die onze zonden op ons geladen hadden.

Ten eerste dus*: Hij nam ons vlees aan.*
Ik toonde reeds aan, dat Hij in het vlees kwam, en thans heb ik u de reden van zijn vleeswording bloot te leggen, namelijk: dat dat de weg was om Zijn verlossingswerk te volbrengen. Daarom, wanneer de Apostel spreekt van de vleeswording van de Zoon van God, dan voegt hij er als reden dadelijk bij: opdat Hij bekwaam mocht zijn, het werk der verzoening te volbrengen.
Drie zaken vereisen hierbij onze opzettelijke beschouwing:
1. dat Hij ons vlees aannam, opdat Hij onze Zaligmaker zijn mocht,
2. hoe Hij ons vlees aannam, opdat Hij onze Zaligmaker mocht zijn, en
3. dat zijn vleeswording nodig was, zo Hij inderdaad onze Zaligmaker zijn wilde.

In de eerste plaats. *Hij nam ons vlees aan, opdat Hij onze Zaligmaker zijn mocht.*
"Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zendende in gelijkheid des zondigen vleses, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees," Rom. 8:3. De som van deze woorden is: aangezien de wet ons geen heil kon aanbrengen, omdat ons vlees machteloos is om ze

te volbrengen - want de wet kan alleen dan zalig maken, wanneer ze vervuld wordt - en aangezien God lust heeft in ons leven, zo heeft Hij Zijn Zoon gezonden, in onze gelijkheid, met ons vlees aangedaan, om door zijn volmaakte wetsvervulling de begeerte der zonde, die in ons vlees woont, te doden. Daarom nam Hij ons vlees aan, opdat Hij de zonde en haar gevolgen mocht veroordelen en overwinnen. De reden, waarom Hij ons vlees aannam, is dus: omdat Hij onze Zaligmaker wilde zijn: "Overmits dan de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks deszelven deelachtig geworden, opdat Hij door de dood te niet doen zou degene, die het geweld des doods had, dat is, de duivel, en verlossen zou al degenen, die met vreze des doods, door al hun leven, der dienstbaarheid onderworpen waren, " Hebr. 2:14, 15.
In deze woorden wordt ons meegedeeld, dat Zijn vleeswording om bepaalde redenen plaats had.
1. Omdat de kinderen, de erfgenamen des hemels, des vleses en bloeds deelachtig zijn: Overmits dan de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelven deelachtig geworden." Waren de kinderen, zijn erfgenamen, zonder vlees geweest, ook Hij zou geen vlees hebben aangenomen, waren zij engelen geweest, dan zou Hij der engelen natuur hebben aangenomen. Omdat nu de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, gaat Hij de engelen voorbij en bekleedt Zich met vlees en bloed als zij, opdat Hij bekwaam mocht zijn om hen te verlossen. Daarom volgt er ook: 2. "Opdat Hij door de dood te niet doen zou degene, die het geweld des dood had, dat is, de duivel."

De tweede reden van Zijn vleeswording is alzo: *om de duivel teniet te doen.*
De duivel is de vijand, de tegenpartij der kinderen, die in voortdurenden strijd met hen leeft.. "Uwe tegenpartij, de duivel." "En de draak.. Ging heen om krijg te voeren tegen de overigen van haar zaad," 1 Petrus 5:8, Openb. 12:17. De kinderen zelf konden de duivel niet overwinnen, omdat hij hen reeds in de zonde medegesleept, hun natuur verontreinigd, en hen onder de toorn Gods gebracht had. Daarom komt Christus zelf onder de kinderen, en neemt hun natuur aan, om, stervende in hun vlees, de duivel te niet te doen, dat is: de zonde, des duivels werk, uit te wissen, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou, want de zonde is het grootste helse werktuig, waarmee Satan allen overmeestert, die verloren gaan. Dit werktuig nu verbrak Christus, toen Hij de gelijkheid des zondigen vleses aannam, waarover straks nader.
"Opdat Hij door de dood te niet doen zou degene, die het geweld des doods had, dat is, de duivel, en verlossen zou al degenen, die met vreze des doods, door al hun leven der dienstbaarheid onderworpen waren." Dit was het hoofddoel van Zijn komst in het vlees, de kinderen te verlossen, ze te verlossen van de dood, de bezoldiging der zonde, en van de zonde, de prikkel des doods. Hij kwam dus en nam ons vlees aan, omdat wij, de kinderen, deszelven deelachtig waren, Hij kwam in het vlees om de kinderen van des duivels werken te verlossen: "Opdat Hij ze verlossen zou." geen verlossing was de kinderen beschoren, zo de Zone Gods hun vlees en bloed niet aangenomen had, daarom werd Hij mens als wij, opdat Hij ons verlossen zou. Maar een Zaligmaker heeft niet alleen zijn verdiensten tot losprijs in te brengen, Hij moet ook medelijden en liefde hebben, omdat de kinderen nog door het geloof leven, en tot de erfenis nog niet gekomen zijn: "Waarom Hij in alles de broederen gelijk moest worden, opdat Hij een

barmhartig en getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen, " Hebr. 2:17, 18.
In deze tekst worden twee redenen aangevoerd, waarom Hij hun vlees moest aannemen, namelijk: opdat Hij hun Priester mocht zijn, om voor hen te offeren, en wel Zijn eigen vlees en bloed.
En ten andere opdat Hij barmhartig en getrouw mocht zijn, om medelijden met hen te hebben, en hen te bewaren voor het Koninkrijk, dat hun weggelegd is.
U merkt daarin op, hoe de Apostel, wanneer hij zegt dat Christus ons vlees en bloed aangenomen heeft, tevens de redenen daarvan mededeelt, opdat Hij dood en duivel te niet doen, en de kinderen verlossen zou. Hij moest in alles de broederen gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en getrouw Hogepriester zou zijn, om de zonden Zijns volks voor God te verzoenen. De redenen van Zijn vleeswording komen dus hierop neer: opdat Hij onze Zaligmaker mocht zijn. Daarom wordt dit zo dikwijls vermeld. " Hij heeft de vijandschap in Zijn vlees te niet gemaakt." "Hij heeft de vijandschap aan hetzelve gedood." "En heeft u, die eertijds vervreemd waart, en vijanden door het verstand in de boze werken, nu ook verzoend, in het lichaam Zijns vleses, door de dood, opdat Hij u zou heilig en onberispelijk en onbeschuldiglijk voor Zich stellen", Eféze 2:15, 16, Coll. 1:21, 22.

2. In de tweede plaats. *Hoe Jezus ons vlees aannam.*
Ook deze vraag verdient beantwoord te worden, omdat zijn vleeswording niet op de gewone wijze geschiedde, niemand nam ooit, sedert de grondlegging der wereld, vlees en bloed aan, gelijk Hij.

a. Hij nam vlees en bloed niet aan op dezelfde wijze als Adam, die uit de aarde gevormd werd, die "geformeerd werd uit het stof der aarde", Genesis 2:7, 3:19.

b. Ook werd Hij geen vlees als wij, door vleselijke generatie. Jozef bekende zijn vrouw niet, noch bekende Maria een man, voordat zij haar Eerstgeborene gebaard had, Matth. 1:25, Lukas 1:34.

c. Zijn vleeswording had zo plaats door de onmiddellijke werking en overschaduwing des Heilige Geestes. Daarom lezen wij uitdrukkelijk: "Zij werd zwanger bevonden uit de Heilige Geest: "De geboorte van Jezus Christus was nu aldus: Want als Maria, zijn moeder, met Jozef ondertrouwd was, eer zij samen gekomen waren, werd zij zwanger bevonden uit de Heilige Geest", Matth. 1:18. En nogmaals, toen Jozef deze ontdekking maakte een twijfelde aan haar eerbaarheid, zo hij wist, dat hij haar nog niet bekend had, kwam des Heeren engel zelf om zijn twijfel weg te nemen en zei: "Jozef, gij zone Davids! wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen, want hetgeen in haar ontvangen is, dat is uit de Heilige Geest", Matth. 1:20. En toch, hoezeer het kind Jezus door de Heilige Geest, en dus niet uit de wil des mans, in het lichaam gegenereerd werd, had dit niet plaats zonder, maar door ontvangenis: "En zie", zegt de Engel tot Maria, "U zal bevrucht worden, en een Zoon baren, en zult Zijn Naam heten Jezus', Lukas 1:31. Hij ontving vlees en bloed niet slechts in, maar ook *van* het lichaam der maagd. Daarom heet Hij haar Zoon, het Zaad der vrouw, en ook: het Zaad Abrahams, het Zaad Davids, naar het vlees, Genesis 12, 13:15, Lukas 1:31, 2:7, Rom. 1:3, 9:5, Gal. 3:16, 4:4. En het werk, dat Hij ondernam, vereiste zulks.

1. Het vereiste, dat Hij ons vlees en bloed aannam.

2. Het vereiste, dat Hij ons vlees en bloed aannam, maar zonder de zonde, hetgeen onmogelijk zou geweest zijn, zo Hij uit een vleselijke generatie verwekt was, want zo worden de kinderen in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren, Psalm 51. En de geringste besmetting, naar lichaam of geest, zou Hem ten enenmale onbekwaam hebben gemaakt om het groot verlossingswerk te volbrengen. "Want zodanig een Hogepriester betaamde ons, heilig, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaren, en hoger dan de hemelen geworden", Hebr. 7:26.

Het mysterie der vleeswording van Gods Zoon werd dus volbracht, opdat Hij ons in alles gelijk zou worden, uitgenomen de zonde, want de zonde in het vlees maakt onbekwaam om het gebod te houden. Daarom werd Hij op zo'n wijze uit een vrouw geboren, en deze reden wordt ook door de engel aangegeven, toen zijn geboorte Maria werd meegedeeld: "De Heilige Geest zal over u komen, en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen: daarom ook, dat "Heilige, dat uit u zal geboren worden, zal Gods Zoon genaamd worden", Lukas 1:35. De kracht des Allerhoogsten en de overschaduwing des Heilige Geestes volbrachten dit wonder, want de ontvangenis en geboorte onzes Zaligmakers is en blijft een wonder. Dit mysterie volgt op dat der Drie - eenheid, het is een groot mysterie. "De verborgenheid der Godzaligheid is groot, God is geopenbaard in het vlees", 1 Tim. 3:16.

Het besluit is, dat Jezus Christus onzes vleses en bloeds deelachtig werd, opdat Hij onze Zaligmaker mocht zijn, en opdat Hij werkelijk onze Zaligmaker zou kunnen zijn, nam Hij op zo'n wijze ons vlees en bloed aan.

In de derde plaats. *Het was noodzakelijk, dat Christus ons vlees en bloed aannam, indien Hij onze Zaligmaker wilde zijn.*

Ten eerste volgt dit uit de aard van Zijn werk: namelijk te verlossen, de mens te verlossen, de mens, die "in het verderf nederdaalt", Job 33:24.

Wie nu iemand, die zinkt, redden wil, moet hem vastgrijpen. En omdat Hij niet een mens, maar de mensen verlossen wilde, moest Hij noodwendig niet slechts een mens aangrijpen, maar de ganse menselijke natuur en zichzelf met menselijk vlees bekleden. "Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan", Hebr. 2:16. Want Zijn vlees was hetzelfde als dat der kinderen, tot wie de belofte gekomen was, en Hij bevatte in Zich al degenen, die zalig worden, gelijk in Adam het ganse menselijk geslacht begrepen is, Rom. 5. Daarom zegt de Schrift, dat wij uitverkoren zijn in Hem, in Hem nogmaals tot een vergaderd zijn, in Hem zijn, met Hem begraven, met Hem levend gemaakt, en met Hem in de hemel gezet zijn, Rom. 7:4, Eféze 1:4, 10, Coll. 2:12, 13, 3:1 - 3. Dit was zo de wijsheid des grote Gods, dat de eeuwige Zoon van Zijn liefde de zinkende zielen der zondaars zou aangrijpen en redden, door hun vlees aan te nemen.

2. De wijze, waarop Hij Zijn verlossingswerk zou volbrengen, vereiste evenzeer zijn vleeswording. Hij moest Zijn werk volbrengen door te sterven. Moest de Christus niet deze dingen lijden, en zo in Zijn heerlijkheid ingaan? Had Christus niet geleden, dan zou Hem ook geen heerlijkheid gewacht hebben, Lukas 24:26, Hand. 17:3. De profeten "hebben onderzocht, op welke of hoedanige tijd de Geest van Christus, die in hen was, beduidde en tevoren getuigde het lijden, dat op Christus komen zou, en de

heerlijkheid, daarna volgende", 1 Petrus 1:11. Zij deden het door de Geest, ja door de Geest van Christus zelf. Deze Geest dan beval hun, der wereld te verkondigen, en te betuigen, dat Christus lijden moest, omdat zonder dat geen heerlijkheid kon volgen, want de bedreiging des doods en de vloek der wet lag de kinderen, om hun zonden wil, in de weg, zodat zij de poorten des hemels niet konden binnengaan.
Wie de kinderen dus wil verlossen, moet aan de Goddelijke gerechtigheid voldoen, anders zou God liegen, indien Hij vrijstelde zonder de voldoening der bedreigde straf te vorderen. Christus moest dus noodwendig lijden, de aard van Zijn verzoening maakte zijn vleeswording noodzakelijk, Hij moest sterven, moest voor ons sterven, moest sterven voor onze zonden. Deze verzoeningsdood was onder de bediening der wet afgebeeld door de bloedige offeranden, het bloed der stieren, het bloed der lammeren, het bloed der rammen, het bloed der kalveren, het bloed der bokken en der vogelen. Wat betekenden deze bloedige offers, anders dan de bloedige offerande van het lichaam van Jezus Christus? Hun bloed was de afschaduwing van Zijn bloed en hun vlees van Zijn vlees. Daarom: aangezien God verklaard heeft, dat Hij geen welbehagen schept in die offeranden, omdat zij degenen, die tot God gingen, nimmermeer konden reinigen, zo zond Hij Jezus Christus om Zijn zondeloos lichaam en zijn reine ziel op te offeren voor de zonden des volks. Want het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneme. Daarom, komende in de wereld, zegt hij: 'slachtoffers en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid, brandoffers en offer voor de zonde hebben u niet behaagd. Toen sprak Ik: Zie, ik kom, (in het begin des boeks is van Mij geschreven) om uw wil te doen o God!" omdat brandoffers de zonden des volks niet konden wegnemen, gaf Jezus Zijn lichaam, omdat het bloed van stieren en bokken daartoe onvermogend was, offerde Hij Zijn bloed. Dan volgt, dat wij door de wil Gods "geheiligd zijn, door de offeranden van het lichaam van Jezus Christus, eenmaal geschied", Hebr. 10:4 - 10.

3. Het doel van het verlossingswerk vereiste, *dat Christus, om onze Zaligmaker te zijn, ook ons vlees moest aannemen.*
a. Het doel onzer verlossing is, dat wij God mogen genieten. "Ik zal bij hen wonen, en zij zullen Mijn volk zijn, en Ik zal hun God zijn." Dit inwonen Gods, en ons genieten van Hem, begon eerst recht, toen Hij in de persoon van Jezus Christus ons vlees aannam. Daarom heet Christus "Emmanuel", dat is: God met ons, en: "het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond." Het vlees van Christus is de tabernakel, door God onder de mensen opgeslagen "Ziet, de Tabernakel Gods is bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn, en God zelf zal bij hen en hun God zijn", Openb. 21:3.
Hier begint God zijn heerlijkheid te openbaren, en aangenaam te worden in de ogen der mensen - kinderen. God kon Zichzelf aan ons niet mededelen, noch ons het genot van Zijn heerlijkheid schenken, dan daardoor, dat Zijn Zoon het vlees der maagd aannam, omdat de zonde tussen beide stond. Zijn vlees alleen was het heilige vlees, waarin God kon wonen, en aangezien Zijn vlees ook het onze is, daar Hij het aannam om ons daardoor deelgenoten te maken van hetgeen Hij in het vlees wilde volbrengen, zo kon God Zich in Hem de mens mededelen: "God was in Christus, de wereld met zichzelf verzoenende", 2 Cor. 5:19. En Christus zelf zegt: "Ik ben de Weg. Niemand komt tot de Vader dan door Mij", Johannes 14:6.

De volgende woorden uit de brief aan de Hebr. spreken ook duidelijk uit, wat wij zo - even gezegd hebben: "Dewijl wij dan, broeders! vrijmoedigheid hebben, om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, op een verse en levenden weg, welke Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is, door Zijn vlees", Hebr. 10:19, 20. Door het vlees en bloed van Jezus kunnen wij dus in het heiligdom binnengaan, door het voorhangsel, dat is, door Zijn vlees.

b. Het eerste doel onzer verlossing is, dat wij God mogen genieten, het andere is, dat God voor eeuwig door ons verheerlijkt worde: "opdat God in alles verheerlijkt worde, door Jezus Christus, onze Heere." Hier moet inderdaad het mysterie van Zijn genade, wijsheid, rechtvaardigheid, macht, heiligheid en heerlijkheid eeuwigen lof ontvangen, als wij die waardig geacht zijn het Koninkrijk Gods te beërven, dat mysterie zullen bewonderen en onszelf zien zonder onszelf, en het vlees en bloed van Christus, door hetwelk wij in het geloof voor eeuwig verlost zijn. O, dat zal de oorzaak onzer eeuwige blijdschap zijn - God bemint ons, God heeft ons Zijn Zoon gegeven, Christus heeft ons lief, en heeft Zijn vlees voor ons leven, en Zijn bloed voor onze eeuwige verzoening en verlossing geschonken!

Ten tweede. *Christus heeft zich onder de wet gesteld.*
"Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet", Gal. 4:4. Omdat Hij "in het vlees gevonden is", moest Hij noodzakelijk ook onder de wet staan, want geen schepsel staat boven Gods wet, noch is van dezelve ontheven, maar toch was het met Christus nog een ander geval. Christus stond niet daarom onder de wet, omdat Hij in het vlees gevonden was, maar Hij nam ons vlees aan en stelde zichzelf opzettelijk onder de wet, waarom wij verder lezen: "opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou", Gal. 4:5. Wij ontmoeten hier daarom een plan, een hemels besluit: Christus is volgens dit plan onder de wet gesteld, om wil van andere: "opdat Hij degenen, die onder de wet zijn, verlossen zou." "Geworden onder de wet", dat is: Hij heeft Zichzelf in de plaats der zondaars gesteld, Zich aan dezelfde smarten en straffen onderworpen, die ook ons deel zijn.
Wij waren onder de wet, de wet had heerschappij over ons en eiste van ons, op straffe der eeuwige verdoemenis, een volmaakte gehoorzaamheid. Onder deze verplichting heeft Christus Zich gesteld opdat Hij ons verlossen zou, want anders hadden wij eeuwig onder dezelve moeten bezwijken. De wet had heerschappij over ons, en, aangezien wij gezondigd hebben, rechtens de vloek over ons uitgesproken, en alle mensen onder de toorn Gods gesteld. Christus kwam daarom niet slechts in ons vlees, maar ook in onze plaats, in het dal der schaduwen des doods, waarin wij, als zondaars, rondwandelden. Wie onder de wet is, bevindt zich onder het scherp der bijl. Toen David zijn broederen ging bezoeken, om hen van de hand van Goliath te redden, moest hij naar hun welstand vragen en pand van hen medebrengen, 1 Samuel 17 :18.
Zo kwam ook Jezus Christus om ons te verlossen van de dood en de wet, Hij kwam zien of het Zijn broederen wel ging, en, bewogen met hun deerniswaardige toestand, stelde Hij Zich in hun plaats, namelijk onder de wet, opdat Hij hen verlossen mocht.
Ik zei u te voren, dat hij in de wereld kwam zonder zonden, door een wonderdadige ontvangenis en geboorte, hier verneemt gij de reden, namelijk dat " Hij geworden is onder de wet, opdat Hij degenen, die onder de wet zijn, verlossen zou."

Wie onder de wet gesteld wil worden om andere te verlossen, moet noodzakelijk zelf zonder zonde of smet zijn, want de wet veroordeelt ook de geringste overtreding, ja het minste zondige beginsel. Zonder dit was er dus geen verlossing de mensen, noch een aanneming tot kinderen God mogelijk: geen verlossing, omdat het oordeel des doods allen reeds getroffen had, geen aanneming tot kinderen, omdat dat de uitwerking der verlossing is. "God heeft Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden." Christus heeft Zich dus onder de wet gesteld, heeft de Zijnen van de wet bevrijd en hun het voorrecht der aanneming tot kinderen Gods verworven.

Want, zoals ik u reeds deed opmerken, Christus vertegenwoordigde in Zich het gezamenlijke zaad of de kinderen der belofte, daarom stelde Hij Zich onder de wet voor hen, nam op Zich wat de wet van hen vorderde, om dat in hun plaats te volbrengen. Hij begon daarom met de eerste tittel der wet, en het menselijk vlees aannemende, voor de mens, werd Hij "het einde der wet, tot rechtvaardigheid een iegelijk, die gelooft", Rom. 10:4. Het einde der wet, wat is het einde der wet anders, dan een volmaakte, zondeloze gehoorzaamheid? D

at is het einde der wet, zowel ten opzichte van haar zelf, als van de reden, waarom zij de mens is opgelegd. God gaf de wet, opdat de mens in volmaakte gerechtigheid wandelen zou, maar omdat de zonde in ons vlees is gedrongen, kunnen wij die gerechtigheid onmogelijk vervullen.

Thans komt Christus de Heere in de wereld, bekleedt Zich met der kinderen vlees, vangt het werk hunner verlossing aan, stelt Zich onder de wet, en elk gebod der wet volmaakt vervullende, wordt Hij "het einde der wet, tot rechtvaardigheid een iegelijk, die gelooft." Want Hij vervulde de wet niet voor Zichzelf, omdat Hij geen gehoorzaamheid verschuldigd was, wij waren die verschuldigd, wij hadden de wet volkomen te vervullen, maar wij waren buiten staat dat te doen, omdat de wet krachteloos was geworden door het vlees, daarom zond God Zijn Zoon om in onze plaats de wet te vervullen, om het einde der wet te worden, tot rechtvaardigheid voor een iegelijk, die gelooft.

Christus heeft Zich zo om onzentwille onder de wet gesteld, om ons te verlossen. Daarom, gelijk de Schrift zegt, betaamde het Hem onbevlekt te zijn, omdat de wet voor de rechterstoel Gods vergelding eist voor elke zonde. Daarom werd zijn Godheid des vleses en bloeds der kinderen deelachtig, en wel op een onbesmette wijze, opdat Hij werd "onder de wet, om degenen, die onder de wet zijn, te verlossen." Want, aangezien Hij twee naturen in Zich verenigde, waarvan de Godheid de meeste was en alles, wat zijn mensheid verrichte, waarde gaf, zo word zijn gehoorzaamheid de gehoorzaamheid Gods. van de Zoon gerechtigheid, van de Zoon bloed, Gods gerechtigheid, Gods bloed, Hebr. 5:8, 9, Filip. 3:9, Hand. 20:28, 1 Joh. 3:16. Zo kwam Jezus Christus in de wereld en stelde Zich onder de wet om te verlossen, niet als God, maar als Godmens, de beide naturen in zich tot een Christus verenigende.

De Godheid verleende zo waarde en kracht aan Christus' volmaakte gehoorzaamheid in het vlees, anders zou die volkomen gerechtigheid ontbroken hebben, welke alleen aan de verwachtingen en de eisen van Gods rechtvaardigheid kan beantwoorden, namelijk de volkomen gerechtigheid des vleses. Maar alles, wat de tweede Persoon in de Godheid, de Zoon, het Woord, komende in de wereld en onder de wet, gedaan heeft, namelijk de volkomen gerechtigheid, die Jezus Christus, de Godmens, voor ons

heeft volbracht, was en is de gerechtigheid Gods. En omdat Hij de wet volbracht heeft niet voor Zichzelf, maar, gelijk de tekst zegt, "om te verlossen", zo is de gerechtigheid, die ons vrijstelt van de wet, geen andere dan de gerechtigheid, die uitsluitend in de Zone Gods woont. En dat dit noodzakelijk zo wezen moet, is duidelijk, zowel in betrekking tot God, als tot de mens. In betrekking tot God. God eist een volmaakte gerechtigheid, wie dus komt om te verlossen, moet zo'n gerechtigheid voor God brengen, en dat kan niemand anders dan God zelf. In betrekking tot de mens. De mens moet Gode deze gerechtigheid brengen, daarom moest zijn plaatsvervanger ook een mens zijn. Mens voor mens, en God voor God, Godmens tussen God en mens. Deze Scheidsman kan zijn hand op beiden leggen, en God met de mens verzoenen, Job 9:33.

Vraag. Sommigen vragen misschien: waartoe de gerechtigheid van Enen, die van nature God is? Indien Adam, die alleen mens was, in zijn onschuld volhard had, on gehoorzaam gebleven was, dan zou hij zichzelf en al zijn nakomelingschap bevrijd hebben.
Antwoord. was Adam staande gebleven, dan hadden hij en zijn nakomelingschap zich zolang tegen de bezoldiging der zonde gevrijwaard, als zij in die gehoorzaamheid volhard hadden. Maar zodra Adam gezondigd had, ook al was zijn natuur niet verontreinigd geworden, toen kon hij zich niet meer van de vloek der wet verlossen, aangezien hij zijn gelijkenis met God verloren had, want de vloek der wet is de vloek Gods, en niemand kan zich van Gods vloek verlossen, zo hij eerst heeft overtreden. Dit is klaarblijkelijk, want zelfs de engelen, die gezondigd hebben, zijn met ketenen gebonden en kunnen zichzelf nimmermeer verlossen. Wie dus de mens van de wet wilde verlossen, moest niet slechts alle geboden der wet volbrengen, maar ook de vloek dragen, die volgens de wet op de zonde rust. Ook al nam een engel vlees en bloed des mensen aan en vervulde dan de ganse wet, zo zou zijn gerechtigheid toch de zondaar niet kunnen verlossen, het zou slechts de gerechtigheid van een engel zijn en dus zeer onvoldoende, om een zondaar voor de toorn Gods te beschermen. "U zal de Heere, uw God, liefhebben, uit geheel uw hart, en uit geheel uw ziel, en uit geheel uw verstand." Indien er niet meer dan dit van ons geëist werd om onszelf te verlossen, dan nog zou dat ten enenmale onmogelijk zijn, omdat onze beste plichtsvervulling vol zonde is, en deze zich in al onze daden mengt.
Omdat dit zo is, kan er in de natuurlijke mens nimmer een vervulling der wet met het gehele hart, met de ganse ziel, met alle kracht, en het gehele verstand, gevonden worden. Bovendien wordt daartoe een volmaakt geheugen gevorderd, opdat steeds alle menselijke plichten, elke tittel der wet ons voor de geest sta, en geen zonde uit vergeetachtigheid voortkome, een volmaakte kennis en een volkomen oordeel, een eeuwige onvermoeidheid in alles, opdat de zonde en de aanhoudende verzoeking de ziel niet afmatten en haar doen vallen, voordat alles volbracht is.

Om dit laatste ten uitvoer te brengen, moest Hij, die ons verzoenen wilde, medebrengen: 1. Een volmaakte bereidwilligheid, zonder de minste neiging tot het tegengestelde,
2. Zo'n haat tegen de zonde, als alleen in Gods hart te vinden is,
3. Een onvermengde vreugde in elke plicht, ook te midden van alle verzoekingen,
4. Een volharding in alles, om Gods gerechtigheid volkomen te bevredigen.

Ik zeg: wordt de vloek der wet weggenomen, schenkt God voor de zonden, die tot zover begaan zijn, volkomen vergeving, en eist Hij alleen voor het vervolg goede werken, naar de geboden der wet, dan is er voor geen mens redding mogelijk, want ook daartoe is geen hart, geen ziel, geen kracht en geen verstand bekwaam Alle hoop op verlossing zou dus moeten vergaan, indien niet de Zone Gods die taak op Zich wilde nemen, en, geloofd zij Gods Naam! Hij heeft het gedaan. "Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden, uit een vrouw, geworden onder de wet", Gal. 4:4.

Ten derde. Christus heeft onze zonden op zich genomen. De derde hoofdzaak in Christus verlossingswerk is deze: dat Hij onze zonden op Zich genomen heeft. "Want Dien, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt", 2 Cor. 5:21. Vreemde leer! Een dwaas zou het godslastering noemen, maar de Waarheid heeft het betuigd. De Waarheid, zeg ik, betuigt, niet slechts dat Hij zonde gemaakt is, maar dat God Hem zonde gemaakt heeft "Dien heeft Hij zonde voor ons gemaakt." Dit toont ons aan, hoe alzijdig Christus het werk onzer verzoening op Zich nam: Hij werd zonde voor ons gemaakt. De zonde is de grote slagboom en hinderpaal voor ons geluk, de zonde is de bron van alle ellende, zowel hier als hiernamaals. Neem de zonde weg, en niets kan ons schaden, want de tijdelijke, de geestelijke en de eeuwige dood zijn de bezoldiging der zonde, Rom. 6:23. De zonde, en de mens om der zonde wil zijn het voorwerp van Gods toorn. Zo de mens het voorwerp van de toorn Gods is, dan is zijn toestand vreselijk, want wie kan de toorn Gods dragen, wie voor dezelve bestaan?
Dat kan geen mens, geen engel, ja de ganse wereld niet. Allen moeten daarom onder de zonde verzinken, behalve Hij, die zonde voor ons gemaakt is, Hij alleen kan de zonde dragen, Hij alleen kan de zonde wegdragen, en daarom zijn alle zonden op Hem gelegd: "De Heere heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen", Jesaja 53:6. Let hierop, en u zult de reden vinden, waarom God Hem zonde voor ons heeft gemaakt: "opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem." Hij nam ons vlees aan, stelde Zich onder de wet en werd zonde voor ons gemaakt, opdat de duivel te niet gedaan, en de gevangenen in vrijheid gesteld en rechtvaardigheid Gods in Hem mochten worden.
En als de Apostel zegt, dat God Hem zonde voor ons heeft gemaakt, dan spreekt hij tegelijk uit, dat zich daarin Gods besluit en de verborgenheid van Zijn wil en genade heeft geopenbaard. God heeft Hem zonde gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem. Geen andere weg stond open, de hemelse Wijsheid kon geen andere weg vinden, op geen andere wijze konden wij voor Gods gerechtigheid bestaan. Wat volgt nu hieruit, dan dat wij door het Geloof in Zijn bloed met God verzoend zijn en vrijgesteld van de wet der zonde en des doods? Ja, en welke bemoediging geeft het ons, om op Hem volkomen te vertrouwen, als wij lezen: "Dien, die geen zonde gekend heeft, heeft God zonde voor ons gemaakt."

Vraag. *Maar hoe is Jezus Christus door God zonde voor ons gemaakt?*
Antwoord. Zodanig, alsof Hij persoonlijk al onze zonden had bedreven, dat is: Hij werd er even werkelijk mee belast, als was Hij zelf de dader van alle zonden. "God heeft Hem zonde voor ons gemaakt", niet slechts een zondaar, maar de zonde zelf. Hij was de zonde der gehele wereld, toen Hij in onze plaats voor God stond. Sommigen,

inderdaad, willen er niet van horen, dat Jezus Christus zonde gemaakt is, hun verduisterd verstand acht dit een onrechtvaardig oordeel Gods, het schijnt, dat zij, omdat zij zich zo'n mogelijkheid niet kunnen voorstellen, menen, dat God daardoor Zichzelf in gevaar brengt en iets doet, dat van Zijn hemelse Majesteit niet betaamt. Maar wij stellen tegenover deze Paulus en Jesaja, de een zegt: "God heeft Hem zonde voor ons gemaakt", en de ander: "De Heere heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen." Maar dezulken achten het, naar ik onderstel, voor Christus genoeg te sterven, zonder met de last onzer zonden en de vloek van Gods toorn beladen te zijn. Zij maken Hem even gevoelloos, even onbewust als het lam of de bok waren, die onder het Oude Verbond voor de zonden werden opgeofferd, als een beeld of schaduw slechts. Zij gevoelen het gehele gewicht en de schuld der zonde niet, noch hebben een recht begrip van Gods oordeel.

Maar gij, zondaar! die uzelf als zondaar kent en de schuld der zonde in uw eigen geweten voelt, weet dat Jezus Christus, de Zoon des levenden Gods, voor u zonde gemaakt is, en voor al uw zonden schuldig voor God heeft gestaan, Hij heeft al uw zonden in Zijn lichaam gedragen op het kruis. God legde onze zonden op Christus, en dat met hun last en schuld, wat blijft er dan over, dan of deze overdracht werkelijk of schijnbaar is? Was zij werkelijk, dan is Hij er onder bezweken, óf Hij heeft ze van voor Gods aangezicht weggedragen, was Zij schijnbaar, dan stierf Hij slechts schijnbaar voor ons, en de door Hem aangebrachte verlossing is ook slechts schijnbaar, zodat de verworven zaligheid inderdaad niets betekent. En daarenboven beschuldigt deze vervloekte leer God en Jezus Christus van huichelarij, omdat God zegt, dat Hij Christus tot zonde voor ons heeft gemaakt, en Christus bevestigt, dat Hij onze zonden gedragen heeft, hoewel dan in werkelijkheid onze schuldenlast nooit op Hem is geweest.

Vraag. *Kon Christus dan niet voor onze zonden sterven, zonder met onze schuld en last beladen te worden?*

Antwoord. Wie zonde en schuld, zonde en de last der zonde, van elkaar scheiden kan, zodat Hij, die voor de zonden stierf, wel de zonde maar niet de schuld, wel de zonde maar niet haar last droeg, moet dit in zijn verbeelding doen. Geen Schrift, geen rede, geen verstand ondervindt de zonde zonder haar schuld en last. En hier moeten wij onderscheid maken tussen de zonde, die op Christus geladen, en de zonde, als zij vergeven is. Zonde, die vergeven is, kan zonder schuld en last zijn, hoewel niet zonder schaamte in deze wereld, maar de zonde, wanneer zij op iemand rust, en wel onder de gerechtigheid Gods, is onmogelijk van de last en de schuld te scheiden, zij behoren noodzakelijk bij elkaar en zijn op die persoon verenigd.

Arme zondaar! laat u raden en wees op uw hoede tegen zulke verleidende predikers, die, met een tong gladder dan olie, u van deze Goddelijke Waarheid zouden willen beroven: "God heeft Hem zonde voor ons gemaakt", want, gelijk ik u zei, zij vleien u niet alleen met een gewaande bevrijding en vergiffenis, met een schijnbare hemelse gelukzaligheid, maar maken bovendien God en de Heere Jezus tot bedriegers, die liegen, als ze ons plechtig verkondigen, dat Christus zonde voor ons gemaakt is en onze zonden gedragen heeft. Zij voeren wel aan, dat God niet onrechtvaardig kan veroordelen, maar ik zeg u, dat hun goddeloze leer het heerlijk Evangelie verkeert in een kunstig verdichte fabel, 2 Petrus 1:16, en Christus, als Hij voor onze zonden sterft, gelijk stellen met het onbewuste paaslam naar Mozes" wet.

Daarom, zoekende zondaar! wanneer gij in het Woord der Waarheid leest, dat Christus voor onze zonden gestorven is, en dat God Hem zonde voor ons heeft gemaakt, bedenk dan, dat de zonde overtreding is van Gods wet, dat zij het oordeel Gods over de mens brengt, zijn ziel met schuld bezwaart, die onvermijdelijk voldaan moet worden. Scheid zonde en schuld niet van elkaar, opdat u geen huichelaar wordt gelijk die goddeloze mensen, die Christus' lijden miskennen.
Bovendien, wie wel zonde, maar geen schuld, wel zonde maar niet de wettelijke straf in Christus ziet, die zegt daarmee, dat de zonde geen schuld of straf meebrengt, of dat Christus de zonde op Zich heeft genomen, terwijl wij de straf nog te dragen hebben, want de straf moet gedragen worden, omdat de bedreiging over de zonde uit de mond van God zelf is uitgesproken. Bedenk daarom, gelijk ik zei, dat de zonde overtreding van Gods wet is, 1 Joh. 3:4, en Gods rechtvaardigen toorn opwekt, wend dan uw blik naar het kruis en zie, hoe Christus uw zonde, met haar schuld en straf gedragen heeft. "God heeft de zonde veroordeeld in het vlees" van Christus, Rom. 8:3. "Die zelf onze zonde in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout", 1 Petrus 2:24.
Ik wil u alleen nog deze waarschuwing geven: de zonde was niet als natuur in Christus' vlees, *maar met haar schuld en straf*, Hij stond onder de wrekende hand van Gods gerechtigheid. "Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheid is Hij verbrijzeld, de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door zijn striemen is ons genezing geworden", Jesaja 53:5.
Zie dan op de gekruisigde Christus, die de zonde der wereld heeft gedragen, alsof Hij alleen de wet gebroken had, zie Hem aan, dat Hij in Zichzelf onschuldig en slechts om de overtredingen van Gods volk geslagen is, toen God Hem zonde maakte, maakte Hij Hem zonde voor ons.

Ten vierde. *Hij is voor ons een vloek geworden.*
"Christus heeft ons verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons, want er is geschreven: vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt", Gal. 3:13. Deze woorden zijn aangehaald uit de Mozaïsche wet, betreffende het geval, dat iemand een zonde heeft begaan, die hem de kruisstraf op de hals haalt: "Voorts wanneer in iemand een zonde zal zijn, die het oordeel des doods waardig is, dat hij gedood zal worden, en u hem aan het hout zult gehangen hebben, zo zal zijn dood lichaam aan het hout niet overnachten, maar u zal het zeker ten zelf dage begraven: want een opgehangene is Gode een vloek", Deuteronomium 21:22, 23.
Door deze aanhaling bevestigt Paulus, dat Christus rechtvaardig gehangen is, omdat er op Hem een zonde was, die het oordeel des doods verdiende, en wel niet Zijne, maar onze zonde. Omdat Hij dus zichzelf met onze zonden belaadde, moest Hij van God vervloekt zijn, want zonde is zonde, waar zij ook gevonden worde, en gerechtigheid blijft gerechtigheid, waar zij de zonde ook ontmoete. Daarom: aangezien Jezus Christus onze zonde op Zich nam, moest Hij "met de overtreders geteld", en des doods waardig gekeurd worden. Wie zonde doet, is des doods schuldig.
Hoezeer Christus Persoonlijk geen zonde gekend heeft, droeg Hij toch de zonde van Zijn gemeente, en omdat Hij voor God in haar plaats wilde optreden en haar zonden voor de Goddelijke gerechtigheid dragen, moest Hij ook, volgens de wet, sterven. Tussen zonde en vloek is geen scheiding mogelijk. De vloek Gods moest noodwendig op de zonde volgen. Toen dus onze zonde van ons genomen en op Jezus gelegd werd, moest Hij ook met de vloek beladen worden, want indien zonde bij Hem gevonden

werd, was Hij ook degene, die des doods waardig was, die sterven moest voor onze zonden.
Daarom stelt Paulus ons Christus voor, beladen met onze zonden, met de schuld en straf onzer ongerechtigheid. En wat is die straf anders dan de toorn en het mishagen Gods? "Christus heeft ons verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons."

In het woord "vloek" zijn twee dingen begrepen:
1. De werkelijkheid der zonde, want er kan geen vloek zijn, waar geen zonde is, hetzij in iemand persoonlijk, hetzij op een ander geladen, met diens eigen goedvinden en volgens de wil Gods. En aangezien de zonden Christus als de Zijnen toegerekend worden, hoewel ze Hem niet van nature eigen zijn, zo komt ook de wettelijke bezoldiging der zonde op Hem neer. Hij is zonde voor ons gemaakt, Hij is voor ons een vloek geworden.
2. Het woord "vloek" bevat ook de straf der zonde, de straf, die naar Gods rechtvaardig oordeel op de zonde bedreigd is, en deze straf is drieërlei:
a. de zonde rust op de zondaar naar lichaam en ziel, en daarom lezen wij ook, dat beide lichaam en ziel van Christus "ten schuldoffer gesteld zijn", Jesaja 53:10, Hebr. 10:10.
b. De verdiende bezoldiging der zonde is de dood in zijn eigen natuur en kracht, dat is met de prikkel der zonde: "De prikkel des doods is de zonde." Daarom stierf ook Christus deze dood voor onze zonden.
c. En ook het lijden en de smarten des doods moest Christus daarom ondergaan. Deze smarten des doods nu zijn verschillend: er zijn er, die de dieren met de mens delen, andere, die alleen de zondaar te dragen heeft, als hij voor God staat, en nog andere, welke op hem vallen, die voor eeuwig onder Gods toorn en vloek bezwijkt. Omdat nu deze verschillende smarten door de hand der Goddelijke gerechtigheid rechtvaardiglijk over de mens gebracht worden, heeft ook Christus ze gedragen. Hij heeft de dood ondergaan. Hij heeft de prikkel des doods, de zonde, gesmaakt. Hij is van God verlaten geweest, maar kon onmogelijk die smarten dragen, die het deel zijn van degenen, welke eeuwiglijk daaronder verzinken. " Het was niet mogelijk, dat Hij van dezelve dood zou gehouden worden", Hand. 2:24. Want waar de zonde beladen en gedragen wordt, daar moet noodzakelijk de toorn en de vloek Gods volgen. En waar de toorn en de vloek Gods zijn, daar moeten noodwendig de gevolgen, de natuurlijke gevolgen, ik zeg: de natuurlijke gevolgen, geopenbaard worden, namelijk: het gevoel, het pijnlijke gevoel van het mishagen der Goddelijke majesteit, en de kastijding voor de zonde, die Hem beledigd heeft. Er zijn natuurlijke en zedelijke gevolgen der zonde: deze laatste vloeien voort uit onze zwakheid, terwijl wij met het oordeel Gods worstelen, namelijk: helse vrees, vertwijfeling, woede, godslastering, enz., aan deze was Jezus Christus niet onderworpen, daar Hij persoonlijk volkomen zondeloos was. Ook droeg Hij niet immer de natuurlijke gevolgen, omdat Zijn Persoonlijke reinheid Hem voor veel vrijwaarde. God ontbond de smarten des doods, zo "het niet mogelijk was, dat Hij van dezelve dood zou gehouden worden." Christus is dus voor ons een vloek geworden, omdat Hij onze zonde gedragen heeft, de straf moest door de wrekende hand van Gods gerechtigheid op Hem gelegd worden In deze vier hoofdpunten zien wij alzo, hoe Christus onze Zaligmaker werd - Hij nam onze natuur

aan, stelde Zich onder de wet, werd zonde voor ons gemaakt, en om onzentwille met Gods vloek beladen.
En dit alles, gelijk ik reeds gezegd heb, was Gods eigen bestel. God zond Zijn Zoon in de gelijkheid des zondigen vleses, God stelde Hem onder de wet, God maakte Hem zonde voor ons, en God belaadde Hem met de vloek. God heeft Hem verbrijzeld, God heeft Hem ziek gemaakt, God heeft zijn ziel ten schuldoffer gesteld, Jesaja 53:10. Niet dat God Hem haatte, want in Zichzelf was Christus heilig, onnozel, onbesmet, en dagelijks de vermaking Zijns Vaders. Maar volgens het genadeplan Gods jegens ons, werd onze ongerechtigheid op Hem gelegd, en Hij zelf in onze plaats verwond en verbrijzeld. God had ons lief, en daarom maakte Hij Zijn Zoon een vloek voor ons. Christus is een vloek geworden, opdat "de zegening van Abraham tot de Heidenen komen zou in Christus Jezus', Gal. 3:14.

VERDERE UITEENZETTING VAN DEZE WAARHEID.
Voordat we dit onderwerp verlaten, wil ik u, lezer! een paar andere bewijzen geven, om deze waarheid nog meer te bevestigen.

In de eerste plaats. Dat Christus onze zonden, en de straf en de vloek onzer zonden gedragen heeft, blijkt ook hieruit, dat Hij stierf, en wel zonder middelaar. Hij stierf: "De bezoldiging der zonde is de dood", Rom. 6:23. Indien nu de dood de bezoldiging der zonde is, en Christus niet gezondigd heeft maar toch gestorven is, zo moet of de loop der gerechtigheid omgekeerd zijn, of Hij is voor onze zonden gestorven, er was "gene oorzaak des doods" in Hem, en toch is Hij gestorven. "Christus is gestorven voor onze zonden", "Die zichzelf gegeven heeft voor onze zonden", 1 Cor. 15:1 - 3, Gal. 1:4. Wie zo meent, dat Christus onze zonden niet gedragen heeft, die beschuldigt God op vreselijke wijze, dat Hij Christus onschuldig heeft opgeofferd, want dan heeft God op Hem de bezoldiging der zonde gelegd, die Hij in geen enkel opzicht verdiend had. Ja, die werpt het ganse Evangelie omver, want dat berust enig en alleen op dit feit: "Christus is gestorven voor onze zonden."

Tegenwerping. *Maar niet allen, die sterven, dragen Gods vloek om der zonden wil.*
Antwoord. Toch wel allen, die zonder Middelaar sterven. Engelen zijn de vloekdood gestorven, omdat Christus hen niet verlost heeft, zo ook degenen, voor wie Christus nooit bidt, sterven de vloekdood, want zij komen om in de eeuwige pijn der hel. Ook Christus is de vloekdood gestorven als de Rechtvaardige bezoldiging der zonde, want Hem ontbrak eveneens een middelaar. "Ik zag toe, en er was niemand, die hielp, en Ik ontzette Mij, en er was niemand, die ondersteunde, daarom heeft Mijn arm Mij heil beschikt, en mijn grimmigheid heeft Mij ondersteund." "Dewijl Hij zag, dat er niemand was, zo ontzette Hij zich, omdat er geen voorbidder was, daarom bracht Hem Zijn arm heil aan, en zijn gerechtigheid ondersteunde Hem", Jesaja 63:5, 59:16. Christus stierf en droeg de bezoldiging der zonde, zonder een middelaar, zonder iemand, die zich tussen Hem en God stelde, Hij kwam in onmiddellijke aanraking met Gods eeuwige gerechtigheid, die Hem met de dood, als de bezoldiging der zonde, strafte, niemand was er, die voor Hem optrad, de rechtvaardigheid Gods werd aan Hem ten volle gewroken en belaadde Hem met de vloek der zonde in al deszelfs uitgestrektheid. Hij stierf voor de zonden, zonder voorbidder, Hij stierf de vloekdood.

In de tweede plaats. Een ander bewijs, dat Christus voor onze zonden de vloekdood gestorven is, levert Zijn gemoedstoestand op het ogenblik, dat "onzer aller ongerechtigheid van Hem geëist werd." Geen sterveling werd ooit zo ontzettend aangevallen door de vreze des doods, als onze Heere Jezus, vreselijke verbazing, schrikkelijke angst overvielen zijn ziel. "Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe, blijft hier en waakt met Mij." En Markus zegt: "Hij begon verbaasd en zeer beangst te worden", Matth. 26:38, Markus 14:33. Bedenk daarbij, dat Jezus Christus sterker was om met de dood te worstelen, en beter in staat, alleen deze vijand te bekampen, dan de gehele wereld samen.

a. Hij was gezalfd met de Heilige Geest zonder mate, Johannes 3:34.

b. Hij bezat de genade volkomen in Zich, Johannes 1:14, 16.

c. Niemand genoot ooit des Vaders liefde zo vol en onverdeeld als Hij, Spreuken 8:23 - 30.

d. Geen sterveling was ooit zo onschuldig en zondeloos, en geen geweten dus zo rein als het Zijne, Hebr. 7:26.

e. Niemand bracht ooit zoveel goede werken mede, om hem in de ure des doods te ondersteunen en te sterken.

f. Niemand was ooit sterker verzekerd van eeuwig met de Vader in de hemel te zullen zijn, dan Hij. En toch, wanneer zijn laatste ogenblikken naderen, hoe zwak is Hij, hoe verbaasd op het gezicht des doods, hoe beangst, hoe bedroefd tot de dood toe! en wat anders was daarvan de oorzaak dan Zijn naderend sterven om onzer zonden wil?

Helaas! hoe vaak lachen wij, arme zondaars! wanneer het verderf komt, ja "verheugen ons, als wij het graf vinden", omdat wij de dood aanmerken als een welkomen bode, als ons deel, als een middel om aan de tegenwoordige ellende te ontkomen, Job 3:22, 1 Cor. 3:22. Dit kon Jezus Christus niet, omdat Hij voor onze zonden stierf, en dus, hoe meer de dood naderde, des te vreselijker en te ontzettender de wrekende hand Gods loodzwaar op Zich voelde drukken. Daarom overviel Hem die geduchte strijd, die Hem het bloedige zweet uitperste, niet gelijk ons, wanneer ziel en lichaam gescheiden worden: "En in zwaren strijd zijnde, bad Hij te ernstiger. En Zijn zweet werd gelijk grote droppelen bloeds, die op de aarde afliepen", Lukas 22:44.

Ik vraag: wat kan daarvan de oorzaak geweest zijn, dan dat de dood met zijn prikkel op Hem aankwam? Indien Jezus Christus alleen als martelaar voor zijn leer en deugd gestorven ware, dan zou Hij die dood ongetwijfeld zeer gemakkelijk gedragen hebben, en toch, ook daarvoor stierf Hij, gelijk de Apostel Paulus getuigt: "Hij heeft het kruis verdragen en de schande veracht", Hebr. 12:2.

Hoe hebben de martelaren de dood veracht, en als het was niets gerekend, omdat zij vrede hadden met God door Jezus Christus, de wreedste folteringen met blijdschap dragende, welke moeite mensen en duivelen zich ook gaven om hen nog meer te pijnigen! Zo kon Jezus Christus niet sterven, omdat Hij een slachtoffer was voor onze zonden, Hij stierf en droeg de vloek onzer ongerechtigheid.

O, mijn broeders! Christus stierf vele doden tegelijk, "men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld, en Hij is bij de rijken in Zijn dood geweest", Jesaja 53:9. Zie hoe vele duizenden zalig zullen worden, zo vele doden moest Christus sterven, en toch stierf Hij slechts eenmaal. Hij stierf uw dood, Hij stierf mijn dood, en de dood van een iegelijk, die daardoor van de eeuwige toorn Gods verlost wordt.

En dan beweren sommigen, dat deze smarten en dit bloedzweet niet werkelijkheid, maar slechts schijn waren. Kan men grievender belediging voor Jezus Christus uitdenken, die alles met de meest ongeveinsde oprechtheid verrichtte? Het waren onze zonden, die Hij door Zijnen dood van ons wegnam, en de vloek der wet, die Hij in onze plaats droeg, waardoor Zijn sterven zo bitter gemaakt werd. "Christus is het, die gestorven is", zegt de Apostel, en het is, alsof Hij door deze woorden wil te kennen geven, dat niemand ooit gestorven is behalve Christus, want inderdaad stierf nimmer iemand een dood gelijk de Zijnen, Rom. 8:34.
De dood, eenvoudig als einde van ons natuurlijke leven, kon zulke angsten en smarten niet te weeg brengen in Iemand, die persoonlijk rechtvaardiger was dan de engelen. Ja, hoe gerust kunnen zelfs vleselijke, goddeloze mensen, welkers geweten niet ontwaakt is, sterven! Wij moeten daarom tot het besluit komen, dat de oorzaak van de angst en vreze onzes Heeren Jezus Christus verder lag, en wel in de schuld der zonde en de vloek Gods, die toen over de zonde werd uitgestort. Mensenvrees kan het evenmin geweest zijn, hun woeden en hun verschrikkingen konden Hem niet bevreesd maken, dat zou met zijn leer in tegenspraak en met de waardigheid van Zijn Persoon in strijd zijn geweest, het was de zonde, en de vloek, die op de zonde rust.

In de derde plaats. Ook uit Gods houding en beschikkingen omtrent Jezus Christus blijkt duidelijk, dat Deze de vloekdood om onzer zonden wil stierf.
1. Uit Gods houding tegenover Hem. God werd Hem als een vijand.
a. Hij verlaat Hem: "Mijn God. Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Ja, het bewustzijn van Gods troostvolle tegenwoordigheid bleef ver van Hem, totdat Hij de Geest gaf.
b. God behandelt Hem als een zondaar, Hij kastijdt Hem, Hij verbrijzelt Hem, Hij slaat en verdrukt Hem, en het behaagde Hem zo te doen, dat is: zijn gerechtigheid ontving daarin genoegdoening. "Het behaagde de Heere, Hem te verbrijzelen, Hij heeft Hem ziek gemaakt", Jesaja 53:10.
Dit alles zou onmogelijk geweest zijn, indien Christus alleen voor Zichzelf opgetreden ware. Waar en wanneer werd de Rechtvaardige verlaten? Wanneer God de zonde niet meerekent dan plaagt of verdrukt God zijn mensen - kinderen niet van hart - dat is: niet met welbehagen of zonder gerede oorzaak. Wanneer Jezus Christus dus onder het verlatend, kastijdend, verbrijzelend en verdrukkend mishagen Gods ligt, dan is Hij al die tijd beladen met onze zonden, en daarom van God, van Zijnen God vervloekt.

2. Gods beschikkingen, zijn zichtbare beschikkingen omtrent Jezus Christus verklaren evenzo duidelijk dat Hij, met onze zonden beladen, voor Gods aangezicht stond. De wraak liet Hem niet leven, God zelf offerde Hem op: "Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven", Rom. 8:32.
a. God heeft Hem overgeleverd in de handen der mensen, Markus 9:31.
b. God heeft Hem overgeleverd in de handen der zondige mensen, Lukas 24:7.
c. Hij heeft Hem in de dood overgegeven, Rom. 4:25.
d. Ja, Hij heeft Hem zo volkomen overgeleverd, dat zondige mensen Hem hebben kunnen ter dood brengen, en God liet Hem tot dat einde in hun handen, ja, Hij was er zo ver vandaan, Christus te verlossen, dat Hij alles toeliet, wat dienen kon om Zijn leven weg te nemen.

Thans mochten de mensen met Hem doen wat zij wilden, hij was overgeleverd tot hun wil: Judas kon Hem verraden, Petrus Hem verloochenen, al zijn discipelen Hem verlaten, zijn vijanden Hem gevangen nemen, binden en als een boosdoener naar de hogepriester Kajafas leiden, in wiens huis Hij bespot, bespogen, geslagen en veracht wordt, thans buigen zij hoonlachend de knieën voor Hem, ja "Hij was veracht en de onwaardigste onder de mensen, een man van smarten en verzocht in ziekte, Hij was veracht en wij hebben Hem niet geacht", Jesaja 53:3.
Nu wordt Hij tot de stadhouder gebracht, met bloed en de tekenen der ontvangen slagen bedekt, deze levert Hem over in de handen der krijgsknechten, die Hem nog meer verguizen, Hem met doornen kronen, en die doornenkroon met een rietstok in zijn slapen drijven, nu wordt Hij een schouwspel, een aanfluiting voor al het volk, en dan zendt Pilatus Hem smadelijk tot Herodes, die met zijn krijgslieden alweder Hem bespotten en verachten, terwijl God Zich immer ver houdt.

Ten laatste wordt Hij ter dood veroordeeld, of liever tot de kruisdood overgegeven, zijn handen en voeten worden doorboord, de ruwe Romeinse soldaten hangen Hem aan het vloekhout, en daar blijft Hij zes uren lang de vreselijkste smarten lijden, namelijk van 's morgens negen tot drie uur in de namiddag. Geen hulp van Boven daagt op, sommige omstanders bespotten Hem ook daar, andere beschimpen Hem, en nog andere schudden het hoofd, zeggende: "Andere heeft Hij verlost, dat Hij nu zichzelf verlosse, zo Hij is de Christus, de Uitverkorene Gods." De krijgsknechten verdelen zijn kleding en werpen het lot over Zijn gewaad, dan weer drijft men de spot met Zijn vertrouwen op God, en geeft Hem edik te drinken, wanneer Hem dorst. Nog verschijnt niet de geringste Goddelijke hulp. De aarde beeft, de steenrotsen scheuren, de zon wordt duisternis en Jezus roept het uit, dat Hij van God verlaten is, en het hoofd buigende, geeft Hij de geest. Die aaneenschakeling van vreselijke smarten en ontzettend lijden naar lichaam en ziel heeft geen andere oorzaak dan: de zonde, onze zonde: "Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld, de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door zijn striemen is ons genezing geworden", Jesaja 53:5.
De somma van alles is, dat Jezus Christus, de Heere, toen Hij ons vlees en bloed deelachtig werd, niet om of voor Zichzelf kwam, maar opdat Hij in de plaats der zondaars trad, wiens zonden de dood en de vloek Gods verdiend hadden, die zonden en die vloek droeg Jezus in Zijn eigen lichaam op het hout. Ik besluit dan, dat mijn zonde reeds gekruist en betaald en vervloekt is in de vloekdood, die mijn Heiland heeft ondergaan.

Tegenwerpingen tegen deze leer.
Thans wil ik enige tegenwerpingen beantwoorden.

Eerste tegenwerping. Christus was nooit een zondaar, God zag Hem nooit als een zondaar aan, en onze zonden werden nooit werkelijk de Zijnen, God heeft Hem nimmer een zondaar genoemd en kon Hem dus ook nooit als een zondaar haten noch straffen, want geen onrechtvaardig oordeel is bij de Heere.
Antwoord.
1. Dat Christus nimmer persoonlijk, dat is: door eigen zonden, een zondaar was, geef ik toe, en in die zin is het waar, dat God Hem nooit als een zondaar aanzag of strafte,

ook werd Hij nimmer werkelijk onze zonde, indien u door werkelijk, natuurlijk verstaat, en God heeft Hem in die zin ook nooit een zondaar geheten.
2. Maar dat Christus voor God met onze zonden beladen stond, dat God niet slechts onderstelde, maar Hem werkelijk onze zonden toerekende, en ze als de Zijnen beschouwde, is zo waar, dat wie dat loochent, geen Christen zijn kan: "De Heere heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen", Jesaja 53:6, 1 Petrus 2:24.
3. Zo dan: hoewel God Hem niet strafte voor zonden, die Hij zelf zou bedreven hebben, toch strafte Hij Hem voor de zonden, die wij hebben begaan. " Hij, rechtvaardig, voor de onrechtvaardigen", 1 Petrus 3:18.
4. Het is zo waar, dat, hoezeer Christus nimmer zelf enige zonde had, Hij toch werkelijk zonde voor ons gemaakt en werkelijk voor ons een vloek geworden is. Zo dit geloochend wordt, dan volgt daaruit, dat Hij slechts schijnbaar zonde voor ons werd gemaakt, dat Hij niet werkelijk een vloek voor ons is geworden, dat alles slechts vertoning en misleiding was, maar zo iets kan onmogelijk van de Heere geschieden. God heeft in werkelijkheid onze zonden en de vloek onzer zonden op Christus gelegd.

Tweede Tegenwerping. Maar indien Christus werkelijk voor onze zonden geleden en de Rechtvaardigen vloek onzer zonden gedragen heeft, dan moet Hij ook werkelijk de helse folteringen ondergaan hebben, want ook die behoren tot de bezoldiging der zonde.
Antwoord. Op deze tegenwerping kan veel geantwoord worden, ik wil kortelijk deze twee zaken noemen:

1. Datgene, waarmee God de ziel om der zonden wil belaadt, is onderscheiden van hetgeen daaruit voortvloeit, en
2. Een verschil in de persoon, die de straf ondergaat, maakt ook een verschil in de uitwerking van die straf.

Om deze twee punten nader te verklaren:
1. God belaadt met de zonde - God belaadt Christus met onze zonden. Dus staat Deze schuldig voor Gods oordeel.
De gevolgen zijn:
a. Wie met de zonde beladen is, moet ook de toorn Gods dragen,
b. Deze toorn Gods wordt aan lichaam en ziel beide geopenbaard.
De gevolgen zijn alzo: God verlaat de beladen persoon, en indien deze in zo'n verlatenheid niet kan bestaan, zo valt hij onder de macht van schuld en vloek der zonde, die Gods rechtvaardig oordeel over hem gebracht heeft. Indien die persoon ten enenmale onder deze last bezwijkt, zodat hij de toorn Gods niet meer bezweren noch weerstaan kan, dan wordt hij door wanhoop, helse angst, woede, godslastering, duisternis en afschuw overvallen, en hij blijft voor eeuwig in de folteringen der hel, als een gedenkteken der eeuwige wraak. Dat nu Christus de toorn Gods heeft ondergaan, is duidelijk, want Hij is met onze vloek beladen geweest, dat God Hem verliet, maakte Hij door sterke roeping en tranen bekend, en daaruit volgt noodzakelijk, dat Hij toen verkeerde onder het ontzettend bewustzijn van Gods mishagen en van het gemis van Zijn gunst.

2. Maar dan was Jezus Christus, de Heere, ook geheel verschillend van alle andere, die onder Gods toorn vallen, daarom kon de straf in Hem niet dezelfde werking voortbrengen, welke ze bij verdoemde zondaren heeft.
a. Er kon in Zijn hart geen wanhoop oprijzen, want Zijn vlees rustte in hoop, zelfs te midden van Zijn lijden zei Hij: "U zal mijn ziel in de hel niet verlaten", Hand. 2:27.
b. Daarom konden noch de eeuwigheid der straf, noch de daarmee verbonden folteringen vat op Hem hebben, want Hij wist, dat God Hem ten laatste rechtvaardigen en zijn zoenverdiensten aannemen zou. En let hierop: de eeuwigheid der straf is niet de eigenlijke bezoldiging der zonde, dan wanneer de zondaar zijn schuld niet kan afbetalen: "Gij zal van daar geenszins uitgaan, totdat gij ook het laatste penninksken zult betaald hebben", Lukas 12:59.
Wat Zijn eigen leven betrof, was Christus onder de straf toch volkomen onschuldig, de verdoemden alleen zijn volstrekt schuldig. Christus had in zichzelf de grootste volkomenheid van genade en deugd, de verdoemden daarentegen zijn volmaakt in zonden en ongerechtigheid. Christus' mensheid was immer met zijn Godheid verbonden, de verdoemden staan alleen met de zonde in verbinding. En een onschuldige, volkomen in de genade, en tegelijk God en mens, kan beter de vloek der zonden dragen dan zondaars of zelfs engelen. Als zij wanhopen, hoopt Christus. Als zij God lasteren, onderwerpt zich Christus. Als zij woeden, erkent Christus de rechtvaardigheid Zijns Vaders. Als zij onder de last van zonde en toorn verzinken, blijft Christus staande door de kracht van Zijn onschuld en waardigheid: "Gij zult Mijn ziel in de hel niet verlaten, noch zult uw Heilige overgeven om verderving te zien."
Hij was Gods Heilige, en zijn heiligheid behield de overhand. Daaruit volgt dan, dat Christus wel de vloek onzer zonden gedragen heeft, maar daarom niet de zedelijke gevolgen van die straf op Zich behoefde te nemen, die de verdoemde zielen ondervinden.

Derde Tegenwerping. Maar de Schrift zegt, dat de bezoldiging der zonde een eeuwige straf is: "Gaat weg van Mij, gij vervloekten! in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijnen engelen bereid is", Matth. 25:41.
Antwoord daarop is reeds gedeeltelijk bij de bespreking der vorige tegenwerping gegeven. Maar voorts: 1. Bedenk, dat de bezoldiging der zonde de dood is, en de straf onder Gods toorn - totdat zij, die deze dood sterven, het laatste penninkske betaald hebben, Matth. 5:26, Lukas 12:58, 59.
2. Zo dan: de eeuwigheid der straf is een gevolg daarvan, dat de zondaar nimmer in staat is zijn schuld geheel af te betalen, anders zou, noch kon de gerechtigheid, omdat zij rechtvaardig is, hem langer onder het oordeel laten.
3. De reden dus, waarom gevallen engelen en verdoemde zielen een eeuwige straf zullen ondergaan, is deze: wat zij lijden, is nimmer in staat de Goddelijke gerechtigheid te voldoen.
4. Het resultaat is alzo, dat, hoewel de toorn Gods over de zonde zich openbaart in een eeuwige vergelding, de eeuwigheid van die vergelding alleen een gevolg is van de onvoldoendheid ervan. Kon de verdoemde ziel haar eigen losprijs betalen en dus haar bevrijding verdienen, dan zou de gerechtigheid haar vrij laten uitgaan.

5. Te lijden voor de zonde onder de hand der eeuwige gerechtigheid, is dus onderscheiden van: eeuwig onder de straf te blijven, Christus deed het eerste, het laatste is het lot der verdoemden.
6. Zijn opstanding van de doden ten derden dage verminderde dus de waarde van Zijn verdiensten in geen dele, maar bewees veeleer derzelver kracht. En hier zou ik deze vraag willen doen: zou Christus Jezus meer het Voorwerp van ons geloof geweest zijn, indien zijn zwakheid en ongenoegzaamheid Hem eeuwig onder de vloek gehouden hadden, dan nu Hij ten derde dage is opgestaan? Het eerste zou de onvoldoendheid van Zijn verdiensten aangetoond hebben, het laatste heeft haar voldoendheid bewezen.
7. Indien men niet wil geloven, dat Christus de vloek der zonden heeft weggenomen, omdat Hij weer is opgestaan, dan zou men nog sterker getwijfeld hebben, zo Hij in het graf gebleven ware. O, verbazende verblindheid! te menen, dat Zijn lijden onvoldoende geweest is, terwijl God zelf het als genoegzaam erkent: "Maar Deze, een slachtoffer voor de zonden geofferd hebbende, is in eeuwigheid gezeten aan de rechterhand Gods" Hebr. 10:12.

Vierde Tegenwerping. Maar de Schrift zegt, dat Christus, ook in Zijnen dood, ons ten voorbeeld gegeven is, 1 Petrus 2:21.
Antwoord. Christus is in zijn offerande en Zijnen dood tegelijk Slachtoffer voor de zonde en Voorbeeld.
1. Een Slachtoffer:" Want ook ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus, " 1 Cor. 5:7. En nogmaals, "Christus heeft zichzelf voor ons overgegeven tot een offerande en een slachtoffer Gode, tot een welriekende reuk, " Eféze 5:1 - 2. Zo heeft Hij de ongerechtigheid verzoend en een eeuwige gerechtigheid aangebracht, Daniël 9:24.
2. Een Voorbeeld was Hij in Zijn lijden, en wel in verschillende opzichten:
   a. In Zijn zachtmoedig verdragen, toen Hij gevangen genomen werd, Jesaja 53:7.
   b. Hij deed de een wèl, die Hem naar het leven stonden, Lukas 22:50, 51.
   c. Hij bad voor zijn vijanden, toen Hij aan het kruis hing, Lukas 23:34.
   d. "Die, als Hij gescholden werd, niet weder - schold, en als Hij leed, niet dreigde, maar gaf het over aan Dien, die rechtvaardiglijk oordeelt", 1 Petrus 2:23.

In deze opzichten, zeg ik, was Hij een Voorbeeld, en bezegelde Hij zijn leer met een uitnemend gedrag. O, hoe schoon zou het Christendom der wereld voorkomen, zo de discipelen des Heeren hun Meester hierin navolgden! Maar hoe? omdat Christus ons Voorbeeld is, is Hij daarom niet ons Pascha? Of, omdat wij zijn voetstappen moeten navolgen, stierf Hij daarom niet voor onze zonden?
Zo'n leer zou niet alleen uw dwaasheid aan de dag brengen, maar ook het gehele Evangelie omverwerpen, omdat het een van Satans kunstgrepen is, het geheel door een gedeelte te ondermijnen, en ons tot godslasteraars te maken, terwijl wij voor heiligheid in de bres treden.

Zie dus uit tweeërlei oogpunt op de dood van Christus:
1. als lijdende onder Gods hand, en
2. als lijdende onder der mensen handen.

Onder Gods hand leed Hij voor de zonden, onder der mensen handen leed Hij om der gerechtigheid wil. Let dan hierop, dat, als Hij voor de zonden lijdt, niemand Zijn leven wegneemt, maar lijdende om der gerechtigheid wil, werd Hij door de mensen gedood. Maar wat dan? Christus moest noodzakelijk lijden, en Gods wijsheid had het zo beschikt, dat "hetgeen Hij door de mond al Zijner profeten tevoren verkondigd had, dat de Christus lijden zou", op deze wijze vervuld werd, Hand. 3:18. Wij moeten dus de oorzaken en het doel van Christus' dood, niet met elkaar verwarren.
Bovendien: toen Christus om de zonde lijden zou, wilde Hij noch naar der mensen plannen gevangen worden, noch op hun tijd sterven.
1. Van het eerste getuigt, dat men zo vaak te vergeefs getracht heeft Hem te vangen, omdat "Zijne ure nog niet gekomen was", namelijk het uur, wanneer Hij als een slachtoffer voor de zonde zou opgeofferd worden, Johannes 13, 17:1, 2, 18:1 - 2.
2. Ook hun tijd verkoos Hij niet, want, tegen de verwachting van Zijn vijanden, "boog Hij het hoofd en gaf de geest, " toen de rechte tijd daar was, Johannes 19:30. Wat dit laatste betreft, Hij had macht van God ontvangen om te sterven, wanneer Hij wilde "Ik heb macht hetzelve af te leggen, en heb macht hetzelve nogmaals te nemen, " Johannes 10:18. Deze macht had geen mens ooit te voren. Dit was de oorzaak van de verwondering van de hoofdman, en van de verbazing van Pilatus, en met recht, want dit wonder was niet geringer dan al wat Hij in zijn leven gedaan had, het bewees onweersprekelijk, dat Jezus Christus de Zone Gods was. De hoofdman, die wist, dat Hij, volgens de gewone loop, langer had kunnen leven, begreep uit dit spoedige sterven, dat Zijn dood niets minder dan een wonder was. "En de hoofdman over honderd, die daarbij tegenover Hem stond, ziende, dat Hij zo roepende de geest gegeven had, zei: Waarlijk, deze Mens was Gods Zoon!" Markus 15:39.

En de reden, waarom Hij deze macht bezat, was opdat Hij gewillig en ter rechter tijd kon lijden.
1. Gewillig:" Indien zijn offerande een brandoffer van runderen is, zo zal hij een volkomen mannetje offeren, aan de deur van de tent der samenkomst zal hij dat offeren, naar zijn welgevallen, voor het aangezicht des Heeren," Leviticus 1:3.
2. Ter rechter tijd:" Daarom onderhoudt deze inzetting - het Pascha - ter bestemder tijd, van jaar tot jaar", Ex. 13:10. Deze beide offeranden nu hebben onmiddellijk betrekking op de offerande van het lichaam van Christus voor de zonde, want Hij kwam in de plaats van alle brandoffers, en ook het Pascha was niets dan een type van Hem, Hebr. 10:3 - 6, 1 Cor. 5:7 - 8. Daarom, omdat Hij zowel Priester als offerande is, moet Hij de macht en de gewilligheid bezitten om Zijn offer Gode welbehaaglijk te brengen, en dit bevestigt de Schrift, als zij zegt: "Christus is te Zijner tijd voor de goddelozen gestorven", Rom. 5:6. Te Zijner tijd, dat is: ter bestemder tijd, in de wel aangename tijd.
U moet indien u niet wenst misleid te worden, het lijden van Christus uit tweeërlei oogpunt beschouwen, en onderscheid maken tussen Zijn lijden als ons Voorbeeld en als ons Paaslam. En weet dat Hij, lijdende als ons Voorbeeld, om wil der gerechtigheid door de handen der goddeloze mensen gedood werd, maar als Slachtoffer voor onze zonden, droeg Hij Gods toorn, de straf en de vloek der zonden.
Niet dat Christus twee doden stierf, de een na de andere, maar Hij stierf tegelijkertijd in tweeërlei opzicht, om der gerechtigheid wil door der mensen handen, en voor onze zonde door Gods handelingen.

En, gelijk ik reeds opmerkte, indien Hij alleen om wil der gerechtigheid gestorven ware, zou de dood Hem niet zo verbaasd en beangst hebben, dan zou zo'n zware strijd Hem niet overvallen, en Zijn zweet niet tot droppelen bloed geworden zijn.
Bovendien: wanneer iemand om deze reden het leven laat, dan verbergt God Zijn aangezicht niet voor hem, noch verlaat hem, noch vervloekt hem, maar "Christus heeft ons verlost Van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons."

Vijfde Tegenwerping. Maar indien Christus inderdaad door Zijnen dood der vollen losprijs betaald heeft, toen Hij de straf droeg, die ons de vrede aanbrengt, waarom geeft dan de Schrift niet duidelijker getuigenis, dat Zijn dood voldoening gegeven heeft?
Antwoord. Niemand verstoute zich, God te willen onderrichten, Hij weet het best, hoe zijn gedachten de mensen bekend te maken in woorden, die met zijn eeuwige wijsheid overeenstemmen, en voor de gewetens van degenen passen, die waarlijk naar de zaligheid verlangen, omdat zij overstelpt zijn met de schuld der zonde. Misschien wordt het woord "voldoening" nauwelijks in de Bijbel aangetroffen, maar waar lezen wij in zo vele woorden, dat God onvoldaan is met onze zonden? Toch is het duidelijk, dat God niets zozeer haat als de zonde, en de zondaar om de zonde. Wat betekent het, dat Hij Adam uit het paradijs verdreef, de oude wereld door het water, en Sodom met vuur en zwavel van de hemel verdelgde? Wat, dat Hij Farao deed verdrinken, Korach met zijn medegenoten door de aarde liet verzwelgen, en Israël in de woestijn doodde, tenzij om Zijnen haat tegen de zonde te tonen?
Dat God door Christus' lijden voor onze zonden voldaan, ja meer dan voldaan is, blijkt even duidelijk, want ook dat getuigt de Schrift op verschillende plaatsen: Jesaja 49:4 - 6, 53, 1 Cor. 5:8, 15:1 - 4, 2 Cor. 5:21, Gal. 1:4, 3:13, 1 Petrus 2:24, 3:18, 1 Joh. 2:2, 3:16, 4:14, Openb. 1:5, 5:9.
1. Het blijkt daaruit, dat, gelijk de Schrift zegt, het offer van Christus' lichaam voor onze zonden Gode een liefelijke reuk is geweest: Hij heeft zichzelf voor ons overgegeven tot een offerande en een slachtoffer Gode, tot een welriekende reuk", Eféze 5:2.
2. Dan lezen wij uitdrukkelijk, dat God ons om Jezus' wil vergeeft: "Maar zijt jegens elkaar goedertieren, barmhartig, vergevende elkaar, gelijk ook God in Christus ulieden vergeven heeft", Eféze 4:32.
3. Voorts heeft God verklaard, dat Hij degenen rechtvaardigt, die in Christus' bloed geloven of zich, in de weg van recht en gerechtigheid, daarop verlaten: "En worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijn genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is, welke God voorgesteld heeft tot een verzoening, door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van zijn rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden, die tevoren geschied zijn, onder de verdraagzaamheid Gods, tot een betoning van zijn rechtvaardigheid in deze tegenwoordige tijd, opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende degene, die uit het geloof van Jezus is", Rom. 3:24 - 26.
Nu vraag ik, of zulke klare getuigenissen tegen te spreken, iets anders is, dan te loochenen, dat Christus voor de zonde stierf, of dat er in werkelijkheid geen zonde bestaat, of dat geen wrekende gerechtigheid Gods haar straf eist, of dat wij zelf voor onze zonden moeten sterven, of dat de zonde zonder voldoening wordt vergeven, opdat iedereen zijn eigen zaligheid verdienen kan?

Maar, "zonder bloedstorting geschiedt geen Hebr. 9:22. Om zo deze onzinnige dwaasheden te ontwijken, moet men erkennen, dat Jezus Christus door Zijnen dood voor onze zonden voldaan heeft.

Het woord "voldoening" is misschien daarom door de Heilige Geest niet gebruikt, omdat deszelfs zin te zwak is, en te kort schiet om de volle zaligheid uit te drukken, die de zondaars in Christus' bloed geschonken wordt.
1. Voldoening te geven is niets meer dan een volledige schadevergoeding voor enig onrecht of veroorzaakte schade. Wanneer die dus betaald is, dan staat de schuldige weer geheel op dezelfde plaats, als voor zijn vergrijp. Had nu Christus niets meer dan dat gedaan, Hij zou slechts onze schuld betaald, maar ons geenszins een eeuwige verzoening aangebracht hebben.
2. Een volkomen schadeloosstelling die iemand voor een ander geeft, verwerft niet noodzakelijk de liefde eens schuldeisers noch een gave voor de schuldenaar. Onderstel, dat ik iemand duizend talenten schuldig ben, en een ander betaalt hem deze schuld tot de laatsten penning, dan schiet er behalve die schuldafdoening, geen enkele penning voor mij over. Christus heeft zo meer gedaan dan door Zijn bloed voldoening aangebracht voor onze zonden: Hij "heeft ons gemaakt tot koningen en priesters Gode en Zijn Vader", en "wij zullen als koningen heersen in alle eeuwigheid", Openb. 1:6, 22:5. Verdere Schriftuurplaatsen ter bevestiging van deze leer.
Ten eerste. "In Dewelke wij de verlossing hebben door Zijn bloed", Coll. 1:14. a . De vergeving der misdaden, Eféze 1:7.

b. De verlossing van de dood, Hebr. 2:14, 15, Hosea 13:14.

c. De verlossing van de duivel, Hebr. 2:14.

d. De verlossing uit deze tegenwoordige boze wereld, Gal. 1:4.

e. Wij zijn Gode gekocht, Openb. 5:9.

f. En hebben een eeuwige verlossing verkregen: "Noch door het bloed der bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed, eenmaal ingegaan in het heiligdom, een eeuwige verzoening te weeg gebracht hebbende, " Hebr. 9:12.

Ten tweede. Wij zijn gewassen in Zijn bloed.
a. Onze personen zijn gewassen: Hij "heeft ons van onze zonden gewassen in zijn bloed, " Openb. 1:5.
b. Zijn bloed wast ook al onze daden rein: "Zij hebben hun lange klederen gewassen, en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams, " Openb. 7:14.

Ten derde. Wij worden gereinigd door Zijn bloed.
a. Gereinigd van de zonde voor God: "Nadat hij de reinigmaking onzer zonden door zichzelf heeft te weeg gebracht, is Hij gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen, " Hebr. 1:3.
b. Ons geweten wordt gereinigd van dode werken: "Hoe veel te meer zal het bloed van Christus, die door de eeuwigen Geest zichzelf Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om de levenden God te dienen?" Hebr. 9:14.

Ten vierde. Door Zijn bloed worden wij nabij God gebracht. Maar nu in Christus Jezus, bent u, die eertijds ver waart, nabij geworden door het bloed van Christus, " Eféze 2:13.

Ten vijfde. Zijn bloed heeft vrede aangebracht.
a. Vrede met God, Coll. 1:20.
b. Vrede in het geweten, Hebr. 10:19 - 23.
c. Vrede met elkaar, Eféze 2:14.

Ten zesde. Door Zijn bloed zijn wij gerechtvaardigd. "Veel meer dan, zijnde nu gerechtvaardigd door Zijn bloed, zullen wij door Hem behouden worden van de toorn, " Rom. 5:9. Gerechtvaardigd, dat is: gereinigd - a. Gereinigd voor God, Eféze 5:26 - 27.
b. Gereinigd voor de engelen, Matth. 28:5 - 8.
c. Gereinigd voor de wet, Rom. 3:21 - 23.
d. Gereinigd in het geweten, Hebr. 9:14.

Ten zevende. Door Zijn bloed zijn wij behouden van de toorn, Rom. 5:8 - 9.

Ten achtste. Door Zijn bloed zijn wij verzoend, Coll. 1:20 - 22.

Ten negende. Door Zijn bloed zijn wij geheiligd, Hebr. 13:12.

Ten tiende. Zijn bloed geeft ons vrijmoedigheid, om in te gaan in het heiligdom, Hebr. 10:19.

Ten elfde. Zijn bloed heeft ons een eeuwige verzoening te weeg gebracht, Hebr. 9:12.

Ten twaalfde. Dat bloed, eens voor ons aan het kruis vergoten, zal in de hemel zelf het onderwerp van ons loflied zijn, Openb. 5:9. Indien wij dan door Zijn bloed verlost, gewassen, gereinigd, nabij God gebracht zijn, vrede met God verkregen hebben, gerechtvaardigd, behouden, verzoend, geheiligd, toegelaten zijn tot het heiligdom, en stof verkrijgen zullen voor ons eeuwig lofgezang, dan heeft Christus door Zijnen dood de vollen losprijs voor ons betaald, dan heeft Hij meer gedaan, dan alleen voldoening voor onze zonden aangebracht.

VERSCHILLENDE ANDERE BEWIJZEN TOT STAVING VAN DEZE LEER.

Voordat onze overweging te besluiten, wil ik u nog negen andere bewijzen geven, om u - zo God ze daartoe aan uw ziel wil zegenen, verder in deze leer te bevestigen, namelijk: dat Jezus Christus, door hetgeen Hij gedaan heeft, de vollen losprijs voor der zondaars zielen betaald en eeuwige verzoening voor hen aangebracht heeft. Eerste bewijs. Ik wil beginnen met Zijn opstanding. God heeft Hem in de dood overgeleverd en Hem een vloek gemaakt voor de zonde, maar God heeft Hem ook weer opgewekt: "Welken God opgewekt heeft van de doden", Hand. 3:15, 13:30. Wanneer wij na bedenken, dat Hij in Zijnen dood met onze zonden beladen was, en om onzer zonden wil de vloekdood stierf, dan moest de gerechtigheid, die Zijn sterven eiste, een volkomen voldoening vorderen, voordat Hem weer vrij te laten, want er is in de

gerechtigheid geen toegevendheid of kwijtschelding. Had God Hem in het graf nog met onze zonden beladen gevonden, gelijk aan het kruis (want Hij heeft ze in Zijn lichaam aan het hout gedragen), dan had Hij Hem daar gelaten, zowel als Hij Hem aan het kruis heeft gelaten, ja dan was Hij zo zeker in het graf aan de verderving prijs gegeven, als Hij aan het kruis de dood gesmaakt heeft, 1 Petrus 2:24. Maar toen God Zijn Zoon in het graf ontmoette, vond Hij Hem heilig, onnozel, onbesmet en vlekkeloos rein, en deed Hem daarom van de doden opstaan: welke God opgewekt heeft, de smarten des doods ontbonden hebbende, zo het niet mogelijk was, dat Hij van dezelve dood zou gehouden worden", Hand. 2:24.

Vraag. Maar waarom kon Hij van de dood niet gehouden worden?
Antwoord. Omdat de oorzaak weggenomen was. De zonde was de oorzaak. "Hij is gestorven voor onze zonden." "Hij heeft zichzelf gegeven voor onze zonden", 1 Cor. 15:1 - 3, Gal. 1:4. Deze zonden brachten Hem aan het kruis, maar toen God, die Hem voor ons een vloek gemaakt had, Hem in het graf aanzag, vond Hij Hem zonder zonde, en ontbond daarom de smarten des doods, want de Gerechtigheid oordeelde het onmogelijk, omdat het onrechtvaardig zijn zou, dat hij, die rein voor God is, in de dood blijve, daarom wekte God Hem ten derden dage van de doden op.

Vraag. Maar wat heeft Hij met onze zonden gedaan, want Hij had ze op Zich genomen?
Antwoord. Wij lezen, dat Hij ze weggenomen heeft: "Zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt " En dat Hij ze te niet gedaan heeft: "Maar nu is Hij eenmaal in de voleinding der eeuwen geopenbaard, om de zonde te niet te doen, door Zijns zelfs offerande", Johannes 1:29, Hebr. 9:26. Dat is: door de verdiensten, die Hij voor het aangezicht Zijns Vaders gesteld heeft, bracht Hij zo'n gerechtigheid aan, als onze zonden ver te boven gaat, waardoor dus onze zonden voor het aangezicht Gods bedekt zijn, daarom staat er geschreven van degenen, die gerechtvaardigd zijn, dat hun zonden bedekt zijn: "Welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is", Psalm 32:1. Bedekt met de gerechtigheid van Christus: "Ik breidde Mijn vleugel over u uit, en dekte uw naaktheid", uw zonden, Ezech. 16:8. Omdat Jezus Christus zo door de algenoegzaamheid van Zijn verdiensten onze zonden van voor Gods aangezicht bedekt en weggenomen had, daarom stond Hij ten derden dage op. In de zestiende hoofdstuk van Leviticus vinden wij twee bokken vermeld, waarvan de een ten zondoffer moest geslacht, de ander vrijgelaten worden. De geslachte bok was een type van Christus aan het kruis, de andere een type van de verrezen Heiland. Deze levende bok nu droeg de zonden weg naar de woestijn, naar een afgezonderd land: "En Aäron zal beide zijn handen op het hoofd van de levenden bok leggen, en zal daarop al de ongerechtigheden der kinderen Israëls, en al hun overtredingen, naar al hun zonden, belijden, en hij zal die op het hoofd des boks leggen, en zal hem door de hand eens mans, die voorhanden is, naar de woestijn uitlaten. Zo zal die bok op zich al hun ongerechtigheden in een afgezonderd land wegdragen, en hij zal die bok in de woestijn uitlaten", Leviticus 16:21, 22. Zo droeg Jezus Christus door zijn zoenverdiensten de zonden en ongerechtigheden van degenen, die in Hem geloven, weg, daarom vond God Hem in het graf heilig en onbesmet, en wekte Hem op van de doden. En let hierop: gelijk Zijn sterven geschiedde om onzer zonden wil, zo Zijn opstanding tot onze rechtvaardiging, want beide Zijn dood en zijn verrijzenis komen

ons ten goede, Hij stierf voor ons, Hij verrees om onzentwille. "Welke overgeleverd is om onze zonden, en opgewekt om onze rechtvaardigmaking", Rom. 4:25. In Zijnen dood droeg Hij onze zonden weg, door Zijn opstanding bracht Hij ons zijn rechtvaardigende gerechtigheid aan.

Vijf omstandigheden bij zijn verrijzenis tonen ons aan, dat God welbehagen had in Zijnen dood.
Ten eerste. Zij werd plechtig gevierd door de tegenwoordigheid, de hulp en de getuigenis der engelen, Matth. 28:1 - 8, Lukas 24:3 - 7, Johannes 20:11, 12.

Ten tweede. Bij of bij gelegenheid van Zijn opstanding werden vele graven van heiligen geopend, en volgden zij zelf hun Heer in Zijn triomf over de dood: "De graven werden geopend, en vele lichamen der heiligen, die ontslapen waren, werden opgewekt, en uit de graven uitgegaan zijnde, na Zijn opstanding, kwamen zij in de heilige stad, en zijn velen verschenen", Matth. 27:52, 53.
Welk een getuigenis gaven deze heiligen, die na Hem uit hun graf verrezen, dat Hij de zonde te niet gedaan en hem, die het geweld des doods bezat, overwonnen had! Ja welk een getuigenis, dat God de Vader Zijn losprijs had aangenomen, nu Hij Hem bij Zijn opstanding aanstonds, als door Zijn bloed verworven, zo vele heiligen, die ontslapen waren, uit de doden wederschonk!
"Hij werd krachtiglijk bewezen, de Zoon van God te zijn, naar de Geest der heiligmaking, uit de opstanding der doden", Rom. 1:4. Er staat niet: uit Zijn opstanding, hoewel ook dat waar is, maar uit de opstanding der doden, namelijk uit de opstanding van de lichamen veler heiligen, die ontslapen waren, daardoor werd Hij krachtig bewezen, te zijn de Zoon van God.
Zij, zeg ik, waren een gedeelte van Zijn gekocht eigendom, enigen van degenen, voor wie Christus gestorven was. En wat is nu zijn opwekking door God en hun opwekking om Zijnentwil anders, dan een onweersprekelijke getuigenis uit de hemel, dat Christus door Zijn dood verzoening voor onze zonden aangebracht, en ons een eeuwige gerechtigheid verworven heeft?

Ten derde. Toen Hij van de doden was opgestaan, voert God Hem, om de discipelen te versterken in hun geloof aan de verlossing, door Christus' bloed gewerkt, levend tot de Zijnen, en overtuigde hen door Christus' herhaalde verschijningen - aan sommigen meer dan eens, soms aan velen, eens zelfs aan vijfhonderd broederen tegelijk - en door vele gewisse kentekenen, dat hun Heiland werkelijk herleefd was, inderdaad de zonden voor Zijn aangezicht had uitgedelgd, Hand. 1:3, 10:40, Lukas 24:13 - 16, Johannes 20:19, 21:1 - 23, 1 Cor. 15:3 - 8.

Ten vierde. Bij Zijn opstanding gaf God Hem de sleutels der hel en des doods, Openb. 1:18. Hel en dood zijn de vruchten, de uitwerkselen der zonde. "De goddelozen zullen terugkeren naar de hel toe", Psalm 9:18, en de bezoldiging der zonde is de dood. Maar wat nut brengt Christus' dood dan de zondaars? O! zij, die het met Hem wagen, hebben het beste gekozen, zij zullen niet omkomen, tenzij de Zaligmaker hen wilde verdoemen, want Hij heeft de sleutels der hel en des doods. "Vrees niet", zegt Jezus tot Johannes, "Ik ben de Eerste en de Laatste, en die leef, en Ik ben dood geweest, en

zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen. En Ik heb de sleutels der hel en des doods."
Deze werden Hem gegeven bij Zijn opstanding, als of God ze Hem overreikte met de woorden: "Mijn Zoon, Gij hebt Uw bloed voor de zondaars vergoten, Ik ben daardoor voldaan, Ik heb een welbehagen in uw verdiensten, en in de verzoening, die Gij hebt gewrocht, ten teken daarvan gaf Ik U thans de sleutels der hel en des doods, Ik geef U alle macht in hemel en op aarde, verlos wie Gij wilt, red wie Gij wilt, breng in de hemel wie Gij wilt." Ten vijfde. Bij Christus' opstanding zegt God tot Zijnen Zoon: "Eis van Mij, en Ik zal de Heidenen geven tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot uw bezitting", Psalm 2:8. Deze woorden worden verklaard door Paulus, als hij over Christus' verrijzenis spreekt en Psalm 2:7 aanhaalt: "Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd. "Gegenereerd", dat is: uit de doden opgewekt, Hand. 13:33, 34. God heeft Zijn Zoon opgewekt, gelijk in de tweede Psalm geschreven staat: "Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd."
Merk nu op, dat de Vader Hem bij zijn verrijzenis oproept, om de Heidenen van Hem te eisen, als zei God: "Mijn Zoon, Uw bloed heeft mijn gerechtigheid bevredigd en mijn toorn gestild, om Uwentwil kan ik thans de stervelingen hun zonden vergeven. Eis ze van Mij, eis ze, al zijn ze ook Heidenen, en Ik zal U de einden der aarde ter bezitting geven." Dit als eerste bewijs, dat Jezus Christus, door hetgeen Hij deed, het volle rantsoen voor der zondaars zielen betaald, en door Zijn opstanding een eeuwige verzoening voor hen aangebracht heeft.

Tweede bewijs. In de tweede plaats noem ik, dat Hij ten hemel gevaren en daar weer ontvangen is. "De Heere dan, nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in de hemel, en is gezeten aan de rechterhand Gods", Markus 16:19. Dit bewijs splitst zich in tweeën:
1. Zijn hemelvaart, en 2. Zijn opname in de hemel.

Ten eerste. Zijn hemelvaart. "Als Hij opgevaren is in de hoogte", Eféze 4:8. Het feit van deze hemelvaart komt overeen met de ceremonie onder het Oude Verbond, wanneer de hogepriester, na het slachten der offerande, het bloed in het heilige der heilige moest brengen, dat is: in het binnenste des tempels, waarheen hij dan moest opstijgen, 2 Kronieken 9.
Laat ons thans de omstandigheden beschouwen, die Zijn hemelvaart kenmerkten, toen Hij opsteeg om Zijn bloed op het verzoendeksel te sprengen, en u zult zien, dat alle getuigenissen daarin overeenstemmen, dat onze zonden bij God zijn uitgedelgd.
1. Hij werd nogmaals door engelen begeleid en gediend, Hand. 1:10 - 11.

2. Hij voer op met gejuich, met geklank der bazuin, met een: "Psalmzingt Gode, Psalmzingt! Psalmzingt onze Koning, Psalmzingt!" Psalm 47:6 - 7.

3. De vijanden van des mensen verlossing werden aan de raderen van Zijn zegekar gebonden: "Als Hij opgevaren is in de hoogte, heeft Hij de gevangenis gevangen genomen", Eféze 4:8. Dat is: Hij heeft dood, en duivel, en graf, en vloek gevangen genomen, want deze dingen waren onze gevangenis. Zo profeteerde ook Debora van Hem, toen zij zong: "Maak u op, Barak! en leid uw gevangenen gevangen, gij zoon van Abinoam!" Richteren 5:12. Ook David sprak daarvan, toen hij zei: "Gij zijt opgevaren in de hoogte, Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd", Psalm 68:19.

4. De Apostelen moesten getuigen van Zijn hemelvaart zijn, en aanschouwen, hoe een wolk Hem wegnam van hun ogen, Hand. 1:9 - 12. Wanneer wij dit alles bedenken, dan moeten wij noodzakelijk tot het besluit komen, dat Hij overwonnen heeft wat ons zou overwonnen hebben, wanneer Hij niet Zijn bloed vergoten had. En ik zeg: dat God Hem bij Zijn hemelvaart met zo'n heerlijkheid kroonde, Hem als Overwinnaar op de wolken deed rijden, met het geklank der bazuinen, het gejuich der engelen en een drievoudig lofgezang, en, laat mij ook dit noemen, vergezeld van de heiligen, die met Hem hun graven hadden verlaten, als de eerstelingen, die Hij met Zijn bloed gekocht had, dat alles bewijst krachtig, dat Jezus Christus de vollen losprijs voor de zielen der zondaars betaald, en een eeuwige verzoening voor hen heeft aangebracht, anders was Hij niet op zulke wijze, triomferend de hemel binnengegaan.

Ten tweede. Nu volgt zijn opname in de hemel. "Hij werd opgenomen in de hemel."
Wanneer de hogepriester onder de oude bedeling naar het heilige der heilige opklom, dan moest hij daar bloed offeren, en dit heilige der heilige is het type des hemels, Ezech. 30:10, Leviticus 16, Hebr. 9:24. Maar omdat de offers volgens de wet, het geweten niet van zonden konden reinigen, daarom moest de hogepriester in het heiligdom staan, en mocht hij er niet zitten, hij moest weer naar buiten komen en kon er niet blijven. "Want het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneme. Daarom, komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid, brandoffers en offer voor de zonde hebben U niet behaagd. Toen sprak Ik: Zie, Ik kom, (in het begin des boeks is van Mij geschreven) om uw wil te doen, o God", Hebr. 10. 4 - 7.
Toen Christus dus ten hemel opsteeg, handelde Hij als Hogepriester der gemeente Gods, daarom ging ook Hij niet zonder bloed daar binnen. "Maar Christus, de Hogepriester der toekomende goederen, gekomen zijnde, is door de meerderen en volmaakten tabernakel, niet met handen gemaakt, dat is niet van dit maaksel, noch door het bloed der bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed, eenmaal ingegaan in het heiligdom, een eeuwige verlossing teweeg gebracht hebbende", Hebr. 9:11 - 13. Hij ging ten hemel in en bleef daar, omdat Hij een EEUWIGE verlossing had teweeggebracht.

Zijn glorievolle intrede in de hemel.
Laat ons thans een ogenblik stilstaan bij de glorievolle ontvangst, die Hem bij zijn terugkeer naar de gewesten der eeuwige heerlijkheid wachtte. In de eerste plaats. Het bevel klinkt, dat de eeuwige deuren zich zullen openen: "Heft uw hoofden op, gij poorten! en verheft u, gij eeuwige deuren! opdat de Koning der ere inga", Psalm 24:7 - 9. Deze Koning der ere is Jezus Christus, en deze profetie heeft betrekking op zijn heerlijke terugkomst in de hemel, toen Hij als de Hogepriester van Zijn gemeente omhoog steeg, om met Zijn bloed in het heilige der heilige te verschijnen. "Heft uw hoofden op, gij poorten! ja heft op, gij eeuwige deuren! opdat de Koning der ere inga." In de tweede plaats. Bij zijn intrede werd Hij ontvangen, en de prijs, die Hij voor onze zielen had betaald, aangenomen. Daarom wordt gezegd, dat Hij door Zijn eigen bloed, dat is: krachtens de verdiensten van Zijn bloed, eenmaal ingegaan is in het heiligdom. "Aannemen" is een daad van instemming, van voldaanheid, en onderstelt welbehagen in degene, die aanneemt namelijk God de Vader, en wanneer wij bedenken, dat nu deze Jezus door de Vader wordt ontvangen, ook wij in Hem

worden aangenomen, omdat Hij kwam als Zaligmaker der zondarenwant om onzentwil ging Hij de hemel weer binnen, zo blijkt daaruit, dat Hij opgenomen werd krachtens zijn volmaakte gerechtigheid, die Hij voor ons op aarde gewrocht had.

In de derde plaats. Bij zijn ontvangst werd Hem heerlijkheid gegeven, en ook dat te onzer bemoediging: "Hij is geopenbaard in deze laatste tijden om uwentwil, die door Hem gelooft in God, welke Hem opgewekt heeft uit de doden, en Hem heerlijkheid gegeven heeft, opdat uw geloof en hoop op God zijn zou", 1 Petrus 1:20, 21. God gaf Hem heerlijkheid, ten teken dat Zijn verlossingswerk door Hem was aangenomen.

1. Hij gaf heerlijkheid aan Zijn Persoon, toen Hij Hem aan Zijn rechterhand deed zitten, en dit geschiedde, zeg ik, op grond van Zijn Volbracht verzoeningswerk voor de wereld. Nadat Hij eenmaal zichzelf had opgeofferd voor de zonden, is Hij in eeuwigheid gezeten aan de rechterhand Gods, en dat naar Gods eigen wil: "Zit aan mijn rechterhand, " Hebr. 10:12, 13, 1:13. Dit is de hoogste heerlijkheid, ver boven alle koningen, vorsten en machthebbers van deze wereld, ver ook boven alle engelen, heerschappijen en machten in de hemel. "Welke is aan de rechterhand Gods, opgevaren ten hemel, de engelen, en machten, en krachten Hem onderdanig gemaakt zijnde, " 1 Petrus 3:22.

2. Hij gaf heerlijkheid aan Zijn Naam, aan de Naam Jezus, die boven allen naam verheven moest worden. "God heeft Hem een Naam gegeven, welke boven allen naam is, opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen alle knie van degenen, die in de hemel, en die op de aarde, en onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere zij, tot heerlijkheid Gods, des Vaders, Filip. 2:9 - 11. Op een andere plaats lezen wij, "dat Zijn Naam gezet is boven allen naam, die genaamd wordt niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomende," Eféze 1:21.

Maar zou Jezus zo'n Naam ontvangen hebben, indien Zijn werk, dat Hij voor de zondaars ondernomen had, niet volkomen volbracht ware, indien dat werk door God niet was aangenomen, namelijk onze verlossing door Zijn bloed? Nee, waarlijk niet, dan zou die Naam zowel in Gods als in der mensen ogen verachtelijk geweest zijn, het was de meest verfoeide naam geworden. Maar Jezus is Zijn Naam, Hij werd Jezus genoemd in betrekking tot Zijn werk: "U zal Zijn Naam heten Jezus want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden."
Zo werd Hij reeds door de engel genoemd, voordat Hij in het lichaam ontvangen was, en deze Naam draagt Hij nog, nu Hij in de hemel is: "Jezus van Nazareth", omdat Hij daar gewoond heeft. Deze Naam, zeg ik, is de hoogste de eeuwige Naam, waaronder Hij gekend, geëerd en verheerlijkt wordt, de Naam, wie ook de Vader de hoogste eer zal doen toekomen.
Welnu, wat betekent deze Naam anders de ZALIGMAKER? deze Naam draagt Hij daarom om Zijn werk wil, en dewijl God in dat werk behagen schepte en de prijs, die Hij voor onze zielen betaalde, aangenomen heeft, daarom heeft de Goddelijke Majesteit Hem die Naam gegeven, die Naam verhoogd, en allen engelen geboden, zich voor die Naam neer te buigen, ja in deze Naam heeft God de Vader gerust en al zijn heerlijkheid ten toon gespreid.

a. In deze Naam alleen kunnen zondaars tot God de Vader naderen.
b. In deze Naam ontvangen zij vergeving van zonden, en alles waarom zij vragen: "Zo gij iets begeren zult in mijn Naam, Ik zal het doen, " Johannes 14:14.

c. In deze Naam zijn onze geestelijke diensten en offers Gode aangenaam, en in deze Naam daalt een antwoord des vredes in ons gemoed neer, 1 Petrus 2. Maar hierover straks meer.
d. De duivelen sidderen voor deze Naam, de engelen buigen zich voor deze Naam, Gods hart opent zich in deze Naam, der Godzaligen hart wordt getroost en verkwikt door deze Naam, slechts de duivelen haten, en de verdoemden verachten deze Naam. "Niemand die door de Geest Gods spreekt, noemt Jezus een vervloeking," noch meent, dat Hij nog dood is, noch acht Zijn bloed onvoldoende om de wereld zalig te maken.

3. *God gaf heerlijkheid aan Zijn ambt.*
a. Hij is in de hemel Hogepriester in der eeuwigheid, die Zich, met Zijn bloed, plaatst tussen het aangezicht Gods en allen, die ons haten, zonde, Satan, dood, hel, wet, graf, enz. moeten verstommen, zo Zijn bloed Gode tot onze verzoening wordt voorgesteld. Daarom heet Zijn bloed het bloed der besprenging, dat betere dingen spreekt dan Abel, Hebr. 12:24. Met dit bloed trad Hij de hemel binnen, en bewaart Hij voor de toorn "allen, die door Hem tot God gaan." "Maar zou Zijn bloed in de hemel in het geheel iets hebben kunnen inbrengen, indien Hij niet eerst, door het vergieten van dat bloed, de losprijs betaald en een eeuwige verzoening voor de zondaars had aangebracht? Het is waar, een mens, wiens bloed niet verlossen kan, mag met Abels bloed om wraak roepen over hem die zijn moordenaar geworden is. Maar dit bloed spreekt betere dingen, dit bloed spreekt van vergiffenis voor zondaars, daar het "een eeuwige verzoening heeft te weeg gebracht voor ons."

b. Hij is onze Voorloper: "Daar de Voorloper voor ons is ingegaan, namelijk Jezus, " Hebr. 6:20.
Dit is onderscheiden van Zijn Hogepriesterschap, hoewel het daaruit aanleiding neemt, daarom wordt beide afzonderlijk in de tekst genoemd: "Daar de Voorloper voor ons is ingegaan, namelijk Jezus, naar de ordening van Melchizédek, een Hogepriester geworden zijnde in der eeuwigheid." Daarom is Hij onze Voorloper, krachtens Zijn priesterschap, omdat Zijn bloed waarde geeft aan alles wat Hij doet. Als Voorloper bereidt Hij de gelovigen plaats in de hemel, overeenkomstig hun stand, roeping, dienst en werk in Zijn lichaam, de gemeente: "In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen, anderszins zou Ik het u gezegd hebben, Ik ga heen om u plaats te bereiden," Johannes 14:2. Hiervan spreekt ook Psalm 37:5: "Hij verkiest voor ons onze erfenis, de heerlijkheid van Jakob, die Hij heeft liefgehad."
Maar zou Hij macht gehad hebben om onze erfenis voor ons te verkiezen, om ons plaats te bereiden, zou Hij macht gehad hebben om de hemel te schenken aan een gezelschap arme zondaars, indien Hij zelf niet eerst door Zijn bloed onze zielen van de dood gered had?

c. Hij is daar een Profeet geworden voor ons, krachtens welk ambt Hij ons de gehelen wil des eeuwigen Gods kan openbaren, voor zover het ons betaamt, die wil aangaande de dingen van deze en der toekomende wereld te kennen. Daarom heet Hij de Profeet der gemeente: "De Heere, uw God, zal u een Profeet verwekken", en "deze is waarlijk de Profeet, die in de wereld komen zou." Maar dit ambt bekleed Hij in de hemel, krachtens Zijn voor ons op aarde vergoten bloed. Om die reden heet Zijn bloed ook

het bloed van het Nieuwe Testament" en het Nieuwe Testament zelf "het Nieuwe Testament in Zijn bloed." En Hebr. 13:20 spreekt van "het bloed des eeuwigen testaments." Ja, Zijn bloed heeft zoveel waarde, dat het Nieuwe Testament of het verbond der genade zonder dat niet de geringste waarde hebben zou: "Want een testament is vast in de doden, dewijl het nog geen kracht heeft, wanneer de testamentmaker leeft ," Hebr. 9:17. Zo dan: elk woord van God, dat Hij ons door Christus tot onze eeuwige troost heeft geschonken, is in Zijn bloed gedoopt, op Zijn bloed gegrond, en heeft alleen waarde - ik meen voor zondaars - krachtens de verdiensten Zijns bloeds, of omdat Zijn bloed, dat voor ons vergoten werd tot vergeving der zonden, die vergeving ook inderdaad heeft uitgewerkt.
Laat niemand verwachten, enigen zegen door Christus' profetisch ambt, door het woord Van Zijn genade, of vergeving van zonden te ontvangen, anders dan op grond van dat vergoten bloed, waarop het gehele Nieuwe Testament rust, want ook het eerste testament is niet zonder bloed ingewijd. "Want als al de geboden, naar de wet van Mozes, tot al het volk uitgesproken waren, nam hij het bloed der kalveren en bokken, met water, en purperen wol, en hysop, besprengende beide het boek zelf, en al het volk, zeggende: dit is het bloed des Testaments, hetwelk God aan ulieden heeft geboden," Hebr. 9:18 - 20.
Het profetisch ambt van Christus is tweeërlei: het schenkt ons genadebeloften, en voorschriften voor onze Godsverering.
Maar ook dit laatste: de voorschriften voor onze Godsverering, of onze gehoorzaamheid aan die verordeningen hebben geen waarde, dan wanneer zij met Zijn bloed besprengd zijn, en dit moest noodzakelijk geschieden, want ook de hemelse dingen hadden nodig door offeranden gereinigd te worden, maar "door betere offeranden dan deze", Hebr. 9:23. Want nu is het niet Mozes, maar Christus, die besprengt, niet met het bloed van kalveren en bokken, maar met Zijn eigen bloed, ook niet in een heilige plaats, met handen gemaakt, maar van uit de hemel besprengt Jezus met Zijn bloed alle voorschriften der Godsverering en alle gehoorzaamheid der heiligen, naar hetgeen Hij zelf ingesteld en geboden heeft, Hebr. 9:23 - 26.

d. Hij beeft daar het Koningschap ontvangen, zodat Hij thans zijn gemeente als Koning, en alle dingen om hunnentwille regeert. "De heerschappij is op Zijnen schouder", de Heere God heeft Hem de troon van Zijn Vader David gegeven. Daarom getuigt Jezus zelf: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde."
Ook dit Koningschap heeft Hij Zich verworven door Zijn bloed, omdat Hij Zich vernederd heeft tot de dood, daarom heeft God Hem uitermate verhoogd, en heeft Hem een Naam gegeven, die boven allen naam is. En nogmaals, daarom wordt Hij genoemd "het Lam op de troon." "In het midden van de troon, en van de vier dieren, en in het midden van de ouderlingen, een Lam, staande als geslacht, hebbende zeven hoornen", een teken van Zijn Koninklijke waardigheid. Let nu hierop: Hij was een Lam, en zat op de troon. De gedaante van een Lam duidt niet slechts zijn zachtmoedigheid en nederigheid van hart, maar vooral zijn zelfofferande aan, want als een lam werd Hij ter slachting geleid, en dat hij Zich aan Johannes als een Lam met zeven hoornen op de troon openbaarde, zegt ons duidelijk, dat die Koninklijke macht alleen door Zijn vergoten bloed was verworven, Openb. 5:6. "Nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door zichzelf teweeg gebracht heeft, is Hij gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen", Hebr. 1:3. "Maar Deze, een

slachtoffer voor de zonden geofferd hebbende, is in eeuwigheid gezeten aan de rechterhand Gods", Hebr. 10:12.
En voeg nu dit alles samen: *Zijn opstanding van de doden, Zijn hemelvaart, zijn verheffing als Priester, Profeet en Koning, en bedenk, dat de Persoon, wie zulke eer wedervaart, dezelfde Jezus van Nazareth is, die eens door God een vloek gemaakt werd voor onze zonden, en dat Hij die heerlijkheid verwierf door Zijn bloed, hetwelk Hij voor ons had vergoten*, dan moet ontegensprekelijk dit besluit daaruit voortvloeien: Jezus Christus heeft, door Zijn verlossingswerk, de vollen losprijs voor de zondaars betaald, en hun een eeuwige gerechtigheid verworven. Derde bewijs. Een derde bewijs voor genoemde waarheid levert het feit, dat Christus voor de Zijnen de Heilige Geest heeft ontvangen. "Dezen Jezus', zegt Petrus, "heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn. Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de beloften des Heilige Geestes ontvangen hebbende van de Vader, heeft dit uitgestort, dat u nu ziet en hoort", Hand. 2:32, 33. Zijn ontvangen van de Heilige Geest uit de hand Zijns Vaders, die Hem tevoren om de zonden Zijns volks had verbrijzeld, Zijn ontvangen van de Heilige Geest, zeg ik, na Zijn opstanding, om die te geven aan degenen, voor wie Hij juist Zijn dierbaar bloed vergoten had, getuigt luide, dat de Goddelijke Majesteit verzoend was door, en een welbehagen had in dat onbestraffelijk bloed, en het aannam als de vollen prijs voor de zondaars, voor wiens behoeve het was vergoten.
En als u bedenkt, dat de Heilige Geest noodzakelijk moest worden uitgestort, en welke zegeningen die uitstorting de mensen heeft gebracht, dan zal u nog dieper in deze waarheid indringen.

Ik wil daarom in het kort 1. over de noodzaak van die Uitstorting, en 2. over derzelver heerlijke uitwerking, een enkel woord zeggen.

Ten eerste. *De noodzaak van de uitstorting des Heilige Geestes.*
1. Anders zou Jezus niet voldoende bewezen hebben, de Zaligmaker te zijn, want de belofte was gegeven, dat de Messias de Heilige Geest zou ontvangen, ontvangen om de Zijnen mee te delen: "Mij aangaande, dit is Mijn verbond met hen, zegt de Heere: Mijn Geest, die op U is, en Mijn woorden, die Ik in uw mond gelegd heb, die zullen van uw mond niet wijken, noch van de mond van Uw zaad, noch van de mond van het zaad Uws Zaads, zegt de Heere, van nu aan tot in eeuwigheid toe", Jesaja 59:20, 21.
Dit is de belofte, dat de Geest aan Christus, en door Hem aan Zijn zaad gegeven zou worden, tot in eeuwigheid. En dit was lang tevoren afgebeeld in de zalving van Aäron en zijn zonen: "U zal ook Aäron en zijn zonen zalven, en u zult hen heiligen, om Mij het priesterambt te bedienen", Ex. 30:30.
Jezus beloofde, dat Hij deze Geest de Zijnen zenden zou, wanneer Hij zou verheerlijkt zijn aan de rechterhand Gods, deze Geest, zeg ik, in zijn onbeperktheid. Wel is waar, lezen wij, dat de gemeente in alle eeuwen, krachtens Jezus' priesterschap, de Geest in zekere mate heeft ontvangen, maar deze mededeling des Geestes was zeer gering en kon geen uitstorting heten, in vergelijking met de volle mate, waarin Hij, na Christus' hemelvaart, van Zijn gemeente geschonken is, de eigenlijke uitstorting des Geestes dagtekent eerst na Jezus' verheerlijking. "In die dagen zal Ik van Mijn Geest uitstorten." Daarom bewaarde Hij de Geest tot na Zijn verdwijnen van de aarde, en wij lezen uitdrukkelijk: "Want de Heilige Geest was nog niet, overmits Jezus nog niet

verheerlijkt was." Dienovereenkomstig wachtten de apostelen na Zijn opstanding, op de uitstorting des Heilige Geestes, en ontvingen die ook na Zijn hemelvaart, en door deze gave verklaarde de Vader zelfs, dat Jezus Zijn Zoon en de Zaligmaker der wereld was, Johannes 7:39, 14:26, 15:26, 16:7, Hand. 1:4, 5, 2:16, 17, Joël 2:28, Rom. 1:4.

2. Indien de Heilige Geest niet uitgestort was, dan zou er een getuigenis ontbroken hebben, dat dit Evangelie het Evangelie van de Messias was. Mozes" bediening is bevestigd geworden door tekenen, en wonderen, en grote daden, zowel in Egypte als in de woestijn en aan de Rode Zee, daarom was het nodig, dat ook de bediening des Geestes, de leer van het Evangelie van Jezus Christus, evenzeer bevestigd werd door "tekenen, die volgden."
Daarom hebben Hij en zijn Apostelen zo menigvuldige wonderen verricht, als er thans predikers zijn om het Evangelie te verkondigen, deze tekenen en wonderen bekrachtigden hun leer, hoezeer zowel de Meester als zijn Apostelen voor het grootste gedeelte, wat hun uiterlijk aangaat, onbeduidende en geringe mensen waren - de onwaardigste en meest verachte onder de mensenkinderen, ja, door de werking des Heilige Geestes hebben deze mannen het Evangelie in de wereld zo'n ingang en zegepraal verschaft, dat geen wijsgeer, geen tiran, zelfs geen duivel het tot nog toe heeft kunnen uitroeien: "De Heere wrocht mede, en bevestigde het woord door tekenen, die daarop volgden", Markus 16:20, Hebr. 2:4.

3. Ook in een ander opzicht was de uitstorting des Heilige Geestes noodzakelijk, namelijk om hen te sterken, die met de overbrenging der Blijde Boodschap belast waren:
a. Om het Evangelie met vrucht te prediken,
b. Om daarin standvastig te zijn, en
c. Om het als de leer van de Messias onweersprekelijk te rechtvaardigen.

> a. Om het te prediken, in betoning des Geestes en der kracht, 1 Cor. 2:4, Johannes 16:8, 9, Hand. 8:13.
>
> b. Om daarin standvastig te zijn: "Toen zei Petrus, vervuld zijnde met de Heilige Geest", enz. "Zij nu, ziende de vrijmoedigheid van Petrus en Johannes", Hand. 4:8, 13, 2 Cor. 6:4 - 6.
>
> c. Om het Evangelie als de leer van de Messias onweersprekelijk te rechtvaardigen. "Want Ik zal u mond en wijsheid geven, welke niet zullen kunnen tegenspreken, noch weerstaan allen, die zich tegen u zetten." "En zij konden niet weerstaan de wijsheid en de Geest, door welke hij sprak", Lukas 21:15, Hand. 6:10.

Nogmaals vraag ik: heeft God door die uitstorting des Heilige Geestes, om het Evangelie, dat Christus' bloed verzoening voor de zonden heeft aangebracht, te bevestigen, niet krachtig betuigd, dat Deze die verzoening door de betaling van de gehelen losprijs gekocht heeft?
Ten tweede. De heerlijke vruchten, die de uitstorting des Heilige Geestes heeft aangebracht, bewijzen deze waarheid nog sterker. Heeft Christus zondaars vrijgekocht, en dat ten koste van Zijn bloed? Ja. Maar waaruit blijkt dat? Daaruit, dat wij door de Heilige Geest, die Hij ons heeft gegeven, bekwaam gemaakt worden voor de erfenis, welke Zijn bloed ons verworven heeft.

1. Door Gods Geest worden wij uit de slavernij der zonde verlost, en onze ziel levend gemaakt, en dat zou onmogelijk zijn, indien niet eerst een verzoening voor onze zonden was aangebracht door het bloed van Christus, onze Zaligmaker. Dit is waarheid, want zij, die door de Heilige Geest levend gemaakt worden, verkrijgen dat leven door middel van het Woord van het Evangelie, hetwelk de zondaars rechtvaardiging door het geloof in Zijn bloed aanbiedt, ja, de Schrift zegt, dat wij levend gemaakt zijn met Hem, gestorven en opgewekt zijn met Hem door de Geest Gods.

2. Niet alleen worden wij door de Heilige Geest levend gemaakt, maar die Geest wordt ons bovendien geschonken, geschonken om in onze harten te wonen: "En overmits gij kinderen zijt, zo heeft God de Geest van Zijn Zoon uitgezonden in uw harten", Gal. 4:6. Deze Geest is ook het Onderpand onzer erfenis, de hemel, tot op de volkomen verlossing des mensen - dat is: totdat ons lichaam, evenzeer het gekochte eigendom van Christus, door de macht van dezelfde Geest Gods, uit het graf verlost worde, Eféze 1:13, 14.
3. Door de Heilige Geest worden wij tot het geloof gebracht, Rom. 15:13.
4. De Heilige Geest leert ons bidden, en God onze Vader noemen.
5. Door de Heilige Geest leren wij de beloften verstaan en aannemen.
6. De Heilige Geest stort in ons hart de blijdschap des hemels en de liefde Gods uit.
7. De Heilige Geest leert ons wachten op de hoop der rechtvaardigheid door het geloof, dat is: vast te staan door onze Heere Jezus in de dag, wanneer Hij de wereld oordelen zal. Dit alles is de vrucht van de verlossing door het bloed van Christus.

Dit blijkt verder:
a. Omdat het werk des Geestes is: ons te leiden in alle waarheid van Christus, namelijk, wat onze verlossing van de dood betreft, tot uitspraken als deze: "Ik stel Mijn leven voor de schapen", "De Zoon des mensen is gekomen.. Om zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen", "En het brood, dat Ik geven zal, is Mijn vlees, hetwelk Ik geven zal voor het leven der wereld", Johannes 10:15, Matth. 20:28, Johannes 6:51.
b. Dan wordt de Geest door de hemelse Wijsheid geen voldoende getuige gerekend op de aarde, tenzij verbonden met "het water en het bloed": "En drie zijn er, die getuigen op de aarde: de Geest, en het water, en het bloed, en die drie zijn tot een", 1 Joh. 5:8. Deze zijn zo Gods getuigen op aarde: de Geest, omdat Hij levend maakt, het water - namelijk het Woord (?) omdat wij daardoor in leven en omgang gereinigd worden, het bloed, omdat het dat alles voor ons verdiend heeft, Eféze 5:26, Rom. 8:16, Psalm 119:9.
c. Door de Geest worden wij in het geloof gereinigd in Jezus bloed, Hebr. 13:12.
d. Wanneer wij het meest vervuld zijn met de Geest, en die Geest het machtigst in ons werkt, dan is ons bewustzijn van onze verlossing door Jezus' bloed en ons geloof in Hem het levendigst, Openb. 5:9, 15.
e. De Heilige Geest werkt nergens zo overvloedig als in de bediening des Woords, in de prediking van het Evangelie, en dat Evangelie is tegelijk met de Heilige Geest uit de hemel nedergedaald, ja, gelijk ik reeds opmerkte, het grote werk des Heilige

Geestes onder het Oude Verbond was: "te beduiden en tevoren te getuigen het lijden, dat op Christus komen zou, en de heerlijkheid daarna volgende", 1 Petrus 1:11, 12.
Voeg al deze dingen samen, en zeg mij, of Jezus Christus, door hetgeen Hij gedaan heeft, niet de vollen losprijs voor de zondaars betaald en hun "een eeuwige verzoening te weeg gebracht heeft"?

Vierde bewijs. In de vierde plaats ligt een bewijs voor deze waarheid daarin, dat de prediking van dat Evangelie in alle tijden allerlei zondaren met macht overwonnen heeft. Welke natie, welk volk, welke soort van zondaars is niet door de verkondiging van Jezus Christus en die gekruist, onderworpen geworden? Die op het witte paard, met Zijnen boog en zijn kroon heeft overwonnen, overwint en zal overwinnen, Openb. 6:2., "En Ik", zegt Hij, "zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken", Johannes 12:32. Wat betekent dat "van de aarde verhoogd worden"? Moet het niet dit beduiden: "En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moet ook de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe"? Johannes 3:14, 15.
Hij werd zo verhoogd, toen men Hem aan het kruis nagelde, tussen hemel en aarde, als een vloek voor ons. De verkondiging van dat feit heeft alle natiën, en tongen, en volken overwonnen. "En zij zongen een nieuw lied, zeggende: Gij zijt waardig het boek te nemen en zijn zegelen te openen, want Gij zijt geslacht, en hebt ons Gode gekocht met Uw bloed, uit alle geslacht, en taal, en volk, en natie", Openb. 5:9. Daarom verkoos ook de Apostel Paulus geen andere leer te prediken, dan het Evangelie van Jezus Christus: "Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus en die gekruist", 1 Cor. 2:2.

Ten eerste. De leer van de vergeving der zonden overwon zelfs zijn moordenaars, zij konden die genade niet weerstaan, die bloedgierigen, die Hem tot elke prijs wilden doden, bezweken, namen zijn leer aan, vielen aan zijn borst en verkregen de zaligheid die in Jezus Christus is. "Zij zullen Mij aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen, als met de rouwklage over een enigen zoon, en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene", Zach. 12:10. Deze Schrift werd heerlijk vervuld, toen de liefde van de gekruisigden Christus het hart brak van degenen, die tevoren zijn verraders en moordenaars geworden waren. Toen was er een grote rouwklage in Jeruzalem, kermen en wenen, vermengd met blijdschap en verheuging.

Ten tweede. Hoewel Paulus bovenmate woedde tegen Jezus van Nazareth, ja, Zijn gezworen vijand was, trachtende die Naam van onder de hemel uit te roeien, toch was deze stem van de hemel: "Ik ben Jezus, die gij vervolgt", voldoende om hem plotseling staande te houden, hem te ontwapenen, aan Jezus' voeten te doen vallen, en hem vergeving der zonden te doen verkrijgen, uit vrije genade, door de verlossing in Jezus' bloed! Ten derde. Toen Filippus tot de inwoners van Samaria gepredikt had, hoewel zij tevoren de duivel vereerd en de tovenaar Simon aan gehangen hadden - geloofden zij zijn prediking van Christus en van de vergeving der zonden door het geloof in Zijn Naam, en dit was hun een oorzaak van grote vreugde: zij werden gedoopt, beide mannen en vrouwen, Hand. 8. "Hij predikte het Evangelie van het Koninkrijk Gods, en verkondigde de Naam van Jezus Christus', dat is: al de

zegeningen, die ons door Jezus Christus zijn beschoren, want Jezus is de Middelaar, zonder wie geen geestelijke zegeningen de mensen geschonken worden.

Ten vierde. Welk een indruk maakte de belofte van vergeving der zonden door het geloof in Jezus Christus op het gemoed van de stokbewaarder te Filippi! Zij bracht hem terug van zelfmoord, zij nam de wroegingen van een schuldig geweten en de vrees der hel weg, en vervulde zijn ziel met blijdschap in God, Hand. 16:30 - 34 .

Ten vijfde. Hoe greep het Evangelie hen aan, die ijdele kunsten, misschien wel toverij, pleegden, ik zeg, hoe volkomen werden zij overwonnen door de blijde boodschap, dat door het geloof in het bloed van Christus vergeving te vinden was! Hand. 19:17 - 19.

Ten zesde. Hoe werden de Eféze, die vroeger ver van God geweest waren, door het bloed van Christus nabij gebracht! Eféze 2:13.

Ten zevende. En de Kollossenzen, die eertijds dood geweest waren in de zonden en misdaden, hoe werden ook zij levend gemaakt met Christus, die hun al hun overtredingen vergaf en uitwiste in Zijn bloed! Coll. 1:14, 2:13. Maar wat zal ik zeggen? Niemand kan onder de onmiddellijke invloed komen van de openbaring, dat zijn zonden in Christus vergeven zijn in het bloed van die gekruisigden, vervloekten en gestorven Christus, zonder Hem aan te nemen: Hij trekt ze allen tot Zich, van allerlei rang en stand, van allerlei natie en tong, van allerlei leeftijd en ontwikkeling. Zal ik verder verhalen hoe de mensen, aan wie Jezus is geopenbaard geworden, bekwaam zijn gemaakt om alles te verdragen? Wilde dieren, noch brandstapels, zwaard nog honger, galg noch rad, naaktheid noch gevaar, "dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel kon hen, noch kan ons scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere", Rom. 8:35, 39.

Vijfde bewijs. Dat Christus de vollen losprijs voor zondaars aan Zijn Vader betaald en hun een eeuwige verzoening verworven heeft, blijkt ook uit de vrede en de heiligheid, die door deze leer in des mensen ziel gewerkt wordt, namelijk in de ziel der ontwaakte zondaars, en daaronder versta ik dezulken, die, door de Openbaring hunner zonden en ellende, zuchtend leren uitzien naar de verlossing door Jezus Christus, en die in het levendige besef blijven, dat zij zonder toerekening van Diens verdiensten verloren zijn. Want anders werkt het Evangelie noch vrede, noch heiligmaking in de zielen der mensen - kinderen.
Het Evangelie der genade en zaligheid is gevaarlijker dan enige andere leer, indien het alleen naar de vorm wordt aangenomen, indien het geen behoefte aan de Zaligmaker zelf levendig maakt, indien het niet vergezeld gaat van de kracht des Heilige Geestes in de ziel. Want zij, die slechts begrippen van het Evangelie bezitten, staan meer dan iemand anders aan de grootste zonden bloot, omdat zij de kracht der liefde missen, welke alleen hen dringen kan, de Heere Jezus te beminnen. Daarom zegt ook de Schrift: "Zij veranderen de genade onzes Gods in ontuchtigheid", Judas 1:4. Sommigen namelijk horen van de rijkdom der genade in Christus, maar dat horen is niet met het geloof en de liefde gemengd, die in Christus Jezus zijn, zulke mensen nemen de kennis der zaligmakende leer aan om hun eigen ongerechtigheid te

bedekken, en zich in hun zonden te verharden. Andere horen, maar hebben tevoren een andere leer ingezogen, bv. de leer, dat de wereld rechtvaardig of althans niet ten enenmale verdorven is, of enige andere duivelse leer, en kanten zich daarom tegen de Evangelische leer aan of lasteren ze. En omdat zij zien, hoe sommigen van degenen, die Christus belijden, nog niet gereinigd zijn van de verdorvenheid huns vleses en geestes, zodat zij geen heilig leven voor God leiden, zo besluiten zij daaruit, dat alle belijders zodanige zijn, en dat de leer van het Evangelie zelf tot zulke goddeloosheid voert of ze althans duldt, naar de woorden van Paulus: "Laat ons het kwade doen, opdat het goede daaruit voortkome", Rom. 3:8. De oorzaak van dit goddeloze besluit is, wat Paulus verkondigde: gelijk de zonde geheerst heeft tot de dood, zo heerst thans de genade door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus, onze Heere, Rom. 5:21.
Welnu, zegt de tegenstander, volgens uw leer mag men zo onheilig zijn als men verkiest, want waar de zonde meerder geworden is, daar is ook de genade veel meer overvloedig geworden, hoe goddelozer dus mijn leven is, des te meer wordt de genade verheerlijkt. Maar wat zegt de Apostel?
Het is waar, dat de genade boven de zonde heerst, maar zij, die zeggen: Laat ons daarom zondigen, worden rechtvaardig verdoemd, omdat zij het meest duivelse misbruik maken van de heerlijkste leer, welke ooit onder de mensen is verkondigd.
Bovendien is het klaarblijkelijk, dat dezulken de kracht van het Evangelie niet kennen, en deszelfs zaligheid niet gesmaakt hebben, want waar het Evangelie inderdaad komt, daar brengt het vrede en heiligheid voort.

Ten eerste: Vrede. Hij is onze Vrede, Hij is de Koning des vredes, Hij geeft vrede uit de hoge. Dit woord vrede heeft tweeërlei betekenis.
1. In betrekking tot God. Hij heeft "vrede gemaakt door het bloed Zijns kruises," Coll. 1:20, dat is: Hij heeft voor ons vrede gemaakt met God, aan de eis der wet voldoende en de Goddelijke gerechtigheid bevredigende. Daarom lezen wij: "En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus', Filip. 4:7. "De vrede Gods", dat is: de leer der verzoening, die Christus voor onze zonden heeft aangebracht, die zal onze harten en onze zinnen bewaren, namelijk voor wanhoop en afdwalen, ondanks het bewustzijn der Goddelijke heiligheid en onzer zwakheid.
Maar deze vrede Gods kan niet verkregen worden, noch het hart enigen troost verschaffen, dan door Jezus Christus, daarom wordt die bewaring nader omschreven door de woorden "in Christus Jezus', want Hij is onze Vredemaker, Hij is het, die ons met God verzoend heeft. "In het lichaam Zijns vleses door de dood", aangezien Hij Gode door Zijn lijden een eeuwige gerechtigheid voor de zondaars heeft aangebracht. Daarop rust onze vrede met God. Daarom heet Christus allereerst "Koning der gerechtigheid:" "Die vooreerst overgezet wordt Koning der gerechtigheid, en daarna ook was een Koning van Salem, hetwelk is een Koning des vredes", Hebr. 7:1 - 2. Want Hij kon de vrede tussen God en ons niet herstellen, zo Hij niet eerst een Heere der gerechtigheid ware, en nadat Hij die gerechtigheid vervuld heeft, komt Hij de vrede prediken, en gelast Zijnen gezanten, dat zij die vrede in de wereld zullen uitroepen, want omdat de gerechtigheid niet gevonden werd. Zo was er ook geen vrede op aarde, 2 Cor. 5:19 - 21. Nu de gerechtigheid aangebracht is, volgt daaruit, dat Hij ook vrede heeft gemaakt. "Want Hij is onze vrede, die deze beiden één gemaakt

heeft, en de middelmuur des afscheidsels gebroken hebbende, heeft Hij de vijandschap in Zijn vlees te niet gemaakt, namelijk de wet der geboden, in inzettingen bestaande, opdat Hij die twee in zichzelf tot een nieuwe mens zou scheppen, vrede makende, en opdat hij die beiden met God in één lichaam zou verzoenen, door het kruis, de vijandschap aan hetzelfde gedood hebbende. En komende, heeft Hij door het Evangelie vrede verkondigd u, die ver waart, en dien, die nabij waren. Want door Hem hebben wij beiden de toegang door een Geest tot de Vader", Eféze 2:14 - 18.

2. Ten andere heeft het woord "vrede" ook betrekking op de rust onzes harten, die wij verkrijgen, wanneer wij zien op de verzoening, die Christus voor ons met God heeft tot stand gebracht. "Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede met God, door onze Heere Jezus Christus, " Rom. 5:1. "De God nu der hoop vervulle ulieden met alle blijdschap en vrede in het geloven, " Rom. 15:13. Deze vrede wordt met verschillende namen genoemd:
a. Soms heet hij "gerustheid", want daardoor wordt de ziel gerust gesteld van de angst en de vreze voor de helse verdoemenis: "En het werk der gerechtigheid zal vrede zijn, en de werking der gerechtigheid zal zijn gerustheid en zekerheid tot in eeuwigheid, " Jesaja 32:17.
b. Dan weer "vrijmoedigheid, " want het bloed van Christus geeft ons vrijmoedigheid om tot God te naderen: "Dewijl wij dan, broeders vrijmoedigheid hebben, om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, op een verse en levenden weg, welke Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is, door Zijn vlees, " Hebr. 10:19, 20.
c. Ook wel "vertrouwen," omdat Jezus Christus ons niet alleen vrijmoedigheid geeft om tot God te naderen, maar ook vertrouwen, dat zo wij iets bidden naar Zijnen wil, Hij ons verhoort, en wij de beden verkrijgen, die wij van Hem gebeden hebben, 1 Joh. 5:14, 15. "In Dewelke wij hebben de vrijmoedigheid, en de toegang met vertrouwen, door het geloof aan Hem, " Eféze 3:12.
d. Eindelijk ook enkele malen "rust", omdat de mens in Hem een volheid vindt, die genoegzaam is om in al zijn behoeften te voorzien, hij kan in Hem rusten, en behoeft verder niets: "Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u ruste geven, " Matth. 11:28.
e. Dan weer vinden wij "gejuich," omdat de vrede Gods, die door het geloof der ziel is geschonken, een welluidend, hemels lied uit het hart doet opwellen: "En de vrijgekochten des Heeren zullen wederkeren, en tot Sion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen, vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen maar droefenis en zuchting zullen weg vlieden, "Jesaja 35:10.
f. Een ander maal weer "roem", een hemelse roem in onze Heere Jezus Christus, want de vrede in onze harten geeft ons moed in het aangezicht onzer vijanden, gelovende aan de zegepraal, die in onze Zaligmaker ons deel zal worden en reeds is: "Die roemt, roeme in de Heere, " Jeremia 9:23, 24, 1 Cor. 1:31. En: "Mijn ziel zal zich beroemen in de Heere, de zachtmoedigen zullen het horen en verblijd zijn, " Psalm 36:3.
g. Nog anders "vreugde, " onuitsprekelijke vreugde, omdat de ziel, die met God verzoend is, niet alleen rust, maar ook een voorsmaak geniet der oneindige zegeningen, die zij door Christus in de toekomende wereld zal beërven, zodat zij daardoor geheel wordt medegesleept: "Dewelke gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt, in Dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde," 1 Petrus 1:8.

h. Ten laatste ook "triomf, " omdat die soms het hart der gelovigen vervult, wanneer zij in staat zijn, dood en zonde, duivel en hel, en elke tegenstander overwonnen en aan de raderen van Christus' zegekar vastgebonden te zien, gevangen genomen en voor eeuwig te niet gedaan: "En Gode zij dank, die ons allen tijd doet triomferen in Christus, en de reuk Zijner kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen, " 2 Cor. 2:14.

De Bewerkers van deze Vrede. Dat dit alles bedrog zou zijn, is onmogelijk, dat is: het is onmogelijk, dat de gelovigen vrede zouden hebben met God door Christus' bloed, aan het kruis vergoten, indien Hij niet de vollen losprijs voor hen betaald had, vooral, wanneer men bedenkt, dat de Bewerkers van deze vrede de drie Personen der Godheid zijn, en wel in een dubbel opzicht.
1. Zij hebben ons het Evangelie der genade gegeven, Rom. 10:15, namelijk het Nieuwe Testament, hetwelk ons vrede verkondigt met God, door de verzoening, die in Christus is. Gelijk nu dit het Evangelie des vredes heet, zo wordt het ook het Evangelie van God genoemd, 1 Thess. 2:9. Het Evangelie van Jezus Christus, Rom. 15:19, 2 Thess. 1:8. Een Evangelie, door de Heilige Geest ingegeven, 2 Petrus 1:21. Ik zeg: omdat de verlossing en zaligheid door Jezus Christus zijn, en deze waarheid door de Vader, het Woord en de Heilige Geest verkondigd is, daarom moet noodzakelijk hij, die gelooft, zalig worden, "indien wij maar de vrijmoedigheid en de roem der hoop tot de einde toe vast behouden, " Hebr. 3:6.

2. Gelijk de drie Personen in de Godheid de Bewerkers van onze vrede zijn, omdat Zij het Evangelie des vredes, of de blijde boodschap der zaligheid door Jezus Christus, der wereld hebben geschonken, zo zijn Zij ook degenen, die die vrede door dat Evangelie in ons hart werken.
En daarom:
a. Wordt de Vader genoemd: de God des vredes: "En de God des vredes zij met u allen, " Rom. 15:33. "En de God des vredes heilige u geheel en al, " 1 Thess. 5:23. En omdat Hij de God des vredes is, daarom vervuld Hij degenen, die in Christus geloven met alle blijdschap en vrede in het geloven, Rom. 15:13.
b. Christus heet "onze Vrede, " daarom luidt ook de Apostolische zegenbede: "Genade zij u en vrede, van God, onze Vader, en onze Heere Jezus Christus, " 2 Thess. 1:2.
c. Ook de Heilige Geest wordt als Bewerker des vredes in ons gemoed genoemd: "Het Koninkrijk Gods is.. rechtvaardigheid, en vrede, en blijdschap, door de Heilige Geest," Rom. 14:17. En ik zeg, gelijk ik reeds gezegd heb: de oorzaak, die deze vrede voor ons verworven en verdiend heeft, is het lijden en sterven van Christus, Hij heeft dus door dat lijden en sterven de vollen losprijs voor de zondaars Gode betaald en een eeuwige verzoening voor hen te weeg gebracht, anders zou God nimmer de verkondiging des vredes voor hen bevolen, noch goedgekeurd hebben, dat de zoenverdiensten des Heeren Jezus als middelpunt van die verzoening werden voorgesteld, ja, nooit zou Hij dan door dat woord in de harten der gelovigen vrede gewrocht hebben.

Ten tweede: Heiligheid. Niet allen de vrede met God, gewerkt door het bloed van Christus, is een bewijs, dat Christus de vollen losprijs voor de zondaars heeft betaald, maar ook de heiligheid des harten, die in deze leer haar oorsprong neemt.

1. Dat heiligheid, was Evangelische heiligheid onze ziel volgens deze leer vervult, is klaarblijkelijk, omdat de grond der heiligmaking, namelijk de Geest Gods in ons, in deze leer tot ons komt. Toen de Apostel aan de uitzinnige Gal. vraagde, wie hen betoverd had, dat zij van de leer van Christus waren afgeweken, zegt hij verder: "Hebt gij de Geest ontvangen uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs? Gal. 3:1 - 4. Dat is: of zij de Geest ontvangen hadden door hun gehoorzaamheid aan de wet der tien geboden, of door hun geloof aan de leer van de vergeving hunner zonden in de gekruisigden Christus, en het antwoord daarop kan niet anders zijn dan: niet door de wet, maar door de prediking des geloofs dat is: de prediking van de Heere Jezus als gekruist, omdat Hij het Voorwerp des geloofs is.

2. Bovendien werkt deze leer, door de Heilige Geest in ons hart geplant, daar ook deze drie genadegaven: geloof, hoop en liefde, welke drie even natuurlijk het hart van de ongerechtigheid reinigen, als zeep en salpeter de klederen schoonmaken. Hij "reinigt onze harten door het geloof," door het geloof in Christus' bloed. "En een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is." En wat de liefde doet, daarvan geeft ons 1 Cor. 13 een denkbeeld, Hand. 15:9, 1 Joh. 3:3 - 4.
Nu zeg ik: dit geloof is gegrond op het bloed van Christus, deze hoop wacht op volkomen vervulling der beloften, verbonden aan Jezus' zoendood, in een andere wereld, en de liefde wordt gewerkt, en werkt zelf door die liefde, welke Christus ons betoond heeft, toen Hij zichzelf aan het kruis liet nagelen en voor ons Zijn hartenbloed vergoot, Rom. 3:24, 1 Cor. 15:19, 2 Cor. 5:15.

Maar welke overvloedige beweegredenen bestaan er bovendien, om tot zulke Evangelische heiligheid op te wekken! Om er enige te noemen:

a. Wat is sterker dan een vrije vergeving der zonden? "Een zeker schuldheer had twee schuldenaars, de een was schuldig vijfhonderd penningen, en de ander vijftig, en als zij niet hadden om te betalen, schold hij het hun kwijt. Zeg dan, wie van deze zal hem meer liefhebben?" Lukas 7:41, 42, 47.

b. Wat is sterker drang tot heiligheid, dan te zien wat het Christus gekost heeft, ons vergeving der zonden te verwerven, hoewel wij ze om niet verkrijgen? "Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden", 1 Joh. 4:10. En kan er krachtiger drijfveer tot heiligheid zijn, dan de liefde Gods in de overgave van Zijn Zoon, en de liefde van Christus in zijn zelfofferande? Kan iets de ontwaakten zondaar beter bewegen om die te leven, die voor hem gestorven en opgewekt is? 2 Cor. 5:15.

c. "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige", 1 Joh. 2:1. Mensen zonder genade of heiligheid verstaan deze woorden niet recht, de huichelaars veroordelen ons, zo wij hun deze woorden voorhouden, maar een hart, waar de oprechtheid, of juister nog: waar de genade van het Evangelie is binnengedrongen, en dat geleerd heeft, de dingen te bedenken, die boven zijn roept uit: indien het zo is, laat mij dan nimmer weer tegen God zondigen, want "de liefde van Christus dringt mij", 2 Cor. 5:14.

d. En dan vinden wij de Heilige Schrift zo vol van beloften der genade en der zaligheid in Jezus Christus, dat iemand nauwelijks een oog in de Bijbel slaan kan, zonder de een of andere van die heerlijke beloften te lezen. Wie wenst niet in zo'n huis te leven, of de onderdaan van zo'n vorst te zijn, wanneer, behalve de uitnemende

goede voorwaarden, ook goud en zilver opgehoopt liggen, als stenen bij de weg? "Dewijl wij dan deze beloften hebben, geliefden! laat ons onszelf reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods", 2 Cor. 7:1.

e. Vervolgens wordt al ons volbrengen, hoe zwak en gebrekkig ook, in Jezus Christus, door God aangenomen, 1 Petrus 2:4 - 6.

f. En zijn niet onze ziel, ons lichaam, en ons leven door de heiligmaking met Christus in God verzekerd? "Doodt dan uw leden, die op de aarde zijn, namelijk hoererij, onreinheid, schandelijke beweging, kwade begeerlijkheid, en de gierigheid, welke is afgodendienst", Coll. 3:1 - 5.

g. En eindelijk maakt de heiligmaking onzer zielen ons volkomen tot leden van het lichaam, het vlees en de benen van Christus: "Zal ik dan de leden van Christus nemen, en maken ze leden ener hoer? Dat zij verre", 1 Cor. 6:15, Eféze 5:30.

Al deze waarheden en nog vijf maal meer, die gegrond zijn in de liefde, het bloed, en de gerechtigheid wan Jezus Christus, en door het geloof in ons hart werkende, zijn de grote beweegredenen tot die heiligheid, waaraan het eeuwige leven verbonden is. Het verdient onze opmerking, dat in Hand. 26:18 gezegd wordt: "opdat zij", spreekt de verhoogde Heiland, "vergeving der zonden ontvangen, en een erfdeel onder de geheiligden, door het geloof in Mij." Alle andere wegen tot heiligheid brengen slechts een aangematigde schijnbare overeenkomst met een ware, Gode welbehaaglijke heiligheid, hoewel die valse heiligheid door degenen, die zich daarmee bedriegen, vrij algemeen voor de echte wordt gehouden, en zij, die ten enenmale vreemd zijn aan het geloof en aan de heiligmaking door het geloof, toch op zo'n gewaande heiligheid al hun hoop bouwen. "De man, die zo'n zalf maken zal als deze, of die daarvan op wat vreemds doet, die zal uitgeroeid worden uit zijn volken", Ex. 30:33.

God kent de heiligheid, die de vrucht is van het geloof in de vergeving der zonden en door Christus aannemelijk voor Hem, en God kent de heiligheid, die niets dan namaaksel is, en daarnaar zal Hij in de dag des gerichts alle mensen oordelen. Zesde bewijs. Dat Jezus Christus door Zijnen verzoeningsdood de vollen losprijs voor zondaars aan God betaald en een eeuwige verzoening voor hen heeft aangebracht, blijkt voorts daaruit, dat God alleen die gebeden verhoort, die in de Naam van Jezus Christus of om Zijnentwil worden opgezonden. "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: al wat gij de Vader zult bidden in mijn Naam, dat zal Hij u geven", Johannes 16:23. "In Mijn Naam." In de Naam van Jezus Christus van Nazareth, in de Naam van Hem, die in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken, door in hun plaats aan het vloekhout te sterven, in de Naam van Hem, die zelf de zonde heeft weggenomen en een Gode welgevallige gerechtigheid voor de zondaars heeft aangebracht, in Zijnen Naam. Waarom in Zijn Naam, zo Zijn offer niet door God aangenomen ware? Waarom in Zijn Naam, zo Zijn verlossingswerk voor ons Gods volkomen goedkeuring niet had weggedragen?

Deze woorden "in Mijn Naam", zeggen het immers duidelijk, dat Zijn persoon en Zijn werk, als onze Plaatsvervanger, door de Vader der geesten als volkomen voldoende zijn aangenomen! Wij kunnen in onze eigenen naam niet komen, omdat wij zondaars zijn, ook niet in de naam van andere mensen, omdat allen zondaars zijn. Maar waarom niet in de naam van een engel? omdat zij niet in onze plaats getreden zijn, of indien zij dit hadden willen doen, dan zouden zij het nooit hebben kunnen volbrengen. "Zie, op

zijn heiligen zou Hij niet vertrouwen, en de hemelen zijn niet zuiver in zijn ogen", Job 4:18, 15:15. Maar verder zou iemand de volgende tegenwerping kunnen maken: "Aangezien Jezus Christus God, en de Vader gelijk is, en dus dezelfde macht heeft om ons iets te geven als Deze, waarom zou dan de Vader, eer dan de Zoon, eigenlijk Degene zijn, die de zondaar alle zegeningen schenkt? En waarom mogen we niet even goed in de Naam des Vaders tot de Zoon naderen, als in de Naam van de Zoon tot de Vader gaan?"

Ik zeg, hoe kunnen deze vragen worden opgelost, wanneer men niet in gedachten houdt, dat zonde en gerechtigheid zo'n wijze van verlossing vereisten? Zonde en gerechtigheid konden niet verzoend, en de vrede tussen de zondaar en de heiligen God niet anders hersteld worden dan door de tussenkomst van de Zoon, die op Zich nam, der gerechtigheid genoeg te doen, en wel door onze zonden met een bloedig offer voor God te verzoenen, door zijn zelfofferande, en niet met ander bloed gelijk de Mozaïsche wet: "Want een iegelijk hogepriester wordt gesteld, om gaven en slachtofferen te offeren, waarom het noodzakelijk was dat ook Deze wat had, dat Hij zou offeren, "Hebr. 8: 3. En omdat Christus' offer bekwaam is om in eeuwigheid te verlossen degenen, die geheiligd en ten eeuwigen leven bewaard worden, daarom is ook de Naam des Offeraars - namelijk Jezus, die God ten Hogepriester heeft gesteld - aangenaam voor God, ja door dat offer is Jezus voor eeuwig de voldoening van Gods gerechtigheid en de verzoening van zondaren met Hem. Daarom is het Zijn Naam, die wij nodig hebben om tot God te kunnen naderen, want "wat God in Zijnen genaderaad besloten heeft, de zondaars te schenken, geeft Hij hun alleen om Christus' wil. "Ik schrijf u, kinderkens! want de zonden zijn u vergeven om Zijns Naams wil, " 1 Joh. 2:12 … vergeving van zonden ontvangen zal door Zijn Naam, " Hand. 10:43.

Zij daarom, die vergeving hunner zonden begeren, moeten die van God vragen, in de Naam van Jezus, en wie dat in oprechtheid, ongeveinsd doet, zal die vergeving zijner zonden ook ontvangen. "Zo wat gij van de Vader begeren zult in mijn Naam, dat zal Hij u geven." Daaruit blijkt alweder, dat Christus niet alleen voor al onze zonden volkomen betaald, maar ons ook een eeuwige verzoening aangebracht heeft. Het is opmerkelijk, dat de Heere Jezus zijn discipelen opwekt, dit te beproeven en hun belooft, dat, indien zij het doen, zij de waarheid van deze belofte door ervaring zullen leren kennen. "Tot nog toe", zegt Hij tot hen, "hebt gij niet gebeden in mijn Naam, bidt en u zult ontvangen, opdat uw blijdschap vervuld zij", Johannes 16:24. Als wilde Hij zeggen:

O, mijn discipelen! gij hebt gehoord wat Ik u beloofd heb, namelijk dat Mijn Vader u geven zal al wat gij Hem in mijn Naam zult vragen. Vraagt alzo, en beproeft Mij, of mijn woorden niet bevestigd zullen worden, vraagt, zeg Ik, al wat gij behoeft, en u zult zien, of gij het niet zult ontvangen tot verheuging uwer harten. "In die dag zal u in mijn Naam bidden, en Ik zeg u niet, dat Ik de Vader voor u bidden zal", Johannes 16:26.

Ik zeg u niet, te bidden in Mijn Naam, omdat de Vader onwillig is om te geven, of niet geneigd om u in genade aan te nemen, mijn komst in de wereld was de wil Mijns Vaders en de Openbaring van Zijn zondaarsliefde. Maar er is zonde in u, en gerechtigheid in God, opdat u dus met God mocht verzoend worden, heeft Hij Mij ten Middelaar gesteld, vraagt dan in Mijn Naam, want "er is onder de hemel geen andere naam gegeven, door welke U moet zalig worden", Hand. 4:12.

Vraagt in Mijn Naam, de liefde des Vaders heeft zich der wereld geopenbaard door Mij, zij is door Mij geopenbaard in een weg der gerechtigheid, en dat is voor u de enig veilige weg. Vraagt in mijn Naam, en Mijn Vader zal u liefhebben: "Want de Vader zelf heeft u lief, dewijl gij Mij liefgehad hebt, en hebt geloofd, dat Ik van God ben uitgegaan", Johannes 16:27.
Mijns Vaders liefde is eerst op Mij gericht, omdat Mijn Naam de eerste plaats in Zijn hart inneemt en allen, die Mij liefhebben, zijn daarom de geliefden van Mijn Vader, zij zullen hebben wat zij behoeven, zo zij vragen in mijn Naam.
Maar ik vraag: welke reden kan er bestaan, om in Zijn Naam te bidden, meer dan in de Naam van iemand anders - want in onze eigenen naam te komen, is om onzer zonden wil onmogelijk - zo Hij niet Degene ware, die het verschil heeft weggenomen, dat tussen onze zonden en de Goddelijke gerechtigheid bestond?
Want hoewel Jezus' waardij oneindig, zijn gerechtigheid oneindig, zijn verdienste oneindig is, toch zou ons dat alles niets baten, en wij zouden geen Middelaar hebben, indien Jezus dat alles niet te onze dienste gesteld had. Maar zijn waardij en verdiensten zijn voor ons verworven, daarom is Zijn Naam de sleutel, die ons Gods schatkamers opent, en behoren wij immer in Zijn Naam tot God te gaan. Een nieuw en krachtig bewijs, dat Jezus Christus de vollen losprijs voor de zondaars betaald, en hun een eeuwige gerechtigheid verworven heeft.

Zevende bewijs. In de zevende plaats noem ik, dat ons bevolen wordt, in Zijn Naam God te danken: "Laat ons dan door Hem altijd Gode opofferen een offerande des lofs, dat is, de vrucht der lippen, die Zijn Naam belijden", Hebr. 13:15. "Dan door Hem." Waarom? Omdat "ook Jezus, opdat Hij door Zijn eigen bloed het volk zou heiligen, buiten de poort heeft geleden", Hebr. .13:12. Hij heeft ons geheiligd door Zijn bloed, maar waarom moeten wij de Vader daarvoor danken? Omdat de Vader Hem voor ons heeft overgegeven, opdat Hij ons zou heiligen door Zijn bloed: "Dankende de Vader, die ons bekwaam gemaakt heeft, om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht, die ons getrokken heeft uit de macht der duisternis, en overgezet heeft in het Koninkrijk van de Zoon Zijner liefde, in dewelke wij de verlossing hebben door Zijn bloed, namelijk de vergeving der zonden", Coll. 1:12 - 14. De Vader komt dank toe, want de zending van de Zoon was Zijn werk, maar het bloed, de gerechtigheid en de verdiensten, om welker wil wij door God worden aangenomen, heeft de Zoon aangebracht. Gelijk het ons dus betaamt God te danken, zo behoren wij dat te doen in de Naam van Hem, om wiens wil de Vader ons in genade aanneemt. Laat ons Hem dus dank offeren, allereerst voor de gift van Zijn Zoon, en dat Hij ons in die Zoon als rein en vlekkeloos aanziet, ondanks al onze zwakheid, ondanks al onze overtredingen en zonden.
Toen de Apostel zo'n inzicht in zijn eigen toestand had gekregen, dat hij met verbazing en ontzetting uitriep: "Wie zal mij verlossen?" stelde hij zijn gemoed aanstonds gerust door de liefelijke verzekering: "Ik dank God, door Jezus Christus, onze Heere", Rom. 7:24, 25. Hij vond het bloed van Christus machtiger om hem te behouden, dan zijn eigen verdorvenheid om hem te verdoemen, en dat zou onmogelijk zijn, indien niet Christus door Zijnen zoendood Zijn vollen losprijs betaald en hem een eeuwige verzoening aangebracht had. En kan een heilig en rechtvaardig God eisen, dat wij Hem zullen danken, indien Jezus Christus ons geen werkelijke verlossing had aangebracht? Wanneer de Apostel voorts zijnen blik slaat op dood en graf, op zonde

en wet, zeggende: "De prikkel nu des doods is de zonde, en de kracht der zonde is de wet", dan voegt hij daaraan dadelijk toe: "Maar God zij dank, die ons de overwinning geeft door onze Heere Jezus Christus.
Maar God geeft ons die overwinning toch door onze Heere Jezus Christus, door Zijn Wetsvervulling, door zijn zegepraal over de dood, door de eeuwige gerechtigheid, die Hij heeft aangebracht. Elisa zei tot de koning van Israël, toen deze hem naar zijn krijgsgeluk vraagde: "Zo waarachtig als de Heere der heirscharen leeft, voor wiens aangezicht ik sta, zo ik niet het aangezicht van Josafat, de koning van Juda, opnam, ik zou u niet aanschouwen, noch u aanzien!" 2 Kon. 3:14.
Evenmin zou God ons aanschouwen, noch ons aanzien, was het niet, dat Hij het aangezicht van Zijn Zoon opnam. "En de vrede Gods heerse in uw harten tot welke gij ook geroepen zijt in een lichaam, en weest dankbaar", Coll. 3:15. De vrede Gods waarvan wij reeds gesproken hebben. Maar hoe kan die heersen in onze harten?
De volgende woorden geven antwoord op deze vraag: "Het woord van Christus wone rijkelijk in u, in alle wijsheid", Coll. 3:16, dat is: het woord, dat ons het bloed en de dood van Christus, en de vrede, ons daardoor aangebracht, openbaart. "Dankende te allen tijd over alle dingen God en de Vader, in de Naam van onze Heere Jezus Christus', Eféze 5:20.
Over alle dingen, want alle dingen komen tot ons door de Naam van de Heere Jezus - verzoening, verlossing, het Koninkrijk, de zaligheid en al het goede, waarmee wij gezegend worden. Dat alles is het werk van God, Hij gaf Zijn Zoon, en brengt ons tot Hem, en zal ons in Zijn Koninkrijk een plaats geven, dat is: Zijn was lichaam, hetgeen Jeremia noemt: "onder de kinderen zetten", en "het gewenste land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der Heidenen", Jeremia 3:19, Johannes 6. En "Gode zij dank, die ons allen tijd doet triomferen in Christus', 2 Cor. 2:14.
Hij is dus de oorzaak van onze roem in Christus, en God geeft ons die roem in Zijn Zoon, in de eerste plaats daardoor, dat Jezus Christus in onze plaats getreden is, Gode voor onze zonden betaald, en de machten der duisternis vernietigd heeft. God gaf ons Jezus Christus, om onze verlossing tot stand te brengen, Christus bracht die tot stand, overwon onze vijanden en maakte hen te niet: "De overheden en de machten uitgetogen hebbende, heeft Hij die in het openbaar ten toon gesteld, en heeft door hetzelve over hen getriomfeerd", Coll. 2:14, 15.
Daar wordt opnieuw duidelijk gemaakt, dat Christus met Zijn bloed de vollen prijs voor de zondaars heeft betaald, omdat God ons beveelt, Hem in Christus' Naam te danken: "En al wat gij doet met woorden of met werken, doet het alles in de Naam van de Heere Jezus, dankende God en de Vader door Hem", Coll. 3:17. Uit al deze beschouwingen volgt dit besluit: God neemt geen dank aan, die Hem niet in de Naam van Zijn Zoon wordt gebracht, de Zoon komt de roem en de ere toe, onze dank Gode aan te bieden, omdat Hij het is, die ons, door Zijn bloed, Zijn genade aanbiedt.

Achtste bewijs. In de achtste plaats noem ik als bewijs voor de waarheid, dat Jezus Christus de vollen losprijs voor ons betaald en ons een eeuwige verzoening heeft aangebracht, dit: wij worden vermaand, het volle en heerlijke genot van die eeuwige verzoening te verwachten, wanneer de Heere ten tweede male van de hemel komen zal: "Laat uw lendenen omgord zijn, en de kaarsen brandende, en bent u de mensen gelijk, die op hun heer wachten, .. opdat, als hij komt en klopt, zij hem terstond mogen opendoen, " Lukas 12:35, 36. Jezus Christus heeft ons door Zijn bloed een eeuwige

verzoening verworven, en is thans in de hemel verheven, gelijk ik reeds heb aangetoond, om ons een woning der eeuwige rust te bereiden, daarna zal Hij wederkomen.
Van dit wederkomen wordt in onze tekst gesproken, en wij worden vermaand, op die wederkomst te wachten.
En om volkomener de kracht van deze bewijsgrond aan te tonen, wil ik de volgende Schriftwoorden met u beschouwen.

Ten eerste. Wij lezen, dat Hij voor ons onze erfenis verkiest: "Hij verkiest voor ons onze erfenis, de heerlijkheid van Jakob, die Hij heeft liefgehad. Sela. God vaart op met gejuich, de Heere met geklank der bazuin, " Psalm 47:5 - 6. Deze laatste woorden zien op Jezus' hemelvaart, nadat Hij op het kruis verzoening had gedaan voor onze ongerechtigheid, Hij is ten hemel gevaren, om ons woningen der heerlijkheid te bereiden: ons tehuis, onze hoop, ons gebouw, onze onverderfelijke, onbevlekkelijke, en onverwelkelijke erfenis, 2 Cor. 5:1, 2, Coll. 1:5, 6, Johannes 14:1, 2, 1 Petrus 1:3 - 5. Dit heet "de eeuwige erve, "waarvan wij, die geroepen zijn, de belofte reeds ontvangen hebben, Hebr. 9:14, 15. Om deze erfenis voor ons te verkiezen, zeg ik, is Hij naar de hemel opgevaren, omdat Hij ze ons met Zijn bloed heeft verworven.

Ten tweede. "Gij zijt tot God gekeerd van de afgoden, om.. Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten, dewelke Hij uit de doden verwekt heeft, namelijk Jezus, die ons verlost van de toekomenden toorn, " 1 Thess. 1:10. Hij verloste ons door Zijn bloed, verwierf ons het Koninkrijk der hemelen, en beloofde, dat Hij heenging voor ons plaats te bereiden, waarna Hij terug zou komen, om ons mee te nemen daarheen, waar Hij zelf is: "En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben, zo kome Ik weer, en zal u tot Mij nemen, opdat u ook zijn mag waar Ik ben, " Johannes 14:3. Om deze oorzaak dus wachten wij op Hem, wij zien uit naar het loon der erfenis in de dag Zijner toekomst, namelijk wij, die de Heere Jezus in deze wereld gediend hebben.

Ten derde. "Maar onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus, " Filip. 3:20. Wij verwachten Hem als Zaligmaker - Hij was Zaligmaker bij zijn eerste komst, en Hij zal Zaligmaker zijn bij zijn wederkomst. Bij zijn eerste komst kocht en betaalde Hij ons, bij zijn tweede komst neemt Hij ons, als Zijn gekocht eigendom tot zich. Bij zijn eerste komst gaf Hij ons de belofte Zijns Koninkrijks, bij zijn wederkomst stelt Hij ons in bezit van dat Koninkrijk. Bij zijn eerste komst toonde Hij ons, hoe wij worden zullen, namelijk in zijn verheerlijking op de berg, bij zijn wederkomst "zal Hij ons vernederd lichaam veranderen, opdat hetzelve gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam, " Filip. 3:21.

Ten vierde. Daarom wordt dan ook zijn komst onze "zalige hoop" genoemd: "Verwachtende de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van de grote God en onze Zaligmaker, Jezus Christus, " Titus 2:13. Een zalige hoop inderdaad, omdat Hij ons gekocht heeft met Zijn bloed, en een eeuwige erfenis voor ons in de hemelen bewaart, een zalige hoop inderdaad, daar wij bij zijn wederkomst zeker zullen medegaan. Geen wonder daarom, dat de heiligen vermaand worden, daarop te wachten, en dat de heiligen zelf er verlangend naar uitzien.

Maar welk een teleurstelling zou het voor al die wachtende gelovigen zijn, indien al hun verwachtingen eindelijk bleken, ijdel te zijn, en het einde hunner zalige hoop - zal niets meer dan een fabel wezen, indien óf onze Zaligmaker, de Heere Jezus Christus, niet komt, óf, komende, niet met Zich brengt de hoop, de zalige hoop, die ons weggelegd is in de hemelen, en waarvan wij "te voren gehoord hebben, door het woord der waarheid, namelijk van het Evangelie, " Coll. 1:5.

Ten vijfde. "Alzo ook Christus, eenmaal geofferd zijnde, om veler zonden weg te nemen, zal ten andere maal zonder zonde gezien worden van degenen, die Hem verwachten tot zaligheid, " Hebr. 9:28. Hier hebben wij de belofte, dat Hij komen zal, dat Hij ten andere male verschijnen zal, maar dan niet met zonde, gelijk de eerste maal - namelijk met de zonden Zijns volks, die Hij in Zijn eigen lichaam gedragen heeft - maar thans zonder zonde, omdat Hij ze door zijn zelfofferande heeft weggenomen.
Laat dus de heiligen op Hem staren, niet om hen met Zijn bloed van hun zonden te verlossen, maar om hen tot Zich te nemen, en hun die zaligheid te schenken, die Hij hun door Zijn sterven van God verkregen heeft. Deze dingen mogen zo degenen verwachten, die in de Heere Jezus Christus geloven en Hem in deze wereld door dat geloof en die liefde dienen, zij mogen dat alles verwachten, omdat Jezus Christus het voor hen heeft verworven. Hij zal in die dag de weggelegde kroon geven, zegt Paulus, "niet alleen mij, maar ook allen, die zijn verschijning liefgehad hebben, " 2 Tim. 4:8.
Aangezien nu deze erfenis in de hemelen de prijs, het goed, de vergelding is, die Hij met Zijn bloed heeft gekocht, hoe duidelijk blijkt dan daaruit, dat Hij Zijn Vader de vollen losprijs voor ons, zondaars, betaald heeft! zou God Hem anders de hemel hebben geschonken, om daarover te beschikken ten gunste van degenen, die geloven, en zou Hij ons anders dat hebben laten verkondigen? En welke troost konden wij van zijn wederkomst, van Zijn Koninkrijk en van zijn heerlijkheid, als de vruchten van Zijnen dood verwachten, indien Zijn dood niet een voldoende verzoening voor al onze zonden had aangebracht? "Het lijden van Christus, en de heerlijkheid, daarna volgende"! 1 Petrus 1:11.

Negende bewijs. In de laatste plaats noem ik het volgende als bewijs, dat Christus de vollen losprijs voor de zondaars aan God betaald, en hun een eeuwige verzoening verworven heeft: de bedreigingen, waarmee God hen bedreigt, en de straf, waarmee Hij hun tuchtigt, die weigeren, door Christus zalig gemaakt te worden, of de leer der rechtvaardiging uit het geloof in Hem verachten. De beschouwing van deze waarheid leidt ons tot deze drie punten:

1. Sommigen weigeren, door Christus gerechtvaardigd en zalig gemaakt te worden, en verachten de leer der rechtvaardiging uit het geloof in Hem,
2. God bedreigt dezulken,
3. God zal ze straffen.

Ten eerste. Uit vele Schriftwoorden blijkt het, dat sommigen weigeren, door Christus zalig gemaakt te worden. Hij is de Steen, die de bouwlieden verworpen hebben, Hij wordt door velen verloochend, de Joden ergeren zich aan Hem, en de Grieken achten zijn leer dwaasheid, terwijl beiden zeggen: "Wij willen niet dat Deze over ons Koning zij", of: "Hoe kan Deze ons zalig maken?" Psalm 118:22, Matth. 21:44, Lukas 19:14,

1 Cor. 1:23, 1 Petrus 2:4. De oorzaken, waarom velen Christus niet als Zaligmaker willen aannemen, zijn velerlei:
1. Zij hebben hun zonden lief.
2. Zij kennen zijn uitnemendheid niet.
3. Hun ongeloof 4. Zij stellen het uit, in de welaangename tijd tot Hem te gaan.
5. Zij vertrouwen op hun eigengerechtigheid.
6. Zij huldigen verderfelijke leringen.
7. Zij zijn op mensen - eer en mensengunst gesteld.
8. Zij zien de nederigheid van Zijn wegen en de geringheid van Zijn kinderen.
9. Het rechtvaardig oordeel Gods over hen.
10. Het Koninkrijk wordt andere gegeven.

Omdat deze nu weigeren, Hem aan te nemen, zo trachten zij ook meer of minder, sommigen slechts met de daad, andere tevens door hun woorden, de leer der rechtvaardiging door het geloof in Hem, verachtelijk te maken.
De een doet zulks, door aan zijn zonden de voorkeur te geven.
Een ander, door zijn eigen gerechtigheid boven die van Christus te stellen.
Een derde, door aan zijn eigen waan meer dan aan Christus' waarheid te geloven.
Een vierde, door de wereld meer te beminnen dan Hem, enz.
Dezulken bedreigt God, en Hij straft hen.

Ten tweede. *God bedreigt hen.*
1. "En het zal geschieden, dat alle ziel, die deze Profeet niet zal gehoord hebben, uitgeroeid zal worden uit de volke", Hand. 3:23. Die Profeet is Jezus Christus, de leer, die Hij predikte, was: dat Hij Zijn leven voor ons afleggen, ons Zijn vlees te eten, en Zijn bloed te drinken wilde geven, onder belofte, dat, wie Zijn vlees eet en Zijn bloed drinkt, het eeuwige leven zou hebben. Wie daarom niet ziet, of bevreesd is, de zaligheid zijner ziel in het geloof op het vlees en bloed van Christus te wagen, die verwerpt die Profeet, die hoort die Profeet niet, en die zal God afsnijden. Maar zou God dus gedreigd hebben, indien Christus' zoenverdiensten niet voldoende waren geweest, om de zondaars los te kopen en hun een eeuwige verzoening te verwerven?

2. "Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten", Psalm 110:1, Matth. 22:44, Hebr. 1:13. De eer van aan Gods rechterhand te zitten, werd Hem gegeven, omdat Hij gestorven was, en Zijn lichaam ons had opgeofferd: "Maar Deze, een slachtoffer voor de zonde geofferd hebbende, is in eeuwigheid gezeten aan de rechterhand God, voorts verwachtende, totdat zijn vijanden gesteld worden tot een voetbank van Zijn voeten", Hebr. 10 :12, 13. Verwachtende, omdat God zijn offerande had aangenomen, dat zij, die Hem verworpen hebben, vertreden zullen worden, dat is: door Hem aan een eeuwige, geduchte wraak zullen worden opgeofferd. Maar zou God zo'n macht aan Christus verleend hebben, dat Hij door een offerande in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden, ja, zou Hij gedreigd hebben, hen tot de voetbank van Christus' voeten te maken, die weigeren zich op dat offer te verlaten - indien zijn Majesteit niet voldaan was geweest met de losprijs, die Christus voor de zondaars heeft betaald, indien Christus hun niet een eeuwige verzoening had aangebracht?

3. Hij zal komen "van de hemel met de engelen Zijner kracht, met vlammend vuur wraak doende over degenen, die God niet kennen, en over degenen, die het Evangelie van onze Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn", 2 Thess. 1:7 - 8. Hier wordt ons uitdrukkelijk gezegd, waarvoor zij gestraft zullen worden, namelijk: omdat zij "God niet kennen en het Evangelie van onze Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn." Hier wordt meteen gezegd, dat zij, welke het Evangelie onzes Heeren niet gehoorzaam zijn, God ook niet kennen, noch in zijn gerechtigheid, noch in Zijn genade. Maar wat is het Evangelie onzes Heeren Jezus Christus anders, dan goede tijdingen, namelijk: vergeving der zonden door het geloof in Zijn bloed, een erfenis in de hemelen door het geloof in Zijn bloed, enz., gelijk wij hierboven reeds nader uiteengezet hebben? Nu vraag ik: kan iemand zich voorstellen, dat God de wereld zou bedreigen, met Zijn vlammend vuur wraak te zullen doen over degenen, die zich aan het Evangelie van Zijn Zoon niet onderwerpen, indien Deze Zijn Vader niet de vollen losprijs betaald, en de zondaars een eeuwige verzoening aangebracht had? "En van deze heeft ook Enoch, de zevende van Adam, geprofeteerd, zeggende: Ziet, de Heere is gekomen met zijn vele duizenden heiligen, om gericht te houden tegen allen, en te straffen alle goddelozen onder hen, vanwege al hun goddeloze werken, die zij goddeloos gedaan hebben, en van wege al de harde woorden, die de goddeloze zondaars tegen Hem gesproken hebben", Judas 1:14, 15.
De Heere, die hier gezegd wordt, met vele duizenden heiligen te zullen komen, is Jezus Christus zelf, en zij, die met Hem komen, heten zijn heiligen, omdat zij Hem door de Vader gegeven zijn, omdat Hij Zijn bloed voor hen heeft gestort. Nu blijkt uit de woorden "om gericht te houden tegen allen", en vooral tegen degenen, die harde woorden tegen Hem gesproken hebben, duidelijk, dat de Vader Zijnen Naam, Jezus, Zaligmaker, en Zijn verlossingswerk hogelijk eert. Ook lijdt het geen twijfel, of de harde woorden, waarvan hier sprake is, zijn zulke, die Jezus als Zaligmaker verloochenen, het bloed des verbonds onrein achtende, en het Hoofd des verbonds, door hun schandelijke taal, vertredende, dit heet: Hem openlijk te schande maken, en de rijkdom van Zijn goedertierenheid verachten, Hebr. 6:6, Rom. 2.

4. De tijd zou te kort zijn, om u een overzicht te geven van alle lage, gemene, leugenachtige, goddeloze gezegden, die deze verachtelijke kinderen der hel in leer, gesprek en geschrift tegen de Heere, de Koning, uitspreken. Maar de bedreiging luidt, dat Hij "gericht zal houden tegen hen om hun goddeloze werken, en van wege al de harde woorden, die de goddeloze zondaars tegen Hem gesproken hebben."

5. "Ziet dan toe, dat over ulieden niet kome hetgeen gezegd is in de Profeten: Ziet, gij verachters! en verwondert u, en verdwijnt: want Ik werk een werk in uw dagen, een werk, hetwelk gij niet zult geloven, zo het u iemand verhaalt", Hand. 13:40 41. Dit werk is hetzelfde, waarover wij tot hiertoe gesproken hebben, namelijk: de verzoening der zondaars door het bloed van Christus, waardoor Christus de vollen losprijs voor de zondaars Gode betaald heeft. dat blijkt uit de voorafgaande verzen, Hand. 13:23 - 29.

Let nu hierop, dat er verachters der Evangelische leer geweest zijn, en zullen zijn, en dat God dezulken met Zijnen toorn bedreigt: "Ziet gij verachters! en verwondert u, en verdwijnt." Maar zou God de zondaars zo ernstig gewaarschuwd tegen het verachten van deze leer, en zou Hij daarmee zo'n bedreiging van te zullen verdwijnen,

verbonden hebben, indien Hij niet in het bloed van Christus de vollen losprijs voor die zondaars had ontvangen? Ten derde. God straft degenen, die Zijn Zoon verwerpen.
1. Hij straft ze daarmee, dat Zijn toorn op hen blijft: "Die de Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op Hem", Johannes 3:36. De toorn Gods over de mens, want de zonde ligt reeds onder de verdoemenis der wet, en het oordeel is, dat de toorn Gods eeuwig ligt en blijft op degenen, die de Heere Jezus verwerpen, want zij hebben geen offer voor hun bedreven zonden, omdat zij weigeren, het offer van Christus' lichaam aan te nemen. Daarom is het onmogelijk, dat aan hun tegenwoordigen toestand zij ontkomen, die de verzoening, door Christus aangebracht, niet willen aannemen.
Bovendien heeft God, om Zijn mishagen aan de dag te leggen, wanneer zondaars het offer van Christus verwerpen, besloten, dat er geen ander offer voor de zonde meer zijn zal. Daarom: "zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonden", Hebr. 10:26. God wijst geen ander slachtoffer aan, noch zal ooit een ander erkennen, wie of wat het ook zij. Luister naar deze gezegden, waardoor die waarheid zo krachtig wordt uitgedrukt. "Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen?" En nogmaals, "Ziet toe, dan u Dien, die spreekt, niet verwerpt, want indien deze niet zijn ontvloden, die Degene verwierpen, welke op aarde Goddelijke antwoorden gaf (Mozes), veel meer zullen wij niet ontvlieden, zo wij ons van die afkeren, die van de hemelen is (Christus)", Hebr. 2:3, 12:25.
Dit is zo'n sterk bewijs, dat Christus Gode de vollen losprijs voor de zondaars betaald heeft, omdat God zo streng en zo herhaaldelijk degenen bedreigt en straft, die niet door Christus gerechtvaardigd willen worden, Hij bedreigt, gelijk wij hebben vernomen, en Hij straft, door zulke mensen in hun zonden te laten, en zijn geduchte wraak over hen uit te gieten.

2. "Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden, maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden", Markus 16:16. Maar wat moet dan geloofd worden?
a. Dat Jezus de Zaligmaker is. "Indien u niet gelooft, dat Ik Die ben, u zal in uw zonden sterven" Johannes 8:24.
b. Wie niet gelooft, dat Jezus ons een volkomen gerechtigheid heeft aangebracht, zal in zijn zonden sterven, zal verdoemd en in het helse vuur geworpen worden, want dezulken hebben geen mantel om hun zonden te bedekken, en moeten daarom naakt in het oordeel, in het vreselijke oordeel Gods verschijnen. Daarom, nadat de Apostel gezegd heeft: "Zo blijft er voor dezulken geen slachtoffer meer over voor de zonden", voegt hij er aan toe: "maar een schrikkelijke verwachting des oordeels, en hitte des vuurs dat de tegenstanders zal verslinden." Er blijft niets voor hen over, dan het oordeel Gods, en zijn vreselijke wraak, die de tegenstanders zal verslinden. "Als iemand de wet van Mozes heeft te niet gedaan, die sterft zonder barmhartigheid, onder twee of drie getuigen. Hoeveel te zwaarder straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die de Zoon van God vertreden heeft, en het bloed des testaments onrein geacht heeft, waardoor hij geheiligd was, en de Geest der genade smaadheid heeft aangedaan?" Hebr. 10:28, 29.
Zie hier, of Gods toorn niet ontbrandt, of er geen melding gemaakt wordt van zijn vreselijk oordeel en zijn ontzettende wraak! Dat alles wordt gedreigd, nu er sprake is

van degenen, die Christus geringschatten, zijn bloed onrein achten, en Zijn opgeofferd lichaam vertreden, nu is God een verterend vuur geworden, dat brandt tot in de diepste diepte der hel. "Want wij kennen Hem, die gezegd heeft: mijn is de wraak, Ik zal het vergelden, spreekt de Heere.
En nogmaals, De Heere zal Zijn volk oordelen", Hebr. 10:30. Deze woorden zijn door de Heilige Geest ingegeven, om in de harten der weerspannigen ootmoediger gedachten te verwekken, en een hoger achting voor Christus' zoenoffer te kweken, dat eens op Golgótha Gode, de Vader gebracht werd, want daarop doelt de gehele brief aan de Hebreeën. Omtrent dit onderwerp lezen wij in een van Paulus" zendbrieven aan de Thess., dat velen de liefde der Waarheid niet hebben aangenomen, opdat zij zouden zalig worden: "Daarom zal God hun zenden een kracht der dwaling, dat zij de leugen zouden geloven, opdat zij allen veroordeeld worden", 2 Thess. 2:10 - 12
"De Waarheid" is in deze plaats Jezus Christus. "Ik ben de waarheid", zegt Hij zelf, Johannes 14:6. De liefde der waarheid is dus niets anders dan de liefde en barmhartigheid van Jezus Christus, die Hij bewezen heeft in het vergieten van Zijn bloed voor des mensen verzoening. "Niemand heeft meer liefde dan deze, dat iemand zijn leven zette voor zijn vrienden", Johannes 15 13. Dit is zo de liefde der waarheid (de liefde van Jezus) dat Hij zijn leven voor ons heeft gegeven.
Degenen nu, die zo'n liefde verwerpen, laden Gods toorn dermate op zich, dat God hun eer een kracht der dwaling zendt, dan dat Hij hen uit hun verdoemenis zou verlossen, Hij geeft hen over aan de verleiding van die dwaling, en betuigt daarmee, dat Hij een mishagen heeft aan hun verwerping van Christus' gerechtigheid, zodat een eeuwige verdoemenis hun einde zijn zal. Geeft dit niet opnieuw getuigenis, dat Christus de vollen losprijs voor de zondaars Gode betaald, en hun een eeuwige verzoening heeft aangebracht?

TOEPASSING VAN DEZE LEER

Thans wil ik enige toepassingen afleiden uit deze gezegende leer, dat Jezus Christus volkomen voor al onze zonden betaald en ons een eeuwige verzoening verworven heeft. Eerste toepassing. Deze leer doet ons vele dingen verstaan, die ons anders duister en ten enenmale onbekend zouden blijven, omdat deze leer vergezeld gaat van de Heilige Geest, die verborgenheden openbaart, en alle dingen onderzoekt ook de diepten Gods, 1 Petrus 1:2, Eféze 1:17, 1 Cor. 2:10. De Heilige Geest daalt met deze leer neer, als het enige, waarin Hij behagen heeft, daarom heet Hij ook "de Geest der wijsheid en der Openb. In zijn kennis." Diezelfde Geest schenkt ook "de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, die het beeld Gods is", Eféze 1:17, 2 Cor. 4:6.
Men weet weinig van God, waar het Evangelie verworpen wordt, de nauwgezette Jood en de wijze Heiden zien meer van God in de gekruisigden Christus dan buiten Hem in hemel en aarde, want in Hem "zijn al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen, " Coll. 2:3, niet alleen in Zijn Persoon als God, maar ook in Zijn verlossingswerk als Middelaar. Daarom zegt Paulus ons, dat hij "niet voorgenomen heeft, iets te weten onder u, dan Jezus Christus, en die gekruisigd", 1 Cor. 2:2. Ik zeg: ons wordt in deze leer meer van God geopenbaard, dan wij in hemel en aarde van Hem vermogen te ontdekken.

Ten eerste. Hier is meer van zijn Wijsheid op te merken, dan in de schepping en ouderhouding aller schepselen. Zijn wijsheid, zeg ik, in het kiezen van middelen, om de zondaars met een heilige en oneindige Majesteit te verzoenen, om een heilig God en tegelijk een Zaligmaker te zijn, om rechtvaardig te zijn ten opzichte der wet, ten opzichte van Zijn bedreigingen, ten opzichte van Zichzelf, en toch zondaars te verlossen, zo'n wijsheid kan onmogelijk verstaan worden, totdat wij Jezus Christus als Zoenoffer aan het kruis zien hangen, want hier wordt het raadsel opgelost: "Christus is gestorven voor onze zonden", en daarom kan een rechtvaardig God ons zalig maken, Jesaja 45:21. En om diezelfde reden heet Christus "de Wijsheid Gods", niet alleen omdat Hij zelf de Wijsheid is, maar vooral omdat in Hem de grootste Openb. Gods aan de mens is geschied. Daarom ook lezen wij, dat God, in de verzoening door Christus' bloed overvloedig is geweest over ons in alle wijsheid en voorzichtigheid, Eféze 1:7 - 8. Hier vinden mij de grootste tegenstrijdigheden verenigd, de gerechtigheid wordt hier met de zondaar verzoend, de mens staat hier rechtvaardig voor het aangezicht Gods, hoewel geheel en al onrein in zichzelf, en hier wordt hij, die geen goed gedaan heeft, bekleed met een genoegzame gerechtigheid, de gerechtigheid Gods, door het geloof in Jezus Christus.

Ten tweede. De rechtvaardigheid Gods wordt hier duidelijker aanschouwd dan in de straf der verdoemden. "Hij heeft zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard", is een waarheid, die de natuur van Gods rechtvaardigheid helderder ten toon spreidt, dan wanneer gezegd ware: "Hij heeft de gehele wereld niet gespaard." Gewis heeft Hij de engelen uitgeworpen, en de oude wereld in de zondvloed doen omkomen, Hij heeft Sodom en Gomorra door zwavel en vuur van de hemel verteerd, en vele dergelijke gerichten geoefend, maar wat is dat alles in vergelijking met de vloek, die op Zijn Zoon is gelegd? Ja, wat zijn duizend zulke openbaringen van Zijn rokende toorn tegen de zonde, vergeleken bij het feit, dat Hij Zijn geliefde Zoon geslagen, verdrukt, geplaagd en Hem tot het voorwerp van zijn wraak gemaakt heeft? Hier komt het krachtig uit, dat Hij de persoon niet aanneemt, maar de zonde oordeelt en veroordeelt in wie Hij ze ook vindt zelfs in Christus, in wie Hij Zijn welbehagen heeft, Rom. 8:32, Gal. 3:13.

Ten derde. De verborgenheid van Gods wil is duidelijker geopenbaard, dan toen Hij de aarde uit het niet te voorschijn riep, als Hij Christus, of schoon rechtvaardig, veroordeelt, en ons, hoewel zondaars, rechtvaardigt, terwijl Hij Hem zonde voor ons, en ons gerechtigheid Gods in Hem maakt.

Ten vierde. Gods macht komt hier evenzeer veel beter aan het licht dan in de schepping van hemel en aarde, want als Jezus de zonde draagt en ze overwint, gebukt gaande onder de gerechtigheid ener oneindige Majesteit, dan legt Hij daardoor zijn oneindige macht aan de dag. Want waar de wet voldoening voor de zonde eist, een oneindige Majesteit voldoening vordert voor de ongehoorzaamheid van een gans mensengeslacht, en een heilig, rechtvaardigen almachtig God Zijn toorn uitgiet om der ongerechtigheid wil, daar moet degene, die dat alles te dragen heeft, niet alleen gelijk God zijn, maar dit ook tonen, door onder zo'n overstelpenden last tot de einde toe te volharden. Toen engelen en mensen gezondigd hadden, hoe vielen zij toen en vergingen voor Gods aangezicht, in hen was geen kracht om Zijnen schrik te

weerstaan, en noch in hun personen, noch in hun daden werd iets gevonden, dat Gods heilig misnoegen kon wegnemen.
Maar hier staat Gods eigen Zoon voor Hem, beladen met de zonden der gehele wereld, de Vader vervloekt Hem en veroordeelt Hem ter dood, en de Zoon, door de kracht van Zijn Goddelijke natuur, overwint de zonde, voldoet aan de Goddelijke gerechtigheid, en wordt op deze wijze de Zaligmaker der wereld. Hier openbaart zich dus een macht, de zonde is iets machtigs: zij verbrijzelt en vernietigt alles, uitgenomen Hem, wiens Geest eeuwig is, Hebr. 9:14. Zet Christus en Zijn lijden ter zijde, en u ziet noch de ongerechtigheid der zonde, noch Gods heilig misnoegen over dezelve, gij ziet geen van deze beide in hun ganse uitgestrektheid. Had u een gezicht op de legioenen, die nu in de folteringen der hel verkeren, ja kondt gij op eens hun kreten en weeklachten horen, en de zwaarte van hun last gevoelen, dan nog zou u veel van het kwaad der zonde en van Gods gerechtigheid verborgen blijven, want gij zou het meeste en grootste niet opmerken. Een reus toont zijn kracht niet, wanneer hij een klein kind doodt, of als bij de tegenstand van een zwakken, onbeduidende vijand overwint, maar wel wanneer hij met iemand van zijn lichaamsbouw en krachten zich meet, en de sterkte van die tegenpartij wordt eerst dan recht openbaar, wanneer de kracht en de list des andere vruchteloos blijken.
Zo openbaarde ook Jezus Christus zijn eeuwige macht en Godheid sterker in Zijn torsen van onze zondelast, dan toen door Zijn Woord aarde en hemel geschapen werden, daarom heet de gekruisigde Christus "de kracht Gods", 1 Cor. 1:24.

Ten vijfde. Gods liefde en barmhartigheid werd nimmer zo heerlijk geopenbaard als in de overgave van Zijn Zoon voor onze zonden. Gods liefde en barmhartigheid blijkt ook uit regen en vruchtbare tijden en als Hij ons hart vervult met spijs en vrolijkheid, en op ons, zijn schepselen, zijn tijdelijke zegeningen uitstort. Maar bovenal is hierin Zijn liefde jegens ons openbaar geworden, dat "Christus Zijn leven voor ons heeft gesteld." "Maar God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren", 1 Joh. 3:16, Rom. 5:8. Geen liefde, gelijk deze, ook heeft God nimmer Zijn liefde op deze wijze geopenbaard. "Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden", 1 Joh. 4:10. Hierin is de liefde, dat God Zijn Zoon, Zijnen Geliefde, Zijnen eniggeboren Zoon, in wie Hij al Zijn welbehagen had, gezonden heeft! Hierin is de liefde, dat Hij Hem gezonden heeft on zondaren zalig te maken, door hun zonden te dragen, door hun vloek op zich te laden, door hun dood te sterven, door hun pijn te lijden! Hierin is de liefde, dat Christus voor ons gestorven is, toen wij nog zondaars waren, ja, hierin is de liefde dat "Christus, toen wij nog krachteloos waren, te Zijner tijd voor de goddelozen is gestorven", Rom. 5:6.

Tweede toepassing.
Schenkt deze leer ons de duidelijkste Openbaring van God, zo ook van onszelf en het onze.
Ten eerste. Zij leidt ons tot de beste zelfkennis. Wilt u weten, o, zondaar! wat gij zijt? Zie op het kruis, en aanschouw die wenende, bloedende, stervende Jezus, niets minder dan dat was nodig om u te redden, niets minder dan Zijn bloed, engelen konden het niet, mensen konden het niet, God kon het niet, omdat Hij niet liegen noch Zichzelf verloochenen kan. Welk een ontzettend iets is dan de zonde, dat allen, die haar last

dragen, daaronder bezwijken! ja, zij bracht zelfs de Zone Gods in de dood en in het graf, en zij zou Hem voor eeuwig in het helse vuur geworpen hebben, was Hij niet Gods Zoon geweest, had Hij geen kracht genoeg bezeten, om haar te dragen, ja weg te dragen!
O, Lam Gods! zondaars gingen de hel tegemoet, Christus was de Verlustiging van Zijn Vader en bezat heerlijkheid bij Zijn Vader.
Maar Hij wilde meer, de hemel kon Hem niet houden: Hij daalde op aarde neer om de zondaren zalig te maken, 1 Tim. 1:15. En indien Hij niet gekomen ware, uw zonden hadden u overstelpt, uw zonden hadden Gods toorn over u gebracht, en uw eeuwig verderf ten gevolge gehad. Geen mens, die geen zondaar is, geen zonde, die niet zelfs engelen onder Gods wraak brengen zou, indien God hen daarmee belastte.
Zondaar! de leer van Christus' kruisdood roept u daarom luide toe, dat de zonde uw toestand zo ontzettend gemaakt heeft. Zie op uzelf, zie op uw zonden, zie de toestand waarin uw ziel verkeert. Maar zie ook op het bloed en de dood van Christus: Christus' sterven geeft u het diepste gezicht in de vreselijke natuur der zonde. Ik herhaal: indien de zonde iets zo ontzettends is, dat zij het hart van Gods Zoon heeft gebroken - want zo lezen wij in de Schrift - hoe kan dan een arme, onboetvaardige, verdoemde zondaar met Gods toorn worstelen??
Ontwaakt, zondaars! gij zijt verloren, gij zijt verdoemd, het helse vuur is uw eeuwig deel, indien u in uw zonden blijft, en in de vreselijke dag des oordeels geen Zaligmaker hebt om uw Middelaar te zijn!

Ten tweede. Uw goede werken kunnen u niet helpen, dat zegt u Christus' bloed. Want door deze leer: "Christus is gestorven voor onze zonden", veroordeelt God der mensen gerechtigheid ter dood. Christus moest sterven, óf de mens verdoemd worden. Waar blijft nu enige plaats over voor de menselijke gerechtigheid? plaats, zeg ik, voor de menselijke gerechtigheid, opdat de mens daarom aangenomen en door God als rechtvaardig erkend worde?
Breng dus uw gerechtigheid tot Christus' kruis, en zie in Zijn bloed de genoegdoening aan de Goddelijke gerechtigheid, aanschouw Hem, zeg ik, in zijn tranen en angstkreten, aanschouw het bloed en het sterven van Jezus Christus. Zie die stervenden Heiland, die zelf nimmer zondigde, en nooit iemand beledigde, en die toch Zijn leven laat. Kon een heilig leven, een onschuldige, reine wandel iemand van de dood redden, zo was Jezus niet gestorven. Maar Hij moest sterven, Hij heeft onze zonden op Zich genomen, en daarom moest Hij de dood smaken. De mens behoeft zo niet verder te gaan om de waarde zijner eigengerechtigheid te leren kennen, dan tot Christus' kruis, hij behoeft op een rechte kennis daarvan niet te wachten tot de jongsten dag.

Vraag. *Maar hoe kan ik de onwaarde mijner eigengerechtigheid door de dood van Christus leren verstaan?*
Antwoord. Op deze wijze: indien Christus voor uw zonden sterven moest, dan kon al uw gerechtigheid u niet verlossen. "Indien de rechtvaardigheid door de wet is, zo is dan Christus te vergeefs gestorven", Gal. 2:21. Deze tekst zegt duidelijk, dat óf Christus te vergeefs gestorven, óf uw gerechtigheid ijdel is. Indien uw gerechtigheid u kan zalig maken, dan is Christus te vergeefs gestorven, indien niets minder dan Christus' dood u kan verlossen, dan betekent uw gerechtigheid niets, een van beide

moet verworpen worden: uw of Christus' gerechtigheid. Christus, gekruisigd om de wereld zalig te maken, openbaart twee grote gebreken in de menselijke gerechtigheid, ik bedoel, ten opzichte der rechtvaardigmaking ten leven:

1. Zij verzet zich tegen Christus' oprechtheid.
2. Zij beschuldigt God van dwaasheid.

1. Zij verzet zich tegen Christus' gerechtigheid, omdat zij zich in de plaats van deze zoekt te stellen, namelijk zichzelf te doen gelden ter rechtvaardigmaking voor Gods aangezicht, en dit is een der grootste beledigingen, die de nietige mens Christus kan aandoen, terecht veroordeelt daarom deze Evangelische leer de menselijke gerechtigheid, en belooft het Koninkrijk Gods eerder aan hoeren en tollenaars.
2. Zij beschuldigt God van dwaasheid, want indien onze eigengerechtigheid in staat is, ons voor God van de vloek der wet te ontslaan, dan zijn niet al de schatten der wijsheid en der kennis in Hem verborgen, deze verwaten zondaar heeft een eigen weg uitgevonden, zonder op God te letten, ten einde zijn ziel voor Gods toorn en wraak te beveiligen. Ik zeg: zonder op God te letten, want Hij zelf heeft nimmer deze weg uitgedacht, anders zou Hij nooit Zijn Zoon gezonden hebben om te sterven voor de zondaren. Wij hebben vernomen, dat Christus de Wijsheid Gods is, en de Gerechtigheid, die ons rechtvaardigt. God is geopenbaard in het vlees, om ons te verlossen: ziedaar het grote mysterie der Godzaligheid. Maar waarin ligt de diepte van Gods wijsheid omtrent onze zaligheid, zo des mensen eigengerechtigheid hem kan verlossen? Job 40:10 - 14.
Ja, waarom heeft God dan verkondigd, dat er onder de hemel geen andere Naam gegeven is, door welke wij moeten behouden worden? En waarom wordt er dan zo plechtig betuigd, dat er "zonder bloedstorting geen vergeving geschiedt", indien de mens zich door eigen werken verlossen kan? Indien zo deze leer van Christus' gerechtigheid zuiver gepredikt en van hart geloofd wordt, dan verwijst ze des mensen gerechtigheid ter helle, zij werpt ze uit, gelijk Abraham Ismaël uitwierp. Christus' bloed, Christus' dood neemt al haar heerlijkheid weg! Wanneer de mens zijn uiterste heeft gedaan en beproefd, dan nog kan hij met geen bloed voor Gods aangezicht verschijnen, en toch vermag alleen het bloed verzoening te doen voor de ziel, en niets dan bloed kan onze zonden afwassen, Leviticus 17:11, Openb. 1:5, Hebr. 9.
De gerechtigheid eist bloed, de zonde roept om bloed, de Rechtvaardige wetten vorderen bloed, ja de duivel zelf moet door bloed overwonnen worden. Zondaar waar is thans uw eigengerechtigheid? Breng ze voor het verterend vuur, want onze God is een verterend vuur, breng ze voor de gerechtigheid naar de wet, ja zie of iets anders dan bloed ons van onze zonden en van de duivel verlossen kan, zie het, zeg ik, in deze leer, ga geen schrede verder, voordat gij het hebt onderzocht.

Ten derde. Door deze leer worden wij gewezen op de waarde der ziel. De ziel moet een grote waarde bezitten, anders zou de Zone Gods Zijn bloed niet vergoten hebben, om ze vrij te kopen. O, zondaars! die uw ziel voor een onbeduidend genoegen waagt, gij kent gewis de waarde van uw ziel niet. Indien u weten wilt, wat uw ziel betekent, en welke prijs God er op stelt, lees dan die prijs in Christus' bloed. Het bloed van Christus werd vergoten, om de ziel te redden. "Want gij zijt duur gekocht, namelijk tot de prijs van Christus' bloed - zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uw geest, welke Godes zijn", 1 Cor. 6:20.

Zondaar! gij hebt een ziel, kunt u een gekruisigde Christus aanschouwen, zonder uw zonden te verfoeien en Hem lief te krijgen?

Derde toepassing.
Deze leer moedigt de zondaars aan, tot God te gaan om genade te verkrijgen, want de vloek der zonde is daar weggenomen. Ik spreek nu van ontwaakte zondaars, die zichzelf als zondaars hebben leren kennen.
Twee overwegingen zijn het vooral, die de ontwaakten zondaar tot wanhoop dreigen te voeren:
1. het bewustzijn der zonde, en
2. de straf, die op de zonde volgt.

Deze slaan het hart neer want wie is in staat, de schuld der zonde te dragen? "Dewijl onze overtredingen en onze zonden op ons zijn, en wij in dezelve versmachten, hoe zouden wij dan leven?" Ezech. 33:10. Hoe inderdaad? Dat is onmogelijk! Zo kan niemand bestaan voor de gerechtigheid Gods. "Zal uw hart bestaan? Zullen uw handen sterk zijn, in de dagen, als Ik met u handelen zal?" Ezech. 22:14. Geenszins! "Een verslagenen geest, wie zal die opheffen?" Spreuken 18:14. Dat kan geen mens, geen engel zelfs. Daarom wee de mens, indien Christus verborgen is, en de zegen van het geloof in Zijn bloed geloochend wordt, wie dat doen, treden in de voetstappen van Saul en Judas, de een het zwaard, de ander de verworging tegemoet, beide om hun levensdagen ellendig te eindigen. Zij durven niet tot God gaan, omdat de gedachte aan de eeuwige, heilige Majesteit hen verschrikt en beangstigt.
Maar plaats deze arme, ontstelde zondaars voor de gekruisigden Christus, en overtuig hen dat de zonden, waaronder zij zuchten en jammeren, lang tevoren op Christus zijn gelegd, en de vrees der verdoemenis vermindert, ja verdwijnt geheel en al, de angst en de schrik vlieden, en de ziel begint een hoop des levens te voeden. Want ze spreekt dus tot zichzelf: Is dit inderdaad Gods waarheid, dat Christus voor mij zonde gemaakt is? dat Hij voor mij een vloek is geworden? Heeft Hij inderdaad al mijn zonden gedragen, en door Zijn bloed mij een eeuwige verlossing verworven?
O, gezegend Evangelie! O, welkome genade! "Loof de Heere, mijn ziel! en al wat binnen in mij is Zijn heilige Naam." Nu daalt de vrede neer, nu verandert het gelaat des hemels: "Zie, alle dingen zijn nieuw geworden!"
Nu kan de zondaar Gods tegenwoordigheid verdragen, ja hij ziet onuitsprekelijke heerlijkheid en schoonheid in Hem, want thans ziet hij zijn gerechtigheid voldaan. Hoe verlangend reisde Jakob naar het beloofde land, hoewel hij zeer voor zijnen broeder Ezau vreesde! Maar toen de gedachten der vreze weggevaagd werden door de broederkus, en de verwachte vijandelijke aanval door een hartelijke omarming werd vervangen, wat ging toen in zijn ziel om? "Ik heb uw aangezicht gezien, als had ik Gods aangezicht gezien, en u welgevallen aan mij genomen hebt, " Genesis 33:10.
Zo, ja nog veel beter is het met de angstige zondaar, wanneer hem Gods genade in Jezus Christus wordt geopenbaard. "God was in Christus, de wereld met zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekende." O, welk een balsem is dit woord voor een gewond geweten, vooral bij hetgeen volgt: "Want Dien, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem, " 2 Cor. 5:19, 21.

Nu ziet de ziel de mogelijkheid, om onbevlekt voor God te staan, een mogelijkheid, reeds lang bereid. Reeds lang bereid, zeg ik, door God in Christus, een mogelijkheid, die volkomen aan de wet beantwoordt. Wat eist de wet? Gehoorzaamheid? hier is zij. Een bloedig offer? hier is het gebracht. Een volmaakte gerechtigheid? kan een gerechtigheid volmaakter zijn dan deze? Nu dan: de wet veroordeelt niet meer degene, die in God gelooft, want aan al haar eisen is voldaan, haar vloek is verslonden in de vloekdood van Christus.

Tegenwerping. Maar de rede zegt, dat, omdat onze persoonlijke zonde de dood heeft verdiend, ook onze persoonlijke gehoorzaamheid ons het leven en de heerlijkheid verwerven moet.
Antwoord. Zo spreekt de rede inderdaad, en de wet getuigt niet anders, Rom. 10:5, maar wij weten, dat God boven deze beide staat, en Hij spreekt in Zijn verbond der genade niet zo, "namelijk, indien u met uw mond zult belijden de Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat Hem God uit de doden opgewekt heeft, zo zal u zalig worden, " Rom. 10:9. Laat daarom de rede zwijgen, ja laat de wet zich onderwerpen aan Dien, die haar gemaakt heeft, laat ze voldoening voor haar eisen zoeken, waar God die heeft gesteld, laat ze de gerechtigheid aannemen, die God heeft aangenomen, al is deze niet de gerechtigheid der wet, maar die des geloofs in Jezus Christus. God heeft Hem onze Gerechtigheid gemaakt, Hij heeft Hem zonde voor ons gemaakt, Hij heeft Hem voor ons een vloek gemaakt, Hij heeft hem ons ten zegen gesteld, mij dunkt, dit woord: "God heeft het dus gemaakt, " moest de ganse wereld doen verstommen.

Vierde toepassing.
Deze leer geeft voorts overvloedige beweegredenen voor de verzochten, om de aanvallen des duivels te weerstaan. Wanneer de ziel de Heere Jezus begint te zoeken, dan vangt Satan aan, haar te kwellen en te verzoeken, gelijk de Kanaänieten de Gibeonieten deden, omdat deze een verbond met Jozua gemaakt hadden, Jozua 10:1, 6. Drie dingen kwellen gewoonlijk de ziel, die naar Jezus Christus begint uit te gaan:

1. De vreselijke beschuldigingen van Satan.
2. Lage en godslasterlijke gedachten.
3. Een geneigdheid onzer natuur, om ons door die beide te laten meeslepen.

Ten eerste. De vreselijke beschuldigingen van Satan doen het hart gedurig sidderen. Daarom worden zijn aanvallen vergeleken met het brullen des leeuws, want gelijk de leeuw door zijn gebrul zijn prooi van angst doet samenkrimpen, zo ook ontzet de duivel hen, die naar Zijn Woorden luisteren, 1 Petrus 5:8. Wanneer hij ons met zijn beschuldigingen tracht neer te werpen, dan doet hij gelijk Rabsake met de Joden: hij spreekt tot ons in onze eigen taal: hij noemt onze zonden zoals ons schuldig geweten ze zich bewust is, Hij doemt ons ten dode bij elke overtreding, die ons ontrust geweten niet kan loochenen.

Ten tweede. Bovendien verrijzen er thans in het hart zulke lage en zielverontreinigende gedachten, dat de arme zondaar tot het uiterste gebracht wordt, want het schijnt nu der ziel toe, als of alle banden des vleses verscheurd en alle slagbomen der zonde weggenomen zijn, rondom zich zwarte duisternis, en de mens in een duivel veranderd, en indien onwetendheid en ongeloof de bovenhand behouden,

dan besluit de arme voortgedreven ziel, dat zij verdoemd is, geschapen voor een eeuwige vergelding.

Ten derde. Dan bespeurt de zondaar in zichzelf ook een neiging, om aan elke verleiding gehoor te geven, een neiging, zeg ik, die hem voortdurend bijligt, Rom. 7:21. Dit werpt alles neer. De wanhoop steekt haar klauwen naar hem uit, hij kan niet meer bidden, niet meer horen, niet meer over God nadenken, maar het is, alsof onophoudelijk vuur en rook uit zijn hart opstijgen. De zonde brengt thans overal verwarring, ja, hoe sterker de zondaar verlangt, in oprechtheid zijnen plicht te doen, des te verder vindt hij zich van het volbrengen verwijderd, want hoe meer de ziel onder deze aanvallen en ellende worstelt, des de krachtiger biedt Satan tegenstand, hij geeft telkens scherper vergif in, om die worsteling te overwinnen, want zolang de ziel nog worstelt, is des duivels kans nog onzeker.
Een vlieg in een spinnenweb is een beeld des zondaars in zo'n toestand - de vlieg ziet zich gevangen in de draden, en thans vertoont zich de spin, indien de vlieg zich tracht los te rukken, dan komt de spin naderbij en zet een voet op haar slachtoffer, blijft de vlieg haar pogingen voortzetten, dan vat de spin ze met haar vergiftigen bek aan, hoe meer de vlieg worstelt, des te vaster omvat haar de spin. Wat moet de vlieg nu doen? Wel, zij wordt gedood, indien niet spoedig iemand haar verlost. Zodanig is de toestand der aangevochten ziel, zij is gevangen in des duivels net, haar voeten en vleugelen zijn gebonden, nu vertoont zich Satan, tracht de ziel zich te bevrijden, zo vat Satan haar aan, gaat ze voort pogingen aan te wenden ter ontkoming, dan grijpt Satan haar aan met zijn godslasterlijke mond, vergiftiger dan een slangenmuil, hoe meer zij worstelt, des te vaster omklemt Satan haar, en zij moet ellendig omkomen, tenzij de Heere Jezus haar uit dat vreselijke net verlost. De aangevochten ziel verstaat mijn woorden.
Voorts: hoewel de gevangen vlieg naar geen redding kan uitzien, de ontwaakte, verzochte zondaar wel. Wat moet hij daarom doen? Hoe kan hij de hoop des levens behouden? Blikt hij in zijn hart, dan vindt hij godslastering, ziet hij op zijnen wandel, dan vindt hij slechts zonden, wil hij klagen, dan kan hij niet: ongeloof en hardheid des harten maken het hem onmogelijk. Zal hij dan in zijn twijfeling berusten? Ook dat niet. Zal hij op zijn werken vertrouwen?
Neen. Zal hij van Christus afzien, totdat zijn hart beter is geworden?
Neen. Wat dan? Zie NU op de gekruisigde Christus, dan ontdekt gij, dat uw zonden betaald, uw ongerechtigheden verzoend zijn, dan aanschouwt gij de dood overwonnen, omdat uw zonden door een Ander worden gedragen, en des duivels macht is daar gebroken. Dit gezicht neemt de kracht der verleiding weg, reinigt het hart, en het gemoed begint lust te vinden in al wat goed is. En om u te bemoedigen, verzochte zondaar! dit heerlijke Evangelie aan te grijpen, hoor wat Jezus gelezen heeft bij de aanvaarding van Zijn ambt: "De Geest des Heeren is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd! Hij heeft Mij gezonden om de armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen, die gebroken zijn van harte, om de gevangenen te prediken loslating, en de blinden het gezicht, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid, om te prediken het aangename jaar des Heeren", Lukas 4:18, 19.
Dat moet de aangevochten ziel geloven, maar juist dat geloof valt haar zo zwaar, want Satan houdt haar zo lang mogelijk vast, zodat alleen een vast geloof hem kan doen vlieden. O, welk een inspanning kost zo'n strijd aan het begenadigde hart! indien het geloof zwak is, dan kan het nauwelijks hoger dan "de knieën" komen. Heere, help!

Heere, verlos! en dan gaat het weer omlaag, totdat een hand uit de hemel de zinkende zondaar aangrijpt, totdat Jezus Christus als de Gekruisigde Zich aan hem vertoont en herinnert, hoe Hij eens een vloek is geworden, want dan, en niet eer, wijkt de verzoeking, althans voor een tijd.
Nu kan de ziel weer om zich heen blikken, en dus tot zichzelf spreken: indien Christus mijn zonden en derzelver vloek heeft gedragen, dan zijn zij van mij afgenomen, en omdat het Gods heilplan was, mij op deze wijze van mijn zonden te bevrijden, wil ik Zijn Naam loven, op zijn goedertierenheid vertrouwen, en getroost op dood en hel staren. "Uw hart zal de verschrikking overdenken, en uw ogen zullen een ver gelegen land zien", Jesaja 33:16 - 18.

Vijfde toepassing.
Deze leer maakt Christus dierbaar voor de gelovigen: "U dan, die gelooft, is Hij dierbaar", 1 Petrus 2:7. Deze waarheid zou breedvoerig kunnen besproken, en in duizend, alle gewichtige onderdelen kunnen gesplitst worden:
1. Bij de overdenking van hetgeen de zonde is.
2. Bij de overdenking van wat de hel is.
3. Bij de overpeinzing van Gods toorn.
4. Bij het nadenken over de eeuwigheid.
5. Als wij bedenken, wat het verlies ener ziel betekent.
6. Wat het is, God te verliezen.
7. Wat het verlies des hemels wil zeggen.
8. En wat het is, voor eeuwig met de duivelen en verdoemde zielen in de vreselijkste duisternis te verkeren.

Ten slotte bedenkende, dat wij van al deze ellende door de Heere Jezus verlost worden. Voorts wordt Christus mij dierbaar, wanneer ik overdenk:
1. Hoe Hij mij verlost heeft, namelijk met Zijn leven, met Zijn bloed, het kostte Hem tranen, zuchten, doodstrijd, verlaten te zijn van God, om die verlossing te volbrengen, droeg Hij Zijns Vaders toorn, Zijns Vaders vloek, en stierf duizend doden tegelijk.
2. Hij deed zulks, toen ik Zijn vijand was, zonder dat ik naar die verlossing verlangde, zonder dat ik ervan wist, geheel buiten mijn medeweten.
3. Hij deed het vrijwillig, van ganser harte, ja, Hij verlangde voor mij te sterven, de hemel kon Hem niet houden, zover dreef Zijn liefde Hem om mij te verlossen, en Hij volbracht het buiten de poorten van Jeruzalem. Grote Jezus! dierbare Jezus! liefdevolle Jezus! Jonathans vriendschap stal Davids hart, en maakte hem voor altijd dierbaar in zijn ogen. "Ik ben benauwd om uwentwil, mijn broeder Jonathan!" roept David uit, na de noodlottige nederlaag op het gebergte Gilboa, "gij waart mij zeer liefelijk, uw liefde was mij wonderlijker dan liefde der vrouwen", 2 Samuel 1:26. En wat had Jonathan dan gedaan? Hij had David beschermd tegen Sauls toorn. Hoeveel dierbaarder moet Hij mij dan zijn, die mij van dood en hel heeft verlost! die mij van Gods toorn bevrijdt! "De liefde van Christus dringt ons."
Niets werkt zo krachtig op eens Christensgeest als: "Gij zijt geslacht en hebt ons Gode gekocht met Uw bloed." Dit doet de hemelen van gejuich en vreugdekreten weergalmen. Let op deze woorden: "Gij zijt geslacht, en hebt ons Gode gekocht met Uw bloed, uit alle geslacht, en taal, en volk, en natie, en u hebt ons onze God gemaakt tot koningen en priesters, en wij zullen als koningen heersen op de aarde." En wat

volgt nu? "En ik zag, en ik hoorde een stem veler engelen rondom de troon, en de dieren, en de ouderlingen, en hun getal was tienduizend maal tienduizenden, en duizend maal duizenden, zeggende met een grote stem: Het Lam, dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid en dankzegging. En alle schepsel, dat inden hemel is, en op de aarde, en onder de aarde, en die in de zee zijn, en alles wat in dezelve is, hoorde ik zeggen: Hem, die op de troon zit, en het Lam, zij de dankzegging, en de eer, en de heerlijkheid, en de kracht in alle eeuwigheid", Openb. 5:9 - 13.
Dit is zo het lied, het nieuwe lied, dat de honderd vier en veertig duizend verlosten zingen, welke met het Lam op de berg Sion staan, met Zijns Vaders Naam geschreven op hun voorhoofden. Ook heten zij citerspelers, spelende op hun citers: "En zij zongen als een nieuw gezang voor de troon, en voor de vier dieren, en de ouderlingen: en niemand kon dat gezang leren, dan de honderd vier en veertig duizend, die van de aarde gekocht waren", Openb. 14:1 - 3.
En waarom kon niemand dat lied leren? Omdat de andere geen verlosten waren, niemand kan dat lied zingen, tenzij hij vrijgekocht is, de gezaligden alleen geven het Lam de ere, die Hem toekomt, omdat dat Lam geslacht is, en hen Gode gekocht heeft met Zijn bloed. Het is het geloof in Zijn bloed op aarde, dat ons in de hemel dat gezang leert zingen. Dat gejuich en die hemelse muziek zijn de uiting der liefde, die door de zoendood des Heeren is gewekt.

Laatste toepassing.
Indien alle deze dingen waarheid zijn, wat volgt hieruit dan een bewijs, dat diegenen nog onder de vloek liggen, welkers gedachten ver van Jezus afgevoerd worden, en die hun ziel op Zijn bloedig offer niet willen wagen?
Ik heb zo'n geest in de wereld opgemerkt, die zich niet bekommert, of hij Jezus kent, wie door deze geest beheerst worden menen, dat het niet noodzakelijk is, zich op een gekruisigden Christus te verlaten, om zalig te worden, ook is het hun onverschillig, of Jezus Christus opgestaan en ten hemel gevaren is, en of zij Hem eens zullen wederzien, indien ze al geloven, dat zo iets geschieden zal.
Dezulken spreken niet door de Heilige Geest, want zij noemen Jezus eigenlijk een vervloeking, maar ik twijfel niet, of zij zijn van God vervloekt en zullen vervloekt worden in de dag van de toekomst onzes Heeren Jezus. Wie zij de heerlijkheid van eeuwigheid tot in eeuwigheid. Amen!

7. GESPREK TUSSEN EEN SPIN EN EEN ZONDAAR.

DOOR

Mr. JOHANNES BUNJAN

in leven Predikant te Bedford

AL DE WERKEN VAN JOHN BUNYAN

Deel 4, Een boek voor jongens en meisjes.

Geestelijke zinnenbeelden, blz. 449

GESPREK TUSSEN EEN SPIN EN EEN ZONDAAR.

Zondaar. Welk grauw en walgelijk voorwerp zijt ge toch?

Spin. Ik ben een Spin.

Zondaar. Maar toch vergiftig!

Spin. Niet zo onrein als gij, in naam en gedaante. Mijn naam bepaalt zich tot mijn geboorte. Mijn gedaante heb ik van die God, die ook uw Schepper is.

Zondaar. Ik ben een redelijk mens, naar Gods beeld geschapen, met een ziel die niet sterft. God heeft mij een redelijk verstand gegeven. ge zijt te onrein om tot u te spreken; ik draag het, beeld mijns Scheppers. Indien verraders mij aanvallen, zal Hij mij beschermen.

Spin. Ik weet dat ge zijt een schepsel, ver boven mij verheven; maar nochtans schuw en vrees ik u. Echter acht en vereer ik u, omdat God u zulk een voortreffelijk wezen gemaakt heeft; maar ge hebt tegen Hem gezondigd. De zonde, de rampzalige zonde, stortte u in de diepste ellende, maakte u een prooi van de satan en doemde u tot het eeuwig verderf.

Uw naam als zondaar is gebrandmerkt en ge hebt voor eeuwig het beeld Gods verloren, waardoor ge uzelf tot de beesten hebt verlaagd. Als stoppelen en als gras zult ge verdorren. Uw ziel en uw verstand zijn door de zonde aan het verschrikkelijkste lot onderworpen; maar ik behield mijn eigen staat, daar God mij mede schiep en waarin ik ook gebleven ben. Door uw goddeloosheid en eerzucht hebt ge alles verloren.

Zondaar. Ik weet niet wat ge rammelt, vergiftig voorwerp! De modder van de natuur heeft u overdekt. Van het schuim der aarde zijt ge gemaakt.

Spin. Mijn vergif is evenwel nuttig, want God schiep het en wat de Heere geschapen heeft is zeer goed, zoals de Heere Zelf zei. Uw zonde heeft meer verwoesting teweeg gebracht dan mijn vergif. Mijn vergif heeft mij niet gedood.

Maar, schandvlek voor Gods aangezicht: uw zonden hebben u gedood! Ik sterf maar één dood, maar gij de tijdelijken en eeuwige dood, omdat gij onder de eeuwige toorn Gods ligt, waaronder gij eeuwig zult zuchten. gij veracht mij; maar ik vrees u. Gij veracht mij; ik veracht u niet; ik heb medelijden met u.

U noemt mij het schuim der aarde; maar het spog des satans, waarmee gij uw Schepper vloekt, is erger dan mijn modder. Ik heb nog nooit mijn Schepper ongerijmdheid toegeschreven.

U vloekt en lastert God en twist met uw Maker en ik zwijg stil voor mijn Schepper; want alles wat Hij met mij doet is goed. Mijn vergif dient tot mijn behoud; uw ijdele dwaasheid werkt uw verdoemenis uit.

Ach arme man! Ik bleef die ik was, van mijn schepping af, uw zonde heeft u plotseling uit uw staat gerukt. Ik doe niemand leed; gij doet niets dan kwaad; gij doodt uw broeder, gij ontduikt Gods Wet en zijt het eigendom van de satan.

Zondaar. Ellendig dier! durft ge mij met u vergelijken?

Verwijder u; ik walg van u! zo gij mij durft naderen vertrap ik u met mijn voet.

Spin. Als men de waarheid spreekt wil men ons doden zoals in uw Bijbel staat van Stefanus, die gestenigd, werd. gij wilt mij doden, niet om mijn vergif, maar het zijn uw zonden, die in tegenspraak zijn met uw geweten.

Ik gevoel, dat gij op een dwaalweg zijt. Kom zet u een weinig neer en ik zal u wijsheid leren. Ik ben tot voordeel voor u gemaakt; laat het onderwijs van een Spin u niet te gering zijn. Wees niet bevreesd voor mij, maar wat zeg ik daar? onderwijs? O, indien u naar uw God niet hoort, wat zult u dan naar een Spin luisteren? Evenwel zal ik spreken; ik kan niet meer dan verworpen worden. Somtijds hebben kleine dingen grote gevolgen. Luister dan.

Gij, o mens, voortreffelijk door uw schepping en verheven boven alle creaturen, u zijt van God afgevallen, verdwaasd in uw verstand en zorgeloos voor een naderende eeuwigheid, dood in zonden en misdaden; niet half, maar geheel dood. gij bekommert u niet over uzelf; gij weet niet, dat verborgene banden u gebonden houden, door de kracht der zonde, ten eeuwigen verderve.

De hele schepping, van de spin tot de koning, rijken en armen, zijn als in barensnood vanwege de vloek, die de zonde berokkend heeft.

Trap niet op mij en gaat niet heen. Het is de mens die de wereld in ellende heeft gestort. Alle ellenden, ziekten, smarten, pijnen en verwoesting zijn de gevolgen uwer zonden, van uw opstand tegen en van uw trotsheid jegens uw Schepper.

Zie rondom u, alles draagt de sporen uwer ongehoorzaamheid. Ik spin en weef, dit kunt gij zien. Maar wat zijn uw voortbrengselen anders dan spinnewebben? Uw heerlijkheid is tot zulk een laagte vervallen, dat ik die niet verkies voor mijn web. Mijn webben zijn strikken en klemmen voor vliegen en stellen u het rad der hel voor ogen. Hun kunstige vorm is om u te tonen, hoe de zonde een strik voor u is. Mijn huis is bodemloos, dit stelt u de verdoemenis voor. Aan het einde lig ik rustig uit te zien, tot de vlieg gevangen is, een beeld dat u de geheime strik doet zien, die uw hoop besluit en waarin God allen verzamelt die Hem verlaten. De vliegen brommen in mijn web, gelijk de zondaar weent en schreit in de hel. Hoe kunt u mij nu nog haten, daar ik u al deze verborgenheden mededeel?

Zondaar. Wel, wel, ik wil geen spotreden meer tegen u in brengen; nimmer heb ik zoiets van een Spin gehoord.

Spin. Kom, zet u nog een weinig bij mij neder. lk heb u nog wat te zeggen dat u heden of morgen te stade kan komen. Ofschoon ik een vergiftig schepsel ben, is er nochtans een overeenstemming tussen mij en de mens. Mijn wild en onachtzaam lopen gelijkt op hen, die zonder nadenken doorlopen op de weg naar de eeuwigheid. Daglicht is voor mij niets bijzonders. Ik werk des nachts, evenals zij die het licht schuw, de duisternis liever hebbende dan het licht en jagende als een hond op de roof.

Maar let wel. lk spin mijn webben des nachts en veegt de dienstmaagd mijn webbe ter neer, ik maak een andere. Hiermee toon ik u het beeld van uw overtuiging. Hebt u de ene overtuiging versmoord, door u te verzetten in de zonden, de andere openbaart zich opnieuw. In mijn web is geen schuilplaats; - zo is er ook geen schuilplaats in uw valse hoop, want de hoop des huichelaars is als op een spinnenweb gebouwd; en die hoop vergaat, evenals de nevel verdwijnt bij het opgaan der zon.

Zondaar. O Spin, ik heb u gehoord en ik sta verstomd, zo'n rede van u te horen!

Spin. Houd u stil, ik zal u doen zien dat in mijn weg meer geheimen verborgen zijn, n.l., dat ik u de eenvoudige weg naar de hel wijs.

lk spin mijn web op verschillende plaatsen, u als aantonende, dat ook de mens op verschillende plaatsen gevangen wordt en zo ter helle gaat. Soms plaats ik het in het venster, om te tonen, hoe enkelen in het licht van het Evangelie verloren gaan; soms in een donkere hoek, om in verborgen plaatsen strikken des doods te spannen, waarin u zo vast verstrikt zijt, dat u met eeuwige, onverbreekbare banden voor de hel en verdoemenis gebonden zijt.

Bij grote vliegen zet ik grote netten, in duistere plaatsen en toon u daardoor nog een andere webbe, die ik in de hoogte plaats, dit wijst u aan dat enkele hoogverheven belijders, die tot Kapernaüm zijn opgeklommen, in de laagte storten en sterven. lk verheug mij, als ik op vliegen jacht maak; zo ook verblijdt zich de duivel om velen te vangen.

O, als hij zijn slag kan slaan, verblijdt hij zich. Als ik mijn prooi verlies, haast ik mij om mijn net te verdubbelen. Zo verdubbelt ook de duivel alles, om u te vangen en te verwarren. Zijn de vliegen gevangen, dan zuig ik hun het bloed uit; evenzo zuigt de satan u uit, om u, door de wanhoop, als Judas, tot de strop te voeren. En zo ik zie dat de vlieg mij ontvluchten wil, dan is mijn vergif een beletsel voor haar vlucht. Dit is ook de weg des duivels om de mens gevangen te nemen en hem van de weg der Godzaligheid af te houden, indien hij zijn voet door genade daarop heeft gezet.

Zondaar. O spin! dat had ik nooit gedacht, dat u mij zoveel leerrijke aanmerkingen, aangaande uw handelwijs omtrent vliegen zou meegedeeld hebben. Ik bid u, spuw nog maar meer zulk venijn uit; ik kan nu niet meer boos op u worden.

pin. Al ben ik veracht in uw oog, zo heb ik meer eer en genot dan u. u vermaakt u in de droesem der wereld, in de draf der zonden en zit in kroegen, krotten en spel; maar ik bewoon ook paleizen, zit zelfs bij koningen op hun troon; ik hoor hun geheimen en ik verneem hun bevelen.

Zondaar. Wel Spin! u maakt mij nieuwsgierig. Kom verhaal mij toch verder wat ik nooit heb opgemerkt.

Spin. Ik zeg, ik bewoon paleizen en zit op tronen; niemand vraagt naar mijn komen of heengaan; ik ben zelfs in de geheimkameren, daar niemand mag inkomen dan die door de koning wordt toegelaten. Dit geluk hebt u niet. u kunt niet eens tot de koning naderen, veel minder tot de Koning der koningen. Hij zal u persoonlijk moeten roepen, om u in de geheimkamer der eeuwige gelukzaligheid te voeren.

O mocht die eeuwige Koning het behagen u te roepen en toe te laten! lk ben van mijn Schepper niet afgevallen, maar gij zijt gevallen, want mijn Schepper heeft u recht gemaakt, maar u hebt vele vonden gezocht. u hebt niets betaald en niets verdiend, hoe zal Hij u dan toelaten tot zijn troon?

Neen zondaar, Hij kan u niet gedogen! Hij is rein van ogen! Ik ben in de staat, waarin God mij plaatste, staande gebleven, maar u niet, wat hebt u dan te hopen?

O, als God u niet aanziet, uit eeuwige vrije liefde in de Christus Gods, de Zone des levenden Gods, zijt u eeuwig verloren, en blijft in de spinnenwebben des satans vastgeketend, met eeuwige banden der duisternis. Noch deur, noch slot is voor mij een hinderpaal, maar u kunt nergens in of u moet stelen; en wat u geroofd hebt, zult u terug moeten geven, als u de sleutel der kennis Gods niet hebt. Als u de sleutel des Heiligen Geestes niet hebt om de Waarheid Gods te openen, vindt u een dodende letter in een eeuwig gesloten boek, dat u de weg naar het eeuwig paleis toesluit. Ik klauter op de troon alsof het de mijne was, en u vermaakt u in het stof der aarde, dat roest en mot zal verteren en achtervolgd zal worden door een eeuwig berouw en ellende.

O, dat u eens begerig waart voor die troon Gods te worstelen, opdat Hij u tot Koning en Priester maakte, door Christus, de Gezalfde Gods, om Wie en door Wie u alleen tot die troon der genade mocht naderen.

Ja wat, zo het mij behaagt, vertel ik de geschiedenis van hen, die in de raadzaal zitten. Ik zie hun pracht. O, kon u eens vertellen de verborgenheden van de gewesten der eeuwigheid, van die ouderlingen rondom de troon, van die wolk der getuigen, van hen, welke niet besmet waren, van dat oneindig getal der gelukzaligen, die zich rondom de troon des Lams bewegen!

Gij pocht op uw redelijk verstand, maar weet niets. u staat alsof men u in het aangezicht geslagen heeft. Ik beschouwen mij als de opperste van het hof des konings boven alle de hooggeplaatsten, maar kunt u zeggen, wat eens een uwer medemensen van zich zei: *Ik ben de grootste der zondaren, mij is barmhartigheid geschied?* Vertel mij eens, wat weet u van Abraham, Izaäk en Jacob en van het zitten aan die eeuwige bruiloft des Lams?

Zondaar. Wel spin, houdt toch eens op! Ik duizel. - Wat hoor ik? - Ik moet u belijden, dat ik er niets van weet. Bestaat dat? Is het mogelijk dat een schepsel als u, weet wat daarboven geschiedt? - En ik heb nooit iets daarvan gehoord!

Spin. Ziet u wel, dat u lager dan de beesten zijt gevallen? lk en ieder beest leef in de waren toestand van zijn natuur, waarin u een beeld vindt. Ja, zelfs de ezel kent de kribbe zijns meesters, en de os zijn bezitter. Ik ga het paleis in en uit naar welgevallen. Gaat u zo op aarde in en uit de heilige gebouw om voedsel te vinden? Hoort u naar de stem van uw Herder, die uw Schepper is? Roept u uit met Zijn volk: Hoe branden mijn genegenheden, om 's Heeren voorhof in te treden?

En nu tenslotte: Als ik sterf ga ik tot de aarde, uit welke ik genomen ben. lk heb geen ziel te verliezen. Mijn Schepper heeft dit lot voor mij bepaald.

Maar arme man, u hebt een blijvende ziel, om eeuwig te leven. O, indien u bekeerd waart, zou u met de beesten en de stenen des velds vrede hebben. Nu hebt u mij willen vertreden; een treurig bewijs, dat u niet eens uw goedkeuring schenkt aan hetgeen uw Schepper gemaakt heeft. Het is het teken van uw onverzoende staat met God. O, dat mijn Schepper, u eens ogen gaf om te zien, arme ellendige! Want als u over uw bemodderde ziel geen bloed der verzoening ontvangt om u te reinigen, gaat u eeuwig verloren!

Uw ziel is zwarter dan mijn huid, maar het bloed van die konings Zoon, die de wortel en het geslachte Davids is, reinigt van alle besmetting. lk verlaat u dan en ga weer vliegen vangen. Maar wat gaat u nu doen?

Zondaar. Wel mijn goede Spin, ik zie mijn dwaling. Ik zie, wat mij ontbreekt, ik heb over deze dingen nooit gedacht. Ik ben een dwaas tegenover u, want u toonde mij de weg ter hel en ook die, die ten hemel leidt.

Ik dank u voor uw raad; u was mij een wegwijzer. O, dat er velen op de school van u, waarde Spin, mogen gaan om van u te leren.